

ΔΙΠΤΥΧΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

*Θεοῦ ἔσμεν συνεργοί· Θεοῦ γεώργιον,
Θεοῦ οἰκοδομή ἐστε.*

(Α΄ Κορ. γ΄ 9)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις: Ιωάννου Γενναδίου 14 - 115 21, Αθήναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

Πρωτ. 5417 π.ξ.
Αριθμ.
Διεκπ. 66

Αθήνησι 10^η Ιανουαρίου 2013

Πρός
Τόν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην
Δράμας κ. Παῦλον
Πρόεδρον τῆς Συνοδικῆς Ὑποεπιτροπῆς
ἐπί τῆς Ἐκδόσεως τῶν Διπτύχων

Παθ' ἡμῖν

Σεβασμιώτατε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Συνοδικῆ Ἀποφάσει, ληφθεῖση ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς Διαρκοῦς Ἱεράς Συνόδου τῆς 9^{ης} μηνός Ἰανουαρίου ἐ.ξ., καί κατόπιν τοῦ ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 6/10.12.2012 ἐγγράφου τῆς ὑπὸ τὴν ὑμετέραν Προεδρίαν Συνοδικῆς Ὑποεπιτροπῆς ἐπί τῆς Ἐκδόσεως τῶν Διπτύχων, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἐν τῇ ῥηθείᾳ Συνεδρία Αὐτῆς, ἀπεφάσισεν τοῦτο μὲν ὅπως τὰ Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν τοῦ ἔτους 2014 ἀφιερωθῶν ἐἰς τόν ἱερομάρτυρα καί ἰσαπόστολον τοῦ Γένους Κοσμᾶν τόν Αἰτωλόν, ἐπί τῇ συμπληρωσεί 300 ἐτῶν ἀπὸ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ (1714), τοῦτο δέ ὅπως τό σχετικόν εἰσαγωγικόν σημεῖωμα συγγραφῆ ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας κ. Κοσμά.

Ἐπί δέ τούτοις, κατασπαζόμενοι τὴν ὑμετέραν Σεβασμιότητα ἐν Κυρίῳ, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης.

† Ὁ Ἀθηνῶν **ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ**, Πρόεδρος
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
† Ὁ Διαυλείας Γαβριήλ

Ἀκριβὲς Ἀντίγραφον
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ὁ Διαυλείας Γαβριήλ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ συνεργοῦντος, τοῦ Μακαριωπάτου Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου ἐπευλογοῦντος, Συνοδικῇ δ' ἐπινεύσει, κυκλοφορεῖ ὁ ἀνά χειρᾶς τόμος τῶν «Διπτύχων» τοῦ σωτηρίου ἔτους 2014, μέ τήν ἐλπίδα ὅτι θέλει συντελέσῃ πρὸς ἐδραιωτέραν ἐποικοδόμησιν τῶν λειτουργούντων εἰς τό ἅγιον θυσιαστήριον, τῶν διακονούντων εἰς τό ἱερόν ἀναλόγιον, ἀλλά καί τῶν φιλομαθῶν ἐν εὐσεβείᾳ ἀναγνωστῶν. Τά «Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» ἐκδίδονται μέν ἐπιμελείᾳ καί φροντίδι τῆς ἀρμοδίας Συνοδικῆς Ὑποεπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν, ἀποτελοῦν δέ, ὡς γνωστόν, ἐκδοτικόν γεγονός τοῦ ἱεραποστολικοῦ καί ἐκδοτικοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἤτοι τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Τά ἀνά χειρᾶς «Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» τοῦ σωτηρίου ἔτους 2014, ὡς εἴθισται καθ' ἔτος, ἔχουν ἀφιερωθῆ, Συνοδικῇ Διαγνώμῃ, εἰς τόν ἱερομάρτυρα, ἰσαπόστολον καί διδάσκαλον τῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ Γένους ἡμῶν Ἅγιον Κοσμάν τόν Αἰτωλόν, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τριακοσίων ἐτῶν ἀπό τοῦ ἔτους τῆς γεννήσεως αὐτοῦ (1714), τό δέ σχετικόν εἰσαγωγικόν σημεῖωμα συντάξεν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας κ. Κοσμάς.

Τό πρῶτον μέρος τῶν «Διπτύχων», τό τιτλοφορούμενον «Κανονάριον–Λειτουργικά Τυπικά Διατάξεις–Κυριακοδρομίον καί Μηνολόγιον τοῦ ἔτους 2014», συντασσόμενον μέ γνώμονα τό Τυπικόν τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας τό ἀνασυνταχθέν καί ἐκδοθέν ὑπό Γεωργίου Βιολάκη (Κωνσταντινούπολις 1888), παρέχει τάς ἀπαραιτήτους ὁδηγίας διά τήν ἀκριβῆ τέλεσιν τῶν καθ' ἡμέραν ἱερῶν ἀκολουθιῶν, ἐνῶ περιέχει καί πλεῖστα τυπικολογικά, ἑορτολογικά, ἀλλά καί ἱστορικά σημαντικά στοιχεῖα, προσφερόμενα μέ πᾶσαν δυνατήν ἀκρίβειαν καί συντομίαν.

Εἰς τό δεύτερον μέρος, τό τιτλοφορούμενον «Ἐπετηρίς – Κανονική Ὁργάνωσις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας», ἀναγράφονται λεπτομερῶς τά στοιχεῖα τῆς διοικητικῆς διαρθρώσεως τῶν Πρεσβυγενῶν Πατριαρχείων καί τῶν Αὐτοκεφάλων καί Αὐτονόμων Ἐκκλησιῶν, εὐγενῶς ἀποσταλέντα ὑφ' ἐκάστης Ἐκκλησίας καί Ἱεραῖς Μητροπόλεως, πρὸς ἐνημέρωσιν περὶ τοῦ ἐν γένει ἐπιτελουμένου ἔργου εἰς τὰς ἀνά τὴν οἰκουμένην Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας. Εἰδικῶς δέ διὰ τὰς ἐν Ἑλλάδι Ἱεραῖς Μητροπόλεις αἱ μισθολογικαὶ κατηγορίαι τῶν Ἐφημεριῶν τῶν ὑπηρετούντων ἐν αὐταῖς ἀναγράφονται πλεον συμφώνως πρὸς τὴν νέαν κατάταξιν τῶν Κληρικῶν, τὴν ἰσχύουσαν ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ πολιτειακοῦ Νόμου 4024/2011 καί συνωδᾶ τῷ ὑπ' ἀριθμ. 7147/3114/12-12-2011 Ἐγκυκλίῳ Σημειώματι τῆς Ἱεραῖς Συνόδου.

Ἡ Συνοδικὴ Ὑποεπιτροπὴ ἐπὶ τῆς Ἐκδόσεως τῶν Διπτύχων τοῦ σωτηρίου ἔτους 2014 κατέβαλε πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν διὰ τὴν καλλιτέραν ἐπιμέλειαν τῆς ὕλης τῆς παρουσίας ἐκδόσεως καί διὰ τὴν κατὰ τό μέτρον τοῦ ἐφικτοῦ ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνατεθείσης εἰς αὐτὴν ὑπὸ τῆς Ἱεραῖς Συνόδου διακονίας, συναισθανομένη μὲν τὴν εὐθύνην αὐτῆς, παρακαλοῦσα δέ ἵνα μετὰ συγγνώμης ἐντυγχάνωσι τῇ συγγραφῇ καί ἀντιμετρῶσι τὴν ἐπιείκειαν πάντες οἱ ἀποδεχόμενοι τὸν κόπον αὐτῆς.

Παραδίδεται λοιπόν, τῇ εὐλογίᾳ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, εἰς πάντας τοὺς φιλακολούθους καί φιλοτέχνους καί τό παρὸν ἐκκλησιαστικόν πόνημα μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἀποτελεῖ ἔργον διακονίας πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καί κρίκον συνεκτικόν τῶν ἀνά τὴν οἰκουμένην Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, κατὰ τὸν λόγον τοῦ Μεγάλου Βασιλείου· *«Τί γάρ ἂν γένοιτο χαριέστερον, ἢ τοὺς τοσοῦτῳ τῷ πλήθει τῶν τόπων διηρημένους τῇ διὰ τῆς ἀγάπης ἐνώσει καθορᾶν εἰς μίαν μελῶν ἁρμονίαν ἐν σώματι Χριστοῦ δεδεσθαι;»*

*Ἡ Συνοδικὴ Ὑποεπιτροπὴ
ἐπὶ τῆς ἐκδόσεως τῶν «Διπτύχων»
τοῦ σωτηρίου ἔτους 2014*

ΑΓΙΟΣ ΚΟΣΜΑΣ Ο ΑΙΤΩΛΟΣ
Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΕΝΟΥΣ
(300 ἔτη ἀπὸ τὴν γέννησί του, 1714-2014)

Τοῦ Σεβασμιωτάτου
Μητροπολίτου Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας κ. Κοσμᾶ

Ἡ Ἁγία καί Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπεφάσισε νά ἀφιερῶσιν τὰ «Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» τοῦ ἔτους 2014 στήν ἀπαράμιλλη ἀποστολική προσωπικότητα τοῦ Ἰσαποστόλου Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, τιμώντας μέ αὐτόν τόν τρόπο τὰ τριακόσια (300) ἔτη ἀπὸ τὴν γέννησί του (1714 - 2014).

Ὁ Ἅγιος Κοσμᾶς ἦταν μιά πολύπλευρη προσωπικότητα, πολύεδρος ἀδάμας. Ἦταν ὅλος φῶς, πεπληρωμένος ἀπὸ φῶς ἀνέσπερο τοῦ Ἀναστάτου Χριστοῦ μας, καί τό φῶς αὐτό τό ἔφερε, μέ τίς τέσσερις περιοδεῖες του σέ εἴκοσι χρόνια, σέ ὅλη τὴν ἑλληνική γῆ ἀπὸ Δωδεκανήσων ἕως τοῦ Βερατίου καί τῆς Αὐλώνας. Τό ἐσωτερικό τῆς υπάρξεώς του, πνευματικό, εὐαγγελικό, μεταφυσικό, πυρακτωμένο ἀπὸ ἀγάπη στόν Τριαδικό Θεό, στήν ὀρθοδοξία καί στίς ψυχές τῶν Ἑλλήνων, τό παρέδωσε «εἰς τὴν ὑπακοήν τοῦ καλέσαντος Κυρίου καί εἰς τὴν διδαχὴν τῶν ὑποδούλων ἀδελφῶν».

Στό εἰσαγωγικό τοῦτο σημείωμα θά προσπαθήσουμε ἐν συντομίᾳ νά παρουσιάσουμε τόν βίο, τὴν δρᾶσι, τὴν διδασκαλία, τὴν χαρισματικότητα, τὴν παράδοσι, τὴν ἐν Χριστῷ πολιτεία τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, τοῦ πολιοῦχου καί προστάτου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας, τοῦ Ἀπο-

στόλου του Ἑλληνικοῦ Γένους, τοῦ Ἱεροκλήρου, τοῦ Ἱσαποστόλου, τοῦ Μάρτυρος τῆς Ἐκκλησίας μας καί προμάχου τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεώς μας.

1. Τό ξεκίνημα

Ὁ μέγας αὐτός Ἀπόστολος τοῦ Ἑλληνικοῦ Γένους, ὁ Ἱεροκλήρξ καί Ἱσαπόστολος Ἅγιος Κοσμάς, ἐγεννήθη τό ἔτος 1714 στό Μέγα Δένδρο τῆς Αἰτωλίας, πρώην κεφαλοχώρι, τό ὁποῖο εἶχε κατά παράδοσι 400 χριστιανικές οἰκογένειες καί ἔδραζε ἐκεῖ καί Τουρκική διοίκησις. *«Οὗτος ὁ διδάσκαλος καί κήρυξ τοῦ Θείου Εὐαγγελίου Κοσμάς, ἦτον ἀπό τήν Αἰτωλίαν ἀπό ἓνα μικρόν χωρίον ὀνομαζόμενον Μέγα Δένδρον»* γράφει ὁ Ὅσιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης, ὁ πρῶτος του βιογράφος.

Ὅπως ὁ ἴδιος ὁ Ἅγιος Κοσμάς μᾶς πληροφορεῖ, οἱ γονεῖς του ἦταν εὐσεβεῖς Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί, Ἡπειρώτες στήν καταγωγή, πτωχοί ἄνθρωποι, «ἀνυφαντάδες» τό ἐπάγγελμα, οἱ ὁποῖοι τόν πότισαν μέ τά νάματα τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Ἐγκαταστάθηκαν πρῶτα στό χωριό Ταξιάρχης, ὅπου ἐγέννησαν τόν μεγαλύτερό τους υἱό, τόν Ἱερομόναχο Χρῦσανθο τόν Αἰτωλό, καί μετά 3-4 χρόνια μετοίκησαντες στό Μέγα Δένδρο ἐγέννησαν τόν Κώνστα, ὅπως ὀνομάσθη κατά τήν βάπτισί του ὁ Ἅγιος Κοσμάς. Τό πλήρες κοσμικό του ὄνομα ἦταν Κώνστας Δημητρίου.

Παρά τό γεγονός τῆς δυσεύρετης –γιά τά λαϊκά στρώματα– παιδείας, οἱ γονεῖς ἔστειλαν καί τά δυό παιδιά τους σέ κάποιες γνωστές σχολές τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καί ἐμορφώθηκαν πολύ, ὥστε ὁ μέν πρῶτος ἀποφοιτήσας τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς (τό Πανεπιστήμιο τῆς Τουρκοκρατούμενης χώρας) ἐσχολάρχησε σ' αὐτήν, ὁ δέ Κώνστας ἀφοῦ ἐφοίτησε στίς Σχολές Σιγδίτσας Παρνασίδος, Μονῆς Ἁγίας Παρασκευῆς Βραγυανῶν καί Λομποτινῶν Ναυπακτίας, ὕστερα ἐνεγράφη στήν Ἀθωνιάδα Ἀκαδημία, ὅπου ἐδιδάχθη θεολογία, φιλοσοφία, φυσικές ἐπιστήμες καί λογική ἀπό σοφοῦς ἐπιστήμονες.

Ὁ Ἅγιος Κοσμάς ἔλαβε ἀξιόλογη μόρφωση. Μετά τῆς σπουδῆς στίς κατά τόπους περιοχές, ὅπως μᾶς ἐξιστορεῖ ὁ Ὅσιος Νικόδημος ὁ Ἄγιορείτης, «μετέβη εἰς ἐκεῖνον τό σχολεῖον τοῦ Βατοπεδίου μέ ἄλλους ἰδικούς του συμμαθητάς οὐκ ὀλίγους, τῆς ὁποίας σχολάρχης ἦταν ὁ Εὐγένιος Βούλγαρης». Νά προσθέσουμε ὅτι, ὅπως μᾶς γνωρίζει ὁ Ἅγιος Νικόδημος, ὁ Ἅγιος Κοσμάς «*διδάχτηκε καί μερικὴν τινά τέχνην τὴν ρητορικὴν, διὰ νά ὀμιλῇ τάχα μέ κάποιαν μέθοδον ἀπὸ τὸν ἀδελφόν του Χρῦσανθον*». Ἐπὶ πλέον ἐγνώριζε τὴν ἑβραϊκὴ, τουρκικὴ καί φράγκικη γλῶσσα, ὅπως ὁ ἴδιος μᾶς πληροφορεῖ σέ μία διδαχὴ του, δείχνοντας καί κάποια ἄνεση στὴ χρῆση τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γραμματείας.

Ὅταν ἀπεφοίτησε ἀπὸ τὴν Ἀθωνιάδα Ἀκαδημία, ἔγινε μοναχός καί ἱερεὺς στὴν Ἱερά Μονὴ Φιλοθέου Ἁγίου Ὁρους. Ἐκεῖ, κατά τὴν ἐγκαταβίωσή του, ἐδέχθη τὴν ἐκ Πνεύματος Ἁγίου ἀποστολικὴ κλησι, διὰ νά ἀναλάβῃ νά στηρίξῃ τὴν Ὁρθόδοξη πίστι τῶν χριστιανῶν, διότι πολλῆς περιοχῆς τῆς χώρας ἐκινδύνευαν ἀπὸ τὸν ἐθελούσιον ἐξισλαμισμό, τῆς ραδιουργίας τῆς λατινικῆς προπαγάνδας καί τὴν κατάπτωσι τοῦ θρησκευτικοῦ καί ἠθικοῦ αἰσθήματος τῶν ὁμογενῶν του. Ὁ ἴδιος ἀναφέρει στὴν πρώτη του διδαχὴ ὅτι αὐτὴ ἡ θεία εὐαγγελικὴ πρόσκλησι τοῦ θύμιζε τὴν εὐαγγελικὴ αὐταπάρνησι καί τοῦ ἔτρωγε τὴν καρδιά, «*ὅπως τό σκουλήκι τρώγει τό ξύλον*».

Ἕνα ἐνδεικτικὸ παράδειγμα γιὰ τὸν κίνδυνον τῆς ἀλλαξοπιστίας ἀποτελεῖ ὁ ἐθελούσιος ἐξισλαμισμός τοῦ Μητροπολίτου Μογλενῶν Ἰωάννου, ὁ ὁποῖος ἀρνήθηκε τὸν Χριστό καί ἀνήμερα τό Πάσχα, μετὰ τό «*Χριστός Ἀνέστη*», προέτρεψε τό ποιμνιό του ἀπὸ ἄμβωνος νά ἀρνηθῇ τὴν πίστι τοῦ Χριστοῦ, διότι ἦταν ἀνυπόφορα τά δεινά τους.

Γράφει ὁ συναξαριστὴς τοῦ Ἁγίου Σάπφειρος Χριστοδουλίδης: «*Εἶχε πόθον πολὺν ὁ μακάριος εἰς τὴν καρδίαν του ἐξ ἀρχῆς ἔτι κοσμικός ὄντας, διὰ νά ὠφελήσῃ καί τοὺς ἀδελφούς του Χριστιανούς ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπου ἔμαθε. Καί πολλάκις ἔλεγε πὼς οἱ ἀδελφοί μας Χριστιανοὶ ἔχουν μεγάλην χρειαίαν ἀπὸ λόγον Θεοῦ. ... Ἀλλὰ μέ ὄλον πού εἶχε πόθον, ζῆλος πολὺς ἀνα-*

πεν εἰς τὴν ἱεράν του καρδίαν διὰ τὴν ὠφέλειαν τῶν πολλῶν, ὁμως πάλιν καὶ συλλογιζόμενος πόσον εἶναι μέγα καὶ δύσκολον τὸ ἐγχείρημα τοῦ ἀποστολικοῦ κηρύγματος, ὡς ταπεινόφρων καὶ μέτριος δὲν ἐτόλμησεν ἀφ' ἑαυτοῦ νὰ ἐπιχειρησθῆ, χωρὶς νὰ καταλάβῃ τὴν θεϊαν βούλησιν.

Ὅθεν θέλοντας νὰ δοκιμάσῃ ἂν εἶναι τοῦτο θέλημα Θεοῦ, ἀνοίγει τὴν θεϊαν Γραφήν, καὶ ὃ τοῦ θαύματος! Εὐρέθησαν ἔμπροσθέν του τὰ λόγια τοῦ Ἀποστόλου, ὅπου λέγει: «Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητεῖτω ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου ἕκαστος» (Α΄ Κορ. 10, 24).

Ἐκεῖ, στήν ἡσυχία τοῦ Ἁγίου Ὁρους, πῆρε τὴν μεγάλη καὶ ἁγία ἀπόφασιν νὰ γίνῃ ἱεραπόστολος καὶ ὅ,τι ἀπέκτησε νὰ τὸ προσφέρει ὀλόψυχα στήν κατακτημένη Ρωμοσύνη. Ἐξέρχεται λοιπόν ἐκ τοῦ Ἁγίου Ὁρους ὁ Ἰσαπόστολος Κοσμᾶς, σπεύδει στήν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἀναφέρει στόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχη Σεραφεῖμ Β΄ τὴν ἱερά εὐαγγελική ἐπιθυμίαν του νὰ περιοδεύσῃ καὶ νὰ διδάξῃ τούς χριστιανούς. Ὁ Πατριάρχης τὸν διορίζει Ἱεροκήρυκα σέ ὅλη τὴ χώρα.

2. Οἱ περιοδεῖες

Ὁ Ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλὸς διηκόνησε τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τοῦ 1761 μέχρι τῆς 24^{ης} Αὐγούστου τοῦ 1779, δηλαδὴ δεκαοκτὼ ὀλόκληρα ἔτη.

α) Κατὰ τὰ ἔτη 1761-1763 ἐπὶ Πατριαρχίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Σεραφεῖμ τοῦ Β΄.

β) Κατὰ τὰ ἔτη 1763-1773 ἐπὶ Πατριαρχίας τοῦ Πατριάρχου Σαμουήλ.

γ) Κατὰ τὰ ἔτη 1774-1779 ἐπὶ Πατριαρχίας Πατριάρχου Σωφρονίου Β΄.

Ὁ Ἅγιορεῖτης ἱερομόναχος Κοσμᾶς, μέ τὴν εὐλογία τῆς Ἐκκλησίας, περιοδεύει καὶ κηρύττει στὰ προάστια τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ διαγράφει τὴν πρώτη του περιοδείαν συνεχίζοντας τὴν ἱεραποστολική του δρᾶσιν στή Μακεδονία, στή Θεσσαλία, στήν Αἰτωλοακαρνανία, Ναυπακτία, Ἠπειρο καὶ πάλιν στήν Αἰτωλία, ὅπου συλλαμβάνεται ὑπὸ τῶν Τούρκων.

Ἐνῶ ὠδηγεῖτο στήν ἐξορία, οἱ Αἰτωλοὶ συμπατριῶτες του καί οἱ Κραβαριῖτες (κάτοικοι ὄρεινῆς Ναυπακτίας), κατόπιν ἐράνου, πληρώνουν τούς Τούρκους καί ἀφήνεται ἐλεύθερος. Ἐκείνος σπεύδει πάλι καί ἀνανεώνει τήν ἄδειά του ἀπό τόν νέο Πατριάρχη Σαμουήλ.

Ἡ δευτέρα ἱεραποστολική περιοδεία του (1763-1770) ἐκτείνεται στίς ἐξῆς περιοχές: Θράκη, Μακεδονία, Ἅγιον Ὄρος, Σκόπελο, Σκιάθο, Μαγνησία, Θεσσαλία, Πιερία, Δυτική Μακεδονία, Μέτσοβο, Βενετοκρατούμενη Πρέβεζα, Εὐρυτανία, Ἄγραφα, Αἰτωλοακαρνανία. Ἡ Ὀρλωφική ἐπανάστασι τόν πρόλαβε διδάσκοντα στήν Αἰτωλοακαρνανία, ὅποτε τό 1770 ἀναγκάζεται νά ἐπιστρέψῃ εἰς τό Ἅγιον Ὄρος.

Κατά τά ἔτη 1770-1775, ἐνῶ εὐρίσκεται εἰς τό Ἅγιον Ὄρος, περιόδευσε στά Μοναστήρια καί στίς Σκῆτες διδάσκοντας καί ἐκεῖ, ἀλλά καί μελετῶντας καί ὁ ἴδιος τά θεία βιβλία τῶν Πατέρων.

Μετά τήν καταστολή τῆς Ὀρλωφικῆς ἐπαναστάσεως ὁ Ἰσαπόστολος Κοσμάς προσκαλεῖται ἀπό τό Πατριαρχεῖον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, γιά νά ἀναλάβῃ μία μεγάλη ὑπηρεσία πρὸς τήν τουρκοκρατούμενη καί δεινοπαθήσασα ἀπό τό αἱματοκύλισμα χώρα. Ὁ Μουσταφᾶ Γ', φοβούμενος καινούργια ἐπανάστασι, ἀπεφάσισε τήν μεταφορά ὄλου τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου ἀπό τήν Ἑλληνική χερσόνησο στά βάρη τῆς Ἀσίας καί τήν μεταφορά ἀπό ἐκεῖ Τουρκιῶν φυλῶν, γιά νά κατοικήσουν σ' αὐτή. Διεμαρτυρήθη τό Πατριαρχεῖο γιά τόν λόγο αὐτόν καί ἐπὶ πλέον ἔστειλε τόν Ἅγιο Κοσμᾶ νά μεσολαβῆσῃ γιά τήν ματαίωσι τῆς ὀλεθρίου αὐτῆς ἀποφάσεως γιά τόν Ἑλληνισμό. Ἐγνώριζαν στό Πατριαρχεῖο ὅτι ὁ Διδάχος ἔχαιρε ἐκτιμῆσεως ἐκ μέρους τοῦ Σουλτάνου, ἔνεκα τῶν ἀγαθῶν πληροφοριῶν πού εἶχε ἀπό τούς ἀγᾶδες γι' αὐτόν.

Πράγματι, ὁ Ἅγιος Κοσμάς ὑπεσχέθη στό Σουλτᾶνο ὅτι ἀναλαμβάνει ὁ ἴδιος μέ τά κηρύγματά του νά εἰρηνέψῃ καί νά ὁμαλύῃ τίς σχέσεις μεταξύ Ἑλλήνων καί Τούρκων. Τότε ὁ Σουλτᾶνος ἐφοδίασε τόν Ἅγιο μέ σουλτανικό φιρμάνι καί ξεκίνησε τήν πολύμοχθη τρίτη περιοδεία του (1775-1779). Σ' αὐτή

τήν τρίτη περιοδεία πολύ περιληπτικά διακρίνουμε τούς ἑξῆς βασικούς σταθμούς: Δωδεκάνησα Αἰγαίου Πελάγους καί ἄλλα νησιά, Ἁγιον Ὄρος, Θεσσαλία, Ρούμελη, Ἥπειρο, Δυτική Μακεδονία, Πάργα, Λευκάδα, Κεφαλλονιά, Ζάκυνθο, Κέρκυρα, ὅπου δέν τοῦ ἐπετράπη ἀπό τούς Ἐνετούς νά κηρύξη, καί ἀποβιβάζεται στούς Ἁγίους Σαράντα, ὀργώνοντας ὅλα τά μέρη τῆς Βορείου Ἥπειρου. Ἐπανερχεται στήν Κάτω Μακεδονία, Θεσσαλία, Ἥπειρο, Βορειοδυτική Μακεδονία, Ἥπειρο, Βόρειο Ἥπειρο, Μακεδονία, καί ξανά στήν Ἥπειρο. Δέν γίνεται δεκτός στίς Βενετικές κτήσεις σέ Πρέβεζα, Πάργα, καί μάλιστα ἐπιχειρεῖται ἀπό αὐτούς ἀπόπειρα δολοφονίας του, στό Μαῦρο Μανδῆλι ἀπέναντι ἀπό τή Λευκάδα.

3. Τό μαρτύριο

Ὁ Ἅγιός μας δέν κλονίστηκε καθόλου ἀπό τήν ἐναντίον τῆς ζωῆς του ἀπόπειρα καί ἐπανερχεται στή Βόρειο Ἥπειρο τόν Αὐγουστο τοῦ 1779, γιά νά κηρύξη, μέ τελευταῖο σταθμό τό χωριό Κολικόντασι (περιοχή Φίερι τῆς σημερινῆς Ἀλβανίας). Κατά τήν συνήθειά του ἔλαβε παρὰ τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως τήν σχετική ἄδεια, γιά νά κηρύττη ἀνεμπόδιστα. Αὐτήν τήν φορὰ ὅμως ὁ Ἅγιος θέλησε νά πάει αὐτοπροσώπως στόν Χότζα τοῦ Πασᾶ, γιά νά λάβῃ καί ἀπό ἐκεῖνον –κατά τήν συνήθειά του– τήν σχετική ἄδεια τοῦ κηρύγματος, παρ' ὅλο πού τόν ἐμπόδιζαν οἱ χριστιανοί. Συνοδευόμενος ἀπό λίγους μαθητές του ἐπισκέφτηκε τόν Χότζα, ὁ ὁποῖος ὅμως τόν συνέλαβε μέ τήν πρόφασιν ὅτι θά τόν στείλῃ στόν Πασᾶ, διότι δῆθεν τόν ἠθελε.

Ὁ πραγματικός ὅμως λόγος τῆς συλλήψεως τοῦ Ἁγίου ἦταν ὁ ἀγώνας του γιά τήν ἀργία τῆς Κυριακῆς, ὁ ὁποῖος ἄρχισε νά ἐγείρῃ ἀντιθέσεις. Ὅταν ὁ Ἅγιος κατά τά κηρύγματά του προέτρεπε τούς ἀκροατάς νά μὴν ἐργάζωνται κατά τήν ἡμέρα τῆς Κυριακῆς, ξεσήκωνε τήν ὀργή τῶν Ἑβραίων, οἱ ὁποῖοι πραγματοποιοῦσαν τά «παζάρια». Ἡ Κυριακή, ἔλεγε ὁ Ἅγιος, δέν εἶναι ἀπλή ἡμέρα, ἀλλά ἡμέρα λατρείας τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ καί ἡ ἀργία της ὀρίστηκε ἀπό τήν Α΄ Οἰκουμενική Σύνοδο. Ὁ

Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός ἔδωσε μάχη γιὰ τὴν καθιέρωσι αὐτῆς τῆς ἀργίας καὶ ὁδηγήθηκε στό μαρτύριο.

Ἔτσι οἱ Τοῦρκοι, ἀντὶ γιὰ τὸν Πασᾶ, ὁδήγησαν τὸν Ἅγιο στίς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ Ἄψου, νοτιοανατολικά τοῦ χωριοῦ Κολικόντασι τῆς Μεγάλης Μουζακιᾶς. Ἐκεῖ, ἀφοῦ πρῶτα προσευχήθηκε καὶ εὐλόγησε τὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος, ὁ Ἅγιος Ἱεραπόστολος τοῦ Χριστοῦ Κοσμάς ἀπαγχονίστηκε προσφέροντας διὰ τοῦ μαρτυρίου του τὴν ἀγία του ψυχὴ στὸν Πλάστη καὶ Νυμφίο τῆς καρδιάς του Ἰησοῦ Χριστοῦ. Στὴ συνέχεια τὸ μαρτυρικό καὶ ἁγιασμένο λείψανό του, δεμένο πάνω σὲ μία πέτρα, τὸ ἔριξαν στὸν Ἄψο ποταμὸ.

Ὁ Ἅγιος Κοσμάς ἦταν ἀποφασισμένος γιὰ τὸν θάνατο ἀπὸ τὴν ἀγάπη του πρὸς τὸν Χριστό. Ἔλεγε: *«τὸν Χριστό μου παρακαλῶ νὰ μὲ ἀξιῶσῃ νὰ χύσω τὸ αἷμα μου διὰ τὴν ἀγάπην του, καθὼς τὸ ἔχουσε καὶ ἐκεῖνος διὰ τὴν ἀγάπην μου»*. Εἶχε ἀποστολικὴ καρδιά, μὴ δειλιάζουσα πρὸ κανενὸς κινδύνου, ἀγαπῶσα μέχρι θανάτου τὸν Χριστὸν καὶ ἐπιθυμῶσα τὸν διὰ Χριστὸν θάνατον.

Τρεῖς ἡμέρες μετὰ τὸ μαρτυρικό τέλος τοῦ Ἁγίου καὶ ἐνῶ οἱ προσπάθειες τῶν χριστιανῶν νὰ βροῦν τὸ λείψανο τοῦ Ἁγίου ἀπέβησαν ἄκαρπες, ὁ ἐφημέριος τοῦ Κολικόντασι παπα-Μᾶρκος βρῆκε τὸ χαριτόβρυτο λείψανο τοῦ ἁγίου νὰ στέκεται ὀρθιο μέσα στὸν ποταμὸ. Τὸ παρέλαβε μὲ πολὺ συγκίνησι καὶ σεβασμὸ, τὸ ἐνέδυσσε μὲ τὸ τιμημένο ράσο καί, μὲ τὴ βοήθεια τῶν χριστιανῶν τῆς περιοχῆς, τὸ ἐνταφίασαν μὲ τιμές μέσα στό Νάρθηκα τοῦ Ναοῦ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῶν Εἰσοδίων, κοντὰ στὸν ποταμὸ Ἄψο στό χωριὸ Κολικόντασι.

4. Ἰσότημος τῶν Ἀποστόλων

Πολὺ νωρὶς ὁ Ἅγιος Κοσμάς ὀνομάστηκε «Ἰσαπόστολος»! Καὶ πράγματι εἶναι *«κλητὸς Ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ»* μὲ ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ χαρίσματα τῆς ἀποστολικότητος τῆς Ἐκκλησίας: Ἀπόστολος, Προφήτης, Διδάχος, χαρίσματα ἔχων ἰαμάτων - θαυμάτων, καθὼς καὶ τὸ χάρισμα τῶν κυβερνήσεων

(δηλαδή ήταν οργανωτικός) και τό χάρισμα τῶν ἀντιλήψεων (δηλαδή τῆς φροντίδος τῶν ἀναγκῶν τοῦ ποιμνίου) (Α΄ Κορ. ιβ΄ 28).

Ἡ Ἐκκλησία ἔχει δώσει σέ πολλούς τόν τίτλο τοῦ Ἰσαποστόλου. Στόν Ἅγιο Κοσμᾶ ἐφαρμόζεται κυριολεκτικά ἡ λέξις «Ἰσαπόστολος», διότι ἦταν πράγματι ὁ ἀπόστολος πού εὐεργέτησε τόν λαό τοῦ Θεοῦ. Εἶχε μέσα του τήν χάρι τοῦ Θεοῦ. Ἦταν ὁ συνεχιστής τοῦ ἔργου τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων κηρύττοντας καί αὐτός τήν παρουσία τοῦ σαρκωθέντος Λόγου ἐπί τῆς γῆς, τό Εὐαγγέλιό Του. Γενόμενος μάρτυς τῆς διηνεκοῦς Πεντηκοστῆς μέσα στήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἐδίδαξε τήν Ἐκκλησία τοῦ ὑπόδουλου γένους. Ἐστάλη καί αὐτός ἀπό τόν Θεό γιά τήν ἀναζωπύρωσι τῆς πίστεως τῶν χριστιανῶν σέ κρίσιμες ἐποχές, κυρίως ὅταν αὐτή κινδύνευε νά μεταλλαγῇ ἢ νά λησμονηθῇ.

Ὁ ἴδιος ἔχει ἀποστολική αὐτοσυνειδησία. Αὐτό φαίνεται στήν πρώτη διδαχή του, ὅπου μιλώντας διά τούς Ἁγίους Ἀποστόλους, τούς ὁποίους ἔστειλε ὁ Χριστός νά κηρύξουν τό Εὐαγγέλιο, λέγει: *«Καί ἐγώ, ἀδελφοί μου, πού ἠξιώθην καί ἐστάθηκα εἰς αὐτόν τόν ἅγιον τόπον τόν ἀποστολικόν»* καί ἐννοεῖ τόν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ ἔργου. Ἐπί πλέον γιά τόν ἀποστολικό ἄμβωνά του, «τό σκαμνί του», λέγει ὅτι: *«ἔχει τήν ἐξουσίαν νά διδάξῃ βασιλεῖς, πατριάρχας, ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς, ἄνδρας καί γυναῖκας, νέους καί γέροντας καί ὅλον τόν κόσμον»*. Ὅμως μόνον οἱ Ἀπόστολοι μποροῦν νά διδάξουν πατριάρχες, ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς καί λοιπούς!

5. Διδάσκαλος τοῦ Γένους

Ὁ Ἅγιος Κοσμᾶς ἐκλήθη νά διδάξῃ καί νά στηρίξῃ «τό Γένος μας» σέ μία ἐποχή ἀμαθείας, ἀγνωσίας, κάμψεως τοῦ ἠθικοῦ τῶν Ἑλλήνων, ἔνεκα τῆς τρομακτικῆς ἀπό τούς Τούρκους φορολογίας καί διαφόρων πιέσεων καί ἔνεκα ἐλλείψεως δυναμικῶν χειραγωγῶν καί ἱεροκηρύκων, γιά νά τούς στηρίξουν στήν πίστι, ὥστε νά μή φθάνουν στόν ἐθελούσιο ἐξισλαμισμό ἔνεκα ἀπογνώσεως.

Πολλοί ἐπί παραδείγματι ἐπίστευαν ὅτι ἔνεκα τῶν ἁμαρτιῶν μας ἐπέτρεψε ὁ Θεός νά χάσουν οἱ Ἕλληνες τό βασιλείου τους, καί ὁ Ἅγιος Κοσμάς σχετικά μέ αὐτό στήν πέμπτη διδασχὴ του λέγει τά ἑξῆς: «Καί τί; Ἄξιος ἦτον ὁ Τοῦρκος νά ἔχη βασιλείου; Ἀλλά ὁ Θεός τοῦ τό ἔδωκε διά τό καλόν μας. Καί διατί δέν ἤφερε ὁ Θεός ἄλλον βασιλέα, ὅπου ἦτον τόσα ρηγᾶτα ἐδῶ κοντά μας νά τούς τά δώση; ... Διατί ἤξευρεν ὁ Θεός πώς τά ἄλλα ρηγᾶτα μᾶς βλάπτουν εἰς τήν πίστιν, καί ὁ Τοῦρκος δέν μᾶς βλάπτει, ἄσπρα δῶσ' του καί καβαλλίκευσέ τον ἀπό τό κεφάλι. Καί διά νά μή κολασθοῦμεν τό ἔδωκε τοῦ Τοῦρκου καί τόν ἔχει ὁ Θεός τόν Τοῦρκον ὡσαν σκύλον νά μᾶς φυλάη» (Ἰωάν. Μενούνου, *Κοσμά τοῦ Αἰτωλοῦ Διδαχές*, Ἐκδ. «Ἀκρίτας»). Ἐννοεῖ βέβαια ὅτι στά δικά μας κατακτηθέντα ἐδάφη δέν μποροῦν νά μοῦν οἱ Δυτικοί μέ τίς αἰρέσεις τους. Παραδείγματα πιέσεων ἐπιβολῆς καθολικισμοῦ ἔχουμε στίς Ἰονίους νήσους καί ὅπου ἀλλοῦ εἰσχώρησαν οἱ Βενετοί εἴτε διά τῆς βίας εἴτε διά τῶν ἰδρυμάτων τους.

Ἡ διδαχική προσφορά τοῦ Ἁγίου Κοσμά, διά τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματός του, ἦταν ἀποφασιστική γιά τήν χώρα μας καί κυρίως στίς περιοχές πού εἶχαν κινδυνέψει ἀπό τόν ἐκούσιο ἐξισλαμισμό. Οἱ ἐγκαταλελειμμένοι στήν ἀμάθειά τους Ἕλληνες ἔπρεπε νά διδαχθοῦν τήν πίστι τους. Ἡ ἀπλή καί σέ λαϊκή γλῶσσα διδασχὴ τοῦ Ἁγίου συνάραξε τά πλήθη, πού κατὰ χιλιάδες τόν ἀκολουθοῦσαν καί μέ δίψα πρόσμεναν νά ἀκούσουν τά κηρύγματά του.

Ὁ πρῶτος βιογράφος του Ὅσιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης σημειώνει ὅτι «ἡ διδασχὴ του ἦταν καθὼς ἡμεῖς αὐτήκοοι αὐτῆς ἐγενόμεθα, ἀπλουστάτη, ὡσαν ἐκείνη τῶν ἀλιέων (δηλαδή τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων). Ἦταν γαλήνιος καί ἡσύχιος, ὅπου ἐφαίνετο καθολικά νά εἶναι γεμάτη ἀπό χάριν τοῦ ἰλαροῦ καί ἡσυχίου Ἁγίου Πνεύματος».

Ὁ ἀποστολικός νοῦς τοῦ Ἁγίου ἐφρόντισε νά ἐκπαιδεύσῃ ἱεροκήρυκες. Ἐκτός ἀπό τούς ἱερεῖς καί βοηθοῦς, πού εἶχε μαζί του διά τήν τέλεσι μυστηρίων, τόν παρακολουθοῦσαν καί μαθητευόμενοι ἀπό αὐτόν ἱεροκήρυκες, τούς ὁποίους ἔστειλε σέ

μέρη πού δέν προλάβαινε νά φτάση ὁ ἴδιος, εἴτε γιά νά διαβάσουν στους ναούς καταγεγραμμένες διδαχές του, εἴτε νά διδάσκουν ἀπό μνήμης. Τούς υπεράριθμους μαθητευόμενους τούς ἔστειλε εἴτε στήν Ἀχαΐα εἴτε στήν Ἡλεία καί ἀλλοῦ, γιά νά συνεχίσουν τό ἔργο του κηρύττοντας τό Εὐαγγέλιο. Στήν περιοχή τῆς Αἰτωλοακαρνανίας ἔχουν διασωθῆ καί ὀνόματα τέτοιων ἱεροκηρύκων του.

6. Χαρισματικός καί ὀργανωτικός νοῦς

Στήν πρώτη του περιοδεία ὁ Ἅγιος Κοσμῆς εἶχε μόνο 3-4 βοηθοῦς. Ὅμως στίς ἐπόμενες περιοδείες του ὀργανώνει ὀλόκληρο κινητό ἀποστολικό σταθμό. Ὡς χαρισματικός καί ὀργανωτικός νοῦς εἰσέρχεται σέ ἀναγκαίους πρακτικούς τρόπους. Ὑποκινεῖ τούς πλουσίους νά πληρώσουν τά ἔξοδα τῶν μεταγωγικῶν ὑποζυγίων, πού κουβαλοῦσαν τόν λύομενο μεγάλο ἄμβωνά του, ὥστε ὅταν ἐδίδασκε νά γίνεται θεατός· μετέφεραν ἐπίσης τούς μεγάλους σταυρούς πού ἔστηνε καί ἄφηνε στόν τόπο τοῦ κηρύγματος, λύομενα μανουάλια, κερί, χιλιάδες κομποσκοίνια καί σταυρουδάκια, πού χάριζε στους φτωχοῦς, μπόλιες (μαντήλες) γιά τίς γυναῖκες, χτένια γιά τούς ἄνδρες, χαρτιά καί μολύβια γιά τήν καταγραφή τῶν διδασκῶν καί ἄλλα ἀναγκαῖα.

Τό καρβάνι τοῦ Ἁγίου ἀκολουθοῦσαν χτίστες, γιά νά χτίσουν ἐκκλησίαι, σχολεῖα καί προσκυνητάρια μέ εἰκόνες στους δρόμους, γιά νά θυμοῦνται οἱ χριστιανοί τήν πίστι τους, ἀλλά καί δάσκαλοι, πού τούς μοίραζε στά σχολεῖα του, καί διάφορα ἄλλα πρόσωπα, πού τόν βοηθοῦσαν. Ὅταν ἐπρόκειτο νά ἐπισκεφθῆ, γιά νά διδάξῃ σέ κάποια περιοχή, εἶχε εἰδοποιήσει συνήθως τούς κατοίκους τῆς νά ἐτοιμασθοῦν γιά ἀγρυπνία, εὐχέλαιο, ἐξομολόγησι, καί λοιπά μυστήρια τά ὁποῖα θά τελοῦσαν οἱ ἱερεῖς πού τόν ἀκολουθοῦσαν.

Εἰδοποιοῦνταν ἀκόμα καί οἱ πῖο μακρινές περιοχές, ἀπό τίς ὁποῖες κατέφθαναν στόν τόπο τοῦ κηρύγματος του κατά χιλιάδες οἱ πιστοί. Ἀναφέρεται ὅτι ὁ ἀριθμός τῶν ἀκροατῶν τῶν διδασκαλιῶν τοῦ Ἁγίου ἔφτανε τίς τρεῖς χιλιάδες (3.000) καί κα-

τά περιπτώσει και τίς δεκαέξι χιλιάδες (16.000). Έκανε διδαχή τό βράδυ, τό πρωϊ και τό άλλο βράδυ κι έφευγε ακολουθούμενος από πολλά πλήθη, για νά κηρύξη σέ άλλη περιοχή.

Χαρακτηριστική είναι ή αγάπη και ή καλή άλλοίωσι πού προκαλοῦσε στίς ψυχές τῶν χριστιανῶν πού ἄκουγαν τίς διδασχές του. Αυτό φαίνεται και από τίς συχνές παρακλήσεις τῶν ἀκροατῶν του νά μείνη κι ἄλλο κοντά τους, ἀλλά ὁ Ἅγιος τούς ἀπαντοῦσε: «*Ἦθελα νά εἶμαι, Χριστιανοί μου, πάντοτε μαζί σας, νά σᾶς λέγω πότε τό ἕνα, πότε τό ἄλλο· μά τί νά σᾶς κάμω, ἀφοῦ εἶναι χιλιάδες χῶροι, ὅπου δέν ἄκουσαν λόγο Θεοῦ ποτέ και μέ περιμένουν*». (Διδαχή Γ' 160). Παρακολουθοῦσαν δέ τήν διδαχή του μορφωμένοι, ἀγράμματοι, μικροί, μεγάλοι, Ἑλληνας, Ἀλβανοί, Τοῦρκοι, και «*ἠδέως αὐτοῦ ἤκουον*», διότι τό κήρυγμά του εἶχε δύναμι ἀποστολική.

Οἱ διδασχές πού διασώθηκαν εἶναι ἐλάχιστες. Ὁ Διδάχος Ἅγιος Κοσμᾶς συχνά ξέφευγε ἀπό τό καρβάνι κι ἔτρεχε σέ δύσβατες περιοχές, για νά βρῆ τούς ληστές και νά τούς καλέση σέ μετάνοια. Διεσώθησαν ὀνόματα τέτοιων ληστῶν, πού μέ τίς νουθεσίες τοῦ Ἁγίου μεταμορφώθηκαν σέ ἡρεμους χαρακτῆρες, ὅπως ὁ ἀρχιληστής Τότσκας, ὁ ὁποῖος μάλιστα ἀγόρασε 50 κολυμβήθρες και τίς προσέφερε στίς ἐκκλησίες για τίς βαπτίσεις.

Ὁ Ἅγιος Κοσμᾶς εἶχε και τό ἀποστολικό χάρισμα τῶν ἀντιλήψεων, και προσπαθοῦσε νά διεγείρη μέ τό κήρυγμά του τήν εὐσπλαχνία τῶν πλουσίων και ὄχι μόνον, για νά φροντίζουν για τούς φτωχοῦς πού ἐξαντλοῦνταν ἀπό τά χαράτσια. Ὡθοῦσε τίς πλούσιες οικογένειες νά υἰοθετοῦν τά ὀρφανά και νά προστατεύουν τίς χῆρες προπάντων μετά τήν καταστροφή πού ἔφερε ή Ὀρλωφική ἐπανάστασι.

7. Ἑλληνική γλώσσα και σχολεῖα

Στό τέλος τῆς πρώτης διδαχῆς του ὁ Ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός ἀπευθύνει πρὸς τούς ἀκροατάς του μιά ἀξιοπρόσεκτη προτροπή: «*Νά μαζευθῆτε ὅλοι νά κάνετε ἕνα σχολεῖον καλόν, νά*

βάλετε καί ἐπιτρόπους νά τό κυβερνοῦν, νά βάλουν διδάσκαλον νά μανθάνουν ὅλα τά παιδιά γράμματα, πλούσια καί πτωχά. Διότι ἀπό τό σχολεῖον μανθάνουμε τί εἶναι ὁ Θεός, τί εἶναι ἡ Ἁγία Τριάς, τί εἶναι οἱ Ἄγγελοι, δαίμονες, παράδεισος, κόλασις, ἀρετή, κακία· τί εἶναι ψυχή, σῶμα κ.λπ. ... Χωρίς σχολεῖον... περιπατῶμεν εἰς τό σκότος».

Ὁ Ἅγιος Κοσμᾶς, γνήσιος καί θερμὸς φίλος τῶν γραμματίων, τῆς μορφώσεως τῶν παιδιῶν τοῦ δούλου γένους, συνιστᾷ νά κάνουν οἱ ἀδελφοί Ἑλληνες σχολεῖα. Ἀκόμη ὁ Ἅγιος Κοσμᾶς ἐπιθυμεῖ νά μάθουν ὅλα τά παιδιά γράμματα φωτισμένα ἀπό τό φῶς τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Ὁ ἄνθρωπος ὡς ψυχοσωματική ὄντοτητα δέν καλλιεργεῖται μόνο π.χ. μέ τή φυσική, τή γεωμετρία καί μέ ὅποιαδήποτε ἐπιστήμη. Χρειάζεται καί ἡ γνωριμία καί ἡ καλλιέργεια ἀρετῶν.

Ἦρθε ἀντιμέτωπος μέ τήν ἀμάθεια καί τήν ἀπαιδευσία τοῦ λαοῦ. Ὁργάνωσε Ἐθνική Παιδεία πού δέν ὑπῆρχε τότε, πλήν τῶν μεγάλων ἀπόστολων, στά λαϊκά στρώματα, σχολῶν. Ἰδρύσε 210 σχολεῖα. Ἐν τούτοις οἱ μελετηταί τοῦ ἔργου του ἀναφέρουν ὅτι εἶχε ἰδρύσει 1300 - 1500 σχολεῖα. Τά μέν πρῶτα ἦταν ὑπό τήν ἄμεση διοργάνωσι καί ἐπίβλεψί του, τά δέ ἐπόμενα ἀσφαλῶς ἰδρύθηκαν σέ διάφορες περιοχές ἀπό τούς ἀκροατές τῶν κηρυγμάτων του καί ἐμμοῦντο τόν τρόπο ἰδρύσεως καί λειτουργίας αὐτῶν. Στά σχολεῖα αὐτά ἤθελε νά μαθητεύουν φτωχά καί πλούσια παιδιά, χωρίς νά πληρώνουν. Τούς ἔφτιαξε καί ἐκπαιδευτικό πρόγραμμα μέ πρῶτο μάθημα τά θρησκευτικά. Τά ἔξοδα τῶν σχολείων –καθ' ὑπόδειξι τοῦ Ἁγ. Κοσμᾶ– ἀνελάμβανε ἡ Ἐκκλησία καί τά Μοναστήρια καί τό «Κοινόν τῆς Χώρας».

Ἐκτός τῶν σχολείων, ἰδρύσε καί ἀνώτερες σχολές στή Βόρειο Ἠπειρο: στή Δρόβιανη, Σχολή Ἀνωτέρων Σπουδῶν γιά διδασκάλους καί ἱερεῖς· στή Μονή Θεολόγου στή Δερβίτσανη, Ἱερατική Σχολή· στήν περιοχή Δέλβινου στήν Σταυροπηγιακή Μονή τῆς Παναγίας Δίβρης, Ἀνωτέρα Σχολή τῶν Ἀρχαίων Γραμμάτων καί Ἐπιστημῶν (δηλαδή Φιλολογική). Ἐπίσης στήριξε καί στελέχωσε τήν Ἀνωτέρα Σχολή τῆς Μονῆς Ντροάνου.

Ὁ Ἅγιος Κοσμάς ἤθελε νά διδάσκεται ἡ ἑλληνική γλῶσσα, στήν ὁποία εἶναι γραμμένο τό Εὐαγγέλιο, ὅπως ἔλεγε. Γι' αὐτό καί ἤθελε νά μάθουν ὅλα τά παιδιά Ἑλληνικά καί ἴδρυσε, ὅπως εἶδαμε, Ἑλληνικά Σχολεῖα. Διότι γνώριζε ὅτι, ἂν σταματήσουν «νά μαθαίνουν Ἑλληνικά μέσω τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων», θά ἀποκοποῦν ἀπό τίς ρίζες τους, δηλαδή ἀπό τό Ἔθνος τους. Γιατί χωρίς Παιδεία θά χάσουν καί Θρησκεία καί Πατρίδα. Ἦρθε ἀντιμέτωπος μέ τήν χρῆσι τῆς ἀλβανικῆς καί βλάχικης γλώσσας, διότι ὑποχωροῦσε ἡ ἑλληνική. Στό Μέτσοβο ἐπί παραδείγματι τούς προέτρεψε νά διατηρήσουν τήν χριστιανική θρησκεία καί τήν ἑλληνική γλῶσσα, διότι χωρίς αὐτά τά δύο «δialύεται ἡ Πατρίδα μας». Εἶπε ὅτι, ἂν διατηρηθοῦν αὐτά, ὁ Θεός θά φέρη καλύτερες μέρες γιά τή χώρα μας.

8. Χάρισμα προφητείας

Ὁ Ἰσαπόστολος Κοσμάς ἦταν ἀκόμη καί μέγας Προφήτης. Προφήτης καί μέ τήν εὐρεῖα καί μέ τήν στενή ἔννοια. Ὑπῆρξε ἀληθινά πνευματοφόρος, ἐνδεδυμένος «δύναμιν ἐξ ὕψους». Ἄνδρας χαρισματικός, μεγίστης ἀγιοπνευματικῆς ἐμβελείας. Βεβαίως πολλές φορές ὁ προφητικός του λόγος δέν ἦταν ἀρεστός στούς ἀνθρώπους, ὅμως εἶχε δύναμι, θεία δύναμι.

Δέν προεφήτεψε μόνο τήν ἀποτίναξι τοῦ ζυγοῦ («τό ποθούμενο» ὅπως τό ὠνόμαζε καί συνεννοεῖτο ἔτσι μέ τούς ἀκροατάς, γιά νά μήν καταλαβαίνουν οἱ Τοῦρκοι τί ἐννοοῦσε), ἀλλά τούς ἔδινε καί σημάδια γιά τό πότε θά γίνη τοῦτο. Πολλές προφητεῖες τοῦ Ἁγίου Κοσμά ἀναφέρονται στόν ἑλληνοϊταλικό πόλεμο τοῦ 1940, ἀλλά καί σέ ἄλλες ἐθνικές καταστάσεις.

Ἐπίσης προεφήτεψε τίς διάφορες ἐφευρέσεις: αὐτόματη ἔλξι, ἀσύρματο, τηλέφωνα, ἀεροπλάνο κ.λπ. Μέ τό προφητικό του χάρισμα διεπέρασε ὅλες τίς μελλοντικές καταστάσεις: πεῖνες, δίψες, ἐμφυλίους πολέμους καί τόσα ἄλλα. Ὅταν προεφήτεψε γιά τά σχολεῖα, ἀσφαλῶς μέ θλίψι ἔβλεπε τήν ἐξέλιξί τους καί ἔλεγε: «Θά βγοῦν πράγματα ἀπό τά σχολεῖα, πού ὁ νοῦς σας δέν φαντάζεται». Προφητεῦοντας γιά τήν γραφειο-

κρατία εἶπε: «Θά γίνῃ ἓνα χαρτοβασίλειο, πού θά ἔχῃ μεγάλο μέλλον στήν ἀνατολή».

Ἐπίσης ἔκανε καί προφητεῖες μέ ἐσχατολογική μορφή:

- «Θά ἔρθῃ καιρός, πού θά φέρῃ γῦρες ὁ διάβολος μέ τό κολοκύθι του».
- «Θά ἔρθῃ καιρός πού θά ζωσθῇ ὁ τόπος μέ μιὰ κλωστή».
- «Ὄταν θά ἰδῆτε τό χιλιάρμενο στά ἑλληνικά ὕδατα, τότε θά λυθῇ τό ζήτημα τῆς Πόλης».
- «Θά σᾶς ἐπιβάλουν μεγάλο καί δυσβάστακτο φόρο, ἀλλά δέν θά προφτάσουν».
- «Θά βάλουν φόρο στίς κότες καί στά παράθυρα».
- «Οἱ κλέφτες θά λείψουν ἀπό τά βουνά, ἀλλά θά ἔρχονται μέρα μεσημέρι, ντυμένοι μέ τά ὑποδήματα, νά σᾶς ληστέψουν».
- «Θά ἔρθῃ καιρός πού θά διευθύνουν τόν κόσμο τά ἄλαλα καί τά μπάλαλα».
- «Θά δοῦμε καί θά ζήσουμε Σόδομα καί Γόμορρα στόν τόπο μας».
- «Οἱ ἄνθρωποι θά μείνουν πτωχοί, γιατί δέν θάχουν ἀγάπη στά δένδρα».
- «Μή χαλαῖτε τά δάση. Αὐτά θά σᾶς κρύνουν, θά σᾶς σώσουν. Μήν τά χαλαῖτε, γιατί ὁ τόπος σας θά γίνῃ γκρεμίματα».

9. Ἱερά Παρακαταθήκη

Τελειώνοντας αὐτήν τήν ἀναφορά στήν χαρισματική μορφή τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος, Ἐθνομάρτυρος καί Ἰσαποστόλου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, πρέπει νά τονίσουμε ὅτι τό Ἔθνος μας ὀφείλει τήν ἀναβίωσί του καί ἀναδημιουργία του στήν ἀποστολική προσφορά του. Θα ἦταν παράλειψι, ἂν δέν ἀναφέρουμε ὅτι μέ τά θεοφόρα καί πύρινα κηρύγματά του ὁ Ἅγιος συγκράτησε τήν εἰς Χριστόν πίστι, ἀφύπνισε τήν ἐθνική συνείδησι, ἐδημιούργησε τίς προϋποθέσεις γιά τήν ἀποτίναξι τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ, κατήργησε τήν μοιρολατρία καί ἀπογοίτηυσι τῶν

ραγιάδων, ἀπόκτημα τῆς μακροβίωσης σκλαβιάς τους, ἔδωσε θάρρος μέ τίς προφητεῖες του γιά τήν ἀνάστασι τοῦ Γένους τῶν Ἑλλήνων.

Γιά τούς λόγους τούτους εἶναι σημαντικοί καί ἐξαισιοί οἱ λόγοι τῶν Διδαχῶν του. Καί ἐπί τῶν ἡμερῶν μας ἐλέγχουν, τονίζουν τίς εὐθύνες μας καί λαμβάνουν τεράστιες διαστάσεις ἀληθείας. Εἶναι ἱερά ἡ παρακαταθήκη τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ, ἀλλά καί ἡ δική μας κληρονομιά.

Θά τελειώσουμε μέ τά λόγια τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, τά ὁποῖα μαρτυροῦν καί βεβαιώνουν ὅτι ὁ Ἁγιός μας μέ τόν πύρινο, δυναμικό, πνευματέμφορο καί χριστοκεντρικό λόγο εἶναι διάδοχος τῶν Ἀποστόλων, Ἰσαπόστολος. Μέσα ἀπό τά φλογερά ἀποστολικά του κηρύγματα μαρτυρεῖται χαρακτηριστικά τό γεγονός ὅτι καί ὁ ἴδιος εἶχε πλήρη ἐπίγνωση τῆς ἱεραῆς ἀποστολῆς του:

«Πρέπον καί εὐλογον ἦταν, ἀδελφοί μου, νά εἶχα καί ἐγώ τήν καρδίαν μου καθαράν ὡσάν τούς Ἁγίους Ἀποστόλους. Ἐδῶ πού ἀξιώθηκα καί ἦλθα εἰς τήν εὐλογημένην σας χώραν καί σᾶς ἀπήλαυσα καί μέ ἐδεχθήκατε ὡς Ἀπόστολον τοῦ Χριστοῦ, νά ἔχω ἐκείνην τήν χάριν τοῦ Παναγίου Πνεύματος νά εὐλογήσω τήν χώραν σας, μά δέν τήν ἔχω, ἐπειδή καί εἶμαι ἁμαρτωλός. Πλήν ἀποτολμῶ καί παρακαλῶ τόν γλυκύτατόν μου Ἰησοῦν Χριστόν καί Θεόν, καθώς ἐσπλαγγνίσθη τότε διά μέσου τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, ἔτσι καί τώρα νά ἐσπλαγγνισθῇ ὁ Κύριος, διά πρεσβειῶν τῆς Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καί Ἀειπαρθένου Μαρίας καί πάντων τῶν Ἁγίων, νά στείλῃ οὐρανόθεν τήν χάριν Του καί τήν εὐλογίαν Του, νά εὐλογήσῃ τά σπία σας καί νά εὐλογήσῃ καί τούς ἄνδρας καί τάς γυναῖκας, τά πράγματά σας καί τά ἔργα τῶν χειρῶν σας...»

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1. Γέννησις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.
33. Σταύρωσις, Ἀνάστασις καὶ Ἀνάληψις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.
33. Πεντηκοστή. Ἐγκαθίδρουσις τῆς πρώτης Ἐκκλησίας.
34. Μαρτύριον τοῦ Πρωτομάρτυρος καὶ Ἀποστόλου Στεφάνου.
38. Κλήσις τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.
- 45-46. Ἰδρυσις ἑλληνοφώνων Ἐκκλησιῶν ἐν Κύπρῳ καὶ Μικρῇ Ἀσίᾳ (Πέργη, Ἀπάλεια, Ἀντιόχεια Πισιδίας, Ἰκόνιον, Λύστρα, Δέρβη Λυκαονίας) ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων Παύλου καὶ Βαρνάβα.
48. Ἡ ἐν Ἱερουσαλὴμ Ἀποστολικὴ Σύνοδος.
- 48-49. Ἰδρυσις ἑλληνοφώνων Ἐκκλησιῶν ἐν Γαλατίᾳ, Φρυγίᾳ καὶ Μυσίᾳ ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.
- 50-51. Ἰδρυσις τῶν Ἐκκλησιῶν Φιλίππων, Θεσσαλονίκης, Βεροίας, Ἀθηνῶν, Κορίνθου ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἐν Ἑλλάδι (πρώτη Εὐρωπαϊκὴ Ἐκκλησία).
51. Κήρυγμα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἐν Ἀθήναις.
52. Ἰδρυσις τῆς Ἐκκλησίας Ἐφέσου ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.
- 62-63. Ἰδρυσις τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.
64. Ὁ ἐπὶ Νέρωνος διωγμός.
68. Μαρτύριον τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἐν Ρώμῃ.
81. Ὁ ἐπὶ Δομετιανοῦ διωγμός.
107. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Ἰγνατίου, Ἐπισκόπου Ἀντιοχείας.
112. Ὁ ἐπὶ Τραϊανοῦ διωγμός.
156. Μαρτύριον Ἁγίου Πολυκάρπου, Ἐπισκόπου Σμύρνης.
176. Ὁ ἐπὶ Μάρκου Αὐρηλίου διωγμός.
177. Μαρτύριον τῶν ἐν Λουγδούνῳ καὶ Βιέννῃ Χριστιανῶν.
202. Ὁ ἐπὶ Σεπτιμίου Σεβήρου διωγμός.
249. Ὁ ἐπὶ Δεκίου διωγμός.
258. Ὁ ἐπὶ Οὐαλεριανοῦ διωγμός.
304. Ὁ ἐπὶ Διοκλητιανοῦ διωγμός.
313. Διάταγμα Μεγάλου Κωνσταντίνου ἐν Μεδιολάνῳ περὶ ἀνεξιθρησκείας. Παῦσις τῶν διωγμῶν ἐν τῇ Δύσει.

324. Ὁ Μ. Κωνσταντῖνος καθίσταται μονοκράτωρ. Παῦσις τῶν διωγμῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ.
325. Α΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Νικαία.
326. Εὗρεσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ὑπὸ τῆς Ἁγίας Ἐλένης.
381. Β΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει.
431. Γ΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Ἐφέσῳ.
431. Ἀνακήρυξις αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας Κύπρου ὑπὸ Γ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου.
451. Δ΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Χαλκηδόνι.
553. Ε΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει.
626. Ἄβαροι καὶ Πέρσαι προσβάλλουν τὴν ΚΠολιν (Ἀκάθ. Ὑμνος).
628. (Σεπτ. 14). Ἀναστήλωσις τοῦ Τ. Σταυροῦ ὑπὸ Αὐτοκράτορος Ἡρακλείου.
681. Ϛ΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει.
691. Ἡ ἐν Τρούλλῳ Πενθέκτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος.
787. Ζ΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Νικαία.
843. Ἡ ἀναστηλώσασα τὰς ἱεράς Εἰκόνας Σύνοδος ἐν Κων/πόλει.
863. Διάδοσις τοῦ Χριστιανισμοῦ, διὰ Μεθοδίου καὶ Κυρίλλου, εἰς τοὺς Σλαύους.
879. Ἡ ἐπὶ Φωτίου Μεγάλῃ Σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει.
963. Ἰδρυσις τῆς Ἱ. Μ. Μεγίστης Λαύρας ἐν Ἁγίῳ Ὁρει καὶ τοῦ Κοινοβιακοῦ Μοναχικοῦ βίου ὑπὸ τοῦ Ὁσ. Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου.
975. Βάπτισις τῆς Ρωσίδος Ὀλγας καὶ ἐκχριστιάνισις τῶν Ρώσων.
1054. Τὸ σχίσμα τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας.
1099. Ἄλωσις τῆς Ἱερουσαλήμ ὑπὸ τῶν Σταυροφόρων.
1204. Ἄλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Σταυροφόρων.
1261. Ἀνάκτησις τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.
1440. Ἐφεύρεσις τῆς Τυπογραφίας.
1443. Σύνοδος τῶν Ἀνατολικῶν Πατριαρχείων ἐν Ἱερουσαλήμ ἀποκηρύσσει τὴν ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν τὴν διὰ τῆς ἐν Φλωρεντία Συνόδου τοῦ ἔτους 1439.
1453. Ἄλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων.
1461. Ἄλωσις τῆς Τραπεζοῦντος ὑπὸ τῶν Τούρκων.
1476. Ἐκτύπωσις τοῦ πρώτου Ἑλληνικοῦ βιβλίου (Γραμματικὴ Κ. Λασκάρεως).
1561. Α΄ ἔκδ. τοῦ ἑλληνικοῦ κειμένου τῆς Καινῆς Διαθήκης ἐν Εὐρώπῃ (ὑπὸ Ἐράσμου).

1517. Ἡ Μεταρρύθμισις τοῦ Λουθήρου.
1589. Ἴδρουσις τοῦ Ρωσικοῦ Πατριαρχείου.
1660. Ἐγκατάστασις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐν Φαναρίῳ.
1721. Κατάργησις τοῦ Ρωσικοῦ Πατριαρχείου.
1789. Ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάστασις.
1821. Ἡ μεγάλη Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις.
1833. «Ἀνακηρύξεις» τοῦ Αὐτοκεφάλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.
1837. Ἴδρουσις Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.
1843. Ἴδρουσις τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς ἐν Ἀθήναις.
1844. Ἴδρουσις Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης.
1850. Ἔκδοσις Πατρ. Τόμου Ἀνακηρύξεως Αὐτοκεφάλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.
1850. (Σεπτεμβρίου 2). Ὁ Νεόφυτος Ε΄ Μεταξᾶς (ἀπὸ Ἐπίσκοπος Ἀττικῆς) μετονομάζεται Μητροπολίτης Ἀθηνῶν.
1862. (Ἰανουαρίου 1). Ἐκλογή Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Μισαήλ Α΄ Ἀποστολίδη (ἀπὸ Πατρῶν καὶ Ἡλείας).
1862. (Αὐγούστου 8). Ἐκλογή Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Θεοφίλου Α΄ Βλαχοπαπαδοπούλου (ἀπὸ Αἰτωλοακαρνανίας).
1869. Κήρυξις τοῦ «ἀλαθήτου» τοῦ Πάπα Ρώμης ὑπὸ τῆς Α΄ Βατικανίου Συνόδου.
1870. Ὁ Παλαιοκαθολικισμός.
1871. Κατάργησις τοῦ κοσμικοῦ Κράτους τοῦ Πάπα ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν.
1874. (Μαΐου 27). Ἐκλογή Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Προκοπίου Α΄ Γεωργιάδη (ἀπὸ Μεσσηνίας).
1879. Ἔκδοσις Πατριαρχικοῦ Τόμου περὶ Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας Σερβίας.
1885. Ἔκδοσις Πατρ. Τόμου περὶ Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας Ρουμανίας.
1889. (Ἰουλίου 5). Ἐκλογή Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Γερμανοῦ Β΄ Καλλιγᾶ (ἀπὸ Κεφαλληνίας).
1896. (Ὀκτωβρίου 17). Ἐκλογή Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Προκοπίου Β΄ Οἰκονομίδη.
1902. (Νοεμβρίου 4). Ἐκλογή Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Θεοκλήτου Α΄ Μηνοπούλου (ἀπὸ Μονεμβασίας καὶ Λακεδαιμονίας).
1910. Ψήφισις τοῦ πρώτου Ἐνοριακοῦ Νόμου ἐν Ἑλλάδι.
1912. Βαλκανικοὶ πόλεμοι.
1914. Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος (τετραετής).
1917. Ἀνασύστασις τοῦ Ρωσικοῦ Πατριαρχείου.

1918. Ἐκλογή Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Μελετίου Γ΄ Μεταξάκη (ἀπό Κιτίου).
1919. (Μαΐου 15). Ἑλληνική ἀπελευθέρωσις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.
1919. (Μαΐου 19). Γενοκτονία τοῦ Ποντιακοῦ Ἑλληνισμοῦ (συντελεσθεῖσα κατά τό διάστημα 1919-1923).
1922. Μικρασιατική καταστροφή καί διωγμός τῶν Χριστιανῶν ἐκ Μ. Ἀσίας καί Θράκης. Μαρτυρικός θάνατος τῶν Μητροπολιτῶν Σμύρνης Χρυσοστόμου, Κυδωνιῶν Γρηγορίου, Μοσχονησιῶν Ἀμβροσίου, Ἰκονίου Προκοπίου καί Ζήλων Εὐθυμίου.
1923. (Μαρτίου 8). Ἐκλογή Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου ἐξ ἀρχιμανδριτοῦ.
1923. Ἴδρυσις τοῦ πρώτου Κατηχητικοῦ Σχολείου ἐν Ἑλλάδι.
1923. Ἔκδοσις τῶν περιοδικῶν «ΘΕΟΛΟΓΙΑ» καί «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».
1924. Διαρρῦθμισις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος (10/23 Μαρτίου).
1925. Ἴδρυσις τοῦ Ρουμανικοῦ Πατριαρχείου.
1928. Ἔκδοσις Πατριαρχικῆς καί Συνοδικῆς Πράξεως περὶ τῆς διοικήσεως τῶν Ἱ. Μητροπόλεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου (Νέων Χωρῶν) ἐν Ἑλλάδι.
1930. Ἴδρυσις Ο.Δ.Ε.Π. καί Τ.Α.Κ.Ε.
1931. Νόμος περὶ Ἐνοριακῶν Ναῶν καί Ἐφημεριῶν.
1936. Ἴδρυσις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.
1937. Ἴδρυσις τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας.
1938. (Δεκεμ. 13). Ἐκλογή Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν Χρυσάνθου Α΄ Φιλιππίδη (ἀπό Τραπεζοῦντος).
1939. (Σεπτ. 1). Ἀρχή τοῦ Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.
1940. (Αὐγούστου 15). Τορπιλισμός τοῦ εὐδρόμου «ΕΛΛΗ» ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν, εἰς τόν λιμένα τῆς Τήνου.
- 1940 - 1944. Ἡ Ἰταλία κηρύττει τόν πόλεμον κατά τῆς Ἑλλάδος (1940, Ὀκτ. 28). Ἡ Γερμανία κηρύττει τόν πόλεμον κατά τῆς Ἑλλάδος (1941, Ἀπρ. 6). — Εἴσοδος τοῦ Γερμανικοῦ στρατοῦ εἰς Ἀθήνας (1941, Ἀπρ. 27). — Ἀποχώρησις τῶν Γερμανῶν ἐξ Ἑλλάδος (12 Ὀκτωβρίου 1944). Τελεία ἦττα αὐτῶν (Μάιος 1945).
1941. (Ἰουλίου 2). Ἀποκατάστασις εἰς τόν θρόνον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Δαμασκηνοῦ Α΄ Παπανδρέου (ἀπό Κορίνθου).
1944. (Δεκ.). Ὁ Ἀθηνῶν Δαμασκηνός ἀναλαμβάνει τήν Ἀντιβασιλείαν.
1945. (22 Φεβρ.). Ἄρσις τοῦ Βουλγαρικοῦ σχίσματος.

1945. Ἀνακάλυψις τῆς διασπάσεως τοῦ ἀτόμου.
1948. (Μαρτίου 7). Ἐπίσημος ἐνσωμάτωσις τῆς Δωδεκανήσου μετὰ τῆς Ἑλλάδος.
1949. (Ἰουνίου 4). Ἐκλογή Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν Σπυρίδωνος Α΄ Βλάχου (ἀπό Ἰωαννίνων).
1953. (Ἰουνίου 1). Ἡ διά πανελληνίου ὑπό τῆς Ἐκκλησίας διενεργηθέντος ἐράνου ἀνοικοδόμησις χιλίων Ἱερῶν Ναῶν καταστραφέντων κατὰ τὰ πολεμικά γεγονότα τῆς προηγηθείσης δεκαετίας.
1955. (Σεπτεμβρίου 6). Ἐκδιωγμός τῶν Ὀμογενῶν Ἑλλήνων ἐκ Κωνσταντινουπόλεως
1956. (Μαρτίου 29). Ἐκλογή Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν Δωροθέου Κοτταρά (ἀπό Λαρίσης).
1957. (Αὐγ. 7). Ἐκλογή Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν Θεοκλήτου Β΄ Παναγιωτοπούλου (ἀπό Πατρῶν).
1961. (Ἰουλ. 21). Ἀναγνώρισις ὑπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τῆς «Πατριαρχικῆς ἀξίας» τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας.
1961. Α΄ Πανορθόδοξος Διάσκεψις ἐν Ρόδῳ (24 Σεπτ. - 1 Ὀκτ.).
1962. (Ἰανουαρίου 13). Ἐκλογή Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν Ἰακώβου Γ΄ Βαβανάτσου (ἀπό Ἀττικῆς).
1962. (Φεβρ. 14). Ἐκλογή Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν Χρυσοστόμου Β΄ Χατζησταύρου (ἀπό Φιλίππων).
1962. Α΄ περίοδος τῆς Β΄ Συνόδου τοῦ Βατικανοῦ (Β΄ περ. 1963, Γ΄ 1964, Δ΄ 1965).
1963. Ἑορτασμός Χιλιετηρίδος Ἁγίου Ὁρους.
1963. Β΄ Πανορθόδοξος Διάσκεψις ἐν Ρόδῳ (26-29 Σεπτεμβρίου).
1964. (Ἰαν. 5). Συνάντησις τοῦ Πάπα Παύλου Ϛ΄ καί τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρου ἐν Ἱεροσολύμοις.
1964. Γ΄ Πανορθόδοξος Διάσκεψις ἐν Ρόδῳ (1-15 Νοεμβρίου).
1965. Ἄρσις τῶν ἀναθεμάτων τοῦ 1054 ἐν Ρώμῃ καί Κωνσταντινουπόλει.
1966. Πανορθόδοξος Διάσκεψις Θεολογικῶν Ἐπιτροπῶν ἐν Βελιγραδίῳ.
1966. Ἑορταί ἐν Ἱ. Μονῇ Σινᾶ ἐπί τῇ 1600ῇ ἐπετείῳ ἀπό τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς.
1966. Ἑορταί ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐπί τῇ 1100ῇ ἐπετείῳ τῆς εἰς Μοραβίαν ἀποστολῆς τῶν ἁγίων Κυρίλλου καί Μεθοδίου.
1967. (Μαΐου 14). Ἐκλογή Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Ἱερωνύμου Κοτσώνη ἐξ ἀρχιμανδρίτου.

1968. Δ΄ Πανορθόδοξος Διάσκεψις ἐν Γενεύῃ.
1969. (Ἰουλ. 20). Πρώτη προσεδάφισις τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν Σελήνην.
1974. (Ἰαν. 12). Ἐκλογή Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Σεραφεῖμ Τίκα (ἀπὸ Ἰωαννίνων).
1974. (Ἰουλ. 20). Εἰσβολὴ Τουρκικῶν στρατευμάτων καὶ βιαία κατάληψις βορείου τμήματος ἀνεξαρτήτου Κυπριακῆς Δημοκρατίας.
1975. (Ἰουν. 11). Τὸ νέον Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος δι' οὗ καταχωρήθησαν συνταγματικῶς 1) ὁ Πατριαρχικός Τόμος τοῦ 1850 καὶ 2) ἡ Πατριαρχικὴ Πράξις τοῦ 1928.
1977. (Μαΐου 31). Νέος Καταστατικός Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Νόμος 590/77 (Φ.Ε.Κ. 146 τεῦχος πρῶτον 31.5.77).
1977. (Δεκ. 23). Ἐκλογή Μακ. Πατριάρχου Γεωργίας κ. Ἡλίου.
1985. (Ὀκτωβρίου 9-13). Σύσκεψις τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν εἰς Ἀθήνας, διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς πείνης εἰς τὴν Ἀφρικὴν.
1988. Ἐορτασμός ἐν ΚΠόλει καὶ Ρωσίᾳ ἐπὶ τῇ χιλιετηρίδι τοῦ ἐκχριστιανισμοῦ τῶν Ρώσων.
1988. Ἐορτασμός ἐπὶ τῇ 900ετηρίδι τῆς Ἱ. Μονῆς Πάτμου.
1989. (Φεβρ. 10). Ἰδρυσις Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.
1990. (Μαρτ. 3). Ἰδρυσις Πατριαρχείου Γεωργίας δι' ἐκδόσεως Πατριαρχικοῦ Τόμου.
1991. (Ὀκτ. 22). Ἐκλογή τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως κ. Βαρθολομαίου.
1992. (Μαρτ. 15). Α΄ Συνάντησις τῶν Προκαθημένων τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν εἰς Κωνσταντινούπολιν.
1992. (Ἰουν. 24). Ἐκλογή Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀλβανίας κ. Ἀναστασίου.
1995. (Σεπτ. 24-26). Β΄ Συνάντησις τῶν Προκαθημένων τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν ἐν τῇ ἱ. νήσῳ Πάτμῳ, ἐπὶ τῇ 1900ῇ ἐπετειῷ ἀπὸ τῆς συγγραφῆς τοῦ ἱεροῦ βιβλίου τῆς Ἀποκαλύψεως.
1996. (Φεβρ. 20). Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Πράξις ἐνεργοποιεῖ τὸν Πατρ. καὶ Συνοδικόν Τόμον τοῦ 1923 περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑσθονίας.
1998. (Ἀπρ. 28). Ἐκλογή Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χριστοδούλου Παρασκευαΐδη (ἀπὸ Δημητριάδος καὶ Ἄλμυροῦ).
1998. (Μαΐου 5). Ἐκλογή Μακαριωπάτου Μητροπολίτου Πολωνίας κ. Σάββα.

1998. (Αύγ. 27). Πατριαρχικός καί Συνοδικός Τόμος διά τό Αὐτοκέφαλον τῆς Ἐκκλησίας τῶν χωρῶν Τσεχίας καί Σλοβακίας.
1999. (Μαΐου 20 - Ἰουν. 5). Ἐπίσκεψις τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου εἰς τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.
2000. (Μαΐου 12). Καθιέρωσις τῆς μνήμης τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, Συνοδική Διαγνώμη, ὡς Θρονικῆς ἑορτῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.
2001. (Μαΐου 4-5). Ἐπίσκεψις τοῦ Πάπα Ρώμης Ἰωάννου - Παύλου Β΄ εἰς τάς Ἀθήνας.
2001. (Ὀκτ. 27). Ἐκλογή τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Φιλλανδίας κ. Λέοντος.
2001. (Νοέμ.). Ἐπίσκεψις τοῦ Μακ. Ἀρχιεπ. Ἀλβανίας κ. Ἀναστασίου εἰς τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.
2002. (Μάιος). Ἐπίσκεψις τοῦ Μακ. Μητροπολίτου Βαρσοβίας καί πάσης Πολωνίας κ. Σάββα εἰς τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.
2004. (Μάιος). Ἐπίσκεψις τοῦ Μακ. Πατριάρχου Γεωργίας κ. Ἡλιού Β΄ εἰς τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.
2004. (Ὀκτ. 9). Ἐκλογή τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Θεοδώρου Β΄.
2005. (Αύγ. 22). Ἐκλογή τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ. Θεοφίλου Γ΄.
2007. (Σεπτ. 12). Ἐκλογή τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ρουμανίας κ. Δανιήλ.
2008. (Φεβρ. 7). Ἐκλογή τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερωνύμου Β΄ Λιάπη (ἀπό Θηβῶν καί Λεβαδείας).
2008. (Μαΐου 9-12). Ἐπίσκεψις τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερωνύμου Β΄ εἰς τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον.
2008. (Ὀκτ. 10-16). Σύνοδος Προκαθημένων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰς Κωνσταντινούπολιν.
2009. (Ἰαν. 27). Ἐκλογή τοῦ Μακ. Πατριάρχου Μόσχας κ. Κυρίλλου.
2009. (Ἰουν. 19-23). Ἐπίσκεψις τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερωνύμου Β΄ εἰς τό Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας.
2009. (Νοεμ. 2-9). Ἐπίσκεψις τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Φιλλανδίας κ. Λέοντος εἰς τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.

-
2009. (Δεκ. 7-14). Ἐπίσκεψις τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Θεοδώρου Β΄ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.
2010. (Ἰαν. 22). Ἐκλογή τοῦ Μακ. Πατριάρχου Σερβίας κ. Εἰρηναίου.
2011. (Ἰαν. 24-31). Ἐπίσκεψις τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερωνύμου Β΄ εἰς τὸ Πατριαρχεῖον Ἀντιοχείας.
2011. (Δεκ. 14-18). Ἐπίσκεψις τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερωνύμου Β΄ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου.
2012. (Μαΐου 23-30). Ἐπίσκεψις τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερωνύμου Β΄ εἰς τὸ Πατριαρχεῖον Μόσχας.
2012. (Δεκ. 17). Ἐκλογή τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ἀντιοχείας κ. Ἰωάννου.
2013. (Φεβρ. 24). Ἐκλογή τοῦ Μακ. Πατριάρχου Βουλγαρίας κ. Νεοφύτου.
2013. (Ἰουν. 1-3). Ἐπίσκεψις τοῦ Μακ. Πατριάρχου Μόσχας κ. Κυρίλλου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.

ΠΑΣΧΑΛΙΟΝ

τοῦ ἔτους

βιδ' (2014)

Ἀπό κτίσεως κόσμου 7522

ΙΝΔΙΚΤΙΩΝΟΣ 7

Ἡλίου κύκλοι 18

Σελήνης κύκλοι 17

Σελήνης θεμέλιον 14

Τό Τριώδιον ἄρχεται Φεβρουαρίου 9

Ἦχος πλ. δ' — Ἐωθινόν ΙΑ'

Ἡ Ἀπόκρεως γίνεται Μαρτίου 23

Ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστή ἄρχεται Μαρτίου 3

Ἡμέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, Τρίτη Δ' ἔβδ. Νηστειῶν
Νομικόν Φάσκα, Μεγάλη Παρασκευή, Ἀπριλίου 18

Λατίνων Πάσχα, Ἀπριλίου 20

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 20

Τῆς Ἀναλήψεως Μαΐου 29

Τῆς Πεντηκοστῆς Ἰουνίου 8

Τῶν Ἁγίων Πάντων Ἰουνίου 15

Νηστεία Ἁγ. Ἀποστόλων ἡμέραι 13

Μνήμη αὐτῶν ἡμέρα Κυριακή

Κοίμησις Θεοτόκου ἡμέρα Παρασκευή

ΠΑΣΧΑΛΙΑ ΤΟΥ ΚΑ΄ ΑΙΩΝΟΣ

(Καταχωρίζονται ὅδε πρὸς εὐχερῆ εὔρεσιν,
πολλάκις ὑπὸ πολλῶν ἀναζητούμενα)

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑΙ	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑΙ	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑΙ
B 2000 Ἀπριλίου 30		2067 Ἀπριλίου 10
* 2001 Ἀπριλίου 15	* 2034 Ἀπριλίου 9	B 2068 Ἀπριλίου 29
2002 Μαΐου 5	2035 Ἀπριλίου 29	* 2069 Ἀπριλίου 14
2003 Ἀπριλίου 27	B 2036 Ἀπριλίου 20	2070 Μαΐου 4
B* 2004 Ἀπριλίου 11	* 2037 Ἀπριλίου 5	* 2071 Ἀπριλίου 19
2005 Μαΐου 1	* 2038 Ἀπριλίου 25	B* 2072 Ἀπριλίου 10
2006 Ἀπριλίου 23	2039 Ἀπριλίου 17	2073 Ἀπριλίου 30
* 2007 Ἀπριλίου 8	B 2040 Μαΐου 6	2074 Ἀπριλίου 22
B 2008 Ἀπριλίου 27	* 2041 Ἀπριλίου 21	* 2075 Ἀπριλίου 7
2009 Ἀπριλίου 19	2042 Ἀπριλίου 13	B 2076 Ἀπριλίου 26
* 2010 Ἀπριλίου 4	2043 Μαΐου 3	2077 Ἀπριλίου 18
* 2011 Ἀπριλίου 24	B 2044 Ἀπριλίου 24	2078 Μαΐου 8
B 2012 Ἀπριλίου 15	* 2045 Ἀπριλίου 9	* 2079 Ἀπριλίου 23
2013 Μαΐου 5	2046 Ἀπριλίου 29	B 2080 Ἀπριλίου 14
* 2014 Ἀπριλίου 20	2047 Ἀπριλίου 21	2081 Μαΐου 4
2015 Ἀπριλίου 12	B* 2048 Ἀπριλίου 5	* 2082 Ἀπριλίου 19
B 2016 Μαΐου 1	2049 Ἀπριλίου 25	2083 Ἀπριλίου 11
* 2017 Ἀπριλίου 16	2050 Ἀπριλίου 17	B 2084 Ἀπριλίου 30
2018 Ἀπριλίου 8	2051 Μαΐου 7	* 2085 Ἀπριλίου 15
2019 Ἀπριλίου 28	B* 2052 Ἀπριλίου 21	2086 Ἀπριλίου 7
B 2020 Ἀπριλίου 19	2053 Ἀπριλίου 13	2087 Ἀπριλίου 27
2021 Μαΐου 2	2054 Μαΐου 3	B 2088 Ἀπριλίου 18
2022 Ἀπριλίου 24	* 2055 Ἀπριλίου 18	2089 Μαΐου 1
2023 Ἀπριλίου 16	B 2056 Ἀπριλίου 9	2090 Ἀπριλίου 23
B 2024 Μαΐου 5	2057 Ἀπριλίου 29	* 2091 Ἀπριλίου 8
* 2025 Ἀπριλίου 20	* 2058 Ἀπριλίου 14	B 2092 Ἀπριλίου 27
2026 Ἀπριλίου 12	2059 Μαΐου 4	2093 Ἀπριλίου 19
2027 Μαΐου 2	B 2060 Ἀπριλίου 25	2094 Ἀπριλίου 11
B* 2028 Ἀπριλίου 16	* 2061 Ἀπριλίου 10	* 2095 Ἀπριλίου 24
2029 Ἀπριλίου 8	2062 Ἀπριλίου 30	B* 2096 Ἀπριλίου 15
2030 Ἀπριλίου 28	2063 Ἀπριλίου 22	2097 Μαΐου 5
* 2031 Ἀπριλίου 13	B 2064 Ἀπριλίου 13	2098 Ἀπριλίου 27
B 2032 Μαΐου 2	2065 Ἀπριλίου 26	* 2099 Ἀπριλίου 12
2033 Ἀπριλίου 24	2066 Ἀπριλίου 18	2100 Μαΐου 1

* Δι' ἰσतेρίσκου σημειοῦται πότε συμπίπτει τὸ Ὁρθόδοξον μὲ τὸ Ρ/Κ Πάσχα.

ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2014*

Α'. Έποχαι του έτους

1. Τήν 20ήν Μαρτίου εις τάς 18.57' ό ήλιος εισέρχεται εις τόν Κριόν. Άρχή Έαρος.
2. Τήν 21ην Ίουνίου εις τάς 12.51' ό ήλιος εισέρχεται εις τόν Καρκίνον. Άρχή Θε-
ρους.
3. Τήν 23ην Σεπτεμβρίου εις τάς 04.29' ό ήλιος εισέρχεται εις τόν Ζυγόν. Άρχή Φθι-
νοπώρου.
4. Τήν 22αν Δεκεμβρίου εις τάς 01.03' ό ήλιος εισέρχεται εις τόν Αιγόκερω. Άρχή
Χειμώνος.

Β'. Φάσεις τής σελήνης

Ήμερ.	ωλ	Φάσις	Ήμερ.	ωλ	Φάσις
Ίαν.	01	13:14	Ίούλιος	05	13:59
	08	05:39		12	13:25
	16	06:52		19	04:08
	24	07:19		27	00:42
	30	23:39			
Φεβρ.	06	21:22	Αϋγ.	04	02:50
	15	01:53		10	20:09
	22	19:15		17	14:26
				25	16:13
Μάρτ.	01	10:00	Σεπτ.	02	13:11
	08	15:27		09	03:38
	16	19:08		16	04:05
	24	03:46		24	08:14
	30	20:45			
Άπρ.	07	10:31	Όκτ.	01	21:33
	15	09:42		08	12:51
	22	09:52		15	21:12
	29	08:14		23	23:57
Μάιος	07	05:15	Νοέμ.	07	00:23
	14	21:16		14	17:16
	21	14:59		22	14:32
	28	20:40		29	12:06
Ίούνιος	05	22:39	Δεκ.	06	14:27
	13	06:11		14	14:51
	19	20:39		22	03:36
	27	10:08		28	20:31

Διά τήν περιόδον ισχύος τής θερινής ώρας νά προστεθι 1 ώρα εις τόν χρόνον του φαινομένου.

Γ'. Έκλειψεις του ήλιου και τής σελήνης

1. Τήν 15ην Άπριλίου όλική έκλειψις τής σελήνης άόρατος εις τήν Έλλάδα.
2. Τήν 29ην Άπριλίου δακτυλοειδής έκλειψις του ήλιου άόρατος εις τήν Έλλάδα
3. Τήν 8ην Όκτωβρίου όλική έκλειψις τής σελήνης άόρατος εις τήν Έλλάδα.
5. Τήν 23ην-24ην Όκτωβρίου μερικι έκλειψις του ήλιου άόρατος εις τήν Έλλάδα ός έκλειψις.

* Τά παρόντα στοιχειά παρεχωρήθησαν ειγενώς υπό του Έθνικου Άστεροσκοπίου Άθηνων.

ΚΑΝΟΝΑΡΙΟΝ
ΗΤΟΙ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑΙ ΤΥΠΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

*«Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν»
(Ψαλμ. ξζ' 22)*

*«Πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω»
(Α' Κορ. ιδ' 40)*

*«Ἀδελφοί, στήκετε καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις»
(Β' Θεσσαλ. β' 15)*

ΔΙΠΤΥΧΑ

Ὡς ἀπαγγέλλονται μετὰ τὸ «Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε», ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος, ὡσάκις λειτουργεῖ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν.

Βαρθολομαίου τοῦ Παναγιωτάτου καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, **Θεοδώρου** Ἀλεξανδρείας, **Ἰωάννου** Ἀντιοχείας, **Θεοφίλου** Ἱεροσολύμων, **Κυρίλλου** Μόσχας, **Εἰρηναίου** Βελιγραδίου, **Δανιὴλ** Βουκουρεστίου, **Νεοφύτου** Σόφιας, **Ἡλιὸν** Γεωργίας, **Χρυσοστόμου** Κύπρου, **Σάββα** Βαρσοβίας, **Ἀναστασίου** Τιράνων, Πράγας, τῶν εὐσεβεστάτων Ὁρθοδόξων Πατριαρχῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπων·

Ἱερωνύμου τοῦ Μακαριωτάτου καὶ Θεοπροβλήτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, τοῦ καὶ προσκομίζοντος τὰ Τίμια Δῶρα ταῦτα Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν·

Ὑπὲρ εἰρήνης καὶ καταστάσεως τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως·

Σωτηρίας τε καὶ βοηθείας τοῦ περιεστώτος λαοῦ·

Καὶ ὧν ἕκαστος κατὰ διάνοιαν ἔχει καὶ πάντων καὶ πασῶν.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΤΥΠΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1) ΑΙ ΚΑΘ' ΗΜΕΡΑΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΜΕΤΑ ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΗΣ

§1. **Εἰσαγωγικά.** Αἱ ἀκολουθία ἐκάστης ἡμέρας ἄρχονται ἀπὸ τοῦ ἔσπερινοῦ (ὁ ὁποῖος τελεῖται τὸ ἔσπερας τῆς προηγουμένης) καὶ λήγουν μὲ τὴν θ' ὥραν. Τὸ ἰσχύον Τυπικὸν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας (συνταχθὲν ὑπὸ Γεωργίου Βιολάκη, Κωνσταντινούπολις 1888) [ἐφεξῆς Τ.Μ.Ε.] ἀναφέρει καθημερινὴν τέλεσιν ἔσπερινοῦ, μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου, καὶ θ' ὥρας, ἀκόμη καὶ ἂν δὲν τελεσθῆ θεία λειτουργία. Εἰδικῶς τὴν θ' ὥραν τοποθετεῖ εὐθὺς πρὸ τοῦ ἔσπερινοῦ, οἰνοὶ συνημμένως. Ἐν συνεχείᾳ δίδονται βασικαὶ τυπικαὶ διατάξεις γενικῶς διὰ τὰς καθ' ἡμέραν ἀκολουθίας ἄνευ ἐορτῆς ἢ μνήμης ἁγίου καὶ ἐκτὸς μεγάλης τεσσαρακοστῆς. (Διὰ τὰ Σάββατα ἀκολουθεῖ ἰδιαιτέρα ἐνότης.) Λεπτομερέστεραι διατάξεις εὗρηνται εἰς τὴν Προθεωρίαν τοῦ Τ.Μ.Ε. (σ. 3-62) καὶ εἰς τὸ «Σύστημα Τυπικοῦ» (ὑπὸ π. Κων/νου Παπαγιάννη, ἔκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας, σ. 45-124).

Ο ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

§2. **Ἐναρξις.** Εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς θ' ὥρας ὁ ἱερεὺς· «*Εὐλογητός ὁ Θεός*». Ὁ ἀναγνώστης· «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» καὶ τὸν προοιμακὸν ψαλμὸν. [Ἄν δι' οἰονδήποτε λόγον δὲν προηγηθῆ ἡ θ' ὥρα, ἡ ἔναρξις γίνεται ὡς ἐξῆς· «*Εὐλογητός... Βασιλεὺς οὐράνιε...*» Τρισάγιον. «*Παναγία Τριάς... Πάτερ ἡμῶν... Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία...*» «*Κύριε, ἐλέησον*» (12κλίαις), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» καὶ ὁ προοιμακός.] Ὁ ἱερεὺς τὴν μεγάλην συναπτὴν μὲ ἐκφώνησιν· «*Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα*».

§3. **Ψαλτήριον.** [Ἀναγνώσεται τὸ ἐνδιάτακτον κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου εἰς τρεῖς στάσεις (πλὴν τῆς Κυριακῆς ἔσπερας, κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν στιχολογεῖται Ψαλτήριον). Μετὰ τὴν πλήρωσιν τῆς α' καὶ τῆς β' στάσεως ὁ ἀναγνώστης λέγει· *Δόξα, Καὶ νῦν*. «*Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια, δόξα σοι, ὁ Θεός*» (γ'). «*Κύριε,*

ἐλέησον» (γ'). Δόξα, *Καὶ νῦν*, καὶ συνεχίζει μετὰ τὴν ἐπομένην στάσιν. Μετὰ τὴν γ' στάσιν λέγει· «Ἀλληλοῦα, ἀλληλοῦα, ἀλληλοῦα, δόξα σοι, ὁ Θεός» (γ'). «Ἡ ἐλπίς ἡμῶν, Κύριε, δόξα σοι». Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν συναπτὴν μετὰ ἐκφώνησιν «Ὅτι σὸν τὸ κράτος.»]

§4. **Κεκραγάρια.** Ψάλλονται ὑπὸ τῶν χορῶν κατ' ἀντιφωνίαν πλήρεις οἱ στίχοι τῶν τεσσάρων ψαλμῶν τοῦ «Κύριε, ἐκέκραξα» εἰς τὸν διατεταγμένον ἦχον τῆς ἐβδομάδος (ἢ εἰς τὸν ἦχον τῶν τροπαρίων τοῦ Μηναίου, ὡσάκις παραλείπεται ἡ Παρακλητικὴ) μέχρι τοῦ στίχου «*Γενηθήτω τὰ ὦτά σου*». Ἀπὸ τοῦ στίχου «*Ἐὰν ἀνομίας*» ψάλλονται 6 τροπάρια στιχηρὰ (γνωστὰ καὶ ὡς «*ἐσπέρια στιχηρὰ*» ἢ «*κεκραγάρια*») ἐκ τῆς Παρακλητικῆς (τὰ τῆς ἡμέρας τοῦ τυχόντος ἦχου τῆς ἐβδομάδος) καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου, ὡς ἐξῆς.

§5. α') Ἐὰν τὸ Μηναῖον ἔχη μίαν ἀκολουθίαν ἄνευ δοξαστικοῦ ἢ μετὰ ἓν μόνον δοξαστικόν, ψάλλονται δύο ἐκ τῶν τριῶν πρώτων στιχηρῶν τῆς Παρακλητικῆς καὶ ἓν ἐκ τῶν τριῶν δευτέρων, καὶ ἕτερα τρία ἐκ τοῦ Μηναίου (ἂν τὸ Μηναῖον ἔχη περισσότερα στιχηρὰ, λέγονται μόνον τρία, τὰ δὲ λοιπὰ καταλιμπάνονται).

β') Ἐὰν τὸ Μηναῖον ἔχη μίαν ἀκολουθίαν μετὰ δύο δοξαστικά ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἢ δύο ἀκολουθίας μετὰ ἢ ἄνευ δοξαστικοῦ, ψάλλονται καὶ τὰ ἕξ κεκραγάρια στιχηρὰ μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου· ἂν εἶναι ὀλιγώτερα ἀπὸ 6, δευτεροῦνται ὅσα χρειάζονται.

§6. Μετὰ τὰ κεκραγάρια στιχηρὰ ψάλλεται Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Μηναίου (ἐὰν ὑπάρχη), *Καὶ νῦν*, τὸ μετ' αὐτὸ ὁμόηχον θεοτοκίον (τῇ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἐσπέρας ἀντὶ θεοτοκίου ψάλλεται ὁμόηχον σταυροθεοτοκίον). Ἐὰν δὲν ὑπάρχη δοξαστικόν, τότε Δόξα, *Καὶ νῦν*, τὸ θεοτοκίον (ἢ σταυροθεοτοκίον) τοῦ Μηναίου.

§7. «**Φῶς ἰλαρόν**». Εἰς τοὺς καθημερινοὺς ἐσπερινοὺς εἴσοδος δὲν γίνεται (ἐξαιρέσεις βλέπε ἐνταῦθα εἰς §54). Μετὰ τὸ θεοτοκίον τῶν ἐσπερίων εὐθύς τὸ «*Φῶς ἰλαρόν*» ἄνευ μέλους. Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· «*Ἐσπέρας, προκείμενον*», οἱ χοροὶ ψάλλουν ἐναλλάξ ἐκ τρίτου τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας (μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ) καὶ εὐθύς ἀναγινώσκει τὸ «*Καταξίωσον, Κύριε*». Ὁ ἱερεὺς τὰ πληρωτικά μετὰ ἐκφώνησιν «*Εἴη τὸ κράτος*».

§8. **Ἀπόστιχα** ψάλλονται τὰ τῆς Παρακλητικῆς· τὸ πρῶτον ἄνευ στίχου· τὸ β' μετὰ στίχον «*Πρὸς σέ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου*»· τὸ γ' μετὰ στίχον «*Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε*» (ὅρα τοὺς στίχους πλήρεις εἰς τὸ Ὠρολόγιον ἢ τὸ Ἐγκόλπιον ἀναγνώστου καὶ ψάλτου). Δόξα, τὸ διὰ τὰ ἀπόστιχα ἰδιόμελον τοῦ Μηναίου, ἂν ὑπάρχη, *Καὶ*

νῦν, τὸ μετ' αὐτὸ ὁμόηχον θεοτοκίον ἢ (ἐν Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἑσπέρας) σταυροθεοτοκίον· εἰ δ' ἄλλως Δόξα, *Καὶ νῦν*, θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον τῆς Παρακλητικῆς.

§9. **Ἀπολυτίκια.** «*Νῦν ἀπολύεις*», (χωρὶς Ἀμὴν) τρισάγιον κ.λπ., ἐκφώνησις «*Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία*» καὶ εὐθύς τὰ ἀπολυτίκια, ὡς ἐξῆς.

α') Ἐὰν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ἔχη ἔστω καὶ ἐν δοξασικόν, ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου τοῦ Μηναίου, *Δόξα, Καὶ νῦν*, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον ἐκ τῶν ἁρμοδίων διὰ τὰς καθημερινάς (ὄρα εἰς Ὁρολόγιον «θεοτοκία ἀπολυτίκια»). [Ἐὰν τὸ Μηναιὸν ἔχη δύο ἀκολουθίας, δικαιοῦται ἀπολυτικίου ὁ ἅγιος ὁ ἔχων δοξαστικά. Ἐὰν δικαιοῦνται ἀμφότεροι οἱ ἅγιοι ἀπολυτικίου, λέγεται τὸ τοῦ ἐνός, *Δόξα*, τὸ τοῦ ἑτέρου, *Καὶ νῦν*, θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον τῶν καθημερινῶν ὁμόηχον εἰς τὸ τελευταῖον ἀπολυτίκιον.]

β') Ἐὰν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου στερεῖται δοξαστικοῦ, ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος μετὰ τοῦ οἰκειοῦ θεοτοκίου (Ὁρολόγιον μέγα, «Ἀπολυτίκια ἐν ταῖς λοιπαῖς τῆς ἐβδομάδος ἡμέραις ψαλλόμενα ὅτε οὐκ ἔστιν ἑορτή»). [Εἰς ὠρισμένας μνήμας κυρίως ἀποστόλων ἢ προφητῶν λέγονται τὰ ἀρχαῖα αὐτῶν ἀπολυτίκια, καίτοι στεροῦνται δοξαστικοῦ.]

§10. **Ἀπόλυσις.** Μετὰ ταῦτα ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκτενὴ μέχρι τέλους, οἱ δὲ χοροὶ εἰς ἐκάστην αἴτησιν «*Κύριε, ἐλέησον*» (τρὶς). Ὁ ἱερεὺς· «*Σοφία*». Ὁ ἀναγνώστης· «*Εὐλόγησον*». Ὁ ἱερεὺς· «*Ὁ ὢν εὐλογητός*». Ὁ προσετός (ἢ ὁ ἀναγνώστης)· «*Ἀμὴν. Στερεώσαι Κύριος ὁ Θεός*». Ὁ ἱερεὺς· «*Υπεραγία Θεοτόκε*». Ὁ ἀναγνώστης· «*Τὴν τιμιωτέραν*». Ὁ ἱερεὺς· «*Δόξα σοι, ὁ Θεός ἡμῶν, δόξα σοι*». Ὁ ἀναγνώστης· *Δόξα, Καὶ νῦν*, «*Κύριε, ἐλέησον*» (τρὶς)· «*Εὐλόγησον*». Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τῆς μεγάλης ἀπολύσεως, ἐν ἣ μνημονεύεται ὀνομαστικῶς μόνον ὁ ἅγιος τοῦ Μηναίου, οὗ τινος ψάλλεται ἡ ἀκολουθία, καὶ τὸ «*Δι' εὐχῶν*».

ΑΠΟΔΕΙΠΝΟΝ ΚΑΙ ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΚΟΝ

[§11. **Τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον** ἀναγινώσκειται (ἐν τῷ νάρθηκι) καθ' ἐκάστην ἑσπέραν τοῦ ἐνιαυτοῦ, ὡς ἐν τῷ Ὁρολόγιῳ (πλὴν τῶν ἡμερῶν τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς, ἐν αἷς λέγεται τὸ μέγα ἀπόδειπνον, καὶ πλὴν τῆς ἐβδομάδος τῆς Διακαινησίμου, ὅτε λέγεται ἡ

ειδική πασχάλιος ακολουθία). Απόλυσις μικρά. Ἐν τοῖς ἀποδείπνοις ἐπίσης εἶναι δυνατόν νά ψάλλωνται ἢ ἀναγινώσκωνται οἱ δι' οἰονόηποτε λόγον καταλιμπανόμενοι κανόνες τοῦ Μηναίου ἢ ἀκόμη καὶ κανόνες ἐκ τοῦ Θεοδοκαρίου, ἰδίᾳ ἐν ταῖς ἱεραῖς μοναῖς.]

§12. **Μεσονυκτικὸν** ἀναγινώσκειται (ἐν τῷ νάρθηκι) τὸ καθ' ἡμέραν, ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ. Ἐν τέλει ὁ ἱερεὺς λέγει· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός» κ.τ.λ., «Ὅτι ἐλεήμων», τὴν μικρὰν ἀπόλυσιν, τὸ «*Εὐξώμεθα*» κ.λπ. καὶ τὸ «*Δι' εὐχῶν*».

Ο ΟΡΘΟΣ

§13. **Ἐναρξίς**. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ μεσονυκτικοῦ ὁ ἱερεὺς (ἐντὸς τοῦ βήματος) ἐκφωνεῖ· «*Εὐλόγητός ὁ Θεός ἡμῶν*». [Ἄν δὲν προηγηθῆ τὸ μεσονυκτικόν, ὁ ἱερεὺς μετὰ τὸ «*Εὐλόγητός*» λέγει καὶ τὸ «*Βασιλεῦ οὐράνιε*».] Ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον κ.λπ. Ὁ ἱερεὺς «Ὅτι σοῦ ἔστιν».

[Ἐν ταῖς ἱεραῖς μοναῖς μετὰ τὸ «Ὅτι σοῦ ἔστιν» λέγεται τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» (12κάκις), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν...*», ἀναγινώσκονται οἱ δύο ψαλμοὶ ιθ' καὶ κ', καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ. (Ἐνίοτε ἡ τάξις αὕτη τηρεῖται –ἰδίᾳ κατὰ τὴν μεγάλην Τεσσαρακοστὴν– καὶ ἐν ταῖς ἐνοριαῖς.)].

§14. Εἶτα ὁ ἀναγνώστης τὰ τροπάρια «*Σῶσον, Κύριε*», Δόξα, «Ὁ ὑψωθείς», Καὶ νῦν, «*Προστασία φοβερὰ*». Ὁ ἱερεὺς τὴν δέησιν «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός» (ὁ ἀναγνώστης εἰς ἐκάστην αἴτησιν τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» τρίς, ἄνευ μέλους), «Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν», «...ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου» καὶ τὴν ἐκφώνησιν «Ὅτι ἐλεήμων». Ὁ ἀναγνώστης· «*Ἀμήν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ*». Ὁ ἱερεὺς· «*Δόξα τῇ ἀγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ...*».

§15. Ἐν συνεχείᾳ ἀναγινώσκειται ὁ **ἐξάψαλμος**, ἀκρωμένου τοῦ λαοῦ ἐν ὀρθίᾳ στάσει καὶ ἐν πάσῃ σιωπῇ καὶ κατανύξει. Εἶτα ὁ ἱερεὺς τὴν μεγάλην συναπτὴν, ἢ τοὶ τὰ εἰρηνικά, μὲ ἐκφώνησιν «Ὅτι πρέπει σοὶ πᾶσα δόξα».

§16. **Ἀπολυτίκια**. Εἶτα ψάλλεται κατὰ τὸν ἥχον τοῦ α' ἀπολυτικίου τῆς ἡμέρας τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τετράκις, τὸ πρῶτον ἄνευ σίχου, τὰ δὲ λοιπὰ τρία μετὰ τῶν ὀρισμένων σίχων, οἳ τινες ἀπαραιτήτως προτάσσονται. Ἀκολούθως ψάλλονται τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτίκια (§9)· ἂν ὅμως λέγεται μόνον ἐν ἀπολυτίκιον μετὰ θεοδοκίου, ἐπαναλαμβάνεται αὐτὸ εἰς τὸ Δόξα, εἰς δὲ τὸ Καὶ νῦν τὸ θεοδοκίον.

§17. **Καθίσματα.** [Ἀναγινώσκονται τὰ ἐνδιάτακτα καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου, καθ' ὃν τρόπον ἀνεγνώσθησαν ἐν τῷ ἐσπερινῷ.] Μετὰ ταῦτα αἴτησις καὶ ἐκφώνησις «Ὅτι σὸν τὸ κράτος». Οἱ χοροὶ ἐναλλάξ ψάλλουν [εἰς τὰς στιχολογίας τοῦ Ψαλτηρίου] τὰ ὑμνολογικὰ καθίσματα τῆς Παρακλητικῆς, κατόπιν δὲ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα.

§18. **Κανόνες.** Ἐὰν ἐν τῷ Μηναιῷ ὑπάρχη εἷς κανὼν, λέγονται οἱ δύο τῆς Παρακλητικῆς καὶ ὁ εἷς τοῦ Μηναιίου· ἐὰν ἐν τῷ Μηναιῷ ὑπάρχουν δύο κανόνες, λέγεται ὁ πρῶτος τῆς Παρακλητικῆς καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναιίου. Περισσότεροι τῶν τριῶν κανόνων δὲν συμψάλλονται. Εἰς ἐκάστην ᾠδὴν προτάσσεται ὁ εἰρμὸς μόνον τοῦ α' κανόνος, αἱ δὲ ᾠδαὶ τῶν λοιπῶν κανόνων λέγονται ἄνευ εἰρμῶν. Εἰς τὰ τροπάρια τῶν κανόνων προτάσσονται ἀρμόδιοι στίχοι ἢ προῦμνια (βλέπε §19), ἐφόσον ἐν ταῖς ἐνορίαις δὲν ἀναγινώσκονται (ἐκ τοῦ Ὁρολογίου) αἱ ἀντίστοιχοι βιβλικαὶ ᾠδαὶ τοῦ ὄρθρου· ὅπου ὁμως προτάσσονται οἱ ἀρμόδιοι στίχοι τῶν ᾠδῶν οὐδεὶς ἕτερος στίχος λέγεται).

§19. **Προῦμνια τῶν κανόνων.** Εἰς τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» (τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὰ στανρωσίμα καὶ τὰ δεσποτικά). [Εἰς τὰ ἀναστάσιμα (τῶν Κυριακῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ τῶν καθημερινῶν τοῦ Πεντηκοσταρίου)· «Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε». Εἰς δὲ τὰ τυχόντα τριαδικὰ (δόσκις δὲν παραλείπονται)· «Ἄγια Τριάς ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς».] Εἰς τοὺς κανόνες τῆς Θεοτόκου καὶ τὰ θεοτοκία· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς». Εἰς τὰ τῶν ἀσωμάτων (ἐκάστης Δευτέρας)· «Ἀρχάγγελοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν». Εἰς τὰ τοῦ Προδρόμου (ἐκάστης Τρίτης)· «Προφῆτα τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν» (τὸ αὐτὸ καὶ εἰς κανόνα προφήτου). Εἰς τὰ ἀποστολικά (ἐκάστης Πέμπτης)· «Ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ, πρεσβεύσατε...» Εἰς ἓνα ἀπόστολον· «Ἀπόστολε τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε...». Εἰς τὰ μαρτυρικά, τὰ τῶν ἱεραρχῶν καὶ τῶν ἁγίων γενικῶς· «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε...» Εἰς ἓνα μάρτυρα ἢ ἅγιον γενικῶς· «Ἅγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε...» Εἰς τὰ ὁσιακά· «Ὅσιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε...» Εἰς γυναῖκας ἁγίας· «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε...» Εἰς μίαν γυναῖκα ἁγίαν· «Ἄγία τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε...» Εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια τοῦ τελευταίου κανόνος ἐκάστης ᾠδῆς ἀπαραιτήτως λέγομεν Δόξα... Καὶ νῦν..., ἀλλ' εἰς τὸ προτελευταῖον τροπάριον τῆς ἠ' ᾠδῆς (μόνον ἐν τῷ ὄρθρῳ) ἀντὶ τοῦ Δόξα Πατρί... λέγομεν «Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα τὸν Κύριον».

§20. **Μεσώδια καθίσματα.** Μετά την γ' ᾠδὴν τῶν κανόνων ψάλλεται ὁ τοῦ τελευταίου κανόνος εἰρμός τῆς γ' ᾠδῆς. Μικρὰ συναπτή καὶ ἐκφώνησις «Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν». Εἶτα ψάλλεται τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον ἢ (ἐν Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ) σταυροθεοτοκίον. Ἐὰν εἰς τὸ Μηναιὸν ὑπάρχουν δύο καθίσματα, ψάλλεται τὸ α' ἄνευ στίχου, τὸ β' μὲ τὸ Δόξα, καὶ τὸ θεοτοκίον (ἢ σταυροθεοτοκίον) μὲ τὸ Καὶ νῦν.

§21. **Κοντάκιον καὶ συναξάριον.** Μετά την ς' ᾠδὴν τῶν κανόνων ψάλλεται ὁ τοῦ τελευταίου κανόνος εἰρμός τῆς ς' ᾠδῆς. Μικρὰ συναπτή, ἐκφώνησις «Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς», καὶ ἀναγινώσκεται τὸ κοντάκιον τοῦ Μηναίου, ἐὰν ὑπάρχη, εἰ δ' ἄλλως, τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (ᾄρα εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν Τυπικῶν ἐν τῷ Ὁρολογίῳ). Εἶτα τὸ συναξάριον τῶν ἁγίων τῆς ἡμέρας ἐκ τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ.

§22. Ἐν ταῖς καθημεριναῖς δὲν ψάλλονται καταβασαίαι, ἐκτὸς ἂν τύχη ἑορτὴ ἢ μνήμη ἐπισήμως ἑορταζομένου ἁγίου. (Οἱ ἐνταῦθα ἀναφερόμενοι εἰρμοὶ ἐν τέλει τῶν ᾠδῶν γ', ς', η' καὶ θ' δὲν λέγονται ὡσάκις ψάλλονται καταβασαίαι.)

§23. **Ἡ ᾠδὴ τῆς Θεοτόκου.** Μετά την πλήρωσιν τῶν κανόνων ψάλλεται εἰς τὸν στίχον «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον» ὁ εἰρμός τῆς η' ᾠδῆς τοῦ τελευταίου τῆς ἡμέρας κανόνος. Ὁ ἱερεὺς «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτός», καὶ οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸ «Μεγαλύνει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον» ἐπισυνάπτοντες εἰς ἕκαστον στίχον αὐτοῦ τὸν εἰρμόν «Τὴν τιμωτέραν τῶν χερουβίμ». Εἶτα ψάλλεται ὁ εἰρμός τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ τελευταίου κανόνος, καὶ τὸ «Ἄξιον ἐστί». Μικρὰ συναπτή καὶ ἐκφώνησις «Ὅτι σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ δυνάμεις».

§24. **Ἐξαποστειλάρια** ψάλλονται τὰ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος μετὰ τῶν θεοτοκίων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ (ἀκολουθία τοῦ ὁρθρου) ἢ ἐν τῇ Παρακλητικῇ. Ἐὰν ὑπάρχουν ἕξαποστειλάρια εἰς τὸ Μηναιὸν, λέγεται πρῶτον τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (ἄνευ τοῦ θεοτοκίου) καὶ εἶτα τὸ τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτοῦ.

§25. **Αἶνοι.** α) Ἐὰν τὸ Μηναιὸν ἔχη στιχηρὰ τροπάρια ἐπιγραφόμενα «εἰς τοὺς αἶνους», ψάλλεται τὸ «Πᾶσα πνοή» κ.λπ. εἰς τὸν ἦχον τῶν στιχηρῶν, μέχρι τοῦ στίχου «Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ», ἀπὸ δὲ τοῦ στίχου «Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις αὐτοῦ» ψάλλονται εἰς 4 τὰ στιχηρὰ τῶν αἰῶν, Δόξα, τὸ

ιδιόμελον αὐτῶν, Καὶ νῦν, ὁμόηχον θεοτοκίον (ἢ ἐν Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ σταυροθεοτοκίον)· β) ἐὰν τὸ Μηναιῖον δὲν ἔχη τροπάρια αἰῶν, λέγονται μόνον οἱ τρεῖς ψαλμοὶ τῶν αἰῶν 148, 149, 150 (ἄνευ μέλους), εἶτα ἀπλῶς Δόξα, Καὶ νῦν. Εὐθύς «Σοὶ δόξα πρέπει» καὶ ἡ δοξολογία χῦμα. Ὁ ἱερεὺς «Πληρώσωμεν τὴν ἐωθινὴν» κ.λπ. με ἐκφώνησιν «Σὸν γὰρ ἔστι τὸ ἐλεεῖν».

§26. Ἀπόστιχα τῶν αἰῶν ψάλλονται τὰ οὕτως ἐπιγραφόμενα στιχηρὰ τῆς Παρακλητικῆς, τὸ μὲν α' ἄνευ στίχου, τὸ δὲ β' μετὰ στίχου «Ἐνεπλήσθημεν τὸ προῶ...», τὸ δὲ γ' μετὰ στίχου «Καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης...» (ὄρα εἰς Ὁρολόγιον). Δόξα, τὸ ιδιόμελον τοῦ Μηναιῖου (ἂν ὑπάρχη μετὰ τὴν διάταξιν «τὰ στιχηρὰ τῆς ὀκτωήχου»), Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον αὐτοῦ (ἢ ἐν Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ τὸ σταυροθεοτοκίον)· εἰ δ' ἄλλως Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον (ἢ σταυροθεοτοκίον) τῆς Παρακλητικῆς.

§27. Ἀπολυτίκια τέλους. Μετὰ ταῦτα «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», (χωρὶς Ἀμὴν) τρισάγιον κ.λπ., «Ὅτι σοῦ ἔστιν». Ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ ἔσπερινῷ (§9), ἀλλὰ θεοτοκίον λέγομεν ἐκ τῶν εἰδικῶν διὰ τὸ τέλος τοῦ καθημερινοῦ ὄρθρου θεοτοκίων (ὄρα ἐν τέλει τοῦ Ὁρολογίου τὰ ψαλλόμενα θεοτοκία εἰς ἕκαστον ἡχὸν ἐν ὄλῳ τῷ ἐνιαυτῷ). Τὸ θεοτοκίον εἶναι πάντοτε ὁμόηχον μετὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ ψαλλόμενον ἀπολυτίκιον. Εἶτα ἡ ἐκτενὴς δέησις καὶ ἡ μεγάλη ἀπόλυσις (ἂν θὰ τελεσθῇ λειτουργία, ταῦτα ἐν ταῖς ἐνορίαις συνήθως λέγονται μυστικῶς, ἐνῶ ψάλλονται τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰῶν ἢ –ἐν ἐορτίῳ ὄρθρῳ– ἡ μεγάλη δοξολογία).

§28. Μὴ τελουμένης τυχὸν λειτουργίας εὐθύς μετὰ τὰ ἀπολυτίκια [συνάπτεται ἢ α' ὥρα καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν αὐτῆς] ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἶτα (ἐκφώνως) ἡ ἐκτενὴς δέησις καὶ ἡ μεγάλη ἀπόλυσις ὡς ἐν §10.

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

§29. Ἀντίφωνα τὰ καλούμενα «τῶν καθημερινῶν» ἢ «συνήθη» (Τ.Μ.Ε., Προθεωρία §37, καὶ Τυπ. Διάταξις καθ' ἡμέραν ἀκολουθίας §3).

Ἀντίφωνον α' (ψαλμὸς 91)

Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί σου, ὕψιστε.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.
**Τοῦ ἀναγγέλλειν τὸ πρωὶ τὸ ἔλεός σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου
κατὰ νύκτα.**

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...
**Ὅτι εὐθύς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν
αὐτῷ.**

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...
Δόξα, Καὶ νῦν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον β' (ψαλμὸς 92)

**Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἐνεδύσατο
Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο.**

Πρεσβείαις τῶν ἁγίων σου σῶσον ἡμᾶς, Κύριε.
Καὶ γὰρ ἔστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἣ τις οὐ σαλευθήσεται.
Πρεσβείαις τῶν ἁγίων σου...
Τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἁγίασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν.
Πρεσβείαις τῶν ἁγίων σου...
Δόξα. Πρεσβείαις τῶν ἁγίων σου...
Καὶ νῦν. Ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ...

Ἀντίφωνον γ' (ψαλμὸς 94)

(Ἡ εἴσοδος τοῦ Εὐαγγελίου γίνεται ψαλλομένου τοῦ γ' ἀντιφώνου.)

**Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, ἀλαλάξωμεν τῷ Θεῷ τῷ σω-
τήρι ἡμῶν.**

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός, ψάλλοντάς σοι
ἀλληλούια.

**Προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν ἔξομολογήσει καὶ ἐν
ψαλμοῖς ἀλαλάξωμεν αὐτῷ, ὅτι Θεὸς μέγας Κύριος καὶ βασιλεὺς
μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.**

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις...

**Ὅτι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὰ πέρατα τῆς γῆς καὶ τὰ ὕψη τῶν
ὄρεων αὐτοῦ εἰσιν, ὅτι αὐτοῦ ἔστιν ἡ θάλασσα, καὶ αὐτὸς ἐποίη-
σεν αὐτὴν καὶ τὴν ξηρὰν αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐπλασαν.**

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Εἰσοδικόν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ.
Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός, ψάλλοντάς σοι
ἀλληλούια».

[Ἐν τὰ ἀντίφωνα ταῦτα χρησιμοποιηθοῦν ἐν Κυριακῇ, εἶναι δυνατὸν
(κατὰ τὸ κρατοῦν ἔθος) εἰς μὲν τὸ β' ἀντίφωνον νὰ ψαλῆ τὸ ἐφύμνιον
«Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς», εἰς δὲ τὸ γ' ἀντίφωνον νὰ ψαλῆ ὡς ἐφύμνιον

τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῶν ψαλμικῶν στίχων ἀμετακινήτων διαμενόντων.]

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ ἁγίου τοῦ Μηναίου (ἐὰν δικαιоῦται, κατὰ τὴν §9), καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον [τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος καὶ] τὸ «*Προστασία τῶν χριστιανῶν*» (ἢ τὸ τῆς περιόδου).

§30. Τὸ τρισάγιον. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, ὡς ὀρίζονται εἰς τὸ Τυπικόν. Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*» τὸ «*Ἄξιον ἐστί*». Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ «*Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου*» τὸ «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», μετὰ δὲ τὴν ἐκφώνησιν «*Πάντοτε, νῦν καὶ αἰεί...*» ψάλλεται ὁ ἀρχαῖος ὕμνος «*Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεώς σου Κύριε, ὅπως ὑμνήσωμεν τὴν δόξαν σου, ὅτι ἠξίωσας ἡμᾶς μετασχεῖν, τῶν ἁγίων ἀθανάτων καὶ ἀχράντων σου μυστηρίων· στήριξον ἡμᾶς ἐν τῷ σῶ ἁγιασμῷ, ὅλην τὴν ἡμέραν μελετᾶν τὴν δικαιοσύνην σου· ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια*».

[Τὸ «*Πληρωθήτω*» ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν ἐν πάσῃ λειτουργίᾳ, τελεῖα ἢ προηγιασμένη, πλὴν τῆς Μ. Πέμπτης (ὅτε ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ «*Τοῦ δεῖντου σου τοῦ μυστικοῦ*», τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα) καὶ ὅλης τῆς διακαινησίμου ἐβδομάδος (ὅτε ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ «*Χριστὸς ἀνέστη*»)].

Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, «*Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου*» ἐκ γ', «*Εὐλογία Κυρίου*», ἡ μεγάλη ἀπόλυσις καὶ τὸ «*Δι' εὐχῶν*».

2) Αἱ ἀκολουθίαι τοῦ Σαββάτου μετὰ παρακλητικῆς

§31. Ὅσακις ἐν Σαββάτῳ συμπάλλεται Παρακλητικὴ, αἱ ἀκολουθίαι τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ τοῦ ὄρθρου δυνατὸν νὰ λάβουν δύο μορφάς. Εἰδοποιοὺς διαφορὰ αὐτῶν εἶναι ὅτι εἰς μὲν τὴν μίαν ἐν τῷ ὄρθρῳ ψάλλεται «*Θεὸς Κύριος*», εἰς δὲ τὴν ἑτέραν ἀντὶ τοῦ «*Θεὸς Κύριος*» ψάλλεται τὸ τριπλοῦν «*Ἀλληλούια*». Ἀναλόγως ἐπηρεάζονται καὶ τὰ μεταβλητὰ στοιχεῖα τῆς λειτουργίας, κυρίως ἀπολυτίκια καὶ κοντάκια. Ἐν Σαββάτῳ ἐὰν ἢ τοῦ Μηναίου ἀκολουθία ἔχη ἔστω καὶ ἐν δοξαστικόν, ψάλλεται «*Θεὸς Κύριος*», ἐνῶ ἂν ἢ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου στερεῆται δοξαστικοῦ, ψάλλεται «*Ἀλληλούια*». Κατωτέρω παρατίθεται τὸ βασικὸν διάγραμμα ἑκατέρας περιπτώσεως πρὸς εὐχερῆ διάκρισιν καὶ ὀρθὴν διεξαγωγὴν τῆς ἀκολουθίας. Τὰ δὲ ὑπόλοιπα τῶν ἀκολουθιῶν τοῦ Σαββάτου, εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, ψάλλονται ὡς διευ-

πώθησαν ἐν ταῖς καθ' ἡμέραν ἀκολουθίαις (§§2-30)· πλὴν πρὸ τοῦ ὄρθρου ἀναγινώσκεται τὸ μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ.

Α΄. Αἱ ἀκολουθίαι τοῦ Σαββάτου μετὰ τοῦ «Θεὸς Κύριος»

Ο ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

§32. **Τῆ Παρασκευῆ ἑσπέρας.** [Μετὰ τὸν προοιμακὸν ἀναγινώσκεται τὸ ἠ΄ κάθισμα τοῦ ψαλτηρίου.] Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τρία δεσποτικά ἢ νεκρώσιμα στιχηρὰ τῆς Παρακλητικῆς (τὰ τυχὸν εὐρίσκόμενα μαρτυρικά παραλείπονται) καὶ ἕτερα τρία τοῦ Μηναίου. Ἐὰν τὸ Μηναιὸν ἔχη τρία δοξαστικά ἢ δύο ἀκολουθίας ἀγίων, ψάλλονται τὰ στιχηρὰ τοῦ Μηναίου εἰς 6 [ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐνίοτε ὅλα τὰ νεκρώσιμα ἑσπερινοῦ καὶ ὄρθρου καταλιμπάνονται]. Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Μηναίου, *Καὶ νῦν*, τὸ πρῶτον θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ληγούσης ἑβδομάδος ἐκ τῆς Παρακλητικῆς. Εἴσοδος δὲν γίνεται. Τὸ «Φῶς ἰλαρὸν» χῦμα κ.τ.λ..

§33. **Ἀπόστιχα** τὰ τῆς Παρακλητικῆς, μαρτυρικά τρία καὶ νεκρώσιμον ἓν [εἰς τοὺς πλαγίους ἤχους λέγονται τὰ μαρτυρικά ἅτινα εὐρίσκονται ὡς στιχηρὰ εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», καὶ εἶτα τὸ πρῶτον ἐκ τῶν ὑπαρχόντων δύο νεκρωσίμων]. Λέγονται δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἄνευ στίχου, τὸ δὲ β΄ μετὰ στίχου «*Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ*», τὸ γ΄ μετὰ τοῦ «*Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος*», τὸ δὲ νεκρώσιμον μετὰ στίχου «*Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβον, Κύριε*». Δόξα, τὸ ἐν τῷ Μηναιῷ ἰδιόμελον, ἐὰν ὑπάρχη, *Καὶ νῦν*, τὸ μετ' αὐτὸ ὁμόηχον θεοτοκίον. Εἰ δ' ἄλλως, Δόξα, *Καὶ νῦν*, τὸ θεοτοκίον τῆς Παρακλητικῆς.

§34. Ἐὰν τὸ Μηναιὸν ἔχη εἰς τὸν στίχον τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ ἄλλο ἰδιόμελον πρὸ τοῦ δοξαστικοῦ, καταλιμπάνεται τὸ νεκρώσιμον καὶ ψάλλεται τὸ τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ οἰκείου στίχου. Ἐπίσης συχνάκις παραλείπονται τὰ νεκρώσιμα, ἂν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου δὲν ἔχη σταυροθεοτοκία, ἐνῶ καταλιμπάνονται ὅπως δῆποτε τὰ νεκρώσιμα (καὶ ὁ νεκρώσιμος κανὼν), ἂν ἐν τῷ ὄρθρῳ πρόκειται νὰ ψαλλῆ μεγάλη δοξολογία.

§35. **Τὸ ἀπολυτίκιον** (ἢ τὰ ἀπολυτίκια, κατὰ τὰ ἐν §9 σημειωθέντα) τοῦ Μηναίου, καὶ θεοτοκίον ὁμόηχον ἐκ τῶν πρώτων (τῶν «ἀναστασίμων» θεοτοκίων).

Ο ΟΡΘΡΟΣ

§36. **Τῷ Σαββάτῳ πρωί**, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτικίᾳ· ἂν ψάλλεται ἐν μόνον ἀπολυτικίῳ, λέγεται δις μετὰ τοῦ Δόξα, εἰς δὲ τὸ Καὶ νῦν τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον. [Τὰ καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου ις' καὶ ιζ' (εἰς στάσεις γ')]. Τὰ ὑμολογικὰ καθίσματα ὡς ἐν τῇ Παρακλητικῇ. Τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια δὲν λέγονται. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα.

§37. **Κανόνες** οἱ δύο τῆς Παρακλητικῆς καὶ ὁ τοῦ Μηναίου. Ἐὰν ἐν τῷ Μηναίῳ εὐρίσκονται δύο κανόνες, λέγεται ὁ πρῶτος τῆς Παρακλητικῆς καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου. [Κατὰ τὴν παλαιὰν τάξιν (T.M.E., Τυπικὸν Τριωδίου §§27 καὶ 34) πρῶτος λέγεται ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου καὶ εἶτα οἱ τῆς Παρακλητικῆς (ἢ οἱ δύο τοῦ Μηναίου καὶ εἶτα ὁ πρῶτος τῆς Παρακλητικῆς).] Εἰς ἐκάστην ᾠδὴν ὁ α' κανὼν μετὰ τοῦ εἰρμοῦ αὐτοῦ, οἱ δὲ λοιποὶ κανόνες ἄνευ εἰρμοῦ.

§38. **Προῦμνια τῶν τροπαρίων** (βλέπε καὶ §19). Εἰς τὰ μαρτυρικὰ καὶ τὰ τῶν ἁγίων ἐν γένει «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρὸς βεβούσατε ὑπὲρ ἡμῶν», εἰς δὲ τὰ θεοτοκία «Ἐπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς». Εἰς τὸ νεκρώσιμον τροπάριον (τοῦ α' κανόνος τῆς Παρακλητικῆς) «Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε». Εἰς τὸ α' τροπάριον τοῦ νεκρωσίμου κανόνος «Πρὸς βεβούσαις τῶν μαρτύρων σου ἀνάπαυσον, Κύριε, τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου», εἰς δὲ τὸ β' τροπάριον αὐτοῦ «Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσονται» [ἂν ἀπαιτηθῇ στίχος εἰς τὸ γ' τροπάριον, «Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν»]. Εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια τοῦ τελευταίου κανόνος ἐκάστης ᾠδῆς ἀπαραιτήτως Δόξα, Καὶ νῦν (εἰς τὴν ἡ' ἀντὶ τοῦ Δόξα λέγομεν τὸ «Εὐλογοῦμεν Πατέρα...»).

§39. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, ἀλλὰ μόνον οἱ εἰρμοὶ τῶν ᾠδῶν γ', ζ', η' καὶ θ' τοῦ τελευταίου κανόνος, ὡς προεγράφη (§§21-23). Μεσῶδια καθίσματα τὰ τοῦ Μηναίου. Κοντάκιον καὶ οἶκος τὰ τοῦ Μηναίου, ἐὰν ὑπάρχουν, εἰ δὲ μή, τὸ μαρτυρικὸν τοῦ Σαββάτου «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως». Τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου. Στιχολογοῦμεν «Τὴν τιμιωτέραν».

§40. **Ἐξαποστειλάρια** πρῶτον τὸ τοῦ Σαββάτου «Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις» ἢ «Ὁ ἐν ἁγίοις μόνος» (Παρακλητικὴ, Σάββατον α' ἡγου, ἢ ἐν τέλει αὐτῆς, εἰς τὰ ἐξαποστειλάρια τῆς ὅλης ἑβδομάδος), εἶτα τὰ τοῦ Μηναίου, ἂν ὑπάρχουν, εἰ δὲ μή, τὰ λοιπὰ τοῦ

Σαββάτου «Ὁ και νεκρῶν και ζώντων» και τὸ θεοτοκίον «Ἡμεῖς ἐν σοὶ καυχόμεθα» ἢ «Ὁ γλυκασμὸς τῶν ἀγγέλων».

§41. Ἐὰν τὸ Μηναιὸν ὀρίζῃ μεγάλην δοξολογίαν, ψάλλονται οἱ αἶνοι τοῦ Μηναιίου εἰς 4 μετὰ τοῦ δοξαστικοῦ και τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν· δοξολογία μεγάλη, και ἀπολυτίκιον ὡς ἐν §43.

§42. Μὴ λεγομένης μεγάλης δοξολογίας, ψάλλονται, ἐὰν ὑπάρχουν, οἱ αἶνοι τοῦ Μηναιίου μετὰ τοῦ Δόξα, *Και νῦν*, αὐτῶν εἰ δὲ μὴ, ἀναγινώσκονται οἱ τρεῖς ψαλμοὶ τῶν αἰῶνων μὲ ἀπλοῦν Δόξα, *Και νῦν*. Εἶτα «*Σοὶ δόξα πρέπει*» και ἡ δοξολογία χῦμα. Εἰς τὰ ἀπόστιχα ψάλλονται τὰ τοῦ Μηναιίου, ἂν ἔχη· εἰ δ' ἄλλως, λέγονται τὰ τῆς Παρακλητικῆς μαρτυρικά 3 (ἂν ὑπάρχουν 4 μαρτυρικά, καταλιμπάνομεν τὸ α', ἀλλ' εἰς τὸν βαρὺν ἦχον καταλιμπάνομεν τὸ δ'), και ἐν νεκρώσιμον ἰδιόμελον. Δόξα, *Και νῦν*, τὰ τοῦ Μηναιίου, ἂν ὑπάρχουν· εἰ δὲ μὴ, Δόξα, *Και νῦν*, τὸ θεοτοκίον τὸ μετὰ τὰ μαρτυρικά τῆς Παρακλητικῆς. Τὰ δὲ νεκρώσιμα προσόμοια τοῦ Θεοφάνους παραλείπονται.

§43. Ἀπολυτίκιον τέλους (ἢ ἀπολυτίκια) ὡς ἐν τῷ ἔσπερινῷ (§37), ἀλλὰ θεοτοκίον ὁμόηχον τὸ διὰ τὸ τέλος τοῦ ὄρθρου τοῦ Σαββάτου (πρβλ. §27). Ἄν ὅμως ἐψάλῃ δοξολογία μεγάλη, τὸ ὁμόηχον α' θεοτοκίον. [Μὴ τελουμένης θείας λειτουργίας, μετὰ τὰ ἀπολυτίκια, ὡς ἐν §28.]

Εἰς τὴν Λειτουργίαν

§44. Ἀντίφωνα και εἰσοδικὸν τὰ καλούμενα «τῶν καθημερινῶν» ἢ «συνήθη» (βλέπε §29). Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον (ἢ τὰ ἀπολυτίκια) τοῦ Μηναιίου, και τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον τοῦ Σαββάτου «Ὡς ἀπαρχάς» κοινωνικὸν «Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ· τοῖς εὐθέσι πρέπει αἶνεσις· ἀλληλούια». Ἐὰν ὅμως ἐψάλῃ δοξολογία μεγάλη, κοντάκιον «Προστασία τῶν χριστιανῶν» (ἢ τὸ τῆς περιόδου), κοινωνικὸν τὸ προσιδιάζον εἰς τὸν τιμώμενον ἅγιον. Τὰ δὲ λοιπὰ πάντα ὡς προεγράφησαν (§§29-30).

Β'. Αἱ ἀκολουθίαι τοῦ Σαββάτου μετὰ τοῦ «Ἀλληλούια»

Ο ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

§45. **Τῆ Παρασκευῆ ἑσπέρας.** [Μετὰ τὸν προοιμακὸν ἀναγινώσκεται τὸ ιη' κάθισμα τοῦ ψαλτηρίου.] Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ τρία μαρτυρικά τῆς Παρακλητικῆς (εἰς τοὺς κυρίους ἦχους τὰ μαρτυρικά κείνται ὡς ἀπόστιχα) και ἕτερα τρία τοῦ Μη-

ναίου. *Δόξα, Καὶ νῦν*, τὸ πρῶτον θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ληγούσης ἑβδομάδος ἐκ τῆς Παρακλητικῆς. Ἄνευ εισόδου, «*Φῶς ἰλαρόν*» χῆμα κ.τ.λ.. Ἀπόστιχα ἐκ τῆς Παρακλητικῆς, ἢ τοι μαρτυρικὸν τοῦ ἤχου ἓν, καὶ δύο νεκρώσιμα μετὰ στίχων «*Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε*», καὶ «*Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀνλισθήσονται*» (εἰς τοὺς κυρίους ἤχους μαρτυρικὸν λέγεται τὸ εὐρισκόμενον εἰς τὰ ἀπόστιχα τῆς Πέμπτης ἐσπέρας, τὸ δὲ μὴ ὑπάρχον δεύτερον νεκρώσιμον ἀναπληροῦται διὰ τοῦ εὐρισκόμενου εἰς τὸν ὄρθρον μετὰ τὰ μαρτυρικά ἀπόστιχα). *Δόξα, Καὶ νῦν*, τὸ μετὰ τὰ ἀπόστιχα τοῦ ἑσπερινοῦ θεοτοκίον τῆς Παρακλητικῆς. Ἀπολυτίκια τὰ τοῦ Σαββάτου «*Ἀπόστολοι μάρτυρες*», *Δόξα*, «*Μνήσθητι, Κύριε*», Καὶ νῦν, «*Μήτηρ ἁγία*».

§46. Ἐὰν τὸ Μηναῖον ἔχη δύο ἀκολουθίας ἁγίων, εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» ψάλλονται μόνα τὰ στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Μηναίου· *Δόξα, Καὶ νῦν*, τὸ θεοτοκίον τῆς Παρακλητικῆς. Ἀπόστιχα τὰ 3 μαρτυρικά τοῦ ἤχου –ἐφόσον δὲν ἐψάλησαν εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*»– καὶ ἓν νεκρώσιμον μετὰ τῶν οἰκείων στίχων (βλ. §33), *Δόξα, Καὶ νῦν*, τὸ θεοτοκίον τῶν ἀποστίχων τῆς Παρακλητικῆς. Ἀπολυτίκια τὰ τοῦ Σαββάτου, ὡς ἀνωτέρω (§45).

Ο ΟΡΘΟΣ

§47. **Τῷ Σαββάτῳ πρωί**, ἀντὶ τοῦ «*Θεὸς Κύριος*» ψάλλεται εἰς ἤχον β' τὸ τριπλοῦν «*Ἀλληλούια*» τετράκις μετὰ τῶν νεκρωσίων στίχων αὐτοῦ (βλέπε εἰς τὸ Ἐγκόλπιον τοῦ ἀναγνώστου). Τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ. Μετὰ [τὴν στιχολογίαν τοῦ ις' καθίσματος τοῦ Ψαλτηρίου] ψάλλονται 3 καθίσματα μαρτυρικά τοῦ ἤχου, *Δόξα*, ἐν νεκρώσιμον, *Καὶ νῦν*, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἶτα [στιχολογεῖται τὸ ις' κάθισμα ὁ ἄμωμος] εἰς στάσεις β' καὶ] ψάλλονται τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ. Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἱερεὺς μνημονεύει τῶν κεκοιμημένων ὡς καὶ ἐν τοῖς Ψυχοσαββάτοις, καὶ ἀκολούθως ψάλλεται τὸ νεκρώσιμον κάθισμα τοῦ πλ. α' ἤχου «*Ἀνάπαυσον, σωτηρ ἡμῶν*», *Δόξα*, τὸ τέλος αὐτοῦ, *Καὶ νῦν*, «*Ὁ ἐκ παρθένου ἀνατείλας*». Ὁ ν' ψαλμὸς χῆμα.

§48. Κανόνες, προῦμνια εἰς τὰ τροπάρια καὶ οἱ ἀντὶ καταβασίων εἰρμοὶ ὡς προεγράφησαν (§§37-39). Μεσώδια καθίσματα τὰ τοῦ Μηναίου. Κοντάκιον τοῦ Μηναίου, ἐὰν ὑπάρχη, εἰ δὲ μή, τὸ μαρτυρικὸν τοῦ Σαββάτου «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*» καὶ τὸ νεκρώσιμον «*Μετὰ τῶν ἁγίων*». Τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου. Στιχολογοῦμεν «*Τὴν τιμιωτέραν*».

§49. Ἐξαποστειλάρια τὰ τοῦ Μηναίου, ἂν ὑπάρχουν· εἰ δὲ μή, τὸ ἔξαποστειλάριον τοῦ Σαββάτου «Ὁ και νεκρῶν και ζώντων» καὶ τὸ θεοτοκίον «Ἡμεῖς ἐν σοὶ καυχόμεθα» ἢ «Ὁ γλυκασμός τῶν ἀγγέλων».

§50. Αἴνοι. Ψάλλεται τὸ «Πᾶσα πνοή» καὶ λέγονται τὰ 4 μαρτυρικά τοῦ ἡγου, Δόξα, Καὶ νῦν, εὐθύς τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. «Σοὶ δόξα πρέπει» καὶ ἡ δοξολογία χῦμα. Ἀπόστιχα τὰ νεκρώσιμα προσόμοια τοῦ Θεοφάνους μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν, ὡς ἐν τῇ Παρακλητικῇ. Ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ ἔσπερινῷ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

§51. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ καλούμενα «τῶν καθημερινῶν» ἢ «συνήθη» (βλέπε §29). Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὰ ἀπολυτίκια «Ἀπόστολοι μάρτυρες», «Μνήσθητι, Κύριε» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ, καὶ κοντάκια [Δόξα,] «Μετὰ τῶν ἀγίων», [Καὶ νῦν,] «Ὡς ἀπαρχάς». Κοινωνικὸν «Μακάριοι οὗς ἐξελέξω».

3) ΑΙ ΚΑΘ' ΗΜΕΡΑΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΕΟΡΤΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΘΕΟΡΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΩΝ

§52. Τὰ μὲν προεόρτια τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν εἶναι συνήθως μία ἡμέρα (ἀλλὰ τὰ προεόρτια τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανείων εἶναι 5 καὶ 4 ἡμέραι ἀντιστοίχως), τὰ δὲ μεθέορτα ἐκτείνονται ἀπὸ μίαν ἕως ὀκτῶ ἡμέρας. Εἰδικὴ περίπτωσις μεθεόρτων εἶναι ἡ πασχάλιος περίοδος τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἡ τάξις τῶν ἀκολουθιῶν τῶν ἀπλῶν καθημερινῶν μὲ προεόρτια ἢ μεθέορτα, ἄνευ μνήμης ἑορταζομένου ἀγίου, ὁμοιάζει κατὰ βάσιν μὲ τὴν προεκτεθεῖσαν τάξιν τῶν καθημερινῶν μετὰ Παρακλητικῆς (§§2-30), μὲ τὴν σημαντικὴν ὅμως διαφορὰν ὅτι ἡ Παρακλητικὴ ἐν ταῖς καθημεριναῖς σχολάζει (πλὴν τῶν Κυριακῶν) καὶ ἀντικαθίσταται ὑπὸ τῆς προεορτίου ἢ μεθεόρτου ἀκολουθίας τοῦ Μηναίου (ἢ τοῦ Πεντηκοσταρίου). Διὰ τοῦτο εἰδικῶς αἱ ἀκολουθίαι τοῦ Σαββάτου ψάλλονται ὅπως ἀκριβῶς καὶ τῶν λοιπῶν καθημερινῶν. Μετὰ τῆς προεορτίου ἢ μεθεόρτου ἀκολουθίας συμπάλλεται καὶ ὁ ἐν τῷ Μηναίῳ ἅγιος τῆς ἡμέρας. Ἐνταῦθα παρατίθενται αἱ σημαντικώτεραι διατάξεις τῶν περιπτώσεων αὐτῶν (πλὴν τῶν ἀποδόσεων), κυρίως εἰς τὰ σημεῖα ὅπου διαφέρουν ἀπὸ τὴν τάξιν τῶν ἀκολουθιῶν μετὰ Παρακλητικῆς· ὡς βάσις λαμβάνονται αἱ τοῦ Μηναίου περιπτώσεις, ἀλλὰ πολλὰ διατάξεις ἰσχύουν καὶ διὰ τὸ Πεντηκοστάριον.

Ο ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

§53. Μετὰ τὸν προοιμακόν, μόνον εἰς τὴν πρώτην μεθέορτον ἡμέραν ἀφ' ἑσπέρας τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν δὲν στιχολογεῖται τὸ ἐνδιάτακτον κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου· εἰς τὰς λοιπὰς μεθέορτους ὁμως καὶ εἰς τὰς προεορτίους στιχολογεῖται. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» στιχηρὰ προεόρτια (ἢ μεθέορτα) 3 καὶ τοῦ ἁγίου ἕτερα 3. Ἐὰν ὑπάρχουν δύο ἅγιοι μὲ ἰδιαιτέραν ἕκαστος ἀκολουθίαν, ψάλλονται καὶ τὰ ἕξ στιχηρὰ αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. *Δόξα*, τοῦ ἁγίου, ἂν ὑπάρχη, *Καὶ νῦν*, τὸ προεόρτιον (ἢ μεθέορτον) ἰδιόμελον· ἄλλως *Δόξα*, *Καὶ νῦν*, τὸ προεόρτιον (ἢ μεθέορτον). Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας δὲν λέγεται τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

§54. Ἐὰν ὁ ἅγιος τοῦ Μηναίου εἶναι ἐπισημῶς ἑορταζόμενος ἢ ἂν πρόκειται νὰ ψαλῆ μέγα προκειμένον ἢ ἂν τελῆται ὁ ἑσπερινὸς τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, γίνεται εἴσοδος ὡς συνήθως· εἰς τὰς λοιπὰς καθημερινὰς εἴσοδος δὲν γίνεται. Ἀπόστιχα τὰ προεόρτια ἢ μεθέορτα (ἢ τὰ τοῦ ἁγίου) μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. *Δόξα*, (τοῦ ἁγίου, ἂν ὑπάρχη,) *Καὶ νῦν*, τὸ προεόρτιον (ἢ μεθέορτον) ἰδιόμελον.

§55. Τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου, ἂν δικαιούται (§9), *Δόξα*, *Καὶ νῦν*, τὸ προεόρτιον (ἢ τὸ τῆς τυχούσης ἑορτῆς). Ἐν τοῖς προεορτίοις τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Φώτων, τὸ προεόρτιον, *Δόξα*, τοῦ ἁγίου, *Καὶ νῦν*, πάλιν τὸ προεόρτιον. Ἐὰν ὑπάρχουν δύο ἅγιοι δικαιούμενοι ἕκαστος ἀπολυτικίου, ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ α', *Δόξα*, τὸ τοῦ β', *Καὶ νῦν*, τὸ προεόρτιον ἢ τῆς ἑορτῆς. Ἐὰν ἢ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου στερεῖται δοξαστικοῦ, ψάλλεται τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς **ἄπαξ**. Ἡ συνήθης μεγάλη ἀπόλυσις ἄνευ ἰδιαιτέρου χαρακτηριστικοῦ κατὰ τὰς προεορτίους ἡμέρας· κατὰ τὰς μεθέορτους ὁμως ἡμέρας λέγεται μετὰ τοῦ ὀριζομένου ἐν τῷ Τυπικῷ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἑορτῆς.

ΑΠΟΔΕΙΠΝΟΝ ΚΑΙ ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΚΟΝ

[§56. Ἐπὶ τὸ μικρόν (§11), ἀλλὰ μετὰ τὸ τελευταῖον τρισάγιον κ.λπ., λέγεται τὸ προεόρτιον ἢ τὸ τῆς τυχούσης ἑορτῆς κοντάκιον.]

§57. **Μεσονυκτικὸν** τὸ καθ' ἡμέραν (ἢ τὸ τοῦ Σαββάτου) ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ. Ἐντὶ τῶν τροπαρίων «*Ἰδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται*»

κ.λπ. (ἢ ἐν Σαββάτῳ ἀντὶ τῶν «Ἄκτιστε φύσις» κ.λπ.) λέγεται τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον (ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς), ἀντὶ δὲ τῶν τροπαρίων «*Μνήσθητι, Κύριε*» τὸ προεόρτιον κοντάκιον (ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς).

Ο ΟΡΘΡΟΣ

§58. Μετὰ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» (ὃ περ λέγεται καὶ εἰς τὰ προεόρτια ἢ μεθέορτα Σάββατα), τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου τοῦ Μηναίου (ἐὰν δικαιουῖται, §9), Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς (ἐὰν ἔχωμεν ἀπολυτίκια δύο ἁγίων, ὡς ἐν §55). Ἐὰν ἡ ἀκολουθία τοῦ ἐν τῷ Μηναίῳ ἁγίου στερηῆται δοξαστικοῦ, ψάλλεται μόνον τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον (ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς) **ἐκ δευτέρου**. [Στιχολογοῦνται δύο καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου.] Καθίσματα ὑμνολογικὰ τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ προεόρτια (ἢ μεθέορτα) δις ἕκαστον (μετὰ τοῦ *Δόξα, Καὶ νῦν*). Ἄν ἔχη ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καθίσματα, ψάλλονται ταῦτα ἐπισφραγιζόμενα μὲ τὰ προεόρτια ἢ μεθέορτα. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα.

§59. **Κανόνες** ὁ προεόρτιος (ἢ ὁ τῆς ἑορτῆς), καὶ τοῦ ἁγίου (ἢ τῶν ἁγίων) τοῦ Μηναίου [προϋμνια τῶν τροπαρίων βλέπε εἰς §19]. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ ἔχη δύο κανόνες, ἐν τοῖς μεθεόρτοις λέγομεν ἀνὰ ἓνα καθ' ἑκάστην ἐναλλάξ. Μεσώδια καθίσματα τὰ τοῦ Μηναίου. Ἐὰν ὁ ἐν τῷ Μηναίῳ ἅγιος εἶναι ἐπισήμως ἑορταζόμενος (μετὰ Εὐαγγελίου εἰς τὸν ὄρθρον καὶ δοξολογίας μεγάλης), λέγονται αἱ κατὰ τὸ Τυπικὸν καταβασίαι τῆς περιόδου. Εἰ δ' ἄλλως δὲν λέγονται καταβασίαι, ἀλλὰ μόνον οἱ εἰρμοὶ τῶν ᾠδῶν γ', ς', η' καὶ θ' τοῦ τελευταίου κανόνος, ὡς προεγράφη (§§21-23). Κοντάκιον (καὶ οἶκος) τοῦ ἁγίου ἐκ τοῦ Μηναίου, ἐὰν ὑπάρχη· εἰ δὲ μή, τὸ προεόρτιον κοντάκιον ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς. Στιχολογοῦμεν «*Τὴν τιμιωτέραν*».

§60. **Ἐξαποστειλάρια** τοῦ ἁγίου (ἢ τῶν ἁγίων), ἐὰν ἔχη, καὶ προεόρτιον (ἢ μεθέορτον)· εἰ δὲ μή, τὸ προεόρτιον ἢ μεθέορτον ἐκ δευτέρου. Ἐν τοῖς προεορτίοις τῶν Χριστουγέννων λέγεται τὸ προεόρτιον, τὸ τοῦ ἁγίου, καὶ εἴτα ἕτερον προεόρτιον. Ἐὰν δὲν ὑπάρχη μεθέορτον ἐξαποστειλάριον, λέγεται τὸ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς.

§61. Ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλην δοξολογίαν, ψάλλεται τὸ «*Πᾶσα πνοή*» κ.λπ., τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου εἰς 4, Δόξα, τοῦ ἁγίου,

Και νῦν, προεόρτιον ἢ μεθέορτον· δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκια τοῦ ἁγίου (ἢ τῶν ἁγίων) καὶ τὸ προεόρτιον ἢ τῆς ἑορτῆς (§55).

§62. Μὴ λεγομένης μεγάλης δοξολογίας, ψάλλονται οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ ὑπάρχοντες αἶνοι μετὰ τοῦ *Δόξα, Καὶ νῦν*, αὐτῶν· ἐὰν ὁμως δὲν ὑπάρχουν αἶνοι, λέγονται μόνον οἱ τρεῖς ψαλμοὶ τῶν αἰνῶν μὲ ἀπλοῦν *Δόξα, Καὶ νῦν*. Εἶτα «*Σοὶ δόξα πρέπει*» καὶ ἡ δοξολογία χῦμα. Ἀπόστιχα προεόρτια ἢ μεθέορτα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, *Δόξα*, τοῦ ἁγίου, ἂν ὑπάρχη, *Καὶ νῦν*, προεόρτιον ἢ μεθέορτον· εἰ δ' ἄλλως, *Δόξα, Καὶ νῦν*, τὸ προεόρτιον ἢ μεθέορτον. Ἀπολυτίκιον (τοῦ ἁγίου, ἂν δικαιούται καὶ) τὸ προεόρτιον ἢ τῆς ἑορτῆς. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἔσπερινῷ (§55). [Μὴ τελουμένης θείας λειτουργίας μετὰ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν §28.]

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

§63. Ἐν προεορτίῳ περιόδῳ ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ συνήθη «*τῶν καθημερινῶν*». Ἐν μεθεόρτῳ περιόδῳ τὰ ἀντίφωνα τῆς προλαβούσης ἑορτῆς (ἢ πάλιν τὰ «*τῶν καθημερινῶν*»), ἀλλὰ εἰσοδικὸν «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ...*» μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια τὸ προεόρτιον (ἢ τῆς ἑορτῆς), τοῦ ἁγίου (ἢ τῶν ἁγίων) τῆς ἡμέρας, ἂν δικαιούται, καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον τὸ προεόρτιον ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς. Τρισάγιον. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας ἢ τὰ ὑπὸ τοῦ Τυπικοῦ ὀριζόμενα. «*Ἄξιον ἐστίν*». Ἐὰν ὁ ἅγιος τῆς ἡμέρας εἶναι ἑορταζόμενος, ψάλλεται τὸ κοινωνικὸν αὐτοῦ, εἰ δ' ἄλλως τὸ τῆς ἡμέρας (ἐν Σαββάτῳ «*Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι*») [μόνον εἰς τὰ μεθέορτα δυνατὸν νὰ ψαλῆ καὶ τὸ κοινωνικὸν τῆς προλαβούσης ἑορτῆς]. «*Εἶδομεν τὸ φῶς*». «*Πληρωθήτω*». Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἔσπερινῷ.

4) ΑΝΤΙΦΩΝΑ ΚΑΙ ΤΥΠΙΚΑ

§64. Εἰς ἐκάστην λειτουργίαν ψάλλονται ἐν ἀρχῇ ἢ τρία ἀντίφωνα ἢ τὰ τυπικά μετὰ τῶν μακαρισμῶν. Τὸ Τ.Μ.Ε. ὀρίζει τὰ ἀρχαῖα ἢ «*συνήθη*» ἀντίφωνα διὰ πάσας τὰς ἀπλᾶς καθημερινάς (βλ. καὶ ἐναυῆθα §29)· διὰ δὲ τὰς δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἑορτὰς ὀρίζει ἀπαραιτήτως τὰ εἰδικὰ αὐτῶν ἀντίφωνα, ἐνῶ διὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς μνήμας ἁγίων τὰ τυπικά (ψαλμοὶ ρβ' καὶ

ομε΄) μετὰ τροπαρίων εἰς τοὺς μακαρισμοὺς, ἀλλ΄ εἰς τὰς περισσοτέρας ἐνορίας προτιμῶνται ἀντὶ τῶν τυπικῶν τὰ ἀντίφωνα ὡς ἐναρμονιζόμενα καλλίτερον μὲ τὴν δομὴν τῆς λειτουργίας καὶ χάριν συντομίας.

§65. Ἀντίφωνα εἶναι κυρίως οἱ ψαλμικοὶ στίχοι, καὶ ὄχι μόνον τῶν τὰ ἐφύμνια· ἐπομένως ἀπαραιτήτως εἰς ἕκαστον ἀντίφωνον πρέπει νὰ λέγωνται οἱ στίχοι αὐτοῦ. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα δύνανται νὰ ψάλλωνται καὶ ἐν Κυριακῇ (κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν) ἢ ἐν μνήμῃ ἁγίου. Ἐκαστον ἀντίφωνον πρέπει νὰ κατακλείεται μὲ Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ δὲ ἐφύμνιον τοῦ γ΄ ἀντιφώνου τῶν καθημερινῶν πρέπει νὰ ἔχη περιεχόμενον δεσποτικὸν διὰ τὸν ἐν τῇ μορφῇ τοῦ Εὐαγγελίου εἰσερχόμενον Κύριον, καὶ νὰ μὴ εἶναι ἀναφερόμενον εἰς ἁγίους (πρβλ. Τ.Μ.Ε., Προθεωρία §37). (Διὰ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας ἄχρι τῆς ἀποδόσεως ὄρα ἐνταῦθα §63.)

§66. Τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ δύνανται νὰ λέγωνται καὶ ἐν καθημερινῇ, κατὰ τὴν μοναστηριακὴν τάξιν καὶ τὴν Παρακλητικὴν, καὶ ἐν πάσῃ ἄλλῃ ἡμέρᾳ πλὴν τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, ἐν αἷς ἀπαραιτήτως λέγονται ἀντίφωνα· ἀλλ΄ εἰς τὰς ἀποδόσεις αὐτῶν δύνανται νὰ ψαλοῦν τὰ τυπικὰ μετὰ τῶν μακαρισμῶν. Εἰς τοὺς μακαρισμοὺς συνάπτονται τροπάρια ὡς ἑξῆς. 1- Ἐν ταῖς καθημεριναῖς τὰ 6 τροπάρια τῆς Παρακλητικῆς. 2- Ἐν ἑορτῇ ἢ μνήμῃ ἁγίου, ἐκτὸς Κυριακῆς, ἢ γ΄ καὶ ἢ ς΄ ὥδῃ τοῦ κανόνος εἰς 8· ἂν ὑπάρχουν δύο κανόνες, ἢ γ΄ ὥδῃ τοῦ α΄ κανόνος καὶ ἢ ς΄ ὥδῃ τοῦ β΄. 3- Εἰς τὰς ἀπλᾶς Κυριακὰς τὰ 8 ἀναστάσιμα τροπάρια τῆς Παρακλητικῆς. 4- Εἰς Κυριακὴν μετὰ ἑορτῆς ἢ μεθεόρτον ἢ μετὰ μνήμης ἁγίου 4 ἀναστάσιμα τροπάρια ἐκ τῆς Παρακλητικῆς καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ὥδῃς τῆς ἑορτῆς ἢ τοῦ ἁγίου· ἂν ἡ ἑορτὴ ἢ ὁ ἅγιος ἔχη δύο κανόνες, 4 τροπάρια τῆς Παρακλητικῆς, [4 ἐκ τῆς γ΄ ὥδῃς τοῦ α΄] καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ὥδῃς τοῦ β΄ κανόνος. 5- Ἐν Κυριακῇ μεθεόρτω ἢ Τριψίδιου ἢ Πεντηκοσταρίου μετὰ μνήμης ἁγίου, 4 τροπάρια τῆς Παρακλητικῆς, 4 ἐκ τῆς γ΄ ὥδῃς τῆς ἑορτῆς καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ὥδῃς τοῦ ἁγίου. Εἰδικώτεραι διατάξεις ἀναφέρονται εἰς τὸ Τ.Μ.Ε. δι΄ ἐκάστην περίπτωσιν.

**ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ ΚΟΙΝΑ
ΕΙΣ ΜΝΗΜΑΣ ΕΟΡΤΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΓΙΩΝ**

Σημείωσις. *“Οπου ὑπάρχει τὸ σύμβολον (...), τίθεται τὸ ὄνομα τοῦ τιμωμένου ἀγίου.*

Εἰς ἀπόστολον, ἤχος γ´.

Ἀπόστολε ἄγιε (...), πρέσβευε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα παισιμάτων ἄφεσιν, παράσχη ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

(Ἐὰν εἶναι εὐαγγελιστής, προστίθεται.) Ἀπόστολε ἄγιε καὶ εὐαγγελιστὰ (...), πρέσβευε...

Εἰς ἀποστόλους, ἤχος γ´.

Ἀπόστολοι ἄγιοι, πρεσβεύσατε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα παισιμάτων ἄφεσιν, παράσχη ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Εἰς προφήτην ἢ δίκαιον, ἤχος β´.

Τοῦ προφήτου σου [(ἢ) Τοῦ δικαίου σου] (...), τὴν μνήμην Κύριε ἐορτάζοντες, δι’ αὐτοῦ σε δυσωποῦμεν· σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς μνήμην μάρτυρος, ἤχος δ´.

Ταχὺ προκατάλαβε.

Ὁ μάρτυς σου Κύριε, ἐν τῇ ἀθλήσει αὐτοῦ, τὸ στέφος ἐκομίσατο τῆς ἀφθαρσίας ἐκ σοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· ἔχων γὰρ τὴν ἰσχύν σου, τοὺς τυράννους καθεῖλεν· ἔθραυσε καὶ δαιμόνων τὰ ἀνίσχυρα θράση· αὐτοῦ ταῖς ἰκεσίαις Χριστὲ ὁ Θεός, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς μνήμην μαρτύρων, ἤχος δ´.

Ταχὺ προκατάλαβε.

Οἱ μάρτυρές σου Κύριε, ἐν τῇ ἀθλήσει αὐτῶν, στεφάνους ἐκομίσαντο τῆς ἀφθαρσίας ἐκ σοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· σχόντες γὰρ τὴν ἰσχύν σου, τοὺς τυράννους καθεῖλον· ἔθραυσαν καὶ δαιμόνων τὰ ἀνίσχυρα θράση· αὐτῶν ταῖς ἰκεσίαις Χριστὲ ὁ Θεός, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἔτερον, ἤχος α´.

Τὰς ἀληθδόνas τῶν ἀγίων, ἃς ὑπὲρ σοῦ ἔπαθον δυσωπήθητι Κύριε, καὶ πάσας ἡμῶν τὰς ὀδύνας, ἴασαι φιλιάνθρωπε δεόμεθα.

**Εἰς μνήμην γυναικὸς μάρτυρος,
ἤχος δ' ἢ πλ. δ'.**

Ἡ ἀμνάς σου Ἰησοῦ, κράζει μεγάλη τῇ φωνῇ· σὲ νυμφίε μου ποθῶ, καὶ σὲ ζητοῦσα ἀθλῶ, καὶ συσταυροῦμαι καὶ συνθάπτομαι τῷ βαπτισμῷ σου· καὶ πάσχω διὰ σέ, ὡς βασιλεύσω σὺν σοί, καὶ θνήσκω ὑπὲρ σοῦ, ἵνα καὶ ζήσω ἐν σοί, ἀλλ' ὡς θυσίαν ἄμωμον προσδέχου, τὴν μετὰ πόθου τυθεῖσάν σοι· αὐτῆς πρεσβείαις ὡς ἐλεήμων, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς ἱεράρχην μάρτυρα, ἤχος δ'.

Καὶ τρόπων μέτοχος καὶ θρόνων διάδοχος, τῶν ἀποστόλων γε-
νόμενος, τὴν προᾶξιν εὖρες θεόπνευστε, εἰς θεωρίας ἐπίβασιν· διὰ
τοῦτο τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ὀρθοτομῶν, καὶ τῇ πίστει ἐνήθλη-
σας μέχρις αἵματος, ἱερομάρτυς (...), πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ,
σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς ἱεράρχην μάρτυρα ἀποστολικὸν πατέρα, ἤχος δ'.

Χρησιότητα ἐκδιδραχθεὶς, καὶ νήφων ἐν πᾶσιν, ἀγαθὴν συνεί-
δησιν ἱεροπρεπῶς ἐνδυσάμενος, ἦντλησας ἐκ τοῦ σκεύους τῆς
ἐκλογῆς τὰ ἀπόρρητα, καὶ τὴν πίστιν τηρήσας, τὸν ἴσον δρόμον τε-
τέλεκας, ἱερομάρτυς (...). πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς
ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς ἱεράρχην ὄσιον, ἤχος δ'.

Κανόνα πίστεως καὶ εἰκόνα προάπτυτος, ἐγκρατείας διδάσκα-
λον ἀνέδειξέ σε τῇ ποιμνῇ σου, ἢ τῶν πραγμάτων ἀλήθεια· διὰ
τοῦτο ἐκτήσω τῇ ταπεινώσει τὰ ὑψηλά, τῇ πτωχείᾳ τὰ πλούσια,
πάτερ ἱεράρχα (...), πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς
ἡμῶν.

**Εἰς ἱεράρχην, ὄσιον, διδάσκαλον ἢ ὁμολογητὴν,
ἤχος πλ. δ'.**

Ὁρθοδοξίας ὁδηγέ, εὐσεβείας διδάσκαλε καὶ σεμνότητος, τῆς
οἰκουμένης ὁ φωστήρ, ἀρχιερέων [(ἡ) τῶν μοναζόντων] θεόπνευ-
στον ἐγκαλλώπισμα, (...) [ἡ] (πάτερ) σοφέ, ταῖς διδραχαῖς σου πά-
ντας ἐφώτισας, λύρα τοῦ Πνεύματος· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ,
σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς ὄσιον, ἥχος α΄. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

Τῆς ἐρήμου πολίτης καὶ ἐν σώματι ἄγγελος, καὶ θαυματουργὸς ἀνεδείχθης, θεοφόρε πατὴρ ἡμῶν (...)· νηστεία ἀγρυπνία προσευχῆ, οὐράνια χαρίσματα λαβών, θεραπεύεις τοὺς νοσοῦντας καὶ τὰς ψυχάς, τῶν πίστει προστρεχόντων σοι· δόξα τῷ δεδωκότι σοι ἰσχύν, δόξα τῷ σὲ στεφανώσαντι, δόξα τῷ ἐνεργοῦντι διὰ σοῦ πᾶσιν ἰάματα.

Εἰς ὁσίαν γυναικα, ἥχος πλ. δ΄.

Ἐν σοὶ μήτερ ἀκριβῶς διεσώθη τὸ κατ' εἰκόνα· λαβοῦσα γὰρ τὸν σταυρόν, ἠκολούθησας τῷ Χριστῷ, καὶ πράπτουσα ἐδίδασκες, ὑπερορᾶν μὲν σαρκός, παρέρχεται γάρ· ἐπιμελεῖσθαι δὲ ψυχῆς, πράγματος ἀθανάτου· δι' ὃ καὶ μετὰ ἀγγέλων συναλλάσσεται, ὁσία (...) τὸ πνεῦμά σου.

Εἰς ἱεράρχας καὶ ὁσίους, ἥχος δ΄.

Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ὁ ποιῶν ἀεὶ μεθ' ἡμῶν, κατὰ τὴν σὴν ἐπιείκειαν, μὴ ἀποστήσης τὸ ἔλεός σου ἀπ' ἡμῶν, ἀλλὰ ταῖς αὐτῶν ἱκεσίαις, ἐν εἰρήνῃ κυβέρνησον τὴν ζωὴν ἡμῶν.

ΘΕΟΤΟΚΙΑ ΣΥΝΤΟΜΑ

ΨΑΛΛΟΜΕΝΑ ΕΙΣ ΤΟ «ΚΑΙ ΝΥΝ»

ΕΙΣ ΜΝΗΜΑΣ ΕΟΡΤΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΓΙΩΝ

Ταῦτα ψάλλονται εἰς τὸ Καὶ νῦν –συνήθως εἰς τὴν λιτὴν καὶ τὰ ἀπόστιχα τοῦ ἑσπερινοῦ, σπανίως δὲ εἰς τὸν ὄρθρον– ὕστερον ἀπὸ τὸ δοξαστικόν, ὡσάκις ἄγομεν ἑορτήν ἀγίου τινός.

Ἦχος α΄.

Ἄμαρτωλῶν τὰς δεήσεις προσδεχομένη, καὶ θλιβομένων στεναγμὸν μὴ παρορῶσα, πρέσβευε τῷ ἐξ ἄγνων λαγόνων σου, σωθῆναι ἡμᾶς, Παναγία παρθένε.

Ἦχος β΄.

Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου, εἰς σὲ ἀνατίθην, μήτερ τοῦ Θεοῦ, φύλαξόν με ὑπὸ τὴν σκέπην σου.

Ἦχος γ'.

Θεοτόκε ἡ προστασία πάντων τῶν δεομένων, εἰς σὲ θαρροῦμεν, εἰς σὲ καυχώμεθα, ἐν σοὶ πᾶσα ἡ ἐλπίς ἡμῶν ἐστι· πρέσβευε τῷ ἐκ σοῦ τεχθέντι, ὑπὲρ ἀχρείων δούλων σου.

Ἦχος δ'.

Ἐκ παντοίων κινδύνων τοὺς δούλους σου φύλαττε, εὐλογημένη Θεοτόκε, ἵνα σε δοξάζωμεν, τὴν ἐλπίδα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος πλ. α'.

Μακαρίζομέν σε Θεοτόκε παρθένε, καὶ δοξάζομέν σε οἱ πιστοὶ κατὰ χρόος, τὴν πόλιν τὴν ἄσειστον, τὸ τεῖχος τὸ ἄρρηκτον, τὴν ἀρραγῆ προστασίαν καὶ καταφυγὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος πλ. β'.

Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, ἡ βλαστήσασα τὸν καρπὸν τῆς ζωῆς· πρέσβευε δέσποινα μετὰ...*, καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

* τῶν ἀποστόλων ἢ τοῦ ἀγίου ἢ τοῦ ὁσίου ἢ τῆς ἀθληφόρου κ.λπ..

Ἦτερον.

Θεὸν ἐκ σοῦ σαρκωθέντα ἔγνωμεν, Θεοτόκε παρθένε· αὐτὸν ἰκέτευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος πλ. δ'.

Τὰ οὐράνια ὑμνεῖ σε, κεχαριτωμένη μῆτηρ ἀνύμφευτε, καὶ ἡμεῖς δοξολογοῦμεν, τὴν ἀνεξιχνίαστόν σου γέννησιν· Θεοτόκε πρέσβευε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦτερον.

Δέσποινα πρόσδεξαι, τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

ΑΙ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΙ ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑΙ

*	Οί δι' ἀστερίσκου σημειούμενοι κληρικοί τελοῦν ἐν ἀποσπάσει εἰς ἄλλην ἐνορίαν τοῦ ἐσωτερικοῦ ἢ τοῦ ἐξωτερικοῦ.
Α.Δ.	Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
αἱ.	αἰών
Ἄν.	ἀνώτερος
ἀναπλ.	ἀναπληρωτής
Ἀρχ.	Ἀρχόντων
Α.Π.Θ.	Ἀριστοτέλειον Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης
Ἀρχιμ.	Ἀρχιμανδρίτης
Γ.Γ.	Γενική Γραμματεία
Γρ.	Γραφεῖον
Γ.Φ.Τ.	Γενικόν Φιλόπτωχον Ταμεῖον Ἱερῶς Μητροπόλεως
Δ.Ε.	Διοικητική (ἢ διαχειριστική) Ἐπιτροπή
Δ.Ι.Σ.	Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος
δόκ.	δόκιμος
Δρ	Διδάκτωρ
Δ.Σ.	Διοικητικόν Συμβούλιον
Δ/νσις	Διεύθυνσις
Δ/ντής	Διευθυντής
Δ/ντρια	Διευθύντρια
ἐ.ἀ.	ἐν ἀποστρατία
Ε.Ε.Σ.	Ἑλληνικός Ἐρυθρός Σταυρός
Ἐκκλ.	Ἐκκλησιαστικός
Ε.Κ.Υ.Ο.	Ἐκκλησιαστική Κεντρική Ὑπηρεσία Οἰκονομικῶν
ΕΛ.ΑΣ.	Ἑλληνική Ἀστυνομία
Ἐπισκ. (ἢ Ἐπ.)	Ἐπισκοπή/Ἐπίσκοπος
ἔτ.	ἔτος/ἔτους
Ἐσ.	Ἐσωτερικός
Ἐπίτρ.	Ἐπίτροπος
Ε.Φ.Τ.	Ἐνοριακά Φιλόπτωχα Ταμεῖα
Θ. ἢ θεολ.	Θεολογία/θεολογικός
Θεοφ.	Θεοφιλέστατος
θηλ.	θηλέων
Ἰ.	Ἱερός
ἴδρ.	ἴδρυσις/ἴδρυμα
Ἱερομ.	1) Ἱερομόναχος (εἰς τό ἀγιολόγιον), 2) Ἱερομόναχος (εἰς τό διοικητικόν)

Ί.Μ.	Ίερά Μονή
Ί. Μητρο.	Ίερά Μητρόπολις
Ί.Ν.	Ίερός Ναός
Ί.Σ.	Ίερά Σύνοδος
Ί.Σ.Ί.	Ίερά Σύνοδος τῆς Ίεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
Καθ.	Καθηγητής
Κατ.	Κατώτερος
Κ.Δ.Σ.	Κεντρικόν Διοικητικόν Συμβούλιον
κ.λ.	κατά λέξιν
κ.λπ.	καί τά λοιπά
Μ.	1) Μονή, 2) Μέγας
μον.	Μοναχός
μαθ.	μαθηταί
Ν.	1) Νέος, 2) Νόμος/νομικός
Ν.Σ.Κ.	Νομικόν Συμβούλιον τοῦ Κράτους
Οίκον. (ἢ Οίκ.)	Οικονόμος
Οίκουμ. (ἢ Οίκ.)	Οικουμενικός
Πανιερ.	Πανιερώτατος
Πρεσβ.	Πρεσβύτερος
Πρωτοπρ.	Πρωτοπρεσβύτερος
Π.Σ.Ε.	Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν
πτ.	πτυχιούχος
Ρ/Σ	Ραδιοφωνικός Σταθμός
ΡΤ/Σ	Ραδιοτηλεοπτικός Σταθμός
Σ.Ε.	Συνοδική Ἐπιτροπή
Σεβ.	Σεβασμιώτατος
Σ.τ.Ε.	Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας
συντ.	συνταξιούχος
Τηλ.	Τηλέφωνον/τηλεφωνικός
Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε.	Ταμεῖον Προνοίας Ὁρθοδόξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου Ἑλλάδος
Τ/Σ	Τηλεοπτικός Σταθμός
Ύ.Θ.	Ύπεραγία Θεοτόκος
Φ.	Φιλολογία/Φιλοσοφία
Φ.Ε.Κ.	Φύλλον Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως
Φορ.	Τηλέφωνον φορητόν (τό ἐσφαλμένως σήμερον κινητόν λεγόμενον)

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΕΙΔΙΚΑΙ ΤΥΠΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΑΙ

**ΚΥΡΙΑΚΟ ΔΡΟΜΙΟΝ
ΚΑΙ
ΜΗΝΟΛΟΓΙΟΝ
ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ
2014**

«Τὴν δὲ τοῦ ἡλίου ἡμέραν κοινῇ πάντες τὴν συνέλευσιν ποιούμεθα, ἐπειδὴ πρώτη ἐστὶν ἡμέρα ἐν ἧ ὁ Θεός, τὸ σκότος καὶ τὴν ὕλην τρέψας, κόσμον ἐποίησε, καὶ Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἡμέτερος σωτὴρ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐκ νεκρῶν ἀνέστη».

(Ἰουστίνου Ἀπολογία Α΄ 67,7)

«Εὐαγγελίσεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον αὐτοῦ».

(Ψαλμ. 95,2)

*«Εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με... κηρῦξαι ἐν-
αυτὸν Κυρίου δεκτόν».*

(Λουκ. δ΄ 19-20. Ἦσ. ξα΄ 1-2)

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
5	γ'	ζ'	Κυρ. πρὸ τῶν Φῶτα Β' Τιμ. δ' 5-8	Κυρ. πρὸ τῶν Φῶτα Μρ. α' 1-8
12	δ'	Ζ'	Κυρ. μετὰ τὰ Φῶτα Ἐφес. δ' 7-13	Κυρ. μετὰ τὰ Φῶτα Μτθ. δ' 12-17
19	πλ. α'	Η'	Κυρ. ΚΘ' Ἐπιστολῶν Κολασ. γ' 4-11	Κυριακῆς IB' Λουκᾶ Λκ. ιζ' 12-19
26	πλ. β'	Θ'	Κυρ. ΛΒ' Ἐπιστολῶν Α' Τιμ. δ' 9-15	Κυριακῆς IE' Λουκᾶ Λκ. ιθ' 1-10

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
2	βαρὺς	—	Ἑορτῆς Ἐβρ. ζ' 7-17	Ἑορτῆς Λκ. β' 22-40
9	πλ. δ'	ΙΑ'	Κυρ. ΛΓ' Ἐπιστολῶν Β' Τιμ. γ' 10-15	Κυρ. Τελώνου & Φαρισαίου Λκ. ιη' 10-14
16	α'	Α'	Κυρ. ΛΔ' Ἐπιστολῶν Α' Κορ. ζ' 12-20	Κυριακῆς Ἀσώτου Λκ. ιε' 11-32
23	β'	Β'	Κυριακῆς Ἀπόκρῳ Α' Κορ. η' 8 - θ' 2	Κυριακῆς Ἀπόκρῳ Μτθ. κε' 31-46

ΜΑΡΤΙΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
2	γ'	Γ'	Κυριακῆς Τυροφάγου Ῥωμ. ιγ' 11 - ιδ' 4	Κυριακῆς Τυρινῆς Μτθ. ζ' 14-21
9	δ'	Δ'	Μαρτύρων Ἐβρ. ιβ' 1-10	Κυριακῆς Α' Νηστειῶν Ἰω. α' 44-52
16	πλ. α'	Ε'	Κυριακῆς Β' Νηστειῶν Ἐβρ. α' 10 - β' 3	Κυριακῆς Β' Νηστειῶν Μρ. β' 1-12
23	πλ. β'	Ζ'	Κυριακῆς Γ' Νηστειῶν Ἐβρ. δ' 14 - ε' 6	Κυριακῆς Γ' Νηστειῶν Μρ. η' 34 - θ' 1
30	βαρὺς	Ζ'	Κυριακῆς Δ' Νηστειῶν Ἐβρ. ζ' 13-20	Κυριακῆς Δ' Νηστειῶν Μρ. θ' 17-31

ΑΠΡΙΛΙΟΣ				
Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
6	πλ. δ'	Η'	Κυριακῆς Ε' Νηστεϊῶν Ἐβρ. θ' 11-14	Κυριακῆς Ε' Νηστεϊῶν Μρ. ι' 32-45
13	—	—	Κυριακῆς Βαΐων Φίλιπ. δ' 4-9	Κυριακῆς Βαΐων Ἰω. ιβ' 1-18
20	—	—	ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΠΑΣΧΑ Πρξ. α' 1-8	ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΠΑΣΧΑ Ἰω. α' 1-17
27	—	Α'	Κυριακῆς Β' Πράξεων Πρξ. ε' 12-20	Ἑορτῆς Ἰω. κ' 19-31

ΜΑΪΟΣ				
Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
4	β'	Δ'	Κυριακῆς Γ' Πράξεων Πρξ. ς' 1-7	Κυριακῆς Μυροφόρων Μρ. ιε' 43 - ις' 8
11	γ'	Ε'	Κυριακῆς Δ' Πράξεων Πρξ. θ' 32-42	Κυριακῆς Παραλύτου Ἰω. ε' 1-15
18	δ'	Ζ'	Κυριακῆς Ε' Πράξεων Πρξ. ια' 19-30	Κυριακῆς Σαμαρείτιδος Ἰω. δ' 5-42
25	πλ. α'	Η'	Προδρομοῦ Β' Κορ. δ' 6-15	Κυριακῆς Τυφλοῦ Ἰω. θ' 1-38

ΙΟΥΝΙΟΣ				
Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
1	πλ. β'	Ι'	Κυριακῆς Ζ' Πράξεων Πρξ. κ' 16-18, 28-36	Κυριακῆς Πατέρων Ἰω. ις' 1-13
8	—	—	Κυριακῆς Η' Πράξεων Πρξ. β' 1-11	Πεντηκοστῆς Ἰω. ζ' 37-52, η' 12
15	πλ. δ'	Α'	Κυρ. Α' Ἐπ. - Ἁγ. Πάντων Ἐβρ. ια' 33 - ιβ' 2	Κυριακῆς Α' Ματθαίου Μτθ. ι' 32-33, 37-38, ιθ' 27-30
22	α'	Β'	Κυριακῆς Β' Ἐπιστολῶν Ῥωμ. β' 10-16	Κυριακῆς Β' Ματθαίου Μτθ. δ' 18-23
29	β'	Γ'	Πρωτοκορυφαίων Β' Κορ. ια' 21 - ιβ' 9	Πρωτοκορυφαίων Μτθ. ις' 13-19

ΙΟΥΛΙΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
6	γ'	Δ'	Κυριακῆς Δ' Ἐπιστολῶν Ῥωμ. ζ' 18-23	Κυριακῆς Δ' Ματθαίου Μτθ. η' 5-13
13	δ'	Ε'	Κυριακῆς Πατέρων Τίτ. γ' 8-15	Κυριακῆς Πατέρων Μτθ. ε' 14-19
20	πλ. α'	ζ'	Προφήτου Ἰακ. ε' 10-20	Κυριακῆς ζ' Ματθαίου Μτθ. θ' 1-8
27	πλ. β'	Ζ'	Μεγαλομάρτυρος Β' Τιμ. β' 1-10	Κυριακῆς Ζ' Ματθαίου Μτθ. θ' 27-35

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
3	βαρυς	Η'	Κυριακῆς Η' Ἐπιστολῶν Α' Κορ. α' 10-17	Κυριακῆς Η' Ματθαίου Μτθ. ιδ' 14-22
10	πλ. δ'	Θ'	Κυριακῆς Θ' Ἐπιστολῶν Α' Κορ. γ' 9-17	Κυριακῆς Θ' Ματθαίου Μτθ. ιδ' 22-34
17	α'	Ι'	Κυριακῆς Ι' Ἐπιστολῶν Α' Κορ. δ' 9-16	Κυριακῆς Ι' Ματθαίου Μτθ. ιζ' 14-23
24	β'	ΙΑ'	Κυριακῆς ΙΑ' Ἐπιστολῶν Α' Κορ. θ' 2-12	Κυριακῆς ΙΑ' Ματθαίου Μτθ. ιη' 23-35
31	γ'	Α'	Θεοτόκου Ἐβρ. θ' 1-7	Κυριακῆς ΙΒ' Ματθαίου Μτθ. ιθ' 16-26

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
7	δ'	Β'	Κυριακῆς πρὸ Ὑψώσεως Γαλ. ζ' 11-18	Κυριακῆς πρὸ Ὑψώσεως Ἰω. γ' 13-17
14	—	—	Ἑορτῆς Α' Κορ. α' 18-24	Ἑορτῆς Ἰω. ιθ' 6-11, 13-20, 25-28, 30-35
21	πλ. β'	Δ'	Κυρ. μετὰ τὴν Ὑψωσιν Γαλ. β' 16-20	Κυρ. μετὰ τὴν Ὑψωσιν Μρ. η' 34 - θ' 1
28	βαρυς	Ε'	Κυριακῆς Ιζ' Ἐπιστολῶν Β' Κορ. ζ' 1-10	Κυριακῆς Α' Λουκᾶ Λκ. ε' 1-11

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
5	πλ. δ'	ζ'	Κυριακῆς ΙΖ' Ἐπιστολῶν Β' Κορ. ζ' 16 - ζ' 1	Κυριακῆς Β' Λουκᾶ Λκ. ζ' 31-36
12	α'	Ζ'	Κυριακῆς Πατέρων Τίτ. γ' 8-15	Κυριακῆς Δ' Λουκᾶ Λκ. η' 5-15
19	β'	Η'	Κυριακῆς ΙΘ' Ἐπιστολῶν Β' Κορ. ια' 31 - ιβ' 9	Κυριακῆς Γ' Λουκᾶ Λκ. ζ' 11-16
26	γ'	Θ'	Μεγαλομάρτυρος Β' Τιμ. β' 1-10	Κυριακῆς ς' Λουκᾶ Λκ. η' 27-39

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
2	δ'	Ι'	Κυριακῆς ΚΑ' Ἐπιστολῶν Γαλ. β' 16-20	Κυριακῆς Ε' Λουκᾶ Λκ. ις' 19-31
9	πλ. α'	ΙΑ'	Κυριακῆς ΚΒ' Ἐπιστολῶν Γαλ. ς' 11-18	Κυριακῆς Ζ' Λουκᾶ Λκ. η' 41-56
16	πλ. β'	Α'	Εὐαγγελιστοῦ Ῥωμ. ι' 11 - ια' 2	Εὐαγγελιστοῦ Μτθ. θ' 9-13
23	βαρὺς	Β'	Κυριακῆς ΚΔ' Ἐπιστολῶν Ἐφεσ. β' 14-22	Κυριακῆς Θ' Λουκᾶ Λκ. ιβ' 16-21
30	πλ. δ'	Γ'	Ἀποστόλου Α' Κορ. δ' 9-16	Ἀποστόλου Ἰω. α' 35-52

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
7	α'	Δ'	Κυριακῆς ΚΖ' Ἐπιστολῶν Ἐφεσ. ε' 8-19	Κυριακῆς Ι' Λουκᾶ Λκ. ιγ' 10-17
14	β'	Ε'	Κυριακῆς Προπατόρων Κολ. γ' 4-11	Κυριακῆς ΙΑ' Λουκᾶ Λκ. ιδ' 16-24, Μτθ. κβ' 14
21	γ'	ς'	Κυρ. πρό Χριστουγέννων Ἐβρ. ια' 9-10, 32-40	Κυρ. πρό Χριστουγέννων Μτθ. α' 1-25
28	δ'	Ζ'	Κυρ. μετά τὴν Χριστοῦ γέννησιν Γαλ. α' 11-19	Κυρ. μετά τὴν Χριστοῦ γέννησιν Μτθ. β' 13-23

ΜΗΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 10 καὶ ἡ νύξ ὥρας 14

1. Τετάρτη. † Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΠΕΡΙΤΟΜΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ. Βασιλείου ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας τοῦ μεγάλου († 379).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ· κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον· ἀπόλυσις «Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεῖς...»

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ «Μακάριος ἀνὴρ».

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς «Συγκαταβαίνων ὁ σωτὴρ» (δὶς) καὶ «Οὐκ ἐπηρεχύνθη» (ἅπαξ), καὶ τοῦ ἁγίου Βασιλείου 3 προσόμοια «Ὁ ἐπωνύμως κληθεῖς» κ.λπ., Δόξα, τοῦ ἁγίου «Σοφίας ἐραστής», Καὶ νῦν, «Συγκαταβαίνων ὁ σωτὴρ». Εἴσοδος κ.λπ., καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου μετὰ στίχων εἰς τὰ 2 τελευταῖα: α) «Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν», β) «Στόμα δικαίου μελετήσει σοφίαν καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσει κρίσιν», Δόξα, τοῦ ἁγίου «Ὁ τὴν χάριν τῶν θαυμάτων», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Οὐκ ἐπηρεχύνθη».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν», Δόξα, Καὶ νῦν, «Μορφὴν ἀναλλοιώτως». Ἀπόλυσις «Ὁ ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ σαρκὶ περιτριμθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὰ στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ· τὸ ἀπολυτίκιον «Μορφὴν ἀναλλοιώτως».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτίκια «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Μορφὴν ἀναλλοιώτως*». Καθίσματα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἶτα τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, καὶ τὸ ἀποστολικὸν προκείμενον (Τ.Μ.Ε. 1η Ἰαν. §2) «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ*» μετὰ στίχου «*Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα*».

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ὄρθρου, «*Ὁ μὴ εἰσερχόμενος*» (ζήτησι τῆ 13ῃ Νοεμβρίου)· ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, Δόξα, «*Ταῖς τοῦ ἱεράρχου*», καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, τῆς ἑορτῆς (μετὰ τῶν εἰρμῶν) μετὰ στίχον «*Δόξα σοι, ὁ Θεός*» καὶ τοῦ ἁγίου (ἄνευ εἰρμῶν) μετὰ στίχον «*Ἄγιε τοῦ Θεοῦ*»· ἀπὸ γ' καὶ ς' ὠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ διπλαῖ «*Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα*» καὶ «*Στείβει θαλάσσης*». Εἶτα ψάλλεται ἡ θ' ὠδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων, καὶ ἐν τέλει οἱ δύο εἰρμοὶ τῆς θ' ὠδῆς «*[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν...]* Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα» καὶ «*[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν λυτρωσαμένην...]* ὦ τῶν ὑπὲρ νοῦν».

Ἐξαποστειλάρια, αἶνοι κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Μορφὴν ἀναλλοιώτως*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ σαρκὶ περιτμηθεὶς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «*Μορφὴν ἀναλλοιώτως*», «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «*Ὁ τῶν ὄλων Κύριος*» (ζήτησι μετὰ τὴν γ' ὠδὴν). Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: 1ης Ἰαν., «*Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται*» (Κολ. β' 8-12)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἐπέστρεψαν οἱ ποιμένες*» (Λουκ. β' 20-21, 40-52).

Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Ἐπὶ σοὶ χαίρει*». [Κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε., εἰς τὰ δίπτυχα, μετὰ τὸ «*Ἐν πρώτοις μνήσθητι*», λέγεται τὸ παρὸν μεγαλυναρίον τοῦ ἁγίου·

Τὸν οὐρανοφάντορα τοῦ Χριστοῦ, μύστην τοῦ Δεσπότου, τὸν φωστήρα τὸν φαεινόν, τὸν ἐκ Καισαρείας καὶ Καππαδόκων χώρας, Βασίλειον τὸν μέγαν, πάντες τιμήσωμεν.]

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «Μορφὴν ἀναλλοιώτως». Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἔσπερινῳ.

Ἀκολουθία τῆς δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου ἔτους

Μετὰ τὸ «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», ἀπολυτικά:

τῆς ἑορτῆς «Μορφὴν ἀναλλοιώτως»,

καὶ τοῦ ἁγίου «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»,

κοντάκιον τῆς ἰνδίκτου, ἦχος δ΄, πρὸς τὸ «Ὁ ὑψωθείς»,

Ὁ τῶν αἰῶνων ποιητῆς καὶ δεσπότης, / Θεὲ τῶν ὄλων ὑπερουσίει ὄντως, / τὴν ἐνιαύσιον εὐλόγησον περίοδον / σῶζων τῷ ἐλέει σου τῷ ἀπείρῳ, οἰκτίρμον, / πάντας τοὺς λατρεύοντας σοὶ τῷ μόνῳ δεσπότη / καὶ ἐκβοῶντας φόβῳ· Λυτρωτά, / εὐφορον πᾶσι τὸ ἔτος χορήγησον.

Εὐθὺς ἡ δοξολογία (ἐπιλογή στίχων), μεθ' ἣν αἱ ἐξῆς αἰτήσεις τῆς ἐκτενοῦς, τῶν χορῶν ψαλλόντων ἐκ περιτροπῆς ἀνά ἓν τριπλοῦν «Κύριε, ἐλέησον», ἐξαιρέσει τῆς ἔκτης αἰτήσεως «ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι», μεθ' ἣν ψάλλουν αὐτὸ ἀνά δέκα ἄμμοιβαδὸν τετράκις, πρᾶξι τῇ φωνῇ.

«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...»

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν...»

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...»

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ξηρὰν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κυρίου τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλεον συνεργῆσαι καὶ κατευοδῶσαι αὐτοὺς ἐν πᾶσιν».

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι τὸν νέον ἐνιαυτὸν τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου».

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν...»

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι...»

«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχήν:

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καιροὺς καὶ χρόνους ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσία θέμενος, ὁ ἄναρχος καὶ ἀτελεύτητος καὶ ἐπέκεινα παντὸς χρόνου νοούμενός τε καὶ ὑπάρχων, ὁ πάσης ἐκτὸς μεταβολῆς τε τῶν ὄντων καὶ ἀλλοιώσεως, ὁ τὸν πάντα χρόνον τόν τε γεγονότα τόν τε ὄντα καὶ τὸν ἐσόμενον πληρῶν, ὁ ἐν τῇ ἀφάτῳ σου μακροθυμία καταξιώσας ἡμᾶς εἰς νέον ἐνιαυτὸν τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητός σου εἰσελθεῖν, αὐτός, πανάγαθε Δέσποτα, τὴν εἴσοδον ταύτην τῇ θείᾳ σου χάριτι εὐλόγησον ὄμβρους εἰρηνικούς πρὸς καρποφορίαν τῇ γῆ δώρησαι· τοὺς ἀέρας ὑγιεινοὺς καὶ εὐκράτους ἀνθρώποις τε καὶ κτήνεσι κατασκεύασον· δὸς ἡμῖν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμοιοῖα βεβαία τὸν κύκλον αὐτοῦ διελθεῖν, τῷ στεφάνῳ τῆς δόξης τῶν ἀρετῶν κοσμουμένους, τῷ φωτὶ τῶν ἐντολῶν σου εὐσχημόνως ὡς ἐν ἡμέρᾳ καλῶς ὀδεύοντας· τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν ἔθνος τῇ δυνάμει σου κραταίωσον· τὴν νεότητα παιδαγωγῆσον· τὸ γῆρας περικράτησον· τοὺς ὀλιγοψύχους παραμύθησον· τοὺς ἐσκορπισμένους ἐπισυνάγαγε· τοὺς πεπλανημένους ἐπανάγαγε καὶ συναψον τῇ ἀγίᾳ σου Ἐκκλησίᾳ, ἣν τῇ θείᾳ σου χάριτι καλῶς διαφύλαξον· λάλησον ἀγαθὰ ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ἀρχόντων ἡμῶν, ἐνίσχυσον καὶ ἐνδυνάμωσον αὐτούς τε καὶ τὸν φιλόχριστον ἡμῶν στρατόν· ἐλθέτω ἐφ' ἡμᾶς, Κύριε, ἡ βασιλεία σου, βασιλεία ἀγάπης, χρηστότητος, δικαιοσύνης καὶ εἰρήνης, καὶ ἀξιώσον ἡμᾶς ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ ὑμνεῖν σε καὶ δοξάζειν σε τὸν ἐν Τριάδι ἄναρχον καὶ αἰώνιον Θεὸν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα ἡ ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἐσπερινόν.

Εἰδήσεις. 1. Ἐν ταῖς καθημεριναῖς ἡ Παρακλητικὴ σχολάζει μετὰ τῆς 14ης τοῦ μηνὸς πλὴν τῶν Κυριακῶν. Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν προεορτίων καὶ τῶν μεθεόρτων καθημερινῶν βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς «γενικὰς τυπικὰς διατάξεις» §§52-63.

2. Εἰς τοὺς ἐσπερινούς τῶν προεορτίων ἡμερῶν ψάλλονται μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» οἱ διὰ τὰ ἀπόδειπνα κανόνες τοῦ Μηναιίου (βλέπε Τ.Μ.Ε., Δεκ. 25 §23), μεθ' οὗς λέγεται τὸ τρισάγιον.

3. Ἀπὸ 2 μέχρι 5 Ἰανουαρίου, ἐὰν ἐορτάζεται ἄγιος, ψάλλονται καταβασίαι οἱ εἰκομὶ τοῦ α' κανόνος τῶν Θεοφανείων «Βυθοῦ ἀνε-

κάλυψε πυθμένα», *εις δὲ τὴν θ. λειτουργίαν (καὶ εἰς τὰς ὥρας μετὰ τὸ τρισάγιον) ψάλλεται τὸ προεόρτιον κοντάκιον* «Ἐν τοῖς ῥεῖθροις σήμερον».

- 2. Πέμπτη** (προεόρτια τῶν Φώτων). Σιλβέστρου Ῥώμης (†335)· Θεαγένους (†320), Θεοπίστου, Σεργίου καὶ Θεοπέμπτου μαρτύρων, Κοσμᾶ (Α΄) Κων/πόλεως, Σεραφίμ ἐν Σάρωφ (†1833).

Ἄποστολος: ἡμέρας, Πέμ. κη' ἐβδ. ἐπιστ. (Τίτ. α' 5-14).

Εὐαγγέλιον: προεόρτιον, Πέμπτης διακαιν. (Ἰω. γ' 1-15).

- 3. Παρασκευή** (προεόρτια τῶν Φώτων). Μαλαχίου προφήτου (περὶ τὸ 450 π.Χ.), Γορδίου μάρτυρος.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ τάξιν. Εἰς τὸν ἔσπερινόν μετὰ τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*» συνάπτεται ὁ κανὼν τοῦ ἀποδείπνου (μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ). Εἰς τὸν ὄρθρον μετὰ τὰ ἀπόστιχα, τὸ τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἐτοιμάζου, Ζαβουλῶν*» (ἅπαξ) λέγεται ἡ (μεγάλη) ἀπόλυσις. Ἐν συνεχείᾳ ψάλλονται αἱ

Μεγάλοι ὥραι (βλέπε ταύτας μετὰ τὸν ὄρθρον τῆς 5ης Ἰαν.). Εἰς τὴν α΄ ὥραν «*Εὐλόγητός ὁ Θεός*», τρισάγιον κ.λπ., αἱ δὲ λοιπαὶ ὥραι ἄρχονται ἀπὸ τοῦ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*», καθὼς ἐπισυνάπτονται εὐθὺς μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς προηγουμένης ὥρας. Ἡ ἀκολουθία αὐτῶν ὡς ἔχει εἰς τὸ Μηναιῶν (Τυπικὸν 6ης Ἰαν., §1), ἀλλὰ σήμερον ἀντὶ τοῦ «*Ἀπεστρέφετο ποτέ*» λέγεται τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἐτοιμάζου, Ζαβουλῶν*». Ἐν ᾧ ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῆς γ', τῆς ς' καὶ τῆς θ' ὥρας, ὁ διάκονος θυμιᾷ [προπορευομένου λαμπαδούχου] τὸν ναὸν καὶ τὸν λαὸν μετὰ θυμιατοῦ («κατζίου»).

Ὁρα θ'. Μετὰ τὰ δύο πρῶτα ἰδιόμελα τῆς ὥρας ὁ α' χορὸς ψάλλει εἰς ἦχον πλ. α' *Δόξα Πατρί*, ὁ β' *Καὶ νῦν*, καὶ ὁ ἀναγνώστης ἰστάμενος εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ἀναγινώσκει εὐλαβῶς καὶ κατὰ τὸ ὕφος τοῦ Ἀποστόλου ὀλόκληρον τὸ δοξαστικὸν «*Τὴν χειρὰ σου τὴν ἀψαμένην*» (ὁ πρῶτος στίχος «*Τὴν χειρὰ σου τὴν ἀψαμένην...*» καὶ τὸ ἐν τέλει ἡμιστίχιον «*Καὶ δεῦρο στήθι μεθ' ἡμῶν*» ἐπαναλαμβάνονται τρεῖς, οἱ δὲ λοιποὶ στίχοι λέγονται ἅπαξ), καὶ εἶτα ψάλλουν τὸ αὐτὸ δοξαστικὸν οἱ χοροὶ ἐναλλάξ κατὰ στίχον. Εἶτα ἡ Προφητεία, ὁ

Ἀπόστολος, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὰ λοιπά. Μετὰ τὴν εὐχὴν «Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ» συνήθως παραλείπονται ἐν ταῖς ἐνορίας τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοί, καὶ εὐθὺς γίνεται (μικρὰ) ἀπόλυσις. Σήμερον δὲν τελεῖται θεία λειτουργία.

Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις εἰς πάντα.

4. Σάββατον πρὸ τῶν Φώτων. Σύναξις τῶν ἁγίων 70 ἀποστόλων, Θεοκτίστου ὁσίου.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ τάξιν. Εἰς τὸν ἔσπερινόν μετὰ τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*» συνάπτεται ὁ κανὼν τοῦ ἀποδείπνου (μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ)· ἐν τέλει πάλιν ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς, τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἐτοιμάζου, Ζαβουλὼν*» ἅπαξ*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἐτοιμάζου, Ζαβουλὼν*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Τὰ καθίσματα, ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, καὶ οἱ κανόνες ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Μηναιῶ· ἀφ' ς' τὸ προεόρτιον κοντάκιον «*Ἐν τοῖς ῥείθροις*» μετὰ τοῦ οἴκου «*Οὐκ ἀπαιτῶ σε, βαπτιστά*», ἃ ζῆτει τῇ 2α ἢ τῇ 5ῃ Ἰαν., καὶ τὸ συναξάριον τῆς 4ης τοῦ μηνός. Ἄντι καταβασιῶν ψάλλονται οἱ ἐν τῷ Μηναιῷ εἰρμοὶ τῆς γ', ς', καὶ ἡ' ᾠδῆς εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· «*Τὴν τιμωτέραν*», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' «*Ἀνάρχου γεννήτορος*» καὶ τὸ «*Ἄξιόν ἐστιν*»· ἑξαποστειλάρια καὶ στιχηρὰ εἰς τοὺς αἴνους ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ· «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἢ δοξολογία χῦμα, καὶ τὰ ἀπόστιχα στιχηρὰ τοῦ Μηναιῶ· «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Ἐτοιμάζου, Ζαβουλὼν*» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εισοδικὸν τὰ «*συνήθη*» (γενικαὶ τυπ. διατάξεις §29)· μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «*Ἐτοιμάζου, Ζαβουλὼν*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ἐν τοῖς ῥείθροις σήμερον*»· Ἀπόστολος: Σαββάτου πρὸ τῶν Φώτων, «*Οἱ καλῶς διακονήσαντες*» (Α' Τιμ. γ' 13-δ' 5)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Παραγίνεται Ἰωάννης ὁ βαπτιστής*» (Μτθ. γ' 1-6),

* Τὸ ἐν τῷ Μηναιῷ ἀπολυτίκιον τῶν ἀποστόλων καταλιμπάνεται ὡς στερουμένης τῆς ἀκολουθίας αὐτῶν ἰδιομέλου δοξαστικοῦ.

καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου· κοινωνικὸν «Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ· τοῖς εὐθέσι πρέπει αἴνεσις· ἀλληλούια».

5. † ΚΥΡΙΑΚΗ πρὸ τῶν Φώτων. Θεοπέμπτου καὶ Θεωνᾶ μαρτύρων (†305), Συγκλητικῆς ὁσίας (†350). Ἦχος γ´· ἔωθινὸν ς´.

Τυπικὸν Κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων, περίπτωσις β´ §§1-3, καὶ τυπικὸν Θεοφανείων, περίπτωσις δ´ §32.

Εἰς τὴν θ´. Ἀπολυτίκιον «Ἐτοιμάζου, Ζαβουλών» κοντάκιον «Ἐν τοῖς ῥείθροις σήμερον».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μετὰ τὸν προοιμιακὸν καὶ τὸ Ψαλτήριον, εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ προεόρτια 4 «Προεόρτια ἄσματα» κ.λπ. (ζῆτει τῆ 2α Ἰανουαρίου), Δόξα, «Ἐρχεται πρὸς Ἰορδάνην» (2ας Ἰαν.), Καὶ νῦν, «Πῶς μὴ θανάσωμεν» εἴσοδος κ.λπ.· ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἐν Ἰορδάνη ποταμῶ» (3 Ἰαν. εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ ἑσπερινοῦ)· ἀπολυτίκια «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἀπεστρέφετό ποτε».

Τὸ μεσονυκτικόν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἀπολυτίκιον «Ἀπεστρέφετό ποτε».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Ἀπεστρέφετό ποτε» [τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος].

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α´ στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν», καὶ τῆς β´ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἔωθινὸν (ς´) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ, καὶ ὁ προεόρτιος τῆς ἡμέρας «Χριστὸς μολεῖ πρὸς τὸ βάπτισμα» ἄνευ τῶν εἰρμῶν, μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»· ἀπὸ γ´ ὥδῃς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ μεσῶδιον κάθισμα «Ὁ μέγας ὑετός»· ἀφ´ ς´ τὸ προεόρτιον κοντάκιον «Ἐν τοῖς ῥείθροις σήμερον» μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*» καὶ ὁ εἰρμὸς «*[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου...]* Ἄπορει πᾶσα γλῶσσα».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ς' ἀναστάσιμον «*Δεικνύων ὅτι ἄνθρωπος*» καὶ τὸ προεόρτιον «*Πῶς ῥεῖθρά σε ποτάμια*» (2ας Ἰανουαρ.)

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ προσόμοια προεόρτια 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) «*Διὰ τοῦτο μνησθήσομαί σου ἐκ γῆς Ἰορδάνου καὶ Ἐρμωνίμ ἀπὸ ὄρους μικροῦ*», β) «*Εἴδοσάν σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθησαν, ἐταράχθησαν ἄβυσσοι, πλῆθος ἠχοῦς ὑδάτων*», Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τῶν ἀποστίχων τῶν αἰνῶν «*Ἰωάννη βαπτιστά*», Καὶ νῦν, «*Ἐπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἠχοῦ εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς' ᾠδῆς τοῦ προεορτίου κανόνος].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕἰΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Εὐφραίνεσθω τὰ οὐράνια*», «*Ἀπεγράφετό ποτε*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ἐν τοῖς ῥεῖθροις*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων, «*Νῆφε ἐν πᾶσι*» (Β' Τιμ. δ' 5-8) –μετὰ τοῦ προκειμένου καὶ τοῦ ἀλληλουαρίου αὐτοῦ–. Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ*» (Ματ. α' 1-8).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*», καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

ΜΕΓΑΣ ΑΓΙΑΣΜΟΣ. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα «*Φωνὴ Κυρίου*» καὶ τελεῖται ὑπὸ τοῦ λειτουργοῦντος ἱερέως ὁ μέγας Ἀγιασμός, ὡς εἴθισται, κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν (Τ.Μ.Ε. 6 Ἰαν., §2, σ. 142). Εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἀγιασμοῦ ὁ ἱερεὺς βαπτίζει τρις ἐν τῷ ἡγιασμένῳ ὕδατι τὸν τίμιον Σταυρὸν ὄρθιον, ψάλλον τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς «*Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου, Κύριε*», τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἀνὰ μίαν· εἶτα ῥαντίζει τὸν λαὸν μετὰ τοῦ ἡγιασμένου ὕδατος ψάλλον (κατ' ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.) τὸ κοντάκιον «*Ἐν τοῖς ῥεῖθροις σήμερον*». Εἶτα προσέρχεται ὁ λαὸς μετὰ τάξεως, διὰ τὰ ἡγιασθῆ, ἐνῶ ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ ἰδιόμελον «*Ἀνυμνήσωμεν οἱ πιστοί*».

ΑΠΟΛΥΣΙΣ. Μετά ταῦτα «*Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου*» (γ')· ἀπόλυσις «*Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός*».

Εἶδησις. «*Ἐν τῇ τραπέζῃ ἐσθίομεν ἔλαιον, πίνομεν καὶ οἶνον, εὐχαριστοῦντες Χριστῷ τῷ Θεῷ*» (Τυπικὸν πρωτοψάλτου Κωνσταντίνου, 1851, σ. 88).

6. Δευτέρα. † ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Ἀπεστρέφετο ποτέ*»· κοντάκιον «*Ἐν τοῖς ρείθροις σήμερον*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὰ εἰρηνικά.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*» τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς «*Τὸν φωτισμὸν ἡμῶν*» κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Υπέκλινας κάραν*». Εἰσόδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, «*Φῶς ἰλαρόν*». Προκείμενον δὲν λέγεται, ἀλλ' εὐθὺς τὰ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Τὸ α' ἀνάγνωσμα «*Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός*»· μετ' αὐτὸ ὁ α' χορὸς τὸ μετὰ τὸ γ' ἀνάγνωσμα τροπάριον «*Ἐπεφάνης ἐν τῷ κόσμῳ*». Τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ «*Ἴνα φωτίσης τοὺς ἐν σκότει*» ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ ξς' (66ου) ψαλμοῦ, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ β' χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον «*Ἐπεφάνης ἐν τῷ κόσμῳ*» ὀλόκληρον. Εἶτα τὸ ε' ἀνάγνωσμα «*Εἶπεν Ἥλιος*»· μετ' αὐτὸ ὁ β' χορὸς τὸ μετὰ τὸ ς' ἀνάγνωσμα τροπάριον «*Ἀμαρτωλοῖς καὶ τελώναις*», τὸ ἀκροτελεύτιον τοῦ ὁποῦ «*Ποῦ γὰρ εἶχε τὸ φῶς σου λάμπαι*» ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ ἑβ' (92ου) ψαλμοῦ «*Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*», ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ α' χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον «*Ἀμαρτωλοῖς καὶ τελώναις*» ὀλόκληρον. Ἀκολουθεῖ τὸ ς' ἀνάγνωσμα «*Παρεγένετο Νεεμάν*», μετὰ τὸ ὁποῖον (ἄνευ συναπτῆς καὶ τρισαγίου) τὸ προκείμενον καὶ ὁ Ἀπόστολος τοῦ ἑσπερινοῦ, «*Ἐλεύθερος ὢν ἐκ πάντων*» (Α' Κορ. θ' 19-27)· Εὐαγγέλιον: τὸ τῆς θ' ὥρας, «*Ἐν ἔτει πεντεκαιδεκάτῳ*» (Λκ. γ' 1-18). Ἡ ἑκτενὴς καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς «*Ἐν Ἰορδάνῃ ποταμῷ*» κ.λπ., μετὰ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὸν ἐκ παρθένου ἦλιον*».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ. «*Νῦν ἀπολύεις*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτικίον «*Ἐν Ἰορδάνῃ*» τρίς. Ἀπόλυσις «*Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελα ὡς ἀκριβῶς ἔχουν εἰς τὸ Μηναῖον· εἶτα τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτικίον «*Ἐν Ἰορδάνῃ*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτικίον «*Ἐν Ἰορδάνῃ*» (γ'). [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Πολυέλεος.] Τὰ καθίσματα, οἱ ἀναβαθμοὶ «*Ἐκ νεότητός μου*», τὸ προκείμενον «*Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγε*» (γ'), τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ὄρθρου «*Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς*» (Ματθ. α' 9-11), ὁ ν' ψαλμὸς χῆμα κ.λπ., ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ἀμφοτέροισι οἱ τῆς ἑορτῆς (μετὰ τῶν εἰρωῶν) ἀνά 4 ἄνευ στίχου, εἰμὴ μόνον Δόξα, Καὶ νῦν, ἐν ἐκάστη ᾠδῇ τοῦ β' κανόνος· ἀπὸ γ' καὶ ς' ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ διπλαῖ «*Βυθοῦ ἀνεκάλυψε*» καὶ «*Στείβει θαλάσσης*». Ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*, οἱ εἰρμοὶ καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' ᾠδῆς τῶν δύο κανόνων μετὰ τὰ μεγαλυνάρια αὐτῶν· εἶτα οἱ εἰρμοὶ (μετὰ τῶν μεγαλυναρίων) «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν... Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα*» καὶ «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν λυτρωσαμένην... Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΟΝ τὸ τῆς ἑορτῆς ἐκ τρίτου.

Εἰς τοὺς αἰνοὺς, ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου «*Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἔγγραπτον*»* καὶ ψάλλομεν τὰ ιδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς 6 (δευτεροῦντες τὸ α'), Δόξα, «*Νάματα Ἰορδάνια*», Καὶ νῦν, «*Σήμερον ὁ Χριστὸς*». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον «*Ἐν Ἰορδάνῃ*» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς.

Εἰσοδικόν «*Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθεὶς...*»

* Ὅσακις ὑπάρχουν 6 στιχηρὰ διὰ τοὺς αἶνους, ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου «*Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς*» καὶ ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ μετὰ τοὺς στίχους τῶν αἰνων, χωρὶς νὰ προσθέτωμεν ἑτέρους στίχους εἰς τὰ δύο τελευταῖα, διότι οὐδέποτε προστίθενται στίχοι, ἐὰν δὲν ἐξαντληθοῦν οἱ στίχοι τοῦ ὄν' ψαλμοῦ.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκιον «Ἐν Ἰορδάνῃ», κοντάκιον «Ἐπεφάνης σήμερον». Ἀντί τρισαγίου «Ὅσοι εἰς Χριστόν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: 6ης Ἰαν., «Ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ» (Τίτ. β' 11-14, γ' 4-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς» (Ματθ. γ' 13-17).

Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Κοινωνικὸν «Ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις· ἀλληλούια»· ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς «Ἐν Ἰορδάνῃ».

ΜΕΓΑΣ ΑΓΙΑΣΜΟΣ*. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν εὐθύς τὰ ἰδιόμελα «Φωνὴ Κυρίου» κ.λπ. καὶ τελεῖται ὁ μέγας Ἄγιασμός ὡς χθές. Ἐν τέλει τὸ κοντάκιον «Ἐπεφάνης σήμερον», μεθ' ὃ «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου», «Εὐλογία Κυρίου» καὶ ἀπόλυσις ὡς χθές.

Σημειώσεις. 1) Μετὰ τὸ πέρας τῆς τελετῆς δίδεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως εἰς τὸν λαὸν ὁ μέγας Ἄγιασμός, ἐνῶ οἱ χοροὶ ψάλλουν ἐναλλάξ ἀργῶς καὶ μετὰ μέλους τὸ τροπάριον τῆς η' ᾠδῆς «Τριάδος ἡ φανέρωσις».

2) Ἀπὸ σήμερον καὶ εἰς πάσας τὰς ἀκολουθίας μέχρι τῆς θ' ὥρας τῆς 14ης Ἰανουαρίου ἀπόλυσις λέγεται ἢ τῆς ἑορτῆς.

7. Τρίτη (α' μεθέορτος ἡμέρα τῶν Θεοφανείων). † Τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου, Προδρομοῦ καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου (τυπικὸν Θεοφανείων §§5-7 καὶ §35).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἐν Ἰορδάνῃ»· κοντάκιον «Ἐπεφάνης σήμερον».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ (ἄνευ Ψαλτηρίου). Εἴσοδος μετὰ θυματοῦ καὶ τὸ μέγα προκείμενον «Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπολυτικά «Ἐν Ἰορδάνῃ», Δόξα, «Μνήμη δικαίου», Καὶ νῦν,

* Τὸ Μηναιόν, τὸ ἰσχύον Τυπικὸν Βιολάκη (Τ.Μ.Ε. Ἰαν. 6, 63) καὶ ὅλα τὰ παλαιὰ Τυπικά ὀρίζουν τὸν μέγαν Ἄγιασμόν τῆς σήμερον μετὰ τὸ ἁσματικὸν τρισάγιον τῆς μεγ. δοξολογίας, ἀλλὰ κατὰ σχετικὴν πρόβλεψιν τοῦ Τ.Μ.Ε. (Ἰαν. 6η, ὑποσ. 4), εἰς πλείστας ἐνορίας τελεῖται εἰς τὸ τέλος τῆς λειτουργίας, διὰ νὰ μὴ γίνῃται ἀταξία καὶ πρὸς καλλιτέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν πιστῶν.

«Ἐν Ἰορδάνῃ». Ἀπόλυσις «Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν..., τοῦ τιμίτου ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, οὗ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν...»

Τὸ μεσονυκτικόν, ὡς εἴθισται, καὶ ἐν τέλει τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐν Ἰορδάνῃ».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτίκια. Ἐκαστον κάθισμα ἐκ δευτέρου (μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν). Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ α' τῶν Θεοφανείων «Βυθοῦ ἀνεκάλυψε» μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ ὁ τοῦ Προδρόμου μετὰ στίχου «Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, πρόσβευε ὑπὲρ ἡμῶν· ἀπὸ γ' καὶ ς' ᾠδῆς τὰ τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Στείβει θαλάσσης». Ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου (τὴν τιμωτέραν), ὁ εἰρμὸς καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ α' κανόνος τῆς ἑορτῆς «Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα» μετὰ τῶν μεγαλυναρίων (ὡς χθές), εἶτα ἡ θ' ᾠδὴ τοῦ Προδρόμου μὲ στίχον εἰς τὰ δύο πρώτα τροπάρια «Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ», Δόξα, «Ὁ τοῖς ἄσωμάτοις», Καὶ νῦν, «Ἐπὲρ εὐσπλαγγνίαν», καὶ ὁ εἰρμὸς «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, ... Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν». Ἐξαποστειλάρια, στιχηρὰ εἰς τοὺς αἴνους καὶ δοξαστικά ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον «Ἐν Ἰορδάνῃ».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς ὡς χθές. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Ἐν Ἰορδάνῃ», «Μνήμη δικαίου», καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἐπεφάνης σήμερον». Ἀντὶ τρισαγίου «Ὅσοι εἰς Χριστόν» (κατ' ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.). Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– τοῦ Προδρόμου, 7ης Ἰαν., «Ἐγένετο ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ εἶναι» (Πρξ. ιθ' 1-8)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν» (Ἰω. α' 29-34). Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμωτέραν... Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν». Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «Ἐν Ἰορδάνῃ». Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἔσπερινῷ.

Σημειώσεις. 1. Ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς 13ης τοῦ μηνός, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ τοῦ β' κανόνος τῶν Φώτων «Στείβει θαλάσσης». Κοντάκιον μέχρι τῆς

14ης τοῦ μηνὸς τὸ τῆς ἑορτῆς «Ἐπεφάνης σήμερον» (βλέπε ὁ Ἰανουαρίου).

2. Εἰς τὴν καθ' ἡμέραν λειτουργίαν ἕως τῆς 13ης Ἰαν. σι-
χολογοῦνται συνήθως τὰ τῆς ἑορτῆς ἀντίφωνα, ἀλλ' εἰσοδικὸν
«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ
Ἰωάννου».

8. Τετάρτη. Γεωργίου τοῦ Χοζεβίτου, Δομνίκης ὁσίας· Κύρου
καὶ Ἀττικοῦ πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως.

Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλ-
λεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (γεν. τυπικαὶ διατάξεις §§52-63).

Ἄποστολος: ἡμέρας, Τετ. κθ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐβρ. ε' 11-ς 8).
Εὐαγγέλιον: μεθέορτον, Σαβ. διακαιν. (Ἰω. γ' 22-23).

9. Πέμπτη. Πολυεύκτου μάρτ. (†295)· Εὐστρατίου ὄσ. (θ' αἰ.).

Ἄποστολος: ἡμέρας, Πέμ. κθ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐβρ. ζ 1-6).
Εὐαγγέλιον: μεθέορτον, Δευτ. ιβ' ἔβδ. Μτθ. (Μρ. α' 9-15).

10. Παρασκευή. Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης (†395), Δομετια-
νοῦ Μελιτινῆς (†602)· Μαρκιανοῦ πρεσβυτέρου οἰκονόμου
Μεγ. Ἐκκλησίας.

Ἄποστολος: ἡμέρας, Παρ. κθ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐβρ. ζ 18-25).
Εὐαγγέλιον: μεθέορτον, Δευτ. α' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. γ' 19-22).

11. Σάββατον μετὰ τὰ Φῶτα. Θεοδοσίου ὀσίου τοῦ κοινοβιάρχου (†529).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου.
Εὐαγγέλιον ὄρθρου: τοῦ ὀσίου, Παρασκ. β' ἔβδ. Λουκᾶ,
«Ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ» (Λκ. ε' 17-23). Καταβα-
σίαι οἱ εἰρμὸι «Στείβει θαλάσσης». «Τὴν τιμωτέραν». Δοξο-
λογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐν Ἰορδάνῃ» ἅπαξ. Εἰς
τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον τῆς ἑορτῆς· Ἄποστολος τοῦ ὀσίου,
ὁ ἐν τῷ Μηναίῳ σημειούμενος, Κυρ. ιε' ἐπιστ., «Ὁ Θεὸς ὁ εἰ-
πών» (Β' Κορ. δ' 6-15)· Εὐαγγέλιον Σαββάτου μετὰ τὰ Φῶτα,
«Ἀνήχθη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν ἔρημον» (Μτθ. δ' 1-11). Κοινω-
νικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

12. † ΚΥΡΙΑΚΗ μετὰ τὰ Φῶτα. Τατιανῆς μάρτυρος (†226)·
Εὐθασίας, Μερτίου μαρτύρων (†305). Ἦχος δ', ἑωθινὸν ζ'
(τυπικὸν 6ης Ἰαν., §36 καὶ §§8-10).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἐν Ἰορδάνῃ» κοντάκιον «Ἐπεφάνης σήμερον».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἀναστάσιμα 6 καὶ τῆς ἑορτῆς 3 «Ῥῦμον νῦν μεθέορτον» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, «Κύριε, πληρῶσαι βουλόμενος» (ζήτηει εἰς τὸ Δόξα τῆς λιτῆς 6 Ἰαν.), Καὶ νῦν, «Ὁ διὰ σέ θεοπάτωρ». Εἴσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «Σήμερον ἡ κτίσις φωτίζεται» (ζήτηει εἰς τὸ Καὶ νῦν τῆς λιτῆς 6ης Ἰαν.).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Ἐν Ἰορδάνῃ». Ἀπόλυσις «Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τὸ μεσονυχτικόν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἀπολυτίκιον «Ἐν Ἰορδάνῃ».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια «Τὸ φαιδρὸν», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Ἐν Ἰορδάνῃ». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, ἀλλ' ἀντὶ θεοτοκίων ἀνὰ ἕν τῆς ἑορτῆς (12ης Ἰαν.). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἡχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ') μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ β' τῆς ἑορτῆς (6 Ἰαν.) μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν» ἀπὸ γ' ὠδῆς [τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ] τὸ μεσώδιον ἐόρτιον κάθισμα «Ὁ μέγας ὑετός» (Ἰαν. 12)· ἀφ' ε' κοντάκιον καὶ οἶκος τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «Στείβει θαλάσσης»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ὡ τῶν ὑπέρ νοῦν».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ζ' ἀναστάσιμον καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τοὺς αἰνοὺς ἀναστάσιμα 4 καὶ ὡς μεθέορτα* τὰ 4 ἰδιόμελα «Φῶς ἐκ φωτός» κ.λπ. (τῶν αἰνων τῆς 6ης Ἰαν.), μετὰ

* Ὡς πρὸς τὰ ψαλτέα μεθέορτα τῶν αἰνων σημειοῦμεν τὰ ἐξῆς. α) Εἰς τὰ λειτουργικὰ βιβλία τῆς Ἐκκλησίας δὲν ἐπιγράφονται ὕμνοι τινὲς ὡς μεθέορτοι,

στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α) «Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγεν, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω», β) «Τί σοί ἐστι, θάλασσα, ὅτι ἔφυγες, καὶ σύ, Ἰορδάνη, ὅτι ἐστράφης εἰς τὰ ὀπίσω;», Δόξα, τὸ ζ' ἑωθινὸν «Ἴδου σκοτία καὶ πρωί», Καὶ νῦν, «Ὑπερφυλομένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφουμνίων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς]. Εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...»

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Τό φαιδρόν», «Ἐν Ἰορδάνη», καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «Ἐπεφάνης σήμερον». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος Κυριακῆς μετὰ τὰ Φῶτα, «Ἐνὶ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις» (Ἐφεσ. δ' 7-13) –μετὰ τοῦ προκειμένου καὶ τοῦ ἀλληλουιαρίου αὐτοῦ· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη» (Μτθ. δ' 12-17).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε· «Εἶδομεν τὸ φῶς»· «Πληρωθήτω»· «Εἶη τὸ ὄνομα». Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἐσπερινῷ.

13. Δευτέρα. Ἐρμούλου καὶ Στρατονίου μαρτύρων (†315).

Συμφάλλεται σήμερον καὶ ἡ ἀκολουθία τῶν ἐν Σινᾷ καὶ Ῥαϊθῷ ἀββάδων διὰ τὸ ἀποδίδοσθαι αὔριον τὴν ἑορτήν.

Ἀπόστολος: παραφειφθεῖς, Κυρ. κζ' ἐπιστ., (Ἐφ. ς' 10-17).
Εὐαγγέλιον: μεθέορτον, Τετ. ια' ἔβδ. Λουκά (Λκ. κ' 1-8).

14. Τρίτη. Ἀπόδοσις τῶν Θεοφανείων. Τῶν ἐν Σινᾷ καὶ Ῥαϊθῷ ἀναιρεθέντων πατέρων.

Εἰς τὴν ἀκολουθίαν ψάλλονται ἅπαντα τὰ τῆς ἑορτῆς (Ἰαν. β) μετὰ τῶν ἐφεξῆς διαφορῶν.

ἀλλ' οὕτω καλοῦνται ἕμνοι τῆς ἑορτῆς, ἐφόσον ψάλλονται κατὰ τὴν μεθέορτον περίοδον. β) Τὰ ἀπαντώμενα εἰς τὰς μεθεόρτους ἡμέρας προσόμοια πρὸς τὰ «Αἱ ἀγγελικαὶ» καὶ «Οἶκος τοῦ Ἐφραθά» ὀρίζονται ὡς ἀπόστιχα τοῦ ἐσπερινοῦ καὶ τοῦ ὄρθρου, διὰ τοῦτο κατ' ἀκρίβειαν δὲν ψάλλονται εἰς τὸ «Πᾶσα πνοή» οὔτε εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ὡς ἐμφαίνεται καὶ ἐν τῇ Παρακλητικῇ. Βλ. καὶ Ἡμερολόγιον τῆς Ἐκκλ. τῆς Ἑλλάδος, ἔτους 1970, σελ. 196-197.

Ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἄνευ τῶν ἀναγνωσμάτων, τῆς λιτῆς καὶ τοῦ Ἁγιασμοῦ, ἀλλὰ γίνεται εἴσοδος μετὰ θυματοῦ, καὶ εἶτα τὰ ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς ὡς εἰς τὸ Μηναῖον· ἀπόλυσις, ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.

Ἐν τῷ ὄρθρῳ καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος, τὸ κάθισμα αὐτοῦ, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ εὐθύς οἱ κανόνες. Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ διὰ τὸν πολυέλεον παραλειφθὲν κάθισμα «*Τὰ ρεῖθρα ἠγίασας*»· ἀφ΄ ε΄, μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τῆς ἑορτῆς, τὸ συναξάριον τῆς 14ης τοῦ μηνός. Καταβασίαι διπλά καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ὄρθρου, ὡς ἐν τῇ κυρία ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ. Ἀπολυτίκιον «*Ἐν Ἰορδάνῃ*» καὶ κοντάκιον «*Ἐπεφάνης σήμερον*». Τρισάγιον. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς· Ἀπόστολος: παραλειφθεῖς, Κυρ. γ΄ ἐπιστ. (Ῥωμ. ε΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον: παραλειφθὲν, Κυρ. γ΄ Ματθ. (Μτθ. ε΄ 22-33), καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν...* Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα». Κοινωνικὸν «*Ἐπεφάνη ἡ χάρις*»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς* «*Ἐν Ἰορδάνῃ*»· ἀπόλυσις, ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.

15. Τετάρτη. Παύλου ὁσίου τοῦ Θηβαίου καὶ Ἰωάννου τοῦ καλυβίτου. Γερασίμου (Παλλαδᾶ) πατριάρχου Ἀλεξανδρείας.

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 31ης τοῦ μηνός (πλὴν τῶν ἑορταζομένων ἁγίων) ἄρχεται ψαλλομένη ἡ Παρακλητικὴ.

2. Ἀπὸ σήμερον ἕως τῆς ἀποδόσεως τῆς Ὑπαπαντῆς, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται αἱ καταβασίαι τῆς ἑορτῆς «*Χέρσον ἄβυσσοτόκον*», εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «*Ὁ μήτραν παρθενικήν*» (ζῆτει 2 Φεβρ.).

3. Διὰ τὰς μὴ ἑορτασίμους ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§1-30.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. η΄ ἐβδ. ἐπ. (Ἐβρ. ἰ΄ 1-18).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιδ΄ ἐβδ. Ματθ. (Μρ. δ΄ 35-41).

16. Πέμπτη. Ἡ προσκύνησις τῆς τιμίας ἀλύσεως τοῦ ἀποστόλου Πέτρου. Πευσίππου, Ἐλασίππου, Μεσίππου, Νεονίλλης μαρτύρων (†161-180), Νικολάου νεομάρτυρος τοῦ Μυτιληναίου.

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Σαβ. δ΄ ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ιβ΄ 1-11).

Εὐαγγέλιον: παραφθέν, Κυρ. α΄ Ματθ. (Μτθ. ἰ΄ 32-33, 37-38, ιθ΄ 27-30).

17. Παρασκευή. Ἀντωνίου ὁσίου τοῦ μεγάλου (†356). Ἀντωνίου ὁσίου τοῦ ἐν τῇ σκήτῃ τῆς Βεροίας, Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Ἰωαννίνοις (†1838).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου· τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον «*Τὸν ζηλωτὴν Ἠλίαν*» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δῖς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος*». Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον τοῦ ὁσίου, Πέμ. δ' ἔβδ. Ματθ., «*Πάντα μοι παρεδόθη*» (Μτθ. ια' 27-30). Κανόνες, ὁ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως καὶ ὁ τοῦ ἁγίου ἀνά 4. Καταβασαίαι οἱ εἰρμοὶ «*Χέρσον ἄβυσσοτόκον*». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «*Ὁ μήτραν παρθενικὴν*». Ἀπόστολος τοῦ ὁσίου, Δεκ. 6, «*Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις*» (Ἐβρ. ιγ' 17-21)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Παρ. β' ἔβδ. Λουκᾶ, «*Ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ*» (Λκ. ε' 17-23). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

18. Σάββατον. † Ἀθανασίου (†373) καὶ Κυρίλλου (†444) πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου. Εἰς τὰ ἑσπέρια Καὶ νῦν ψάλλεται τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἀποδιδόμενου ἤχου «*Ὁ διὰ σέ Θεοπάτωρ*». Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἔργοις λάμπαντες*» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δῖς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «*Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*». Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον: τὸ τῆς θ. λειτουργίας 13ης Νοεμβρίου, «*Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα*» (Ἰω. ι' 9-16). Κανόνες, ὁ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως καὶ οἱ τῶν ἁγίων. Καταβασαίαι οἱ εἰρμοὶ «*Χέρσον ἄβυσσοτόκον*». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «*Ὁ μήτραν παρθενικὴν*». Ἀπόστολος: 18ης Ἰαν., «*Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ἡμῶν*» (Ἐβρ. ιγ' 7-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου*» (Μτθ. ε' 14-19). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

19. † ΚΥΡΙΑΚΗ ἸΒ' ΛΟΥΚΑ. Μακαρίου ὁσίου τοῦ Αἰγυπτίου. Ἀρσενίου Κερκύρας, Μάρκου ἀρχιεπ. Ἐφέσου τοῦ Εὐγενικοῦ (†23 Ἰουν. 1444), Μακαρίου ὁσ. ἱεροδιακόνου τοῦ Πατμίου. Ἦχος πλ. α', ἑωθινὸν η'.

Εἰς τὴν θ´. Ἀπολυτίκιον «Ἔργοις λάμπαντες»· κοντάκιον «Ἱεράρχαι μέγιστοι».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναιίου 3 εἰς 4, Δόξα, τοῦ ὁσίου «Εὐφραίνου, Αἴγυπτος», Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ». Εἴσοδος κ.λπ.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναιίου «Ὅσιε πάτερ», Καὶ νῦν, «Ὁ ποιητῆς καὶ λυτρωτῆς μου» (Παρακλητ., Σαββάτω ἑσπέρας, πλ. β´).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, «Τῆς ἐρήμου πολίτης», Καὶ νῦν, «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α´ στιχολογίας μεθ´ θεοτοκίον «Χαῖρε, πύλη Κυρίου», καὶ τῆς β´ στιχολογίας μεθ´ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἕωθινόν (η´) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ὁσίου· ἀπὸ γ´ ᾠδῆς τὸ μεσῶδιον κάθισμα τοῦ ὁσίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου, ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ· ἀφ´ ε´ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «Χέρσον ἀβυσοτόκον»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Θεοτόκε ἡ ἐλπίς...] Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γραμματι».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ η´ ἀναστάσιμον «Δύο ἀγγέλους βλέψασα», τοῦ ὁσίου καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8*, Δόξα, τὸ η´ ἕωθινόν «Τὰ τῆς Μαρίας δάκρυα», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημέ-

* Ἡ ἀκολουθία τοῦ μηναιίου διὰ τὴν σήμερον εἶναι μὴ ἐορτάσιμος ὡς περιλαμβάνουσα σταυροθεοτοκία· ὡς ἐκ τούτου δὲν ἔχει στιχηρὰ διὰ τοὺς αἶνους, τὰ ὅποια κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε. (Τυπικὴ διάταξις τῆς ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ ἀκολουθίας, σελ.

νη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (γενικαὶ τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Τὸν συνάναρχον Λόγον», «Τῆς ἐρήμου πολίτης» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ὁ μήτραν παρθενικήν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου. Ἀπόστολος Κυρ. κθ' ἐπιστ., «Ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῆ» (Κολ. γ' 4-11)· Εὐαγγέλιον Κυρ. ιβ' Λουκᾶ, «Εἰσερχομένου τοῦ Ἰησοῦ εἰς τινα κόμην» (Λκ. ιζ' 12-19).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

20. Δευτέρα. Εὐθυμίου ὁσίου τοῦ μεγάλου. Ζαχαρίου νεομάρτυρος τοῦ ἕξ Ἄρτης.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη ἐν τῷ Μηναίῳ (ἄνευ ψαλτηρίου)· τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν· τὸ ἀπολυτικίον «Εὐφραίνου ἔρημος» εἰς μὲν τὸν ἔσπερινόν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος». Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον τοῦ ὁσίου, Πέμπτης δ' ἔβδ. Μαθθ., «Πάντα μοι παρεδόθη» (Μτθ. ια' 27-30)· κανόνες, ὁ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως καὶ τοῦ ὁσίου οἱ δύο· καταβασίαι «Χέρσον ἀβυσσοτόκον». Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «Ὁ μήτραν παρθενικήν». Ἀπόστολος τοῦ ὁσίου, Κυρ. ιε' ἐπιστ., «Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς» (Β' Κορ. δ' 6-15)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Παρ. β' ἔβδ. Λουκᾶ, «Ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ» (Λκ. ζ' 17-23)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

57) εἶναι ἀπαραίτητα, προκείμενον νὰ περιορισθοῦν τὰ ἀναστάσιμα εἰς 4 μόνον. Ἄλλ' ἀκόμη καὶ τὸ μοναστηριακὸν Τυπικὸν Γ. Ῥήγα (σελ. 441) ὀρίζει ὅτι ἐν Κυριακῇ ἐκ τῆς ἀκολουθίας τοῦ ὁσίου ψάλλονται εἰς τὸν ὄρθρον μόνον ὁ κανὼν καὶ τὸ ἐξαποστειλάριον αὐτοῦ, καὶ οὐδὲν εἰς τοὺς αἴνους.

21. Τρίτη. Μαξίμου όσιου του όμολογητου (†662), Νεοφύτου μάρτυρος (†305). Πατρόκλου και Άγνης μαρτύρων, Μαξίμου όσιου του Γραικου.

Άποστολος: ήμέρας, Τρ. ρα' έβδ. έπιστ. (Έβρ. ιβ' 25-27, ιγ' 22-25).
Ευαγγέλιον: ήμέρας, Τρ. ιε' έβδ. Ματθαιου (Μρ. ζ' 1-7).

22. Τετάρτη. Τιμοθέου αποστόλου (†96), Άναστασιου όσιομαρτυρος του Πέρσου (†628).

Άποστολος: του αποστόλου, 22ας Ιαν. (Β' Τιμ. α' 3-9).
Ευαγγέλιον: παραφειθεν, Κυρ. ι' Ματθ. (Μτθ. ιζ' 14-23).

23. Πέμπτη. Κλήμεντος ιερομάρτυρος έπισκ. Άγκυρας (†312), Άγαθαγγέλου μάρτυρος (†312), Διονυσίου όσιου του έν Όλύμπω (†1540).

Άποστολος: παραφειφθείς, Κυρ. β' έπιστ. (Ρωμ. β' 10-16).
Ευαγγέλιον: ήμέρας, Πέμ. ιε' έβδ. Ματθ. (Μρ. ζ' 30-45).

24. Παρασκευή. Ξένης όσίας (ε' αι.). Βαβύλα ιερομάρτ. (γ' αι.), Φίλωνος έπισκ. Καρπασίας, Νεοφύτου του έν Κύπρω.

Άποστολος: παραφειφθείς, Κυρ. ιβ' έπιστ. (Α' Κορ. ιε' 1-11).
Ευαγγέλιον: ήμέρας, Παρ. ιε' έβδ. Ματθ. (Μρ. ζ' 45-53).

25. Σάββατον. † Γρηγορίου αρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως του Θεολόγου (Ναζιανζηνου) (†390).

Η ακολουθία ψάλλεται κατά την διάταξιν του Μηναιου. Είς τό Καί νυν των έσπεριών τό α' θεοτοκίον του ήχου «Έν τή Έρυθροϋ θαλάσση». Τά διά την λιτήν στιχηρά είς τό μεσονυκτικόν. Τό απολυτίκιον «Ό ποιμενικός αυλός» είς μέν τόν έσπερινόν και μετά την μεγάλην δοξολογίαν άπαξ, είς δέ τό «Θεός Κύριος» δίς (μετά του Δόξα), και θεοτοκίον «Του Γαβριήλ φθεγξαμένου σοι». Είς τόν όρθρον Ευαγγέλιον: 13 Νοεμ., «Άμην λέγω υμίν ότι ό μη εισερχόμενος» (Ίω. ι' 1-9). Κανόνες, ό τής μικροϋ παρακλήσεως και οι δύο του ιεράρχου. Καταβασίαι «Χέρσον άβυσσοτόκον». Είς τό Καί νυν των αίνων «Άμαρτωλών τάς δεήσεις» (Παρακλ. ήχος α', Δευτέρα έσπέρας). Είς την λειτουργίαν κοντάκιον «Ό μήτραν παρθενικήν». Άποστολος: του ιεράρχου, 13 Νοεμ., «Τοιοϋτος ήμίν έπρεπεν αρχιερεϋς» (Έβρ. ζ' 26-η' 2). Ευαγγέλιον: όμοίως, «Έγώ είμι ή θύρα» (Ίω. ι' 9-16). Κοινωνικόν «Είς μνημόσυνον».

26. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΕ΄ ΛΟΥΚΑ. Ξενοφώντος όσιου και τής συνοδείας αυτού (ς΄ αι.). Κλήμεντος όσιου του Άθηνάιου (†1111). Ἦχος πλ. β΄, έωθινόν θ΄.

Εἰς τήν θ΄. Άπολυτίκιον «Ό ποιμενικός αὐλός» κοντάκιον «Θεολόγω γλώττη σου».

Εἰς τόν έσπερινόν. Εἰς τό «Κύριε, έκέκραξα» αναστάσιμα 7 και του Μηνάιου 3, Δόξα, Και νυν, «Τίς μη μακαρίσει σε». Εἴσοδος κ.λπ.. Άπόστιχα τά αναστάσιμα, Δόξα, Και νυν, «Ό ποιητής και λυτρωτής μου». Άπολυτικά «Άγγελικαί δυνάμεις», Δόξα, Και νυν «Ό τήν εύλογημένην».

Τό μεσονυκτικόν τής Κυριακής ως εἴθισται, και ἡ ύπακοή του ἤχου.

Εἰς τόν ὄρθρον. Εἰς τό «Θεός Κύριος» τό αναστάσιμον άπολυτίκιον «Άγγελικαί δυνάμεις», Δόξα, τό αυτό, Και νυν, «Ό τήν εύλογημένην». [Τό Ψαλτήριο και ὁ άμωμος.] Καθίσματα τά αναστάσιμα κατά σειράν και τά εύλογητάρια. Η ύπακοή, οί αναβαθμοί και τό προκείμενον του ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ έωθινόν (θ΄) μετά τής τάξεως αυτού.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ αναστάσιμος και ὁ του Μηνάιου· από γ΄ και ς΄ ὠδής ως εἴθισται.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οί εἰρμοί «Χέρσον άβυσσοτόκον»· «Τήν τιμωτέραν»· «[Θεοτόκε ἡ έλπίς...] Ἐν νόμον σικᾶ και γραμματι».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Άγιος Κύριος» κ.λπ., τό θ΄ αναστάσιμον «Συγκεκλεισμένων, δέσποτα» και τό θεοτοκίον αυτού.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρά αναστάσιμα 8, Δόξα, τό θ΄ έωθινόν «Ός έπ΄ έσχάτων τών χρόνων», Και νυν, «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Άναστάς εκ του μήματος» (ἡ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τήν λειτουργίαν. Τά αντίφωνα [ἡ τά τυπικά μετά τών 8 μακαρισμῶν του ἤχου].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ άπολυτικά «Άγγελικαί δυνάμεις» και του ναού, κοντάκιον «Ό μήτραν παρθενικήν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον και άλληλουιάριον του ἤχου. Άπόστολος: Κυρ. λβ΄ έπιστ., «Πιστός ὁ λόγος... εις τουτο γάρ και κοπιῶμεν» (Α΄ Τιμ. δ΄ 9-15)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιε΄ Λουκᾶ, «Διήρχετο ὁ Ἰησοῦς τήν Ἱεριχώ» (Λκ. ιθ΄ 1-10).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε», και τά λοιπά τής λειτουργίας.

27. Δευτέρα. † Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως (ἀνακομιδὴ λειψάνου ἐν ἔτει 438).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἱεράρχου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἐλλείποντα στιχηρὰ ζήτει εἰς τὴν 13ην Νοεμ., λέγονται δὲ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἦ τοῦ στόματός σου*» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἀπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δῖς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «*Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς*». Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον: 13 Νοεμ., «*Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ μὴ εἰσερχόμενος*» (Ἰω. ι' 1-9). Κανόνες, οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ ἁγίου. Καταβασίαι «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*». Εἰς τὴν λειτουργίαν μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «*Ὁ μήτραν παρθενικήν*». Ἀποστολος τοῦ ἱεράρχου, 13 Νοεμ., «*Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς*» (Ἐβρ. ζ' 26 - η' 2). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 13 Νοεμ., «*Ἐγὼ εἶμι ἡ θύρα*» (Ἰω. ι' 9-16). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

28. Τρίτη. Ἐφραίμ τοῦ Σύρου (†373). Παλλαδίου ὀσίου (δ' αἰ.), Χάριτος μάρτυρος.

Ἄποστολος: ἡμέρας, Τρ. ββ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ἰακ. γ' 1-10).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιζ' ἐβδ. Μαθ. (Μρ. ζ 5-16).

29. Τετάρτη. Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ ἱερομάρτυρος Ἰγνατίου τοῦ θεοφόρου (†107).

Ἄποστολος: παραλειφθεῖς, Κυρ. κέ' ἐπιστ. (Ἐφεσ. δ' 1-7).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιε' ἐβδ. Μαθ. (Μρ. ζ 14-24).

30. Πέμπτη. † Τῶν τριῶν ἱεραρχῶν Βασιλείου τοῦ μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Ἱππολύτου ἱερομάρτυρος· ἀνάμνησις τῆς ἐν Τήνῳ εὐρέσεως τῆς εἰκόνης τῆς Θεοτόκου (1823)· Αὔρας (τῆς καὶ Χρυσῆς) μάρτυρος. (Τυπικὸν 30ῆς Ἰανουαρίου §§1-3.)

Σημείωσις. Ὡς ὀρίζεται εἰς τὸ μνηαῖον, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἱερομάρτυρος Ἱππολύτου ψάλλεται ἐν τοῖς ἀποδείπνοις.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔχει ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀλλ' εἰς τὸ Καὶ νῦν τῶν ἀποστίχων «*Μακαρίζομέν σε*» (Παρακλητική, ἤχος πλ. α', Δευτέρα ἐσπέρας). Ἀπολυτί-

κιον μόνον τὸ α' «Τοὺς τρεῖς μεγίστους», Δόξα, Καὶ νῦν, «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».

Εἰς τὸ μεσουκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῶν ἁγίων· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Ὡς τῶν ἀποστόλων ὁμότροποι».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀμφότερα τὰ ἀπολυτίκια τῶν ἁγίων «Τοὺς τρεῖς μεγίστους», Δόξα, «Ὡς τῶν ἀποστόλων», Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος». Καθίσματα κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εὐαγγέλιον ὄρθρου, 30ῆς Ἰανουαρίου «Ἐγὼ εἶμι ἡ θύρα» (Ἰω. ι' 9-16), μετὰ τῆς ἐν τῷ Μηναίῳ τάξεως. Κανόνες, τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰρωμῶν καὶ τῶν ἁγίων οἱ δύο (ἄνευ εἰρωμῶν), ὡς εἰς τὸ Μηναίον. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Χέρσον ἀβυσσοτόκον». Στιχολογοῦμεν «Τὴν τιμωτέραν» εἰς ἧχον β' εἰρομολογικόν, εἶτα ἡ θ' ὠδὴ τῆς Θεοτόκου μετὰ τοῦ εἰρμοῦ «Τὸν ἐκ Θεοῦ Θεὸν Λόγον», λέγοντες εἰς τὰ λοιπὰ τρία τροπάρια στίχον «Ἐπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς», καὶ οἱ δύο κανόνες τῶν ἁγίων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· ὁ εἰρμὸς «[Θεοτόκε ἡ ἑλπίς...] Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γραμμᾷ». Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ β' ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «Τοὺς τρεῖς μεγίστους» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ὁ μήτραν παρθενικήν». Ἀπόστολος τῶν ἁγίων, 18 Ἰαν., «Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων» (Ἐβρ. ιγ' 7-16). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, 30 Ἰαν., «Ἐμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου» (Μτθ. ε' 14-19). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν». Κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς σύνηθες.

31. Παρασκευή. Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν ἀναργύρων (†311).

Τῶν ἐν Κορίνθῳ ἕξ μαρτύρων (†251), Ἡλία νεομάρτυρος τοῦ ἐν Καλαμάτῃ (†1685), Ἀρσενίου ὁσίου τοῦ ἐν Πάρῳ (†1877).

Ἄποστολος παραπειφθεῖς, Κυρ. κε' ἐπιστ. (Ἐφεσ. δ' 1-7).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιε' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. ν' 1-10).

ΗΜΗΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας εἴκοσιν ὀκτώ
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 11 καὶ ἡ νύξ ὥρας 13

1. Σάββατον. Προεόρτια Ὑπαπαντῆς, Τρύφωνος μάρτυρος. (250). Βασιλείου Θεσσαλονίκης τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν († 870), Ἀναστασίου νεομάρτ. τοῦ ἐκ Ναυπλίου († 1655)· τῶν ἐν Μεγάροις τεσσάρων μαρτύρων.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ τάξιν. Εἰς τὴν λειτουργίαν μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά τὸ προεόρτιον «Οὐράνιος χορός», τοῦ μάρτυρος «Ὁ μάρτυς σου, Κύριε» καὶ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον προεόρτιον, ἦχος δ', πρὸς τὸ «Ἐπεφάνης σήμερον».

Ὡς ἀγκάλας σήμερον, πιστοί, καρδίας / ἐφαπλοῦντες δέξασθε καθαρωτάτῳ λογισμῷ, / ἐπιδημοῦντα τὸν Κύριον, / προεορτίους αἰνέσεις προσάδοντες.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. λβ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Θεσ. ε' 14-23)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιε' ἐβδ. Μαθθ. (Μαθθ. κδ' 34-37, 42-44). Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας «Ἀγαλλιᾶσθε».

Σημειώσεις. 1. Ὅπου τιμᾶται ἐπισημότερον ὁ ἅγιος Τρύφων ἢ ὁ ἅγιος Ἀναστάσιος, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἑορταζομένου ἀγίου συμψάλλεται μετὰ τῆς προεορτίου ἐκ τῆς οἰκείας φυλλάδος. Καταβασία οἱ εἰρμῶι «Χέρσον ἀβυσσοτόκον». Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἑορταζομένου ἀγίου, κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

2. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Ὑπαπαντῆς, πλὴν τῶν Κυριακῶν, δὲν ψάλλεται Παρακλητικὴ.

2. † ΚΥΡΙΑΚΗ. † Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ. Ἦχος βαρύς.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «Οὐράνιος χορός», Δόξα, «Ὁ μάρτυς σου, Κύριε»· κοντάκιον «Ὡς ἀγκάλας σήμερον».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕἰΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς ἰδιόμελα 3 «Λέγε, Συμεῶν» κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Ἄνοιγέσθω ἡ πύλη». Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Ὁ τοῖς χερουβὶμ ἐποχοῦμενος».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, τῆς ἑορτῆς «Χαῖρε, κεχαριτωμένη», Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀπόλυσις «Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεῶν βασταχθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Τὸ μεσονυκτικόν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται καὶ τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς· ἀπολυτίκιον «Χαῖρε, κεχαριτωμένη».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «Ἐξηρεύεσθε τὴν καρδίαν μου λόγον ἀγαθόν».]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, ἀλλ' ἀντὶ θεοτοκίων ἀνὰ ἕν τῆς ἑορτῆς· εἶτα τὸ διὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα «*Νηπιάζει δι' ἐμέ*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Δὲν ψάλλονται εὐλογητάρια, ἀλλ' εὐθὺς μικρὰ συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις «*Ὅτι ἠυλόγηται σου*». Ἡ ὑπακοὴ καὶ οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου· εἶτα τὸ προκείμενον τῆς ἑορτῆς «*Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου*» μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ. «*Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν*» καὶ τὸ «*Πᾶσα πνοή*».

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ὄρθρου τὸ τῆς ἑορτῆς «*Ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἰερουσαλὺμοις*» (Λκ. β' 25-32), ὃ ἀναγινώσκειται ἀπὸ τῶν βημοθῆρων· μετ' αὐτὸ «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι*», ὃ ν' ψαλμὸς χῦμα, Δόξα, «*Ταῖς τῆς Θεοτόκου*», Καὶ νῦν, τὸ αὐτό, ὁ στίχος «*Ἐλέησόν με, ὁ Θεός*» καὶ τὸ ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς «*Ἄνοιγέσθω ἡ πύλη*» ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος, καὶ ὁ τῆς ἑορτῆς μέχρι τῆς η' ὥδῆς μετὰ στίχου «*Δόξα σοι, ὁ Θεός ἡμῶν, δόξα σοι*»· ἀπὸ γ' ὥδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ μεσῶδιον κάθισμα τῆς ἑορτῆς· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*»· (ἀντὶ τῆς ὥδῆς τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ *Τὴν τιμωτέρα*) ψάλλονται τὰ μεγαλυνάρια

«Ἀκατάληπτον ἐστὶ» μέχρι τοῦ «Κατελθόντ' ἐξ οὐρανοῦ», ἀπὸ δὲ τοῦ «Λάμπρυνόν μου τὴν ψυχὴν» συμπάλλονται καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' ὥδης τῆς ἑορτῆς (ὁ εἰρὸς καὶ τὸ α' τροπάριον δις), εἶτα «Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς... Ἐν νόμου σκιᾷ».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ι' ἀναστάσιμον «Τιβεριάδος θάλασσα» (ἄπαξι) καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς «Ἐν Πνεύματι τῷ ἱερῷ» (δις).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς προσόμοια 3 «Νόμον τὸν ἐν γράμματι» κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) «Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ· ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν· β) «Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν, καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ», Δόξα, τῆς ἑορτῆς «Ὁ ἐν χερσὶ πρεσβυτικαῖς», Καὶ νῦν, «Ἐπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἡ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν ὡς ἀκριβῶς ἐν τῷ Μηναίῳ (εἰς τὸ β' ἀντίφωνον «... ὃ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεών...»).

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ, ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὃ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», «Χαῖρε, κεχαριτωμένη» καὶ τὸ κοντάκιον «Ὁ μήτραν παρθενικήν». Εἶτα τὸ τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς· Ἀπόστολος: 2ας Φεβρ., «Χωρὶς πάσης ἀντιλογίας» (Ἐβρ. ζ' 7-17)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ἀνήγαγον οἱ γονεῖς» (Λκ. β' 22-40).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς... Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι» (ἀντὶ τοῦ Ἄξιον ἐστίν).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Ποτήριον σωτηρίου» (ἡ «Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν ἀλληλούια»)· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἔσπερινῷ.

Εἰδήσεις. 1. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Ὑπαπαντῆς εἰς τοὺς κανόνας τῶν Μηναιῶν προτάσσεται καθ' ἑκάστην ὃ τῆς ἑορτῆς.

2. Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν μεθεόρτων καθημερινῶν βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς «γενικὰς τυπικὰς διατάξεις» §§52-63.

3. Εἰς τὴν καθ' ἡμέραν λειτουργίαν ἕως τῆς ἀποδόσεως τῆς Ὑπανταντῆς στιχολογοῦνται συνήθως τὰ τῆς ἑορτῆς ἀντίφωνα, ἀλλ' εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθεῖς».

3. Δευτέρα. Συμεὼν τοῦ θεοδόχου καὶ Ἄννης τῆς προφήτιδος. Ἰωάννου, Νικολάου καὶ Σταματίου τῶν ἐκ Σπετσῶν νεομαρτύρων († 1822).

Ἄποστολος: παραρτ. Κυρ. κη' ἐπιστ. (Κοθασ. α' 12-18).
Εὐαγγέλιον: τῶν ἁγίων, 3ης Φεβρουαρίου (Λκ. β' 25-38).

4. Τρίτη. Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου († 436-440). Ἰωάννου ὁσ., Νικολάου ὁμολογητοῦ († 868), Ἀβραμίου ἱερομάρτ. († 347).

Ἄποστολος: παραρτ. Κυρ. η' ἐπιστ. (Κοθασ. γ' 12-16).
Εὐαγγέλιον: παραρτ. Κυρ. ιβ' Ματθ. (Μτθ. ιθ' 16-26).

5. Τετάρτη. Ἀγάθης μάρτυρος († 251)· Πολυεύκτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως († 570), Θεοδοσίου ὁσίου τοῦ ἐν Σκοπέλῳ, Ἀντωνίου νεομάρτυρος τοῦ Ἀθηναίου († 1774).

Ἄποστολος: ἡμέρας, Τετ. ηγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Πέτρ. δ' 1-11).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ις' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιβ' 28-38).

6. Πέμπτη. Βουκόλου ἐπισκόπου Σμύρνης (α' αἰ.), Φωτίου Κων/πόλεως τοῦ μεγάλου καὶ ἰσαποστόλου († 891).

Ἄποστολος: ἡμέρας, Πέμ. ηγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Πέτρ. δ' 12-ε' 5).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ις' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιβ' 38-44).

Εἶδησις. Σήμερον ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου Φωτίου προστάτου τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τελεῖται πανηγυρικὴ συνοδικὴ λειτουργία, καθιερωθεῖσα συνοδικῇ ἀποφάσει ἀπὸ τοῦ ἔτους 1926. Ἡ ἰδιαιτέρα ἀκολουθία τοῦ ἁγίου συμψάλλεται μετὰ τῶν μεθεόρτων, κατὰ τὴν διάταξιν τῆς φυλλάδος, ἀλλ' εἰς τὸν ἑσπερινὸν ψάλλονται καὶ τὰ 6 ἑσπέρια προσόμοια τοῦ ἱεράρχου, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον αὐτοῦ, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· εἰς τὴν λειτουργίαν ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου, ἃ περ ζήτει τῇ 13ῃ Νοεμβρίου.

7. Παρασκευή. Παρθενίου ἐπισκόπου Λαμψάκου (δ' αἰ.), Λουκᾶ ὁσίου τοῦ ἐν Στειρίῳ Ἑλλάδος († 946).

Ἄποστολος: ἡμέρας, Παρ. ηγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Πέτρ. α' 1-10).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ις' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιγ' 1-9).

8. Σάββατον. Θεοδώρου στρατηλάτου μεγαλομάρτυρος († 319), Ζαχαρίου του προφήτου († 620 π.Χ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ἡγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Τιμ. β' 11-19).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ις' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιη' 2-8).

9. † ΚΥΡΙΑΚΗ (ΙΣ' ΛΟΥΚΑ) ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ.

Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς. Νικηφόρου μάρτυρος († 257), Μαρκέλλου Σικελίας, Φιλαγρίου Κύπρου, Παγκρατίου Ταυρομενίου (δ' αἰ.). Ἦχος πλ. δ'· ἑωθινὸν ια'. (Τυπικὸν 2ας Φεβρουαρίου, §§ 16-19.)

«Τῇ Κυριακῇ μετὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑπαπαντῆς, ἀποφάσει τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὠρίσθη ὅπως τιμᾶται ἡ μνήμη τῶν ἁγίων μητέρων τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, Ἐμμελείας, Νόννας καὶ Ἀνθούσης».

Ἄρχεται τὸ Τριώδιον

Σημείωσις. Ἀπὸ σήμερον ἄρχονται συμπαλλόμενοι οἱ ἐν τῷ λειτουργικῷ βιβλίῳ τοῦ Τριωδίου περιεχόμενοι ἕννοι. Ἐν τισὶ ναοῖς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἑσπερινοῦ τίθεται ὑπὸ τὴν ἐν τῷ τέμπλῳ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ ἠῤῥεπισμένου σκίμποδος τὸ λειτουργικὸν βιβλίον τοῦ Τριωδίου, ἔνθα μεταβαίνει ὁ πρωτοψάλτης (ἐκπροσωπῶν τοὺς ἐν τοῖς ἀναλογίαις ὑπηρετοῦντας), βάλλει πρὸ τῆς εἰκόνης μετανοίας 3, ἀσπάζεται αὐτήν, λαμβάνει μετὰ χεῖρας τὸ Τριώδιον καὶ ἀσπάζεται αὐτό, ποιεῖ πάλιν μετανοίας μικρὰς 3 καὶ ἀπέρχεται μετὰ τοῦ Τριωδίου εἰς τὴν οἰκίαν θέσιν αὐτοῦ.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «Χαῖρε, κεχαριτωμένη», Δόξα, «Στρατολογία ἀληθεῖ»· κοντάκιον «Ὁ μήτραν παρθενικὴν».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μετὰ τὰ συνήθη, εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἀναστάσιμα 4, τὰ ἰδιόμελα τοῦ Τριωδίου «Μὴ προσευξώμεθα» (δις) καὶ «Φαρισαῖος κενοδοξία» (ἅπαξ), καὶ τῆς ἑορτῆς ἰδιόμελα 3 «Λέγε, Συμεών», Δόξα, τοῦ Τριωδίου «Παντοκράτορ Κύριε», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Ἄνοιγέσθω ἡ πύλη».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας (ἄνευ τῶν ἀναγνωσμάτων).

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Τριωδίου «Βεβαρημένων τῶν ὀφθαλμῶν μου». Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Ὁ τοῖς χερουβὶμ ἐποχούμενος».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ἐξ ὕψους κατήλθες», Δόξα, «Χαῖρε, κεχαριτωμένη», Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀπόλυσις «Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ

δικαίου Συμεών βασταχθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἀπολυτίκιον «*Χαῖρε, κεχαριτωμένη*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀνά ἐν τῆς ἑορτῆς ἀντὶ τῶν θεοτοκίων. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ια΄) μετὰ τῆς ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξεως αὐτοῦ, ἢ τοι μετὰ τὸν ψαλλόμενον ν΄ ψαλμὸν τὰ ἰδιόμελα Δόξα, «*Τῆς μετανοίας*», Καὶ νῦν, «*Τῆς σωτηρίας*» καὶ εἰς τὸν στίχον «*Ἐλέησόν με, ὁ Θεός*», «*Τὰ πλήθη*».

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος, τοῦ Τριωδίου, καὶ τῆς ἑορτῆς· ἀπὸ γ΄ ὠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὰ μεσῶδια καθίσματα τοῦ Τριωδίου «*Ταπείνωσις ὑψωσε κατησχυμμένον*», Δόξα, τὸ ἕτερον «*Ταπείνωσις ὑψωσε πάλαι τελώνην*», Καὶ νῦν, τὸ τῆς ἑορτῆς· ἀφ΄ ς΄ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*»· (ἀντὶ τῆς ὠδῆς τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ψάλλονται τὰ μεγαλυνάρια τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν τροπαρίων τῆς θ΄ ὠδῆς ὅπως ἐν τῇ 2α τοῦ μηνός· εἶτα «*Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς... Ἐν νόμου σκιᾷ*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ ια΄ ἀναστάσιμον «*Μετὰ τὴν θείαν ἔγερσιν*», τοῦ Τριωδίου «*Υψηγορίαν φύγωμεν*» καὶ τῆς ἑορτῆς «*Ἐν Πνεύματι τῷ ἱερῷ*» (ἅπαξ).

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 3, τοῦ Τριωδίου ἰδιόμελα 2 (κατὰ προτίμησιν τὰ τοῦ γ΄ ἤχου ὡς μὴ ψαλέντα ἐν τῷ ἔσπερινῷ), καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς 3 προσόμοια «*Νόμον τὸν ἐν γραμματι*» κ.λπ. ἀνά μίαν, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα· α΄) «*Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου, ἐν εἰρήνῃ· ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν*», β) «*Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἔθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ*», Δόξα, τοῦ Τριωδίου «*Ταῖς ἐξ ἔργων κανχήσεσι*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς

«Ὁ ἐν χερσὶ πρεσβυτικαῖς». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἐορτῆς μετὰ τῶν ἐφουμνίων αὐτῶν, ὡς ἀκριβῶς ἔχουσιν εἰς τὸ Μηναιὸν (εἰς τὸ β' ἀντίφωνον «... ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεών...»).

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ, ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι ἀλληλοῦια».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Ἐξ ὕψους κατήλθες, «Χαῖρε, κεχαριτωμένη» καὶ τοῦ ναοῦ, καὶ τὸ κοντάκιον «Ὁ μήτραν παρθενικήν». Εἶτα τὸ τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς 2ας Φεβρ. (διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐορτῆς). Ἀπόστολος Κυρ. λγ' ἐπιστ., «Παρηκολούθηκάς μου τῇ διδασκαλίᾳ» (Β' Τιμ. γ' 10-15)· Εὐαγγέλιον Κυρ. ιε' Λουκᾶ, «Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν» (Λκ. ιη' 10-14).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς... Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γραμμᾷτι» (ἀντὶ τοῦ Ἄξιον ἐστίν). Κοινωνικὸν «Ποτήριον σωτηρίου» (ἢ «Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν· ἀλληλοῦια»)· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως. Ἀπόλυσις ἢ ἐν τῷ ἐσπερινῷ.

Εἶδησις. Τὴν Τετάρτην καὶ τὴν Παρασκευὴν τῆς παρουσίας ἑβδομάδος, ἢ τις καὶ «προφωνήσιμος» καλεῖται, «καὶ διὰ κρέατος ἀκινδύνως καταλύομεν» (Θεόδωρος Βαλσαμῶν).

10. Δευτέρα. Χαραλάμπους ἱερομάρτυρος τοῦ θαυματουργοῦ († 202). Ἀναστασίου Ἱεροσολύμων, Ζήνωνος ὀσίου τοῦ ταχυδρόμου (δ' αἰ.).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «Ἐξ ὕψους κατήλθες», Δόξα, «Χαῖρε, κεχαριτωμένη»· κοντάκιον «Ὁ μήτραν παρθενικήν».

Ἡ ἀκολουθία ἐορτάσιμος οὔσα ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, ὡς ἔστι διατεταγμένη εἰς τὸ Μηναιὸν. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου εἰς μὲν τὸν ἐσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δὶς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον». Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγί-

ου, ζητεί Τρίτη ιβ' έβδ. Λουκά, «Προσέχετε από τῶν ἀνθρώπων» (Λκ. κα' 12-19). Κανόνες· ὁ τῆς μικρῆς παρακλήσεως, καὶ τοῦ ἁγίου. Καταβασίαι οἱ εἰρμὸι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία»: Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τῆς 15ης Δεκ.– τοῦ ἁγίου, ζητεί 26 Ὀκτ., «Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι» (Β' Τιμ. β' 1-10)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. γ' έβδ. Ἰωάν., «Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν» (Ἰω. ιε' 17-ιε' 2). Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

Σημείωσις. Ἀπὸ αὐριον ἄρχεται πάλιν ψαλλομένη ἡ Παρακλητική. Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

11. Τρίτη. Βλασίου ἱερομάρτυρος († 316). Θεοδώρας βασιλίσσης († 867) τῆς στερεωσάσης τὴν ὀρθοδοξίαν.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ἠδ' έβδ. ἐπιστ. (Β' Πέτρ. β' 9-22).
Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Τρ. ιζ' έβδ. Λουκά (Μρ. ιγ' 14-23).

12. Τετάρτη. Μελετίου Ἀντιοχείας († 381). Ἀντωνίου (Β') Κων/πόλεως († 901), Χριστοῦ νεομάρτυρος τοῦ κηπουροῦ († 1748).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ἠδ' έβδ. ἐπιστ. (Β' Πέτρ. γ' 1-17).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιζ' έβδ. Λουκά (Μρ. ιγ' 24-31).

13. Πέμπτη. Μαρτινιανοῦ ὁσίου (ε' αἰ.). Ἀκύλα καὶ Πρισκίλλης, Εὐλογίου Ἀλεξανδρείας († 607).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ἠδ' έβδ. ἐπιστ. (Α' Ἰωάν. α' 8-β' 6).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιζ' έβδ. Λουκά (Μρ. ιγ' 31-ιδ' 2).

14. Παρασκευή. Αὐξεντίου ὁσίου († 470). Ἀβραάμ (ε' αἰ.) καὶ Μάρωνος (δ' αἰ.) τῶν ὁσίων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ἠδ' έβδ. ἐπιστ. (Α' Ἰωάν. β' 7-17).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιζ' έβδ. Λουκά (Μρ. ιδ' 3-9).

15. Σάββατον. Ὀνησίμου ἀποστόλου († 109). Εὐσεβίου ὁσίου (ε' αἰ.), Μαῖωρος μάρτυρος, Ἀνθίμου ὁσίου (τοῦ Βαγιάνου) τοῦ ἐν Χίῳ († 1960).

Ἀκολουθία Σαββάτου με' «Ἀλληλούια» (γεν. τυπικαὶ διατάξεις §§ 45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ἠδ' έβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. ζ' 11-16).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιζ' έβδ. Λουκά (Λκ. κ' 46-κα' 4, ν' 8).

16. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ (ΙΖ΄ ΛΟΥΚΑ). Παμφίλου μάρτυρος († 307) και τῶν σὺν αὐτῷ. Φλαβιανοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Ἦχος α΄, ἑωθινὸν α΄ (τυπικὸν Τριωδίου, Κυριακὴ τοῦ ἀσώτου §§ 4-6).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 7 καὶ τὰ δύο ἰδιόμελα τοῦ Τριωδίου δευτεροῦντες τὸ πρῶτον, Δόξα, «Ὡ πόσων ἀγαθῶν», Καὶ νῦν, «Τὴν παγκόσμιον δόξαν». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Τῆς πατρικῆς δωρεάς», Καὶ νῦν, «Ὁ ποιητῆς καὶ λυτρωτῆς μου». Ἀπολυτίκιον «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, Καὶ νῦν, «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».

Τὸ μεσονυκτικόν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὰ κατα-
νυκτικά τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς» κ.λπ..

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (α΄)· μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ ἰδιόμελα «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρμῶν), καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Ἀπὸ γ΄ ὥδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μεσῶδιον κάθισμα τοῦ Τριωδίου* καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἀφ΄ ς΄ κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριωδίου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

* Μεσῶδιον κάθισμα, ἦχος α΄, πρὸς «Τὸν τάφον σου, σωτήρ».

Ἄγκυλας πατρικὰς διανοῖξαι μοι σπεῦσον, ἀσώτως τὸν ἐμὸν κατηνάλωσα βίον, εἰς πλοῦτον ἀδαπάνητον ἀφορῶν τοῦ ἐλέους σου, νῦν πωχεύουσάν μὴ ὑπεριδῆς καρδίαν, σοὶ γὰρ Κύριε ἐν κατανύξει κρυναγάζω ἡμάρτηκα, σῶσόν με. (Κων. Παπαγιάννη, «Διορθώσεις καὶ παρατηρήσεις εἰς τὸ Τριώδιον», Θεσσαλονίκη 2006, σ. 27 καὶ 28).

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ τοῦ Τριωδίου «*Τὴν Μωσέως ᾠδὴν*»· «*Τὴν τιμωτέραν*», «*Τῶν γηγενῶν τίς ἤκουσεν*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ α΄ ἀναστάσιμον «*Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν*», τὰ δύο τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ θεοτοκίον.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριωδίου 3 «*Τὴν τοῦ ἁσώτου φωνήν*» κ.λπ., Δόξα, «*Πάτερ ἀγαθέ*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἡχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Τριωδίου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Τριωδίου «*Τῆς πατρῴας δόξης σου*». Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἡχου· Ἀπόστολος: Κυρ. λδ΄ ἐπιστ., «*Πάντα μοι ἔξεστιν*» (Α΄ Κορ. ς΄ 12-20)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιζ΄ Λουκᾶ, «*Ἀνθρωπὸς τις εἶχε δύο υἱούς*» (Λκ. ιε΄ 11-32). Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*»· καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

Εἰδήσις. *Τὴν Τετάρτην καὶ τὴν Παρασκευὴν τῆς παρουσίας πρὸ τῆς ἀπόκρεω ἑβδομάδος δὲν γίνεται κατάλυσις, ἀλλὰ τηρεῖται ἡ συνήθης τῶν ἡμερῶν αὐτῶν νηστεία.*

- 17. Δευτέρα.** Θεοδώρου μεγαλομάρτ. τοῦ Τήρωνος († 307). Μαριάμνης ἀδελφῆς τοῦ ἀποστ. Φιλίππου (α΄ αἰ.), Μαρκιανοῦ καὶ Πουλχερίας τῶν βασιλέων, Θεοστηρίκου ὀσίου, Θεοδώρου νεομάρτ. τοῦ ἐν Μυτιλήνῃ († 1795).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. πε΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Ἰω. β΄ 18-γ΄ 8).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ἀπόκρεω (Μρ. ια΄ 1-11).

- 18. Τρίτη.** Λέοντος πάπα Ῥώμης († 461). Ἀγαπητοῦ ἐπισκόπου Σινάου τοῦ ὁμολογητοῦ (δ΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. πε΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Ἰω. γ΄ 9-22).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ἀπόκρεω (Μρ. ιδ΄ 10-42).

- 19. Τετάρτη.** Ἀρχίππου, Φιλήμονος καὶ Ἀπφίας (α΄ αἰών). Φιλοθέης ὀσιομάρτυρος τῆς Ἀθηναίας († 1589).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. πε΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Ἰω. γ΄ 21-δ΄ 11).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ἀπόκρεω (Μρ. ιδ΄ 43-ιε΄ 1).

Σημείωσις. *Εἰς τοὺς ἐορτάζοντας τὴν ἁγίαν Φιλοθέην ναοὺς ἢ ἀκολουθία ψάλλεται ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας φυλλάδος αὐτῆς.*

20. Πέμπτη. Λέοντος ἐπισκόπου Κατάνης († 780). Βησσαρίωνος ὁσίου, Πλωτίνου ὁσίου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ἡε' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' ἰω. δ' 20-ε' 20).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ἀπόκρεω (Μρ. ιε' 1-15).

21. Παρασκευή. Τιμοθέου ὁσίου τοῦ ἐν Συμβόλοις (θ' αἰ.). Εὐσταθίου Ἀντιοχείας († 360), Ζαχαρίου Ἱεροσολύμων († 633), Ἰωάννου Κωνσταντινουπόλεως († 577).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ἡε' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' ἰω. 1-13).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ἀπόκρεω (Μρ. ιε' 20, 22, 25, 33-41).

22. † Ψυχοσάββατον. «Μνήμη πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος κεκοιμημένων ὀρθοδόξων χριστιανῶν». Ἡ εὐρεσις τῶν ἰ. λειψάνων τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν ἐν τοῖς Εὐγενίου († 395-423).

(*Τυπικὸν Τριωδίου, Σάββατον πρὸ τῆς ἀπόκρεω, §§7-9· τὰ σχετικὰ τοῦ α' ἤχου μαρτυρικά, καθίσματα κ.λπ. ζήτηι ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου.*)

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ὁ προοιμακός [καὶ τὸ Ψαλτήριον].

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» –εἰς στίχους 6–, ἐσπέρια μαρτυρικά τοῦ α' ἤχου 3 (τὰ ἐξῆς «*Ἡ ἐν σταδίῳ ὑμῶν*», «*Ὡ τῆς καλῆς ὑμῶν*», «*Πανεύφημοι μάρτυρες*»), καὶ προσόμοια τῶν κεκοιμημένων 3 (Τριώδιον «*Τῶν ἀπ' αἰῶνος σήμερον*» κ.λπ.), Δόξα, τὸ ἰδιόμελον «*Θρηνῶ καὶ ὀδύρομαι*», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου «*Τὴν παγκόσμιον δόξαν*».

ΑΝΕΥ ΕΙΣΟΔΟΥ «*Φῶς ἰλαρόν*» καὶ ψάλλομεν, ἀντὶ τοῦ προκειμένου τῆς ἡμέρας, εἰς ἤχον πλ. δ' τὸ «*Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια*» ἐκ τρίτου, εἰς στίχους τὸ μὲν β' «*Μακάριοι οὓς ἐξελέξω*», τὸ δὲ γ' «*Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν*» εἶτα εὐθὺς τὸ «*Καταξίωσον*» κ.τ.λ. ὡς συνήθως.

Εἰς τὰ ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 4 μαρτυρικά τοῦ α' ἤχου*, ἦτοι: α) ἄνευ στίχου «*Τοὺς ἀθλοφόρους τοῦ Χριστοῦ*», β) μὲ στίχον

* Εἰς τὰ ἀποστιχα ψάλλεται κανονικῶς τὸ ὑπολειφθὲν μαρτυρικὸν τοῦ ἐσπερινοῦ καὶ τὰ δύο νεκρώσιμα τοῦ τυχόντος ἤχου (α'), ὡς ἐξῆς:

Τῇ πρεσβείᾳ Κύριε, πάντων τῶν ἁγίων καὶ τῆς θεοτόκου, τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς, ὡς ὁ μόνος οἰκτίρων.

Στίχος. Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀλλισθήσονται.

Ποία τοῦ βίου τροφή διαμένει λύτης ἀμέτοχος; ποία δόξα ἔστηκεν ἐπὶ γῆς

«Θαυμαστός ὁ Θεός ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ», «Οὗτοι οἱ στρατιῶται τοῦ βασιλέως», γ) μὲ στίχον «Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος», «Ῥαυμασθέντες ἡμῶν οἱ ἄγγελοι», δ) μὲ στίχον «Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι, καὶ ὁ Κύριος εἰσήκουσεν αὐτῶν», «Ἀγαλλιᾶσθε, μάρτυρες, ἐν Κυρίῳ» (ζητεῖται ταῦτα ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου τῷ Σαββάτῳ πρωὶ εἰς τοὺς αἶνους, ἦχος α΄), Δόξα, «Ἀρχὴ μοι καὶ ὑπόστασις», Καὶ νῦν, τὸ μετ' αὐτὸ θεοτοκίον «Προσβείαις τῆς τεκούσης σε».

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΣ ΚΑΝΩΝ. Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸν νεκρώσιμον κανόνα τοῦ πλ. β΄ ἤχου «Ἐν οὐρανίοις θαλάμοις» ἄνευ τῶν εἰρμῶν εἰς τὰ ἐξῆς προὔμνια καὶ στίχους:

τὸ 1ον τροπάριον ἐκάστης ὥδης εἰς τὸ «Προσβείαις τῶν μαρτύρων σου, Χριστέ ὁ Θεός, ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου»·

τὸ 2ον τροπάριον εἰς τὸ «Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀνίσθησονται»·

τὸ 3ον τροπάριον εἰς τὸ «Δόξα Πατρί»·

τὸ 4ον τροπάριον εἰς τὸ «Καὶ νῦν καὶ αἰεὶ»·

μετὰ τὴν θ΄ ὥδην ὁ εἰρμὸς αὐτῆς «Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον» ἄνευ στίχου. Εἶτα τὸ τρισάγιον κ.λπ..

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «Ὁ βάθει σοφίας», Δόξα, τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ «Ἐν σοὶ γὰρ τὴν ἐλπίδα», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Σὲ καὶ τείχος», ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Ἡ ἐκτενὴς «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός».

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν «Ὅτι ἐλεήμων» ψάλλονται τὰ τροπάρια «Μετὰ πνευμάτων δι-

ἀμετάθετος; πάντα σκιᾶς ἀσθενέστερα πάντα ὄνειρων ἀπατηλότερα· μὴ ῥοπή, καὶ ταῦτα πάντα θάνατος διαδέχεται· ἀλλ' ἐν τῷ φωτὶ Χριστὲ τοῦ προσώπου σου, καὶ τῷ γλυκασμῷ τῆς σῆς ὠραιότητος, οὗς ἐξελέξω ἀνάπαυσον ὡς φιλόνητος.

Στίχος. Μακάριοι οὗς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε.

Ἔργῳ σωτῆρ μου δεικνύς, ὅτι σὺ εἶ ἡ πάντων ἀνάστασις, λόγῳ Λόγε Λάζαρον ἐκ νεκρῶν ἐξανέστησας· τότε μοχλοὶ ἐσαλεύθησαν, πύλαι δὲ ᾄδου συνεταράχθησαν· τότε ἦν ὁ τῶν ἀνθρώπων θάνατος ἀπεδείκνυτο· ἀλλ' ὁ εἰς τὸ σῶσαί σου τὸ πλαστούρημα, καὶ οὐκ εἰς τὸ κρῖναι παραγενόμενος, οὗς ἐξελέξω ἀνάπαυσον ὡς φιλόνητος.

καίων» κ.λπ., και μετά ὁ ἱερεὺς ἱστάμενος πρὸ τῆς εἰκόνης τοῦ δεσπότη Χριστοῦ, κάτωθι τῆς ὁποίας εὐρίσκονται τὰ ὑπὲρ τῶν ἀποικοιμημένων κόλλυβα, ἐκφωνεῖ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων ὡς ἑξῆς:

«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον»· ὁ χορὸς «Κύριε, ἐλέησον» γ'.

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ αἰωνίου μνήμης καὶ μακαρίας ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων, μοναχῶν, πατέρων, προπατόρων, πάππων, προπάππων, γονέων, συζύγων, τέκνων, ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἡμῶν, ἐκ τῶν ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων, καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον»· ὁ χορὸς «Κύριε, ἐλέησον» γ' χῦμα.

«Ὅπως Κύριος ὁ Θεός τάξῃ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἔνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται»· ὁ χορὸς «Κύριε, ἐλέησον» γ' χῦμα.

«Τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν καὶ ἄφεσιν τῶν αὐτῶν ἁμαρτιῶν παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτησώμεθα»· ὁ χορὸς «Παράσχου, Κύριε».

Ὁ ἱερεὺς «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν», ὁ χορὸς «Κύριε, ἐλέησον» ἄπαξ. Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν:

«Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, ὁ τὸν θάνατον καταργήσας καὶ τὸν διάβολον καταπατήσας καὶ ζωὴν τῷ κόσμῳ σου δωρησάμενος, αὐτός, Κύριε, ἀνάπανσον καὶ τὰς ψυχὰς τῶν κεκοιμημένων δούλων σου, βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων καὶ μοναχῶν καὶ πάντων τῶν ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, πατέρων, προπατόρων, πάππων, προπάππων, γονέων, συζύγων, τέκνων, ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἡμῶν ἐν τόπῳ γλοερῶ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἔνθα ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός· πᾶν ἁμαρτήματα τὸ παρ' αὐτῶν πραχθέν, ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ διανοίᾳ, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς συγχώρησον, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ὃς ζήσεται καὶ οὐχ ἁμαρτήσῃ· σὺ γὰρ μόνος ἐκτὸς ἁμαρτίας ὑπάρχεις· ἡ δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶ-

να και ὁ λόγος σου ἀλήθεια· ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ και ἡ ἀνάπαυσις πάντων τῶν κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, και σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ...»

Ἵ χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη αὐτῶν» ἐκ τρίτου.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς «Σοφία»· «Ὁ ὢν εὐλογητὸς» κ.λπ. και ἐκφωνεῖ τὴν συνήθη εὐχὴν τῆς ἀπολύσεως.

Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου», ἀντὶ τῶν κατανυκτικῶν τροπαρίων «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε» κ.λπ., τὸ ἀπολυτικίον «Ὁ βάθει σοφίας».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἀντὶ τοῦ «Θεὸς Κύριος» ψάλλεται εἰς ἦχον πλ. δ' τὸ «Ἀλληλοῦια, ἀλληλοῦια, ἀλληλοῦια» τετράκις, δις ἄνευ στίχου και δις ἐφύμνιον τῶν στίχων «Μακάριοι οὓς ἐξελέξω», «Και τὸ μνημόσυνον αὐτῶν». Εἶτα τὸ ἀπολυτικίον μετὰ τοῦ θεοτοκίου, ὡς ἀκριβῶς εἰς τὸν ἑσπερινόν. (Καταλιμπανομένης συνήθως τῆς στιχολογίας τοῦ Ψαλτηρίου) μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «Ὅτι σὸν τὸ κράτος».

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ α' ἦχου (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου) «Ὡς καλοὶ στρατιῶται», κ.λπ. εἰς τοὺς οἰκείους στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον, Και νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἦχου «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι». Εὐθύς, (καταλιμπανομένου συνήθως τοῦ, εἰς στάσεις δύο, Ἀμώμου) τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια.

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ. Εἶτα ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων, ὡς ἐσημειώθη εἰς τὸν ἑσπερινόν. Κατόπιν οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ κάθισμα «Ἀνάπαυσον, σωτῆρ ἡμῶν», Δόξα, τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ «Και πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ», Και νῦν, θεοτοκίον «Ὁ ἐκ παρθένου ἀνατείλας».

ΚΑΝΩΝ. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα και ὁ ἐν τῷ Τριωδίῳ κανὼν μετὰ τῶν εἰρωῶν αὐτοῦ. Στίχοι εἰς τὰ τροπάρια α) «Μακάριοι οὓς ἐξελέξω και προσελάβου, Κύριε», β) «Και τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεάν και γενεάν», γ) «Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀνλισθήσονται». Ἀπὸ γ' ὠδῆς ψάλλεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς, ἡ αἵτησις, και τὸ μεσῳδιον κάθισμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· ἀφ' ε' ὠδῆς ὁ εἰρμὸς αὐτῆς, ἡ αἵτησις, τὸ νεκρώ-

σιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ συναξάρια τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ Τριωδίου.

Καταβασίαι δὲν λέγονται, ἀλλὰ εἰς τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» ψάλλεται ὁ εἰρμός τῆς η' ὥδης «*Τὸν ἐν ὄρει ἅγιον*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», ὁ εἰρμός τῆς θ' ὥδης «*Τὸν προδηλωθέντα*» καὶ τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων*», τὸ ἕτερον καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ προσόμοια «*Δεῦτε πρὸ τέλους πάντες*» κ.λπ., ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. «*Σοὶ δόξα πρέπει*» καὶ ἡ δοξολογία χῦμα. Εἶτα «*Πληρώσωμεν τὴν ἐωθινήν*» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ὄρθρου τῶν καθημερινῶν.

Εἰς τὸν Στίχον, τὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου 3 νεκρώσιμα τοῦ Θεοφάνους (τοῦ α' ἤχου) «*Σοῦ, σῶτερ, δεόμεθα*» κ.λπ., εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ Ψυχοσαββάτου «*Ἄλγος τῷ Ἀδάμ*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον, «*Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν*»· «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ..

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «*Ὁ βάθει σοφίας*», Δόξα, «*Ἐν σοὶ γὰρ τὴν ἐλπίδα*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Σὲ καὶ τεῖχος καὶ λιμένα*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἡ γ' καὶ ἡ ς' ὥδη τοῦ κανόνος τοῦ Ψυχοσαββάτου· ἂν ὁμως ψαλοῦν ἀντίφωνα, λέγονται τὰ συνήθη «*τῶν καθημερινῶν*». Εἰσοδικὸν «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἁγίοις*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕἰΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «*Ὁ βάθει σοφίας*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Μετὰ τῶν ἁγίων*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουαίριον νεκρώσιμα· Ἀπόστολος κοιμηθέντων, «*Οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν*» (Α' Θεσ. δ' 13-17)· Εὐαγγέλιον Σαβ. πρὸ τῆς ἀπόκρεω, «*Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε*» (Λκ. κα' 8-9, 25-27, 35-36).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Ἄξιον ἐστίν*». Κοινωνικὸν «*Μακάριοι οὓς ἐξέλεξω*». «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΝ ΜΗΜΟΣΥΝΟΝ. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ νεκρώσιμα τροπάρια «*Μετὰ πνευμάτων δικαίων*» κ.λπ., καὶ ἐκφωνεῖται παρὰ τοῦ ἱερέως τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων, ὡς ἐσημειώθη ἐν τῷ ἔσπερινῷ.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ. Ὁ ἱερεὺς «*Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν*», «*Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος*», καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυσις.

23. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ. «*Μνεία τῆς δευτέρας καὶ ἀδεκάστου παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ*». Πολυκάρπου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Σμύρνης († 166). Ἦχος β΄, ἔωθινὸν β΄ (τυπικὸν Τριωδίου §§10-12).

Εἰς τὴν θ΄. «Ὁ βάθει σοφίας»· κοντάκιον «*Μετὰ τῶν ἁγίων*».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Μετὰ τὰ συνήθη, εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριωδίου προσόμοια 4 «*Ὅταν μέλλης ἔρχεσθαι*» κ.λπ., Δόξα, τοῦ Τριωδίου «*Ὅταν τίθωνται θρόνοι*», Καὶ νῦν, «*Παρθῆθεν ἡ σκιά*». Εἴσοδος κ.λπ. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «*Οἶμοι, μέλαινα ψυχῆ*», Καὶ νῦν, «*Ἀνύμφευτε παρθένε*». Ἀπολυτίκιον «*Ὅτε κατήλθες*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ ιδιόμελον τῆς λιτῆς «*Τὰς τοῦ Κυρίου γνόντες ἐντολάς*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Ὑπὸ τὴν σὴν, δέσποινα*», τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστὶ*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια «*Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτίκιον «*Ὅτε κατήλθες*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν*». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «*Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος*».] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἦ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἔωθινόν (β΄)· μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ ιδιόμελα «*Τῆς μετανοίας*» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου· ἀπὸ γ΄ ὠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ μεσώδια τοῦ Τριωδίου καθίσματα (παραιρεπομένου τοῦ θεοτοκίου «*Τὸν πάντων ποιητὴν*»)· ἀφ' ἧς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Βοηθὸς καὶ σκεπαστής*»· «*Τὴν τιμωτέραν*», ὁ εἰρμὸς «*Ἀσπόρου συλλήψεως*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ β΄ ἀναστάσιμον, καὶ τὰ τοῦ Τριωδίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριωδίου ἰδιόμελα 3 «Ἐννοῶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην» κ.λπ., Δόξα, «Προκαθάρωμεν ἑαυτοὺς», Καὶ νῦν, «Ἐπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ ἡ ς' ὠδὴ τοῦ κανόνος τῆς Ἀπόκρεω εἰς 4]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «Ὅτε κατῆλθες» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Τριωδίου «Ὅταν ἔλθης, ὁ Θεός». Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ εἰδικὰ τῆς Κυριακῆς*· Ἀπόστολος: Κυρ. ἀπόκρεω, «Βρῶμα ἡμᾶς οὐ παρίστησιν» (Α' Κορ. η' 8-θ' 2)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου» (Μτθ. κε' 31-46). Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Εἰδήσεις. 1. Εἰς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς παρουσίας ἐβδομάδος, προοίμιον καὶ θυρανοΐξια οὔσης τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς νηστείας, μόνον διὰ τυροῦ, ὠῶν καὶ ἰχθύων καταλύομεν, ἀπέχομεν δὲ κρέατος.

2. Συμφώνως μὲ ἀρχαίας ἱστορικὰς καὶ λειτουργικὰς μαρτυρίας (καὶ δὴ κατὰ τὸν 9ον αἰῶνα τοῦ ἁγίου Φωτίου τοῦ μεγάλου) ἡ παροῦσα ἐβδομάς ἦτο κάποτε αὐστηρῶς νηστήσιμος ὡς πρώτη τῆς τεσσαρακοστῆς νηστείας.

3. Αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Τυρινῆς διεξάγονται ὡς διατάσσονται ἐν τῷ Τριωδίῳ, ἐκτὸς ἂν τύχῃ ἑορτῆ ἢ μνήμη ἁγίου (προβλ. Τ.Μ.Ε., τυπικὴ διάταξις Τριωδίου §13).

24. Δευτέρα τῆς τυρινῆς. † Ἰωάννου προφήτου, προδρομοῦ καὶ βαπτιστοῦ ἐπὶ τῇ μνεῖα τῆς α' καὶ β' εὐρέσεως τῆς τιμίας κεφαλῆς αὐτοῦ (452).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἑσπέρια προσόμοια τοῦ Προδρομοῦ 3 «Χαίροις ἡ ἱερὰ κεφαλὴ» κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, «Θησαυρὸς ἐνθέων δωρεῶν», Καὶ νῦν, τὸ ὁμῶν χον α' θεοτοκίον «Τίς μὴ μακαρίσει σε». Εἴσοδος κ.λπ.. Εἰς

* Προκείμενον, ἦχος βαρὺς, «Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ», στίχ. «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθὸν ψαλμός». Ἀλληλουιάριον, ἦχος πλ. δ', στίχ. α' «Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, ἀλαλάζομεν τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρι ἡμῶν», β' «Προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν ἑξομολογήσει».

τὰ ἀπόστιχα (ζήτει ταῦτα μετὰ τὸν ὄρθρον τῆς 24ης καὶ πρὸ τοῦ ἔσπερινοῦ τῆς 25ης τοῦ μηνὸς) προσόμοια 3, «*Δεῦτε τὴν τιμίαν κεφαλὴν*» κ.λπ. ἀνά μίαν, μὲ στίχους εἰς μὲν τὸ β' «*Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρας τῷ Δαυίδ, ἠτοίμασα λύχνον τῷ χριστῷ μου*», εἰς δὲ τὸ γ' «*Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν τῷ Κυρίῳ καὶ ἐλπιδί ἐπ' αὐτόν*», Δόξα, τὸ ἐν συνεχείᾳ ἰδιόμελον «*Ἡ τῶν θείων ἐννοιῶν*», Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον «*Χαῖρε, ἡ ἐλπίς ἡμῶν*» (ζήτει αὐτὸ εἰς τὸν στίχον τοῦ ἀρχικοῦ ἔσπερινοῦ τῆς 24ης). Ἀπολυτίκιον «*Ἐκ γῆς ἀνατείλασα*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Εἰς τὸ μεσονυχτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν (ψάλλε, εἰ βούλει, Δόξα, τὸ εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶνων ἰδιόμελον «*Ἡ πρόφη ἐπὶ πίνακι*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ προδρόμου*»), τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Ἐκ γῆς ἀνατείλασα*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτίκιον «*Ἐκ γῆς ἀνατείλασα*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*». Τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου κατὰ σειρὰν καὶ ἡ τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ἐν ἧ Ἐυαγγέλιον τοῦ Προδρόμου, Πέμ. γ' ἔβδ. Λουκᾶ, «*Ἐξῆλθεν ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ*» (Λκ. ζ' 17-30). Κανόνες ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰρωῶν αὐτοῦ καὶ ὁ τοῦ προδρόμου ἄνευ τῶν εἰρωῶν ἀπὸ γ' καὶ ς' ὥδῃς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἄπας γηγενῆς*». Ἐξαποστειλάρια, αἶνοι, Δόξα, Καὶ νῦν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, δοξολογία μεγάλη.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «*Ἐκ γῆς ἀνατείλασα*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Προστασία*». Ἀπόστολος τοῦ Προδρόμου, Κυρ. ιε' ἐπιστ., «*Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμπει*» (Β' Κορ. δ' 6-15)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Δευτ. δ' ἔβδ. Ματθ., «*Ἀκούσας ὁ Ἰωάννης ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ*» (Μτθ. ια' 2-15). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

- 25. Τρίτη τῆς τυρινῆς.** Ταρασίου Κωνσταντινουπόλεως (784-806). Ῥηγίνου ἱερομ. ἐπισκόπου Σκοπέλου († 335), Ἄλεξάνδρου μάρτυρος τοῦ ἐν Θράκῃ.

Ἀπόστολος: Τρ. Τυροφάγου (Ἰούδα 1-10).

Εὐαγγέλιον: Τρ. Τυροφάγου (Λκ. κβ' 39-42, 45-κγ' 1).

- 26. Τετάρτη τῆς τυρινῆς.** Πορφυρίου ἐπισκόπου Γάζης († 420). Φωτεινῆς μάρτυρος τῆς Σαμαρείτιδος, Θεοκλήτου καὶ λοιπῶν μαρτύρων, Ἰωάννου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Κων/πόλει († 1575).

Σήμερον δὲν τελεῖται θεία λειτουργία.

Εἶδησις. Κατ' ἔθος ἐπικρατῆσαν εἰς ἅπασαν τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τῆς τυρινῆς ἑβδομάδος οὔτε τελεία θ. λειτουργία οὔτε προηγιασμένη τελεῖται· ἐκτὸς ἂν τύχη ἐν ταῖς ἡμέραις αὐταῖς μνήμη ἐορταζομένου ἁγίου, ὅποτε καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριωδίου καὶ ψάλλεται μόνον ἡ τοῦ ἁγίου τοιαύτη, τελεῖται δὲ ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου.

- 27. Πέμπτη τῆς τυρινῆς.** Προκοπίου τοῦ Δεκαπολίτου († η' αἰ.). Στεφάνου τοῦ γηροκόμου.

Ἀπόστολος: Πέμ. Τυροφ. (Ἰούδα 11-25).

Εὐαγγέλιον: Πέμ. Τυροφ. (Λκ. κγ' 1-31, 33, 44-56).

- 28. Παρασκευὴ τῆς τυρινῆς.** Βασιλείου ὀσίου τοῦ ὁμολογητοῦ († 750). Προτερίου ἱερομάρτυρος ἀρχιεπ. Ἀλεξανδρείας († 457), Κυράνης νεομάρτυρος τῆς ἐν Θεσσαλονίκη († 1751).

Συμφώνως μὲ σημείωσιν τοῦ Μηναίου, ἐν τοῖς ἀποδείπνοις ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ὀσίου Κασσιανοῦ τοῦ Ῥωμαίου (29 Φεβρουαρίου), ἐπειδὴ τὸ ἔτος δὲν εἶναι δίσεκτον.

Σήμερον δὲν τελεῖται θεία λειτουργία.

ΜΗΝ ΜΑΡΤΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα μίαν
ἣ ἡμέρα ἔχει ὥρας 12 καὶ ἡ νύξ ὥρας 12

1. Σάββατον τῆς τυρινῆς. † «Τῶν ἐν ἀσκήσει λαμπάντων ἁγίων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν». Εὐδοκίας ὀσιομάρτυρος (†160-170), Μαρκέλλου καὶ Ἀντωνίνης μαρτύρων.

Εἰς τὴν θ´, ἀναγιγνωσκομένην λιτήν, ἀντὶ ἀπολυτικίου καὶ κοντακίου τὰ τροπάρια τῆς ὥρας.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ (ἄνευ τοῦ Μηναίου). Καὶ νῦν τῶν ἐσπερίων τὸ α´ θεοτοκίον τοῦ ἤχου «Παρήλθεν ἡ σιὰ» ἄνευ εἰσόδου, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας, τὸ ἀνάγνωσμα τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ μετ' αὐτὸ ἕτερον προκειμένον, τὸ «Καταξίωσον» κ.λπ.. Τὸ ἀπολυτικίον «Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν» εἰς μὲν τὸν ἐσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος». Εἰς τὸν ὄρθρον ὁ κανὼν τῶν πατέρων ἐκ τοῦ Τριωδίου· καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος «Ἄσμα ἀναπέμφωμεν»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Τὸν προδηλωθέντα»· εἰς τὸ Καὶ νῦν τῶν αἰῶνων «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῶν ὁσίων...» Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «Προστασία»· προκειμένον καὶ ἀλληλουσίαι ὀσιακά· Ἀπόστολος ὀσιακός, Σαβ. κζ' ἐβδ. ἐπιστ., «Ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος» (Γαλ. ε' 22-ς' 2)· Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, «Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην» (Μτθ. ζ' 1-13)· κωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσονται δίκαιοι».

2. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ. «Ἀνάμνησις τῆς ἀπὸ τοῦ παραδείσου ἐξορίας τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδάμ». Ἦσυχίου μάρτυρος. Θεοδότου ἐπισκόπου Κυρηναίας Κύπρου (†326), Εὐθα-

λίας παρθενομάρτυρος (†252). Νικολάου ἱερέως τοῦ Πλανᾶ (†1932). Ἦχος γ', ἑωθινὸν γ' (τυπικὸν Τριωδίου, Κυριακὴ Τυρινῆς §§14-16).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν· κοντάκιον «Ὡς εὐσεβείας κήρυκας».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μετὰ τὰ συνήθη, εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριωδίου 4, Δόξα, «Ἐκάθισεν Ἀδάμ», Καὶ νῦν, «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Ἐξεβλήθη Ἀδάμ», Καὶ νῦν, «Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου». Ἀπολυτίκιον «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν». Ἀπόλυσις.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἡχου, Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελον «Ἥλιος ἀκτίνας», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Μυστικῶς ἀνυμνοῦμεν», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιόν ἐστι», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ 3 κατανυκτικά τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε» κ.λπ..

Εἵδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα θὰ τελεστοῦν δύο θεῖαι λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων (Τετάρτη καὶ Παρασκευὴ).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον «Εὐφραινέσθω», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «Ἐπὶ τῶν ποταμῶν».] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρᾶν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἡχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (γ')· μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ ιδιόμελα «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου· ἀπὸ γ' ὥδῃς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Τριωδίου· ἀφ' ς' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριωδίου, τὸ μηνολόγιον, καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ὡς ἐν ἠλείρῳ πεξεύσας»· «Τὴν τιμιωτέραν», καὶ ὁ εἰρμὸς «Θεὸν ἀνθρώποις».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ γ' ἀναστάσιμον «Ὅτι Χριστὸς ἐγγήγερται» καὶ τὰ δύο τοῦ Τριωδίου.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριωδίου ιδιόμελα 3 «Οἶμοι! ὁ Ἀδάμ» κ.λπ., Δόξα, «Ἐφθασε καιρὸς», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη», δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικά καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ ἡ ζ' ὠδὴ τοῦ κανόνος τῆς Τυρινῆς εἰς 4]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «*Εὐφραινέσθω*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Τριωδίου «*Τῆς σοφίας ὁδηγέ*». Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον* τὰ εἰδικὰ τῆς Κυριακῆς (βλέπε ἐν τῷ Τριωδίῳ)· Ἀπόστολος: Κυρ. τῆς τυρινῆς, «*Νῦν ἐγγύτερον ἡμῶν ἢ σωτηρία*» (Ῥωμ. ιγ' 11-ιδ' 4)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν*» (Μτθ. ζ' 14-21). «*Ἄξιον ἐστίν*». Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Εὐφραινέσθω*»· κοντάκιον «*Τῆς σοφίας, ὁδηγέ*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακός (ἄνευ Ψαλτηρίου). Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» (λεγόμενον σύντομον) ἀπὸ τοῦ στίχου «*Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς*» τὰ 4 καταनुκτικά τοῦ (γ') ἤχου (ζητεῖ αὐτὰ ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου) «*Ἐσπερινὸν ὕμνον*» κ.λπ., προσόμοια τοῦ Τριωδίου 3 «*Ἐγκρατεία τὴν σάρκα*» κ.λπ. (ζητεῖ τῇ Κυριακῇ τῆς τυρινῆς ἐσπέρας) καὶ τοῦ Μηναίου (Μαρτ. 3) ἔτερα 3 «*Τρισάριθμοι*» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ προσόμοιον θεοτοκίον. Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ (ἢ τις γίνεται ἐν πάσαις ταῖς Κυριακαῖς τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς εἰς τὸ λυχνικόν, διὰ τὰ μεγάλα προκείμενα), «*Φῶς ἰλαρόν*» καὶ τὸ μέγα προκείμενον «*Μὴ ἀποστρέψῃς*», κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν. Ἡ ἑκτενὴς «*Εἶπωμεν πάντες*», «*Καταξιώσον*» κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Ἀπόστιχα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου «*Ἐλαμψεν ἡ χάρις σου*» δις καὶ τὸ μαρτυρικόν «*Ὁ ἐνδοξαζόμενος*» ἅπαξ, εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ προσόμοιον θεοτοκίον «*Τῶν ἀγγέλων αἱ τάξεις*». «*Νῦν ἀπολύεις*», τρισάγιον κ.λπ., «*Ὅτι σοῦ ἐστι*», καὶ οἱ χοροὶ τὰ τροπάρια «*Θεοτόκε παρθένε*», «*Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ*», Δόξα, «*Ἰκετεύσατε*», Καὶ νῦν, «*Υπὸ τὴν σῆν*». Τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πά-*

* Οἱ στίχοι τοῦ ἀλληλουιαρίου· α' «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί σου, ὕψιστε*», β' «*Τοῦ ἀναγγέλλειν τὸ πρωὶ τὸ ἑλεός σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου κατὰ νύκτα*».

τερ»· ὁ ἱερεὺς «Ὁ ὢν εὐλογητός», «Ἐπουράνιε βασιλεῦ», αἱ τρεῖς μεγ. μετάνοια μετὰ τῆς οἰκείας εὐχῆς, καὶ ἡ (μεγ.) ἀπόλυσις (ἐν ἧ μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας)· πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν» ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ «Πάντων προσπατεύεις, ἀγαθή», κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου παρέχεται διὰ τοῦ ἱερέως ἡ συγχώρησις, καὶ εἶτα τὸ «Δι' εὐχῶν» (τυπικὸν Τριωδίου §17).

Εἵδησις. Ἡ τάξις αὕτη τηρεῖται κατὰ τοὺς κατανυκτικοὺς ἐσπερινοὺς καὶ τῶν ἐπομένων πέντε Κυριακῶν τῶν νηστειῶν, ἐναλλασσομένων τῶν κατανυκτικῶν τροπαρίων τῶν ἤχων ἐκάστης ἐβδομάδος καὶ τῶν λοιπῶν τροπαρίων τοῦ Τριωδίου.

3. † Καθαρὰ Δευτέρα. Εὐτροπίου, Κλεονίκου, Βασιλίσκου τῶν μαρτύρων. Θεοδωρήτου ἱερομάρτυρος.

Ἄρχεται ἡ ἅγια καὶ μεγάλη Τεσσαρακοστή

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί παραλείπεται τὸ μεσονυκτικὸν «διὰ τὴν τῆς ἐσπέρας παρακλήσιν».

Εἰς τὸν ὄρθρον. «Εὐλογητός ὁ Θεός», «Βασιλεῦ οὐράνιε», τρισάγιον κ.τ.λ., «Ὅτι σοῦ ἐστί», «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ», καὶ ὁ ἱερεὺς εὐθύς* «Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ», ὁ δὲ ἀναγνώστης τὸν ἐξάψαλμον. Τὰ εἰρηνικὰ καὶ ἡ ἐκφώνησις «Ὅτι πρέπει σοι».

ΤΡΙΑΔΙΚΑ. Εἰς τὸν ἤχον τῆς ἐβδομάδος (γ' ἤχος) τὸ ἀλληλουιάριον τετράκις μετὰ τοὺς στίχους αὐτοῦ «Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει» κ.λπ., ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ, μεθ' ὃ τοὺς ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου τριαδικοὺς ὕμνους** τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος. [Τὰ ἐνδιάτακτα 3 καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου.] Μικρὰ συναπτή.

* Τὸ μεσονυκτικὸν καὶ τὰ τροπάρια «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» κ.λπ. παραλείπονται μόνον σήμερον· ἐν ταῖς λοιπαῖς ἡμέραις τῆς Τεσσαρακοστῆς λέγονται ὡς σύνηθες· [ἐν δὲ ταῖς ἱεραῖς μοναῖς] λέγονται καὶ οἱ καλούμενοι βασιλικοὶ ψαλμοὶ (19 καὶ 20) ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ.

** Ἰστέον, ὅτι ἡ συμπλήρωσις τῶν τριαδικῶν ὕμνων γίνεται ὡς ἐξῆς. Τοῦ 1ου τροπαρίου μετὰ τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς ἡμέρας (Δευτέρα: «προστασίας τῶν ἀσωμάτων, σῶσον ἡμᾶς». Τρίτη: «πρεσβείας τοῦ προδρόμου, σῶσον ἡμᾶς». Τετάρ-

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ εἰς τὴν α΄ στιχολογίαν, τὰ κατανυκτικὰ τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος (Δευτέρας τοῦ γ΄ ἤχου, ἃ περ ζῆτει εἰς τὸ τέλος τοῦ Τριωδίου). Εἰς τὴν β΄ καὶ γ΄ στιχολογίαν τὰ καθίσματα τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου (Δευτέρας α΄ ἑβδομάδος «*Τῆς νηστείας τῇ θείᾳ ἀπαρχῇ*», κ.λπ.).

Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, τὸ «*Σῶσον, ὁ Θεός*», «*Κύριε, ἐλέησον*» (ιβ΄) καὶ ἡ ἐκφώνησις «*Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς*». Ἐν συνεχείᾳ στιχολογοῦνται αἱ ἑννέα βιβλικαὶ ᾠδαὶ κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν. Εἶτα ψάλλονται ἢ ἀναγινώσκονται, ἄνευ προῦμνίου ἢ στίχου τινός, οἱ κανόνες ὡς ἐξῆς· εἰς ὅσας ᾠδὰς ὑπάρχουν τριώδια προηγεῖται ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν εἰρωδῶν αὐτοῦ καὶ ἔπονται τὰ τριώδια, εἰς δὲ τὰς λοιπὰς ᾠδὰς μόνον ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου. Εἰς τὸ τέλος τῆς γ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου ψάλλεται πάλιν ὁ εἰρμὸς αὐτῆς (ἐννοεῖται ὅτι, ἂν μετὰ τὸ Μηναιὸν ἀνεγνώσθησαν τριώδια, τότε ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ β΄ τριωδίου), αἵτησις, ἐκφώνησις «*Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός ἡμῶν*» καὶ τὸ μεσῶδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου ἢ (Τετάρτη καὶ Παρασκευῇ) τοῦ σταυροθεοτοκίου. Εἰς τὸ τέλος τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου (ἢ τοῦ τριωδίου) ψάλλεται πάλιν ὁ εἰρμὸς αὐτῆς, αἵτησις καὶ ἐκφώνησις «*Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεύς*». Εἶτα ἀντὶ κοντακίου τὸ ἐνδιάτακτον μαρτυρικὸν κάθισμα (ζῆτει ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου· τὸ τυχὸν κοντάκιον τοῦ Μηναιίου καταλιμπάνεται), καὶ τὸ συναξάριον. (Σημειωτέον ὅτι ἐν τῇ η΄ ᾠδῇ πρὸ τοῦ τριαδικοῦ, ἀντὶ τοῦ Δόξα, λέγομεν «*Εὐλόγοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον...*»).

τη καὶ Παρασκευῇ: «*δυνάμει τοῦ σταυροῦ σου, σῶσον ἡμᾶς*». Πέμπτη: «*πρεσβείας τῶν ἀποστόλων, σῶσον ἡμᾶς*»).

Τοῦ 2ου τροπαρίου μετὰ τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ (π.χ. «*πρεσβείας τοῦ δόσιου, σῶσον ἡμᾶς*» ἢ «*πρεσβείας τῆς ἀθληφόρου...*» ἢ «*πρεσβείας τῶν μαρτύρων...*» ἢ «*πρεσβείας τοῦ ἱεράρχου, σῶσον ἡμᾶς*» κ.λπ.). Ἄν ὁμοῦς ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, ἢ συμπλήρωσις τοῦ 2ου τροπαρίου γίνεται ὅπως καὶ τοῦ α΄, πλὴν τῆς Πέμπτης, ἀφιερωμένης οὔσης καὶ εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον, καθ' ἣν ἡ συμπλήρωσις γίνεται μετὰ τὸ «*πρεσβείας τοῦ ἱεράρχου, σῶσον ἡμᾶς*».

Τοῦ 3ου τριαδικοῦ ὕμνου ἡ συμπλήρωσις γίνεται ἀεῖποτε μετὰ τὸ «*διὰ τῆς Θεοστόκου, ἐλέησον ἡμᾶς*».

Εἰς τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» ὁ εἰρμός τῆς η' ᾠδῆς τοῦ β' τριωδίου, «*Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα*» καὶ στιχολογοῦμεν «*Τὴν τιμιωτέραν*»· εἶτα ὁ εἰρμός τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ β' τριωδίου καὶ τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*». Αἴτησις, καὶ ἐκφώνησις «*Ὅτι σὲ αἰνοῦσι*».

ΦΩΤΑΓΩΓΙΚΟΝ* ψάλλεται (ἐκ τρίτου) τὸ τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος ἀντὶ ἑξαποστειλαρίου. [Μετὰ τοὺς ψαλμοὺς τῶν αἰνῶν] στιχηρὰ αἰνῶν δὲν ψάλλονται, ἀλλ' εὐθύς «*Σοὶ δόξα πρέπει*» καὶ ἡ δοξολογία χῦμα. Εἶτα «*Πληρώσωμεν τὴν ἐωθινήν*» κ.τ.λ. ὡς συνήθως.

Εἰς ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ ΤΩΝ ΑἸΝΩΝ τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ εἰς τοὺς οἰκείους στίχους, Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον ἢ (Τετάρτη καὶ Παρασκευῇ) σταυροθεοτοκίον (σήμερον τὸ ἰδιόμελον «*Ἐλήλυθεν ἡ νηστεία*», κ.τ.λ.).

«*Ἄγαθόν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ., «*Ἐν τῷ ναῷ ἐσῴτες*», «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου*»· ὁ ἱερεὺς «*Ὁ ὢν εὐλογητός*», τὸ «*Ἐπουράνιε βασιλεῦ*», αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγ. Ἐφραίμ «*Κύριε καὶ δέσποτα τῆς ζωῆς μου*» καὶ εὐθύς ἐπιουνάπτονται

Αἱ ΩΡΑΙ, ἀρχόμεναι πᾶσαι μετὰ τοῦ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» γ', κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Ὁρολογίου (ἀλλ' ἐν ταῖς ἐνορίαις μετὰ τὴν εὐχὴν «*Κύριε καὶ Δέσποτα*» παραλείπεται τὸ τρισάγιον καὶ λέγεται εὐθύς ἡ εὐχὴ ἐκάστης ὥρας). Εἰς τὴν θ' ὥραν, μετὰ τὸ τρισάγιον καὶ τὰ μετ' αὐτὸ τροπάρια «*Βλέπων ὁ ληστής*» κ.λπ., τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου*», ὁ ἱερεὺς «*Δι' εὐχῶν*», αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς οἰκείας εὐχῆς καὶ οἱ χοροὶ εἰς ἤχον πλ. δ' τοὺς μακαρισμοὺς μετ' ἐφρμνίου εἰς ἕκαστον στίχον τὸ «*Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου*», κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ καὶ Ὁρολογίῳ τάξιν.

* Ἰστέον ὅτι ἡ συμπλήρωσις τῶν φωταγωγικῶν γίνεται μὲ τὰ σημειωθέντα χαρακτηριστικὰ εἰς τοὺς τριαδικοὺς ὕμνους, ἀλλὰ εἰς τὰ φωταγωγικὰ κατακλείονται οὐχὶ μὲ τὸ «*σῶσον ἡμᾶς*», ἀλλὰ μὲ τὸ «*καὶ σῶσόν με*» (π.χ. «*πρεσβείαις τῆς ἀθληφόρου καὶ σῶσόν με*», τὸ δὲ γ' πάντοτε μὲ τὸ «*πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου καὶ σῶσόν με*»).

Εἶτα τὰ τροπάρια «Χορός ὁ ἐπουράνιος» κ.λπ., Καὶ νῦν, «Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν», τὸ «Ἄνευ, ἄφες», τὸ «Πάτερ ἡμῶν», ὁ ἱερεὺς «Ὅτι σοῦ ἐστί», καὶ τὰ κοντάκια «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης», τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος (βλέπε αὐτὸ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν τυπικῶν), τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, τὸ ἐνδιάτακτον μαρτυρικόν (τὸ ὁποῖον ἀνεγνώσθη καὶ μετὰ τὴν ζ' ὥδην τῶν κανόνων), Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «Μετὰ τῶν ἁγίων», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Προστασία», «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ», «Κύριε, ἐλέησον» (γ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου», ὁ ἱερεὺς «Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς», αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι, μεθ' ἃς ἄρχεται

Ὁ ἐσπερινός (ἄνευ προηγιασμένων δώρων). Μετὰ τὰς ὡς ἄνω 3 μεγ. μετανοίας εὐθὺς «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» γ' καὶ ὁ προοιμακός [μετὰ τὰ εἰρηνικὰ λέγε, εἰ βούλει, τὸ ιη' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου]. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», εἰς στίχους 6, στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Τριψύδιου 3 (σήμερον «Πᾶσαν ἁμαρτίαν» κ.λπ.) καὶ 3 τοῦ ἁγίου τῆς ἐπομένης ἡμέρας ἐκ τοῦ Μηναίου (σήμερον τῆς 4ης Μαρτίου «Πάτερ θεόφρον» κ.λπ.), Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον προσόμοιον τοῦ Μηναίου (ἢ ἐν Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ σταυροθεοτοκίον ἢ ἐν ἑκάστῃ Παρασκευῇ τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος). Ἄνευ εἰσόδου «Φῶς ἱλαρόν», ὁ ἱερεὺς «Ἐσπέρας», ὁ ἀναγνώστης τὰ ἀναγνώσματα μετὰ τῶν οἰκείων προκειμένων καὶ τῶν στίχων αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Τριψύδιῳ, τὸ «Καταξίωσον», ὁ ἱερεὺς «Πληρώσωμεν τὴν ἐσπερινήν» κ.τ.λ., ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον ἅπαντα τοῦ Τριψύδιου κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ τάξιν. «Νῦν ἀπολύεις», τρισάγιον κ.λπ., εἰς ἧχον πλ. α' τὰ τροπάρια «Θεοτόκε παρθένε» κ.λπ., τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου», ὁ ἱερεὺς «Ὁ ὢν εὐλογητός», τὸ «Ἐπουράνιε βασιλεῦ», αἱ 3 μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς οἰκειᾶς εὐχῆς, τρισάγιον κ.λπ., τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'), «Παναγία τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος», «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου» τρεῖς (χῦμα), Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ ἀναγνώστης τοὺς ψαλμοὺς λγ' (33) «Εὐλόγησω τὸν Κύριον» καὶ ρμδ' (144) «Υψώσω σε, ὁ Θεὸς μου» καὶ ἀπόλυσις (ἐν τῇ ὁποίᾳ μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας).

Τῆ Δευτέρας ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον, κατὰ τὴν συνήθη ἐν τῷ Ὁρολογίῳ τάξιν· μετὰ τὴν δοξολογίαν ψάλλεται τὸ ἐνδιάτακτον τμήμα τοῦ μεγ. κανόνος μετὰ τῶν εἰρωμῶν, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ (τὰ τροπάρια ἐκάστης ὥδης μὲ στίχον «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με», Δόξα, τὸ τριαδικόν, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον). Μόνον κατὰ τὴν α΄ ἐβδομάδα τῶν νηστειῶν, μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου», ὁ ἱερεὺς ἐκ τῶν βημοθύρων ἀναγινώσκει τὸ οἰκεῖον Εὐαγγέλιον τῶν παννυχίδων (σήμερον τῆς Δευτέρας «Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε» Λκ. κα΄ 8-36). Εἰς τὴν ἀπόλυσιν πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν» ψάλλεται τὸ τροπάριον «Πάντων προστατεύεις» (ἐν Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἑσπέρας τὸ «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον»).

Εἰδήσεις. 1. Εἰς τοὺς ἱκετευτικούς στίχους τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου «Παναγία δέσποινα Θεοτόκε» ψάλλεται μετὰ τὸν στίχον «Ὅσοι θεοφόροι πατέρες ἡμῶν» καὶ στίχος τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, ἔπι δέ, εἰ ὁ τυχὼν ἅγιος, οὗ τινος ἐψάλη ὁ ἑσπερινός, εἶναι ἐορταζόμενος, καὶ στίχος αὐτοῦ (παράβαλε Τ.Μ.Ε., 10 Φεβρ., §13).

2. Ἐπίσης τὰ ἐν τῷ Ὁρολογίῳ κείμενα τροπάρια ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἐτερα τροπάρια ψαλλόμενα ἡμέραν παρ' ἡμέραν», λέγονται τὴν ἑσπέραν ἐκάστης Τρίτης καὶ Πέμπτης ἀντὶ τῶν «Φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου» κ.λπ..

3. Τμήματα τοῦ μεγάλου κανόνος, ὡς ἔχουν ἐν τῷ Τριωδίῳ, ψάλλονται μόνον τὴν α΄ ἐβδομάδα τῶν νηστειῶν.

4. Τῆ Παρασκευῆ ἑσπέρας ἀναγινώσκειται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον, ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου καὶ ἀναγινώσκειται μία στάσις τῶν Χαιρετισμῶν.

4. Τρίτη. Γερασίμου ὁσίου τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ (†475)· Παύλου καὶ Ἰουλιανῆς τῶν μαρτύρων (†273).

Τῆ Τρίτης πρωί. Τὸ μεσονυχτικόν (ὃ περ ἀπὸ σήμερον λέγεται εἰς πάσας τὰς καθημερινὰς τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς), ὁ ὄρθρος τῆς ἡμέρας, αἱ ὥραι καὶ ὁ ἑσπερινός τῆς ἐπομένης ἄνευ προηγιασμένης (Τ.Μ.Ε., τυπικὸν Τριωδίου §§ 18 καὶ 19).

Τῆ Τρίτης ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ β΄ τμήματος τοῦ μεγ. κανόνος· Εὐαγγέλιον τῆς Τρίτης τῶν παννυχίδων «Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην» (Μτθ. ς΄ 1-13)· εἰς τὴν συγχώρησιν «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον».

Διατάξεις καθημερινῶν Τεσσαρακοστῆς

1. Καθ' ἐκάστην ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς τὸ πρωὶ τῶν ἐβδομάδων τῆς Τεσσαρακοστῆς διεξάγονται αἱ ἀκολουθίαι τοῦ μεσονυκτικοῦ, τοῦ ὄρθρου τῆς ἡμέρας, τῶν ὡρῶν καὶ τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς ἐπομένης, ὡς περιγράφεται κατὰ τὴν παροῦσαν α' ἐβδομάδα.

2. Ὁ ἑσπερινὸς τελεῖται μετὰ τῶν προηγουμένων ἐκάστη Τετάρτη καὶ Παρασκευῇ, ταῖς δὲ λοιπαῖς τρεῖς ἡμέραις ἄνευ προηγουμένης, ἐκτὸς εἰ τύχῃ μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου, κατὰ τὰ ἐν τῷ Τυπικῷ διαλαμβανόμενα (Τ.Μ.Ε., τυπικὸν Τριωδίου §§20-21). Συμφώνως μὲ ἀρχαῖα Τυπικά εἶναι δυνατὴ ἡ τέλεισις προηγουμένης καὶ ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ τῆς Τεσσαρακοστῆς, ἂν ἡ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτῇ, πλὴν βεβαίως Σαββάτου, Κυριακῆς, τῆς Ὑπαπαντῆς καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

3. Αἱ μνήμαι ἑορταζομένων ἁγίων, αἱ ὁποῖαι συμπύπτουν ἐν καθημερινῇ τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς, εἶναι ὀρθότερον νὰ μετατίθενται ἐν Σαββάτῳ ἢ Κυριακῇ, συμφώνως μὲ τοὺς μθ' καὶ νὰ κανόνας τῆς ἐν Λαοδικεῖα συνόδου (ἔτους 360). Ἐξαιροῦνται αἱ μνήμαι τοῦ ἁγ. Χαραλάμπους (10 Φεβρ.), τοῦ Προδρόμου (24 Φεβρ.) καὶ τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα (9 Μαρτίου).

4. Ἐν τῇ ἀπόλυσει τοῦ ἑσπερινοῦ (τελουμένου συνήθως τὸ πρωὶ τῆς προηγουμένης) καὶ τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας ὁ ἔχων ἀκολουθίαν ἐν τῷ Μηνιαίῳ.

5. Τετάρτη. Κόνωνος ὀσιομάρτυρος (α' αἰ.). Κόνωνος μάρτυρος τοῦ κηπουροῦ (γ' αἰ.). Μάρκου ὀσίου τοῦ Ἀθηναίου († δ' αἰ.), Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ ἐκ Ῥαψάνης.

Τῇ Τετάρτῃ πρωί. Ἡ ἀκολουθία μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου καὶ ὡρῶν μετὰ τῶν μακαρισμῶν, ὡς προοδηλωται· εὐθύς μετὰ τὴν εὐχὴν «Παναγία Τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος» ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ τὴν (μικρὰν) ἀπόλυσιν καὶ τὸ «Δι' εὐχῶν», μεθ' ὃ ἀρχεται

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῆς ἱ. ἀκολουθίας τῶν προηγουμένων δώρων. Ὁ ἱερεὺς «Εὐλόγημένη ἡ βασιλεία». «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» τρεῖς καὶ ὁ προοιμιακός. Τὰ εἰρηνικά, καὶ τὸ ιη' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου («Πρὸς Κύριον»).

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», εἰς στίχους 10, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας «Νηστεύοντες, ἀδελφοί» δῖς, τὸ μαρτυρικὸν «Εἴ τις ἀρετὴ» ἅπαξ, προσόμοια τῆς σειρᾶς 3 «Φεγγοβόλους ὑμᾶς» κ.λπ. καὶ τοῦ Μηνιαίου (Μαρτίου 6) ἔτε-

ρα 3 «Οἱ ἐν ἐσχάτοις καιροῖς» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ προσόμοιον θεοτοκίον «Ὅτι εἰς βάθη πολλῶν».

ΕΙΣΟΔΟΣ μετὰ θυμιατοῦ, «Φῶς ἰλαρόν» ἄνευ μέλους, ὁ ἱερεὺς «Ἐσπέρας», ὁ ἀναγνώστης «Προκείμενον» κ.λπ. καὶ τὸ ἀνάγνωσμα τῆς Γενέσεως, τὸ ἕτερον προκείμενον μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ καὶ ἐμμελῶς «Κέλευσον»· ὁ ἱερεὺς ἱστάμενος πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης καὶ κρατῶν θυμιατήριον καὶ λαμπάδα ἀνημμένην ἐκφωνεῖ «Σοφία, ὀρθοί», στραφεὶς δὲ πρὸς τὸν λαὸν «Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι»· καὶ ὁ ἀναγνώστης τὸ β' ἀνάγνωσμα (Παροιμιῶν).

ΚΑΤΕΥΘΥΝΘΗΤΩ. Εἶτα ὁ ἱερεὺς πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης θυμιῶν ψάλλει τὸ «Κατευθυνθήτω», ὃ ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἐξ ὑπαμοιβῆς τετρακίς, τοῦ ἱερέως θυμιῶντος κύκλω ἐκάστην πλευρὰν τῆς ἁγίας τραπέζης καὶ λέγοντος ἐμμελῶς τοὺς οἰκείους στίχους· εἶτα ὁ ἱερεὺς θυμιῶν τὸν λαὸν λέγει πάλιν τὸ τελευταῖον «Κατευθυνθήτω» μέχρι τοῦ «ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου», τὸ δὲ λοιπὸν συμπληροῖ ὁ χορός. (Εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, εἰ τύχοι μνήμη ἐορταζομένου ἁγίου, ἀναγινώσκεται ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον αὐτοῦ κατὰ τὴν συνήθη τάξιν, τὴν δὲ Μεγ. Ἑβδομάδα μόνον Εὐαγγέλιον.)

Ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκτενὴ «Εἶπωμεν πάντες». Καθεξῆς τὰ τῶν κατηγουμένων κ.λπ., καὶ ἐκφώνησις «Κατὰ τὴν δωρεάν»· ἀντὶ τοῦ χειρουργοῦ τὸ «Νῦν αἱ δυνάμεις» ἄχρι τοῦ «ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης», ἔνθα γίνεται σιωπηρῶς παρὰ τοῦ ἱερέως ἡ εἴσοδος τῶν προηγιασμένων θείων δώρων· εἶτα συνεχίζεται τὸ τροπάριον ἀπὸ τοῦ «Ἰδοὺ θυσία μυστικὴ». Εἶτα «Πληρώσωμεν» κ.λπ., «Καὶ καταξιώσον», «Πάτερ ἡμῶν», «Πρόσσχωμεν. Τὰ προηγιασμένα ἅγια», «Εἷς ἅγιος».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Γεύσασθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος». Εἰς τὴν μετὰ τὴν κοινωνίαν εὐλόγησιν ψάλλεται εἰρμολογικῶς εἰς ἦχον β' τὸ ἐξῆς· «Εὐλογήσω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ, διὰ παντὸς ἡ αἰνεῖσις αὐτοῦ ἐν τῷ στόματί μου· ἄρτον οὐράνιον καὶ ποτήριον ζωῆς γεύσασθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος· ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια». Μετὰ τὸ «Πάντοτε νῦν καὶ αἰεὶ», ὁ χορὸς τὸ «Πληρωθήτω».

Ὅπισθάμβωνος εὐχὴ «Δέσποτα παντοκράτορ»· «Εἶη τὸ ὄνομα» γ', «Εὐλογία Κυρίου», καὶ ἡ ἀπόλυσις (ἐν ἧ μνημο-

νεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας), ἀλλὰ πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν» διανέμεται τὸ ἀντίδωρον, ἐνῶ ἀναγινώσκονται οἱ ψαλμοὶ λγ' (33) «*Εὐλόγησω τὸν Κύριον*» καὶ ριδ' (144) «*Ψώσω σε, ὁ Θεός μου*», καὶ εἶτα τὸ «Δι' εὐχῶν».

Εἶδησις. Τελουμένης τῆς ἀκολουθίας τῶν προηγιασμένων δώρων ἐν ἡμέρᾳ μνήμης ἑορταζομένου ἀγίου, ἔχοντος Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον, ἡ πρώτη εἴσοδος γίνεται μετὰ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου. Εἰς τὴν περιόπτωσιν αὐτὴν μετὰ τὰ στιχηρὰ τοῦ Τριωδίου ψάλλονται τὰ τοῦ ἑορταζομένου ἀγίου καὶ οὐχὶ τὰ τοῦ ἀγίου τῆς ἐπαύριον.

Τῆ Τετάρτῃ ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ γ' τμήματος τοῦ μεγάλου κανόνος, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· Εὐαγγέλιον τῆς Τετάρτης τῶν παννυχίδων «*Ἔχετε πίστιν Θεοῦ*» (Ματθ. 23-26, Μτθ. ζ' 7-8)· εἰς τὴν συγχώρησιν «*Πάντων προσευχῶν*».

- 6. Πέμπτη.** Τῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 μαρτύρων (†845). Μνήμη τῆς εὐρέσεως τοῦ τ. σταυροῦ ὑπὸ τῆς ἀγίας Ἑλένης (326).

Τῆ Πέμπτῃ πρωί. Τὸ μεσονυκτικόν, ὁ ὄρθρος τῆς ἡμέρας, αἱ ὥραι καὶ ὁ ἑσπερινὸς τῆς ἐπομένης (7 Μαρτίου) ἄνευ προηγιασμένης.

Τῆ Πέμπτῃ ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ δ' τμήματος τοῦ μεγάλου κανόνος· Εὐαγγέλιον τῆς Πέμπτης τῶν παννυχίδων «*Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν*» (Μτθ. ζ' 7-11)· εἰς τὴν συγχώρησιν «*Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον*».

- 7. Παρασκευή.** Τῶν ἐν Χερσῶνι ἐπισκοπευσάντων ἱερομαρτύρων Ἐφραίμ, Βασιλέως, Εὐγενίου κ.λπ. (δ' αἰ.). Λαυρεντίου ὁσίου τοῦ Μεγαρέως.

Τῆ Παρασκευῆ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου καὶ ὥρων μετὰ τῶν μακαρισμῶν, ὡς προοδηλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ ιη' κάθισμα («*Πρὸς Κύριον*»). Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» (ἤχος πλ. α') ἀπὸ τοῦ στίχου «*Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς*» τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας (ἐκ τοῦ Τριωδίου) «*Δεῦτε πιστοί*» (δῖς), τὰ 4 μαρτυρικά τοῦ γ' ἤχου (βλ. ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου) καὶ τὰ 4 ἰδιόμελα τοῦ ἀγίου Θεοδώρου (ἐκ τοῦ Τριωδίου) «*Δεῦτε, φιλομάρτυρες*» κ.λπ., Δόξα, «*Ὁργάνῳ χρησάμενος*», Καὶ νῦν,

«Πῶς μὴ θαυμάσωμεν» (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου, Παρασκευὴ ἑσπέρας, ἦχος γ'). Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ, «Φῶς ἱλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, «Κατευθυνθήτω», «Νῦν αἱ δυνάμεις», κοινωνικὸν «Γεύσασθε καὶ ἴδετε», «Εὐλόγησω τὸν Κύριον».

Τῆ Παρασκευῆ ἑσπέρας. Οἱ α' χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Ἀναγινώσκεται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον, ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ. Μετὰ τὸ «ῚΑξιον ἐστὶ» ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου «ῚΑνοίξω τὸ στόμα μου» ἀνὰ 6 τροπάρια εἰς ἐκάστην ὥδῃν· εἶτα τὸ «Τῆ ὑπερμάχῳ» δίχορον, καὶ ἀναγινώσκεται ἡ α' στάσις τῶν οἰκῶν (Χαιρετισμῶν) τῆς Θεοτόκου (Α-Ζ)· εἶτα «Τῆ ὑπερμάχῳ στρατηγῶ» σύντομον, τὸ τρισάγιον κ.τ.λ. καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ μεγαλομάρτυρος·

«Πίστιν Χριστοῦ ὡσεὶ θώρακα, ἔνδον λαβὼν ἐν καρδίᾳ σου, τὰς ἐναντίας δυνάμεις κατεπάτησας, πολύαθλε· καὶ στέφει οὐρανίῳ ἐστέφθης αἰωνίως ὡς ἀήττητος»·

«Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῶ», καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου. Μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου» τὸ Εὐαγγέλιον τῆς παννουχίδος (Ἰω. ιε' 1-7), ἡ μικρὰ ἀπόλυσις, τὸ «Εὐξώμεθα», τὸ κάθισμα «Τὴν ὠραιότητα» καὶ εἶτα «Δι' εὐχῶν» (τυπικὸν Τριωδίου §26).

Σημείωσις. Ἡ τάξις αὕτη τῶν χαιρετισμῶν τηρεῖται καὶ κατὰ τὰς ἐφεξῆς Παρασκευὰς τῆς β', γ' καὶ δ' ἑβδομάδος, ἄνευ ὁμως Εὐαγγελίου. Κοντάκιον δὲ λέγεται τότε τὸ ἐξῆς, ἐφόσον τῷ Σαββάτῳ δὲν τύχη ἐορταζόμενος ἄγιος·

«Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως, τῷ φυτουργῶ τῆς κτίσεως, ἡ οἰκουμένη προσφέρει σοι, Κύριε, τοὺς θεοφόρους μάρτυρας· ταῖς αὐτῶν ἰκεσίαις, ἐν εἰρήνῃ βαθεῖα τὴν ἐκκλησίαν σου, διὰ τῆς Θεοτόκου συντήρησον, πολυέλεε».

- 8. Σάββατον α' τῶν νηστειῶν.** † «Θεοδώρου μεγαλομάρτυρος τοῦ Τήρωνος (μνήμη τοῦ διὰ κολλύβων θαύματος)». Θεοφυλάκτου ἐπισκόπου Νικομηδείας (†842-5), Ἐρμού ἀποστόλου (α' αἰ.).

Εἶδησις. Κατὰ τὰ Σάββατα τῆς Τεσσαρακοστῆς, τὸ μὲν πρωὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου, τὸ δὲ ἑσπέρας ψάλλεται, ὡς συνήθως, ὁ ἑσπερινὸς

τῆς ἐπαύριον Κυριακῆς, καθ' ἣν τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου.

Τῷ Σαββάτῳ πρωί. Μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου μὲ τὸ ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τοῦ ἁγίου [ἢ τὸ σύνηθες μεσονυκτικὸν ἐπὶ μνήμῃ ἑορταζομένου ἁγίου, ἐν ᾧ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ψάλλονται τὰ διὰ τὸν στίχον τῶν αἰῶν ἰδιόμελα τοῦ ἁγ. Θεοδώρου «Χορεύουσι στίφη μαρτύρων» κ.λπ. δίχα μὲν τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων, ἀλλὰ μετὰ τοῦ Δόξα εἰς τὸ δ' καὶ τοῦ Καὶ νῦν εἰς τὸ θεοτοκίον· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως»].

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν». Καθίσματα [μετὰ τὴν α' στιχολ.] μόνον τὰ 3 μαρτυρικά τοῦ γ' ἤχου (τὸ νεκρώσιμον δὲν λέγεται) «Ὅσοι φιλομάρτυρες» κ.λπ. (ζῆτει ἅπαντα ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν», εἶτα [μετὰ τὸν Ἄμωμον] τὰ τοῦ ἁγίου (Τριώδιον, Σάββατον α' ἔβδομ.) «Ζέων πίστεως», Δόξα, «Θεῖον δῶρον», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Ἡ τὸν ἀχώρητον Θεόν». Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τοῦ Μηναίου καὶ οἱ δύο τοῦ Τριωδίου· ἀπὸ γ' ὥδῆς τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν»· «Ἄπας γηγενῆς». Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου (26 Ὀκτ.), «Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι» (Β' Τιμ. β' 1-10)· Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, «Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς ἐν τοῖς σάββασιν» (Ματθ. β' 23-γ' 5). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου· «Ἄξιον ἐστὶ»· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον». Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν ἑορτίων κολλύβων μετὰ τῆς εὐχῆς «Ὁ πάντα τελεσφορήσας τῷ λόγῳ σου» (βλ. Ἱερατικόν). Εἶτα «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου» καὶ ἀπόλυσις.

Σημείωσις. Ἰστέον ὅτι κατ' ἀρχαίαν παράδοσιν, ἢ τις ὑπονοεῖται ἐν τῷ ἰσχύοντι *Τυπικῶ*, προτίθενται σήμερον πρὸς εὐλόγησιν εἰδικὰ κόλλυβα ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἑορταζομένου μεγαλομάρτυρος καὶ εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ διὰ κολλύβων τελεσθέντος θαύματος, περὶ οὗ ἢ ἐν τῷ *Τριωδίῳ ἀκολουθία*. Ἐπειδὴ ὑπάρχει ἐπίσης ἡ συνήθεια νὰ προσάγονται σήμερον κόλλυβα διὰ τοὺς κεκοιμημένους καὶ νὰ τελεῖται νεκρώσιμον τρισάγιον, ἂν καὶ δὲν εἶναι *Ψυχοσάββατον*, θεωροῦμεν ὀρθὸν πρῶτον μὲν μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν νὰ εὐλογηθῶν τὰ πρὸς τιμὴν τοῦ ἁγίου ἑόρτια κόλλυβα, μετὰ δὲ τὸ «Δι' εὐχῶν» τῆς λειτουργίας ὁ ἱερεὺς εὐθύς νὰ βάλῃ «Εὐλογητὸς» καὶ νὰ τελέσῃ κατὰ τὰ εἰωθότα τὸ νεκρώσιμον τρισάγιον ἐπὶ τῶν ἄλλων κολλύβων, «ἵνα μὴ συμψάλλωνται τὰ χαρμόσυνα τοῖς πενθίμοις».

9. † ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ). «Ἀνάμνησις τῆς ἀναστηλώσεως τῶν ἱερῶν εἰκόνων» (843). † Τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα μαρτύρων τῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῆς Σεβαστείας μαρτυρησάντων (†320). Ἦχος δ΄, ἑωθινὸν δ΄ (Τ.Μ.Ε., 9ῃ *Μαρτίου*, περιπτώσις ε΄ §§8-10).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «*Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως*» κοντάκιον «*Πίστιν Χριστοῦ*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 4, τοῦ *Τριωδίου* προσόμοια 3 «*Σὲ τὸν ἀκατάληπτον*» κ.λπ., καὶ τοῦ *Μηναίου* ἔτερα 3 «*Φέροντες τὰ παρόντα*» κ.λπ., Δόξα, «*Ἡ χάρις ἐπέλαμψε*», Καὶ νῦν, «*Ὁ διὰ σέ θεοπάτωρ*». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τῶν ἁγίων «*Προφητικῶς ἀνεβόα*» (βλέπε ἐν τέλει τῆς ἀκολουθίας αὐτῶν), Καὶ νῦν, τοῦ *Τριωδίου* «*Οἱ ἐξ ἀσεβείας*». Ἀπολυτίκια «*Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*», Δόξα, τῶν ἁγίων «*Τὰς ἀλγηδόνας*», Καὶ νῦν, τοῦ *Τριωδίου* «*Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, τὰ εἰς τοὺς αἴνους ἰδιόμελα τῶν μαρτύρων «*Χορὸς τετραδεκαπύρσευτος*» κ.λπ. [μετὰ τῶν ἰδιομέλων «*Τὴν λίμνην ὡς παράδεισον*» καὶ «*Ἐν ὠδαῖς ἁσμάτων*»] (ἅπαντα ἄνευ τοῦ Δόξα ἢ ἐτέρου στίχου), εἶτα Δόξα, τοῦ *Τριωδίου* «*Χαίρετε, προφῆται τίμιοι*», Καὶ νῦν, «*Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου*» τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστὶ*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου*».

Εΐδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα θὰ τελεσθοῦν δύο θεῖαι λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων, *Τετάρτη* καὶ *Παρασκευῆ*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτίκῳ. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον», καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν· εἶτα τὸ κάθισμα τοῦ Μηναίου «Τὸ σεπτὸν στερέωμα», Δόξα, τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον «Τῶν ἁγίων μαρτύρων τὸ ἐγκαλλώπισμα», Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Τὴν ταχειάν σου σκέπην». Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ΄)· μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ τροπάρια «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ Τριωδίου καὶ ὁ τῶν ἁγίων· ἀπὸ γ΄ ὥδῃς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ Τριωδίου «Τὴν θεῖαν σου μορφήν», Δόξα, τὸ τῶν μαρτύρων, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ· ἀφ' ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριωδίου, τὸ μηνολόγιον τῆς ἡμέρας, καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ «Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος»· «Τὴν τιμωτέραν», «Λίθος ἀχειρότμητος».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ δ΄ ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ Τριωδίου «Σκιρτήσατε, κροτήσατε», τῶν μαρτύρων «Χορὸς τετραδεκάριθμος» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 2, τοῦ Τριωδίου προόμοια 3 «Ἐν σοὶ νῦν ἀγάλλεται» κ.λπ., καὶ τῶν μαρτύρων ἔτερα 3 «Δεῦτε μαρτυρικὴν» κ.λπ., εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) «Ἐδοκίμασας ἡμᾶς, ὁ Θεός, ἐπύρωσας ἡμᾶς ὡς πυροῦται τὸ ἀργύριον», β) «Διήλθομεν διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος, καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς εἰς ἀναψυχήν», Δόξα, τοῦ Τριωδίου «Μωσῆς τῷ καιρῷ τῆς ἐγκρατείας», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένην»· δοξολογία μεγάλη.

Μετὰ τὸ ἁσματικὸν τῆς δοξολογίας «Ἅγιος ὁ Θεός» κ.λπ. (ἢ μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν τῆς θ. λειτουργίας), τελεῖται ἡ λιτάνευσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ καὶ τῶν ἱ. εἰκόνων πέριξ ἡ ἔσωθεν τοῦ ἱ. ναοῦ κατὰ τὴν ἀκόλουθον διάταξιν.

**Ἡ λιτανεία τῶν ἱερῶν εἰκόνων
κατὰ τὴν συνήθη τάξιν**

Ἐξεληθόντες τοῦ ἱ. ναοῦ, ὁ τε ἱ. κλῆρος καὶ ὁ λαὸς μετὰ τοῦ τιμίου σταυροῦ καὶ τῶν ἱ. εἰκόνων, καὶ τάξιν λιτανεύσεως ἀποτελέσαντες κατὰ τὰ εἰωθότα, περιερχόμεθα ἅπαξ τὸν ἱερὸν ναόν, τῶν κωδῶνων αὐτοῦ χαρμωσύνως κρουομένων, τῶν δὲ χορῶν ψαλλόντων τὸ ἀπολυτίκιον «*Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου*», εἰς τέσσαρας στάσεις. Εἰς ἐκάστην δὲ τοῦ ναοῦ πλευρὰν γίνονται αἱ κάτωθι δεήσεις.

α΄) Ἐν τῇ νοτιά πλευρᾷ τοῦ ναοῦ δέησις ὑπὲρ τῶν ζώντων.

β΄) Ὅπισθεν τοῦ ἱεροῦ γίνεται δέησις ὑπὲρ τῶν ἀπ' αἰῶνος κεκοιμημένων εὐσεβῶν βασιλέων, ὀρθοδόξων πατριαρχῶν, ἀρχιερέων κ.τ.λ.· οἱ χοροὶ «*Αἰωνία ἡ μνήμη*» (γ΄) καὶ ἡ ἐκφώνησις «*Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις*».

γ΄) Ἐν τῇ βορεία πλευρᾷ τοῦ ναοῦ δέησις ὑπὲρ τῶν ζώντων, ὡς ἐν τῇ πρώτῃ στάσει.

δ΄) Πρὸ τῆς δυτικῆς θύρας ἢ ἐντὸς τοῦ ναοῦ (ἐν τῷ σολέα) ὑπὲρ τῶν ζώντων καὶ εἰς τὸ τέλος «*Ἐπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι*» κ.λπ., «*Ἐπάκουσον ἡμῶν*» καὶ ἀναγινώσκει ὁ προεξάρχων ἱερεὺς (ἢ ἂν ἢ προεξάρχων ὁ ἀρχιερεὺς) τὰς ἐξῆς περικοπὰς τοῦ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας συνοδικοῦ:

Οἱ προφῆται ὡς εἶδον, οἱ ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν, ἡ Ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν, οἱ διδάσκαλοι ὡς ἐδογματίσαν, ἡ οἰκουμένη ὡς συμπεφρόνηκεν, ἡ χάρις ὡς ἔλαμψεν, ἡ ἀλήθεια ὡς ἀποδέδεικται, τὸ ψεῦδος ὡς ἀπελήλαται, ἡ σοφία ὡς ἐπαρησιασάτο, ὁ Χριστὸς ὡς ἐβράβευσεν, οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω λαλοῦμεν, οὕτω κηρύσσομεν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ τοὺς αὐτοῦ ἀγίους ἐν λόγοις τιμῶντες, ἐν συγγραφῆς, ἐν νοήμασιν, ἐν ναοῖς, ἐν εἰκονίσμασι, τὸν μὲν ὡς Θεὸν καὶ δεσπότην προσκυνοῦντες καὶ σέβοντες, τοὺς δὲ διὰ τὸν κοινὸν δεσπότην ὡς αὐτοῦ γνησίους θεράποντας τιμῶντες καὶ τὴν κατὰ σχέσιν προσκύνησιν ἀπονέμοντες. Αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξεν. Ἐπὶ τούτοις τοὺς τῆς εὐσεβείας κήρυκας ἀδελφικῶς τε καὶ πατροποθῆτως εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς εὐσεβείας, ὑπὲρ ἧς ἠγωνίσαντο,

ἀνευφημοῦμεν καὶ λέγομεν· Τῶν τῆς ὀρθοδοξίας προμάχων εὐσεβῶν βασιλέων, ἀγιωτάτων πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, διδασκάλων, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, αἰωνία ἡ μνήμη.

‘Ο χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» γ’.

Τούτων τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας μέχρι θανάτου ἄθλοις τε καὶ ἀγωνίσμασι καὶ διδασκαλίαις παιδαγωγείσθαι τε καὶ κρατύνεσθαι Θεὸν ἐκλιπαροῦντες καὶ μιμητὰς τῆς ἐνθέου αὐτῶν πολιτείας μέχρι τέλους ἀναδεικνύσθαι ἐκδυσωποῦντες, ἀξιοθεύημεν τῶν ἐξαιτουμένων, οἰκτιρμοῖς καὶ χάριτι τοῦ μεγάλου καὶ πρώτου ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν θεοειδῶν ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων.

‘Ο χορὸς «Ἀμήν». Εἰσερχομένων δὲ ἡμῶν εἰς τὸν ἰ. ναὸν ψάλλεται τὸ μέγα προκείμενον «Τίς θεὸς μέγας», καὶ εἶτα τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Ἡ λιτανεία τῶν ἱερῶν εἰκόνων κατὰ τὴν τάξιν τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων

Σχηματίζεται ἱερὰ πομπὴ ὡς ἐξῆς· προπορεύονται οἱ κρατοῦντες κηρολαμπάδας, εἶτα οἱ φέροντες τὰ λάβαρα, τοὺς φανούς, τὰ ἐξαπτέρυγα· ἀκολουθοῦν οἱ χοροὶ τῶν ψαλτῶν· εἶτα οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ φερόντες τὰς ἰ. εἰκόνας χριστιανοί, καὶ τέλος διάκονοι μετὰ θυμιατηρίων θυμιῶντες τὸν εἰς χεῖρας τοῦ ἀρχιερέως εὐρισκόμενον τίμιον Σταυρόν (ἢ τὴν μικρὰν φορητὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ). Κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς λιτανείας ἴστανται πάντες εἰς τὸν σολέα.

ΕΝΑΡΞΙΣ. Ἐκφωνεῖ ὁ διάκονος· «Εὐλόγησον, δέσποτα, τὴν ἁγίαν εἴσοδον». Ὁ ἀρχιερεὺς ἀπὸ τῶν βημοθύρων· «Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων σου πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων». Ὁ χορὸς «Ἀμήν».

Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ἀναγινώσκει ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸ προοίμιον τοῦ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας συνοδικοῦ·

Ἐποφειλομένη πρὸς Θεὸν ἐτήσιος εὐχαριστία, καθ’ ἣν ἡμέραν ἀπελάβομεν τὴν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν σὺν ἀποδείξει τῶν τῆς εὐσεβείας δογμάτων καὶ καταστροφῇ τῶν τῆς κακίας δυσσεβημάτων.

Προφητικαῖς ἐπόμενοι ῥήσεσιν ἀποστολικαῖς τε παραινέσεσιν εἰκόντες καὶ εὐαγγελικαῖς ἱστορίαις στοιχοῦμενοι, τῶν ἐγκαινίων τὴν ἡμέραν ἐορτάζομεν. Καὶ ταύτη εὐχαῖς καὶ λιτανείαις συνευφραινόμενοι τε καὶ συναγαλλόμενοι ψαλμοῖς ἐκβοῶμεν καὶ ᾄσμασιν.

Καὶ ἐκκινεῖ ἡ ἱερὰ πομπὴ πρὸς τὴν βορείαν πύλην τοῦ ναοῦ, ἐνῶ ὁ χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτικίον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου», εἰς χρόνον ἀνάλογον, ὥστε ὁ ἀρχιερεὺς νὰ φθάσῃ εἰς τὸν χώρον τῆς ἐπομένης στάσεως*.

ΣΤΑΣΙΣ ΠΡΩΤΗ. Ἰσταμένης τῆς πομπῆς, ἀναγινώσκει ὁ προϊστάμενος τὸ α' ἄρθρον τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως «Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα, Παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀορατῶν».

Ὁ ἀρχιερεὺς ἐκφώνως:

Τῶν τὴν ἔνσαρκον τοῦ Θεοῦ Λόγου παρουσίαν λόγῳ, στόματι, καρδίᾳ καὶ νῶ, γραφῇ τε καὶ εἰκόσιν ὁμολογούντων, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

Ὁ ἀρχιερεὺς:

Τῶν εἰδότην τῆς τοῦ Χριστοῦ μᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ὑποστάσεως τὸ ἐν οὐσίαις διάφορον, καὶ ταύτης τὸ κτιστόν τε καὶ ἄκτιστον, τὸ ὁρατὸν καὶ ἀόρατον, τὸ παθητὸν καὶ ἀπαθές, τὸ περιγραφτὸν καὶ ἀπερίγραφτον, καὶ τῇ μὲν θεϊκῇ οὐσίᾳ τὸ ἄκτιστον καὶ τὰ ὅμοια προσαρμοζόντων, τῇ δὲ ἀνθρωπίνῃ φύσει τὰ τε ἄλλα καὶ τὸ περιγραφτὸν ἀνομολογούντων καὶ λόγῳ καὶ εἰκονίσμασιν, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

Ὁ ἀρχιερεὺς:

Τῶν πιστευόντων καὶ διακηρυκτουμένων, ἧ τοι εὐαγγελιζομένων τοὺς λόγους ἐπὶ γραμμάτων, τὰ πράγματα ἐπὶ σχη-

* Λόγῳ τοῦ μακροῦ τοῦ ἀπολυτικίου, δύναται νὰ ψαλῆ τοῦτο εἰς τρεῖς στάσεις οὕτως: ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς ἐκκινήσεως μέχρι τῆς βορείας θύρας «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου... Χριστὸς ὁ Θεός», ἀπὸ τῆς βορείας μέχρι τῆς δυτικῆς θύρας τοῦ ναοῦ «βουλήσει γὰρ ἠυδόκησας... ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ» καὶ τέλος ἀπὸ τῆς δυτικῆς θύρας μέχρι τῆς μεσημβρινῆς τοιαύτης «Ὅθεν εὐχαρίστως βοῶμέν σοι... εἰς τὸ σῶσαι τὸν κόσμον».

μάτων, και εἰς μίαν ἑκάτερον συντελεῖν ὠφέλειαν, τὴν τε διὰ λόγων ἀνακήρυξιν και τὴν δι' εἰκόνων τῆς ἀληθείας βεβαιώσιν, αἰωνία ἢ μνήμη.

Ὁ χορὸς «Αἰωνία ἢ μνήμη» γ'.

Καὶ ἐκκινεῖ πάλιν ἡ πομπὴ πρὸς τὴν δυτικὴν θύραν (ἢ τοι πρὸς τὰς βασιλικὰς πύλας) τοῦ ναοῦ, ἐνῶ ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου» (εἰς χρόνον ἀνάλογον).

ΣΤΑΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ. Τοῦ ἀρχιερέως φθάσαντος πρὸ τῶν βασιλικῶν πυλῶν, ἴσταται ἢ λιτανεῖα· ὁ δὲ προϊστάμενος ἀναγινώσκει τὰ χριστολογικὰ ἄρθρα τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως:

Και εἰς ἓνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰῶνων φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρί, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο. Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους και διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν και σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου και Μαρίας τῆς Παρθένου και ἐνανθρωπήσαντα. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου και παθόντα και ταφέντα. Και ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς. Και ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς και καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς. Και πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας και νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος.

Εἶτα ὁ ἀρχιερεὺς ἐκφώνως:

Οἱ προφητῆται ὡς εἶδον, οἱ ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν, ἡ Ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν, οἱ διδάσκαλοι ὡς ἐδογματίσαν, ἡ οἰκουμένη ὡς συμπεφρόνηκεν, ἡ χάρις ὡς ἔλαμπεν, ἡ ἀλήθεια ὡς ἀποδέδεικται, τὸ ψεῦδος ὡς ἀπελήλαται, ἡ σοφία ὡς ἐπαρησιάσατο, ὁ Χριστὸς ὡς ἐβράβευσεν· οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω λαλοῦμεν, οὕτω κηρύσσομεν Χριστόν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν, και τοὺς αὐτοῦ ἁγίους ἐν λόγοις τιμῶντες, ἐν συγγραφαῖς, ἐν νοήμασιν, ἐν θυσίαις, ἐν ναοῖς, ἐν εἰκονίσμασι, τὸν μὲν ὡς Θεὸν και δεσπότην προσκυνοῦντες και σέβοντες, τοὺς δὲ διὰ τὸν κοινὸν δεσπότην ὡς αὐτοῦ γνησίους θεράποντας τιμῶντες και τὴν κατὰ σχέσιν προσκύνησιν ἀπονέμοντες.

Αὕτη ἢ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἢ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἢ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, αὕτη ἢ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξε.

Καὶ ἐκκινεῖ ἡ ἰ. πομπὴ πρὸς τὴν μεσημβρινὴν (νοτιάνα) θύραν τοῦ ναοῦ, ἐνῶν ὁ χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου» (εἰς χρόνον ἀνάλογον).

ΣΤΑΣΙΣ ΤΡΙΤΗ. Ὅταν ὁ ἀρχιερεὺς φθάσῃ εἰς τὸν ὠρισμένον τόπον, ἴσταται ἡ πομπή, καὶ ὁ προϊστάμενος ἀναγινώσκει τὰ λοιπὰ ἄρθρα τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως·

Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ κύριον, τὸ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν. Εἰς μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν. Ὁμολογῶ ἓν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν. Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν.

Εἶτα ὁ ἀρχιερεὺς ἐκφώνως·

Μιχαὴλ τοῦ ὀρθοδόξου βασιλέως καὶ Θεοδώρας τῆς ἁγίας αὐτοῦ μητρὸς, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ´).

Ὁ ἀρχιερεὺς·

Βασιλείου, Κωνσταντίνου, Λέοντος, Ἀλεξάνδρου, Χριστοφόρου, Νικηφόρου, Ἀνδρονίκου, Ἰσαακίου, Ἀλεξίου καὶ Θεοδώρου, τῶν τὴν οὐράνιον βασιλείαν τῆς ἐπιγείου ἀνταλλαξαμένων, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ´).

Ἰγνατίου, Φωτίου, Στεφάνου, Ἀντωνίου, Ἰωσήφ καὶ πάντων τῶν ἁγιωτάτων πατριαρχῶν τῶν ὑπὲρ τῆς πίστεως ἡμῶν ἀγωνισαμένων, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» γ´.

Τούτων τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας μέχρι θανάτου ἄθλοις τε καὶ ἀγωνίσμασι καὶ διδασκαλίαις παιδαγωγεῖσθαι τε καὶ κρατύνεσθαι Θεὸν ἐκλιπαροῦντες καὶ μιμητὰς τῆς ἐνθέου αὐτῶν πολιτείας μέχρι τέλους ἀναδείκνυσθαι ἐκδυσωποῦντες, ἀξιωθεῖμεν τῶν ἐξαιτουμένων, οἰκτιρμοῖς καὶ χάριτι τοῦ μεγάλου καὶ πρώτου ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν θεοειδῶν ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων.

Ὁ χορὸς «Ἀμήν» καὶ ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου» (εἰς χρόνον ἀνάλογον) [ἢ τὸ ἀκροτελεύτιον

αυτοῦ «Χαράς ἐπλήρωσας τὰ πάντα» κ.λπ.], ἐνῶ ἡ ἰ. πομπὴ ἐπιστρέφει εἰς τὸν σολέα.

ΣΤΑΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ. Ὁ ἀρχιερεὺς ψάλλει ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸν ψαλμικὸν στίχον «Τίς θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν· σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος». Τὸν αὐτὸν στίχον ἐπιναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἀνὰ μίαν, καὶ εἶτα τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν

Ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα ὡς ἐξῆς.

Ἄντίφωνον α΄

Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἢ τις οὐ σαλευθήσεται.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ Κυρίου, ἀκουστάς ποιήσει πάσας τὰς αἰνήσεις αὐτοῦ;

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Εἰπάτωσαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ Κυρίου, οὓς ἐλυτρώσατο ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, Καὶ νῦν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἄντίφωνον γ΄

Ἐξομολογησάσθωσαν τὰ ἐλέη αὐτοῦ καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι, Ἄλληλουῖα.

Ἦψωσάτωσαν αὐτὸν ἐν ἐκκλησίᾳ λαοῦ καὶ ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς...

Ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...

Τοῦ ἀκοῦσαι τοῦ στεναγμοῦ τῶν πεπεδημένων, τοῦ λῦσαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθνατωμένων.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...

Δόξα, Καὶ νῦν. «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἄντίφωνον γ΄

Αἰνεσάτωσαν αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ.

«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»

Αὕτη ἡ ἡμέρα Κυρίου, ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ.

«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»

Κύριε, ὁ Θεός μου, εἰς τὸν αἰῶνα ἐξομολογήσομαί σοι.

«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὸ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...»

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, ἀπολυτικά «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», τοῦ Τριωδίου «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου», τῶν ἁγίων «Τὰς ἀλληθόνας», καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– τῶν μαρτύρων (Μαρτ. 9), «Τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν» (Ἐβρ. ιβ΄ 1-10)· ἀλληλουαρίου τῆς ἑορτῆς, ἡχ. πλ. δ΄ *· Εὐαγγέλιον Κυριακῆς α΄ νηστειῶν, «Ἡθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν» (Ἰω. α΄ 44-52).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε»· καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτικίον τὸ ἀναστάσιμον, Δόξα, τῶν ἁγίων· κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «Ὁ ἀπερίγραπτος Λόγος».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ἐσπέρια εἰς στίχους 10, κατανυκτικὰ τοῦ (δ΄) ἡχου 4 «Ἡθελον δάκρυσιν ἐξαλεῖψαι» κ.λπ. (ζητεῖ ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), προσόμοια τοῦ Τριωδίου 3 «Δίδου μοι κατάνυξιν», κ.λπ. καὶ τοῦ Μηναιίου (10 Μαρ.) ἕτερα 3, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ προσόμοιον θεοτοκίον. Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ, «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον «Ἐδωκας

* Οἱ στίχοι τοῦ ἀλληλουαρίου πλήρεις· α΄ «Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐν τοῖς ἰερεῦσιν αὐτοῦ, καὶ Σαμουὴλ ἐν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα αὐτοῦ», β΄ «Ἐπεκαλοῦντο τὸν Κύριον, καὶ αὐτὸς εἰσήκουεν αὐτῶν ἐν σὺλῳ νεφέλης ἐλάλει πρὸς αὐτούς».

κληρονομίαν», κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν. Εἰς τὸν στίχον, ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· «Νῦν ἀπολύεις» κ.τ.λ. ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας.

10. Δευτέρα. Κοδράτου τοῦ ἐν Κορίνθῳ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 5 μαρτύρων (†251). Ἀναστασίας τῆς πατρικίας, Μιχαὴλ Μαυροειδῆ νεομάρτ. τοῦ ἐν Ἀδριανουπόλει (†1544).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου, ὥρων μετὰ τῶν μακαρισμῶν, καὶ τοῦ ἐσπερινοῦ τῆς ἐπομένης, ὡς προοδηλωταί, κατὰ τὴν τάξιν τῆς Τεσσαρακοστῆς.

Περὶ τῶν κανόνων ἐν τῷ μεγάλῳ ἀποδείπνῳ

1. Καθ' ἐκάστην ἐσπέραν ἀπὸ Δευτέρας ἕως Πέμπτης τῶν λοιπῶν ἐβδομάδων τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς καὶ τὴν ἐσπέραν τῆς μεγ. Δευτέρας καὶ τῆς μεγ. Τρίτης διεξάγεται ἡ ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ (ἄνευ Εὐαγγελίου) καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ. Μετὰ τὴν δοξολογίαν τὸ Τ.Μ.Ε. (τυπικὸν Τριωδίου §23, ὑποσ. 17) ὀρίζει νὰ ψάλλεται ἐκ τοῦ Θεοδοκάρου ὁ ὠρισμένος κανὼν τῆς ἡμέρας ὁ εἰς τὸν ἦχον τῆς ἐβδομάδος.

2. Κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ σημειουμένην τάξιν (α' Κυρ. τῶν η-στειῶν, εἰς τὸ τέλος τοῦ κατανυκτικοῦ ἐσπερινοῦ), ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Πέμπτης πρὸ τοῦ Λαζάρου ἐσπέρας ἐν τοῖς μεγ. ἀποδείπνοις ψάλλονται οἱ κανόνες τοῦ Μηναίου οἱ ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀντίπασχα (12-27 Ἀπριλίου) ὁμοῦ μετὰ τῶν κανόνων τῆς Θεοτόκου, οἱ ὁποῖοι καὶ προηγοῦνται. Ἀπὸ γ' ὥδης κάθισμα τοῦ Μηναίου καὶ ἀφ' ε' τῆς Θεοτόκου· μετὰ τοὺς κανόνας, τὰ 4 προσόμοια τῆς Θεοτόκου καὶ εἶτα τὰ 3 τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοδοκίου αὐτῶν. Ὅταν συμπληρωθοῦν οἱ κανόνες τοῦ Μηναίου, λέγεται μόνον τὸ Θεοδοκάριον.

Κατὰ ταῦτα ἡ καθ' ἡμέραν σειρὰ τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου (ἐκ τῆς περιόδου 12-27 Ἀπριλίου) εἰς τὸ μέγα ἀπόδειπνον ἔχει ὡς ἑξῆς·

Τὸ ἐσπέρας τῆς	ψάλλονται κανὼν καὶ προσόμοια τῆς
10 Μαρτίου	12 Ἀπριλίου (ἀγίου Βασιλείου Παρίου)
11 Μαρτίου	13 Ἀπριλίου (ἀγ. Μαρτίνου Ῥώμης)
12 Μαρτίου	14 Ἀπριλίου (ἀγ. Ἀριστάρχου καὶ λοιπῶν)
13 Μαρτίου	15 Ἀπριλίου (μάρτυρος Κρήσκεντος)
17 Μαρτίου	16 Ἀπριλίου (ἀγ. Ἀγάπης, Εἰρήνης, Χιονίας)
18 Μαρτίου	17 Ἀπριλίου (ιερομάρτυρος Συμεῶν)
19 Μαρτίου	18 Ἀπριλίου (ὀσίου Ἰωάννου)

20 Μαρτίου	19 Ἀπριλίου (ιερομάρτυρος Παφνουτίου)
26 Μαρτίου	20 Ἀπριλίου (όσίου Θεοδώρου Τριχινᾶ)
31 Μαρτίου	21 Ἀπριλίου (ιερομάρτυρος Ἰανουαρίου)
1 Ἀπριλίου	22 Ἀπριλίου (όσίου Θεοδώρου Συκεώτου)
3 Ἀπριλίου	24 Ἀπριλίου (όσίας Ἐλισάβετ)
7 Ἀπριλίου	26 Ἀπριλίου (ιερομάρτυρος Βασιλέως)
8 Ἀπριλίου	27 Ἀπριλίου (ιερομάρτυρος Συμεών)

- 11. Τρίτη.** Σωφρονίου πατρ. Ἱεροσολύμων (†638-44). Πιονίου, Τροφίμου καὶ Θαλλοῦ τῶν μαρτύρων, Θεοδώρας ὁσίας (τῆς ἐκ Σεργίων Κοζάνης) βασιλίσσης Ἄρτης.

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν τῆς τεσσαρακοστῆς νηστείας βλέπε 4 καὶ 10 Μαρτίου.

- 12. Τετάρτη.** Θεοφάνους τοῦ ὁμολογητοῦ (†818). Γρηγορίου Ῥώμης τοῦ Διαλόγου (†604), Φινεές τοῦ δικαίου (1430 π.Χ.), Συμεών τοῦ νέου Θεολόγου (†1022).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προοδηλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ ἠ΄ κάθισμα («Πρὸς Κύριον»). Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὸ ἰδιόμελον «Τὴν πνευματικὴν, ἀδελφοί» (δίς), τὸ μαρτυρικὸν «Πανεύφημοι μάρτυρες» καὶ τὰ 3 τῆς σειρᾶς προσόμοια τοῦ Τριωδίου ἀνὰ μίαν, εἶτα τὰ 3 τοῦ Μηναιῖου (13 Μαρτ.) εἰς 4 μετὰ τοῦ ἐν συνεχείᾳ Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίου· εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

- 13. Πέμπτη.** Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ ἱεροῦ λειψάνου Νικηφόρου πατριάρχου ΚΠόλεως († 846). Πουπλίου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν ἱερομάρτυρος (β΄ αἰ.).

- 14. Παρασκευή.** Βενεδίκτου ὁσίου (†543)· Εὐσχήμενος ὁμολογητοῦ ἐπισκόπου Λαμπάκου († θ΄ αἰ.).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προοδηλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων. Μετὰ τὸν προοιμιακὸν καὶ τὸ ἠ΄ κάθισμα, εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὸ ἰδιόμελον «Νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος» (δίς), τὰ 4 μαρτυρικά τοῦ (δ΄) ἤχου, καὶ ἐκ τοῦ Μηναιῖου (Μαρτ. 15) προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ ἤχου (ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου) «Ποῦ

ἐστὶν ἡ τοῦ κόσμου», Καὶ νῦν, «Ὁ διὰ σέ θεοπάτωρ· εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγουμένης.

Τῆ Παρασκευῆ ἑσπέρας. Οἱ β΄ χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον ψάλλεται ὁ κανὼν «Ἐνοίξω τὸ στόμα μου», εἶτα τὸ «Τῆ ὑπερμάχῳ» δίχορον, καὶ ἐκφωνεῖται ἡ β΄ στάσις τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου «Ἦκουσαν οἱ ποιμένες». Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ., κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως», καὶ τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν τάξιν τῶν α΄ χαιρετισμῶν (ἀλλ' ἄνευ Εὐαγγελίου).

15. Σάββατον β΄ τῶν νηστειῶν. Ἀγαπίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ (†303). Ἀριστοβούλου ἀποστόλου Βρετανίας, Μανουὴλ νεομάρτυρος τοῦ Κρητός (†1792).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, τὰ εἰρηνικὰ καὶ τὴν ἐκφώνησιν «Ὅτι πρέπει σοι», οἱ χοροὶ εἰς ἦχον β΄ τὸ ἀλληλουιάριον, δις ἄνευ στίχων καὶ δις ἐφύμνιον τῶν στίχων «Μακάριοι οὓς ἐξελέξω», «Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν». Ἀπολυτίκια, τὸ μαρτυρικὸν «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «Μνήσθητι, Κύριε», Καὶ νῦν, θεοτοκίον, «Μήτηρ ἀγία». Καθίσματα τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ δ΄ ἦχου, «Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε» κ.λπ. ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου, εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «Ψυχὰς αἷς μετέστησας», Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον». Εὐθύς [ὁ Ἄμμωμος εἰς στάσεις δύο καί] τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια, μετὰ τὰ ὁποῖα γίνεται τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων, ὡς ἐσημειώθη εἰς τὸν ἑσπερινὸν τοῦ Σαββάτου τῆς ἀπόκρεω (22 Φεβρ.). Εἶτα οἱ χοροὶ τὸ νεκρώσιμον κάθισμα τοῦ πλ. α΄ ἦχου «Ἀνάπαυσον, σωτὴρ ἡμῶν», Δόξα, «Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ», Καὶ νῦν, «Ὁ ἐκ παρθένου ἀνατείλας». Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. [Ἡ στιχολογία τῶν ἐννέα ᾠδῶν καί] ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου (μετὰ τῶν εἰρῶν) μέχρι μὲν τῆς ε΄ ᾠδῆς μόνος, ἀπὸ δὲ τῆς ς΄ ᾠδῆς μετὰ τῶν τετραωδίων κανόνων τῆς ἡμέρας (Τριώδιον, Σάβ. β΄ ἐβδ.). Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ὁ εἰρὸς τοῦ Μηναίου, αἰτησις, «Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός», τὸ μεσῶδιον τοῦ Μηναίου κάθισμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' ς΄ ᾠδῆς ὁ εἰρὸς τοῦ β΄ τετραωδίου «Βυθός μοι τῶν παθῶν», αἰτησις, «Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεύς», εἶτα

(διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὸ Μηναιὸν) τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον «*Μετὰ τῶν ἁγίων*» καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, ἀλλ' εἰς τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» ὁ εἰρμὸς τῆς η' ᾠδῆς τοῦ β' τετραωδίου «*Τὸν ἐξ ἀνάρχου*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ β' τετραωδίου «*Σὲ τὴν ἀθάνατον πηγὴν*» καὶ τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*». (Τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου δίς.) Ἐξαποστειλάριον τὸ νεκρώσιμον τοῦ Σαββάτου «*Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων*» καὶ θεοτοκίον «*Ὁ γλυκασμὸς τῶν ἀγγέλων*» (βλέπε εἰς Ὁρολόγιον). Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου 4 ἰδιόμελα τοῦ δ' ἤχου «*Τίς οὐκ ἐξίσταται ὀρῶν*» κ.λπ., Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «*Εἰς τὴν κατάπαυσίν σου*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Ἐχοντές σε, Θεοτόκε*». «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶν προσόμοια νεκρώσιμα τοῦ ἤχου «*Ὅντως φοβερώτατον*» κ.λπ. ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου. «*Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ ἀπολυτικά τῆς μετ' Ἀλληλουῖα ἀκολουθίας τοῦ Σαββάτου «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», Δόξα, «*Μνήσθητι, Κύριε*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Μήτηρ ἁγία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ συνήθη («*τῶν καθημερινῶν*»). Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», «*Μνήσθητι, Κύριε*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκια «*Μετὰ τῶν ἁγίων*» καὶ «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*». Ἀπόστολος: Σαβ. β' ἑβδ. νηστ., «*Βλέπετε μήποτε ἔσται*» (Ἐβρ. γ' 12-16): Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς ἔρημον τόπον*» (Μρ. α' 35-44). Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ ἰ. Χρυσοστόμου· «*Ἄξιον ἐστὶ*»· «*Μακάριοι οὓς ἐξελέξω*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*». Ἐὰν ὑπάρχουν κόλλυβα ὑπὲρ κεκοιμημένων, μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ νεκρώσιμα τροπάρια «*Μετὰ πνευμάτων δικαίων*» κ.λπ. καὶ μνημονεύονται παρὰ τοῦ ἱερέως τὰ ὀνόματα ὑπὲρ ὧν τὰ κόλλυβα· καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυσις.

Εἵδησις. Οὗτος ὁ τύπος τηρεῖται καὶ κατὰ τὰ Σάββατα τῶν ἐπομένων γ' καὶ δ' ἑβδομάδων, ἐναλλασσομένων τῶν καθισμάτων, μαρτυρικῶν καὶ νεκρωσίμων τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος· ἐκτός εἰ τύχοι ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἢ μνήμη ἐορταζομένου ἁγίου.

16. † ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. «Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ». Σαββίνου τοῦ Αἰγυπτίου (†287). Ἰουλιανοῦ μάρτυρος (γ΄ αἰ.), Χριστοδοῦλου ὀσίου τοῦ ἐν Πά-
τμῳ. Ἦχος πλ. α΄, ἑωθινὸν ε΄ (τυπικὸν Τριωδίου §§35-37).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε» κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριωδίου 3 εἰς 4, Δόξα, «Ὅσιε τρισμάκαρ», Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ». Εἴσοδος κ.λπ. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Ἡ γρήγορος γλώσσά σου», Καὶ νῦν, «Ἀνύμφευτε παρθένε». Ἀπολυτίκια «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, «Ὁρθοδοξίας ὁ φωστήρ», Καὶ νῦν, «Ὁ δι΄ ἡμᾶς γεννηθεῖς».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὰ 3 κατα-
νυκτικά τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε», κ.λπ..

Εἵδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα, γ΄ τῶν νηστειῶν, θὰ τε-
λεσθοῦν δύο θ. λειτουργίαι προηγιασμένων δάρων, τῇ Τετάρτῃ καὶ
τῇ Παρασκευῇ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ
ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῆς α΄ στιχολογίας μὲ θεοτο-
κίον «Χαῖρε, πύλη Κυρίου», καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεο-
τοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ
προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (ε΄)· μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ ιδιό-
μελα «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρμῶν) καὶ ὁ τοῦ
Τριωδίου μετὰ στίχου «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρόσβευε ὑπὲρ
ἡμῶν»· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ιεράρχου,
εἶτα τὸ μεσῳδιον κάθισμα τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ θεοτοκίον· ἀφ΄
ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μηνολόγιον,
καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τι-
μιωτέραν», «Ἄπας γηγενής».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ε΄ ἀναστά-
σιμον «Ἡ ζωὴ καὶ ὁδός», τοῦ Τριωδίου «Χαῖρε, πατέρων καύ-
χημα» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρά ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἱεράρχου προσόμοια 3 «*Τὴν μακαρίαν ἐν κόσμῳ*» κ.λπ. εἰς 4 εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, «*Τοῖς ἐν σκότει ἀμαρτημάτων*», Καὶ νῦν, «*Υπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66). Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «*Τὸν συνάναρχον Λόγον*», «*Ὁρθοδοξίας ὁ φωστήρ*» καὶ τοῦ ναοῦ, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον «*Τῇ ὑπερμάχῳ*». Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου· Ἀπόστολος: Κυρ. β' νηστ., «*Κατ' ἀρχὰς σύ, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας*» (Ἑβρ. α' 10-β' 3)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοῦμ*» (Μθ. β' 1-12). Καθεξῆς ἢ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου· εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* «*Ἐπὶ σοὶ χαίρει*»· κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «*Τὸν συνάναρχον Λόγον*», Δόξα, «*Ὁρθοδοξίας ὁ φωστήρ*»· ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» καταनुκτικὰ 4 τοῦ πλ. α' ἤχου «*Κύριε, ἀμαρτάνων οὐ παύομαι*» κ.λπ. (ζητεῖ ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), προσόμοια 3 τῆς σειρᾶς τοῦ Τριωδίου «*Ἀμέτρητά σοι παιάσας*» καὶ 3 τοῦ Μηναιῖου (17ης Μαρτίου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον. Εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», μέγα προκείμενον «*Μὴ ἀποστρέψῃς*». Εἰς τὰ ἀπόστιχα, ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· «*Νῦν ἀπολύεις*», τρισάγιον κ.τ.λ. ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας.

17. Δευτέρα. Ἀλεξίου ὁσ. τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ (†411).

Σημείωσις. Ἐνθα ἐορτάζεται ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου Ἀλεξίου, ἡ ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται κατὰ τὰς συναφεῖς διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ τῆς 10ης Φεβρ. καὶ τῆς 9ης Μαρτίου· Ἀπόστολος: τοῦ ὁσίου, 6 Δεκ. (Ἑβρ. ιγ' 17-21)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. δ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ς' 1-10).

18. Τρίτη. Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων (†386). Τροφίμου, Εὐκαρπίωνος καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων (†300).

19. Τετάρτη. Χρυσάνθου και Δαρείας τῆς Ἀθηναίας· Κλαυδίου και τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων (†283)· Δημητρίου νεομάρτυρος τοῦ Τορναρᾶ (†1564).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προοδηλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων. Ὁ προοιμακὸς και τὸ ιη΄ κάθισμα. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου «Ἀσώτως διασπείρας» (δίς), τὸ μαρτυρικὸν «Ἱερεῖα ἔμψυχα» (ἅπαξ), τὰ 3 προσόμοια τῆς σειρᾶς τοῦ Τριωδίου «Ἡλίου ἀυγάσματα» και ἕτερα 3 τοῦ Μηναίου (20 Ἀπριλίου) εἰς 4, Δόξα, Και νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», και τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

20. Πέμπτη. Τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγ. Σάββα ἀναιρεθέντων πατέρων (†796)· Μύρωνος νεομάρτ. τοῦ ἐξ Ἡρακλείου (†1793).

21. Παρασκευή. Ὁσίου Ἰακώβου τοῦ ὁμολογητοῦ. Θωμᾶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως (†610).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προοδηλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Ὁ προοιμακὸς και τὸ ιη΄ κάθισμα. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου «Ἀσώτου δίκην ἀπέστην» (δίς), τὰ 4 μαρτυρικά τοῦ πλ. α΄ ἤχου «Τῶν ἐπιγείων ἀπάντων» (ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου) και τοῦ Μηναίου (22 Μαρτίου) ἕτερα 3 εἰς 4, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ ἤχου «Ἐμνήσθην τοῦ προφήτου», Και νῦν, «Ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ» (ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου)· εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», και τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Οἱ γ΄ χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον ἐκφωνεῖται ἡ γ΄ στάσις τοῦ ἀκαθίστου «Νέαν ἔδειξε κτίσιν», ὡς εἴθισται. Κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως». Πάντα τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν τάξιν τῶν α΄ χαιρετισμῶν (ἀλλ΄ ἄνευ Εὐαγγελίου).

22. Σάββατον γ΄ τῶν νηστειῶν. Βασιλείου ἱερομ. πρεσβυτέρου τῆς Ἀγκυρανῶν ἐκκλησίας (†362). Καλλινίκης μάρτυρος (†252).

Τῷ Σαββάτῳ πρωί. Τὸ μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετ' Ἀλληλουία κατὰ τὸν τύπον τοῦ β' Σαββάτου τῶν νηστειῶν (30 Μαρτίου). Εἰς τὰ καθίσματα τὰ 3 μαρτυρικά τοῦ πλ. α' ἤχου, «*Κύριε, τὸ ποτήριον*» κ.λπ. ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου, ἀλλ' εἰς τὸ Δόξα, ἀντὶ τοῦ νεκρωσίμου «*Ἀνάπαυσον, σωτὴρ ἡμῶν*» (ὃ περ θὰ ψαλῆ ὑποχρεωτικῶς μετὰ τὰ εὐλογητάρια) λέγεται τὸ παρόν, ἤχος πλ. α' (ἐκ τοῦ μεγάλου Εὐχολογίου):

Γινώσκεις ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀμαρτίαις γεγεννημεθα· δι' ὃ σε ἱκετεύομεν· τοὺς μεταστάντας ἐξ ἡμῶν ἀνάπαυσον, παρορῶν ὡς ἀγαθὸς τὰ πλημμελήματα, ἃ ὡς ἄνθρωποι καὶ θνητοὶ ἐν βίῳ ἔπραξαν, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, μόνε φιλάνθρωπε.

Καὶ νῦν, «*Χαῖρε, πύλη Κυρίου*». [Μετὰ τὸν Ἄμωμον] εὐθύς τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια (καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων), εἶτα τὸ νεκρώσιμον κάθισμα «*Ἀνάπαυσον, σωτὴρ ἡμῶν*», Δόξα, «*Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ*», Καὶ νῦν, «*Ὁ ἐκ παρθένου ἀνατεῖλας*». Κανόνες ὁ τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν δύο τετραωδίων κανόνων τῶν ἐν τῷ Τριωδίῳ. Ἀπὸ γ' ὥδῆς ὁ εἰρμός, αἴτησις, τὸ μεσῶδιον τοῦ Μηναίου κάθισμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἀφ' ε' ὥδῆς τοῦ β' τετραωδίου ὁ εἰρμός αὐτοῦ, αἴτησις, τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον «*Μετὰ τῶν ἀγίων*» καὶ τὸ συναξάριον. «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» καὶ ὁ εἰρμός τῆς η' ὥδῆς τοῦ β' τετραωδίου «*Οἱ θεορρήμονες παῖδες*» «*Τὴν τιμιωτέραν*», ὁ εἰρμός τῆς θ' ὥδῆς τοῦ β' τετραωδίου «*Μεγαλύνομέν σε*» καὶ τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*». (Τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου δίς.) Ἐξαποστειλάριον τοῦ Σαββάτου μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Εἰς τοὺς αἶνους καὶ εἰς τὸν στίχον τῶν αἶνων ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου (β' ἤχος). Ἀπολυτίκια τοῦ Σαββάτου «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», Δόξα, «*Μνήσθητι, Κύριε*», Καὶ νῦν, «*Μήτηρ ἀγία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἄπαντα ὡς προεγράφησαν εἰς τὸ β' Σάββατον τῶν νηστειῶν (15 Μαρτίου). Ἀναγνώσματα Σαββάτου γ' ἑβδομάδος νηστειῶν (Ἐβρ. ι' 32-38· Μρ. β' 14-17).

- 23. † ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ).** Νίκωνος ὁσίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 199 μαθητῶν αὐτοῦ μαρτύρων (†251). Ἦχος πλ. β', ἑωθινὸν ε' (τυπικὸν Τριωδίου §§38-40).

Εἰς τὴν θ´. Ἀπολυτίκια «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μετὰ τὰ συνήθη, εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριωδίου 4, Δόξα, «Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν», Καὶ νῦν, «Τίς μὴ μακαρίσει σε». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου «Ὁ συμμαχήσας, Κύριε». Ἀπολυτίκια «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», Καὶ νῦν, «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον τοῦ σταυροῦ «Ὁρῶσά σε ἢ κτίσις», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ., ἀπολυτίκιον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Εἶδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα θὰ τελεστοῦν δύο λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων, τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ (σημειωθῆτω δὲ ὅτι, ἐφόσον τελεῖται ἐν τῷ ναῷ τελεία λειτουργία τῇ Τρίτῃ 25 τοῦ μηνός, ἡ προετοιμασία διὰ τὰς προηγιασμένας δύναται νὰ γίνῃ τότε).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α´ στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Ὁ τὴν εὐλογημένην», καὶ τῆς β´ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εἶτα κάθισμα τοῦ Τριωδίου «Ἐν παραδείσῳ μὲν τὸ πρῖν», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό (εὐλογητάρια δὲν λέγονται). Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ς´)· μετὰ τὸν ν´ ψαλμόν, τὰ ἰδιόμελα «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Τριωδίου μόνον μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ εἰς 8· πρῶτον ὁ εἰρμὸς δις «Ὁ θεϊότατος προετύπωσεν», εἶτα εἰς τὸ α´ τροπάριον στίχος «Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε», εἰς δὲ τὰ λοιπὰ «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», Δόξα, τὸ τριαδικόν, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον (ὡς εἰς τὸ Τριώδιον)· οὕτω ποιούμεν ἐν ἑκάστῃ ᾠδῇ. Μετὰ τὴν γ´ ᾠδὴν, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ μεσῶδια καθίσματα τοῦ Τριωδίου κατὰ σειρᾶν, «Ὁ σταυρός σου, Κύριε, ἡγίασαι» κ.λπ.. Μετὰ τὴν ς´ ᾠδὴν, κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριωδίου, τὸ μηνολόγιον, καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ («πρόσειρμα») εἰς τὸν τίμιον Σταυρὸν «Ὁ θεϊότατος προετύπωσε· «Τὴν τιμιωτέραν», «᾿Ω μῆτερ παρθένε».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ζ' ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ Σταυροῦ καὶ τὸ σταυροθεοτοκίον αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς Αἴνοις στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ προσόμοια τοῦ σταυροῦ 3 «Ἐν φωναῖς ἀλαλάξωμεν» κ.λπ. εἰς 4 εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, τοῦ Τριωδίου «Τὴν ὑψηλόφρονα γνώμην», Καὶ νῦν, «Ἐπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη (εἰς ἧχον δ' [για]), εἰς τὸ ἁσματικὸν τρισάγιον τῆς ὁποίας γίνεται

Ἡ τελετὴ τῆς προσκυνήσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ

Εἰς τὸ τέλος τῆς δοξολογίας πρὸ τῆς βορείας πύλης τοῦ ἱ. βήματος σχηματίζεται ἱ. λιτανεία κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν· προηγούνται οἱ λαμπαδοῦχοι, ἀκολουθοῦν οἱ φέροντες τὰ ἐξαπτέρυγα, εἶτα οἱ χοροὶ ψάλλοντες τὸ ἁσματικὸν «Ἅγιος ὁ Θεός» καὶ εἶτα οἱ μετὰ θυμιατῶν θυμιῶντες.

Ἐνῶ ψάλλεται τὸ ἁσματικόν, ὁ ἱερεὺς, ἐνδεδυμένος τὴν στολὴν αὐτοῦ, θυμιᾷ τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ τὸν τίμιον Σταυρὸν, κείμενον ἐπ' αὐτῆς ἐν ἠῦρεπισμένῳ δίσκῳ μετ' ἀνθέων καὶ τριῶν ἀνημμένων κηρίων· εἶτα αἶρει τὸν δίσκον, θέτει αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, στρέφεται περὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά, ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείας πύλης τοῦ ἁγ. Βήματος καὶ μετὰ τῆς ἱ. λιτανείας ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ πρὸ ἠῦρεπισμένου τετραποδίου, ποιεῖ τρεῖς κύκλους περὶ αὐτὸ καὶ ἴσταται βλέπων πρὸς ἀνατολάς.

Πληρωθέντος τοῦ ἁσματικοῦ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· «Σοφία, ὀρθοί», θέτει τὸν δίσκον ἐπὶ τοῦ τετραποδίου καὶ λαβὼν τὸ θυμιατὸν καὶ θυμιῶν κύκλῳ τοῦ τετραποδίου σταυροειδῶς ψάλλει τὸ τροπᾶριον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνει ἕκαστος τῶν χορῶν ἀνὰ μίαν. Εἶτα προσκυνεῖ τὸν τ. Σταυρὸν ψάλλον τὸν ὕμνον «Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν, δέσποτα, καὶ τὴν ἁγίαν σου ἀνάστασιν δοξάζομεν», ὃν ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἀνὰ μίαν. Εἶτα οἱ χοροὶ τὰ ιδιόμελα «Δεῦτε, πιστοί, τὸ ζωοποιόν» κ.λπ., ἐνῶ προσέρχεται ὁ λαός, προσκυνεῖ τὸν τ. Σταυρὸν καὶ λαμβάνει παρὰ τοῦ ἱερέως ἄνθη. Τῆς προσκυνήσεως καὶ τῶν ιδιομέλων πληρωθέντων,

ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Σημειώσεις. Ὁ τ. Σταυρὸς τῆς τελετῆς παραμένει ἐν τῷ ἡντρεπισμένῳ δίσκῳ ἐπὶ τοῦ τετραποδίου εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ πρὸς προσκύνησιν ἄχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς παρουσίας ἑβδομάδος, ὅτε μετὰ τὴν θ' ὥραν καὶ πρὸ τῆς προηγουμένης γίνεται ἡ τελευταία προσκύνησις αὐτοῦ καὶ αἴρεται ἐν τῷ ἱερῷ βήματι.

Εἰς τὴν λειτουργίαν

Ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα ὡς ἑξῆς.

Ἀντίφωνον α'

Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Ἐδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημειώσιν τοῦ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τόξου. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀνέβης εἰς ὕψος, ἠχμαλώτευσας αἰχμαλωσίαν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Ἐδωκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου, Κύριε. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, Καὶ νῦν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον β'

Εἶδοσαν πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι, ἀλληλούια.

Προσκυνήσωμεν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἔστησαν οἱ πόδες αὐτοῦ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...

Ὁ δὲ Θεός, βασιλεὺς ἡμῶν, πρὸ αἰώνων εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς...

Ἐψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὑψωθήσομαι ἐν τῇ γῇ.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...

Δόξα, Καὶ νῦν. «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ'

Ἐψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ. «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου. «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»

Καὶ ποιμανὸν αὐτούς καὶ ἔπαρον αὐτούς ἕως τοῦ αἰῶνος. «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν». Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «Ἄγγελικαὶ δυνάμεις», «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ». Ἄντι τρισαγίου, «Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ Σταυροῦ. Ἀπόστολος: Κυρ. γ' νηστ., «Ἐχοντες ἀρχιερέα μέγαν» (Ἐβρ. δ' 14-ε' 6)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Ὅς τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν» (Ματ. η' 34-θ' 1).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου· εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Κοινωνικὸν «Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε· ἀλληλουία». Ἄντι τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ «Σῶσον, Κύριε».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Ἄγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»· κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ «Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», κατανυκτικὰ 4 τοῦ πλ. β' ἤχου «Μετάνοιαν οὐ κέκτημαι» κ.λπ. (ζῆτει ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), προσόμοια τῆς σειρᾶς τοῦ Τριωδίου 3 «Κύριε, ὁ ἐπὶ σταυροῦ ἐκουσίως» κ.λπ. καὶ 3 τοῦ Μηναιίου (Μαρτίου 24) «Κεκρυμμένον μυστήριον» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, «Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ». Εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», μέγα προκείμενον «Ἐδωκας κληρονομίαν». Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον «Ἀτενίσαι τὸ ὄμμα» (δίς), τὸ μαρτυρικόν (ἄπαξ), Δόξα, Καὶ νῦν, «Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω» (ζῆτει εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶνων τῆς 24ης), «Νῦν ἀπολύεις», τρισάγιον κ.λπ. ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας.

24. Δευτέρα. Προεόρτια τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου· Ἀρτέμιος ἱερομάρτ., ἐπισκόπου Σελευκείας τῆς Πισιδίας (α' αἰ.).

Τῇ Δευτέρῃ πρωί. Μεσονυκτικὸν τὸ καθ' ἡμέραν. Μετὰ μὲν τὸ β' τρισάγιον (ἀντὶ τοῦ «Ἰδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται») τὸ

ἀπολυτίκιον «*Σήμερον τῆς παγκοσμίου*», μετὰ δὲ τὸ γ' ἀντὶ τῶν νεκρωσίμων τροπαρίων τὸ κοντάκιον «*Ἐπελεύσει πνεύματος*». Μετὰ τὸ «*Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου*», τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια «*Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε*» κ.λπ..

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον «*Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. [Ἦ α' στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου]. Καθίσματα τῆς α' στιχολ. κατανυκτικὰ τοῦ ἤχου (βλ. ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου, ἦχος πλ. β', τῆ Δευτέρᾳ πρωί) «*Ἐνοῶ τὴν ἡμέραν*», στίχος «*Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου*» καὶ τὸ «*Εἰς τὴν κοιλάδα*», στίχος «*Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ*» καὶ τὸ μαρτυρικὸν τῆς σειρᾶς «*Φῶς δικαίοις διαπαντός*», Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Τὴν ὑπερένδοξον*»· [μετὰ τὴν β' καὶ γ' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου], τὰ τῆς ἡμέρας καθίσματα, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ (βλ. Δευτέρᾳ δ' ἑβδομάδος) «*Τὸ πάνσεπτον, πιστοὶ*» κ.λπ.. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, «*Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου*» καὶ ἡ στιχολογία τῶν ἑννέα ᾠδῶν. Κανόνες, ὁ προεόρτιος «*Ὁ κόσμος περιχαρῶς*» μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ καὶ τὰ διειρμα τριώδια τῆς ἡμέρας (ἐκ τοῦ Τριωδίου) εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ μεσῳδιον τοῦ Μηναίου κάθισμα «*Σήμερον ἅπαντα κτίσις*»· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον «*Ἐπελεύσει Πνεύματος*» καὶ τὸ συναξάριον. Μετὰ τοὺς κανόνας, εἰς στίχον «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» ὁ εἰρμὸς τῆς η' ᾠδῆς τοῦ δευτέρου τριωδίου «*Τὸν ὑπ' ἀγγέλων*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ β' πάλιν τριωδίου «*Ἐν Σιναίῳ τῷ ὄρει*» καὶ τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*». Ἐξαποστειλᾶριον τὸ προεόρτιον «*Ὡς δῶρα προεόρτια*» (δίς), [οἱ ψαλμοὶ τῶν αἰῶνων], «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶνων τὸ ιδιόμελον τῆς ἡμέρας «*Ἀρίστην ὁδόν*» (δίς) καὶ τὸ μαρτυρικὸν «*Κύριε, ἐν τῇ μνήμῃ*» (ἅπαξ) εἰς τοὺς οἰκείους στίχους, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω*»· «*Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ., ἀπολυτίκιον «*Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς*».

Αἱ ὥραι α', γ' καὶ ε' λιταὶ (οὐδὲν ἐκ τῶν συνήθων τροπαρίων ψάλλεται ἐν αὐταῖς), ἀρχόμεναι ἅπανσαι μετὰ τοῦ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» γ'. Μετὰ τοὺς ψαλμοὺς ἐκάστης Δόξα, «*Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς*», Καὶ νῦν, τὸ ἐνδιάτακτον θεοτοκίον μετὰ τὸ τρισάγιον τὸ κοντάκιον «*Ἐπελεύσει Πνεύμα*

τος»· μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς ς' ὥρας «*Θεὲ και Κύριε τῶν δυνάμεων*» ἢ ἀπόλυσις.

25. Τρίτη. † Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ. (Ἐθνικὴ ἑορτὴ ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821).

Εἰς τὴν θ´, ἀναγινωσκομένην πρὸ τοῦ ἑσπερινοῦ, ὡς εἴθισται, κοντάκιον καὶ ἀπολυτίκιον προεόρτια.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς διεξάγεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναιίου.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε ἐκέκραξα*» στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς 3 «*Βουλὴν προαιώνιον*» κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον «*Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ*».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς [ἢ τοὶ τὰ εὐρισκόμενα δύο εἰς τὸν ἑσπερινόν τῆς 26ης Μαρτίου καὶ τὸ β´ ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς 25ης (α´ – Τῆς Ἐξόδου τὸ ἀνάγνωσμα. «*Εἰσῆλθε Μωσῆς εἰς τὸ ὄρος τοῦ Θεοῦ Χωρὴβ*», β´ – Παροιμιῶν τὸ ἀνάγνωσμα. «*Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ*», γ´ – Προφητείας Ἰεζεκιὴλ τὸ ἀνάγνωσμα. «*Ἔσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὀγδῆς καὶ ἐπέκεινα*»)].

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ἰδιόμελα «*Τῷ ἔκτῳ μηνὶ ἀπεστάλη ὁ ἀρχάγγελος*» κ.λπ., εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Σήμερον χαρὰς εὐαγγέλια*».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ τὸ τῆς ἑορτῆς «*Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον*» ἐκ τρίτου. Ἀπόλυσις «*Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου σαρκωθῆναι καταδεξάμενος Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρὸς, ἧς τὸν Εὐαγγελισμόν ἑορτάζομεν, δυνάμει... τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς...*»

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν´ ψαλμόν, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον αὐτῆς ἅπαξ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς ἐκ τρίτου. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «*Ἐξηρεύ-*

ξατο ἢ καρδία μου».] Καθίσματα καὶ ἡ τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ μόνον ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, «ἄνευ στίχου», ἀλλὰ μετὰ τῶν Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ὥδης. Ἄπο γ' καὶ ς' ὥδης ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου», ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*, ψάλλεται τὸ μεγαλυνάριον «*Εὐαγγελίζου, γῆ, χαρὰν μεγάλην*» ἐξάκις μετ' ἐφρμνίου ἐκάστοτε τὸν εἰρμὸν καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' ὥδης τοῦ κανόνος· ἐν τέλει πάλιν «*Εὐαγγελίζου, γῆ... Ὡς ἐμφύχῳ Θεοῦ κιβωτῶ*».

Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι τῆς ἑορτῆς, δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰσοδικὸν «*Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ δι' ἡμᾶς σαρκωθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκιον «*Σήμερον τῆς σωτηρίας*» καὶ κοντάκιον «*Τῇ ὑπερμάχῳ*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τῆς ἑορτῆς (25ης Μαρτίου), «*Ὁ ἀγιαζὼν καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι*» (Ἐβρ. β' 11-18)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Συνέλαβεν Ἐλισάβετ*» (Λκ. α' 24-38).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου· εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Εὐαγγελίζου, γῆ, χαρὰν μεγάλην... Ὡς ἐμφύχῳ Θεοῦ κιβωτῶ*». Κοινωνικὸν «*Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ἠρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτῶ· ἀλληλούια*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», «*Πληρωθήτω*». Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν.

Τάξις τῆς δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ

Μετὰ τὸ «*Εὐλόγητός ὁ Θεός*», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς «*Σήμερον τῆς σωτηρίας*», τὸ κοντάκιον «*Τῇ ὑπερμάχῳ*», εὐθύς ἡ δοξολογία, καὶ κατόπιν αἱ ἐξῆς αἰτήσεις, τῶν χορῶν ψαλλόντων ἐκ περιτροπῆς ἀνὰ ἓν τριπλοῦν «*Κύριε, ἐλέησον*», ἐξαιρέσει τῆς πέμπτης αἰτήσεως, ὅπου ψάλλουν «*Αἰωνία ἡ μνήμη*» γ', καὶ τῆς ἕκτης, ὅπου ψάλλουν τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» ἀνὰ δέκα ἀμοιβαδὸν τετράκις, πρᾶεῖα τῇ φωνῇ.

«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...»

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν...»

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...»

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κυρίου τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλέον συνεργῆσαι καὶ κατενοδῶσαι αὐτὸ ἐν πᾶσιν».

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ αἰωνίας μνήμης καὶ μακαρίας ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν ἀγῶσιν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον».

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν...»

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι...»

«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχήν·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰ σύμπαντα τῷ σῶν κράτει συνέχων καὶ τῇ θείᾳ σου καὶ πανσθενεῖ βουλῇ κυβερνῶν τὸν κόσμον· ὁ ἐκάστω ἔθνει τὰς ἰδίας ὀροθεσίας θέμενος, τὸ δὲ εὐσεβὲς ἡμῶν ἔθνος ἐξαιρέτως εὐεργετήσας, τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας αὐτῷ χαρισάμενος καὶ πρὸς τὸ φῶς τῆς ἀληθοῦς ἡμῶν πίστεως καθοδηγήσας, ἐξ αὐτοῦ δὲ μεγάλους τῆς Ἐκκλησίας πατέρας καὶ διδασκάλους ἀναδείξας, καὶ ἐλεύθερον μὲν αὐτὸ ἐπὶ αἰῶνας διατηρήσας τῇ θείᾳ σου χάριτι, δουλωθὲν δὲ στηρίξας καὶ διασώσας καὶ εἰς ἐλεύθερον αὐθις βίον ἐξαναστήσας· αὐτός, πανάγιε δέσποτα, πρόσδεξι τὰς εὐχαριστηρίους ἡμῶν δεήσεις ἐπὶ τῇ ἀπελευθερώσει καὶ τῇ παλιγγενεσίᾳ αὐτοῦ. Καὶ τὰς μὲν ψυχὰς τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἥρωικῶς ἀγωνισαμένων καὶ ἐνδόξως ἐν τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν ἀγῶσι πεσόντων ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀναιρεθέντων ἢ ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ κακουχίᾳ ἀποθανόντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν μετὰ τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων ἀνάπαυσον ἡμᾶς δὲ πάντας ἀξιούς τῆς ἐλευθερίας ἀνάδειξον, ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διατήρησον καὶ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καὶ σοὶ εὐάρεστον καθοδήγησον. Τοὺς πιστοὺς ἄρχοντας ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διατήρησον καὶ λάλησον ἀγαθὰ ἐν ταῖς

καρδίαις αὐτῶν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας σου καὶ παντός τοῦ λαοῦ σου. Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης καὶ σωτῆρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορὸς «Ἀμήν», ὁ ἱερεὺς τὴν ἀπόλυσιν, ὡς εἰς τὸν ἔσπερινόν, καὶ τὸ «Δι' εὐχῶν».

Εἶδησις. Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις ἰχθύος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἑσπέρας ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς· (μικρὰ) ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν χθές.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν τῆς ἀποδόσεως. Ὁ προοιμιακός (ἄνευ ψαλτηρίου)· τὰ 3 προσόμοια «*Βουλὴν προαιώνιον*» κ.λπ. ἀνὰ μίαν καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου (Μαρτίου 26) ἕτερα 3 «*Γαβριὴλ ὁ μέγιστος*» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ*». Εἴσοδος, «*Φῶς ἱλαρόν*» καὶ τὸ προκειμενον τῆς ἡμέρας· (τὰ ἐν τῷ Μηναιῷ ἀναγνώσματα ἀνήκουν εἰς τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς καὶ δὲν ἀναγινώσκονται ἐνταῦθα). Εἰς τὸν στίχον, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς 25ης Μαρτίου «*Τῷ ἔκτω μηνί*» κ.λπ., εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια*». «*Νῦν ἀπολύεις*», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «*Σήμερον τῆς σωτηρίας*» γ'. Ἀπόλυσις ἡ τῆς ἑορτῆς, καὶ ἀπόδοσις.

Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον. Ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ ἀρχαγγέλου ἐκ τοῦ Μηναιῶ (ἄνευ τῶν προσομοίων στιχηρῶν), διότι αὐριον θὰ ψαλῆ μόνῃ ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριωδίου· [ἐν τέλει δὲ τοῦ κανόνος ψάλλε, εἰ βούλει, τὰ προσόμοια καὶ τὸ ἰδιόμελον τοῦ Σταυροῦ ἐκ τοῦ Τριωδίου (βλ. Τρίτη δ' ἑβδομάδος ἑσπέρας) τὰ μὴ ψαλέντα εἰς τὸν ἑσπερινόν λόγῳ τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς].

26. Τετάρτη. Συναξίς τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ. Τῶν ἐν Γοθθία 26 μαρτύρων.

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 4 καὶ 10 Μαρτίου.

Τῇ Τετάρτῃ πρωί. Εἰς τὸν ὄρθρον ψάλλεται μόνῃ ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριωδίου, ἄνευ δηλονότι τῆς ἀκολουθίας τοῦ Μη-

ναίου· εἰς ἐκάστην ᾠδὴν τοῦ ἔννεαφιδίου κανόνος τοῦ Σταυροῦ λέγονται πρὸ τῶν τροπαρίων οἱ εἰρμοὶ αὐτοῦ («Ἐνοιξω τὸ στόμα μου»)· μετὰ τὴν ζ´ ᾠδὴν τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ Σταυροῦ «Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία», «Τρεῖς σταυροὺς ἐπήξατο» καὶ εἶτα τὸ συναξάριον, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

Σημείωσις. Οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος τοῦ Σταυροῦ, μὴ ὑπάρχοντες εἰς τὰ ἔντυπα Τριωδία, εὔρηνται εἰς τὸ Ὡρολόγιον εἰς τὸν κανόνα τῶν Οἴκων τοῦ τιμίου Σταυροῦ.

Εἶδησις. Σήμερον Τετάρτη καὶ τῇ Παρασκευῇ, εἰς τὴν α´ ὥραν ἀντὶ τῶν στίχων «Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον» ψάλλομεν «Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν» τρεῖς· καὶ σήμερον μὲν γίνεται προσκύνησις τοῦ τ. Σταυροῦ εἰς τὴν α´ ὥραν, τῇ δὲ Παρασκευῇ ἡ προσκύνησις γίνεται οὐχὶ ἐν τῇ α´ ὥρᾳ ἀλλ´ ἐν τῇ θ´, μεθ´ ἣν αἴρεται ὁ τ. Σταυρὸς ἐν τῷ ἰ. βήματι. Σημειωτέον ὅτι ἐν ταῖς δυοῖς ταύταις ἡμέραις, ἐν αἷς γίνεται ἡ προσκύνησις τοῦ τ. Σταυροῦ, εἰς πάσας τὰς ὥρας λέγομεν κοντάκιον (χῦμα) μόνον τὸ τοῦ Σταυροῦ «Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία»· ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς.

Ὁ ἔσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» εἰς στίχους 10 ψάλλομεν τὰ δύο ἰδιόμελα τῆς σειρᾶς (τοῦ Τριωδίου) «Ἡ τῶν ἀγαθῶν πρόξενος» καὶ «Οἱ ἐν κρυπτῷ ἀρετὰς ἐργαζόμενοι», τὸ μαρτυρικὸν «Ἀκορέστω διαθέσει», τὰ 3 προσόμοια τοῦ σταυροῦ καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (27 Μαρ.) εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, «Σήμερον ὁ ἀπρόσιτος τῇ οὐσίᾳ» (τοῦ Τριωδίου). Εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῆς προηγιασμένης, ἐν ἣ μετὰ τὰς δεήσεις ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων λέγονται ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς μεγάλης Τετάρτης καὶ τὰ διακονικὰ τῶν «φωτιζομένων» «Ὅσοι πρὸς τὸ φῶτισμα».

27. Πέμπτη. Ματρώνης τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ (γ´-δ´ αἰ.). Φιλητοῦ καὶ Λυδίας μαρτύρων, Παύλου ἐπισκόπου Κορίνθου (†950).

Εἶδησις. Μετὰ τὰς συνήθεις ἀκολουθίας, εἰς τὸν ἔσπερινὸν ψάλλονται 3 ἐσπέρια τοῦ Τριωδίου καὶ 3 τοῦ Μηναίου (28ης Μαρ.), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ σταυροθετοκίον. Τὸ ἐσπέρας εἰς τὸ μέγα ἀπόδειπνον, ἔνθα λέγονται κανόνες, μαζὶ μὲ τὸν κανόνα τοῦ θεοτοκαρίου λέγεται καὶ ὁ τοῦ Μηναίου (12ης Ἀπρ), διότι θὰ παραλειφθῇ αὖριον εἰς τὸν ὄρθρον μετὰ τοὺς κανόνας ὁμοίως λέγονται μόνον τὰ προσόμοια τῆς Θεοτόκου, διότι τὰ τοῦ Μηναίου ἐψάλησαν εἰς τὸν ἔσπερινόν.

28. Παρασκευή. Ἰλαρίωνος ὁσίου τοῦ νέου, ἡγουμένου μονῆς Πελεκητῆς (†754)· Ἡρωδίωνος ἐκ τῶν 70 ἀποστόλων.

Τῆ Παρασκευῆ πρωί. Ὁ ὄρθρος καὶ σήμερον θὰ ψαλῆ ὡς ἔχει ἐν τῷ Τριωδίῳ, ἄνευ τοῦ Μηναίου· μετὰ τὰ δύο σταυρώσιμα καθίσματα τῆς α΄ στιχολογίας (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου, Παρασκευὴ πρωί, ἦχος πλ. β΄) ψάλλεται μετὰ στίχου «*Θαυμαστός ὁ Θεός*» τὸ μαρτυρικὸν κάθισμα «*Τοὺς ἐν σταδίῳ τὸν Χριστόν*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ σταυροθεοτοκίον «*Θεοτόκε παρθένε*»· μετὰ τὴν ζ΄ ὥδην τοῦ ἐν τῷ Τριωδίῳ κανόνος τὸ κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ «*Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία*» καὶ εἶτα τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως. Εἰς τὴν α΄ ὥραν δὲν γίνεται προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ὡς προεσημειώθη. Εἰς τὸ τέλος τῶν μακαρισμῶν, μετὰ τὴν εὐχὴν «*Παναγία Τριάς τὸ ὁμοούσιον κράτος*» ὁ ἱερεὺς ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ὅπου ἀπὸ τῆς Κυριακῆς εὐρίσκεται ὁ τ. Σταυρός, θυμιᾷ τρεῖς καὶ ποιήσας τρεῖς μεγάλας μετανοίας ἀσπάζεται τὸν τ. Σταυρόν, ψαλλομένου τοῦ ὕμνου «*Τὸν σταυρόν σου προσκυνῶμεν*» γ΄ καὶ τοῦ ἰδιόμελου «*Δεῦτε, πιστοί*» (ζῆτει τῆ προλαβούση Κυριακῆ εἰς τὴν τελετὴν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως), καὶ γίνεται κατὰ τάξιν ἡ προσκύνησις αὐτοῦ· εἶτα ὁ ἱερεὺς αἴρει τὸν δίσκον, ἐφ' οὗ ὁ τ. Σταυρός, καὶ θέτων αὐτὸν ἐπὶ κεφαλῆς εἰσέρχεται διὰ τῶν βημοθύρων εἰς τὸ ἱερὸν βῆμα καὶ ἀποθέτει αὐτὸν ἐπὶ τῆς ἁγ. τραπέζης· εἶτα ἡ (μικρὰ) ἀπόλυσις.

Ὁ ἐσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀπὸ τοῦ στίχου «*Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς*» τὸ ἰδιόμελον «*Τοῖς πάθεσι δουλώσας*» (δῖς), τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ πλ. β΄ ἤχου «*Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε*» κ.λπ. (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου) καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου (29 Μαρτίου) εἰς 4, Δόξα, «*Ἀρχή μοι καὶ ὑπόστασις*», Καὶ νῦν, «*Τίς μὴ μακαρίσει σε*»· εἴσοδος, «*Φῶς ἱλαρόν*», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, καὶ καθεξῆς ἡ λειτουργία τῶν προηγιασμένων.

Τῆ Παρασκευῆ ἐσπέρας. Οἱ δ΄ **χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου.** Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον ἐκφωνεῖται, ὡς εἴθισται, ἡ δ΄ στάσις τοῦ ἀκαθίστου «*Τεῖχος εἶ τῶν παρθένων*», εἰς ἣν συνάπτεται καὶ ὁ α΄ οἶκος (μόνον) «*Ἄγγελος πρωτοστάτης*». Κο-

ντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς τῆς φύσεως». Πάντα τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν τάξιν τῶν α΄ χαιρετισμῶν (ἀλλ΄ ἄνευ Εὐαγγελίου).

29. Σάββατον δ΄ τῶν νηστειῶν. Μάρκου ἐπισκόπου Ἀρεθουσίω, Κυριλλου διακόνου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς (†364).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετ΄ Ἀλληλουία κατὰ τὸν τύπον τοῦ β΄ Σαββάτου τῶν νηστειῶν (15 Μαρ.), ἀλλὰ στιχηρά, καθίσματα, νεκρώσιμα κ.λπ. λέγονται τὰ τοῦ πλ. β΄ ἤχου (ἐκ τῶν ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου). Οὕτως εἰς τὴν α΄ στιχολογίαν ψάλλονται τὰ 3 μαρτυρικά καθίσματα τοῦ πλ. β΄ ἤχου «Ἀθλητικὸν ἀγῶνα» κ.λπ., ἀλλὰ μετὰ τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια (καὶ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων) τὸ σύνθηθες νεκρώσιμον κάθισμα τοῦ πλ. α΄ ἤχου «Ἀνάπαυσον, σωτήρη ἡμῶν» κ.λπ.. Ἀφ΄ ε΄ ὥδῃς τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον «Μετὰ τῶν ἀγίων» καὶ τὸ συναξάριον. Εἰς τὸ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» ὁ εἰρὸς τῆς η΄ ὥδῃς τοῦ β΄ τετραωδίου «Γῆ καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ»· «Τὴν τιμιωτέραν», ὁ εἰρὸς τῆς θ΄ ὥδῃς τοῦ β΄ τετραωδίου «Μεγαλύνομεν πάντες» καὶ τὸ «Ἄξιον ἐστίν». (Τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου δίς.) Ἐξαποστειλάριον τὸ νεκρώσιμον τοῦ Σαββάτου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτοῦ. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ 4 μαρτυρικά τοῦ πλ. β΄ ἤχου «Κύριε ἐν τῇ μνήμῃ» κ.λπ.. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν τὰ νεκρώσιμα προσόμοια «Ἐχὼν ἀκατάληπτον» κ.λπ.. Ἀπολυτίκια τοῦ Σαββάτου «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε», Καὶ νῦν, «Μήτηρ ἁγία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἄπαντα ὡς προεγράφησαν εἰς τὸ β΄ Σάββατον τῶν νηστειῶν (15 Μαρ.). Ἀναγνώσματα: Σαββάτου δ΄ ἑβδομάδος νηστειῶν (Ἐβρ. ε΄ 9-12· Μρ. ζ΄ 31-37).

30. † ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. Ἰωάννου ὁσίου, συγγραφέως τῆς «Κλίμακος» (†615). Ἦχος βαρῦς, ἑωθινὸν ζ΄ (τυπικὸν Τριωδίου §§41-43).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Τριωδίου 4, Δόξα, «Ὅσιε πάτερ», Καὶ νῦν, «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δό-

ξα, τοῦ Τριωδίου «Τὸν ἐπὶ γῆς ἄγγελον», Καὶ νῦν, «Ὡ θαύματος καινοῦ». Ἀπολυτικά «Κατέλυσας τῷ σαυροῦ σου», Δόξα, «Ταῖς τῶν δακρυῶν σου», Καὶ νῦν, «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὰ 3 κατα-
νυκτικά τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε», κ.λπ..

Εἰδήσις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἐβδομάδα, ε' τῶν Νηστειῶν, θὰ τελεσθοῦν τρεῖς λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων, τῇ Τετάρτῃ, τῇ Πέμπτῃ τοῦ μεγάλου Κανόνος καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄωμος].

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἕωθινόν (ζ')· μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ ἰδιόμελα «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Τριωδίου· ἀπὸ γ' ὥδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ὁσίου, εἶτα τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Τριωδίου· ἀφ' ε' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, καὶ τὸ συναξάριον τοῦ μηγαίου μόνον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ζ' ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς ἀναστάσιμα 4 καὶ (κατ' ἀπαιτήσιν τοῦ Τ.Μ.Ε.) τοῦ ὁσίου προσόμοια 3 (τὰ ἐν τοῖς ἔσπεροις) «Πάτερ Ἰωάννη ὅσιε» κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α') «Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα», β') «Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ», Δόξα, «Δεῦτε ἐργασώμεθα», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικά μετὰ μακαρισμῶν] (γενικαί τυπ. διατάξεις §§64-66). Μετὰ τὴν εἴσο-

δον, ἀπολυτίκια «Κατέλυσας», «Ταῖς τῶν δακρῶν σου ῥοαῖς» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ». Προκείμενον καὶ ἀλληλουαῖον τοῦ ἤχου· Ἀπόστολος: Κυρ. δ' νηστ., «Τῷ Ἀβραάμ ἐπαγγελιάμενος ὁ Θεός» (Ἐβρ. ζ' 13-20)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ» (Ματθ. θ' 17-31). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου· εἰς τὸ Ἐξαίρετως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει»· κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Κατέλυσας», Δόξα, «Ταῖς τῶν δακρῶν»· ἡ ὑπακοὴ «Ὁ ἡμετέραν μορφὴν».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», κατανυκτικὰ 4 τοῦ βαρέος ἤχου «Ὡς ὁ ἄσωτος υἱός» (ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), τὰ 3 τῆς ἡμέρας προσόμοια τοῦ Τριωδίου «Μεγίστους ἐν καιρῷ» καὶ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (31 Μαρτίου) μετὰ τοῦ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίου. Εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ μέγα προκείμενον «Μὴ ἀποστρέψης». Ἀπόστιχα, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· «Νῦν ἀπολύεις» κ.τ.λ. ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας.

31. Δευτέρα. Ὑπατίου ἐπισκόπου Γαγγρῶν ἱερομ. (†326), Ἀκακίου ὁμολογητοῦ ἐπισκόπου Μελιτινῆς.

ΜΗΝ ΑΠΡΙΛΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ νύξ ὥρας 11

1. Τρίτη. Μαρίας ὁσίας τῆς Αἰγυπτίας († 522)· Γερωντίου καὶ Βασιλείδου μαρτύρων.

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 4 καὶ 10 Μαρτίου.

2. Τετάρτη. Τίτου ὁσίου (θ' αἰ.)· Ἀμφιανοῦ καὶ Αἰδεσίου μαρτύρων († 306), Θεοδώρας παρθενομάρτυρος.

Τῇ Τετάρτῃ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προοδηλωται.

Ὁ ἔσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων δώρων. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου «Πεσοῦνται ἐν ἀμφιβλήστρω αὐτῶν» (ὅπως ἀκριβῶς ὀρίζει τὸ Τριωδίου) καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον «Τοῖς τῶν ἐμῶν λογισμῶν» (δῖς), τὸ μαρτυρικὸν (ἅπαξ), τὰ 3 τῆς σειρᾶς προσόμοια τοῦ Τριωδίου, καὶ πάντα τὰ κατ' ἀλφάβητον στιχηρὰ «Ἄπας ὁ βίος μου», μετὰ τοὺς στίχους αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, προσόμοιον θεοτοκίον «Ὡ τῇ ἀρρήτῳ συγκαταβάσει!» Εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, «Κατευθυνθήτω», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης (τυπικὸν Τριωδίου §44).

Τῇ Τετάρτῃ ἑσπέρας ψάλλεται ὁ μέγας κανὼν ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ ἢ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου ἢ τοῦ ὄρθρου.

Α'. Ὁ μέγας κανὼν εἰς τὸ ἀπόδειπνον

Τῇ Τετάρτῃ ἑσπέρας ἀναγινώσκεται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον μέχρι τοῦ «Ἄξιον ἐστίν»· ἐν συνεχείᾳ ψάλλεται ὁ μέγας κανὼν (μετὰ τῶν εἰρμῶν) μετὰ στίχον εἰς τὰ τροπάρια αὐτοῦ «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με» ἢ μετὰ τοὺς στίχους τοὺς ση-

μειουμένους εις τὸ Τριώδιον πρὸ τῶν τροπαρίων τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας καὶ τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου Κρήτης. Μετὰ τὴν γ' ὥδην καταλιμπάνονται τὰ μεσώδια καθίσματα καὶ τὸ διειρμον τριώδιον, καὶ ψάλλονται αἱ ἐν συνεχείᾳ ὥδαὶ τοῦ μεγάλου κανόνος. Μετὰ τὴν ς' ὥδην τὸ κοντάκιον «*Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου*» ἐμμελῶς ἀκολουθῶς ἤ ζ', ἠ η' καὶ ἠ θ' ὥδῃ καὶ εἰς τὸ τέλος ὁ εἰρμὸς «*Ἀσπόρου συλλήψεως*». Τρισάγιον κ.λπ., τὸ κοντάκιον «*Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου*» χῦμα, «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ'), «*Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ*» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου.

Β. Ὁ μέγας κανὼν εἰς τὸν ὄρθρον

[Εἰς τὸ μικρὸν ἀποδείπνον. Μετὰ τὸ «Πιστεύω» ψάλλεται ἐκ τοῦ Μηναίου ἢ ἀκολουθία τῆς 3ης Ἀπριλίου.]

Εἰς τὸν ὄρθρον. «*Εὐλογητὸς ὁ Θεός*», οἱ δύο ψαλμοὶ ιθ' καὶ κ' καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ, καὶ ὁ ἐξάψαλμος. Εἰς τὸ «*Ἀλληλούια*» οἱ τριαδικοὶ ὕμνοι τοῦ βαρέος ἤχου (βλέπε εἰς τὸ τέλος τοῦ Τριωδίου), μετὰ καταλήξεις· εἰς τὸ α' «*Προσβείαις τῶν ἀποστόλων σῶσον ἡμᾶς*», εἰς τὸ β' «*Προσβείαις τοῦ ἱεράρχου σῶσον ἡμᾶς*», καὶ εἰς τὸ γ' «*Διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς*». [Μετὰ τὸ η' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] καθίσματα ἀποστολικά τοῦ ἤχου (ὄρα ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου) δύο «*Γεωργοὺς τοῦ ἄγρου*», (στίχος α' «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*») «*Τῶν πανευφήμων*», εἶτα (στίχος β' «*Θαυμαστός ὁ Θεός*») τὸ μετὰ τὸ θεοτοκίον μαρτυρικὸν «*Ἅγιοι προσβέυσατε*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «*Χαῖρε ἐξ ἧς*». Ὁ ν' χῦμα καὶ ἡ ἱκεσία «*Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου*» [ἡ στιχολογία τῶν ἐννεα ὥδων (Τ.Μ.Ε., Διάτ. Τρ. §46)]. Εἴθ' οὕτως ἄρχονται οἱ χοροὶ τοῦ μεγάλου Κανόνος (τὰ τροπάρια εἰς προὔμιον «*Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με*»), συνάπτοντες καὶ τὰ λοιπὰ τροπάρια καὶ τὰ τριώδια (ὅπου ὑπάρχουν), κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν. Ἀπὸ γ' ὥδης ὁ εἰρμὸς «*Στερῶσον, Κύριε*», αἴτησις καὶ τὰ μεσώδια καθίσματα ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Ἀφ' ς' ὁ εἰρμὸς «*Ἐβόησα ἐν ὄλῃ καρδίᾳ μου*», αἴτησις, τὸ κοντάκιον «*Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου*» μετὰ μέλους, ὁ οἶκος, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας, τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου, καὶ οἱ μακαρισμοὶ μετὰ τῶν τροπαρίων αὐτῶν. Εἴθ' οὕτως αἱ λοιπαὶ ὥδαί· εἰς τὴν η' ὥδην ἀντὶ τοῦ Δόξα Πατρὶ λέγομεν «*Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ*

«*Ἅγιον Πνεῦμα τὸν Κύριον...*», μετὰ τὸ Καὶ νῦν, εἰς τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» ὁ εἰρμὸς «*Ὁν στρατιαί*», «*Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτός*», [στιχολογοῦμεν «*Τὴν τιμιωτέραν*»], ψάλλονται τὰ τριώδια καὶ ἡ θ' ὥδη τοῦ μεγ. Κανόνος, καὶ ἐν τέλει πάλιν ὁ εἰρμὸς «*Ἀσπόρου συλλήψεως*». Αἴτησις, τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου (μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἡμέρας ὡς προεσημειώθη καὶ εἰς τὰ τριαδικά), [οἱ ψαλμοὶ τῶν αἰνῶν], «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα, τὰ πληρωτικά, κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰνῶν ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ, «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ., «*Ἐν τῷ ναῷ ἐσῴωτες*», «*Ἐπουράνιε βασιλεῦ*» καὶ ἀπόλυσις.

(Τὸ πρῶν αἰ ὥραι καὶ ἡ λειτουργία τῶν προηγησμένων, ὡς ὀρίζεται κατωτέρω τῇ 3ῃ τοῦ μηνός.)

3. Πέμπτη τοῦ Μεγάλου Κανόνος. Νικήτα ὀσίου τοῦ ὁμολογητοῦ († 824). Ἰωσήφ τοῦ ὑμνογράφου († 833).

Α'. Ἄν ὁ μέγας Κανὼν ἐψάλη εἰς τὸ ἀπόδειπνον

Τὸ πρῶν τῆς Πέμπτης ἡ ἀκολουθία μεσονυκτικοῦ καὶ ὄρθρου μέχρι τῶν τριαδικῶν ψάλλεται ὡς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς νησιμίαις ἡμέραις· εἶτα [μετὰ τὸ ζ' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] δύο ἀποστολικά καθίσματα τοῦ βαρέος ἤχου καὶ τὸ μαρτυρικὸν τῆς ζ' ὥδης (βλέπε τὸν προηγούμενον ὄρθρον) –εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*», «*Θανασιὸς ὁ Θεός*»–, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «*Χαῖρε ἐξ ἧς*»· εἶτα [μετὰ τὸ η' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] τὰ μετὰ τὴν γ' ὥδην τοῦ μεγ. Κανόνος καθίσματα «*Φωστῆρες θεανγεῖς*», Δόξα, «*Τῶν ἀποστόλων δωδεκάς*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Τὸν ἀπερίληπτον*». Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, «*Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου*» [καὶ ἡ στιχολογία τῶν ἐννέα ὥδων, ὡς συνήθως]. Κανόνες ὁ τοῦ Μηναίου καὶ τὸ δίκαιμον τριώδιον εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ· ἀπὸ γ' ὥδης τὰ μεσῶδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ' ἧς τὸ τοῦ Τριωδίου κοντάκιον «*Ψυχὴ μου ψυχὴ μου*» μετὰ τοῦ οἴκου «*Τὸ τοῦ Χριστοῦ ἰατρεῖον*» καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Τριωδίου. Εἶτα οἱ μακαρισμοὶ μετὰ τῶν τροπαρίων αὐτῶν, αἱ λοιπαὶ ὥδαι τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ δίκαιμον τριωδίου, εἰς δὲ τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» ὁ εἰρμὸς τῆς η'

ῶδῆς τοῦ β' τριωδίου «Τὸν ἀναρχον βασιλέα», «Τὴν τιμιωτέραν», ὁ εἰρημὸς τῆς θ' ῶδῆς τοῦ β' τριωδίου «Σὲ τὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς» καὶ τὸ «Ἄξιον ἐστίν». Αἴτησις, τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου (τρῖς), «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα, κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., «Ἐν τῷ ναῶ ἐστώτες», «Ἐπουράνιε βασιλεῦ» καὶ αἱ γ' μεγ. μετάνοιαι.

Εἰς τὰς ὥρας, λεγομένας ὡς συνήθως, (μετὰ τὸ τρισάγιον) καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς μόνον τὸ κοντάκιον «Ψυχὴ μου ψυχὴ μου» χῦμα. Μετὰ τὴν εὐχὴν «Παναγία Τριάς», ἡ ἀπόλυσις. Εἶτα ὁ ἔσπερινὸς μετὰ τῆς προηγιασμένης ὡς διατάσσεται κατωτέρω (εἰς τὴν Β' περίπτωσιν).

Β'. Ἄν ὁ μέγας κανὼν ἐβάλῃ εἰς τὸν ὄρθρον

Τὸ πρῶτὸ τῆς Πέμπτης (ἀναγινώσκειται τὸ ἠ' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου, ἐὰν παρελείφθῃ χθές, καὶ) εὐλογησαντος τοῦ ἱερέως, λέγεται τὸ «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», «Βασιλεῦ οὐράνιε», εἶτα τρισάγιον κ.λπ., «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» γ', καὶ ἀναγινώσκονται αἱ ὥραι, ὡς συνήθως, εἰς τὰς ὁποίας μετὰ τὸ τρισάγιον, ὡς καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς, λέγεται μόνον τὸ κοντάκιον «Ψυχὴ μου ψυχὴ μου» χῦμα.

Ὁ ἔσπερινὸς μετὰ τῆς προηγιασμένης ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὰ «Πρὸς Κύριον», εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀπὸ τοῦ στίχου «Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς» τὸ ἰδιόμελον «Ἀντεξουσίως ἐξεδύθην» (δίς), τὸ μαρτυρικόν, τὰ 3 προσόμοια τῆς σειρᾶς τοῦ Τριωδίου καὶ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (4 Ἀπριλίου) εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ σταυροθεοτοκίον. Εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης. Εἰς τὴν ἀπόλυσιν μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἐπαύριον.

- 4. Παρασκευή.** Γεωργίου ὁσίου τοῦ ἐν Μαλαιῶ. Πλάτωνος τοῦ Στουδίτου καὶ Ζωσιμᾶ ὁσίων (ς' αἰ.), Θεωνᾶ Θεσσαλονίκης, Νικήτα ἱερομάρτυρος τοῦ νέου τοῦ ἐν Σέρραις († 1808).

Τῷ πρῶτῷ. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προοδηλωταί.

Ὁ ἔσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀπὸ τοῦ στίχου «Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσης», τὸ

ιδιόμελον «Ὡς ἐξ Ἱερουσαλήμ» δῖς, τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ, καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς Θεοτόκου «*Βουλὴν προαιώνιον*» κ.λπ. ἀνά μίαν, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον*». Εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, «*Κατευθυνθήτω*» καὶ καθεξῆς ἡ ἀκολουθία τῶν προηγησιασμένων. Κοινωνικὸν «*Γεύσασθε καὶ ἴδετε*».

Τῆ Παρασκευῆ ἑσπέρας. Στιχολογεῖται ὁ ἀκάθιστος ὕμνος ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ ἢ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου ἢ τοῦ ὄρθρου.

Α΄. Ὁ ἀκάθιστος ὕμνος εἰς τὸ ἀπόδειπνον

Τῆ Παρασκευῆ ἑσπέρας ἀναγινώσκεται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον μέχρι τοῦ «*Ἄξιον ἐστί*». Μετ' αὐτὸ οἱ χοροὶ τὸ τροπάριον «*Τὸ προσταχθέν μυστικῶς*» (ἐκ τρίτου), καὶ ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει ἐμμελῶς τὴν α΄ στάσιν τῶν οἴκων. Ἐν συνεχείᾳ ψάλλεται ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*». Μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν τὸ κοντάκιον «*Τῆ ὑπερμάχῳ*» ἅπαξ (δίχορον) καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν β΄ στάσιν τῶν οἴκων. Εἶτα, ἀρχομένου τοῦ β΄ χοροῦ, ψάλλονται ἡ δ΄, ε΄ καὶ ς΄ ᾠδή, τὸ «*Τῆ ὑπερμάχῳ*», καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν γ΄ στάσιν τῶν οἴκων. Εἶθ' οὕτως, ἀρχομένου τοῦ α΄ χοροῦ, ψάλλονται ἡ ζ΄, η΄ καὶ θ΄ ᾠδή (ἐν τῇ ὁποίᾳ θυμῶ ὁ διάκονος ἢ ὁ ἱερεὺς, ὡς εἴθισται), «*Τῆ ὑπερμάχῳ*», καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν δ΄ στάσιν τῶν οἴκων ἐπισυνάπτων ἐν τέλει αὐτῆς καὶ τὸν α΄ οἶκον. Τὸ «*Τῆ ὑπερμάχῳ*» σύντομον. Τρισάγιον κ.λπ., τὸ «*Τῆ ὑπερμάχῳ*» χῦμα, καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου. Μετὰ τὴν (μικρὰν) ἀπόλυσιν καὶ τὸ «*Εὐξώμεθα*», ψάλλεται μετὰ μέλους τὸ κάθισμα «*Τὴν ὡραιότητα*», καὶ ὁ ἱερεὺς τὸ «*Δι' εὐχῶν*».

Β΄. Ὁ ἀκάθιστος ὕμνος εἰς τὸν ὄρθρον

Τῆ Παρασκευῆ ἑσπέρας, ἀναγινώσκουμεν τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον (ἐν τῷ νάρθηκι), [ψάλλοντες ἐν αὐτῷ τὸν κανόνα τοῦ Μηναίου τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἁγίου (5 Ἀπριλίου)]. Οὐδὲν ἐκ τοῦ Ἀκαθίστου λέγεται ἐνταῦθα οὔτε οἱ οἴκοι τῆς Θεοτόκου, ἀλλ' εὐθὺς μετὰ τὸ «*Ἄξιον ἐστί*» τὸ τρισάγιον κ.λπ., κοντάκιον «*Τῆ ὑπερμάχῳ*»· μετὰ τὰς εὐχὰς «*Ἀσπιλε, ἀμόλυντε*» κ.τ.λ. γίνεται (μικρὰ) ἀπόλυσις, «*Εὐξώμεθα*» καὶ «*Δι' εὐχῶν*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸ «*Εὐλόγητός ὁ Θεός*» ἀναγινώσκονται οἱ δύο ψαλμοὶ κ.τ.λ. (βλέπε ἐν τῷ Ὡρολογίῳ). Εἶτα ὁ ἐξάψαλμος καὶ μεγάλη συναπτή.

Α΄ ΣΤΑΣΙΣ. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» (ψαλλόμενον τετράκις εἰς τοὺς συνήθεις στίχους αὐτοῦ) τὸ τροπάριον «*Τὸ προσταχθὲν μουσικῶς*» ἐκ τρίτου, καὶ ἡ α΄ στάσις τῶν οἰκῶν. Εἶτα «*Τῇ ὑπερμάχῳ*» ἄπαξ, μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «*Ὅτι σὸν τὸ κράτος*».

Β΄ ΣΤΑΣΙΣ. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, τὸ «*Τῇ ὑπερμάχῳ*» ἄπαξ, ἡ β΄ στάσις τῶν οἰκῶν καὶ αὖθις «*Τῇ ὑπερμάχῳ*». Εἶτα ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα καὶ ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου «*Ἄνοιξω τὸ στόμα μου*» εἰς 6 (ἐνταῦθα ᾠδαὶ α΄ καὶ γ΄). Ἐν τῷ τέλει ἐκάστης ᾠδῆς (ἄχρι τῆς ε΄) καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ τοῦ Ἀκαθίστου.

Γ΄ ΣΤΑΣΙΣ. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς, ἡ καταβασία αὐτῆς, μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «*Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός*», τὸ «*Τῇ ὑπερμάχῳ*» σύντομον, καὶ ἡ γ΄ στάσις τῶν οἰκῶν. Εἶτα «*Τῇ ὑπερμάχῳ*» σύντομον καὶ τὸ μεσῶδιον κάθισμα «*Ὁ μέγας στρατηγός*». Αἱ ᾠδαὶ δ΄, ε΄ καὶ ς΄ τοῦ Ἀκαθίστου, ἀπὸ δὲ τῆς ς΄ ᾠδῆς συμπάλλεται καὶ τὸ δίειρμον τετραῶδιον* εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ, μετὰ τῶν οἰκειῶν προὔμνιων, ὡς ἐξῆς·

«*Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*» εἰς τὰ τροπάρια τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου καὶ εἰς τὸ θεοτοκίον τοῦ πρώτου τετραῶδιου·

«*Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν*» εἰς τὰ μαρτυρικά τῶν δύο τετραῶδιων·

«*Κύριε, ἀνάπανσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου*» εἰς τὸ νεκρώσιμον τοῦ πρώτου τετραῶδιου·

Δόξα εἰς τὸ τριαδικόν, *Καὶ νῦν* εἰς τὸ θεοτοκίον τοῦ δευτέρου τετραῶδιου. Εἰς τὰ μετὰ τὸ θεοτοκίον τοῦ β΄ τετραῶδιου ὑπάρχοντα τροπάρια λέγονται οἱ πρὸ αὐτῶν στίχοι.

Ἐν τέλει τῆς ς΄ καὶ τῶν λοιπῶν ᾠδῶν, καταβασία ψάλλεται ὁ ἐκάστοτε εἶρμος τοῦ β΄ τετραῶδιου.

* Εἶναι δυνατὸν σήμερον νὰ παραλειφθοῦν τὰ τετραῶδια (τὰ ὁποῖα περιέχουν μαρτυρικά καὶ νεκρώσιμα τροπάρια), «διὰ τὸ τῆς ἡμέρας ἐορτάσιμον», ὡς σημειοὶ καὶ ὁ δοσις Νικόδημος ἐν τῷ Θεοτοκαρίῳ αὐτοῦ, ἂν ἀντὶ τῶν τετραῶδιων συμπαλῆ εἰς πάσας τὰς ᾠδὰς καὶ δεύτερος κανὼν τῆς Θεοτόκου, ὁμόηχος καὶ ὁμοίηχος μὲ τὸν τῆς Ἀκαθίστου, ὃν βλέπε ἐν τέλει τοῦ ὡς ἄνω Θεοτοκαρίου. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει καὶ μετὰ τὴν ς΄ ᾠδὴν ψάλλονται καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος τοῦ Ἀκαθίστου.

Δ' ΣΤΑΣΙΣ. Μετά τὸν εἰρμὸν «*Τοῦ κήτους τὸν προφήτην*», μικρὰ συναπτή μετ' ἐκφωνήσεως «*Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεύς*», «*Τῆ ὑπερμάχῳ*» ἄπαξ, ἡ δ' στάσις τῶν οἰκῶν, συναπτομένου ἐν τέλει αὐτῆς καὶ τοῦ α' οἴκου. Εἶτα «*Τῆ ὑπερμάχῳ*» χῦμα καὶ τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Ἀκολουθῶς ἡ ζ' καὶ ἡ η' ᾠδὴ τῶν κανόνων (μόνον ἐν τῷ ὄρθρω εἰς τὴν η' ᾠδὴν ἀντὶ τοῦ Δόξα λέγομεν «*Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον...*»). Εἶτα «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» καὶ ὁ εἰρμὸς «*Τὸν ποιητὴν τῆς κτίσεως*». (Ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου) ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῶν κανόνων, ἐπισφραγιζομένη μετὰ τοῦ εἰρμοῦ «*Ἡσαΐα, χόρευε*».

Ἐξαποστειλᾶριον «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος σήμερον*» (δίς). Εἰς τοὺς αἶνους τὰ προσόμοια «*Κεκρυμμένον μυστήριον*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω*». Δοξολογία μεγάλη, «*Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς*» ἄπαξ, ἡ ἐκτενής, τὰ πληρωτικά καὶ ἡ ἀπόλυσις ὡς συνήθως. (Τὸ πρῶν ἡ λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου ὡς διατυπῶται κατωτέρω.)

5. † Σάββατον τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου. Κλαυδίου, Νικηφόρου κ.λπ. μαρτύρων· Θεοδώρας ὁσίας τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.

Τῷ αὐτῷ Σαββάτῳ, Παναγίας τῆς Θεοσκεπάστου ἐν Ἄνδρῳ.

Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου, ἀντὶ τῶν τροπαρίων «*Ἄκτιστε φύσις*» τὸ τροπᾶριον «*Τὸ προσταχθὲν*», ἀντὶ δὲ τῶν νεκρωσίων τροπαρίων τὸ «*Τῆ ὑπερμάχῳ*».

Ἄν ὁ ἀκάθιστος ἐψάλῃ εἰς τὸ ἀπόδειπνον, τότε ὁ ὄρθρος τελεῖται ὡς ἐξῆς. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ τροπᾶριον «*Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς*» δίς. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας.] Κάθισμα «*Ὁ μέγας στρατηγός*» (ζήτηι μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν τοῦ κανόνος τοῦ Ἀκαθίστου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες ὁ τῆς Ἀκαθίστου* «*Ἀνοιξω τὸ στόμα μου*» μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ τὸ δειρμον τετραῶδιον εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ. Ἄπο γ' ᾠδῆς τὸ μεσῶδιον κάθισμα «*Ὁ μέγας στρατηγός*» ἄπαξ. Ἄφ' ε' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον «*Τῆ ὑπερμάχῳ*»

* Ἡ ὁ ἕτερος ὁμοίωμα κανόν, ἂν ὑπάρχη, καθόσον ὁ κανὼν τῆς Ἀκαθίστου προεψάλῃ ἤδη εἰς τὸ ἀπόδειπνον.

χῦμα, ὁ οἶκος «Ἄγγελος πρωτοστάτης» καὶ τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενής». Ἐξαποστειλάριον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος σήμερον» (δίς). Εἰς τοὺς αἶνους τὰ προσόμοια «Κεκρυμμένον μυστήριον» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, «Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω». Δοξολογία μεγάλη, «Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς» ἅπαξ.

Ἄν ὁ ἀκάθιστος ἐψάλῃ χθὲς εἰς τὸν ὄρθρον, τότε [μετὰ τὸ μεσονυκτικόν] ἀναγινώσκονται τὰ παραλειφθέντα καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου, [ἢ α' ὥρα] καὶ εὐθὺς ἡ λειτουργία.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. [Τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἢ γ' καὶ ἢ ε' ὥδη τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου.] Ἄν δὲν ψαλοῦν τυπικὰ, λέγονται ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ συνήθη τῆς λειτουργίας (τῶν «καθημερινῶν»). Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκιον «Τὸ προσταχθὲν», κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ». Τρισάγιον. Ἀπόστολος τῆς Θεοτόκου, Νοεμ. 21, «Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή» (Ἐβρ. θ' 1-7). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σεπτ. 8, «Ἀναστάσα Μαριάμ» (Λκ. α' 39-49, 56), καὶ καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου· εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄπας γηγενής» κοινωνικὸν «Ποτήριον σωτηρίου»· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

- 6. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ.** «Μαρίας ὁσίας τῆς Αἰγυπτίας». Εὐτυχίου πατριάρχου Κων/πόλεως († 582). Τῶν ἐν Περσίδι 120 μαρτύρων († 344-47). Ἦχος πλ. δ', ἐωθινὸν η' (τυπικὴ διάταξις Τριωδίου §§54-56).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Τὸ προσταχθὲν»· κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριωδίου 4, Δόξα, «Ἐθαυματούργησε, Χριστέ,... ὅθεν τὸ ἀσθενὲς τῆς φύσεως ἀπορριψαμένη...», Καὶ νῦν, «Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Τριωδίου «Τὰ τῆς ψυχῆς θηρεύματα», Καὶ νῦν, «Ὡ θαύματος καινοῦ». Ἀπολυτίκια «Ἐξ ὕψους κατήλθες», Δόξα, «Ἐν σοί, μήτερ, ἀκριβῶς», Καὶ νῦν, «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὰ κατα-
νυκτικὰ τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε».

Εἶδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα θὰ τελεσθῶν δύο θ. λει-
τουργίαι προηγιασμένων δώρων, τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ
ἀπολυτίκῳ ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]
Κάθισμα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια.
Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (η´): μετὰ δὲ τὸν ν´ ψαλμὸν, τὰ
ιδιόμελα «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Τριωδίου· ἀπὸ γ´
ὥδῃς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ὁσίας, τὸ μεσῶδιον κάθισμα
καὶ τὸ θεοτοκίον· ἀφ´ ς´ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ
οἴκου, τὸ συναξάριον, καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τι-
μωτέραν», «Ἄπας γηγενής».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ η´ ἀναστά-
σιμον, τὸ τῆς ὁσίας, καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ (κατ´ ἀπαί-
τησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.) τῆς ὁσίας προσόμοια 3 (τὰ ἐν τοῖς ἔσπερι-
οις) «Σὲ μὲν διεκάλυε» κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευ-
ταῖα α) «Ἐπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι
καὶ εἰσήκουσε τῆς δεήσεώς μου», β) «Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν
τοὺς πόδας μου καὶ κατηύθυνε τὰ διαβήματά μου», Δόξα, τοῦ
Τριωδίου «Οὐκ ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ», Καὶ νῦν, «Ἐπε-
ρευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήμα-
τος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μα-
καρισμῶν] (γενικαὶ τυπ. διατάξεις §§64-66). Μετὰ τὴν εἴσοδον
ἀπολυτίκια «Ἐξ ὕψους κατήλθες», «Ἐν σοί, μητῆρ» καὶ τοῦ
ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Προκείμενον καὶ ἀλληλουιά-
ριον τοῦ ἤχου· Ἀπόστολος: Κυρ. ε´ νηστ., «Χριστὸς παραγε-
νόμενος ἀρχιερέυς» (Ἐβρ. θ´ 11-14)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως,
«Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα» (Ματ. ι´ 32-45). Κα-
θεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου· εἰς τὸ Ἐξαιρέτως
«Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ´. Ἀπολυτίκια «Ἐξ ὕψους κατήλθες», Δόξα, «Ἐν σοί, μήτερ»· ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», κατασκευαστικὰ τοῦ πλ. δ´ ἤχου 4 «Σὲ τὸν βασιλέα» (ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), τὰ 3 τῆς ἡμέρας προσόμοια τοῦ Τριωδίου «Πτωχεύσας ὁ πλούσιος» καὶ 3 τοῦ Μηναίου (7 Ἀπρ.) «Μάρτυς ἀθλοφόρε» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον «Φῶς ἡ τεκοῦσα». Εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ μέγα προκείμενον «Ἐδωκας κληρονομίαν». Ἀπόστιχα, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· «Νῦν ἀπολύεις» τρισάγιον κ.λπ., ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας.

7. Δευτέρα πρὸ τῶν Βαΐων. Καλλιοπίου καὶ Ἀκυλίνης μαρτύρων († 304). Γεωργίου ὁσίου ἐπισκ. Μυτιλήνης († θ´ αἰ.).

8. Τρίτη πρὸ τῶν Βαΐων. Ἀγάβου, Ῥούφου, Φλέγοντος, Ἐρμού κ.λπ. ἀποστόλων. Κελεστίνου Ῥώμης (432), Ἰωάννου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Κῶ (1669).

9. Τετάρτη πρὸ τῶν Βαΐων. Εὐψυχίου μάρτυρος (362). Βαδίου ἱερομάρτυρος, τῶν ἐν Περσίδι μαρτύρων (362-4).

Τῇ Τετάρτῃ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προοδηλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὸ ἰδιόμελον «Πλούσιος ἐν πάθει» (δίζ), τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ, τὰ 3 προσόμοια τῆς σειρᾶς τοῦ Τριωδίου, καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου (10 Ἀπριλίου) τὰ 3 προσόμοια εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ προσόμοιον θεοτοκίον. Εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, «Κατευθυνθήτω» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

10. Πέμπτη πρὸ τῶν Βαΐων. Τερεντίου, Πομπηίου, Μαξίμου, Ἐπαμεινώνδου, Μιλτιάδου καὶ ἐτέρων 35 μαρτύρων (γ´ αἰ.). Γρηγορίου Ε´ ΚΠόλεως ἱερομάρτυρος († Πάσχα 4 Ἀπριλίου 1821).

Σημείωσις. Ἐνθα τυχὸν τιμᾶται ὁ ἅγιος Γρηγόριος Ε´, συμπάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ (ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος ἢ ἐν τέλει τοῦ Μηναίου), κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ (προβλ. Τ.Μ.Ε. 9 Μαρτίου, περ. β´, §§ 4-5). Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου (13ης Νοεμβρίου, Ἐβρ. ζ´ 26-η´ 2. Ἰω. ι´ 9-16).

11. Παρασκευὴ πρὸ τῶν Βαΐων. Ἀντίπα ἐπισκόπου Περγάμου († 92). Τρυφαίνης ὁσίας τῆς ἐν Κυζίκῳ.

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προοδηλωταί.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Λαζάρου ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» –ἀπὸ τοῦ στίχου «*Ἐκ βαθέων ἐκέκραξά σοι*»– τὸ ἰδιόμελον «*Τὴν ψυχωφελῆ πληρώσαντες τεσσαρακοστήν, καὶ τὴν ἁγίαν ἑβδομάδα*» (δῖς), τὸ μαρτυρικὸν (ἅπαξ) καὶ τὰ τοῦ Λαζάρου 5 ἰδιόμελα (ἀνὰ μίαν), Δόξα, «*Ἐπιστὰς τῷ μνήματι Λαζάρου*», Καὶ νῦν, «*Τὴν ψυχωφελῆ πληρώσαντες τεσσαρακοστήν, βοήσωμεν*» (τὸ μέγα). Εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, «*Κατευθυνθήτω*» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

Τῆ Παρασκευῆ ἑσπέρας. Εἰς τὸ μικρὸν ἀποδείπνον. Μετὰ τὸ «*Ἄξιον ἐστὶ*» ψάλλεται ὁ ἐν τῷ Τριωδίῳ κανὼν τοῦ ἁγίου Λαζάρου μετὰ στίχου «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*»· μετὰ τὴν θ' ὥδην ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς «*Ἐποίησε κράτος*» καὶ εὐθὺς τρισάγιον κ.λπ., κοντάκιον «*Ἡ πάντων χαρά*», «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ'), «*Ὁ ἐν παντί καιρῷ*», «*Ἄσπιλε, ἀμόλυντε*» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ἀποδείπνου (λεγόμενα χῦμα ἀπὸ τοῦ ἀναλογίου). Ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «*Εὐξώμεθα*» καὶ τὸ «*Δι' εὐχῶν*» (τυπικὸν Τριωδίου §60).

12. † Σάββατον τοῦ Λαζάρου. Βασιλείου ἐπισκόπου Παρίου τοῦ ὁμολογητοῦ (η' αἰ.). Ἀνθούσης ὁσίας (801).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ (τυπ. Τριωδ. §61).

Εἰδήσεις. 1. Ἐφεξῆς μέχρι τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων Πάντων παύει ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς.

2. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ εἰς μὲν τὸν ὄρθρον ἢ «*Τιμιωτέρα*» δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἀντ' αὐτῆς ἢ θ' ὥδη τοῦ κανόνος ἐκάστης ἡμέρας, εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν μετὰ τὸ Ἐξαίρετως δὲν ψάλλεται τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*».

3. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς τὸ «*Εἶδομεν τὸ φῶς*» δὲν ψάλλεται.

4. Ἐπίσης ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ μνημόσυνον δὲν τελεῖται, μνημονεύονται ὅμως τὰ ὀνόματα, ἂν δεῆση, τῶν θεωμάτων, ψαλλομένων εἰς τὸ τέλος τῆς λειτουργίας τῶν τεσσάρων

τροπαρίων «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» κ.τ.λ. (βλέπε Τ.Μ.Ε., σ. 352, σημ. 35).

Εἰς τὸ μεσουκτικόν. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ ἀπολυτίκιον «*Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον «*Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν*» τρίς. Τὸ κάθισμα «*Κατοικίρας τῆς Μάρθας*» (δῖς) καὶ τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια, αἴτησις μετ' ἐκφωνήσεως «*Ὅτι ἠυλόγηταί σου*» καὶ τὸ κάθισμα «*Ἡ πηγὴ τῆς σοφίας*» (δῖς). Εὐθύς «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι*» καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες καὶ τετραῶδια κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν (τὰ τροπάρια μετὰ στίχου «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*»)· ἀπὸ γ' καὶ ς' ὥδης ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Καταβασιὰ οἱ εἰρμοὶ τοῦ Τριωδίου «*Ἵγρὰν διοδεύσας*»· (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ὥδης τῆς Θεοτόκου) ἢ θ' ὥδῃ ἀμφοτέρων τῶν τετραῶδιων κανόνων (μετὰ τοῦ ἀνωτέρω στίχου) καὶ εἶτα ὁ εἰρμὸς «*Κυρίως Θεοτόκον*». Ἐξαποστειλάρια «*Ἅγιος Κύριος*» [τὸ «*Ἵψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν*» δὲν ψάλλεται σήμερον] καὶ τοῦ Τριωδίου «*Λόγῳ σου, Λόγε*» δῖς, «*Διὰ Λαζάρου σε, Χριστὸς*» ἅπαξ. Εἰς τοὺς αἴνους τὰ 8 ἰδιόμελα τοῦ ἁγ. Λαζάρου κατὰ σειρὰν, Δόξα, «*Μέγα καὶ παράδοξον θαῦμα*», Καὶ νῦν, «*Ἵπερευλογημένην*», δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἢ γ' ὥδῃ τοῦ α' καὶ ἢ ς' ὥδῃ τοῦ β' κανόνος. Ἄν ψαλοῦν ἀντίφωνα, λέγονται τὰ συνήθη τῆς λειτουργίας (τῶν «*καθημερινῶν*»· βλέπε εἰς τὰς γεν. τυπικὰς διατάξεις), ἀλλὰ μὲ ἐφύμνια εἰς μὲν τὸ δεύτερον «*Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*», εἰς δὲ τὸ τρίτον «*Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν*». Εἰσοδικὸν «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*». Μετὰ τὴν εἴσοδον, μόνον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς «*Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν*» καὶ τὸ κοντάκιον «*Ἡ πάντων χαρὰ*». Ἄντὶ τρισαγίου «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*». Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς· Ἀπόστολος· Σαββάτου τοῦ Λαζάρου, «*Βασιλείαν ἀσάλευτον*» (Ἐβρ. ιβ' 28-ιγ' 8)· Εὐαγγέλιον· ὁμοίως, «*Ἦν τις ἀσθενῶν Λάζαρος*» (Ἰω. ια' 1-45). Καθεξῆς ἢ θ. λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*» ὁ α' εἰρμὸς τῆς θ' ὥδης «*Τὴν ἀγνὴν ἐνδόξως τιμήσωμεν*».

Κοινωνικὸν «Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον ἀλληλοῦα» ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν». Ἀπόλυσις «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...»

13. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ. «Ἡ εἰς Ἱερουσαλὴμ εἴσοδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Μαρτίνου πάπα Ῥώμης ὁμολογητοῦ († 655), Ζωΐλου καὶ λοιπῶν μαρτύρων. [Ἐπέτειος τῆς ἀποφράδος ἡμέρας τῆς ὑπὸ τῶν Φράγγων γενομένης ἀλώσεως τῆς Κων/λεως (13 Ἀπριλίου 1204)].

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ (τυπικὸν Τριωδίου §§63-65).

Εἰς τὴν θ´. Ἀπολυτίκιον «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν»· κοντάκιον «Ἡ πάντων χαρά».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ ἰδιόμελα «Σήμερον ἡ χάρις» κ.λπ. εἰς 6 (δευτεροῦντες τὸ α´), Δόξα, Καὶ νῦν, «Σήμερον ἡ χάρις». Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπόστιχα ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Ἀπολυτίκια «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Συνταφέντες σοι διὰ τοῦ βαπτίσματος». Ἀπόλυσις «Ὁ ἐπὶ πάλου ὄνου καθεσθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν´ ψαλμὸν τὰ στιχηρὰ τῆς λιτῆς, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Συνταφέντες σοι».

Εἶδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν μεγάλην Ἑβδομάδα θὰ τελεστοῦν τρεῖς θ. λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.] Καθίσματα τὰ τοῦ Τριωδίου κατὰ σειρὰν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Τὸ α´ ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ´ ἤχου. Προκειμενον, ἤχος δ´, ψαλμὸς η´, «Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον»· στίχος «Κύριε ὁ Κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῆ» καὶ ἡ λοιπὴ τάξις τοῦ εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΩΝ, ὁ ἐν τῷ Τριωδίῳ μετὰ τῶν εἰρῶν εἰς 6 «ἄνευ στίχων», πλὴν Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ὠδῆς· ἀπὸ γ´ ὠδῆς ἢ ὑπακοῆ τῆς ἑορτῆς· ἀφ´ ς´ τὸ κον-

τάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος «*Ῥφθησαν αἱ πηγαί*»· (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμωτέραν*) ἢ θ' ὥδῃ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ εἶτα πάλιν ὁ εἰρμὸς «*Θεὸς Κύριος*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΟΝ «*Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν*» ἐκ τρίτου, μετὰ τὸ ὅποῖον ἀναγινώσκεται παρὰ τοῦ ἱερέως ἡ εὐχή *Εἰς τὸ εὐλογήσαι Βαῖα «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν χειροβίμῃ».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς (ἀνὰ μίαν), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Πρὸ ἕξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα*». Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτίκιον «*Συνταφέντες σοι*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Εἰσοδικὸν «*Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐπὶ πύλου ὄνου καθεσθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλουῖα*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὰ ἀπολυτίκια «*Τὴν κοινήν ἀνάστασιν*», «*Συνταφέντες σοι*» καὶ τὸ κοντάκιον «*Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῷ*». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς· Ἀπόστολος Κυρ. Βαΐων, «*Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε*» (Φιλιπ. δ' 4-9)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Πρὸ ἕξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα*» (Ἰω. ιβ' 1-18).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὥδῆς «*Θεὸς Κύριος*». Κοινωνικὸν «*Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· ἀλληλουῖα*»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν*, τὸ «*Τὴν κοινήν ἀνάστασιν*». Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἶτα ὁ λαὸς προσέρχεται καὶ λαμβάνει ἐκ τοῦ ἱερέως κλάδους βαΐων.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «*Τὴν κοινήν ἀνάστασιν*», Δόξα, «*Συνταφέντες σοι*»· κοντάκιον «*Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῷ*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Τὰ 3 ἑσπέρια ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀπόστιχα, κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν. Μετὰ τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*» ψάλλεται ὁ διὰ τὸ ἀπόδειπνον κανὼν «*Ἰωσήφ τὴν σωφροσύνην*», μετὰ στίχου «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς*

ἡμῶν, δόξα σοι». Ἐν τέλει τῆς θ' ᾠδῆς ὁ εἰρμὸς «Ἀλλότριον τῶν μητέρων». Εὐθὺς τρισάγιον κ.λπ., τὸ «Θεοτόκε παρθένε» καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως ἐν ταῖς Κυριακαῖς τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς. Ἀπόλυσις «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἐκούσιον πάθος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινός...», εἰς δὲ τὴν συγχώρησιν τὸ σταυροθεοτοκίον «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον».

Σημείωσις. Ἡ ὡς ἄνω ἀπόλυσις τηρεῖται κατὰ πάσας τὰς ἱεράς ἀκολουθίας μέχρι τῆς μεγ. Τετάρτης. Ἐπίσης εἰς τὰς ἀπολύσεις τῶν ἀκολουθιῶν τῆς μεγ. Ἑβδομάδος δὲν μνημονεύεται ὁ ἅγιος τοῦ Μηναίου, καθότι δὲν συμπάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ.

Ὁ ὄρθρος τῆς μεγ. Δευτέρας (ψαλλόμενος συνήθως τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας). Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς εἰθισταὶ καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. (Τυπ. Τριωδίου §67). Τὸ τροπάριον «Ἴδου ὁ νυμφίος ἔρχεται» ἐκ τρίτου, μετὰ καταλήξεων εἰς τὸ α' «προστασίαις τῶν ἀσωμάτων σῶσον ἡμᾶς», εἰς τὸ β' «πρεσβείαις (τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ) σῶσον ἡμᾶς» καὶ εἰς τὸ γ' «διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς». Μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τοῦ Τριωδίου ἀναγινώσκειται τὸ μηνολόγιον τῆς 14ης Ἀπριλίου καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου. Μετὰ τὸ «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας («Ὁ Ἰακώβ ᾠδύρετο»)· ἀπόλυσις «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος».

- 14. † Μεγάλη Δευτέρα.** «Μνεῖαν ποιούμεθα Ἰωσήφ τοῦ παγκάλου καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Κυρίου καταραθείσης καὶ ξηρανθείσης συκῆς». Ἀριστάρχου, Πούδη καὶ Τροφίμου ἐκ τῶν 70. Θωμαΐδος μάρτυρος, Δημητρίου νεομάρτ. τοῦ ἐν Τριπόλει († 1803).

Τῆ μεγάλης Δευτέρας πρωί. [Ἀναγινώσκονται πέντε καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (δ' -η').] Εἶτα αἱ ὄραι λιταὶ μετὰ τοῦ τροπαρίου «Ἴδου ὁ νυμφίος» καὶ τοῦ κοντακίου «Ὁ Ἰακώβ ᾠδύρετο», καὶ ἐν συνεχείᾳ ὁ ἑσπερινὸς μετὰ Προηγιασμένης (Τυπ. Τριωδίου §§ 68 καὶ 69).

Τῆ μεγ. Δευτέρας ἑσπέρας, τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ τριωδίου κανόνος αὐτοῦ (Τυπ. Τριωδίου §§ 23 καὶ 70).

Ὁ ὄρθρος τῆς **μεγ. Τρίτης**, ὡς ἔχει ἐν τῷ Τριωδίῳ (Τυπ. Τριωδίου §§ 71 καὶ 67). Εἰς τὸ α΄ «Ἴδου ὁ νυμφίος» κατάληξις «προσβείαις τοῦ προδρομοῦ σῶσον ἡμᾶς», εἰς δὲ τὰ ἄλλα δύο ὡς προεσημειώθη. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν εὐθύς αἴτησις, διότι ὁ κανὼν δὲν ἔχει α΄ ᾠδὴν.

15. † Μεγάλη Τρίτη. «Ἡ παραβολὴ τοῦ Κυρίου περὶ τῶν δέκα παρθένων». Κρήσκεντος μάρτυρος. Λεωνίδου μάρτυρος (ἐπισκόπου Ἀθηνῶν).

Τῆ μεγάλη Τρίτη πρωὶ [ἀναγινώσκονται ἕτερα πέντε καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (θ΄-ιγ΄) καὶ εἶτα] αἱ ὥραι λιταί, μὲ τὸ ἀπολυτικίον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας. Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἔσπερινὸς μετὰ Προηγιασμένης (Τυπ. Τριωδίου §§ 72 καὶ 73).

Τῆ μεγ. Τρίτη ἑσπέρας, τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ τριωδίου κανόνος αὐτοῦ (Τυπ. Τριωδίου §§ 23 καὶ 74).

Ὁ ὄρθρος τῆς **μεγάλης Τετάρτης** ὡς ἔχει ἐν τῷ Τριωδίῳ (Τυπ. Τριωδίου § 67). Εἰς τὸ α΄ «Ἴδου ὁ νυμφίος» κατάληξις «δυναίμει τοῦ σταυροῦ σου σῶσον ἡμᾶς», εἰς δὲ τὰ ἄλλα δύο ὡς προεσημειώθη.

16. † Μεγάλη Τετάρτη. «Μνεΐα τῆς ἀλειψάσης τὸν Κύριον μύρω πόρνης γυναικός». Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιονίας μαρτύρων. Χαρίσσης, Νίκης καὶ τῶν σὺν αὐταῖς μαρτύρων († 258).

Τῆ μεγάλη Τετάρτη πρωὶ [ἀναγινώσκονται ἕτερα ε΄ καθίσματα τοῦ Ψαλτηρ. (ιδ΄-κ΄) καὶ εἶτα] αἱ ὥραι λιταί, μὲ τὸ ἀπολυτικίον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας. Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἔσπερινὸς μετὰ Προηγιασμένης (Τυπ. Τριωδίου §§ 75-76).

Σήμερον εἴθισται εἰς τοὺς ἰ. ναοὺς ὅπως τελεῖται καὶ τὸ μυστήριον τοῦ ἱεροῦ εὐχελαίου.

Τῆ μεγάλη Τετάρτη ἑσπέρας, τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ τριωδίου κανόνος αὐτοῦ (Τυπ. Τριωδίου §77).

Ὁ ὄρθρος τῆς **μεγ. Πέμπτης** (ψαλλόμενος συνήθως τὴν ἑσπέραν τῆς μεγ. Τετάρτης). Ἡ ἀκολουθία ὡς εἴθισται καὶ ὡς ἔχει ἐν τῷ Τριωδίῳ. Μετὰ τὸ «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., [«Ὅτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταί»,] ἡ προφητεία τῆς α΄ ὥρας μετὰ τοῦ τροπαρίου αὐτῆς, ἡ ἐκτενὴς καὶ ἀπόλυσις «Ὁ δι΄ ὑπερβάλλουσαν ἀγαθότητα ὁδὸν ἀρίστην τὴν ταπεινω-

σιν ὑποδείξας ἐν τῷ νίψαι τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ μέχρι σταυροῦ καὶ ταφῆς συγκαταβάς ἡμῖν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός...» καὶ τὸ «Δι' εὐχῶν».

17. † Μεγάλη Πέμπτη. «Τὸν ἱερόν νιπτῆρα ἐορτάζομεν, τὸν μυστικὸν δεῖπνον, τὴν ὑπερφυᾶ προσευχὴν καὶ τὴν προδοσίαν αὐτῆν». Συμεὼν ἱερομάρτυρος τοῦ ἐν Περσίδι († 344). Ἀγαπητοῦ Ῥώμης († 536), Ἀδριανοῦ μάρτυρος († 251), Μακαρίου ἐπισκόπου Κορίνθου († 1805).

Εἶδησις. Σήμερον κατὰ τὴν προσκομιδὴν ἐξάγεται καὶ δεύτερος ἄμνος, ὅς, μετὰ τὸν ἐν τῇ θ. λειτουργίᾳ καθαγιασμὸν καὶ τὴν μετὰ τοῦτον προσεκτικὴν ἀποξήρανσιν αὐτοῦ, φυλάσσεται διὰ τὰς καθ' ὄλον τὸ ἔτος ἀνάγκας τοῦ λογικοῦ ποιμίνου.

Τῇ μεγ. Πέμπτῃ πρωί. Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῆς θ. λειτουργίας τοῦ μεγ. Βασιλείου, ὡς εἴθισται καὶ ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ (Τυπ. Τριωδίου §79). Προκείμενον καὶ ἀλληλουκίαριον τῆς μεγ. Πέμπτης· Ἀπόστολος, «Ἐγὼ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου» (Α΄ Κορ. ια΄ 23-32)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Οἶδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ Πάσχα γίνεται» (Μτθ. κς΄ 2-20, Ἰω. ιγ΄ 3-17, Μτθ. κς΄ 21-39, Λκ. κβ΄ 43-44, Μτθ. κς΄ 40-κς΄ 5), καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου. Ἄντι χειρουβικοῦ καὶ κοινωνικοῦ, τὸ τροπάριον «Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ»· τὸ αὐτὸ καὶ ἄντι τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς (καὶ τοῦ Πληρωθήτω). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ὄρθρω «Ὁ δι' ὑπερβάλλουσαν ἀγαθότητα...»

Τὴν ἐσπέραν τῆς μεγάλης Πέμπτης. Ὁ ὄρθρος τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου. Ἡ ἀκολουθία ἅπασα κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν (Τυπ. Τριωδίου §80). Μετὰ τὸ «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐξηγόρασας ἡμᾶς» καὶ ἡ ἐκτενής. Ἀπόλυσις «Ὁ ἐμπτυσμοὺς καὶ μάστιγας καὶ κολαφισμοὺς καὶ σταυρὸν καὶ θάνατον ὑπομείνας διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

18. † Μεγάλη Παρασκευή. «Τὰ ἅγια καὶ φρικτὰ πάθη τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἔτι δὲ μνεία τῆς τοῦ εὐγνώμονος ληστοῦ ἐν τῷ σταυρῷ ὁμολογίας». Ἰωάν-

νου όσιου. Σάββα του στρατηλάτου και μάρτυρος, Ἀθανασίας όσιας τῆς ἐξ Αἰγίνης.

Τῆ μεγάλη Παρασκευῆ πρωί. Ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῶν μεγάλων ὥρῶν, κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν (Τυπ. Τριωδίου §§81-83). Μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς θ' ὥρας «*Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ*», ἢ (μικρὰ) ἀπόλυσις «*Ὁ ἐμπτυσμούς και μάστιγας*».

Ὁ ἑσπερινός του μεγάλου Σαββάτου (τῆς ἀποκαθλώσεως), ἀρχόμενος ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς θ' ὥρας. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ (Τυπ. Τριωδίου §84). Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν «*Εἶη τὸ κράτος*» οἱ χοροὶ ἄρχονται τῶν ἀποστίχων «*Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρὸν*» κ.λπ., ἐνῶ οἱ ἱερεῖς τελοῦν τὴν περιφορὰν τοῦ ἐπιταφίου και τοῦ ἱ. Εὐαγγελίου μετὰ λιτανείας, ὡς εἴθισται. Ἐμπροσθεν τοῦ κουβουκλίου οἱ ψάλλται Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον «*Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον*»· εἶτα «*Νῦν ἀπολύεις*», τρισάγιον κ.λπ., τὰ ἀπολυτικά «*Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ... κηδεύσας ἀπέθετο*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ταῖς μυροφόροις γυναιξίν... ἐδείχθη ἀλλότριος*». Ἀπόλυσις «*Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους και διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν τὰ φρικτὰ πάθη και τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν και τὴν ἐκούσιον ταφήν σαρκὶ καταδεξάμενος Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*».

Ὁ ὄρθρος του μεγ. Σαββάτου «Ἐπιτάφιος Θρηῆνος». Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται εἴτε τὴν ἑσπέραν τῆς μεγ. Παρασκευῆς εἴτε τὴν α' πρωινήν του μεγ. Σαββάτου, ὡς εἴθισται (Τυπ. Τριωδίου §85). Εἰς τὸ ἁσματικὸν τρισάγιον τῆς μεγ. δοξολογίας γίνεται ἡ λιτάνευσις τοῦ Ἐπιταφίου και τοῦ ἱ. Εὐαγγελίου. Ἀμα τῆ ἐπανόδῳ ἐν τῷ ναῷ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ «*Πρόσσωμεν*», «*Εἰρήνη πᾶσι*», «*Σοφία*», αἶρει τὸν ἐπιτάφιον ἐκ τοῦ κουβουκλίου και εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱ. βῆμα, ἐνῶ ψάλλονται τὰ τροπάρια «*Ὅτε κατήλθες*», κ.λπ.· Εἶτα τὸ τροπᾶριον «*Ὁ συνέχων τὰ πέρατα*», τὸ προκειμένον, ἢ προφητεία, τὸ ἕτερον προκειμένον, ὁ Ἀπόστολος (τὸ ἀλληλουιάριον ζῆτει εἰς τὸ βιβλίον τοῦ «Πραξαποστόλου»), ὁ δὲ ἱερεὺς ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸ Εὐαγγέλιον. Ἀπόλυσις «*Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους και διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, τὰ φρικτὰ πάθη και τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν και τὴν ἐκούσιον ταφήν σαρκὶ καταδεξάμενος*».

19. † Μέγα Σάββατον. «Ἡ θεόσωμος ταφή καὶ ἡ εἰς ἄδου κάθοδος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Παφνουτίου ἱερομάρτυρος, Φιλίππου μάρτυρος, Γεωργίου ἐπισκ. Πισιδίας τοῦ ὁμολογητοῦ.

Τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ πρωί. Ὁ μέγας ἑσπερινὸς μετὰ τῆς θ. λειτουργίας τοῦ μεγ. Βασιλείου, ὡς εἴθισται (Τυπ. Τριωδίου §86). Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου, «Φῶς ἰλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα (τὸ α' «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός», τὸ δ' «Ἐγένετο λόγος Κυρίου» καὶ τὸ ιε' «Ἔτους ὀκτωκαιδεκάτου») κ.λ. ἀντὶ χειρουβικῆ ὁ ἀρχαῖος ὕμνος «Σιγήσατω πᾶσα σὰρξ». Κοινωνικὸν «Ἐξηγήρθη ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος καὶ ἀνέστη σῶζων ἡμᾶς· ἀλληλουία». Ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς ψάλλεται εἰρομολογικῶς εἰς ἦχον β' τὸ «Μνήσθητι εὐσπλαγγνε καὶ ἡμῶν, καθὼς ἐμνημόνευσας τοῦ ληστοῦ, ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν». Ἀπόλυσις «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

20. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Η ΖΩΗΦΟΡΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ». Θεοδώρου ὀσίου τοῦ Τριχινᾶ· Ζακχαίου ἀποστόλου, Ἀθανασίου ὀσίου κτίτορος Μεγ. Μετεώρου († 1310)· Ἀναστασίου Β' Ἀντιοχείας, ἱερομάρτυρος (ζ' αἰ.).

Τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ ἑσπέρας. Ἡ παννυχίς. Περὶ ὥραν 11ην μ.μ. τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Ἀναστάσεως (τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §1): Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν (χῦμα), ψάλλεται (ἀργῶς) ὁ κανὼν «Κύματι θαλάσσης» μετ' στίχον εἰς τὰ τροπάρια «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα ἐκάστης ὥδης (καὶ τῆς η' ὥδης) Δόξα, Καὶ νῦν· ἀλλ' οὔτε ἐπαναλαμβάνομεν τοὺς εἰρμούς ἐκάστης ὥδης ὡς καταβασίαν* (πλὴν τοῦ εἰρμοῦ τῆς θ'), οὔτε αἰτήσεις λέγονται οὔτε μεσῶδιον κάθισμα οὔτε κοντάκιον καὶ οἶκος οὔτε τὸ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» οὔτε τὸ «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα», οὔτε θυμιάσις γίνεται εἰς τὴν θ'. Μετὰ τὴν θ' ὥδην λέγεται αὐθις ὁ εἶρμος αὐτῆς «Μὴ ἐποδύρου μου» καὶ εὐθὺς τρισάγιον

* Οἱ εἰρμοὶ δὲν ἐπαναλαμβάνονται, διότι καταβασίαι ψάλλονται κανονικῶς μόνον εἰς τὸν ὄρθρον.

κ.λπ., τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον «Ὅτε κατήλθες», ἡ ἐκτενής καὶ ἡ μικρὰ ἀπόλυσις «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Εἶδησις. Ἐπὶ τῆς σήμερον (Κυριακῆς τοῦ Πάσχα) μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς τὸ «Βασιλεῦ οὐράνιε» δὲν λέγεται.

Ἡ τελετὴ τῆς ἀναστάσεως. Ὁ ἱερεὺς ἐνδεδυμένος ὁλόκληρον τὴν ἱερατικὴν στολὴν καὶ κρατῶν τὸ ἰ. Εὐαγγέλιον καὶ λαμπάδα ἀνημμένην ἐκ τῆς ἀκοιμήτου κανδήλας τῆς ἀγ. τροπέξης, ἐξέρχεται τοῦ ἰ. βήματος ψάλλον εἰς ἦχον πλ. α' τὸν ὕμνον «Δεῦτε λάβετε φῶς...», ὃν ἐπαναλαμβάνουν πολλάκις οἱ χοροὶ ἐναλλάξ. Εἶτα ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸ στιχηρὸν «Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστὲ σωτήρ», ἕως οὔ φθάσουν εἰς τὴν ἐξέδραν, ἔνθα ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει τὸ β' ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον «Διαγενομένου τοῦ Σαββάτου» (Ματθ. ις' 1-8)· οἱ χοροὶ «Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι» καὶ εὐθὺς ἄρχεται

Ὁ ὄρθρος. Ὁ ἱερεὺς ἀφοῦ θυμιάσῃ τρις τὸ ἰ. Εὐαγγέλιον, ἐκφωνεῖ «Δόξα τῇ ἀγία καὶ ὁμοουσίῳ» καὶ ψάλλει εἰς ἦχον πλ. α' τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν» τρις· εἶτα οἱ χοροὶ τὸ αὐτὸ ἐξάκις, ἐνῶ ὁ ἱερεὺς θυμιῶν κύκλω τὸ Εὐαγγέλιον λέγει τοὺς 4 στίχους «Ἀναστήτω ὁ Θεός» κ.λπ. καὶ τὰ Δόξα, Καὶ νῦν· εἶτα ὁ ἱερεὺς αὐθις «Χριστὸς ἀνέστη» καὶ οἱ χοροὶ τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ «καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζῶν χαρισάμενος». Εὐθὺς συναπτῆ μεγάλη, ἐκφώνησις «Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα», καὶ ἐπανερχόμεθα εἰς τὸν ναὸν ψαλλομένου τοῦ εἰρμοῦ τῆς α' ᾠδῆς τοῦ Πάσχα «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ πάσχα [εἰς 6, ἢ τοι ὁ εἰρμὸς δις καὶ τὰ τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς εἰς 4 μὲ στίχον «Δόξα τῇ ἀγία ἀναστάσει σου, Κύριε», Δόξα, εἰς τὸ προτελευταῖον, Καὶ νῦν, εἰς τὸ τελευταῖον]. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς πάλιν ὁ εἰρμὸς αὐτῆς καταβασία, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρις καὶ τὸ «Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς» ἅπαξ, καὶ γίνεται μικρὰ συναπτῆ μετὰ τῆς οἰκείας ἐκφωνήσεως ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ ἢ τῷ Ἱερατικῷ. Ἐπὶ γ' ᾠδῆς ἢ ὑπακοῆ «Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον»· ἀφ' ἧς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς, τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου καὶ εὐθὺς «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» τρις καὶ «Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς» ἐπίσης τρις χῆμα. Ἐν συνεχείᾳ αἱ λοι-

παί ὤδαί. Εἰς τὴν ἐκφώνησιν «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα» ψάλλεται ἢ θ' ὠδὴ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἑξῆς·

*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐθελουσίως παθόντα καὶ ταφέ-
ντα καὶ ἐξαναστάνα τριήμερον ἐκ τάφου. «Φωτίζου, φωτί-
ζου».*

*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐξαναστάνα τριήμερον ἐκ τά-
φου Χριστὸν τὸν ζωοδότην. «Φωτίζου, φωτίζου».*

*Χριστὸς τὸ καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόθυτον θῦμα, ἀμνὸς Θεοῦ
ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν κόσμου. «Ὡ θείας, ὦ φίλης».*

*Σήμερον πᾶσα κτίσις ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς
ἀνέστη καὶ ἄδης ἐσκυλεύθη. «Ὡ θείας, ὦ φίλης».*

*Δόξα. Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδι-
αιρέτου θεότητος τὸ κράτος. «Ὡ Πάσχα τὸ μέγα».*

*Καὶ νῦν. Χαῖρε, παρθένε, χαῖρε· χαῖρε, εὐλογημένη· χαῖρε,
δεδοξασμένη· σὸς γὰρ υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. «Ὡ
Πάσχα τὸ μέγα».*

*Ἡ καταβασία «Ὁ ἄγγελος ἐβόα τῇ κεχαριτωμένῃ· ἀγνή
παρθένε, χαῖρε καὶ πάλιν ἐρῶ, χαῖρε, ὁ σὸς υἱὸς ἀνέστη τριή-
μερος ἐκ τάφου. Φωτίζου, φωτίζου», «Χριστὸς ἀνέστη» γ' καὶ
«Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς» ἅπαξ· μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως
«Ὅτι σὲ αἰνοῦσι» καὶ εὐθὺς μόνον τὸ ἐξαποστειλάριον τοῦ
Πάσχα «Σαρκὶ ὑπνώσας» τρίς.*

*Εἰς τοὺς Αἰνοὺς τὰ 4 ἀναστάσιμα «Ὑμνοῦμέν σου, Χρι-
στὲ» κ.λπ. καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ στιχηρὰ «Πάσχα
ιερόν» κ.τ.λ., Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ
«Χριστὸς ἀνέστη» (γ').*

ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ. Εὐθὺς μετὰ τὸ τρίτον «Χριστὸς
ἀνέστη» ὁ προεστὼς (ἢ ὁ ἱερεὺς) ἀναγινώσκει τὸν κατηχη-
τικὸν λόγον Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «Εἴ τις εὐσεβὴς καὶ*

* Εἰς τὴν θέσιν αὐτήν ἔχουν τὸν παρόντα κατηχητικὸν λόγον τὸ Πεντη-
κοστάριον καὶ τὰ ἀρχαῖα Τυπικά (βλέπε καὶ εἰς τὸ ἐγκρίσει τῆς Ἱερᾶς Συ-
νόδου «Ἱερατικόν» τῆς Ἀποστ. Διακονίας τοῦ ἔτους 2002, ἐπιμελεία π. Κων.
Παπαγιάννη).

φιλόθεος», μεθ' ὃν ὁ α' χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Ἡ τοῦ στόματός σου καθάπερ πυρσός»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις ὡς προοδηλωταί (τοῦ ἱερέως θυμιῶντος ὡς ἔθος). Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Ἀποστόλου. Εἰσοδικὸν «Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν, Κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραήλ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...»

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕἰΣΟΔΟΝ, τὸ τροπάριον «Χριστὸς ἀνέστη», ἡ ὑπακοὴ «Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον» καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοινάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». Ἄντι τρισαγίου «Ὅσοι εἰς Χριστόν». Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– Κυρ. Πάσχα, «Τὸν μὲν πρῶτον λόγον» (Πρξ. α' 1-9)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος» (Ἰω. α' 1-17). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε, πηγῆς ἀθανάτου γεύσασθε» (ἄνευ ἀλληλουαία)· ψάλλεται δὲ ἐκ τρίτου ἢ μετὰ τῶν ἐφεξῆς στίχων αὐτοῦ**.

Μέγα τὸ μυστήριον τῆς σῆς, Χριστέ, ἀναστάσεως. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Δείνω παραγένονας ἐκὼν πάθος ὁ ἀθάνατος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Τότε καὶ ὁ ἄδης συναντήσας, ἐπικράνθη λογοθετούμενος, ψυχὰς ἀπαιτούμενος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Τότε καὶ Μαρία ἡ μυρίασσα εὐφράνθη, προσκνήσασα Θεὸν πρὸ τοῦ μνήματος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Εἶπατε τῷ Πέτρῳ καὶ τοῖς λοιποῖς ἀποστόλοις, ὅτι ἀνέστη ἐκ νεκρῶν ὁ ἀθάνατος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ· τὸ αὐτὸ τρεῖς σύντομον (εἰς ἧχον β') ἀντὶ τοῦ Εἶη τὸ ὄνομα.

* Ὁ κατηχητικὸς λόγος καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου λέγονται μόνον σήμερον.

** Οἱ παρόντες στίχοι εὐρηγνται εἰς τὸν σιναϊτικὸν κώδικα 150, τοῦ 9ου-10ου αἰῶνος (Τυπικὰ Δημητριεύσκη 1,174).

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν», ἐν τέλει τῆς ὁποίας ὁ ἱερεὺς ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν λαὸν ἐκφωνεῖ «Χριστὸς ἀνέστη», καὶ ὁ λαὸς ἀποκρίνεται «Ἀληθῶς ἀνέστη» (τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται τρις), εἶτα ὁ ἱερεὺς «Δόξα τῇ αὐτοῦ τριήμερῳ ἐγέρσει», καὶ ὁ λαὸς «Προσκυνοῦμεν αὐτοῦ τὴν τριήμερον ἔγερσιν» (ἅπαξ)· εἶτα (ἀντὶ τοῦ Δι' εὐχῶν) ὁ ἱερεὺς ψάλλει ἢ ἐκφωνεῖ ὁλόκληρον τὸ «Χριστὸς ἀνέστη».

Εἰδήσεις. 1. Ἡ τάξις αὐτῆ τῆς θ. λειτουργίας τηρεῖται καθ' ἅπασαν τὴν διακαινησίμον ἐβδομάδα, ἐναλλασσομένων τῶν ἀναγνωσμάτων.

2. Ἀπὸ τῆς Κυριακῆς μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς διακαινησίμου, ὡς καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, ἀντὶ ὧρῶν, ἀποδείπνου καὶ μεσονυκτικοῦ λέγεται ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία ἐπαναλαμβανομένη τρις (ὡς ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἢ τῷ Ὁρολογίῳ), καὶ εἶτα γίνεται μικρὰ ἀπόλυσις, ἐπισφραγιζομένη διὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη».

3. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς διακαινησίμου ἐβδομάδος εἰς τὸν ἑσπερινὸν τὸ Ψαλτήριον δὲν ἀναγινώσκεται καὶ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» μετὰ τοῦ τρισαγίου καταλιμπάνεται· εἰς δὲ τὸ τέλος τοῦ ὄρθρου καταλιμπάνεται ἡ δοξολογία· εἰς τὴν θ. λειτουργίαν ἀντὶ τοῦ «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου» ψάλλεται τρις τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» συνήθως εἰς ἦχον β' στιχηραρικόν.

4. Ἐὰν γένηται ἐν τῇ διακαινησίμῳ ἐβδομάδι ἀστοκλασία, ἀντὶ τοῦ Θεοτόκε παρθέने ψάλλεται τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» (Τ.Μ.Ε. Προθεωρία §11).

5. Κατὰ τὴν διακαινησίμον ἐπίσης ἐβδομάδα ἀντὶ τῆς συνήθους νεκρωσίμου ἀκολουθίας ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος ἐξόδιος ἀκολουθία (ὄρα εἰς Εὐχολόγιον).

6. Τὰ ἀντίφωνα τοῦ Πάσχα καὶ τὸ εἰσοδικὸν «Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε» εἰθισται νῦν νὰ «ψάλλωνται ἀπαράλλακτα καθ' ἐκάστην ἡμέραν μέχρι τῆς ἀποδόσεως· καὶ τοὶ τὰ ἀρχαῖα τυπικὰ ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀντιπάσχα διατάττουσιν ἕναρξιν τῶν τυπικῶν καὶ μακαρισμῶν, καὶ ἀντὶ εἰσοδικοῦ ὀρίζουσι τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν» (Τ.Μ.Ε., Προθεωρία §37).

7. Ἐπίσης μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς ψάλλεται εἰς πάσας τὰς θ. λειτουργίας τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», εἰς ἀπάσας τὰς ἀκολουθίας ἀπόλυσις λέγεται «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...», ἀντὶ δὲ τοῦ Δι' εὐχῶν ὁ ὕμνος «Χριστὸς ἀνέστη».

Τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα ἐσπέρας. Ἀντὶ τῆς θ' ὥρας ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. «Δόξα τῇ ἀγία καὶ ὁμοουσίῳ», τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις, ὡς εἰς τὸν ὄρθρον, ἡ μεγ. συναπτή καὶ ἡ ἐκφώνησις «Ὅτι πρέπει σοι». Ἐσπέρια, εἰς στίχους 6, τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Τὸν σωτήριον ὑμῶν», Καὶ νῦν, «Παρήλθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου».

ΕἰΣΟΔΟΣ μετ' Εὐαγγελίου, «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ μέγα προκειμένον «Τίς θεὸς μέγας» κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Εὐθύς «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς» καὶ κατὰ τὴν οἰκείαν τάξιν ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸ Εὐαγγέλιον «Οὔσης ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ» (Ἰω. κ' 19-25), τὸ ὁποῖον, ἐφόσον καθίσταται δυνατὸν, ἐπαναλαμβάνεται καὶ παρ' ἄλλων κατὰ τὰς ὠρισμένας περιόδους αὐτοῦ εἰς διαφόρους γλώσσας. Μετὰ τὴν πλήρωσιν τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ α' χορὸς «Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι», ἡ ἐκτενής, τὸ «Καταξιώσον» κ.τ.λ., ὡς συνήθως.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ. Τὸ στιχηρὸν «Ἡ ἀνάστασις σου, Χριστέ σωτήρ» καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ 4 στιχηρὰ «Πάσχα ἱερὸν», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ (διαλογικῶς) «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν Χριστός», ὡς ἐσημειώθη εἰς τὸ τέλος τῆς θ. λειτουργίας.

21. † Δευτέρα τῆς διακαινησίμου. Ἰανουαρίου ἱερομάρ. († 305). Ἀλεξάνδρου τῆς βασιλίσσης Ἀναστασίου Α' Ἀντιοχείας, ὀσίου († 599)· Μαξίμου Κων/πόλεως († 434). Ἦχος β'.

Εἰς τὸν ὄρθρον. «Δόξα τῇ ἀγία καὶ ὁμοουσίῳ», τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις, ἡ μεγ. συναπτή καὶ ἡ ἐκφώνησις «Ὅτι πρέπει σοι» ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς χθές, ἀλλὰ ἀφ' ἧς ὠδῆς τοῦ κανόνος μόνον τὸ κοντάκιον τοῦ πάσχα καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας· εἶτα τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» καὶ τὰ λοιπά.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα κ.λ., ὡς χθές· Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας, «Υπέστρεψαν οἱ ἀπόστολοι» (Πρξ. α' 12-17, 21-26)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε» (Ἰω. α' 18-28) καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία, ὡς χθές.

22. † Τρίτη τῆς διακαινησίμου. Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Συκεώτου († 613)· Ναθαναὴλ ἀποστόλου (α΄ αἰ.), Θεοχάρους καὶ Ἀποστόλου ὁσίων τῶν ἐν Ἄρτη, Νεάρχου μάρτυρος. Ἦχος γ΄.

[Τῇ Τρίτῃ τῆς διακαινησίμου μνήμη τῶν νεοφανῶν μαρτύρων Ῥαφαήλ, Νικολάου, Εἰρήνης τῶν ἐν Λέσβῳ· ὡσαύτως μνήμη τῶν ὁσιομαρτύρων τῆς μονῆς Μεταμορφώσεως Νταοῦ Πεντέλης.]

Ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου· Ἀπόστολος Τρίτης διακαιν., «*Σταθεὶς ὁ Πέτρος σὺν τοῖς ἑνδεκα*» (Πρξ. β΄ 14-21)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Ὁ Πέτρος ἀναστάς ἔδραμεν*» (Λκ. κδ΄ 12-35).

23. † Τετάρτη τῆς διακαινησίμου. † Γεωργίου μεγαλομάρτυρος τοῦ τροπαιοφόρου († 303). Ἦχος δ΄.

Ἄντὶ τῆς θ΄ ὥρας ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» δεκάκις, ὡς εἰς τὸν ὄρθρον. Ἐσπέρια, εἰς στίχους 8, ἀναστάσιμα 4 τοῦ δ΄ ἤχου καὶ τοῦ ἁγίου ἕτερα 4 «*Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσι*» κ.λπ., Δόξα, τὸ ἰδιόμελον αὐτοῦ «*Ἀξίως τοῦ ὀνόματος*», Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου «*Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ*». Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ, «*Φῶς ἱλαρόν*», τὸ μέγα προκειμένον «*Φωνῇ μου πρὸς Κύριον*», ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Μηναίου. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν «*Κύριε, ἀνελθὼν*» καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ 4 στιχηρὰ «*Πάσχα ἱερόν*», Δόξα, τοῦ ἁγίου «*Τὸν νοερόν ἀδάμαντα*», Καὶ νῦν, «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*» μετὰ τοῦ «*Χριστὸς ἀνέστη*» ἅπαξ, ὁ β΄ χορὸς τὸ ἀπολυτίκιον «*Ὡς τῶν αἰχμαλώτων*» καὶ ὁ α΄ χορὸς αὐθις τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*». Ἀπόλυσις ἡ τοῦ Πάσχα διαλογικῶς.

Μεσονυκτικὸν ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τῆς μεγ. συναπτῆς «*Ὅτι πρέπει σοι*» ἐπακολουθεῖ τὸ «*Ἐκ νεότητός μου*» καὶ ἡ λοιπὴ συνήθης τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, Τρίτης ιβ΄ ἐβδ. Λουκᾶ, «*Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων*» (Λκ. κα΄ 12-19)· εἶτα «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι*» ἅπαξ χῆμα, καὶ ἄνευ τοῦ ν΄ ψαλμοῦ (ὅς τις καταλιμπάνεται) τὰ Δόξα, Καὶ νῦν,

καὶ τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Ὁ ἱερεὺς τὸ «Σῶσον, ὁ Θεός». Κανόνες, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρημῶν αὐτοῦ καὶ ὁ ὁμοίωμας κανὼν τοῦ μεγαλομάρτυρος «Ἐπερ ἥλιον ἐξήστραψεν» ἀνά 4. Ἐν τῷ τέλει ἐκάστης ὥδης ὁ εἰρημὸς αὐτῆς, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» γ', «Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς» ἅπαξ καὶ μικρὰ συναπτὴ μετὰ τῆς οἰκείας ἐκφωνήσεως. Ἀπὸ γ' ὥδης ἡ ὑπακοὴ «Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον» καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ»: ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ μεγαλομάρτυρος καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας: εἶτα «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» τρις χῦμα καὶ «Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς» ἐπίσης τρις χῦμα. Ἐν συνεχείᾳ αἱ ὥδαι ζ' καὶ η'· εἶτα (ἀντὶ τῆς ὥδης τῆς Θεοτόκου) ψάλλονται –εἰς 4 μεγαλυνάρια τῆς ἑορτῆς– ἢ θ' ὥδη τοῦ κανόνος τοῦ Πάσχα καὶ –εἰς τὸ προῦμνιον «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ»– δύο τροπάρια τῆς θ' ὥδης τοῦ ἁγίου, Δόξα, τὸ γ', Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον, ὁ εἰρημὸς «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου», «Χριστὸς ἀνέστη» γ' καὶ «Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς» ἅπαξ, μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «Ὅτι σὲ αἰνοῦσιν». Ἐξαποστειλάρια, τῆς ἑορτῆς «Σαρκὶ ὑπνώσας», τοῦ ἁγίου «Ἐαρ ἡμῖν ἐξέλαμψε» καὶ αὐθις τὸ «Σαρκὶ ὑπνώσας». Εἰς τοὺς αἶνους, εἰς στίχους 8, στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4, τοῦ ἁγίου προσόμοια 4 «Δεῦτε τὴν πανέορτον» κ.λπ. –εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα «Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει καὶ ὡσεὶ κέδρος ἢ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται», «Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος»–, καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ 4 στιχηρὰ τοῦ Πάσχα «Πάσχα ἱερόν» κ.λπ., Δόξα, τοῦ μεγαλομάρτυρος «Ἀνέτειλε τὸ ἔαρ», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα», μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» γ'.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον «Χριστὸς ἀνέστη», «Ὡς τῶν αἰχμαλώτων», ἡ ὑπακοὴ «Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον» καὶ τὸ κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». Ἀντὶ τρισαγίου, «Ὅσοι εἰς Χριστόν». Προκείμενον τῆς 23ης Ἀπρ.: Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, Σαβ. δ' ἐβδ. Πρξ., «Κατ' ἐκεῖνον τὸ καιρὸν ἐπέβαλεν ὁ Ἡρόδης» (Πρξ. ιβ' 1-11): Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, Τετ. διακαίν., «Εἰστήκει ὁ Ἰωάννης» (Ἰω. α' 35-52). Καθεξῆς ἢ θ. λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου· κοινωνικὸν «Σῶμα Χριστοῦ» [εἰς τοὺς ἐπ' ὄνοματι

τοῦ ἁγίου τιμωμένους ναοὺς «*Εἰς μνημόσυνον*»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν*, τοῦ *Πληρωθήτω* καὶ τοῦ *Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου* τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*». Ἀπόλυσις ἢ τοῦ Πάσχα διαλογικῶς.

24. † Πέμπτη τῆς διακαινησίμου. Ἑλισάβετ τῆς ὁσίας. Δούκα νεομάρτυρος τοῦ ῥάπτου ἐκ Μυτιλήνης († 1564), Νικολάου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Μαγνησίᾳ († 1776). Ἔχος πλ. α΄.

[Τῇ Πέμπτῃ τῆς διακαινησίμου μνήμη τοῦ νεομάρτυρος Μιχαὴλ τοῦ Εὐρυτάνος (21 Μαρτίου 1544) ἐν τῇ γενετείρᾳ αὐτοῦ Γρανίτση.]

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος Πέμ. διακαιν., «*Εἶπε Πέτρος πρὸς τὸν λαόν*» (Πρξ. β΄ 38-43)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Ἀνθρωπὸς τις ἦν*» (Ἰω. γ΄ 1-15).

25. † Παρασκευὴ τῆς διακαινησίμου. «Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς». † Μάρκου τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ (α΄ αἰ.). Ἔχος πλ. β΄. (Πρβλ. τυπικὸν 25ης Ἄπρ. §§1-2 καὶ 23ης Ἄπρ. §§4-6.)

Ἀντὶ τῆς θ΄ ὥρας ἢ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» (εἰς στίχους 10) ἀναστάσιμα στιχηρὰ 4, τῆς Θεοτόκου προσόμοια 3 καὶ τοῦ ἀποστόλου ἕτερα 3, Δόξα, τοῦ Πεντηκοσταρίου «*Τίς λαλήσει*», Καὶ νῦν, «*Τίς μὴ μακαρίσει σε*» [ἐνθα ἐορτάζεται ὁ ἀπόστολος, Δόξα, τοῦ μηναίου «*Σοῦ ἐξεχύθη χάρις*», Καὶ νῦν, «*Τίς λαλήσει*»]. Εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», καὶ τὸ μέγα προκείμενον «*Ἀγαπήσω σε, Κύριε*» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα (ἄρχεται ὁ β΄ χορὸς) «*Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστέ σωτήρ*» εἶτα στίχος «*Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ*» καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς Θεοτόκου* (τὰ δύο τελευταῖα

* Καταχωρίζεται ὧδε τὸ γ΄ προσόμοιον ληφθὲν ἐκ χειρογράφων κωδίκων, καθόσον τὸ εἰς τὰ ἔντυπα Πεντηκοστάρια κατακεχωρισμένον εἶναι ἐλλιπές (ὄρα Π. Β. Πάσχου, «*Λειτουργικῶν κενῶν συμπλήρωσις*», Ἐκκλησία, ΝΗ΄, 1981, σελ. 408-410).

Χαίροις ἢ Ζωοδόχος Πηγῆ, ἢ ἀενάως ἀναβλύζουσα χάριτας, ἢ βροῦσις τῶν ἱαμάτων, ἢ πᾶσαν νόσων ἰσχύν, ἀσθενῆ καὶ φαύλην ἀπελέγχουσα· τυ-

εις τοὺς στίχους αὐτῶν), Δόξα, τοῦ ἀποστόλου «Δεῦτε τῆς οὐρανόου», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα», τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», τὸ ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολε ἄγιε», καὶ αὐτὶς τὸ «Χριστὸς ἀνέστη»*. Ἀπόλυσις ἢ τοῦ Πάσχα διαλογικῶς.

Μεσονυκτικὸν ἢ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» (ι´) καὶ τὰ εἰρηνικά. Εἶτα οἱ κανόνες, τοῦ Πάσχα μετὰ στίχου «Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε», τῆς Θεοτόκου μετὰ στίχου «Ὑπεραγία Θεοτόκε» καὶ τοῦ εὐαγγελιστοῦ μετὰ στίχου «Ἀπόστολε τοῦ Χριστοῦ». ἐν τέλει ἐκάστης ὥδης ἐπαναλαμβάνεται καταβασία ὁ εἰρμὸς τοῦ Πάσχα, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» (γ´), «Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς» (ἄπαξ), μικρὰ συναπτή μετὰ τῆς ἐκάστοτε οἰκείας ἐκφωνήσεως. Ἀπὸ γ´ ὥδης κοντάκιον τοῦ Πάσχα καὶ κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ εὐαγγελιστοῦ· εἶτα τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Μηναίου καὶ τῆς Θεοτόκου. Μετὰ τὴν ε´ ὥδην τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς Θεοτόκου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου, «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» (γ´), «Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς» (γ´). Μετὰ τὴν ζ´ καὶ ἠ´ ὥδην ψάλλεται ἡ θ´ ὥδη τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν 4 μεγαλυναρίων (ἀνευ τῶν Δόξα, Καὶ νῦν), ἡ θ´ τῆς Θεοτόκου καὶ ἡ θ´ τοῦ ἀγίου (εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια Δόξα, Καὶ νῦν). Ἐξαποστειλάρια «Σαρκὶ ὑπνώσας», τοῦ Μηναίου καὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τοὺς αἶνους ἀπὸ τοῦ στίχου «Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἔγγραπτον» στιχηρὰ ἀναστάσιμα 2, τῆς Θεοτόκου 3, καὶ τοῦ ἀποστόλου ἕτερα 3 μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α) «Εἰς

φλῶν ἢ ἀνάβλεψις, καὶ λεπρῶν θεία κάθαρσις· σθένος ἀρρώστων, παρειμένων ἀνόρθωσις, ἡ πηγάζουσα νοσημάτων πᾶν φάρμακον, ἅπασιν τοῖς προστρέχουσι πιστῶς τῷ τεμένει σου, μέγα κοινὸν ἰατρεῖον, ἄμισθον ὄντως καὶ ἔτοιμον, Χριστοῦ μητρὸς Λόγου, τοῦ πηγάζοντος τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

* Παρατίθεται τὸ γνωστότερον σήμερον καὶ εὐρέως χρησιμοποιούμενον ἀπολυτίκιον τῆς Θεοτόκου Ζωοδόχου Πηγῆς. Ἦχος α´.

Ὁ ναὸς σου, Θεοτόκε, ἀνεδείχθη παράδεισος, ὡς ποταμοὺς ἀειζῶους ἀναβλύζων ἰάματα· ᾧ προσερχόμενοι πιστῶς, ὡς Ζωοδόχου ἐκ Πηγῆς, ῥῶσιν ἀντλοῦμεν, καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον· προσβέβυεις γὰρ σὺ τῷ ἐκ σοῦ τεχθέντι σωτηρίᾳ Χριστῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

πάσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ», β) «Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποιήσιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα»· εἶτα τὰ «Πάσχα ἱερὸν» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, τὸ ἐν τοῖς ἑσπερίοις ἰδιόμελον τοῦ Μηναίου «Σοῦ ἐξεχύθη χάρις», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα», «Χριστὸς ἀνέστη» (τρὶς).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὸ «Εὐλόγημένη» τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον «Χριστὸς ἀνέστη», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου «Ἀπόστολε ἅγιε», ἡ ὑπακοὴ τοῦ Πάσχα «Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον», καὶ κοντάκια τὸ τῆς Θεοτόκου «Ἐξ ἀκνώτου σου» καὶ τὸ τοῦ Πάσχα «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». «Ὅσοι εἰς Χριστόν». Προκείμενον ἀποστολικόν· Ἀπόστολος: τοῦ εὐαγγελιστοῦ, Ἄπρ. 25, «Ταπεινώθητε ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ» (Α΄ Πέτ. ε΄ 6-14)· ἀλληλουιάριον τῆς Παρασκευῆς τοῦ Πάσχα· Εὐαγγέλιον: τῆς ἡμέρας, «Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοῦμ» (Ἰω. β΄ 12-22). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου». [Εἰς τὰ δίπτυχα, κατ' ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε., τὸ μεγαλυνάριον «Ὑδωρ τὸ ζώηριον» (ζῆτει εἰς τὸ Πεντηκοστάριον).] Κοινωνικὸν «Σῶμα Χριστοῦ». Τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῇ διακαινησίμῳ ἑβδομαδί.

26. † Σάββατον τῆς διακαινησίμου. Βασιλέως ἐπισκόπου Ἀμασειᾶς ἱερομάρτ. († 332), Γλαφύρας καὶ Ἰούσας ὁσίων († 322). Ἦχος πλ. δ΄.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: ἡμέρας, «Κρατοῦντος τοῦ ἰαθέντος χωλοῦ» (Πρξ. γ΄ 11-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ» (Ἰω. γ΄ 22-33).

27. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΑΣΧΑ (Β΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ, ΤΟΥ ΘΩΜΑ). «Τὰ ἐγκαίνια τῆς (καθ' ἑβδομάδα ἀνακυκλουμένης) ἑορτῆς τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως καὶ ἡ τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ σωτήριος ὁμολογία». Συμεῶν ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων, συγγενοῦς τοῦ Κυρίου, ἱερομάρτυρος († 107). Ἐωθινὸν α΄.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ· τῶν ἐκ Σαμοθράκης 5 νεομαρτύρων († 1835).

Ἦ Θ΄ τοῦ Πάσχα (ἐναρκτήριος ἀκολουθία).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. «*Εὐλογητὸς ὁ Θεός*», «*Χριστὸς ἀνέστη*» τρίς (ἅπαξ ἐκ τοῦ βήματος καὶ ἀνὰ μίαν ὑπὸ τῶν χορῶν)· ὁ προοιμιακὸς ἄνευ τοῦ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν* (ὡς καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα), τὰ εἰρηνικὰ καὶ τὸ ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*» τὰ 6 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ἐπέστης, Χριστέ*».

Εἰσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», «*Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*».

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Φιλάνθρωπε, μέγα καὶ ἀνείκαστον*».

«*Νῦν ἀπολύεις*» τρισάγιον (ὃ περ ἀπὸ σήμερον καὶ ἐφεξῆς λέγεται ἐν πάσαις ταῖς ἀκολουθίαις, μόνον δ' ἐν ἀρχῇ τῶν ἀκολουθιῶν ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ «*Χριστὸς ἀνέστη*», οὐχὶ δὲ καὶ ἐν ἄλλοις σημείοις αὐτῶν), καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος*» (τρὶς). Ἀπόλυσις «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν Χριστός...*» ἀντὶ τοῦ *Δι' εὐχῶν ὁ ἱερεὺς τὸ «Χριστὸς ἀνέστη»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ α' ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστί*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς. Τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον (εὐλογητάρια δὲν ψάλλονται χάριν τῆς δεσποτικῆς ἑορτῆς). Εὐθύς οἱ ἀναβαθμοὶ «*Ἐκ νεότητός μου*» προκειμένον «*Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον*» (τρὶς).

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Ἄπασα ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ (α') Εὐαγγελίου, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκεται ἐντὸς τοῦ ἰ. βήματος, ὡς ὅλα τὰ ἑωθινά· ὁ ν' ψαλμὸς ψάλλεται, καὶ γίνεται ἡ συνήθης προσκύνησις τοῦ Εὐαγγελίου.

ΚΑΝΩΝ ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, «ἄνευ στίχων»· μετὰ τὴν γ' ὥδην ἢ ὑπακοὴ «*Ὡς ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν σου*»· μετὰ τὴν ς' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς, τὸ μηνολόγιον, καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς ἑορτῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος τοῦ Πάσχα «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*» (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ψάλλεται ἡ θ' ὥδη

τοῦ κανόνος τῆς σήμερον ἑορτῆς, ἢ τοι ὁ εἰρμός «Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα» καὶ τὰ ἐν συνεχείᾳ τροπάρια, ἐν τέλει δὲ καταβασία ὁ εἰρμός «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τῆς ἑορτῆς «Ἐμῶν μελῶν χειρὶ σου» δὶς, «Σήμερον ἔαρ μυρίζει» ἅπαξ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, «Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. «Εὐλογημένη», «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς, καὶ τὰ εἰρηνικά. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἀλλ' εὐθύς τὸ) ἀπολυτικίον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος» καὶ κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». Τρισάγιον. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος τῆς Κυριακῆς, «Διὰ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων» (Πρξ. ε' 12-20)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, θ' ἑωθινόν, «Οὔσης ὀψίας» (Ἰω. κ' 19-31). Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον· αἶνει τὸν Θεόν σου, Σιών· ἀλληλούια». Ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς, «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ· «Πληρωθήτω», «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου». Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν.

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Τρίτης τῆς ἐβδομάδος τοῦ τυφλοῦ εἰς τὴν θ. λειτουργίαν, μετὰ τὸ «Εὐλογημένη ἡ βασιλεία», ψάλλεται τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς, ἅπαξ ἀπὸ τοῦ βήματος καὶ ἀνὰ μίαν ὑφ' ἐκάστου τῶν χορῶν, καὶ εἶτα ἐκφωνοῦνται τὰ εἰρηνικά.

2. Ἀπὸ αὐριον αἰ καθ' ἡμέραν ἀκολουθία τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου, συμπάλλονται δὲ καὶ αἰ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου, πλην Κυριακῆς καὶ ἑορτῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου.

3. Ἀπὸ αὐριον μέχρι τῆς Τρίτης τοῦ τυφλοῦ ἐν καθημερινῇ (ἐκτὸς δηλονότι Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου), ἐὰν τύχη ἑορταζόμενος ἅγιος, μετὰ τὰ δοξαστικά τοῦ Μηναίου, Καὶ νῦν ψάλλονται τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἑόρτια ἰδιόμελα τῆς σειρᾶς, καὶ οὐχὶ τὸ «Ἀναστάσεως ἡμέρα», καθὼς καὶ τὰ ἀπολυτικά, τὰ ἐξαποστειλάρια καὶ τὰ κοντάκια τῆς προλαβούσης Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς, καὶ οὐχὶ τὰ τοῦ Πάσχα (Τ.Μ.Ε., Προθεωρία §33· καὶ 23 Ἀπριλίου, ὑποσημ. 4).

4. Εἰς τὸν ὄρθρον τῶν καθημερινῶν μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, μετὰ τὰ καθίσματα (ἢ μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ὄρθρου, εἰ

ἔστι), λέγεται τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» καὶ εἶτα ὁ ν' ψαλμός. Τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τῆς προλαβούσης Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς, καὶ οὐχὶ ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα (ἀπὸ αὐριον ἕως τοῦ Σαββάτου προτάσσεται ὁ κανὼν τοῦ Θωμᾶ)· **στιχο-λογοῦμεν δὲ καὶ «Τὴν τιμωτέραν»**. Ἐὰν προβλέπονται καταβασίαι, ψάλλονται οἱ εἰρμοὶ «Ἀναστάσεως ἡμέρα», πλὴν τῆς περιόδου τῆς Μεσοπεντηκοστῆς καὶ πλὴν Κυριακῆς Δευτέρας καὶ Τρίτης τοῦ τυφλοῦ.

5. Ἀπὸ αὐριον εἰς τὰς λειτουργίας τῶν καθημερινῶν μετὰ τὸ «Ἐξαίρετως» **ἐπανέρχεται ψαλλόμενον τὸ «Ἄξιον ἐστίν»**, ἐκτὸς ἂν ὀρίζῃ ἄλλως τὸ Τυπικόν. (Μέχρι τοῦ ἐπομένου Σαββάτου κοντάκιον τῆς λειτουργίας ψάλλεται τὸ τοῦ Θωμᾶ «Τῆ φιλοπράγμονι δεξιᾷ»).

28. Δευτέρα. Τῶν ἐν Κυζίκῳ ἐννέα μαρτύρων (γ' αἰ.), Μέμνος ὀσίου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. β' ἐβδ. Πράξεων (Πρξ. γ' 19-26).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. β' ἐβδ. Ἰωάννου (Ἰω. β' 1-11).

29. Τρίτη. Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου ἀποστόλων ἐκ τῶν 70· Κερκύρας μάρτυρος, Ἰωάννου (Καλοκτένους) μητροπολίτου Θηβῶν (ιβ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. β' ἐβδ. Πράξεων (Πρξ. δ' 1-10).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. β' ἐβδ. Ἰωάννου (Ἰω. γ' 16-21).

30. Τετάρτη. Ἰακώβου ἀποστόλου, ἀδελφοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου († 44). Κλήμεντος ὀσίου, Δονάτου ἐπισκόπου Εὐροίας, Ἀργυρῆς νεομάρτυρος τῆς ἐν Πικριδίῳ († 1725).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν ὕμνων τοῦ Πεντηκοσταρίου, εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εισόδου, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασιῶν, ἀλλὰ μετὰ μεγάλης δοξολογίας. Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ ἐν τῷ μηνολογίῳ προκειμένου– τοῦ ἀποστόλου, Σαβ. δ' ἐβδ. Πράξ., «*Κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης*» (Πρξ. ιβ' 1-11)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. ζ' ἐβδ. Λουκᾶ, «*Συγκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα*» (Λκ. θ' 1-6).

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14 καὶ ἡ νύξ ὥρας 10

1. Πέμπτη. Ἱερεμίου τοῦ προφήτου (ς' αἰ. π.Χ.). Παναρέτου ἐπισκόπου Πάφου († 1791).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. β' ἐβδ. Πράξεων (Πρξ. δ' 23-31).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. β' ἐβδ. Ἰωάννου (Ἰω. ε' 24-30).

2. Παρασκευή. Ἀνακομιδὴ τῶν ἰ. λειψάνων Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, πατριάρχου Ἀλεξανδρείας († 2 Μαΐου 373). (Τυπικὸν 2ας Μαΐου· περιπτῶσις α' §1.)

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. «*Εὐλογητός*», «*Χριστὸς ἀνέστη*» (τρὶς), ὁ προοιμακός (ἄνευ τοῦ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*»), τὰ εἰρηνικά. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», εἰς στίχους 6, προσόμοια τοῦ Πεντηκοσταρίου 3 «*Δικαιοσύνης ἐσθῆτα*», τοῦ Μηναίου 3, Δόξα, τοῦ ἁγίου «*Χριστοῦ τὸν ἱεράρχην*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων*» (βλέπε Πέμπτη Θωμᾶ ἑσπέρας). Εἴσοδος κ.λπ.. Τὰ ἀπόστιχα τοῦ Μηναίου, Δόξα, «*Πάλιν ἡμῖν ὁ χρυσορρός*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Ἄψαι Θωμᾶ*». Ἀπολυτίκια, τὸ τοῦ ἁγίου, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μηνήματος*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, Δόξα, τὸ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον τοῦ ἱεράρχου «*Ἡ μεγάλη τῆς Ἐκκλησίας*», Καὶ νῦν, ἐν τῆς ἑορτῆς (οἶον βούλει), τρισάγιον καὶ ἀπολυτίκιον «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μηνήματος*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτίκια, τὸ τοῦ ἁγίου, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Ἐσφραγισμένου*». Καθίσματα, μετὰ μὲν τὴν α' στιχολ. τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, μετὰ δὲ τὴν β' στιχολ. τὰ

καθίσματα τοῦ ἱεράρχου «*Θείοις δόγμασι*», Δόξα, τὸ ἕτερον «*Ὡς περ ἄστρον*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Μακάριος εἶ σύ· Ἄναστασιν Χριστοῦ*», ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρημῶν αὐτοῦ καὶ τοῦ ἱεράρχου· ἀπὸ γ' ὥδης τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, τὸ μεσῶδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου «*Τὴν τῶν αἰρέσεων πλάνην*», Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς, «*Ἰδὼν μου τὴν πλευράν...*» (βλέπε Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ, καθίσματα)· ἀφ' ς' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἱεράρχου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι οἱ εἰρημοὶ «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*» στιχολογοῦμεν δὲ καὶ «*Τὴν τιμωτέραν*». Ἐξαποστειλάρια, τὸ τοῦ Μηναίου καὶ ἐν τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ τοῦ Μηναίου 3 προσόμοια εἰς 4, Δόξα, τοῦ ἁγίου «*Τὸ μέγα κλέος*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων*», δοξολογία μεγάλη, «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μηνήματος*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μηνήματος*», τοῦ ἱεράρχου «*Στύλος γέγονας*», τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ κοντάκιον «*Τῇ φιλοπράγματι δεξιᾷ*». Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– τοῦ ἱεράρχου, Ἰαν. 18, «*Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων*» (Ἐβρ. ιγ' 7-16)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Ἦμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου*» (Μτθ. ε' 14-19). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Ἄξιον ἐστί*». Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*». Ἀντὶ τοῦ Εἵδομεν... «*Χριστὸς ἀνέστη*».

3. Σάββατον. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Θωμᾶ». Τιμοθέου καὶ Μαύρας μαρτύρων († 283). Πέτρου ἀρχιεπισκόπου Ἄργους († 950), Οἰκουμενίου ἐπισκόπου Τρίκκης, Θεοφάνους Περιθεωρίου (ιδ' αἰ.).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μηνήματος*» κοντάκιον «*Τῇ φιλοπράγματι δεξιᾷ*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς 3 «*Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων*» κ.λπ., καὶ τοῦ Μηναίου 3, Δόξα, «*Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων*», Καὶ νῦν, «*Τὴν παγκόσμιον δόξαν*». Ἀπόστιχα τὰ 4 ἀναστάσιμα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν. Ἀπολυτίκιον «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μηνήματος*» (τρῖς).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς (τρῖς)· καθίσματα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· «Ἀνάστασιν Χριστοῦ», ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' ὥδης τὸ μεσῶδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Ἰδὼν μου τὴν πλευράν» (ὄρα Κυρ. Θωμᾶ πρωί)· ἀφ' ς' (διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἑορτῆς) τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι, οἱ εἰρμοὶ «Ἀναστάσεως ἡμέρα» (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ἢ θ' ὥδη τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς, καὶ ἐν τέλει ὁ εἰρμὸς «[Ὁ ἄγγελος ἐβόα...] Φωτίζου, φωτίζου». Ἐξαποστειλάρια, τὰ δύο τῆς ἑορτῆς ἀνά μίαν. Εἰς τοὺς αἶνους, εἰς στίχους 6 (ἀπὸ τοῦ στίχου «*Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα...*»), ἀναστάσιμα 3 καὶ σιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς 3 (ἃ ζήτηι εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν) «*Μετὰ τὴν ἐκ τάφου σου*» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, «*Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ*», δοξολογία μεγάλη, «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκιον «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος*» καὶ κοντάκιον «*Τῇ φιλοπράγματι δεξιᾷ*». Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας, Σαβ. β' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ε' 21-32)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. β' ἐβδ. Ἰω. (Ἰω. ς' 14-27). Εἰς τὸ *Ἐξαίρετως* ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὥδης τῆς ἑορτῆς «*Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα*». Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς «*Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον*» ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν...* «*Χριστὸς ἀνέστη*».

4. † ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «*Τῶν ἁγίων μυροφόρων γυναικῶν, ἔτι δὲ Ἰωσήφ τοῦ ἐξ Ἀρμαθαίας καὶ τοῦ νυκτερινοῦ μαθητοῦ Νικοδήμου*». Πελαγίας μάρτυρος († 290). Ἰλαρίου ὁσίου. Ἦχος β', ἑωθινὸν δ' (τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §§16-18).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ: α') πάντων τῶν ἐν Θεσσαλονίκη διαλαμψάντων ἁγίων· β') Δημητρίου νεομάρτυρος ἐκ Χώρας Τριφυλίας (14 Ἀπριλίου)· γ') Ἡλίας νεομάρτυρος τοῦ Ἀρδούνη († 1685)· δ') Σεραφείμ ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου (4 Δεκεμβρίου), ἐν Καρδίτῃ· ε') τῶν παμμεγίστων Ταξιαρχῶν ἐν Μανδαμάδῳ Μηθύμνης ἐπὶ τοῖς ἐγκαινίοις τοῦ ἱ. ναοῦ τοῦ προσκυνήματος.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος*»· κοντάκιον «*Τῇ φιλοπράγματι*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς, ὁ προοιμακὸς (ἄνευ τοῦ Δεῦτε προσκυνήσωμεν) καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ 10 ἑσπέρια, Δόξα, «Αἱ μυροφόροι γυναῖκες», Καὶ νῦν, «Παρήλθεν ἡ σκιά». Ἀπόστιχα, τὸ ἀναστάσιμον «Ἡ ἀνάστασις σου, Χριστέ σωτήρ» καὶ τὰ «Πάσχα ἱερὸν», Δόξα, Καὶ νῦν, «Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον». Ἀπολυτίκια «Ὅτε κατήλθες»,* Δόξα, «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ», Καὶ νῦν, «Ταῖς μυροφόροις».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα, τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, τὰ τριαδικὰ «Ῥἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ., «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.] Τὰ καθίσματα τοῦ Πεντηκοσταρίου, καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἡχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἔωθινὸν (δ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ τῶν δύο θεοτοκίων, καταλιμπανομένου τοῦ κανόνος τῶν μυροφόρων μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν τὰ δύο μεσώδια καθίσματα τῶν μυροφόρων μετὰ τὴν ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν μυροφόρων, τὸ μηνολόγιον, καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ τοῦ Πάσχα· ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου, ἢ θ΄ ᾠδῆ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν δύο θεοτοκίων καὶ τῶν μεγαλυναρίων ψαλλομένων ὡς ἐξῆς·

Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐθελουσίως παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου. «Φωτίζου, φωτίζου...»

Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου Χριστὸν τὸν ζωοδότην. «Φωτίζου, φωτίζου...»

* Ἀπολυτίκιον τοῦ σήμερον συνεορταζομένου ἁγίου Νικοδήμου, ψαλλόμενον, εἰ δόξοι τῷ προεστώπῃ, μετὰ τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον.

Ἦχος δ΄. Κανόνα πίστεως.

Χριστὸν τὸν Κύριον ἐν νυκτὶ ἐπεσκέψατο· ἀναγέννησιν ἄνωθεν ἐκδιδαχθεὶς ἐμαθήτευσεν, ὡς κεκρυμμένος ἀπόστολος· εὐθαρσῶς διεφώνει πρὸς φαρισαίους καὶ γραμματεῖς, τὸν σωτῆρα διώκοντας· ὃν νεκρὸν καθεῖλεν ἐκ τοῦ σταυροῦ, μύρα τῆ ταφῆ ἐνεγκών, Νικόδημος ὁ ἐνθερμος.

Χριστός τὸ καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόθυτον θῦμα, ἀμνὸς Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν κόσμου. «Ὡ θείας, ὦ φίλης...»

Σήμερον πᾶσα κτίσις ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη καὶ ἄδης ἐσκυλεύθη. «Ὡ Πάσχα τὸ μέγα...»

Δόξα. Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου θεότητος τὸ κράτος. «Συμφώνως, παρθένε...»

Καὶ νῦν. Χαῖρε, παρθένε, χαῖρε, χαῖρε, εὐλογημένη, χαῖρε, δεδοξασμένη, σὸς γὰρ υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. «Εὐφραίνου, ἀγάλλου...»

Εἶτα «Ὁ ἄγγελος ἐβόα τῇ κεχαριτωμένη, ἀγνή παρθένε, χαῖρε καὶ πάλιν ἐρῶ, χαῖρε, ὁ σὸς υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. Φωτίζου, φωτίζου».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ τοῦ πάσχα «Σαρκί ὑπνώσας» καὶ τῶν μυροφόρων ἀνά μίαν.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 στιχηρὰ «Πάσχα ἱερὸν» κ.λπ. μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, «Μετὰ μύρων», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ. Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. «Εὐλογημένη», «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς. Ἀντίφωνα καὶ εισοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἀλλ' εὐθύς τὰ) ἀπολυτίκια «Ὅτε κατήλθες», «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ», «Ταῖς μυροφόροις» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. γ' Πράξ., «Πληθυνόντων τῶν μαθητῶν» (Πρξ. ζ' 1-7)· Εὐαγγέλιον: τῶν μυροφόρων, «Ἐλθὼν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας» (Μρ. ιε' 43-ις' 8).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου». Κοινωνικὸν «Σῶμα Χριστοῦ»· ἀντὶ τοῦ εἶδομεν τὸ φῶς «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ.

Εἰδήσεις. 1. Αἱ καθημερινὰ ἀκολουθία διεξάγονται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου. Εἷς τε τὸν ἐσπερινὸν καὶ τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ 3 ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς ψάλλονται ὡς ἐξῆς· «Ὁ εὐσχήμων», «Ὅτε κατήλθες», «Ταῖς μυροφόροις» (Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὰ δύο τελευταῖα), ἀλλ' εἰς τὸ τέλος τοῦ μεσονυκτικοῦ καὶ τοῦ ὄρθρου μόνον τὸ «Ταῖς μυροφόροις».

2. Ἐως τοῦ Σαββάτου τῆς παρουσίας ἑβδομάδος τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τῶν μυροφόρων «Τὴν Μωσέως ᾠδὴν» (μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»): ἐνῶ εἰς τὴν λειτουργίαν ψάλλεται ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον τὸ ἐξῆς· ἦχος β΄·

«Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις φθελγξάμενος, τὸν θρηῖνον τῆς προμήτορος Εὐας κατέπαυσας, τῇ ἀναστάσει σου Χριστέ ὁ Θεός· τοῖς ἀποστόλοις δὲ τοῖς σοῖς κηρύττειν ἐπέταξας· ὁ σωτὴρ ἕξανέστη τοῦ μνήματος».

5. Δευτέρα. Εἰρήνης μεγαλομάρτυρος (β΄ αἰ.). Εὐθυμίου ἐπισκόπου Μαδύτου, Εὐφραῖμ ὀσιομάρτυρος τοῦ νέου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. γ΄ ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ζ΄ 8-ζ 5, 47-60).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. γ΄ ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. δ΄ 46-54).

Σημειώσεις. Ὅπου τιμᾶται πανηγυρικῶς ἡ μνήμη τῆς ἀγίας, ἡ ἀκολουθία αὐτῆς συμπάλλεται ἐξ ἰδιαίτερας φυλλάδος μετὰ τῆς ἀκολουθίας τοῦ Πεντηκοσταρίου, συμφώνως μὲ τὰς τυπικὰς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. 23 Ἀπριλίου §§19-220· τὰ δοξαστικὰ ἐπισφραγίζονται μὲ ἰδιόμελα τῶν μυροφόρων· εἰς τὸν ὄρθρον προηγεῖται ὁ κανὼν τῆς προλαβούσης Κυριακῆς, στιχολογοῦμεν «Τὴν τιμωτέραν», καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς δοξολογίας τὸ ἀπολυτίκιον «Ταῖς μυροφόροις»· εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις».

6. Τρίτη. Ἰώβ τοῦ δικαίου (1700-1500 π.Χ.). Σεραφεῖμ ὀσίου τοῦ ἐν τῷ ὄρει Δομβοῦς († 1602), Σοφίας ὀσίας τῆς ἐν Κλεισούρα Δράμας.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. γ΄ ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ν΄ 5-17).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. γ΄ ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ζ΄ 27-33).

7. Τετάρτη. Μνήμη τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος σημείου τοῦ τιμίου Σταυροῦ (351). Ἀκακίου μάρτυρος († 303).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. γ΄ ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ν΄ 18-25).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. γ΄ ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ζ΄ 35-39).

8. Πέμπτη. † Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ, Ἀρσενίου ὀσίου τοῦ μεγάλου († 449).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια «Ταῖς μυροφόροις», Δόξα, «Τοῦ σταυροῦ σου»· κοντάκιον «Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις».

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τῶν μεθεόρτων τῶν μυροφόρων (ζήτει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, Τετάρτη ἑσπέρας καὶ Πέμπτη πρωί).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ «*Μακάριος ἀνήρ*». Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» τὰ 6 προσόμοια τοῦ Μηναίου (ἅπαντα ἀνὰ μίαν), Δόξα, «*Τὸν υἱὸν τῆς βροντῆς*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Ἦλθον ἐπὶ τὸ μνημεῖον*». Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπόστιχα τοῦ Μηναίου, Δόξα, «*Ἀπόστολε Χριστοῦ*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Ἔρραναν μύρα*». Ἀπολυτίκια «*Ὁ εὐσχήμων*», «*Ὅτε κατήλθες*», Δόξα, «*Ἀπόστολε, Χριστῶ*», Καὶ νῦν, «*Ταῖς μυροφόροις*».

Εἰς τὸ μεσονυχτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Καὶ νῦν, «*Τί τὰ μύρα τοῖς δάκρυσιν*» (Πέμπτη πρῶτὴ εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶνων)· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Ταῖς μυροφόροις γυναιξίν*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτίκια ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν. Καθίσματα, εἰς τὴν α' στιχολογίαν ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· εἰς τὴν β' στιχολογίαν τοῦ Μηναίου «*Ἀναπεσῶν ἐν τῷ στήθει*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ τοῦ Πεντηκοσταρίου «*Τὰ μύρα σωτήρ*»· μετὰ τὸν πολυέλεον τὸ τοῦ Μηναίου «*Τὴν μνήμην τιμήσωμεν*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι τῆς ἑορτῆς
Ἦχος β'. *Εὐσπλαγχνίας ὑπάρχουσα.*

Πρὸς τὸ μνημά σου σῶτερ, αἱ σεπτὰι μυροφόροι ἐλθοῦσαι, τὸν δεσπότην ἀλείψασθαι μύροις, ὡς βροτὸν σε κατηπείγοντο· ἄγγελος δὲ αὐταῖς χαρὰν ἐμήνυσεν· ἀνέστη ὁ Κύριος, δι' ὃ κηρύξατε ἀποστόλοις, τὴν ἐκ τάφου ὄντως φρικτὴν τούτου ἕξανάστασιν.

Εὐαγγέλιον τοῦ ὄρθρου (ἑωθινὸν ια') ἐκ τῶν βημοθύρων «*Ἐφάνερωσεν ἑαυτὸν ὁ Ἰησοῦς*» (Ἰω. κα' 14-25), μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ, ὡς ἀκριβῶς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες, τῶν μυροφόρων «*Ἐσταυρώθης σαρκί*» μετὰ τῶν εἰρμῶν, τοῦ εὐαγγελιστοῦ καὶ τοῦ ὁσίου. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον «*Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις*», καὶ τὸ μεσῶδιον κάθισμα τοῦ εὐαγγελιστοῦ, Δόξα, τοῦ ὁσίου, Καὶ νῦν, τὸ ἐξῆς τῆς ἑορτῆς·

Ἦχος β'. *Αὐτόμελον.*

Τῶν μαθητῶν σου ὁ χορός, σὺν μυροφόροις γυναιξίν, ἀγάλλεται συμφώνως· κοινήν γὰρ ἑορτὴν σὺν αὐταῖς ἑορτάζουσιν, εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς σῆς ἀναστάσεως· καὶ δι' αὐτῶν βοῶμέν σοι· φιλάνθρωπε Κύριε, τῷ λαῷ σου παράσχου τὸ μέγα ἔλεος.

Ἄφ' ἧς ᾠδῆς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ εὐαγγελιστοῦ καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἀναστάσεως ἡμέρα»· «Τὴν τιμωτέραν», «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου». Ἐξαποστειλάρια τὰ δύο τοῦ Μηναίου καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς «*Γυναῖκες ἀκουτίσθητε*». Εἰς τοὺς αἶνους τὰ 4 προσόμοια τοῦ Μηναίου ἀνά μίαν, Δόξα, «*Εὐαγγελιστὰ Ἰωάννη*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Αἱ μυροφόροι γυναῖκες*» (ζήτηι τῇ Πέμπτῃ εἰς τοὺς αἶνους τοῦ Πεντηκοσταρίου). Δοξολογία μεγάλη.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά «Ὁ εὐσχήμων», «Ὅτε κατήλθες», «*Ταῖς μυροφόροις*», «Ἀπόστολε, Χριστῶ» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις*»· Ἀπόστολος: τοῦ εὐαγγελιστοῦ, Μαΐου 8, «Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς» (Α' Ἰω. α' 1-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Εἰσπήκτισαν παρὰ τῷ σταυρῶ*» (Ἰω. ιθ' 25-28, κα' 24-25)· «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς* «*Χριστὸς ἀνέστη*» ἅπαξ.

9. Παρασκευή. Ἡσαΐου προφήτου (η' αἰ. π.Χ.), Χριστοφόρου μάρτυρος († 250). Νικολάου τοῦ ἐν Βουνένοις.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. γ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ν' 40-θ' 18).
Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Παρ. γ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ζ' 48-54).

10. Σάββατον. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῶν μυροφόρων». Σίμωνος ἀποστόλου τοῦ Ζηλωτοῦ. Λαυρεντίου ὀσίου τοῦ Μεγαρέως, Νικολάου ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας ἐπὶ τῇ μετακομιδῇ εἰς Ῥώμην τοῦ σεπτοῦ λειψάνου αὐτοῦ.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου συμψάλλεται μετὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου· εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ ἑσπερινοῦ, πρῶτον τὸ ἀναστάσιμον στιχηρόν, εἶτα στίχος «*Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσιά σου, Κύριε...*» καὶ τὰ προσόμοια τοῦ Μηναίου· εἰς τὸν ὄρθρον, ἄνευ καταβασίων, ἔξαποστειλάρια τοῦ Μηναίου καὶ τῆς ἑορτῆς· εἰς τοὺς αἶνους 3 ἀναστάσιμα καὶ 3 προσόμοια τοῦ ἀποστόλου, Δόξα, τοῦ Μηναίου, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς, δοξολογία μεγάλη, «*Ταῖς μυροφόροις*»· εἰς τὴν λειτουργίαν τὸ κοντάκιον τῶν μυροφόρων. Ἀπόστολος: τοῦ ἀποστόλου, Κυρ. ι' ἐπιστ. (Α' Κορ. δ' 9-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Πέμ. β' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 12-19)· «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*»· «*Χριστὸς ἀνέστη*».

11. † ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Μνεΐα τῆς τοῦ παραλύτου θεραπείας». Ἀνάμνησις τῶν ἐγκαινίων τῆς Κων/πόλεως (402), Μωκίου ἱερομάρτυρος (γ΄ αἰ.). Κυρίλλου († 869) καὶ Μεθοδίου († 855) τῶν ἐκ Θεσσαλονίκης ἰσαποστόλων καὶ φωτιστῶν τῶν Σλαύων. Ἦχος γ΄, ἑωθινὸν ε΄ (τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §§20-22).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ, ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Βυζαντίου, πολιούχου Μυτιλήνης († 17 Φεβρ. 1795).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Ὅτε κατήλθες», Δόξα, «Ἀποστολε ἄγιε»· κοντάκιον «Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς (ἄνευ τοῦ Δεῦτε προσκυνήσωμεν) καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 7 καὶ τὰ δύο ἰδιόμελα τοῦ παραλύτου (δευτεροῦντες τὸ α΄), Δόξα, «Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς», Καὶ νῦν, «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν». Ἀπόστιχα τὸ ἀναστάσιμον «Ὁ τῷ πάθει σου, Χριστέ» καὶ τὰ «Πάσχα ἱερόν», Δόξα, «Ἐν τῇ στοᾷ», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Ἀπολυτίκιον «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα, τὰ τῆς λιτῆς ἰδιόμελα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου «Ἐκπλήττων τῇ ὀράσει».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἡχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ε΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ τῶν δύο θεοτοκίων· μετὰ τὴν γ΄ ὥδην τὸ μεσώδιον κάθισμα «Ῥῆμα παράλυτον» καὶ τὸ θεοτοκίον*· μετὰ τὴν ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος

* Πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐπαναλήψεως τοῦ αὐτομέλου «Τὴν ὠραιότητα», προτιμητέον τὸ ἐξῆς ὁμοιον θεοτοκίον (ἐκ τῆς Παρακλητικῆς):

«Τὸν ἀκατάληπτον καὶ ἀπερίγραπτον, τὸν ὁμοούσιον Πατρὶ καὶ Πνεύματι, ἐν τῇ γαστρὶ σου μυστικῶς ἐχώρησας, θεομήτορ· μίαν καὶ ἀσύγχυτον τῆς Τριάδος ἐνέργειαν, ἔγνωμεν τῷ τόκῳ σου, ἐν τῷ κόσμῳ δοξάζεσθαι δι' ὃ καὶ εὐχαρίστως βοῶμέν σοι· Χαῖρε, ἡ κεχαριτωμένη».

τοῦ παραλύτου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι τοῦ Πάσχα· (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ὥδῆς τῆς Θεοτόκου) ἢ θ' ὥδῆ τοῦ Πάσχα ὡς τῆ Κυριακῆ τῶν μυροφόρων· εἶτα «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, «Ἅγιος Κύριος», τοῦ πάσχα «Σαρκι ὑπνώσας» (ἄπαξ) καὶ τοῦ παραλύτου (ἐπίσης ἄπαξ).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 στιχηρὰ «Πάσχα ἱερὸν» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, «Κύριε, τὸν παράλυτον», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» ἄπαξ. Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἀλλ' εὐθύς τὰ) ἀπολυτικά «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». Ἀπόστολος Κυρ. Παραλύτου, «Ἐγένετο Πέτρον διερχόμενον» (Πρξ. θ' 32-42)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα» (Ἰω. ε' 1-15). Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Συμφώνως, παρθένε». Κοινωνικὸν «Σῶμα Χριστοῦ» ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς «Χριστὸς ἀνέστη» ἄπαξ.

Εἰδήσεις. 1. Τῇ Δευτέρᾳ καὶ Τρίτῃ τοῦ παραλύτου τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τοῦ παραλύτου «Θαυμαστός ἐνδόξως» (μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»).

2. Αἱ καθημεριναὶ ἀκολουθίαι διεξάγονται ὡς εἰσιν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· κοντάκιον τῇ Δευτέρᾳ καὶ Τρίτῃ τὸ τοῦ παραλύτου «Τὴν ψυχὴν μου, Κύριε», ἀπὸ δὲ τῆς Τετάρτης τὸ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς «Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς».

12. Δευτέρα.

Ἐπιφανίου ἐπισκόπου Κωνσταντίας Κύπρου († 403), Γερμανοῦ Κωνσταντινουπόλεως († 11 Μαΐου 740). Θεοδώρου ὁσίου τοῦ ἐν Κυθήροις.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευ. δ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ι' 1-16).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευ. δ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ζ' 56-69).

13. Τρίτη.

«Ἀπόδοσις τῆς ἀκολουθίας τοῦ παραλύτου». Γλυκερίας μάρτυρος († 177). Σεργίου ὁμολογητοῦ, Παυσικάκου ἐπισκόπου Συνάδων (ζ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. δ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ι' 21-33).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. δ' ἐβδ. Ἰωάννου (Ἰω. ζ' 1-13).

14. Τετάρτη. † «Ἡ ἑορτὴ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς». Ἰσιδώρου μάρτυρος τοῦ ἐν Χίῳ († 251). Θεράποντος ἱερομάρτυρος, Λεοντίου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων (912-929). (Τυπικὸν Πεντηκοσταρίου, Τετάρτη τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, §§ 23-25).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Εὐφραινέσθω*· κοντάκιον «*Τὴν ψυχὴν μου, Κύριε*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακός (Ψαλτήριον δὲν στιχολογεῖται διὰ τὴν δεσποτικὴν ἑορτήν). Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ 3 προσόμοια «*Πάρεσιν ἢ μεσότης ἡμερῶν*» εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης*». Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπόστιχα τὰ 3 ἰδιόμελα «*Πεντηκοστῆς ἐφέστηκε*» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν εἰς τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς*». Τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρεῖς.

Εἰς τὸν ὄρθρον ἢ ἀκολουθία, ὡς ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ τῆς ἑορτῆς «*Θάλασσαν ἔπηξας*» ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ὥδης τῆς Θεοτόκου, ψάλλεται ἢ θ' ὥδη ἀμφοτέρων τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς, καὶ ὁ εἰρμός «*Ἀλλότριον τῶν μητέρων*». Ἐξαποστειλάρια, στιχηρὰ εἰς τοὺς αἴνους καὶ δοξαστικόν, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς*» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον εὐθύς τὸ ἀπολυτίκιον «*Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς*» μόνον καὶ τὸ κοντάκιον «*Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς*». Τρισάγιον. Ἀπόστολος: Τετ. δ' ἐβδ. Πράξ., «*Κατέφυγον οἱ ἀπόστολοι*» (Πρξ. ιδ' 6-18)· Εὐαγγέλιον: Μεσοπεντηκοστῆς, «*Τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης*» (Ἰω. ζ' 14-30). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Ἀλλότριον τῶν μητέρων*». Κοινωνικὸν «*Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἶμα ἐν ἐμοὶ μένει καὶ ἐν αὐτῷ, εἶπεν ὁ Κύριος*» (ἀνευ ἀλληλουκίας)· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς* τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» ἅπαξ· καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

15. Πέμπτη. Παχωμίου ὁσίου τοῦ μεγάλου († 358). Ἀχιλλεῖου ἀρχιεπισκόπου Λαρίσης (δ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. δ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ι' 34-43).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. δ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ν' 12-20).

16. Παρασκευή. Θεοδώρου ὁσίου τοῦ ἡγιασμένου († 368).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. δ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ι' 44-ια' 10).
 Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. δ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ν' 21-30).

17. Σάββατον. Ἀνδρονίκου καὶ Ἰουνίας τῶν ἀποστόλων (α' αἰ.).
 Ἀθανασίου ἀρχιεπ. Χριστιανουπόλεως Τριφυλίας († 1735),
 Νικολάου νεομ. τοῦ ἐκ Μετσόβου († 1617).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. δ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ιβ' 1-11).
 Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. δ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. η' 31-42).

18. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Ἡ τῆς Σαμαρείτιδος
 ἑορτή, ἐν ἧ ὁ Χριστὸς μεσσίαν ἑαυτὸν ὠμολόγει». Πέτρου,
 Διονυσίου, Ἀνδρέου, Παύλου, Χριστίνης, Ἡρακλείου, Παυλί-
 νου καὶ Βενεδίμου τῶν μαρτύρων (γ' αἰ.). Ἔχος δ', ἑωθινὸν
 ζ' (τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §§26-27).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ μνήμη (ἐν Τρικκάλοις) Βησσαρίωνος ἐπισκό-
 που Λαρίσης, καὶ (ἐν Χώρα Σάμου) Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ ἐν
 Ἐφέσῳ.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς» κοντά-
 κιον «Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα
 4, τῆς Μεσοπεντηκοστῆς 3 καὶ τῆς Σαμαρείτιδος 3, Δόξα,
 «Παρὰ τὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ», Καὶ νῦν, «Ὁ διὰ σέ θεοπά-
 τωρ». Ἀπόστιχα τὸ ἀναστάσιμον «Κύριε, ἀνελθὼν ἐν τῷ
 σταυρῷ» καὶ τὰ «Πάσχα ἱερὸν», Δόξα, τῆς Σαμαρείτιδος «Ὡς
 ὄφθης ἐπὶ γῆς», Καὶ νῦν, «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς». Ἀπολυτί-
 κια «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», Δόξα, Καὶ νῦν, «Μεσοῦ-
 σης τῆς ἑορτῆς».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα, τὰ διὰ
 τὴν λιτὴν Δόξα, Καὶ νῦν, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, τὰ τρια-
 δικὰ «Ἄξιον ἐστί» ἀπολυτίκιον «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια «Τὸ
 φαιδρὸν», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς».
 [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα
 καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκεί-
 μενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ') μετὰ τῆς συνήθους τάξεως
 αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ πάσχα μετὰ τῶν εἰρημῶν καὶ τῶν δύο θεοτοκίων· ἀπὸ γ' ὥδῃς [τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καί] τὰ καθίσματα τοῦ Πεντηκοσταρίου· ἀφ' ς' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Σαμαρειτίδος, τὸ μνηολόγιον, καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρημοὶ «Ἀναστάσεως ἡμέρα»· ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*, ἢ θ' ὥδῃ τοῦ Πάσχα ὡς τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων· εἶτα «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., καὶ τὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Εἰς ΤΟΥΣ ΑἪΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ 4 στιχηρὰ «Πάσχα ἱερόν», Δόξα, τὸ ἰδιόμελον «Ἡ πηγὴ τῆς ζωαρχίας», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ. Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἀλλ' εὐθύς τὰ) ἀπολυτίκια «Τὸ φαιδρόν», «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». Ἀπόστολος: Κυρ. ε' ἐβδ. Πράξ., «Διασπαρέντες οἱ ἀπόστολοι» (Πρξ. ια' 19-30)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. τῆς Σαμαρειτίδος, «Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας» (Ἰω. δ' 5-42). Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Εὐφραίνου, ἀγάλλου». Κοινωνικὸν «Σῶμα Χριστοῦ»· «Χριστὸς ἀνέστη» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

- 19. Δευτέρα.** Πατρικίου ἱερομάρτυρος ἐπισκ. Προύσης καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Τῶν 13 ὀσιομαρτύρων μοναχῶν τῆς μονῆς Παναγίας Καντάρας Κύπρου τῶν καέντων ἐν Λευκωσίᾳ ὑπὸ τῶν Φράγγων λατινοδόξων († 1231).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ε' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ιβ' 12-17).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ε' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ν' 42-52).

- 20. Τρίτη.** Θαλλελαίου μάρτυρος († 284). Λυδίας τῆς Φιλιππησίας (α' αἰ.)· Νικήτα, Ἰωάννου καὶ Ἰωσήφ ὀσίων, ἰδρυτῶν τῆς Νέας Μονῆς Χίου (ια' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ε' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ιβ' 25-ιγ' 12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ε' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ν' 51-59).

21. Τετάρτη. «Ἀπόδοσις τῆς Μεσοπεντηκοστῆς». † Κωνσταντίνου († 337) καὶ Ἑλένης († 327) τῶν θεοσεπτῶν βασιλέων καὶ ἰσαποστόλων (πρβλ. τυπικὸν 23ης Ἀπρ. §34.)

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακός (ἄνευ ψαλτηρίου). Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς καὶ τῶν ἁγίων ἕτερα 3, Δόξα, τοῦ Μηναίου «*Πλουσίων δωρεῶν*», Καὶ νῦν, «*Τῆς ἑορτῆς μεσούσης τῆς σῆς*». Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Μηναίου. Ἀπόστιχα τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, τοῦ Μηναίου «*Σέλας φαινότατον*», Καὶ νῦν, «*Μεσούσης τῆς ἑορτῆς διδάσκοντός σου*». Ἀπολυτίκια «*Μεσούσης τῆς ἑορτῆς*», Δόξα, «*Τοῦ σταυροῦ σου τὸν τύπον*», Καὶ νῦν, αὔθις τὸ τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ Δόξα αὐτῶν, Καὶ νῦν, «*Ὅτε τὸ μέσον τῆς ἑορτῆς*» (βλέπε εἰς τὰ ἀπόστιχα τῆς Μεσοπεντηκοστῆς)· τρισάγιον καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.] Καθίσματα, [μετὰ τὴν α΄ στιχολ.] τοῦ Μηναίου «*Νέος γέγονας Δαυὶδ*», Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Ὁ πάντων ἐπιστάμενος*», [μετὰ τὴν β΄ στιχολ.] τοῦ Μηναίου «*Ἐλκόμενος ἐπὶ σταυροῦ*», Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Ὁ δεσπότης τῶν ὄλων*», [μετὰ τὸν πολυέλεον] τοῦ Μηναίου «*Ἡ εὐσημος μνήμη σου*», Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Ἐστηκὸς ἐν τῷ μέσῳ*» (ζητεῖ αὐτὸ ὡς α΄ μεσῳδίων κάθισμα, μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν). Τὰ «*Ἐκ νεότητός μου*» καὶ λοιπά· Εὐαγγέλιον ὄρθρου (13 Νοεμ. ἐν τῇ λειτουργίᾳ), «*Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα*» (Ἰω. ι΄ 9-16). Εἶτα «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι*», ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, Δόξα, «*Ταῖς τῶν θεοσεπτῶν*» κ.τ.λ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες οἱ δύο τῆς ἑορτῆς (ὁ μὲν πρῶτος μετὰ τῶν εἰρμῶν ὁ δὲ δεύτερος ἄνευ εἰρμῶν καὶ ἄνευ τῶν τριαδικῶν τροπαρίων) καὶ ὁ τοῦ Μηναίου. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῳδίων κάθισμα τοῦ Μηναίου «*Τὰς αἰσθήσεις ἐκτείνας*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ β΄ μεσῳδίων κάθισμα τῆς ἑορτῆς «*Τῆς σοφίας τὸ ὕδωρ*». Ἀφ΄ ς΄ κοντάκιον καὶ οἶκος τῶν ἁγίων καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασαί «*Θάλασσαν ἔπηξας*» ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμωτέραν* ψάλλεται ἢ θ΄ ᾠδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς καὶ ἢ τοῦ Μηναίου, καὶ ὁ εἰρμὸς

«Ἀλλότριον τῶν μητέρων». Ἐξαποστειλάρια, τὸ τῆς ἑορτῆς, τὸ τοῦ Μηναίου καὶ αὐθις τὸ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους (ἀπὸ τοῦ στίχου «*Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς...*»), τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς καὶ 3 τοῦ Μηναίου (παραλειπομένου τοῦ 4ου), Δόξα, «*Ὁ τῶν ἀνάκτων ἀναξ*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Φωτισθέντες, ἀδελφοί*». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὸ «*Εὐλόγημένη*» τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» τρεῖς. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «*Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς*» καὶ «*Τοῦ σταυροῦ σου τὸν τύπον*», κοντάκιον «*Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς*». Ἀπόστολος: τῶν ἁγίων, Μαΐου 21, «*Ἀγρίππας ὁ βασιλεύς*» (Πρξ. κς' 1, 12-20). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, ζῆτει Νοεμ. 13 εἰς τὸν ὄρθρον, «*Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος*» (Ἰω. ι' 1-9). Τρισάγιον. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Ἀλλότριον τῶν μητέρων*». Κοινωνικὸν «*Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα...*». «*Χριστὸς ἀνέστη*» ἅπαξ: «*Πληρωθήτω*», «*Εἶη τὸ ὄνομα*» καὶ ἀπόλυσις.

- 22. Πέμπτη.** Βασιλίσκου μάρτυρος († 308)· Δημητρίου καὶ Παύλου νεομαρτ. πολιούχων Τριπόλεως τῆς ἐν Πελοποννήσῳ· μνήμη τῆς β' Οἴκουμ. συνόδου ἐν Κωνσταντινουπόλει (381).

Εἰδήσεις. 1) Ἀπὸ σήμερον ἕως τοῦ Σαββάτου τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς τῆς Σαμαρείτιδος «*Ὁ πατάξας Αἴγυπτον*» (μετὰ στίχου «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*»).

2) Ἐπίσης μέχρι τοῦ Σαββάτου κοντάκιον εἰς τὴν λειτουργίαν ψάλλεται τὸ τῆς Σαμαρείτιδος «*Πίστει ἔλθοῦσα ἐν τῷ φρέατι*».

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ε' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. ιδ' 20-ιε' 14).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ε' ἔβδ. Ἰωάν. (Ἰω. θ' 39-ι' 9).

- 23. Παρασκευή.** Μιχαὴλ ἐπισκόπου Συνάδων τοῦ ὁμολογητοῦ († 821). Μαρίας μυροφόρου τοῦ Κλωπᾶ, Συνεοῦσι ἐπισκ. Καρπασίας τῆς Κύπρου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ε' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. ιε' 5-12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ε' ἔβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ι' 17-28).

- 24. Σάββατον.** «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Σαμαρείτιδος». Συμῶν ὀσίου τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ ὄρει († 590).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν· ἕξαποστειλάριον καὶ κοντάκιον μόνον τὰ τῆς ἑορτῆς τῆς Σαμαρειτίδος. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ε' ἔβδ. Πράξεων (Πρξ. ιε' 35-41)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ε' ἔβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ι' 27-38). «᾽Αξιὸν ἐστί». Κοινωνικὸν «Ἄγαλλιᾶσθε, δίκαιοι»· «Χριστὸς ἀνέστη»· «Εἶη τὸ ὄνομα».

25. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ϛ' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Ἡ θεραπεία τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ». Ἡ γ' εὗρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρομοῦ καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου (850). Ἦχος πλ. α'· ἑωθινὸν η' (τυπικὸν 25ης Μαΐου §3, καὶ 8ης Μαΐου §§ 7-9).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 4, τοῦ τυφλοῦ τὰ 2 ἰδιόμελα ἀνά μίαν, καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, «Κύριε, παράγων ἐν τῇ ὁδῷ», Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα, τὸ ἀναστάσιμον «Σὲ τὸν σαρκωθέντα» καὶ τὰ «Πάσχα ἱερόν», Δόξα, τοῦ Μηναίου «Ἡ τῶν θείων ἐννοιῶν», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Δικαιοσύνης ἡλίου». Ἀπολυτικά «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, «Ὡς θεῖον θησαύρισμα», Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἡχου, τὸ ἰδιόμελον τῶν αἰῶν «Ὁ διὰ σπλάγχνα ἐλέους» ἀνευ στίχου, Δόξα, τὸ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον τοῦ Πεντηκοσταρίου «Ὅλον τὸν βίον», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Νεῦσον παρακλήσεσι», τὰ τριαδικὰ «᾽Αξιὸν ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοή «Ἀγγελικῇ ὁράσει».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτικά ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῆς α' στιχολογίας (ἀλλ' εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «Χαῖρε, πύλη Κυρίου»)· εἶτα τὰ ἀναστάσιμα τῆς β' στιχολογίας μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν· εἶτα τὸ κάθισμα τοῦ Μηναίου «Ἐκ γῆς ἀνατείλασα», Δόξα, τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον «Ὁ Ἡρώδης Πρόδρομε», Καὶ νῦν, θεοτοκίον ὅμοιον

«Προστασία ἄμαχε τῶν θλιβομένων, καὶ θερμὴ ἀντίληψις, τῶν πεποιθότων ἐπὶ σέ, ἐκ τῶν κινδύνων με λύτρωσαι· σὺ γὰρ ὑπάρχεις ἢ πάντων βοήθεια».

Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (η΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν δύο θεοτοκίων καὶ ὁ τοῦ Μηναιίου· μετὰ τὴν γ΄ ὥδην τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Μηναιίου, τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ Προδρόμου, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ τοῦ τυφλοῦ· μετὰ τὴν ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ τυφλοῦ, καὶ τὰ συναξάρια Μηναιίου καὶ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Τῷ σωτήρι Θεῷ*» (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ὥδης τῆς Θεοτόκου) ἢ θ΄ ὥδη τοῦ Πάσχα ὡς τῆ Κυριακῆ τῶν μυροφόρων· εἶτα ὁ εἶρμος «*Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ τοῦ Πάσχα «*Σαρκὶ ὑπνώσας*», τοῦ Μηναιίου «*Ἐν τῇ εὐρέσει Προόδρομε*» καὶ τὸ τελευταῖον τῆς ἑορτῆς «*Παράγων ὁ σωτὴρ ἡμῶν*».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ (ἀπὸ τοῦ στίχου «*Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς...*») ἀναστάσιμα 3, τοῦ Μηναιίου 3, καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ 4 στιχηρὰ «*Πάσχα ἱερὸν*» κ.λπ., Δόξα, τὸ ἰδιόμελον «*Τίς λαλήσει*», Καὶ νῦν, «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*» μετὰ τοῦ «*Χριστὸς ἀνέστη*» ἅπαξ. Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» ἀλλ' εὐθὺς τὰ) ἀπολυτίκια «*Τὸν συνάναρχον Λόγον*», «*Ὡς θεῖον θησαύρισμα*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Εἰ καὶ ἐν τάφῳ*». Ἀπόστολος* τοῦ Προδρόμου, Κυρ. ιε΄ ἐπιστ., «*Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκοτῶν φῶς λάμπει*» (Β΄ Κορ. δ΄ 6-15)· Εὐαγγέλιον Κυρ. τοῦ τυφλοῦ, «*Παράγων ὁ Ἰησοῦς*» (Ἰω. θ΄ 1-38). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου*». Κοινωνικὸν «*Σῶμα Χριστοῦ*»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς* τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» ἅπαξ, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

26. Δευτέρα. Κάρπου ἐκ τῶν 70 (α΄ αἰ.). Ἄλφαιου ἀποστόλου.

Εἵδησις. *Τῇ Δευτέρᾳ καὶ τῇ Τρίτῃ τῶν κανόνων τοῦ Μηναιίου προτάσσεται ὁ κανὼν τοῦ τυφλοῦ «Γῆν ἐφ' ἣν οὐκ ἔλαμψεν» ἐάν*

* Μετὰ προκειμένου τῆς 25ης Μαΐου ἢ τῆς 24ης Ἰουνίου. Ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου ἢ τῆς Κυριακῆς τοῦ τυφλοῦ.

έορτάζεται ἅγιος, καταβασίαι «Τῷ σωτήρι Θεῷ»· εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν τὸ κοντάκιον «Τῆς ψυχῆς τὰ ὄμματα».

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ζ´ ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ιζ´ 1-9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ζ´ ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ια´ 47-54).

27. Τρίτη. «Ἀπόδοσις τῆς έορτῆς τοῦ τυφλοῦ». Ἑλλαδίου ἱερομάρτυρος (ς´ αἰ.). Ἰωάννου ὁμολογητοῦ τοῦ Ῥώσου († 1730).

Τὴν ἀκολουθίαν βλέπε ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, πρὸ τῆς έορτῆς τῆς Ἀναλήψεως (τὴν β´ διάταξιν)· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ζ´ ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ιζ´ 19-28)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ζ´ ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιβ´ 19-36). «Ἄξιον έστίν».

Σημείωσις. Ἐνθα τιμᾶται ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ῥώσου, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ἐκ τῆς οἰκείας φυλλάδος συμψάλλεται μετὰ τῶν ὕμνων τῆς ἀποδόσεως (πρβλ. Τ.Μ.Ε., Μαΐου 21, §6).

28. Τετάρτη. † «Ἀπόδοσις τῆς ἀκολουθίας τοῦ Πάσχα». Εὐτυχοῦς ἐπισκόπου Μελιτινῆς († α´ αἰ.). Ἑλικωνίδος μάρτυρος († 244)· μνήμη α´ Οἰκουμενικῆς συνόδου ἐν Νικαία (325).

Εἰς τὴν θ´ (τρίψαλμον). Ἀπολυτίκιον «Τὸν συνάναρχον Λόγον»· κοντάκιον «Τῆς ψυχῆς τὰ ὄμματα».

Εἰς τὸν έσπερινόν. Ἀντὶ τοῦ «Εὐλόγητὸς ὁ Θεός», ὁ ἱερεὺς θυμῶν ἐνώπιον τῆς ἁγίας Τραπέξης ἐκφωνεῖ «Δόξα τῇ ἁγία καὶ ὁμοουσίῳ», εἶτα τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» 10κις, ὡς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα, καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἀλλὰ μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ τῆς ἡμέρας προκείμενον. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῇ διακαινησίμῳ έβδομαδί (τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» διαλογικῶς).

Ἀντὶ μεσονυκτικοῦ ἡ έναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ὄρθρον. «Δόξα τῇ ἁγία», «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις, ὡς ἐν τῷ έσπερινῷ, τὰ εἰρηνικὰ καὶ εὐθὺς ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα· εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ὥδης ἡ καταβασία τοῦ Πάσχα, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» (τρῖς), τὸ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ἅπαξ καὶ ἡ αἴτησις ὡς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τοῦ Πάσχα, μόνον τὸ μηνολόγιον τῆς ἡμέρας καὶ εὐθὺς «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» (τρῖς) καὶ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» (τρῖς) καὶ τὰ λοιπὰ ὡς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα· μετὰ τὴν εἴσοδον «Χριστὸς ἀνέστη», «Προλαβοῦσαι»,

«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». «Ὅσοι εἰς Χριστόν». Ἀπόστολος: –μετὰ προκειμένου τοῦ Πάσχα– τῆς ἡμέρας, Τετ. ς' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. ιη' 22-28)· Εὐαγγέλιον: τῆς ἡμέρας, Τετ. ς' ἔβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιβ' 36-47). «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου»· «Σῶμα Χριστοῦ». Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς, καὶ τρις ἀντὶ τοῦ Εἶη τὸ ὄνομα. Ἡ ἀπόλυσις τοῦ Πάσχα ἐν τέλει διαλογικῶς.

Σημειώσεις. Ἐν τῇ τραπέζῃ ἐπιτρέπεται κατάλυσις ἰχθύος (βλέπε Πεντηκοστάριον, Τετάρτη πρὸ τῆς Ἀναλήψεως, καὶ Πηδάλιον σ. 789).

29. Πέμπτη. † Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ. Θεοδοσίας παρθενομάρτυρος. Ἀλεξάνδρου ἀρχιεπισκ. Ἀλεξανδρείας († 328). [Ἐπέτειος τῆς ἀποφράδος ἡμέρας τῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων γενομένης ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως (1453).]

Ἡ θ' τοῦ Πάσχα, ἐν ἣ ἀποδίδεται ἡ ἑορτή.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» τρις καὶ ὁ προοιμακός, ἄνευ Ψαλτηρίου. Τὰ ἐσπερία στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς εἰς 6 (δευτερουμένου τοῦ πρώτου), μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν, καὶ ἐφεξῆς ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν. Ἀπόλυσις «Ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς Χριστὸς ὁ ἀληθινός...» καὶ εἶτα τὸ «Δι' εὐχῶν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸ «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», εὐθύς τρισάγιον κ.λπ.· τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· ἀπολυτίκιον «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον τρις. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.] Καθίσματα, οἱ ἀναβαθμοὶ «Ἐκ νεότητός μου» κ.λπ., τὰ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου (ὃ περ ἀναγινώσκειται ἐκ τῶν βημοθύρων), κανόνες καὶ καταβασίαι ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τῆς ἑορτῆς, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἀντὶ τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῶν δύο κανόνων, τοῦ μὲν α' μετὰ

στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», τοῦ δὲ β' μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου «Ἄγγελοι τὴν ἄνοδον τοῦ δεσπότου», καὶ ὁ εἰρμὸς «Χαίροις, ἄνασσα». Ἐξαποστειλάριον (τρῖς), αἴνοι, δοξολογία μεγάλη, «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῶ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλουία».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ κοντάκιον «Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τῆς ἑορτῆς, «Τὸν μὲν πρῶτον λόγον» (Πρξ. α' 1-12)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς ἐκ νεκρῶν» (Λκ. κδ' 36-53).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν». Κοινωνικὸν «Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῶ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος· ἀλληλουία»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ»· «Πληρωθήτω»· «Εἴη τὸ ὄνομα». Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἔσπερινῷ.

Εἰδήσεις. 1) Ἀπὸ τοῦ ψαλέντος τὴν ἐσπέραν τῆς χθὲς ἐσπερινοῦ ἄρχεται προτασσόμενον τοῦ προοιμακοῦ τὸ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» γ'.

2) Ἔως τῆς ἀποδόσεως, ἐὰν ἐορτάζεται ἅγιος, καταβασίαι ψάλλονται οἱ εἰρμοὶ «Θεῖω καλυφθεὶς».

3) Εἰς τὴν καθ' ἡμέραν λειτουργίαν μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Ἀναλήψεως στιχολογοῦνται τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς, ἀλλ' εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς»· κοντάκιον «Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας»· εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν», ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ» καὶ μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν «Εἴη τὸ ὄνομα» ἀπόλυσις ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.

30. Παρασκευή. Ἰσαακίου ὀσίου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Δαλμάτων († 383).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ζ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ιθ' 1-8).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ζ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιδ' 1-11).

31. Σάββατον. Ἐρμείου μάρτυρος (β' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ζ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. κ' 7-12).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ζ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιδ' 10-21).

ἩΜΗΝ ΙΟΥΝΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 15 καὶ ἡ νύξ ὥρας 9

1. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Τῶν ἁγίων 318 θεοφόρων πατέρων τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου (325 μ.Χ.)». Ἰουστίνου φιλοσόφου καὶ μάρτυρος († 166). Πύρρου ἐπισκόπου. Ἡχος πλ. β΄, ἑωθινὸν ι΄ (τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §§41-42).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Ἀνελήφθης» κοντάκιον «Τὴν ὑπερ ἡμῶν πληρώσας».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ἅπασα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Ἀπόλυσις (λεγομένη ἕως τῆς θ΄ ὥρας αὐριον) «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν καὶ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα, τὰ Δόξα, Καὶ νῦν τῆς λιτῆς τοῦ Πεντηκοσταρίῳ· ἀπολυτίκιον «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτίκια (βλέπε εἰς Πεντηκοστάριον). Καθίσματα, εὐλογητάρια, ἀναβαθμοί, καὶ πᾶσα ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ (ι΄) Εὐαγγελίου, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΝΟΝΕΣ κ.τ.λ. καὶ ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ὥδης κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Θεῖω καλυφθεὶς» «Τὴν τιμιωτέραν», «Χαίροις, ἀνασσα».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ καὶ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μηνήματος» (ἡ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς, ἀλλ' εἰς τὸ β' λέγεται ἐφύμνιον τὸ «Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν», καὶ εἰς τὸ γ' τὸ ἀπολυτίκιον «Ἀνελήφθης· εἰς δὲ τὸ Εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς...»

[Ἐν ψαλοῦν τυπικά, εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ 4 ἐκ τῆς ε' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν Πατέρων· εἰς δὲ τὸ Εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς...»]

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ», «Ὑπερδεδοξαμένος εἶ» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας οἰκονομίαν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. ζ' ἐβδ. Πράξ., «Ἐκρινεν ὁ Παῦλος παραπλευσαι» (Πρξ. κ' 16-18, 28-36)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ζ' ἀπὸ τοῦ Πάσχα, «Ἐπάρας ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς» (Ἰω. ιζ' 1-13).

Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «Ἄξιον ἐστίν». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ».

2. Δευτέρα. Νικηφόρου Κων/λεως τοῦ ὁμολογητοῦ († 828)· Κωνσταντίνου νεομάρτυρος τοῦ ἐξ Ἀγαρηνῶν.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ζ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. κα' 8-14).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ζ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιδ' 27-ιε' 7).

3. Τρίτη. Λουκιλιανοῦ, Παύλης μαρτύρων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς 4 νηπίων († 370-375).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ζ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. κα' 26-32).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ζ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ις' 2-12).

4. Τετάρτη. Μητροφάνους ἀρχιεπ. Κων/πόλεως († 326). Μάρθας καὶ Μαρίας ἀδελφῶν τοῦ Λαζάρου.

Ἀπόστολος: ἱεράρχου, 13ης Νοεμ. (Ἐβρ. ζ' 26-ν' 2).

Εὐαγγέλιον: ἱεράρχου, 21ης Μαΐου (Ἰω. ι' 1-9).

5. Πέμπτη. Δωροθέου ἐπισκόπου Τύρου ἱερομάρτυρος († 362). Νικάνδρου, Γοργίου καὶ Ἀπόλλωνος μαρτύρων (δ' αἰ.), Μάρκου νεομάρτυρος ἐν Χίῳ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ζ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. κε' 13-19).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ζ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ις' 22-33).

6. Παρασκευή. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως». Ἰλαρίωνος ὁσίου τοῦ νέου, ἡγουμένου τῆς μονῆς Δαλμάτων († 845).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, ἐξαιρέσει τῶν ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀναγνωσμάτων καὶ τῆς λιτῆς. Ἐν τῷ ὄρθρῳ καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος, τὸ κάθισμα αὐτοῦ, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ ν' ψαλμὸς καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες. Συναξάριον μόνον τοῦ Μηναίου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ζ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. κζ' 1-κη' 1).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ζ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιζ' 18-26).

7. † Σάββατον πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς (Ψυχοσάββατον).

Ἰερομάρτυρος Θεοδότου τοῦ ἐν Ἀγκύρᾳ· Ζηναΐδος μάρτυρος, Σεβαστιανῆς ὁσίας, Παναγῆ ἱερέως (τοῦ Μπασιά, †1883).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς Ἀναλήψεως (μικρὰ) ἀπόλυσις ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς).

Αἱ ἀκολουθίαι ψάλλονται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου καὶ τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Κυριακῆς τῆς ἀπόκρεω (ὄρα 22 Φεβρ.).

Εἰς τὸν ἔσπερινόν ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἄνευ εισόδου· μετὰ τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*» ὁ νεκρώσιμος κανὼν (ἐκ τῆς παννυχίδος) καὶ τὸ μνημόσυνον.

Εἰς τὸν ὄρθρον ὁ κανὼν τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἀλλ' εἰς ἐκάστην ὥδην προτάσσεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς μὴ ἐπαναλαμβανόμενος ἐν τέλει, πλὴν τῆς γ' καὶ ς' ὥδης· μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον, τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ εἶτα τὸ ἐξῆς ὑπόμνημα (ἐκ τοῦ Τριωδίου): «*Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, μνεῖαν πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος κοιμηθέντων εὐσεβῶς, ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου, οἱ θεϊότατοι πατέρες ἐθέσπισαν.*

Στίχοι· Ἀμνημόνησον πταισμάτων νεκροῖς, Λόγε,

τὰ χρηστὰ νεκρὰ σπλάγχνα σου μὴ δεικνύνω.

Τὰς τῶν προαναπαυσασμένων ψυχὰς κατάταξον, δέσποτα Χριστέ, ἐν ταῖς τῶν δικαίων σου σκηναῖς καὶ ἐλέησον ἡμᾶς, ὡς μόνος ἀθάνατος. Ἀμήν».

Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, ἀλλὰ μόνον οἱ εἰρμοὶ τῶν γ', ς', η' καὶ θ' ὥδων εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· «*Τὴν τιμιωτέραν*»,

ἐξαποστειλάρια, αἶνοι, ἀπόστιχα κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταριῷ: «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «Ὁ βάθει σοφίας», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Σὲ καὶ τεῖχος» (ὡς ὀρίζει καὶ τὸ Τ.Μ.Ε., Σαββάτω πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς §45).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ τῶν καθημερινῶν. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Ὁ βάθει σοφίας» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Μετὰ τῶν ἁγίων». Ἀπόστολος: κοιμηθέντων, «Οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν» (Α΄ Θεσ. δ΄ 13-17)· Εὐαγγέλιον: Σαββάτου πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς (ια΄ ἔωθινόν), «Ἐφάνερωσεν ἑαυτὸν ὁ Ἰησοῦς» (Ἰω. κα΄ 14-25). «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Μακάριοι οὓς ἐξελέξω»· ἀντὶ τοῦ Εἵδομεν τὸ φῶς «Ὁ βάθει σοφίας»· «Πληρωθήτω». Μετὰ τὴν ὀπισθαμβωνον εὐχὴν τὰ τροπάρια «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» κ.λπ., μεθ' ἧ μνημονεύει ὁ ἱερεὺς, ὡς ἐν τῷ Σαββάτῳ πρὸ τῆς ἀπόκρεω σημειοῦται· εἶτα ἡ ἀπόλυσις τῆς θ. λειτουργίας.

8. ΚΥΡΙΑΚΗ Η΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ». Ἀνακομιδὴ ἰ. λειψάνων Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου μεγαλομάρτυρος († 319), Καλλιόπης μάρτυρος.(Τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §§47-50.)

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Ὁ βάθει σοφίας»· κοντάκιον «Μετὰ τῶν ἁγίων».

Ἡ ἀκολουθία ἅπασα κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταριῷ τάξιν.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν δὲν στιχολογοῦμεν Ψαλτήριον, εἰς δὲ τὰ ἑσπέρια (εἰς στίχους 10) δευτεροῦμεν τὸ «Πεντηκοστὴν ἐορτάζομεν» καὶ τὸ «Εἵδομεν τὸ φῶς». Εἰς τὴν εἴσοδον προκείμενον «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε» καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Τὸ ἀπολυτίκιον «Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ» ψάλλεται τρίς. Ἀπόλυσις «Ὁ ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν οὐρανόθεν καταπέμψας τὸ πανάγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους Χριστὸς ὁ ἀληθινός...»

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Βασιλεῦ οὐράνιε» (ὃ περ ἐφεξῆς ἐπανέρχεται ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν ἀκολουθιῶν μέχρι τοῦ ἐπομένου Πάσχα), τρισάγιον κ.λπ., ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, τρισάγιον καὶ ἀπολυτίκιον «Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ».

Εἰς τὸν ὄρθρον εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον τρις, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Τὸ εἰδικὸν διὰ τὴν ἑορτὴν ὄρθρινὸν Εὐαγγέλιον (Ἰω. κ' 19-23) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ. Ἀνάστασιν Χριστοῦ δὲν λέγομεν, ἀλλ' εὐθύς τὸν ν' ψαλμὸν χῦμα. Οἱ δύο κανόνες τοῦ Πεντηκοσταρίου μετὰ τῶν εἰρωμῶν αὐτῶν «ἄνευ στίχων» (ἀλλὰ μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ὥδης τοῦ β' κανόνος). Ἀφ' ἧς ὥδης τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι διπλαῖ οἱ εἰρμοὶ «*Πόντῳ ἐκάλυψε*» καὶ «*Θεῖῳ καλυφθεῖς*». Ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ὥδης τῆς Θεοτόκου, ψάλλεται ἡ θ' ὥδη τῶν κανόνων [τοῦ μὲν α' μετὰ στίχου «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*», τοῦ δὲ β' μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου «*Ἀπόστολοι τὴν χάριν τοῦ Παρακλήτου, λαβόντες ἐξεπλήττοντο, ἐτέραις γλώσσαις λαλοῦντες, καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου*»]* καὶ ἐν τέλει οἱ δύο εἰρμοὶ «*Μὴ τῆς φθορᾶς*» καὶ «*Χαίροις, ἄνασσα*». Ἐξαποστειλάρια (τὸ α' δίς, τὸ β' ἅπαξ), στιχηρὰ αἰῶνων εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ α'), δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτίκιον «*Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ*» (ἅπαξ).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (ὁ γ' στίχος τοῦ α' ἀντιφώνου ἄρχεται «*Οὐκ εἰσι λαλιαὶ οὐδὲ λόγοι...*»).

ΕἰΣΟΔΙΚΟΝ «*Υψώθητι, Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου· ἄσωμεν καὶ ψαλοῦμεν τὰς δυναστείας σου. Σῶσον ἡμᾶς, Παράκλητε ἀγαθέ, ψάλλοντάς σοι ἀλληλοῦα*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕἰΣΟΔΟΝ, μόνον τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀντὶ τρισαγίου, «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς, Κυρ. η' Πράξ., «*Ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς*» (Πρξ. β' 1-11)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Κυρ. η' Ἰωάν., «*Τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς*» (Ἰω. ζ' 37-52, η' 12).

Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «*Μὴ τῆς φθορᾶς*». Κοινωνικὸν «*Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὀδηγήσει με ἐν γῆ εὐθείᾳ· ἀλληλοῦα*»·

* Τὰ ἀνωτέρω σημειοῦνται κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν ἑορτὴν τῆς Ἀναλήψεως, καθόσον τὸ Τ.Μ.Ε. οὐδὲν σημειώνει εἰς τὴν θ' ὥδην τῆς ἑορτῆς.

ἀντι τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς «Εὐλόγητός εἶ, Χριστέ»*. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἔσπερινῷ χθές. Ἐν συνεχείᾳ συνάπτεται συνήθως καὶ ὁ ἔσπερινός, ὡς ἔπεται.

Ὁ ἔσπερινός τῆς γονυκλισίας. Ἡ ἀκολουθία ὡς ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», καὶ τὸ μέγα προκειμενον «*Τίς θεὸς μέγας*» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἶτα αἱ εὐχαὶ τῆς γονυκλισίας κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν, τὰ ἀποστιχα καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Εὐλόγητός εἶ, Χριστέ*» (γ'). Ἀπόλυσις «*Ὁ ἐκ τῶν πατρικῶν κόλπων κενώσας ἑαυτὸν καὶ τὴν ἡμετέραν ὄλην ἀνθρωπεῖαν προσλαβόμενος φύσιν καὶ θεώσας αὐτήν, μετὰ δὲ ταῦτα εἰς οὐρανούς αὐθις ἀνελθὼν καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, τό τε θεῖον καὶ ἅγιον καὶ ὁμοούσιον καὶ ὁμοδύναμον καὶ ὁμόδοξον καὶ συναΐδιον Πνεῦμα καταπέμψας ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους καὶ διὰ τούτου φωτίσας μὲν αὐτούς, δι' αὐτῶν δὲ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ μητρὸς, τῶν ἁγίων ἐνδόξων πανευφήμων, θεοκηρῦκων καὶ πνευματοφόρων ἀποστόλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἐλέησαι καὶ σώσαι ἡμᾶς διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀγαθότητα. Ἀμήν*».

9. Δευτέρα μετὰ τὴν Πεντηκοστήν. «**ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ**». Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας († 444). (Τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §§51-52.)

Τῇ Δευτέρᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, σὺναξις τῆς Θεοτόκου «*Φανερωμένης*» ἐν Λευκάδι.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. «*Εὐλόγητός ὁ Θεός*», «*Βασιλεῦ οὐράνιε*», τρισάγιον κ.λπ., «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» γ', ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Εὐλόγητός εἶ, Χριστέ*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον «*Εὐλόγητός εἶ, Χριστέ*» τρεῖς, τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Ὁ ν' χῦμα καὶ οἱ δύο κανόνες ὡς χθές. Μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι μόνον οἱ εἰρμοὶ τοῦ ἱαμβικοῦ κανόνος «*Θεῖω καλυφθεῖς*»· (ἀντι τοῦ *Τὴν τιμιατέραν*) ἢ θ' ὠδὴ τῶν κανόνων ὡς χθές, καὶ ὁ εἰρμὸς «*Χαίροις ἄνασσα*». Ἐξα-

ποστειλάρια και αἶνοι, δοξολογία μεγάλη και τὸ ἀπολυτίκιον «*Εὐλόγητός εἶ, Χριστέ*» (ἄπαξ).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον και κοντάκιον, ὡς χθές. Ἀντὶ τρισαγίου, «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*» (κατ' ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.). Ἀπόστολος: Δευτέρως ἀγ. Πνεύματος, «*Ὡς τέκνα φωτός περιπατεῖτε*» (Ἐφεσ. ε' 8-19)· Εὐαγγέλιον: Δευτ. α' ἐβδ. Ματθαίου, «*Ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε*» (Μτθ. ιη' 10-20). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* «*Χαίροις ἄνασσα*». Κοινωνικὸν «*Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον μὴ ἀντανέλης ἀφ' ἡμῶν δεόμεθα, φιλόνηθρον· ἀλληλούια*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», ὃ περ ψάλλεται ἐφεξῆς εἰς πᾶσαν θ. λειτουργίαν. Ἀπόλυσις ὡς τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας.

Εἰδήσεις. 1. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἐβδομάδα γίνεται κατάλυσις εἰς πάντα.

2. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως, εἰς τὴν καθ' ἡμέραν λειτουργίαν σιχολογῶνται τὰ ἀντίφωνα και τὸ εἰσοδικόν τῆς ἑορτῆς.

3. Ἀπὸ σήμερον ἄρχονται τὰ ἀναγνώσματα ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Παύλου και τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἀγίου Εὐαγγελίου.

10. Τρίτη. Ἀλεξάνδρου και Ἀντωνίνης μαρτύρων († 313).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. α' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. α' 1-7, 13-17).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. α' ἐβδ. Μαθ. (Μτθ. δ' 23-ε' 13).

11. Τετάρτη. Ναθαναὴλ τοῦ Βαρθολομαίου (υἱοῦ τοῦ Θεολομᾶ) ἐκ τῶν 12 και Βαρνάβα τῶν ἀποστόλων (α' αἰ.)· ὑπεραγίας Θεοτόκου «*Παναγίας Ἄξιον ἐστίν*».

Ἡ ἀκολουθία τῶν ἀποστόλων ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τῶν μεθεόρτων. Καταβασαίαι δὲν λέγονται, ἀλλὰ ψάλλεται δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὴν λειτουργίαν, Ἀπόστολος: τῶν ἀγίων –μετὰ προκειμένου τῆς 11ης Ἰουνίου–, Κυρ. ε' Πράξεων «*Διασπαρέντες οἱ ἀπόστολοι*» (Πρξ. ια' 19-30)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8 Νοεμ., «*Ὁ ἀκούων ὑμῶν*» (Λκ. ι' 16-21). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* «*Ἄξιον ἐστίν*». Κοινωνικὸν «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*».

12. Πέμπτη. Ὀνουφρίου ὁσίου (δ' αἰ.). Πέτρου τοῦ ἐν Ἄθῳ († 734).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. α' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. α' 28- β' 9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. α' ἐβδ. Μαθ. (Μτθ. ε' 27-32).

13. Παρασκευή. Ἀκυλίνης μάρτυρος (239).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. α΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. β΄ 14-28).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. α΄ ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ε΄ 33-41).

14. Σάββατον. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς». Ἐλισαίου τοῦ προφήτου (900 π.Χ.), Μεθοδίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ († 847). (Τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §52, «Τῷ Σαββάτῳ...»)

Ἡ ἀκολουθία ὡς διετυπώθη τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς, ἀλλὰ τὰ ἐσπέρια εἰς στίχους 8 (ἅπαντα ἀνὰ μίαν), καὶ καταλιμπάνονται τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἑσπερινοῦ, τὰ σιχηρὰ τῆς λιτῆς, καὶ ἐν τῷ ὄρθρῳ ὁ πολυέλεος καὶ τὸ μετ’ αὐτὸν κάθισμα, τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Πεντηκοσταρίου. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον, ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ. Τρισάγιον. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. α΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. α΄ 7-13). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. α΄ ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ε΄ 42-48). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Χαίροις ἄνασσα». Κοινωνικὸν «Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθόν»: «Εἶδομεν τὸ φῶς».

15. † ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. «ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ». Ἀμῶς προφήτου (η΄ αἰ. π.Χ.), Ἀρχαίου καὶ Στεφανῆ ἀποστόλων, Ἰερωνύμου ὁσίου († 420), Αὐγουστίνου ἐπισκόπου Ἰπώνος († 430). Ἦχος πλ. δ΄· ἑωθινὸν α΄ (τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §§53-55).

Τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων Πάντων τελεῖται προσκύνημα εἰς τὰς κατακόμβας τῆς Μήλου (τὸ ἀρχαιότερον ἐν Ἑλλάδι παλαιοχριστιανικὸν μνημεῖον). Μνήμη τῶν ὁσίων Γρηγορίου, Θεοδώρου καὶ Λέοντος τῶν ἐν Σάμῃ Κεφαλληνίας.

Εἰς τὴν θ΄. «Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ»: «Ὅτε καταβάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ μετὰ τὴν εἴσοδον καὶ τὸ προκείμενον λέγονται τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπολυτίκια «Ἐξ ὕψους κατήλθες», Δόξα, «Τῶν ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ»*, Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ’ αἰῶνος ἀπόκρυφον».

* Ἔτερα ἀπολυτίκια τῶν ἁγίων Πάντων βλέπε μετὰ τὴν λειτουργίαν.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν σιχηρὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστίν»· ἀπολυτίκιον «*Τῶν ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτίκια ὡς εἰς τὸν ἔσπερινόν. Καθίσματα, εὐλογητάρια, ἀναβαθμοί, ἡ τάξις τοῦ ἔωθινοῦ (α΄) Εὐαγγελίου, καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Κανόνες ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν ἁγίων· ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ὠδῆς τὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασαίαι οἱ εἰρμιοὶ «*Ἄνοιξω τὸ στόμα μου*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἄπας γηγενής*». Ἐξαποστειλάρια «*Ἅγιος Κύριος*» καὶ τὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Οἱ αἶνοι, δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς τὰ 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ 4 τῆς ς΄ ὠδῆς τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «*Ἐξ ὕψους κατήλθες*», «*Τῶν ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ὡς ἀπαρχάς*». Ἀπόστολος: τῶν ἁγ. Πάντων, Κυρ. α΄ ἐπιστ., «*Οἱ ἅγιοι πάντες*» (Ἐβρ. ια΄ 33-ιβ΄ 2). Εὐαγγέλιον: Κυρ. α΄ Ματθ., «*Πᾶς ὃς τις ὁμολογήσει*» (Μτθ. ι΄ 32-33, 37-38, ιθ΄ 27-30). Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «*Ἄξιον ἐστίν*». Κοινωνικὸν «*Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ, τοῖς εὐθέσι πρέπει αἴνεσις ἀλληλούια*».

Σημείωσις. Ἀπολυτίκια τῶν ἁγίων Πάντων.

Ἦχος α΄. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

(Ποίημα τοῦ ὁσίου Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου)

Βλαστοὺς εὐαγγελίου καὶ καρποὺς ἀμαράντους, χοροὺς ἁγίων Πάντων εὐφημήσωμεν πάντες, ἐν ὕμνοις καὶ ὠδαῖς πνευματικαῖς, μιμούμενοι αὐτῶν τὰς ἀρετάς, καὶ ἀγῶνας τοὺς γενναίους, ἀπὸ ψυχῆς συμφώνως ἀνακράζοντες· δόξα τῷ στεφανώσαντι ὑμᾶς· δόξα τῷ ἀγιάσαντι· δόξα τῷ ἐν τῇ γῇ καὶ οὐρανῷ ὑμᾶς δοξάσαντι.

Ἔτερον. Ἦχος πλ. α΄. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

(Ποίημα Κυρίλλου πατριάρχου Κων/πόλεως)

Τῶν ἁγίων Πάντων οἶκος ὁ πάνσεπτος, οὐρανὸς ὡς τις ἄλλος ἀστράπτει αἴθριος, ἐν μέσῳ ἔχων τὸν Χριστόν, ὡς περ ἥλιον λαμπρόν, τὴν παρθένον Μαριὰμ, σελήνην ὡς πλησιφαῆ, καὶ κύκλῳ καθάπερ ἄστρα, χοροὺς τε πάντων ἁγίων, αἰεὶ πρεσβεύοντας σωθῆναι ἡμᾶς.

Ειδήσεις. 1. Ἀπὸ σήμερον ἐπαναλαμβάνεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς. Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

2. Μέχρι τῆς 26ης Ἰουλίου, ἐὰν ἐορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται καταβασίαι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», καὶ ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον εἰς τὴν λειτουργίαν «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

3. Ἀπὸ αὐριον ἄρχεται ἡ νηστεία τῶν ἁγίων ἀποστόλων μέχρι τῆς 28ης Ἰουνίου.

16. Δευτέρα. Τύχωνος ἐπισκ. Ἀμαθοῦντος Κύπρου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. β' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. β' 28-γ' 18).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. β' ἐβδ. Μαθθ. (Μτθ. ζ' 31-34, ζ' 9-11).

17. Τρίτη. Ἰσαύρου διακόνου, Βασιλείου καὶ Ἰννοκεντίου (γ' αἰ.): Μανουήλ, Σαβέλ καὶ Ἰσμαήλ τῶν μαρτύρων († 362).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. β' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. δ' 4-12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. β' ἐβδ. Μαθθ. (Μτθ. ζ' 15-21).

18. Τετάρτη. Λεοντίου μάρτυρος, Ὑπατίου, Θεοδούλου, Αἰθερίου τῶν μαρτύρων († 70), Λεοντίου ὁσίου τοῦ Ἀργείου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. β' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ε' 13-25).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. β' ἐβδ. Μαθθ. (Μτθ. ζ' 21-23).

19. Πέμπτη. Ἰούδα ἀποστόλου τοῦ Θαδδαίου ἢ Λεββαίου, καὶ Ἰούδα ἀποστόλου τοῦ θεαδέλφου. Ζωσίμου μάρτυρος (β' αἰ.), Παΐσιου ὁσίου τοῦ μεγάλου.

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Τρ. καὶ Πέμ. ἠς' ἐβδ. ἐπιστ. (Τυρινῆς) (Ἰούδα 1-25).

Εὐαγγέλιον: ἀποστόλου, Ἰουν. 19 (Ἰω. ιδ' 21-24).

20. Παρασκευή. Μεθοδίου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Πατάρων († 312). Νικολάου Καβάσιλα (ιδ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. β' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ε' 17-ζ' 2).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. β' ἐβδ. Μαθθ. (Μτθ. θ' 14-17).

21. Σάββατον. Ἰουλιανῶ μάρτυρος (γ'-δ' αἰ.). Τερεντίου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ἰκονίου (α' αἰ.), Νικήτα ἱερομ. τοῦ Νισουρίου († 1732).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μὲ «Ἀλληλουία» (γενικαὶ τυπικαὶ διατάξεις §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. β' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. γ' 19-26).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. β' ἐβδ. Μαθθ. (Μτθ. ζ' 1-8).

22. † ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Εὐσεβίου ἱερομάρτ. ἐπισκ. Σαμοσάτων († 380). Ζήνωνος καὶ Ζηναῖ (κυρίου καὶ δούλου) μαρτύρων († 304). Ἦχος α΄, ἑωθινὸν β΄.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ μνήμη πάντων τῶν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει διαλαμπάντων πατέρων, πάντων τῶν ἐν Παλαιστίνῃ ἁγίων, σύναξις τῶν 23 ἁγίων τῆς νήσου Λέσβου, καὶ ἐν Σερβίῳ (Κοζάνης) σύναξις τῆς ἁγίας βασιλίσσης Ἄρτης Θεοδώρας.

Ὁ ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τὸν Καρκίνον. Ἀρχὴ τοῦ θέρου.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μετὰ τὰ συνήθη, εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Μηναίου τὰ 3 προσόμοια, Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν παγκόσμιον δόξαν». Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα «Τῷ πάθει σου, Χριστέ» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἰδοὺ πληρώται». Ἀπολυτίκιον «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, Καὶ νῦν, «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».

Τὸ μεσονυκτικόν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (β΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ Μηναιίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῶδιον κάθισμα τοῦ Μηναιίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ΄ ε΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ β΄ ἀναστάσιμον «Τὸν λίθον θεωρήσασαι» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ β΄ ἑωθινὸν «Μετὰ μύρων προσελθούσαις», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ τῶν μακαρισμῶν τοῦ ἤχου] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. β' ἐπιστ., «Δόξα καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη» (Ῥωμ. β' 10-16). Εὐαγγέλιον: Κυρ. β' Ματθ., «Περιπατῶν ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν» (Μτθ. δ' 18-23).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

23. Δευτέρα. Ἀγριππίνης († 253-60) μάρτυρος. Ἀριστοκλέους πρεσβυτέρου, Δημητρίου διακόνου, Ἀθανασίου ἀναγνώστου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. γ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ζ' 1-13).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. γ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. θ' 36-ί 8).

24. † Τρίτη. Τὸ γενέθλιον τοῦ προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Παναγιώτου νεομάρτυρος τοῦ Καισαρέως († 1765).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, ὡς ἀκριβῶς ἔχει ἐν τῷ Μηναίῳ (τυπ. 24ης Ἰουνίου §§ 1-3): τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν· ἀπόλυσις «Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν... ἰκεσίαις τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, οὗ τὸ γενέθλιον ἐορτάζομεν...»

Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον: 24ης Ἰουνίου, «Συνέλαβεν Ἐλισάβητ ἡ γυνὴ Ζαχαρίου» (Λκ. α' 24-25, 57-68, 76, 80): κανόνες μόνον οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ δύο τοῦ Προδρόμου· καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». **Εἰς τὴν λειτουργίαν**, μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «Προφήτα καὶ πρόδρομε» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος τοῦ Προδρόμου, Κυρ. Τυροφάγου, «Νῦν ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία» (Ῥωμ. ιγ' 11-ιδ' 4). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Ἰουν. 24, «Ἐπειδὴ περ πολλοὶ ἐπεχείρησαν» (Λκ. α' 1-25, 57-68, 76, 80): κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

25. Τετάρτη. Ἀπόδοσις τοῦ γενεσίου τοῦ Προδρόμου. Φεβρωσίας ὀσιομ. († 304). Ὁρεντίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. γ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ν' 2-13).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. γ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ι' 16-22).

26. Πέμπτη. Δαυίδ όσιου τοῦ ἐν Θεσσαλονίκη († 540). Ἰωάννου ἐπισκόπου Γοθίας.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. γ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ν' 22-27).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. γ' ἔβδ. Μαθ. (Μτθ. ι' 23-31).

27. Παρασκευή. Σαμψών όσιου τοῦ ξενοδόχου († 530).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. γ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. θ' 6-19).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. γ' ἔβδ. Μαθ. (Μτθ. ι' 32-36, ια' 1).

28. Σάββατον. Ἀνακομιδὴ τῶν ἱερῶν λειψάνων Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν ἀναργύρων (412).

Ἀκολουθία Σαββάτου μετ' «Ἀλληλούια» (βλ. ἔμπροσθεν §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. γ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. γ' 28-δ' 4).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. γ' ἔβδ. Μαθ. (Μτθ. ζ' 24-π' 4).

29. † ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. † Πέτρου († 64) καὶ Παύλου († 67) τῶν πανευφήμων καὶ πρωτοκορυφαίων ἀποστόλων. Ἦχος β'· ἑωθινὸν γ'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 στιχηρὰ τῶν ἀποστόλων «Ποίοις εὐφημιῶν στέμμασι» κ.λπ. εἰς 6 (ἅπαντα ἐκ δευτέρου), Δόξα, «Τῷ τριτῷ τῆς ἐρωτήσεως», Καὶ νῦν, «Παρήλθεν ἡ σκιά». Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Μηναίου.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τῶν ἀποστόλων «Ἐορτὴ χαρμόσυτος», Καὶ νῦν, «Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου» (Παρακλητικὴ, ἦχος πλ. β', Σάββατον ἑσπέρας).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ὅτε κατῆλθες», Δόξα, «Οἱ τῶν ἀποστόλων πρωτόθρονοι»*, Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

* Ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου Παύλου ποιηθὲν ὑπὸ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσόστομου Παπαδοπούλου († 1938).

Ἦχος δ'. Κανὸνα πίστεως.

Ἐθνῶν σε κήρυκα καὶ φωστῆρα τρισμέγιστον, Ἀθηναίων διδάσκαλον, οἰκουμένης ἀγλάισμα, εὐφροσύνῳς γεραίρομεν· τοὺς ἀγῶνας τιμῶμεν καὶ τὰς βασάνους διὰ Χριστόν, τὸ σεπτὸν σου μαρτύριον· ἄγιε Παῦλε ἀπόστολε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῶν ἀποστόλων ὡς εἰς τὸ Μηναῖον, καὶ τὰ «Ἄξιον ἐστίν»· ἀπολυτίκιον «Οἱ τῶν ἀποστόλων».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν», καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν· εἶτα τὸ διὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα τῶν ἀποστόλων (δύς) μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτοῦ. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (γ΄) μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τῶν ἀποστόλων· ἀπὸ γ΄ ὥδῃς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς* ψάλλεται τὸ κάθισμα τῆς α΄ στιχολ. «Τὸν βυθὸν τῆς ἀλειίας», Δόξα, τὸ ἕτερον «Οὐρανόθεν τὴν κλῆσιν», Καὶ νῦν, «Χαριστήριον αἶνον»· ἀφ' ε΄ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῶν ἀποστόλων καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενής».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ γ΄ ἀναστάσιμον, τοῦ Μηναίου «Τῶν ἀποστόλων ἅπαντες» καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν ἀποστόλων προσόμοια 4 μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α) «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν», β) «Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα»,

* Ὁ συντάκτης τοῦ Τ.Μ.Ε. ἀπὸ γ΄ ὥδῃς μετὰ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον παραλείπει τὴν ὑπακοὴν τοῦ Μηναίου καὶ ὀρίζει «τὸ κάθισμα τῶν ἀποστόλων μετὰ τοῦ θεοτοκίου» (τυπικὸν 29ης Ἰουνίου §5). Ἐπειδὴ τὸ μόνον κοινὸν κάθισμα δι' ἀμφοτέρους τοὺς ἀποστόλους ἐψάλη ἤδη, ὠρίσαμεν ὡς μεσῶδια τὰ ἐκ τοῦ μηναίου ὑπολειφθέντα καθίσματα τῶν δύο πρώτων στιχολογιῶν τοῦ ὄρθρου μετὰ θεοτοκίου.

Δόξα, τοῦ Μηναίου «*Ἡ πάνσεπτος τῶν ἀποστόλων*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, ἀπολυτικά «*Ὅτε κατήλθες*», «*Οἱ τῶν ἀποστόλων*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Προστασία*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουαίριον ἀποστολικά· Ἀπόστολος: τοῦ ἀποστόλου Παύλου, Ἰουν. 29, «*Ἐν ᾧ δ' ἄν τις τολμᾷ*» (Β' Κορ. ια' 21-ιβ' 9)· Εὐαγγέλιον: τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, Ἰουν. 29, «*Ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη*» (Μτθ. ις' 13-19).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Σημείωσις. Σήμερον ἑσπέρας εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ἐν Ἀθήναις κηρύγματος τοῦ ἀποστόλου Παύλου (Πρξ. ις' 16-36) τελεῖται ἐπὶ τοῦ βράχου τοῦ Ἀρείου Πάγου πάνδημος πανηγυρικός ἑσπερινός, ὃς τις μεταδίδεται καὶ διὰ τῶν ῥαδιοφωνικῶν καὶ τηλεοπτικῶν διαύλων.

30. Δευτέρα. † Συναξίς τῶν ἁγίων ἐνδόξων 12 ἀποστόλων.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «*Ὅτε κατήλθες*», Δόξα, «*Οἱ τῶν ἀποστόλων πρωτόθρονοι*»· κοντάκιον «*Τοὺς ἀσφαλεῖς καὶ θεοφθόγγους*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» τὰ 3 πρῶτα ἑσπέρια στιχηρὰ τῆς 29ης τοῦ μηνὸς «*Ποίοις εὐφημιῶν*» κ.λπ. καὶ ἐκ τῆς 30ῆς τὰ 3 προσόμοια τῶν 12 ἀποστόλων «*Ὡς αὐτόπται καὶ μάρτυρες*» κ.λπ., Δόξα, «*Ἡ πάνσεπτος τῶν ἀποστόλων*», Καὶ νῦν, «*Τίς μὴ μακαρίσει σε*». Ἀπόστιχα τὰ τοῦ Μηναίου, Δόξα, «*Ἐορτὴ χαρμόσυνος*», Καὶ νῦν, «*Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῶν ἀποστόλων*» (Παρακλ., ἦχος πλ. β', Τετ. ἑσπέρας). Ἀπολυτικά «*Οἱ τῶν ἀποστόλων πρωτόθρονοι*», Δόξα, «*Ἀπόστολοι ἅγιοι*», Καὶ νῦν, «*Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά. Καθίσματα τὰ τῆς α' καὶ β' στιχολογίας τῆς 29ης Ἰουνίου. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ οἱ δύο κανόνες (τῆς 30ῆς τοῦ μηνὸς) μετὰ τῶν εἰρμῶν τοῦ πρώτου· ἀπὸ γ' καὶ ς' ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*»· «*Τὴν τι-*

μιωτέραν», «Ἐσπας γηγενής». Τὸ ἑξαποστειλάριον καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ 4 προσόμοια «Ἡ κορυφαία κρηπίς», Δόξα, «Ἦν διήλθετε κτίσιν φωτίσαντες», Καὶ νῦν, «Δέσποινα, πρόσδεξαι» (Παρακλ., ἤχ. πλ. δ', Πέμπτη πρωί). Δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι ἅγιοι».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «Οἱ τῶν ἀποστόλων», «Ἀπόστολοι ἅγιοι» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος: τῶν 12 ἀποστόλων, Κυρ. ι' ἐπιστ., «Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους» (Α' Κορ. δ' 9-16). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 30 Ἰουν., «Ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὄχλους» (Μτθ. θ' 36, ι' 1-8). Κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

ἩΜΗΝ ΙΟΥΛΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14 καὶ ἡ νύξ ὥρας 10

1. Τρίτη. † Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ τῶν ἀναργύρων τῶν ἐν Ῥώμῃ († 284).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ ἄνευ Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἴσοδος· εἰς τὸ Καὶ νῦν τοῦ στίχου θεοτοκίον «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῶν ἀναργύρων» (Παρακλ., ἦχ. πλ. β', Τετάρτη ἑσπέρας). Εἰς τὸν ὄρθρον, τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων προηγείται ὁ κανὼν τῆς μικρᾶς παρακλήσεως τῆς Θεοτόκου «Υγρὰν διοδεύσας»· καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «Προσασία»· Ἀπόστολος τῶν ἁγίων, Νοεμ. 1η, «Υμεῖς ἐστε σῶμα Χριστοῦ» (Α' Κορ. ιβ' 27-ιγ' 8)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα» (Μτθ. ι' 1, 5-8)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

2. Τετάρτη. † Κατάθεσις τῆς τιμίας ἐσθῆτος τῆς Θεοτόκου ἐν Βλαχέρναις (473).

Ἡ ἀκολουθία τῆς Θεοτόκου ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη εἰς τὸ Μηναῖον. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου· τὸ δὲ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς λέγεται ἅπαξ. Μεσονυκτικὸν τὸ τῆς ἡμέρας. Ἐν τῷ ὄρθρῳ, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκιον δὶς· κανόνες οἱ δύο τοῦ Μηναίου (μετὰ τῶν εἰρῶν τοῦ α'). Καταβασίαι δὲν λέγονται, πλὴν μόνον ἐκ τοῦ β' κανόνος οἱ εἰρμοὶ τῆς γ', ς', η' καὶ θ' ὧδῆς εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· ψάλλομεν δὲ καὶ «Τὴν τιμιωτέραν»· ἀλλὰ μετὰ τοὺς αἶνους, δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον ἅπαξ. Εἰς τὴν

λειτουργίαν τὸ κοντάκιον τοῦ Μηναίου «Περιβολὴν πᾶσι πιστοῖς»· Ἀπόστολος τῆς Θεοτόκου, 21 Νοεμ., «Ἔῤῥχεν ἡ πρώτη σκηνη» (Ἐβρ. θ' 1-7)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, 8 Σεπτ. εἰς τὸν ὄρθρον, «Ἀναστᾶσα Μαριάμ» (Λκ. α' 39-49, 56)· «Ἄξιον ἐστί»· «Ποτήριον σωτηρίου».

Σημείωσις. Ἐνθα ἐορτάζεται ἐπισημότερον ἡ ἀκολουθία τῆς Θεοτόκου, γίνεται εἴσοδος ἐν τῷ ἑσπερινῷ καὶ ψάλλονται εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

3. Πέμπτη. Ἰακίνθου μάρτυρος († 108). Ἀνατολίου Κων/λεως († 458), Θεοδότης μάρτυρος († 712), Γερασίμου τοῦ νέου ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐκ Μεγάλου Χωρίου Εὐρυτανίας († 1812).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Ἄποστολος: ἡμέρας, Πέμ. δ' ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ια' 13-24).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. δ' ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ια' 27-30).

4. Παρασκευή. Ἀνδρέου ἐπισκ. Κρήτης, ποιητοῦ τοῦ μεγάλου κανόνος. Μιχαὴλ Χωνιάτη ἐπισκόπου Ἀθηνῶν († 1220).

Ἄποστολος: ἡμέρας, Παρ. δ' ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ια' 25-36).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. δ' ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιβ' 1-8).

5. Σάββατον. Ἀθανασίου τοῦ ἐν Ἄγιῳ Ὁρει ἸΑθω († 1000) καὶ Λαμπαδοῦ ὁσίων.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἐορτάσιμος, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, δίχα Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἴσοδος. Τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἐν σαρκὶ ζωὴν σου» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἄπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν». Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν ἡ λιτή τοῦ ἁγίου. Εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», καὶ δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία»· προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον 5ης Δεκ. Ἀπόστολος τοῦ ὁσίου, Σαβ. κζ' ἑβδ. ἐπιστ., «Ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος» (Γαλ. ε' 22-ς' 2)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Πέμ. δ' ἑβδ. Ματθ., «Πάντα μοι παρεδόθη» (Μτθ. ια' 27-30)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

6. † ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Σισόη όσιού του̃ μεγάλου († 429). Λουκίας († 301), Ἀπολλωνίου, Ἐπιμάχου, Ἀλεξανδρίωνος μαρτύρων. Ἦχος γ΄, ἔωθινόν δ΄.

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Μετὰ τὰ συνήθη, εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Μηναίου 3, Δόξα, Καὶ νῦν, «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν». Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἀσπόρως ἐκ θείου Πνεύματος». Ἀπολυτίκιον «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».

Τὸ μεσονυκτικόν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», ἀπολυτίκιον «Εὐφραινέσθω», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἔωθινόν (δ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρωμῶν καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ΄ ὠδῆς τὸ μεσῶδιον τοῦ Μηναίου κάθισμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ΄ ε΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ δ΄ ἀναστάσιμον «Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράψαντες» καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ δ΄ ἔωθινόν «Ὁρθρὸς ἦν βαθύς», Καὶ νῦν, «Ἐπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ τῶν μακαρισμῶν τοῦ ἤχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος: Κυρ. δ΄ ἐπιστ., «Ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας» (Ῥωμ. ε΄ 18-23)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. δ΄ Μαθ., «Ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς Καπερναοῦμ» (Μτθ. η΄ 5-13). Κοινωνικόν «Αἰνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

7. Δευτέρα. † Κυριακῆς μεγαλομάρτυρος (δ΄ αἰ.), Θωμᾶ όσιού τοῦ ἐν Μαλεῶ (ι΄ αἰ.).

Κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε. (7 Ἰουλ. §1), «εἰ τύχοι ἡ μνήμη τῆς ἁγίας ἐν πάσῃ ἄλλῃ ἡμέρᾳ πλὴν Κυριακῆς, ἡ ἀκολουθία αὐτῆς μετὰ τῆς τοῦ ὁσίου Θεωμᾶ τοῦ ἐν Μαλεῶ ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν», ἢ τοι μετὰ τῶν ὕμνων τῆς Παρακλητικῆς (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§2-30). Εἰς τὸν ἔσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου. Εἰς τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασιῶν· μετὰ δὲ τὸ ἔξαποστειλᾶριον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, καὶ τὰ κάτωθι τῆς ἁγίας·

Ἦχος γ', πρὸς «Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἀστροῖς»

Ἐν οὐρανοῖς ὡς μάρτυς, Κυριακῆ σὺ τῷ Θεῷ, παρισταμένη ἐνδόξως, πάντας ἡμᾶς τοὺς εὐσεβῶς, μνήμην τὴν σὴν ἐκτελοῦντας, σῶζε σεπταῖς σου πρεσβείαις.

Θεοτοκίον (ὄμοιον)

Ἰερωτάταις κόρη, Κυριακῆς τῆς σεμνῆς, πρεσβείαις φύλαττε πάντας, δούλους τοὺς σοὺς ἐκ τῶν δεινῶν, καὶ πάσης ἄλλης ἀνάγκης, ὡς προστασία τοῦ κόσμου.

«Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς συνήθως. Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ε' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ιβ' 4-5, 15-21)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ε' ἐβδ. Μαθθ. (Μαθ. ιβ' 9-13). Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Σημείωσις. *Εἰς τοὺς ἐορτάζοντας τὴν μνήμην τῆς μεγαλομάρτυρος ναοῦς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἐκ τῆς οἰκειᾶς φυλλάδος κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ τάξιν· εἰς τὴν λειτουργίαν προκείμενον καὶ ἀλληλουιᾶριον μαρτυρικά (4 Δεκ.)· Ἀπόστολος: τῆς ἁγίας, Πέμ. ιε' ἐβδ. ἐπιστ. (Γαλ. γ' 22-δ' 5)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτ. ιε' ἐβδ. Μαθθ. (Μαθ. ε' 24-34)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».*

- 8. Τρίτη.** Προκοπίου μεγαλομάρτυρος († 303)· Θεοφίλου ὁσίου τοῦ ἐκ Ζίχνης († 1548), Ἀναστασίου ἱερομ. ἐξ Ἰωαννίνων († 1734).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ μεγαλομάρτυρος, οὔσα ἡμεορτάσιμος, ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναιῶ μετὰ Παρακλητικῆς (ὄρα ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§2-30). Εἰς τὸν ἔσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου. Εἰς τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασιῶν· οἱ αἵνοι τοῦ Μηναιῶ, ἡ μικρὰ δοξολογία χῦμα καὶ ἀποστιχα αἰνῶν ἐκ τῆς Παρακλητικῆς. Εἰς τὴν θ. λειτουργίαν

Ἀπόστολος: μεγαλομάρτυρος, ὃν ζήτει Κυρ. λβ' ἐπιστ. (Α' Τιμ. δ' 9-15)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ε' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. ιβ' 14-17, 22-30). Δυνατὸν ὅμως ἐν τῷ ὄρθρῳ νὰ ψαλλῆ δοξολογία μεγάλη (παραλειπομένων τῶν ἀποστίχων τῶν αἰῶνων)· τότε εἰς τὴν λειτουργίαν λέγεται Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου, Ἰουλίου 8 (Λκ. ζ' 17-19, θ' 1-2, ι' 16-21)· κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

Σημείωσις. Ἐνθα τυχὸν ἐορτάζεται ὁ μεγαλομάρτυς, ἡ ἀκολουθία λέγεται ἐκ τῆς οἰκειᾶς φυλλάδος ἄνευ Παρακλητικῆς, μετ' εἰσόδου εἰς τὸν ἔσπερινόν· εἰς τὸν ὄρθρον, κανόνες ὁ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ τοῦ ἁγίου· καταβασίαι οἱ εἰρμῶι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· δοξολογία μεγάλη· εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία»· ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου.

9. Τετάρτη. Παγκρατίου ἱερομάρτυρος ἐπισκ. Ταυρομενίας (α' αἰ.). Διονυσίου τοῦ ῥήτορος καὶ Μητροφάνους ὁσίων τῶν ἐν Ἄθῳ, Μιχαὴλ νεομάρτυρος τοῦ Ἀθηναίου († 1770).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ε' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ιε' 7-16).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ε' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. ιβ' 38-45).

10. Πέμπτη. Τῶν ἐν Νικοπόλει τῆς Ἀρμενίας 45 μαρτύρων († 319). Γρηγορίου ἐπισκόπου Ἄσσου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ε' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ιε' 17-29).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ε' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. ιβ' 46-ιγ' 3).

11. Παρασκευή. Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος († 451). Ὀλγας ἰσαποστόλου († 969), Νεκταρίου ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐκ Βρυούλων († 820).

Ἡ ἐορτάσιμος ἀκολουθία τῆς ἁγίας ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (τυπικὸν 11ης Ἰουλίου §§1-3). Τὰ στιχηρὰ τῆς λιτῆς εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον «*Λίαν εὐφρανας*» εἰς μὲν τὸν ἔσπερινόν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δῖς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «*Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*». Εὐαγγέλιον ὄρθρου: τῆς ἁγίας, Δευτ. ιε' ἔβδ. Ματθ., «*Ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολὺς*» (Μρ. ε' 24-34). Κανόνες, ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου (μετὰ τῶν εἰρμῶν) καὶ ὁ τῆς ἁγίας. Καταβασίαι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον

«Προστασία»· Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τῆς 16ης Σεπτ.– τῆς ἀγίας, Κυρ. ις' ἐπιστ., «Συνεργοῦντες παρακαλοῦμεν» (Β' Κορ. ς' 1-10)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Δευτ. δ' ἔβδ. Λουκᾶ, «Ἠρώτα τις τῶν Φαρισαίων» (Λκ. ζ' 36-50)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

12. Σάββατον. Πρόκλου καὶ Ἰλαρίου τῶν μαρτύρων (β' αἰ.).

Ἀκολουθία Σαββάτου μετὰ «Ἀλληλουία» (βλ. ἔμπροσθεν §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ε' ἔβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ν' 14-21).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ε' ἔβδ. Ματθ. (Ματθ. θ' 9-13).

13. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ε'. «Τῶν ἀγίων καὶ θεοφόρων πατέρων τῆς ἐν Χαλκηδόνι Δ' Οἰκουμενικῆς συνόδου (451)». Ἡ σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ, Στεφάνου ὁσίου τοῦ Σαββαΐτου († 794), μάρτυρος Γολινδοῦχ. Ἦχος δ', ἑωθινὸν ε'.

Εἶδησις. Ἡ ἀκολουθία τῶν ἀγίων πατέρων κεῖται ἐν τῷ Μηνιαίῳ μεταξὺ 13ης καὶ 14ης Ἰουλίου.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 4 (Τ.Μ.Ε. Προθεωρία §7), τῶν πατέρων προσόμοια 4 εἰς 6, Δόξα, «Τὰς μυστικὰς σήμερον», Καὶ νῦν, «Ὁ διὰ σέ θεοπάτωρ».

Εἰσοδος, «Φῶς Ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἀκολουθίας τῶν πατέρων.

Ἀποστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Ἀποστολικῶν παραδόσεων», Καὶ νῦν, «Ἀσπόρως ἐκ θεοῦ Πνεύματος».

Ἀπολυτικά «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», Δόξα, «Ἐπερδεδοξασμένος εἶ», Καὶ νῦν, «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς».

Τὸ μεσονυκτικόν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἀπολυτίκιον «Ἐπερδεδοξασμένος εἶ».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὰ συνήθη, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μετὰ θεοτοκίον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος», καὶ τῆς β' στιχολογίας μετὰ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

Εὐαγγελίον ἑωθινὸν (ε') μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τῶν πατέρων· ἀπὸ γ' ὠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μεσῶδιον κάθισμα τῶν πατέρων «*Φωστῆρες ὑπέρλαμπροι*» καὶ τὸ θεοτοκίον· ἀφ' ς' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς τῶν πατέρων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*». «*Τὴν τιμωτέραν*», «*Ἄπας γηγενῆς*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἄγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ ε' ἀναστάσιμον «*Ἡ ζωὴ καὶ ὁδός*», τῶν πατέρων «*Πατέρων θείων σήμερον*» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ «*Ἐν δύο ταῖς θελήσεισιν*».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν πατέρων προσόμοια 3 «*Ὅλην συγκροτήσαντες*» κ.λπ. εἰς 4, εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, «*Τῶν ἁγίων πατέρων ὁ χορός*», Καὶ νῦν, «*ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕἰΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*», τὸ τῶν πατέρων καὶ τὸ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Προστασία*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς Κυρ. τῶν πατέρων Ἰουλίου· Ἀπόστολος τῶν πατέρων, 11 Ὁκτ., «*Πιστὸς ὁ λόγος καὶ περὶ τούτων*» (Τίτ. γ' 8-15)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, 18 Ἰαν., «*Ἵμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου*» (Μτθ. ε' 14-19).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Αἰνεῖτε*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

14. Δευτέρα. Ἀκύλα ἀποστόλου (Πρξ. ιη' 2). Ἰούστου μάρτυρος, Ἰωσήφ ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, Νικοδήμου ὁσίου τοῦ Ἁγιορείτου († 1809).

Ἄποστολος: ἡμέρας, Δευτ. ς' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ις' 17-24).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ς' ἐβδ. Μαθ. (Μτθ. ιγ' 10-23).

Σημείωσις. Ἐνθα ἐορτάζεται ὁ ὄσιος Νικόδημος, καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου (ψαλλομένη ἐν τοῖς ἀποδείπνοις), καὶ ἀναγινώσκονται τὰ εἰς τὴν οἰκίαν φυλλάδα κείμενα ἀναγνώσματα.

15. Τρίτη. Κηρύκου μάρτυρος και Ίουλίττης τῆς μητρὸς αὐτοῦ († 305).

Προκείμενον, ἤχος δ΄, «Ὁ κατοικίζων στείραν ἐν οἴκῳ, μητέρα ἐπὶ τέκνοις εὐφροαινομένην», στίχος «Αἰνεῖτε, παῖδες, Κύριον, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου». Ἀπόστολος τοῦ μάρτυρος, Ίουλίου 15 (Α΄ Κορ. ιγ΄ 11-ιδ΄ 5). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ς΄ ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ΄ 24-30).

Σημείωσις. Ἐὰν τυχὸν ψαλῆ ἐορτάσιμος ἀκολουθία τῶν μαρτύρων, λέγεται ἄνευ Παρακλητικῆς, μετ’ εἰσόδου εἰς τὸν ἑσπερινόν· εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι οἱ εἰρμιοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία»· Εὐαγγέλιον τῶν μαρτύρων, ὁ ζῆτει Σαβ. ι΄ ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιζ΄ 24-ιη΄ 4)· κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε, παῖδες, Κύριον, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου· ἀλληλούια».

16. Τετάρτη. Ἀθηνογένους ἱερομάρτυρος († 311).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ς΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. β΄ 9-γ΄ 8).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ς΄ ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ΄ 31-36).

17. Πέμπτη. † Μαρίνης μεγαλομάρτυρος (δ΄ αἰ.).

Ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου. Εἰς τὰ ἀποστιχα τοῦ ἑσπερινοῦ Καὶ νῦν, «Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῆς ἀθληφόρου» (Παρακλ., ἤχ. πλ. β΄, Τετάρτη ἑσπέρας). Εἰς τὸν ὄρθρον κανόνες ὁ τῆς μικρᾶς Παρακλήσεως «Ἐγὼρὰν διοδεύσας» καὶ οἱ δύο τῆς ἀγίας· καταβασίαι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «Προστασία»· Ἀπόστολος: τῆς ἀγίας, Πέμ. ιε΄ ἐβδ. ἐπιστ., «Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν» (Γαλ. γ΄ 23-δ΄ 5). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτ. ιε΄ ἐβδ. Ματθ., «Ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος» (Μρ. ε΄ 24-34)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

18. Παρασκευή. Αἰμιλιανοῦ, Παύλου, Θεῆς καὶ Οὐαλεντίνης τῶν μαρτύρων († 363).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ς΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. δ΄ 5-9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ς΄ ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ΄ 44-54).

19. Σάββατον. Μακρίνης, ἀδελφῆς τοῦ μεγάλου Βασιλείου, καὶ Δίου, ὁσίων († 380).

Ἀκολουθία Σαββάτου μετ’ ἀλληλούια (βλ. ἔμπροσθεν §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σάβ. ς΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. θ΄ 1-6).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ς΄ ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. θ΄ 18-26).

20. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ϛ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. † Ἡλιού προφήτου τοῦ Θεσβίτου (940 π.Χ.). Ἦχος πλ. α΄, ἑωθινὸν Ϛ΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε» κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου 3 εἰς 4, Δόξα, τοῦ προφήτου «Δεῦτε τῶν ὀρθοδόξων», Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ». Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Μηναίου. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ προφήτου «Προφήτα κήρυξ», Καὶ νῦν, «Ὁ ποιητῆς καὶ λυτρωτῆς μου» (Παρακλητ., Σαβ. ἑσπέρας πλ. β΄ ἤχου). Ἀπολυτίκια «Τὸν συνάναρχον», Δόξα, «Ὁ ἑνσαρκος ἄγγελος», Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ΄ αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, καὶ τὰ «Ἄξιον ἐστίν» ἀπολυτίκιον «Ὁ ἑνσαρκος ἄγγελος».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὰ συνήθη, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Χαῖρε, πύλη Κυρίου», καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (Ϛ΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ β΄ τοῦ προφήτου· ἀπὸ γ΄ ὠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ προφήτου, τὸ μεσῶδιον κάθισμα αὐτοῦ καὶ τὸ θεοτοκίον· ἀφ΄ Ϛ΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενής».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ Ϛ΄ ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ προφήτου «Φῶς ἐν πυρίῳ» καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ προφήτου προσόμοια 3 εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) «Μὴ ἄπτεσθε τῶν χριστῶν μου καὶ ἐν τοῖς προφήταις μου μὴ πονηρεύεσθε», β) «Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ», Δόξα, τὸ Ϛ΄ ἑωθινὸν «Ἡ ὄντως εἰρήνη», Καὶ νῦν, «Ἐπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς' ᾠδῆς τοῦ ἁγίου].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Τὸν συνάναρχον», «Ὁ ἔνσαρκος ἄγγελος» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον τῆς 20ῆς Ἰουλ. Ἀπόστολος: προφήτου, Ἰουλ. 20, «Ἐπόδειγμα λάβετε» (Ἰακ. ε' 10-20)· ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ς' Ματθ., «Ἐμβὰς ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον» (Μτθ. θ' 1-8).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω», «Εἶη τὸ ὄνομα» καὶ ἀπόλυσις.

21. Δευτέρα. Ἰωάννου ὁσίου καὶ Συμεῶν ὁσίου τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ († 590). Παρθενίου ἐπισκόπου τῶν Ῥαδοβιζίων Ἄρτης.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ζ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ε' 9-ς' 11).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ζ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ' 54-58).

22. Τρίτη. Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς τῆς καλλιπαρθένου μυροφόρου (α' αἰ.), Μαρκέλλης παρθενομάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ζ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ς' 20-ζ' 12)
Εὐαγγέλιον: μυροφόρου, Τρ. δ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ν' 1-3).

23. Τετάρτη. Φωκᾶ ἱερομάρτυρος. Ἰεζεκιήλ τοῦ προφήτου (600 π.Χ.), Πελαγίας ὁσίας τῆς ἐν Τήνῳ († 1834).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ζ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ζ' 12-24).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ζ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιδ' 35-ιε' 11).

24. Πέμπτη. Χριστίνης μεγαλομάρτυρος († 300). Ἀθηναγόρου τοῦ ἀπολογητοῦ, Θεοφίλου τοῦ Ζακυνθίου τοῦ ἐν Χίῳ μαρτυρήσαντος († 1635).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ζ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ζ' 24-35).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ζ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιε' 12-21).

25. Παρασκευή. † Ἡ κοίμησις τῆς ἁγίας Ἄννης, μητρὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ὀλυμπιάδος διακόνου († 408-410) καὶ Εὐπραξίας († 413) ὁσίων· μνήμη τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ε' Οἰκουμενικῆς συνόδου (553).

Ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς. Τὰ τῆς λιτῆς στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἁγίας ἄπαξ εἰς τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν με-

γάλην δοξολογίαν, ἀλλὰ δις εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὸ δεῦτερον. Καταβασίαι «Ἐνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν». Εἰς τὴν λειτουργίαν ἀπολυτικά «Ζωὴν τὴν κηύσασαν» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Μηναίου «Προγόνων Χριστοῦ»· προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς 25ης Ἰουλίου· Ἀπόστολος τῆς ἁγίας, 23 Σεπτ. «Ἀβραάμ δύο υἱοὺς ἔσχεν» (Γαλ. δ' 22-27)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. ς' ἔβδ. Λουκᾶ, «Οὐδεὶς λύχνον ἄψας» (Λκ. η' 16-21)· κοινωνικὸν «Ἄγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ, τοῖς εὐθέσι πρέπει αἶνεσις· ἀλληλουία».

26. Σάββατον. † Παρασκευῆς ὀσιομάρτυρος (β' αἰ.), Ἐρμολάου ἱερομάρτυρος († 305).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ψάλλεται ἐορτάσιμος, ἄνευ Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὰ ἑσπέρια καὶ τὸ Δόξα τοῦ Μηναίου, Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἀποδιδόμενου ἤχου «Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ», καὶ γίνεται εἴσοδος, εἰς δὲ τὰ ἀπόστιχα μετὰ τὸ δοξαστικόν, Καὶ νῦν, «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῆς ἀθληφόρου» (Παρακλ., ἤχ. πλ. β', Τετάρτη ἑσπέρας). Ἀπολυτικίον μόνον τῆς ἁγίας «Τὴν σπουδὴν σου» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου». Εἰς τὸν ὄρθρον, κανόνες ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου· καταβασίαι «Ἐνοίξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «Προστασία»· προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον μαρτυρικά (25 Νοεμ.)· Ἀπόστολος: τῆς ἁγίας, Πέμ. ιε' ἔβδ. ἐπιστ., «Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν» (Γαλ. γ' 23-δ' 5)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτ. ιε' ἔβδ. Ματθ., «Ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολὺς» (Μρ. ε' 24-34)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

27. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. † Παντελεήμονος μεγαλομάρτυρος τοῦ ἱαματικοῦ († 305). Ἦχος πλ. β'· ἑωθινὸν ζ'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικίον «Τὴν σπουδὴν σου»· κοντάκιον «Τὸν ναόν σου, πάνσεμνε».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 «Ὁ ἐπαξίως κληθεῖς» κ.λπ.

εἰς 4, Δόξα, τοῦ Μηναίου «Ἐξέλαμψε σήμερον», Καὶ νῦν, «Τίς μὴ μακαρίσει σε». Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ἁγίου «Μητρικὴν ἀγαπήσας», Καὶ νῦν, «Ἀνύμφευτε παρθένε». Ἀπολυτίκια «Ἄγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, «Ἀθλοφόρε ἄγιε», Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα, τὰ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελα τοῦ ἁγίου, καὶ τὰ «Ἄξιον ἔστί»· ἀπολυτίκιον «Ἀθλοφόρε ἄγιε».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Ὁ τὴν εὐλογημένην», καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν· εἶτα τὸ κάθισμα τοῦ Μηναίου «Ὡς στρατιώτην τοῦ Χριστοῦ», Δόξα, τὸ διὰ τὸν πολυέλεον «Ἐορτάζει σήμερον», Καὶ νῦν, «Τὰς ἀχράντους χεῖράς σου». Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ΄) μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου· ἀπὸ γ΄ ὥδης τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου, τὸ μεσῶδιον κάθισμα αὐτοῦ καὶ τὸ θεοτοκίον· ἀφ΄ ε΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Χοροὶ Ἰσραὴλ». «Τὴν τιμιωτέραν» καὶ ὁ εἶρμος «Ὁ τόκος σου ἀφθορος».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ζ΄ ἀναστάσιμον «Ὅτι ἤραν τὸν Κύριον» καὶ τοῦ μεγαλομάρτυρος, ὃ ἐστὶ καὶ θεοτοκίον, «Παντελεῆμον πάνσοφε».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἁγίου προσόμοια 3 «Ἐλεος Θεοῦ» κ.λπ. εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α) «Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει καὶ ὡσεὶ κέδρος ἢ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται», β) «Πεφτυεμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, ἐν αὐλαῖς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐξανθήσει», Δόξα, τὸ ζ΄ ἑωθινὸν «Ἰδοὺ σκοτία», Καὶ νῦν, «Ἐπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς' ὥδῃς τοῦ ἁγίου].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, ἀπολυτικά «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», «Ἄθλοφόρε ἄγιε» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον τῆς 26ης Ὁκτ.: Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, Ὁκτ. 26, «Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι» (Β' Τιμ. β' 1-10): ἀλληλουαίριον τοῦ ἤχου· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ζ' Ματθ. «Παράγοντι τῷ Ἰησοῦ ἠκολούθησαν αὐτῷ» (Μτθ. θ' 27-35).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Εἶδησις. Ἀπὸ σήμερον μέχρι 5ης Αὐγούστου (πλὴν τῆς 1ης Αὐγ.), ἐὰν ἐορτάζεται ἅγιος, καταβασίαι οἱ εἰρμὸι «Χοροὶ Ἰσραήλ», εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης» μέχρι τῆς 13ης Αὐγούστου (πλὴν τῆς 1ης καὶ τῆς 5ης Αὐγούστου).

28. Δευτέρα. Προχόρου, Νικάνορος, Τίμωνος καὶ Παρμενᾶ τῶν ἀποστόλων. Εἰρήνης ὁσίας Χρυσοβαλάντου, Παύλου ὁσίου τοῦ Ξηροποταμηνοῦ.

Ἀπόστολος: ἁγίων, Κυρ. μυροφόρων (Πρξ. ς' 1-7).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ν' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ις' 1-6).

29. Τρίτη. Καλλινίκου καὶ Θεοδότῃς μαρτύρων (γ' -δ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ν' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ι' 5-12).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ν' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ις' 6-12).

30. Τετάρτη. Σιλουανοῦ τοῦ καὶ Σίλα καλουμένου, Κρήσκεντος, Ἐπαινετοῦ καὶ Ἀνδρονίκου ἀποστόλων (α' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου Σίλα, Σαβ. ε' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ιε' 35-41).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ν' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ις' 20-24).

31. Πέμπτη. Εὐδοκίμου δικαίου (θ' αἰ.), προεόρτια τῆς προόδου τοῦ τιμίου Σταυροῦ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ν' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ι' 28-ια' 8).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ν' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ις' 24-28).

ἩΜΗΝ ἈΓΓΟΥΣΤΟΣ

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ νύξ ὥρας 11

1. Παρασκευή. Ἡ πρόοδος τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ἢ τοι ἡ ἔξοδος αὐτοῦ ἐκ τοῦ παλατίου εἰς τὴν Πόλιν· τῶν ἁγίων ἑπτὰ παιδῶν Μακκαβαίων, Σολομονῆς τῆς μητρὸς αὐτῶν καὶ Ἐλεαζάρου τοῦ διδασκάλου αὐτῶν (166 π.Χ.). Ἐλέσης ὀσιομάρτυρος τῆς ἐν Κυθήροις (τυπικὸν 1ης Αὐγούστου §§4-6).

Ἀρχὴ τῆς νηστείας τοῦ δεκαπενταγούστου

Ἡ ἀκολουθία, ἐορτάσιμος οὔσα, ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, ὡς ἔχει εἰς τὸ Μηναῖον. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. Τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δὶς (μετὰ τοῦ Δόξα), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ τοῦ Σταυροῦ. Εἰς τὸν ὄρθρον μόνον οἱ δύο κανόνες τοῦ Μηναίου· καταβασίαι (μόνον σήμερον) οἱ εἰρμοὶ «Σταυρὸν χαράξας»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε». Ἐξαποστειλάρια, αἶνοι κλπ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ»· τρισάγιον προκειμένον καὶ ἀλληλουϊάριον τῶν μαρτύρων (9 Μαρτίου)· Ἀπόστολος: τῶν ἁγίων, Κυρ. α' ἐπιστ., «Οἱ ἅγιοι πάντες» (Ἑβρ. ια' 33-ιβ' 2)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Τετ. γ' ἐβδ. Μαθθ., «Ἴδου ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς» (Μθθ. ι' 16-22)· «Ἄξιον ἐστὶ»· κοινωνικὸν τοῦ Σταυροῦ «Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε· ἀλληλουῖα», «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Εἵδησις. Ἀπὸ σήμερον τὸ ἑσπέρας μέχρι τῆς ἑσπέρας τῆς 13ης τοῦ αὐτοῦ μηνὸς συνάπτεται εἰς τὰς ἀκολουθίας τῶν ἑσπερινῶν

-έξαιρέσει τῶν ψαλλομένων τὸ ἑσπέρας τοῦ Σαββάτου καὶ τὸ ἑσπέρας τῆς παραμονῆς τῆς Μεταμορφώσεως- εἷς ἐκ τῶν δύο παρακλητικῶν κανόνων τῆς Θεοτόκου, «τῇ μὲν α΄ ἡμέρᾳ ὁ μικρὸς, τῇ δὲ β΄ ὁ μέγας καὶ οὕτω καθεξῆς», ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης Κυριακῆς τοῦ Αὐγούστου, ψάλλονται, ὡς εἴθισται, ὁ μὲν μέγας τὴν ἑσπέραν τῆς Κυριακῆς, τῆς Τρίτης καὶ τῆς Πέμπτης, ὁ δὲ μικρὸς τὴν ἑσπέραν τῆς Δευτέρας, τῆς Τετάρτης καὶ τῆς Παρασκευῆς. Κατὰ ταῦτα ψάλλονται ὁ μὲν μικρὸς τὴν ἑσπέραν τῆς 1ης, 4ης, 6ης, 8ης, 11ης καὶ 13ης Αὐγούστου, ὁ δὲ μέγας τὴν ἑσπέραν τῆς 3ης, 7ης, 10ης καὶ 12ης τοῦ μηνός.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια «Σῶσον, Κύριε», Δόξα, «Τὰς ἀλγηδόνας»· κοντάκιον «Ὁ ὑψωθείς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὰ 3 προσόμοια τοῦ πρωτομάρτυρος «Τῇ τοῦ Πνεύματος χάριτι» κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, «Πρῶτος ἐν μάρτυσι», Καὶ νῦν, «Τίς μὴ μακαρίσει σε» (βλέπε Παρακλ., ἦχος πλ. β΄, Σάβ. ἑσπέρας). Ἀπόστιχα τὰ 3 ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου (ζήτηι ἐν τοῖς ἑσπερίοις) «Πρῶτος ἐν διακόνοις» κ.λπ., εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α΄) «Δίκαιος ὡς φοίνιξ ἀνθήσει καὶ ὡσεὶ κέδρος ἢ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται», β΄) «Πεφτυμενός ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, ἐν αὐλαῖς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐξανθήσει», Δόξα, τὸ εἰς τὸν στίχον ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου «Χαίροις ἐν Κυρίῳ», Καὶ νῦν, «Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ ἀθλοφόρου» (Παρακλ., ἦχος πλ. β΄, Τετάρτη ἑσπέρας). «Νῦν ἀπολύεις» καὶ εὐθύς.

Ἡ παράκλησις. Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» ὁ ρμβ΄ (142ος) ψαλμὸς «Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου». Οἱ χοροὶ τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ θεοτοκίον «Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενωῶς», Δόξα, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, Καὶ νῦν, τὸ ἕτερον θεοτοκίον «Οὐ σιωπήσωμεν ποτέ». Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα καὶ ψάλλεται ὁ κανὼν τῆς μικρᾶς παρακλήσεως εἰς 4, ἐκ τοῦ Ὁρολογίου, ἄνευ τῶν εἰρμῶν. Μετὰ τὸ κοντάκιον «Προστασία» (καταλιμπανομένου τοῦ ἀντιφώνου τῶν ἀναβαθμῶν) εὐθύς τὸ προκειμένον «Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου» καὶ τὰ λοιπά. Εἰς τὰ μεγαλυνάρια θυμιᾷ ὁ ἱερεὺς τὸ θυσιαστήριον καὶ τὸν λαόν, πρὸ δὲ τοῦ «Πᾶσαι τῶν ἀγγέλων» ψάλλεται καὶ τὸ μεγαλυνάριον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ ἀπολυτίκιον «Βασιλείον διάδημα», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ὁμῶχον

θεοτοκίον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον». Ἡ ἐκτενής ἀπὸ τῆς αἰτήσεως «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός», «Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός», καὶ ἡ (μεγ.) ἀπολύσις, ἀλλὰ πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν» ψάλλονται τὰ ἐξαποστειλάρια «Ἀπόστολοι ἐκ περάτων» καὶ λοιπά (κατὰ νεώτερον ἔθος, τὰ ἐξαποστειλάρια ταῦτα ψάλλονται καθ' ἐκάστην καθ' ὅλην τὴν περίοδον τοῦ δεκαπενταυγούστου). [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 2ας Αὐγ.].

- 2. Σάββατον.** Μνήμη τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ ἱ. λειψάνου τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ ἀποστόλου Στεφάνου (428). Θεοδώρου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Δαρδανελλίοις († 1690).

Τῇ Παρασκευῇ πρωί. Ὁ ὄρθρος τοῦ Σαββάτου ψάλλεται μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§36-44) μετὰ τοῦ Μηναίου· ἅπαντα τὰ νεκρώσιμα (καὶ ὁ νεκρώσιμος κανὼν) παραλείπονται. Καταβασίαι δὲν λέγονται ἀλλὰ μόνον οἱ 4 εἰρμοὶ τοῦ Μηναίου εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· μετὰ τοὺς αἶνους ἡ μικρὰ δοξολογία χῦμα καὶ ἀπόστιχα. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον τοῦ Σαββάτου «Ὡς ἀπαρχάς»*· Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, Δευτ. γ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ς' 8-ζ' 5, 47-60)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. η' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιβ' 30-37)· κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

- 3. † ΚΥΡΙΑΚΗ Η' ΜΑΤΘΑΙΟΥ.** Δαλμάτου, Φαύστου καὶ Ἰσαακίου ὁσίων. Θεοκλητοῦς ὁσίας, Σαλώμης τῆς μυροφόρου, Θεοδώρας τῆς ἐν Θεσ/νίκῃ. Ἦχος βαρῦς, ἐωθινὸν η'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Βασίλειον διάδημα»· κοντάκιον «Πρῶτος ἐσπάρης».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Μετὰ τὰ συνήθη, εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Μηναίου 3, Δόξα, Καὶ νῦν, «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης». Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Ἀπολυτίκιον «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως».

Τὸ μεσονυκτικόν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

* Πρβλ. Τ.Μ.Ε., 20 Δεκ. §3.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (η΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ΄ ὠδῆς τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ μεσῶδια καθίσματα· ἀφ΄ ε΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Χοροὶ Ἰσραήλ»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ὁ τόκος σου ἄφθορος».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ η΄ ἀναστάσιμον «Δύο ἀγγέλους βλέψασα» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ η΄ ἑωθινὸν «Τὰ τῆς Μαρίας δάκρυα», Καὶ νῦν, «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «Κατέλυσας» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἐπὶ τοῦ ὄρους». Ἀπόστολος: Κυρ. η΄ ἐπιστολῶν, «Παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τοῦ ὀνόματος» (Α΄ Κορ. α΄ 10-17)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. η΄ Ματθ., «Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς πολὺν ὄχλον» (Μτθ. ιδ΄ 14-22). Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Τῆ Κυριακῆ ἑσπέρας. Ὁ ἑσπερινὸς τῆς 4ης Αὐγούστου ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (μετὰ Παρακλητικῆς)· μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» ἢ μεγάλη παράκλησις· ἐν τέλει ἀντὶ ἀπολυτικίου τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε» κ.λπ.. [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 4ης Αὐγ.]

4. Δευτέρα. Τῶν ἑπτὰ παιδῶν τῶν ἐν Ἐφέσῳ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. θ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ια΄ 31-ιβ΄ 6).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. θ΄ ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιη΄ 1-11).

Τῆ Δευτέρῃ ἑσπέρας. Ὁ ἑσπερινὸς τῆς 5ης Αὐγούστου ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (ἄνευ Παρακλητικῆς)· μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» ἢ μικρὰ παράκλησις· ἐν τέλει τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον ἅπαξ. [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 5ης Αὐγ.]

5. Τρίτη. Προεόρτια τῆς Μεταμορφώσεως· Εὐσιγνίου μάρτυρος († 362). Εὐγενίου ὀσίου τοῦ Αἰτωλοῦ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ, ἄνευ Παρακλητικῆς (ὄρα ἔμπροσθεν γεν. τυπικὰς διατάξεις §§58-63). Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον δις. Καθίσματα τὰ κάτωθι προεόρτια (ἕκαστον ἐκ δευτέρου μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν):

Μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν.

ᾠχος δ΄. «Ταχὺ προκατάλαβε».

Ἡμέρα εὐφρόσυνος ἐπέστη νῦν τοῖς πιστοῖς, τῆς θείας ἐνδόξου τε μεταμορφώσεως, Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· πάντες οὖν φαιδρυνθῶμεν τοῦ δοξάσαι ἀξίως, ἕσασσι θεηγόροις τὰ αὐτοῦ μεγαλεῖα, ἐν οἷς ὡς Θεὸς ἐκλάμπρας κόσμον ἐφώτισεν.

Μετὰ τὴν β΄ στιχολογίαν.

ᾠχος α΄. «Τὸν τάφον σου, σωτήρ».

Ἐν ὄρει τῷ Θαβῶρ συνανέλθωμεν πάντες, πιστοὶ τοῖς μαθηταῖς τοῦ Χριστοῦ τοῖς προκριτοῖς, νοῖ καὶ κατίδωμεν τὴν αὐτοῦ μεταμόρφωσιν, καὶ δοξάσωμεν τὴν εἰς ἡμᾶς αὐτοῦ ἄκραν, συγκατάβασιν δι' ἧς τῷ κόσμῳ παρέχει, ζωὴν τὴν αἰώνιον.

Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, οἱ κανόνες ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ (ὁ α΄ μετὰ τῶν εἰρμῶν): τὰ δύο ἐξαποστειλάρια· στιχηρὰ αἰῶν δὲν ψάλλονται «Σοὶ δόξα πρέπει» κ.λπ. καὶ τὰ ἐν τῷ Μηναιῷ ἀπόστιχα.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα τῶν καθημερινῶν (ὄρα γεν. τυπικὰς διατάξεις §29). Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικία «Χριστοῦ τὴν μεταμόρφωσιν» καὶ τοῦ ναοῦ, τὸ προεόρτιον κοντάκιον «Ἐν τῇ θείᾳ σήμερον». Ἀπόστολος: προεόρτιος, Παρ. λβ΄ ἔβδ. ἐπιστ., «Πέτρος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Α΄ Πέτρου α΄ 1-β΄ 10)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. θ΄ ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. ιη΄ 18-22, ιθ΄ 1-2, 13-15). «Ἐξίον ἐστί». Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς σύνηθες.

Εἵδησις. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 23ης Αὐγούστου παύει ἡ χορηγία τῆς Παρακλητικῆς πλὴν τῶν Κυριακῶν.

6. Τετάρτη. † Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτικίον «Χριστοῦ τὴν μεταμόρφωσιν»· κοντάκιον «Ἐν τῇ θείᾳ σήμερον μεταμορφώσει».

Ἡ ἀκολουθία ἅπασα ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ Ψαλτηρίου (Προθεωρία τυπικοῦ §4) καὶ ἄνευ Παρακλήσεως. Τὸ ἀπολυτίκιον «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει» τρίς ἐν τε τῷ ἑσπερινῷ καὶ τῷ ὄρθρῳ. Ἀπόλυσις (λεγόμενη καὶ ἐν πάσαις ταῖς καθημεριναῖς μέχρι τῆς θ' ὥρας τῆς 13ης τοῦ μηνός) «Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβῶρ μεταμορφωθείς ἐν δόξῃ ἐνώπιον τῶν ἀγίων αὐτοῦ μαθητῶν καὶ ἀποστόλων Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν». Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς τὸ μεσονυκτικόν.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς, «Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον» (Λκ. θ' 28-36)· ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα κ.τ.λ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Σταυρὸν χαράξας»· (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ἢ θ' ὡδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων καὶ εἶτα οἱ εἰρμοὶ «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε», «Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου»· μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν τὸ ἀπολυτίκιον «Μετεμορφώθης» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ* «Ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς, Κύριε, ἐν τῷ φωτί σου ὀψόμεθα φῶς. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβῶρ μεταμορφωθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ τὸ ἀπολυτίκιον «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει» καὶ τὸ κοντάκιον «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: ἑορτῆς, «Σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν» (Β' Πέτρου α' 10-19)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς» (Ματθ. ιζ' 1-9).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ τροπάριον τῆς ζ' ὡδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς «Νῦν τὰ ἀνήκουστα ἠκούσθη». Κοινωνικὸν «Ἐν τῷ φωτί τῆς δόξης τοῦ προσώπου σου, Κύριε, πορευσόμεθα εἰς τὸν αἰῶνα· ἀλληλούια»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει».

* Ἔστω γνωστὸν ὅτι νεώτεραι λειτουργικαὶ ἐκδόσεις ἔχουν ὡς εἰσοδικὸν τὸδε: «Θαβῶρ καὶ Ἑρμών ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβῶρ μεταμορφωθείς».

[Πολλάχου, κατὰ παράδοσιν, προτίθενται ὑπὸ τὴν εἰκόνα τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ὄριμοι σταφυλαὶ καὶ μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὸ ἀπολυτίκιον, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, καὶ ἀναγινώσκειται παρὰ τοῦ ἱερέως ἡ εὐχή «Εἰς εὐλόγησιν σταφυλῆς»· «Εὐλόγησον, Κύριε, τὸν καρπὸν τοῦτον τῆς ἀμπέλου» (βλ. Ἱερατικόν).]

Ἐν τῇ τραπέζῃ ἰχθύος κατάλυσις.

Εἰδήσεις. 1. Ἐκ τῆς αὐριον μέχρι τῆς 12ης τοῦ μηνός, τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσονται οἱ κανόνες τῆς Μεταμορφώσεως (τὴν μὲν 7ην, 9ην καὶ 11ην ὁ α' κανὼν, τὴν δὲ 8ην, 10ην καὶ 12ην ὁ β')· ἐὰν ἑορτάζεται καὶ ἄγιος, ψάλλονται καταβασαίαι «Σταυρὸν χαράξας».

2. Ἐκ τῆς σήμερον ἕως τῆς 12ης Αὐγούστου εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν· εἰσοδικόν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ» κοντάκιον «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης». Ἐως τῆς θ' ὥρας τῆς 13ης Αὐγούστου, ἐν ᾗ ἀποδίδεται ἡ ἑορτή, ἀπόλυσις «Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ μετεμορφωθείς» κ.τ.λ., ὡς ἐν τῇ βῆ Αὐγούστου.

Τῇ Τετάρτῃ ἑσπέρας. Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· γίνεται εἴσοδος καὶ ψάλλεται τὸ μέγα προκείμενον «Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» ἡ μικρὰ παράκλησις. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ ἀπολυτίκιον μόνον τῆς ἑορτῆς (ἅπαξ), ὃ περ ψάλλεται καθ' ἑκάστην μέχρι τῆς 13ης Αὐγούστου. [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 7ης Αὐγ.]

7. Πέμπτη. Δομετίου ὀσιομάρτυρος τοῦ Πέρσου († 363). Νικάνορος ὀσίου († 1519), κτίτορος τῆς ἱ. μονῆς «Ζάβορδας» Γρεβενῶν Θεοδοσίου ὀσίου τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν, προστάτου Ἀργολίδος.

Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (ὄρα ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§52-63).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. θ' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ιδ' 6-19).

Εὐαγγέλιον: μεθεόρτον, 7 Αὐγ. (Μρ. θ' 2-9).

Τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρας ὁ ἑσπερινὸς τῆς 8ης Αὐγ. μετὰ τῆς μεγάλης παρακλήσεως· ἐν τέλει τὸ ἀπολυτίκιον «Μετεμορφώθης» [ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 8ης Αὐγ.]

8. Παρασκευή. Αϊμιλιανού ἐπισκ. Κυζίκου ὁμολογητοῦ († 813-20). Μύρωνος ἐπισκ. Κρήτης τοῦ θαυματουργοῦ († 350), Τριανταφύλλου νεομ. ἐκ Ζαγοράς († 1680), Ἀναστασίου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Θεσσαλονίκη († 1794).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. θ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ιδ' 26-40).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. θ' ἐβδ. Μαθ. (Μτθ. κα' 12-14, 17-20).

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας ὁ ἑσπερινὸς τῆς 9ης Αὐγ. μετὰ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως· ἐν τέλει τὸ ἀπολυτικίον «*Μετεμορφώθης*» [ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 9ης Αὐγ.]

9. Σάββατον. Μαθίου τοῦ ἀποστόλου († 63).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Δευτ. Διακαινισίμου (Πρξ. α' 12-17, 21-26).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. θ' ἐβδ. Μαθ. (Μτθ. ιε' 32-39).

10. † ΚΥΡΙΑΚΗ μετὰ τὴν ἑορτήν. Λαυρεντίου ἀρχιδιακόνου καὶ μάρτυρος. Εὐστου ἐπισκόπου Ῥώμης τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν († 258). Ἦχος πλ. δ', ἑωθινὸν θ' (τυπικὸν 6ης Αὐγ. §§7-9).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «*Μετεμορφώθης*», Δόξα, «Ἀποστολε ἅγιε»· κοντάκιον «Ἐπὶ τοῦ ὄρους».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*» ἀναστάσιμα 6 καὶ μεθέορτα (10ης Αὐγ.) 3 «*Δεῦτε νῦν τὴν κρείττονα*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τῆς ἑορτῆς «*Δεῦτε ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος Κυρίου*» (ζῆτει εἰς τὴν λιτὴν τῆς 6ης Αὐγ.), Καὶ νῦν, «Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν».

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Νόμου καὶ προφητῶν σε*» (λιτῆς 6ης Αὐγούστου).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ἐξ ὕψους κατήλθες», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Μετεμορφώθης*». Ἀπολύσις «Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβῶρ μεταμορφωθείς ἐν δόξῃ ἐνώπιον τῶν ἁγίων αὐτοῦ μαθητῶν καὶ ἀποστόλων καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τὸ μεσονυχτικόν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἀπολυτικίον «*Μετεμορφώθης*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὰ συνήθη, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτικά «Ἐξ ὕψους κατήλθες», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Μετεμορφώθης*». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, ἀλλ' ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθέορτα τῆς 10ης Αὐγούστου). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (θ΄) μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ β΄ τῆς ἑορτῆς (6 Αὐγ.) ἄνευ εἰρμῶν ἀπὸ γ΄ ὥδης [τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς] καὶ τὸ μεσῶδιον κάθισμα τῆς 10ης Αὐγ. «*Ἐορτὴ ὑπέρολαμπρος*» (δῖς)· ἀφ΄ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Σταυρόν χαράξας*». «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παρὰδεισος*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ θ΄ ἀναστάσιμον, καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς «*Πρὸ τοῦ σταυροῦ σου*» (10 Αὐγ.).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς (6 Αὐγ.) προσόμοια 3 «*Πρὸ τοῦ τιμίου Σταυροῦ σου*» κ.λπ. εἰς 4 μετὰ στίχων εἰς τὰ 2 τελευταῖα α) «*Σοὶ εἰσὶν οἱ οὐρανοὶ καὶ σὴ ἐστὶν ἡ γῆ· τὴν οἰκουμένην καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς σὺ ἐθεμελίωσας*», β) «*Θαβῶρ καὶ Ἐρμῶν ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται*», Δόξα, τὸ θ΄ ἑωθινὸν «*Ὡς ἐπ΄ ἐσχάτων*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφφώνων αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ὥδης τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς].

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Ἐξ ὕψους κατήλθες*», «*Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. θ΄ ἐπιστ., «*Θεοῦ ἐσμεν συνεργοί*» (Α΄ Κορ. γ΄ 9-17)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. θ΄ Ματθ., «*Ἦνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ*» (Μτθ. ιδ΄ 22-34).

«*Ἄξιον ἐστί*». Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Τῆ Κυριακῇ ἐσπέρας ὁ ἐσπερινὸς τῆς 11ης Αὐγ. μετὰ τῆς μεγάλης παρακλήσεως. Ἐν τέλει τὸ ἀπολυτίκιον «*Μετεμορφώθης*». [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 11ης Αὐγ.]

- 11. Δευτέρα.** Εὐπλου διακόνου († 304). Νήφωνος Κωνσταντινουπόλεως († 1502)· ανάμνησις θαύματος τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος ἐν Κερκύρα (1716).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ι´ ἔβδ. ἐπιστ. (Α´ Κορ. ιε´ 12-20).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ι´ ἔβδ. Μαθ. (Μθ. κα´ 18-22).

Τῇ Δευτέρῃ ἑσπέρας ὁ ἑσπερινὸς τῆς 12ης Αὐγ. μετὰ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως. Ἐν τέλει τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ὁσίου «Ὁρθοδοξίας ὁδηγέ», Δόξα, Καὶ νῦν, «Μετεμορφώθης». [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύονται οἱ ἅγιοι τῆς 12ης Αὐγ.]

- 12. Τρίτη.** Φωτίου καὶ Ἀνικήτου τῶν μαρτύρων († 305-306).

Εἵδησις. Σήμερον συμβάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ διὰ τὸ ἀποδίδοσθαι αἴριον τὴν ἑορτήν.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ι´ ἔβδ. ἐπιστ. (Α´ Κορ. ιε´ 29-38).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρίτ. ι´ ἔβδ. Μαθ. (Μθ. κα´ 23-27).

Τῇ Τρίτῃ ἑσπέρας. Ὁ ἑσπερινὸς τῆς ἀποδόσεως ψάλλεται ὡς τῇ κυρία ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ἄνευ ὅμως τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ ἄνευ τῆς λιτῆς, ἃ τινα καταλιμπάνονται. Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» συνάπτεται καὶ ἡ τελευταία μεγάλη παράκλησις. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει» τρίς.

- 13. Τετάρτη.** Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως· μετάθεσις τοῦ ἱ. λειψάνου τοῦ ἁγίου Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ.

Τῇ Τετάρτῃ πρωί. Τὸ καθ' ἡμέραν μεσονυκτικόν, ἄνευ τῶν διὰ τὴν λιτὴν στιχηρῶν τῆς ἑορτῆς. Ὁ ὄρθρος ψάλλεται ὡς ἐν τῇ α´ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ἀλλ' ἄνευ τοῦ καθίσματος τοῦ πολυελέου καὶ ἄνευ τοῦ Εὐαγγελίου μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ ν´ ψαλμὸς καὶ εὐθύς οἱ κανόνες· συναξάριον τὸ τῆς 13ης τοῦ μηνός.

Εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς· Ἀπόστολος: –μετὰ προκειμένου τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς)– ἡμέρας, Τετ. ι´ ἔβδ. ἐπιστ. (Α´ Κορ. ις´ 4-12)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ι´ ἔβδ. Μαθ. (Μθ. κα´ 28-32). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμὸς τῆς θ´ ὥδῆς τοῦ α´ κανόνος «Ὁ τόκος σου ἀφθορος». Κοινωνικὸν «Ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης τοῦ προσώπου σου...»· ἀντὶ τοῦ Εἵδομεν τὸ φῶς «Μετεμορφώθης».

Τῆ Τετάρτῃ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ´. Ἀπολυτίκιον «Μετεμορφώθης»· κοντάκιον «Ἐπὶ τοῦ ὄρου»· ἀπόλυσις (μικρὰ) «Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ», ὡς εἰς τὸν ἑσπερινὸν τῆς ἑορτῆς.

Ὁ προεόρτιος ἑσπερινὸς τῆς 14ης Αὐγ. κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν καὶ ἡ τελευταία μικρὰ παράκλησις· μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον «Λαοὶ προσκιρτήσατε» (ἅπαξ).

14. Πέμπτη. Προεόρτια τῆς κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, Μιχαίου τοῦ προφήτου (ἡ´ π.Χ. αἰ.).

Εἰδήσις. Σήμερον, ἐὰν ἐορτάζεται ἅγιος, καταβασίαι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου... ταύτης τὴν κοίμησιν» (ὄρα εἰρμούς β´ κανόνος 15ης Αὐγούστου).

Τῆ Πέμπτῃ πρωὶ ὁ ὄρθρος κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν (βλέπε καὶ ἔμπροσθεν εἰς τὰς γεν. τυπ. διατάξεις, §§52-63). Κοντάκιον λειτουργίας «Τῇ ἐνδόξῳ μνήμῃ σου ἡ οἰκουμένη».

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ι´ ἐβδ. ἐπιστ. (Β´ Κορ. α´ 1-7).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ι´ ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κα´ 43-46).

15. Παρασκευή. † Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ ΗΜΩΝ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ.

Εἰς τὴν θ´. Ἀπολυτίκιον «Λαοὶ προσκιρτήσατε»· κοντάκιον «Τῇ ἐνδόξῳ μνήμῃ σου».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ἅπασα ὡς ἔχει εἰς τὸ Μηναῖον, ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ θὰ ψαλοῦν εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐν τῇ γεννήσει» τρίς (ὡσαύτως καὶ εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος»). Ἀπόλυσις «Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρὸς, ἧς τὴν κοίμησιν ἐορτάζομεν, δυνάμει τοῦ τιμίου...»

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου. Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς «Ἀναστᾶσα Μαριάμ». Οἱ δύο κανόνες μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ μετὰ στίχου «Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς». Καταβασίαι «Πεποικιμένη τῇ θεῖα δόξῃ»· ἡ θ´ ᾠδὴ τῶν δύο κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων, εἰς μὲν τὸν α´ «Αἶ γενεαὶ πᾶσαι μακαρίζομέν σε» εἰς δὲ τὸν β´ «Ἄγγελοι τὴν κοίμησιν τῆς παρθένου», καὶ ὁ εἰρμὸς «Αἶ γενεαὶ πᾶσαι... Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὄροι». Ἐξαποστειλά-

ριον, αἶνοι κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη, «Ἐν τῇ γεννήσει» ἅπαξ.

Σημείωσις. Ἐνιαχοῦ, κατὰ παλαιὸν ἔθος, ψάλλονται καταβασίαι οἱ εἰρμῶν ἀμφοτέρων τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς «Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ» καὶ «Ἀνοιξω τὸ στόμα μου» (βλέπε εἰς τὸ Μηναῖον τὴν πρὸ τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς ὑπάρχουσαν διάταξιν).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς. Εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός». Μετὰ τὴν εἴσοδον μόνον τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐν τῇ γεννήσει» καὶ τὸ κοντάκιον «Τὴν ἐν πρεσβείαις». Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς, 15 Αὐγ. ἢ 8 Σεπτ., «Τοῦτο φρονεῖσθω ἐν ὑμῖν» (Φιλιπ. β' 5-11)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινὰ» (Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28). Εἰς τὸ Ἐξαίρετος «Αἱ γενεαὶ πᾶσαι... Νενίκηνται τῆς φύσεως». Κοινωνικὸν «Ποτήριον σωτηρίου»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ αὐριον μέχρι τῆς 22ας τοῦ μηνός, τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσονται οἱ τῆς ἑορτῆς τῆς κοιμήσεως· τὴν μὲν 16ην, 18ην, 20ὴν καὶ 22αν τοῦ μηνός ὁ α' κανὼν, τὴν δὲ 17ην, 19ην καὶ 21ην ὁ β'.

2. Ἐπίσης ἀπὸ αὐριον μέχρι τῆς 23ης Αὐγούστου, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται καταβασίαι «Πεποικιλμένη». Ἐν ταῖς λειτουργίαις, τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς· κοντάκιον «Τὴν ἐν πρεσβείαις».

16. Σάββατον. Ἡ ἐξ Ἐδέσεως ἀνακομιδῆ τῆς ἀχειροποιήτου εἰκόνας, ἥ τοι τοῦ ἱεροῦ μανδηλίου (944). Διομήδους μάρτυρος († 298). Τιμοθέου ἐπισκ. Εὐρίπου († 1578), Γερασίμου τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ († 15 Αὐγ. 1579), Ἀποστόλου († 1680) καὶ Σταματίου νεομαρτ.· τῶν ἐν Μεγάροις 6 μαρτύρων.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μετὰ τὸν προοιμακὸν (ἄνευ Ψαλτηρίου) εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» στιχηρὰ προσόμοια τοῦ ἱ. μανδηλίου 3 καὶ τῆς ἑορτῆς 3 (τὰ τοῦ μικροῦ ἑσπερινοῦ) «Ποίους οἱ εὐτελεῖς χεῖλεσι» (βλέπε 15 Αὐγ.), Δόξα, Καὶ νῦν, «Δεῦτε τὴν παγκόσμιον κοιμήσιν» (16 Αὐγ.). Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ τῆς σειρᾶς «Δῆμος τῶν μαθητῶν», Δόξα, Καὶ νῦν, μεθέορτον «Ὅτε πρὸς τὸν ἐκ σοῦ». Ἀπολυτίκια «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ γεννήσει».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ὁ ἐξάψαλμος καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· κανόνες, ὁ α΄ τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τοῦ ἱ. μανδηλίου (μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»). Καταβασιὰ «Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ»· «Τὴν τιμωτέραν» καὶ ὁ εἰρμὸς «[Αἱ γενεαὶ πᾶσαι...] Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὄροι». Ἐξαποστειλάριον τὸ τῆς σειρᾶς «Τῶν ἀποστόλων ὁ δῆμος» δις. Εἰς τοὺς αἴνους τὰ τοῦ ἑσπερινοῦ 3 προσόμοια τοῦ ἱ. μανδηλίου «Ποίοις οἱ γηγενεῖς ὄμμασιν» εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἡ τῶν οὐρανῶν ὑψηλοτέρα» (λιτῆς 15 Αὐγούστου). Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἐὰν προτιμηθοῦν ἀντίφωνα, θὰ ψαλοῦν τὰ τῆς ἑορτῆς. Εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν». Ἀπολυτίκια «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου», «Ἐν τῇ γεννήσει» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «Τὴν ἐν πρεσβείαις». Ἀπόστολος: 16ης Αὐγ., ζῆτει Σαβ. πρὸ τῶν Φώτων (Α΄ Τιμ. γ΄ 13-δ΄ 5)· Εὐαγγέλιον: ἱεροῦ μανδηλίου, 16ης Αὐγ. (Λκ. θ΄ 51-57, ι΄ 22-24 καὶ ιγ΄ 22). «Ἄξιον ἐστίν»· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

17. † ΚΥΡΙΑΚΗ μετὰ τὴν ἑορτήν. Μύρωνος μάρτυρος. Παύλου καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Ἰουλιανῆς († 257), Δημητρίου ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐκ Σαμαρίνης († 1808), Παναγίας τῆς Γουμενίσσης. Ἦχος α΄, ἑωθινὸν ι΄ (τυπικὸν 15ης Αὐγ. §§13-15).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια «Τὴν ἄχραντον», Δόξα, «Ἐν τῇ γεννήσει»· κοντάκιον «Τὴν ἐν πρεσβείαις».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ μεθέορτα 3 «Ποίοις οἱ εὐτελεῖς» κ.λπ. (17ης Αὐγ.) εἰς 4, Δόξα, «Ἡ τῶν οὐρανῶν ὑψηλοτέρα» (ζῆτει εἰς τὴν λιτὴν τῆς 15ης Αὐγ.), Καὶ νῦν, «Τὴν παγκόσμιον δόξαν». Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἄσατε, λαοί, τῇ μητρὶ» (ζῆτει εἰς τὴν λιτὴν τῆς ἑορτῆς). Ἀπολυτίκια «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ γεννήσει».

Τὸ μεσονυκτικόν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐν τῇ γεννήσει».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ γεννήσει». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμιμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθέορτα καθίσματα τῆς 17ης Αὐγούστου. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἔωθινὸν (ι´) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ β´ τῆς ἑορτῆς (15 Αὐγ.) ἄνευ τῶν εἰρμῶν ἀπὸ γ´ ᾠδῆς τὸ μεσώδιον κάθισμα τῆς ἑορτῆς μόνον «*Τὴν σεπτὴν μετάστασιν*» (ζῆτει ἀπὸ γ´ ᾠδῆς εἰς τὸν ὄρθρον τῆς 17ης τοῦ μηνός)· ἀφ´ ς´ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ οἶκος καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ «*Πεποικιλμένη τῇ θεῖα δόξῃ*». «*Τὴν τιμωτέραν*», «*Αἱ γενεαὶ πᾶσαι... Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὄροι*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ ι´ ἀναστάσιμον, καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς «*Ἀπόστολοι ἐκ περάτων*» ἅπαξ.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς «*Τῇ ἐνδόξῳ κοιμήσει σου*» κ.λπ. (δευτεροῦντες τὸ πρῶτον), εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α´) «*Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἀγιάσματός σου*», β´) «*ᾠμοσε Κύριος τῷ Δαυὶδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐτήν*», Δόξα, τὸ ι´ ἔωθινὸν «*Μετὰ τὴν εἰς ἄδου κάθοδον*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἐὰν προτιμηθοῦν ἀντίφωνα, ψάλλονται τὰ τῆς ἑορτῆς, ἀλλ´ εἰς τὸ β´ μὲ ἐφύμνιον «*Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς*» [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς´ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς]. Εἰσοδικὸν «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ Εἰσοδὸν ἀπολυτικά «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος*», «*Ἐν τῇ γεννήσει*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Τὴν ἐν πρεσβείαις*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. ι´ ἐπιστ., «*Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους*» (Α´ Κορ. δ´ 9-16)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ι´ Μαθ., «*Ἀνθρώπος τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ*» (Μαθ. ιζ´ 14-23).

Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «*Ἄξιον ἐστί*». Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

18. Δευτέρα. Φλώρου καὶ Λαύρου μαρτ.. Λέοντος καὶ Ἐρμοῦ ἀνακομιδῆ λειψάνων Ἀρσενίου ὁσίου τοῦ ἐν Πάρῳ († 1877).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ια΄ ἔβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. β΄ 3-15).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ια΄ ἔβδ. Μαθθ. (Μτθ. κγ΄ 13-22).

19. Τρίτη. Ἀνδρέου μεγαλομάρτυρος (δ΄ αἰ.). Τιμοθέου, Εὐτυχιανοῦ, Στρατηγίου μαρτύρων († 304).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ια΄ ἔβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. β΄ 14-γ΄ 3).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ια΄ ἔβδ. Μαθθ. (Μτθ. κγ΄ 23-28).

20. Τετάρτη. Σαμουὴλ προφήτου (1144 π.Χ.), Λουκίου μάρτυρος τοῦ βουλευτοῦ (γ΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ια΄ ἔβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. γ΄ 4-11).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ια΄ ἔβδ. Μαθθ. (Μτθ. κγ΄ 29-39).

21. Πέμπτη. Θαδδαίου ἀποστόλου (α΄ αἰ.), Βάσσης μάρτυρος καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς (γ΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ια΄ ἔβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. δ΄ 1-12).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ια΄ ἔβδ. Μαθθ. (Μτθ. κδ΄ 13-28).

22. Παρασκευή. Ἀγαθονίκου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ (δ΄ αἰ.).

Σήμερον ἐν τῷ μηνίῳ τίθεται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ μάρτυρος Λούπου τοῦ ὁμολογητοῦ διὰ τὸ ἀποδίδοσθαι αὐριον τὴν ἑορτήν.

Ἀπόστολος ἡμέρας, Παρ. ια΄ ἔβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. δ΄ 13-18).
Εὐαγγέλιον ἡμέρας, Παρ. ια΄ ἔβδ. Ματθαίου (Μτθ. κδ΄ 27-33, 42-51).

***Εἰδήσις.** Ἐν τισι περιοχαῖς ὀρθῶς ἔχει ἐπικρατήσει (καὶ εἰς ἑορτάζοντας ἀκόμη ναοὺς) νὰ ψάλλεται σήμερον 22α τοῦ μηνὸς ἡ ἀκολουθία τῆς Παναγίας τῆς Προυσιωτίσσης ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος μετὰ τῶν μεθεόρων· ὅθεν εἰς τὴν λειτουργίαν ἀναγινώσκειται Ἀπόστολος τῆς 21ης Νοεμ., «Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή», καὶ Εὐαγγέλιον τῆς 8ης Σεπτ., «Εἰσηλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά». Οὕτω τῇ ἐπαύριον 23ῃ θὰ ψαλῆ ἀμγῶς ἡ τῆς ἀποδόσεως ἀκολουθία.*

23. Σάββατον. Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (Παναγίας τῆς Προυσιωτίσσης). Λούπου μάρτυρος (δ΄ αἰ.), Εἰρηναίου ἐπισκόπου Λουγδούνων († 202). (Τυπικὸν 15ης Αὐγούστου §16.)

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηνίῳ διάταξιν τῆς ἑορτῆς τῆς 15ης Αὐγούστου, ἀλλ' ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἄνευ τοῦ «*Μακάριος ἀνήρ*» καὶ τῶν ἀναγνωσμάτων, ἐν δὲ τῷ μεσονυκτικῷ ἄνευ τῶν στιχηρῶν τῆς λιτῆς. Ἐν τῷ ὄρθρῳ καταλιμπά-

νται ὁ πολυέλεος, τὸ κάθισμα αὐτοῦ, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο πρῶτα καθίσματα, ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ εὐθύς οἱ κανόνες. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ διὰ τὸν πολυέλεον παραλειφθὲν κάθισμα «*Ἐν τῇ γενήσει σου*» συναξάριον ἀναγινώσκειται τὸ τῆς 23ης Αὐγούστου. Ἐν τῇ λειτουργίᾳ ἀντίφωνα, ἀπολυτίκιον, κοντάκιον καὶ ἀναγνώσματα τὰ τῆς ἑορτῆς (Ἀπόστολος Φιλίπ. β΄ 5-11· Εὐαγγέλιον Λκ. ι΄ 38-42, ια΄ 27-28)· καὶ πάντα τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῇ 15ῃ Αὐγούστου.

Σημειώσεις. Τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς λέγονται καὶ εἰς τοὺς ναοὺς ἔνθα σήμερον συμπάλλεται ἐξ ἰδιαίτερας φυλλάδος καὶ ἡ πανηγυρικὴ ἀκολουθία τῆς Παναγίας τῆς Προυσιωπίσεως.

Εἶδησις. Ἀπὸ αὐριον ἄρχεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς, μέχρι τῆς 5ης Σεπτεμβρίου. Ἐπίσης, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, μέχρι μὲν τῆς 21ης Σεπτεμβρίου ψάλλονται καταβασίαι «*Σταυρὸν χαράξας*»· μέχρι δὲ τῆς 12ης Σεπτεμβρίου κοντάκιον «*Ἰωακείμ καὶ Ἄννα*» (πλὴν τῆς 31ης Αὐγούστου, 1ης καὶ 7ης Σεπτεμβρίου).

24. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Εὐτυχοῦς ἱερομάρτυρος (β΄ αἰ.). Κοσμᾶ τοῦ νέου ἱερομάρτυρος τοῦ Αἰτωλοῦ († 1779)· μετὰ θεσις εἰς Ζάκυνθον τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγ. Διονυσίου, ἐπισκόπου Αἰγίνης (1624). Ἦχος β΄, ἑωθινὸν ια΄.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μετὰ τὰ συνήθη, εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Μηναίου 3, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Παρήλθεν ἡ σκιά*». Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Ἀπολυτίκιον «*Ὅτε κατῆλθες*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν*».

Τὸ μεσονυκτικόν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτίκιον «*Ὅτε κατῆλθες*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν*». [Τὸ ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ια΄) μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῶδιον τοῦ Μηναίου κάθισμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου·

ἀφ' ᾧ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «*Σταυρὸν χαράξας*». «*Τὴν τιμωτέραν*», «*Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ ἰα' ἀναστάσιμον «*Μετὰ τὴν θείαν ἔγερσιν*» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ἰα' ἑωθινὸν «*Φανερῶν ἑαυτὸν*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (γενικαὶ τυπ. διατάξεις §§64-66). Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά «*Ὅτε κατῆλθες*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ἰωακείμ καὶ Ἄννα*». Ἀπόστολος: Κυρ. ἰα' ἐπιστ., «*Ἡ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς*» (Α' Κορ. θ' 2-12)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ἰα' Ματθ., «*Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία... βασιλεῖ ὃς ἠθέλησε συνᾶραι*» (Μτθ. ιη' 23-35). «*Ἄξιον ἐστίν*»· «*Αἰνεῖτε*», καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

Σημειώσεις. Ἐνθα ἐορτάζεται ὁ νεομάρτυς Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς ἢ ὁ ἅγιος Διονύσιος, ἡ ἀκολουθία ἐκατέρου συμψάλλεται ἐκ τῆς οἰκείας φυλλάδος μετὰ τῆς ἀναστασίμου, κατὰ τὴν ἐν τῷ Τ.Μ.Ε. τυπικῆν διάταξιν τῆς 6ης Σεπτεμβρίου. Καταβασίαι «*Σταυρὸν χαράξας*», εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν ἀναγινώσκεται ὁ Ἀπόστολος τοῦ τιμωμένου ἁγίου.

25. Δευτέρα. Τίτου ἀποστόλου, ἐπισκόπου Γορτύνης Κρήτης· ἡ ἐπάνοδος τοῦ λειψάνου τοῦ ἀποστόλου Βαρθολομαίου.

Ἀπόστολος: ἀποστ. Τίτου, 25 Αὐγ. (Τίτ. α' 1-5, β' 15-γ' 2, 12-15).
Εὐαγγέλιον: ἀποστόλων, 12 Νοεμ. (Μτθ. ε' 14-19).

26. Τρίτη. Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας τῶν μαρτύρων (δ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιβ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ε' 15-21).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιβ' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. α' 16-22).

27. Τετάρτη. Ποιμένος ὀσίου († 450)· Ἀνθούσης καὶ Φανουρίου τῶν μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιβ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ζ' 11-16).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιβ' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. α' 23-28).

Σημειώσεις. Ἐορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ μεγαλομάρτυρος Φανουρίου εὐρίσκεται εἴτε ἐν τέλει τοῦ Μηναίου εἴτε εἰς ἰδιατέραν φυλλάδα, ἢ τις τυχὸν προτιμηθεῖσα ψάλλεται ὡς ἔχει ἐκεῖ, ἡ δὲ τῆς ἡμέρας ἀκολουθία καταλιμπάνεται.

28. Πέμπτη. Μωσείως όσιου του Αιθίοπος († δ' αϊ.). Διομήδους, Λαυρεντίου μαρτύρων, Έζεκιίου δικαίου βασιλέως (750 π.Χ.).

Άπόστολος: ήμέρας, Πέμ. ιβ' έβδ. έπιστ. (Β' Κορ. Ζ' 1-10).
Ευαγγέλιον: ήμέρας, Πέμ. ιβ' έβδ. Μαθθ. (Μρ. α' 29-35).

29. Παρασκευή. † Μνήμη τής άποτομής τής τ. κεφαλής του Προδρομου και βαπτιστου Ιωάννου. Θεοπίστης όσίας τής έξ Αιγίνης.

Η έορτάσιμος άκολουθία του Προδρομου «ψάλλεται ως έστι διατεταγμένη έν τω Μηναίω» (Τ.Μ.Ε. 29 Αύγ. §1), άνευ Παρακλητικής. Τα δια την λιτήν στιχηρά εις τó μεσονυχτικόν. Εις τόν όρθρον Ευαγγέλιον του Προδρομου, Τρίτη ζ' έβδ. Μαθθ., «Ήκουσεν Ηρώδης ό τετράρχης» (Μτθ. ιδ' 1-13)· καταβασίαι οι είρμοι «Σταυρόν χαράξας». Εις την λειτουργίαν, μετά την είσοδον άπολυτίκια του Προδρομου και του ναου, έπισφραγιστικόν κοντάκιον «Ιωακείμ και Άννα»· Άπόστολος του Προδρομου, 29 Αύγ., «Ός έπλήρου ό Ιωάννης τόν δρόμον» (Πρξ. ιγ' 25-32)· Ευαγγέλιον όμοίως, «Ήκουσεν Ηρώδης ό βασιλεύς» (Μρ. σ' 14-30)· κοινωνικόν «Εις μνημόσυνον».

Εΐδησις. Εις την τράπεζαν νηστεία, η τοι ξηροφαγία.

30. Σάββατον. Άπόδοσις τής έορτής τής άποτομής τής τιμίας κεφαλής Ιωάννου του προδρομου· Άλεξάνδρου (340), Ιωάννου († 595), Παύλου († 784) πατριαρχών Κωνσταντινουπόλεως.

Η άκολουθία του Σαββάτου ψάλλεται με «Θεός Κύριος» (βλέπε έμπροσθεν εις τās γενικās τυπικās διατάξεις §§31-44) μετά του Μηναιου. Άπαντα τα νεκρώσιμα τής Παρακλητικής παραλείπονται. Άπόστολος: ήμέρας, Σαβ. ιβ' έβδ. έπιστ. (Α' Κορ. α' 26-β' 5)· Ευαγγέλιον: ήμέρας, Σαβ. ιβ' έβδ. Μαθθ. (Μτθ. κ' 29-34).

31. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Τα καταθέσια τής τιμίας ζώνης τής ύπεραγίας Θεοτόκου έν τω έν Κων/πόλει ναω αυτής τω έν τοις Χαλκοπρατείσις. Ήχος γ', έωθινόν α'.

Εις τόν έσπερινόν. Εις τó «Κύριε, έκέκραξα», αναστάσιμα 6, τής έορτής 3 «Η σορός» κ.λπ. εις 4, Δόξα, «Ός στεφανον», Και νυν, «Πώς μη θαυμάσωμεν». Άπόστιχα τὰ αναστάσιμα, Δόξα, Και νυν, «Φρένα καθάραντες». Άπολυτίκια «Ευφρανέσθω τὰ ουράνια», Δόξα, Και νυν, «Θεοτόκε άειπάρθενε».

Τό μεσονυχτικόν τής Κυριακής ως είθισται, και άπολυτίκιον «Θεοτόκε άειπάρθενε».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτικά «*Εὐφραινέσθω*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Θεοτόκε ἀειπάρθενε*». [Τὸ ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, ἀλλ' ἀντὶ θεοτοκίων τὰ τοῦ Μηναίου (31 Αὐγ.). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (α') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' ὥδης τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ μεσῶδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ' ς' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Σταυρὸν χαράξας*». «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Μυστικός εἶ, Θεοτόκε*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ α' ἀναστάσιμον, καὶ τὰ δύο τοῦ Μηναίου.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς προσόμοια 3 «*Ὡς ὑπέρλαμπρον στέφανον*» κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) «*Ἠγίασε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ ὑψιστος*», β) «*Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὀρμήματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ*», Δόξα, τὸ α' ἑωθινὸν «*Εἰς τὸ ὄρος*», Καὶ νῦν, «*ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ ἡ ς' ὥδη τοῦ α' κανόνος τῆς ἑορτῆς].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕἰΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Εὐφραινέσθω*», «*Θεοτόκε ἀειπάρθενε*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «*Τὴν θεοδόχον γαστέρα σου Θεοτόκε, περιβαλοῦσα*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον θεομητορικόν· Ἀπόστολος: τῆς Θεοτόκου, 21 Νοεμ., «*Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή*» (Ἐβρ. θ' 1-7)· ἀλληλουϊάριον τοῦ ἤχου· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιβ' Ματθ., «*Νεανίσκος τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ γονυπετῶν*» (Μτθ. ιθ' 16-26).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Ἄξιον ἐστί*». Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Σημειώσεις. 1. Τὸ τροπάριον «*Τὴν θεοδόχον γαστέρα σου*» ὀρίζεται ὡς κοντάκιον ἐν τῇ προθεωρίᾳ τοῦ Τ.Μ.Ε. (§40).

2. Εἰς τὸ κείμενον τοῦ κοντακίου, ἐκ τυπογραφικοῦ ἐξάπαντος σφάλματος, γράφεται «*περιβαλοῦσα*» ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ «*περιβαλοῦσα*».

ΜΗΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 12 καὶ ἡ νύξ ὥρας 12

1. Δευτέρα. † Αρχὴ τῆς Ἰνδίκτου, ἡ τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους· Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ (1440 π.Χ.), Ἄμμουν διακόνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 40 γυναικῶν παρθένων καὶ ἀσκητριῶν μαρτύρων· Καλλίστης, Εὐόδου καὶ Ἐρμογένους τῶν ἀυταδέλφων μαρτύρων· Συμεῶν στυλίτου († 459). Μελετίου ὁσίου. (Τυπικὸν 1ης Σεπτεμβρίου, §§1-3).

Ἡ ἐορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ ἡ α' στάσις τοῦ «Μακάριος ἀνήρ». Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὰ 3 προσόμοια τῆς Ἰνδίκτου εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ α') καὶ τοῦ ὁσίου 6 (ἦτοι τὰ 3 προσόμοια καὶ ἐκ τῶν ιδιομέλων –παραλείποντες τὸ α'– ἔτερα 3), Δόξα, Καὶ νῦν, τὰ τοῦ Μηναίου. Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Τὰ ἀπόστιχα καὶ τὰ 3 ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Καθίσματα εἰς τὴν α' στιχολογίαν «Ὁ καιροὺς καρποφόρους», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ὁ ἀρρήτω σύμπαντα» (κείμενον μετὰ τὴν ζ' ᾠδὴν ὡς κοντάκιον τῆς Ἰνδίκτου)· εἶτα τὰ καθίσματα τῆς β' στιχολ. ὡς ἀκριβῶς ἔχουν (τὰ τῆς γ' στιχολ. καταλιμπάνονται). Ἐν συνεχείᾳ (παραλειπομένου τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου καὶ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ) ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ εὐθύς οἱ κανόνες ἅπαντες ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν [τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ὁσίου (ζῆτει αὐτὰ πρὸ τοῦ συναξαρίου τοῦ Μηναίου) χῦμα, καί] ψάλλονται

τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Μηναιίου. Μετὰ τὴν ζ' ὥδην τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Ἰνδίκτου ὡς ἐξῆς·

Κοντάκιον τῆς Ἰνδίκτου,
ἦχος δ', «Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ»

Ὁ τῶν αἰῶνων ποιητῆς καὶ δεσπότης, Θεὲ τῶν ὅλων ὑπερούσιε ὄντως, τὴν ἐνιαύσιον εὐλόγησον περίοδον, σῶζων τῷ ἐλέει σου τῷ ἀπείρῳ οἰκτίρμον, πάντας τοὺς λατρεύοντας σοὶ τῷ μόνῳ δεσπότη, καὶ ἐκβοῶντας φόβῳ, λυτρωτά· εὐφορον πᾶσι τὸ ἔτος χορήγησον.

Ὁ οἶκος

Ἀρρήτῳ πάντα ὡς Θεῷ ποιήσαντι σοφία, ἰσχύι τε παντοουργικῇ διασῶζοντι πάντα, τὸν ὕμνον δέει ἐκ ψυχῆς προσάγομεν, ἐντρόμως δυσωποῦντες, παρασχεῖν εὐφορίαν τῇ γῆ, ἐν τῇ σήμερον ἐτήσιῳ ἀπαρχῇ, παντὸς ῥυσθῆναι δυσχεροῦς, ὁρατῶν καὶ ἀορατῶν δυσμενῶν, ἐν ταῖς αἰσίσαις κρᾶζοντες περιόδοις· Κύριε, εὐφορον πᾶσι τὸ ἔτος χορήγησον.

Εἶτα τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας, κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Καταβασίαι οἱ εἰρμὸι «Σταυρὸν χαράξας»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε». Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Ἰνδίκτου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Ὁ πάσης δημιουργός», «Χαῖρε, κεχαριτωμένη», «Ἐπομονῆς στυλὸς γέγονας» καὶ τοῦ ναοῦ, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον τὸ τῆς Ἰνδίκτου «Ὁ τῶν αἰῶνων ποιητῆς» (βλέπε ἀνωτέρω). Ἀπόστολος: τῆς Ἰνδίκτου, 1 Σεπτ., «Παρακαλῶ πρῶτον πάντων» (Α' Τιμ. β' 1-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Πέμ. α' ἔβδ. Λουκᾶ, «Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Ναζαρέτ» (Λκ. δ' 16-22). «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου, Κύριε· ἀλληλουία»· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

2. Τρίτη. Μάμαντος μάρτυρος (γ' αἰ.), Ἰωάννου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ νηστευτοῦ († 595).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιγ' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ν' 16-θ' 5).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιγ' ἔβδ. Μαθ. (Μρ. γ' 13-21).

3. Τετάρτη. Ἀνθίμου ἱερομάρτυρος († 302), Θεοκτίστου ὁσίου († 467). Χαρίτωνος μάρτυρος· Πολυδώρου νεομάρτυρος († 1794)· ἀνακομιδῆ τοῦ ἱ. λειψάνου τοῦ ἁγίου Νεκταρίου Πενταπόλεως († 1920).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιγ' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. θ' 5-7).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιγ' ἔβδ. Μαθ. (Μρ. γ' 20-27).

4. Πέμπτη. Βαβύλα ἱερομάρτυρος († 251), Μωσέως προφήτου (1460 π.Χ.). Ἐρμιόνης († 117) θυγατρὸς τοῦ ἁποστ. Φιλίππου· Ἰερουσαλήμ καὶ τῶν υἱῶν αὐτῆς τῶν ἐν Βεροῖα μαρτύρων Ἀνθίμου ὁσίου τοῦ ἐν Κεφαλληνία († 1781).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιγ' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ι' 7-18).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιγ' ἔβδ. Μαθ. (Μρ. γ' 28-35).

5. Παρασκευή. Ζαχαρίου τοῦ προφήτου, πατρὸς Ἰωάννου τοῦ Προδρομοῦ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιγ' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ια' 5-21).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιγ' ἔβδ. Μαθ. (Μρ. δ' 1-9).

6. Σάββατον. Ἀνάμνησις τοῦ ἐν Χώναις θαύματος τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ. Καλοδότης μάρτυρος.

Ἡ ἀκολουθία, ἐορτάσιμος οὔσα, ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν.

Ἀπόστολος: ἀρχαγγέλου, 8 Νοεμ. (Ἑβρ. β' 2-10).

Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8 Νοεμ. (Λκ. ι' 16-21).

7. † ΚΥΡΙΑΚΗ πρὸ τῆς Ὑψώσεως. Προεόρτια τῆς γεννήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Σώζοντος μάρτυρος († 304). Ἦχος δ', ἑωθινὸν β' . (Τυπικὸν 7ης Σεπτεμβρίου §§1-3.)

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ πρὸ τῆς Ὑψώσεως, συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθμὸν 2556/5.7.1993 ἐγκυκλίῳ τῆς Ἱ. Συνόδου, μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν μητροπολιτῶν καὶ ἐθνομαρτύρων Χρυσοστόμου Σμύρνης, Ἀμβροσίου Μοσχονησίων, Γρηγορίου Κυδωνιῶν, Προκοπίου Ἰκονίου, Εὐθυμίου Ζήλων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς ἀναιρεθέντων κατὰ τὴν μικρασιατικὴν καταστροφὴν μαρτύρων (1922). Ἡ ἀκολουθία αὐτῶν (ποίημα τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Πατρῶν κυροῦ Νικοδήμου) ὑπάρχει ἐν ἰδιαίτερά φυλλάδι.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Τῶν οὐρανίων στρατιῶν»· κοντάκιον «Ἀρχιστράτηγε Θεοῦ» (ζήτει εἰς τὸ Μηναιῶν).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», στιχηρὰ ἀναστάσιμα 6 καὶ προεόρτια 3 «Τῆς παγκοσμίου» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, «Τὴν πάνσεπτόν σου», Καὶ νῦν, «Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ». Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον ἰδιόμελον «Ἡ παγκόσμιος χαρά». Ἀπολυτικά «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἐκ τῆς ῥίξης Ἰεσσαί».

Τὸ μεσονυκτικόν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον «Ἐκ τῆς ῥίξης Ἰεσσαί».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτικά «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Ἐκ τῆς ῥίξης Ἰεσσαί». [Τὸ ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα, ἀλλ' ἀντὶ θεοτοκίων τὰ προεόρτια. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (β') μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ προεόρτιος (μετὰ στίχου «Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς»): ἀπὸ γ' ὥδης τὸ μεσῶδιον κάθισμα «Ἀγαλλιάσθω οὐρανός»: ἀφ' ε' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Σταυρὸν χαράξας». «Τὴν τιμιωτέραν», «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ β' ἀναστάσιμον, καὶ τὸ προεόρτιον «Ἀγάλλου κτίσις ἅπασα».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ προεόρτια προσόμοια 3 εἰς 4 μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α) «Ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου, καὶ ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου», β) «Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ», Δόξα, τὸ β' ἑωθινὸν «Μετὰ μύρων», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66). Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», «Ἐκ τῆς ῥίξης Ἰεσσαί» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τὸ προεόρτιον «Ἡ παρθένος σήμερον καὶ Θεοτόκος». Προκείμενον καὶ ἀλληλουκίαιον τὰ

τῆς Κυρ. πρὸ τῆς Ὑψώσεως· Ἀπόστολος: Κυρ. πρὸ τῆς Ὑψώσεως, Κυρ. κβ' ἐπιστ., «Ἴδετε πηλίκοις ὑμῖν γράμμασι» (Γαλ. ς' 11-18)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν» (Ἰω. γ' 13-17). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

8. Δευτέρα. † ΤΟ ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ ΗΜΩΝ ΘΕΟΤΟΚΟΥ (τυπικὸν 8ης Σεπτεμβρ., §§7-9).

Εἰς τὸν ἔσπερινὸν ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἷς τε τὸν ἔσπερινὸν καὶ τὸν ὄρθρον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρις. Ἀπόλυσις «Χριστὸς ὁ ἀληθινός... ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρος, ἧς τὸ γενέθλιον ἐορτάζομεν, δυνάμει...»

Εἰς τὸν ὄρθρον ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰ βούλει, εἰς τὸ μετὰ τὴν γ' στιχολ. κάθισμα λέγε Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν «Ἡ παρθένος Μαριάμ». Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς, 8 Σεπτεμβρίου, «Ἀναστᾶσα Μαριάμ» (Λκ. α' 39-49, 56). Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τῶν κανόνων μόνον ἡ ὑπακοὴ «Πύλην ἀδιόδευτον» (καταλιμπανομένου τοῦ μεσῳδίου καθίσματος). Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Σταυρὸν χαράξας» (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ἢ θ' ᾠδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων μετὰ στίχον «Ἐπεραγία Θεοτόκε» καὶ ἐν τέλει «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος». Μετὰ τὴν μεγ. δοξολογίαν τὸ ἀπολυτίκιον «Ἡ γέννησις σου, Θεοτόκε» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὰ ἐξῆς ἀντίφωνα:

Ἀντίφωνον α'

Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Δαυὶδ καὶ πάσης τῆς πραότητος αὐτοῦ.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Ἴδου ἠκούσαμεν αὐτὴν ἐν Ἐφραθαῖ, εὔρομεν αὐτὴν ἐν τοῖς πεδίοις τοῦ δρυμοῦ. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δεδοξασμένα ἐλάληθη περὶ σοῦ, ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ οὐ σαλευθήσεται.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, Καὶ νῦν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον β΄

ᾠμοσε Κύριος τῷ Δαυὶδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐτήν.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός, ψάλλοντάς σοι, ἀλληλούια.

Ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...

Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρασ τῷ Δαυίδ, ἠτοιμάσα λύχνον τῷ χριστῷ μου.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...

Ὅτι ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ἠρετίσατο αὐτήν εἰς κατοικίαν ἑαυτῷ.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...

Δόξα, Καὶ νῦν. «Ὁ μονογενῆς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ΄

ᾤδεν κατοικήσω, ὅτι ἠρετισάμην αὐτήν. «Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε...»

Ἦγίασε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ Ὑψιστος. «Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε...»

Ἄγιος ὁ ναός σου, θαυμαστός ἐν δικαιοσύνῃ. «Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε...»

Εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός». Μετὰ τὴν εἴσοδον μόνον τὸ ἀπολυτίκιον «Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε» καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα». Ἀπόστολος τῆς ἑορτῆς, 8 Σεπτ., «Τοῦτο φρονεῖσθω ἐν ὑμῖν» (Φίλιπ. β΄ 5-11)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά» (Λκ. ι΄ 38-42, ια΄ 27-28). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἀλλότριον τῶν μητέρων». Κοινωνικὸν «Ποτήριον σωτηρίου»· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

- 9. Τρίτη.** Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης τῶν θεοπατόρων, Σεβηριανοῦ μάρτυρος. Μνήμη τῆς ἐν Ἐφέσῳ Γ΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου (431).

Εἰς πάσας τὰς προεορτίους καὶ μεθεόρτους καθημερινὰς (ἐκτὸς Κυριακῆς) ἄχρι τῆς 21ης τοῦ μηνὸς ἡ ἀκολουθία ψάλ-

λεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου ἄνευ Παρακλητικῆς (ὄρα ἔμπροσθεν γεν. τυπικῶς διατάξεις §§52-63).

Ἄποστολος: τῶν ἁγίων, Σεπτ. 23 (Γαλ. δ' 22-27).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιδ' ἔβδ. Μαθ. (Μρ. δ' 24-34).

10. Τετάρτη. Μηνοδώρας, Μητροδώρας, Νυμφοδώρας τῶν μαρτύρων († 305-311).

Ἄποστολος: ἡμέρας, Τετ. ιδ' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ιγ' 3-13).

Εὐαγγέλιον: προεόρτιον, Τρ. β' ἔβδ. Ἰωάν. (Ἰω. γ' 16-21).

11. Πέμπτη. Θεοδώρας ὁσίας († 491). Εὐφροσύνου (θ' αἰ.) τοῦ μαγείρου, Εὐανθίας μάρτυρος. Ἁγίας Θεοδώρας τῆς ἐν Βάστα Ἀρκαδίας.

Ἄποστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιδ' ἔβδ. ἐπιστ. (Γαλ. α' 1-3, 20-β' 5).

Εὐαγγέλιον: προεόρτιον, Τρ. ς' ἔβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιβ' 19-36).

12. Παρασκευή. Ἀπόδοσις τοῦ γενεσίου τῆς Θεοτόκου. Αὐτονόμου († 313) καὶ Κουρνούτου (γ' αἰ.) ἱερομαρτύρων· Θεοδώρου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη εἰς τὸ Μηναιὸν τὴν α' ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν καταλιμπάνονται τὸ «*Μακάριος ἀνήρ*», τὰ ἀναγνώσματα καὶ τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρά. Εἰς τὸν ὄρθρον καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος μετὰ τοῦ καθίσματος αὐτοῦ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ ν' ψαλμὸς καὶ εὐθύς οἱ κανόνες· ἀπὸ γ' ὥδῆς τῶν κανόνων, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ μεσώδιον κάθισμα «*Ἡ παρθένος Μαριάμ*»· ἀφ' ἧς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τῆς 12ης Σεπτεμβρίου. Εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα, εἰσοδικὸν καὶ τροπάρια μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ τῆς 8ης Σεπτεμβρίου. Ἄποστολος: ἡμέρας, Παρ. ιδ' ἔβδ. ἐπιστ. (Γαλ. β' 6-10)· Εὐαγγέλιον: προεόρτιον, Δευτ. ς' ἔβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ια' 47-54). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* «*Ἀλλότριον τῶν μητέρων*». Κοινωνικὸν «*Ποτήριον σωτηρίου*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

13. Σάββατον πρὸ τῆς ὑψώσεως. Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς ἀναστάσεως (335) καὶ προεόρτιος τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Κορηγίου ἑκατοντάρχου (α' αἰ.). Ἱεροθέου ὁσίου τοῦ ἐκ Καλαμάτας († 1745).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναιῦ. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. Εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι οἱ εἰρμὸι «*Σταυρὸν χαράξας*». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «*Οὐρανὸς πολύφωτος*». Ἀπόστολος: Σαβ. πρὸ τῆς ὑψώσεως, Σαβ. ιγ' ἐβδ. ἐπιστ., «*Σοφίαν λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις*» (Α' Κορ. β' 6-9). Εὐαγγέλιον: τῶν ἐγκαινίων, Ἰουνίου 29, «*Ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας*» (Μτθ. ις' 13-19). «*Ἄξιον ἐστί*». Κοινωνικὸν «*Κύριε, ἠγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου· ἀλληλούια*». «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

14. † ΚΥΡΙΑΚΗ. † Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΥΨΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΚΑΙ ΖΩΟΠΟΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ. Μνήμη τῆς Σ' Οἰκουμενικῆς συνόδου τῆς ἐν Τρούλλῳ (680).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «*Τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν*», Δόξα, «*Ὡς τοῦ ἄνω στερεώματος*»· κοντάκιον «*Οὐρανὸς πολύφωτος*».

Εἶδησις. Σήμερον οὐδὲν τῶν ἀναστασίμων τροπαρίων ψάλλεται, ἀλλ' ἡ ἀκολουθία τοῦ Σταυροῦ ψάλλεται ὡς ἀκριβῶς ἔχει εἰς τὸ Μηναιῶν.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν τὰ στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ· τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Οἱ στίχοι τῶν ἀποστίχων πλήρεις ἔχουν ὡς ἐξῆς· «*Υψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιος ἐστί*» καὶ «*Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς*». Τὸ ἀπολυτίκιον «*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*» ἐκ τρίτου εἰς τε τὸν ἑσπερινὸν καὶ τὸ «*Θεὸς Κύριος*». Ἀπόλυσις «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν... δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ, οὗ τὴν ὑψώσιν ἐορτάζομεν, προστασίαις τῶν τιμίων...*»

Εἰς τὸν ὄρθρον ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ. Καταβασίαι «*Σταυρὸν χαράξας*»· ἡ θ' ὠδὴ τῶν δύο κανόνων ἄνευ στίχου, εἰ μὴ μόνον Δόξα, Καὶ νῦν εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια, καὶ ἐν τέλει πάλιν οἱ δύο εἰρμὸι «*Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε*», «*Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου*». Μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν [εἰς ἧχον δ' (ἄγια)] ἐπακολουθεῖ

Ἡ τελετὴ τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ

ΠΕΡΙΦΟΡΑ. Εἰς τὸ τέλος τῆς δοξολογίας οἱ μὲν χοροί, ἀφοῦ μεταβοῦν εἰς τὴν βορείαν πύλην τοῦ ἱεροῦ, ἄρχονται τοῦ ἁσματικοῦ «Ἄγιος ὁ Θεός», ὁ δὲ πρὸ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς ἰστάμενος ἱερεὺς, ἀφοῦ θυμιάσῃ τὸν ἐπ’ αὐτῆς ἐν ἠὺρεπισμένῳ δίσκῳ μετὰ κλάδων βασιλικοῦ καὶ τριῶν ἀνημμένων κηρίων κείμενον τίμιον Σταυρόν, αἶρει τὸν δίσκον, θέτει αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καί, στραφεὶς περὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά, ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείας πύλης τοῦ ἱεροῦ, προπορευομένων αὐτοῦ κατὰ τάξιν τῶν λαμπαδούχων, τῶν φερόντων τὰ ἐξαπτέρυγα, τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ ἁσματικὸν «Ἄγιος ὁ Θεός» μέχρι τέλους τῆς περιφορᾶς καὶ τῶν μετὰ θυμιατῶν θυμιώντων τὸν τίμιον Σταυρόν.

Α΄ ΥΨΩΣΙΣ. Ὁ ἱερεὺς φέρει τὸν Σταυρόν εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ –συνήθως εἰς τὸν σολέα–, ἔνθα περιελθὼν κύκλῳ τρεῖς ἠὺρεπισμένον τετραπόδιον, ἴσταται πρὸ αὐτοῦ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς καὶ ὑψῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τὸν δίσκον, ἐκφωνεῖ «Σοφία ὀρθοί», ἀποθέμενος δ’ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ τετραποδίου, θυμιᾷ κύκλῳ αὐτοῦ σταυροειδῶς, ψάλλον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», ὃ ἐπαναλαμβάνει ἕκαστος τῶν χορῶν ἀνὰ μίαν.

Α΄ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Ἀκολούθως ὁ ἱερεὺς ἀφοῦ ποιήσῃ μετανοίας τρεῖς, λαμβάνει ἀνὰ χεῖρας μετὰ κλάδων βασιλικοῦ τὸν τίμιον Σταυρόν καὶ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς ὑψοῖ αὐτὸν λέγων «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον»· οἱ χοροὶ τὸ «Κύριε, ἐλέησον» ἑκατόν, ἐνῶ ὁ ἱερεὺς σφραγίσας τρεῖς μετὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ κλίνει τὴν κεφαλὴν ἠρέμα, κύπτει ὅσον σπιθαμὴν ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῆς γῆς καὶ κατὰ μικρόν, ἄχρι πληρώσεως τῆς α΄ ἑκατοντάδος, ἀνίσταται.

Β΄ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Εἶτα, ἀφοῦ στραφῇ ἐπὶ τὰ δεξιά, ἴσταται βλέπων πρὸς βορρᾶν καὶ ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρόν λέγων «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κυρίου τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλέον συνεργῆσαι καὶ κατενοδῶσαι αὐτὸ ἐν πᾶσιν»· οἱ χοροὶ τὸ «Κύριε, ἐλέησον» ἑκατόν,

ἐνῶ ὁ ἱερεὺς σφραγίσας καὶ πάλιν τρεῖς μετὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ, κλίνει τὴν κεφαλὴν κ.λπ., καὶ κατὰ μικρὸν ἀνίσταται ἄχρι πληρώσεως τῆς β' ἑκατοντάδος.

Γ' ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Εἶτα, στραφεὶς ἐπὶ δεξιὰ, ἴσταται βλέπων πρὸς δυσμὰς καὶ ὑψοῖ τὸν τιμιον Σταυρὸν, ἐκφωνῶν «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου... καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῶ ἡμῶν ἀδελφότητος»· οἱ χοροὶ τὴν γ' ἑκατοντάδα, κ.τ.λ. ὡς προεγράφησαν.

Δ' ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Αὐθις ὁ ἱερεὺς στραφεὶς ἐπὶ τὰ δεξιὰ, ἴσταται βλέπων πρὸς νότον καὶ ὑψοῖ τὸν τιμιον Σταυρὸν λέγων «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, ἐπιτρόπων, ἐνοριτῶν καὶ συνδρομητῶν τῆς ἀγίας ἐκκλησίας ταύτης σὺν γυναιξὶ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῶν»· οἱ χοροὶ τὴν δ' ἑκατοντάδα, κ.τ.λ. ὡς προεγράφησαν.

Ε' ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Τέλος ὁ ἱερεὺς στρέφεται ἐπὶ τὰ δεξιὰ, ἴσταται βλέπων πρὸς ἀνατολὰς καὶ ὑψοῖ τὸν τιμιον Σταυρὸν, ἐκφωνῶν «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ πάσης ψυχῆς χριστιανῶν ὀρθόδοξων, ὑγείας τε καὶ σωτηρίας καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν»· οἱ χοροὶ τὴν ε' ἑκατοντάδα, κ.τ.λ. ὡς προεγράφησαν.

ΚΥΡΙΑ ΥΨΩΣΙΣ. Μετὰ ταῦτα γίνεται ἡ κυρίως ὑψωσις· ὁ ἱερεὺς ἰστάμενος πρὸ τοῦ τετραποδίου καὶ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς ὑψοῖ τὸν τιμιον Σταυρὸν ψάλλων τὸ κοντάκιον «Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ ἐκουσίως», εὐλογεῖ μετὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ τὸν λαόν, ἀποθέτει αὐτὸν ἐπὶ τοῦ δίσκου καὶ προσκυνεῖ αὐτόν, ψάλλων «Τὸν σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν, δέσποτα, καὶ τὴν ἀγίαν σου ἀνάστασιν δοξάζομεν», ὁ ἐπαναλαμβάνει ἕκαστος τῶν χορῶν ἀνὰ μίαν· εἴθ' οὕτως οἱ χοροὶ τὰ ἰδιόμελα «Δεῦτε, πιστοί» κ.λπ.· τούτων ψαλλομένων, προσέρχεται ὁ λαὸς εἰς προσκύνησιν τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ἥς πληρωθείσης, ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Ἐψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιος ἐστὶ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ σαρκὶ σταυρωθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλουία».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» καὶ τὸ κοντάκιον «Ὁ ὑψωθεῖς». Ἀντὶ τρισσαγίου, «Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς, «Ὁ λόγος ὁ τοῦ σταυροῦ» (Α΄ Κορ. α΄ 18-24). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Συμβούλιον ἐποίησαν οἱ ἀρχιερεῖς» (Ἰω. ιθ΄ 6-11, 13-20, 25-28, 30-35).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου· εἰς τὸ Ἐξαίρετως «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε». Κοινωνικὸν «Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε· ἀλληλουῖα». ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου». Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν.

Εἰδήσεις. 1. Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.

2. Ἐν ταῖς καθημεριναῖς ἀπὸ αὖριον μέχρι τῆς 20ῆς Σεπτεμβρίου, τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὴν λειτουργίαν εἴθισται νὰ λέγωνται ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς, ἀλλ' εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ σαρκὶ σταυρωθεῖς»· κοντάκιον «Ὁ ὑψωθεῖς».

15. Δευτέρα. Νικητὰ μεγαλομάρτυρος († 372). Φιλοθέου ὁσίου (ι' αἰ.), Πορφυρίου τοῦ ἀπὸ μίμων, Βησσαρίωνος Λαρίσης, Συμεὼν Θεσσαλονίκης († 1429), Ἰωάννου νεομάρτ. τοῦ Κρητός († 1811).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιε΄ ἑβδ. ἐπ. (Γαλ. β΄ 11-16).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιε΄ ἑβδ. Ματθαίου (Μρ. ε΄ 24-34).

16. Τρίτη. Εὐφημία μεγαλομάρτυρος τῆς πανευφήμου († 304).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἡμιορθάσιμος ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἢ τοι εἰς τὸν ἑσπερινόν ἄνευ εισόδου καὶ εἰς τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασίων καὶ ἄνευ μεγάλης δοξολογίας.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιε΄ ἑβδ. ἐπ. (Γαλ. β΄ 21 γ΄ 7).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιε΄ ἑβδ. Ματθαίου (Μρ. ζ΄ 1-7).

Εἶναι δυνατὸν ὅμως [εἰς τὸν ἑσπερινόν νὰ γίνη εἴσοδος], εἰς τὸν ὄρθρον [νὰ ψαλοῦν καταβασίαι, καὶ] μετὰ τοὺς αἶνους νὰ παραλειφθοῦν τὰ ἀπόστιχα καὶ νὰ ψαλῆ δοξολογία μεγάλη, ὁπότε εἰς τὴν λειτουργίαν ἀναγινώσκονται Ἀπόστολος τῆς ἀγίας, Κυρ. ις΄ ἐπιστ. (Β΄ Κορ. ς΄ 1-10), καὶ Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Δευτ. δ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ΄ 36-50)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

17. Τετάρτη. Σοφίας και τῶν τριῶν θυγατέρων αὐτῆς Πίστεως, Ἀγάπης και Ἐλπίδος, μαρτύρων († 137).

Ἀπόστολος: τῆς ἡμέρας, Τετ. ιε' ἔβδ. ἐπιστ. (Γαλ. γ' 16-22).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιε' ἔβδ. Ματθ. (Μρ. ζ' 7-13).

Σημείωσις. *Εἰς τοὺς πανηγυρίζοντας ἱερούς ναοὺς ἡ ἀκολουθία τῆς μάρτυρος Σοφίας ψάλλεται ἐκ τῆς ἰδιαίτερας αὐτῆς φυλλάδος μετὰ τῶν μεθεόρτων.*

18. Πέμπτη. Εὐμενίου ἐπισκόπου Γορτύνης Κρήτης (ζ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιε' ἔβδ. ἐπιστ. (Γαλ. γ' 23-δ' 5).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιε' ἔβδ. Ματθ. (Μρ. ζ' 30-45).

19. Παρασκευή. Τροφίμου, Σαββατίου και Δορυμέδοντος μαρτύρων († 276).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιε' ἔβδ. ἐπιστ. (Γαλ. δ' 8-21).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιε' ἔβδ. Ματθ. (Μρ. ζ' 45-53).

20. Σάββατον μετὰ τὴν ὕψωσιν. † Εὐσταθίου μεγαλομάρτυρος και τῆς συνοδείας αὐτοῦ († 118). Ἰλαρίωνος Κρητὸς νεομάρτυρος († 1804).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναιίου, εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εισόδου, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασίων και ἄνευ δοξολογίας μεγάλης. Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος Σαβ. μετὰ τὴν ὕψωσιν, ζῆτει Σαβ. ιβ' ἔβδ. ἐπιστ., «*Βλέπετε τὴν κλῆσιν ὑμῶν*» (Α' Κορ. α' 26-β' 5). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, ζῆτει τῆ Παρ. δ' ἔβδ. Ἰωάν., «*Ἐγὼ ὑπάγω και ζητήσετε με*» (Ἰω. η' 21-30).

21. † ΚΥΡΙΑΚΗ μετὰ τὴν Ὑψωσιν. Ἀπόδοσις τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Κωδράτου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ἀθηνῶν († 130). Ἰωνᾶ προφήτου (880 π.Χ.). Ἦχος πλ. β'· ἑωθινὸν δ' (τυπικὸν 21ης Σεπτ. §§18-20).

Εἶδησις. Ἐπειδὴ σήμερον ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ τοῦ τ. Σταυροῦ, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Κωδράτου ψάλλεται τῆ 22α μετὰ τῆς τοῦ ἱερομάρτυρος Φωκᾶ.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» ἀναστάσιμα 4 και τῆς ἑορτῆς τοῦ Σταυροῦ προσόμοια 3 εἰς 6, Δόξα, «*Δεῦτε ἅπαντα*», Καὶ νῦν, «*Τίς μὴ μακαρίσει σε*». Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Ὅν περ πάλοι*

Μουσης». Ἀπολυτίκια «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», Καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

Τὸ μεσονυχτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται· ἀπολυτίκιον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα, ἀλλ' ἀνὰ ἓν τῆς ἑορτῆς ἀντὶ θεοτοκίων. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῆς ἑορτῆς· ἀπὸ γ' ὦδῆς [τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Σταυροῦ, εἶτα] τὸ μεσῶδιον κάθισμα τῆς ἑορτῆς· ἀφ' ς' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον τῆς 21ης τοῦ μηνός.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Σταυρὸν χαράξας»· (ἀντὶ τῆς ὦδῆς τῆς Θεοτόκου *Τὴν τιμωτέραν*), ψάλλεται ἡ διπλῆ θ' ὦδῆ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν Δόξα, Καὶ νῦν εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια, καὶ οἱ δύο εἰρμοὶ «*Μυστικὸς εἶ*», «*Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ δ' ἀναστάσιμον «*Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράψαντες*», καὶ τὰ δύο τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς προσόμοια 3 «Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος» κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) «*Υψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιός ἐστιν*», β) «*Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν, πρὸ αἰῶνων εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς*», Δόξα, τῆς ἑορτῆς «*Σήμερον προέρχεται*», Καὶ νῦν, «*Υπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφουμνίων αὐτῶν ὡς ἐν τῇ α' ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς.

Εἰσοδικὸν «*Υψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιός ἐστι. Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ Εἰσοδὸν ἀπολυτίκια «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», «Σῶσον, Κύριε» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ὁ ὑψωθείς». Τριτάκιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον και ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς)· Ἀπόστολος: Κυρ. μετὰ τὴν ὕψωσιν, Κυρ. κα' ἐπιστ., «Εἰδότες ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος» (Γαλ. β' 16-20)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Κυρ. γ' νηστ., «Ὅς τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν» (Ματθ. γ' 34-θ' 1).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου». Κοινωνικὸν τοῦ Σταυροῦ «Ἐσημιώθη ἐφ' ἡμᾶς» ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»· «Πληρωθήτω», «Εἶη τὸ ὄνομα» καὶ ἀπόλυσις.

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ αὐριον μέχρι τῆς 19ης Νοεμβρίου ἐπαναλαμβάνεται ἡ χορὴ τῆς Παρακλητικῆς ἐν ταῖς καθημεριναῖς.

2. Ἀπὸ αὐριον μέχρι τῆς 7ης Νοεμβρίου, ἐὰν τυχὸν ἑορτάζεται ἅγιος, καταβασίαι εἰς τὸν ὄρθρον «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· κοντάκιον εἰς τὴν λειτουργίαν «Προστασία».

22. Δευτέρα. Φωκᾶ ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Σινώπης († 117). Φωκᾶ τοῦ κηπουροῦ († 320), Ἰσαὰκ καὶ Μαρτίνου μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ις' ἐβδ. ἐπιστ. (Γαλ. δ' 28-ε' 10).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. α' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. γ' 19-22).

23. Τρίτη. Ἡ σύλληψις τοῦ Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Ῥαῖδος μάρτυρος, Ξανθίππης καὶ Πολυξένης ὁσίων († 109), Νικολάου νεομ. τοῦ Καρπενησιώτου († 1672), Ἰωάννου νεομάρτ. τοῦ ἐκ Κονίτισης († 1814).

Ὁ ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τὸν Ζυγόν. Ἀρχὴ τοῦ φθινοπώρου.

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἄνευ Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἴσοδος. Εἰς τὸν ὄρθρον κανόνες, ὁ τῆς Θεοτόκου «Υγρὰν διοδεύσας» καὶ ὁ τοῦ προδρόμου μετὰ στίχου «Προφῆτα τοῦ Χριστοῦ» καταβασίαι οἱ εἰρμὸι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία»· Ἀπόστολος τοῦ Προδρόμου, Σεπτ. 23, «Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν» (Γαλ. δ' 22-27)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου» (Λκ. α' 5-25). Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

24. Τετάρτη. Θεοτόκου τῆς «Μυρτιδιωτίσης» ἐν Κυθήροις, Θέκλης μεγαλομάρτυρος. Σιλουανοῦ τοῦ Ἀθωνίτου.

Ἄν δὲν ὑπάρχη ἰδιαίτερα φυλλὰς τῆς Θεοτόκου, ἡ ἀκολουθία φάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου μετὰ Παρακλη-

τικῆς (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§2-30).

Ἀπόστολος: μεγαλομάρτυρος, ἡγ' Κυρ. ἐπιστ. (Β' Τιμ. γ' 10-15).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. α' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ' 1-15).

Εἰδήσεις. 1. Ἐνθα τιμᾶται ἡ μεγαλομάρτυς, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἰδιαιτέρα φυλλὰς αὐτῆς, μετὰ τοὺς αἴνους παραλείπονται τὰ ἀπόστιχα καὶ λέγεται δοξολογία μεγάλη, ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας, Σαβ. ιζ' ἔβδ. (Μτθ. κε' 1-13).

2. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἀκολουθία τῆς Μυρτιδιωτίσεως, κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε. συμψάλλεται μετὰ τῆς ἁγίας Θέκλῃς καὶ προηγεῖται αὐτῆς, ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ ἀναγινώσκεται Ἀπόστολος τῆς ἁγίας καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Θεοτόκου.

3. Εἰς τοὺς πανηγυρίζοντας σήμερον ναοὺς τῆς Μυρτιδιωτίσεως ψάλλεται μόνῃ ἡ ἀκολουθία αὐτῆς μετὰ καταβασῶν τοὺς εἰρμούς «Πεποικιλμένη τῇ θεῖα δόξῃ», Ἀναγνώσματα τὰ τῆς 8ης Σεπτ. (Φιλιπ. β' 5-11· Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28).

Ἀπολυτίκιον Μυρτιδιωτίσεως. Ἦχος δ'. «Ταχὺ προκατάλαβε».

«Λαοὶ νῦν κροτήσωμεν δεῦτε τὰς χεῖρας πιστῶς, καὶ ἄσωμεν ἄσμοισι τῇ θεομήτροι, ἐν πόθῳ κραυγάζοντες· χαῖρε ἡ προστασία πάντων τῶν δεομένων, χαῖρε ἡ σωτηρία τῶν τιμώντων σε πόθῳ, χαῖρε ἡ τῷ παραλύτῳ τὴν ἴασιν βραβεύσασα».

25. Πέμπτη. Εὐφροσύνης ὁσίας καὶ Παφνουτίου τοῦ πατρὸς αὐτῆς (ε' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιζ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. α' 1-9).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. α' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ' 16-22).

26. Παρασκευή. † Ἡ μετὰστασις τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ θεολόγου. Γεδεὼν τοῦ δικαίου (1350 π.Χ.). Ἀνάμνησις τῆς ἐπιστροφῆς τῆς τιμίας κάρρας τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέου ἀπὸ Ῥώμης εἰς Πάτρας καὶ τῶν ἐγκαινίων τοῦ νέου ἱ. ναοῦ αὐτοῦ ἐν Πάτραις (26.9.74).

Ἡ ἀκολουθία ἅπασα ὡς ἐν τῷ Μηνιαίῳ. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ εὐαγγελιστοῦ εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγ. δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ τὸ θεοτοκίον. Εὐαγγέλιον ὄρθρου –ἐκ τῶν βημοθύρων– τὸ ια' ἑωθινὸν «Ἐφάνερωσεν ἑαυτὸν ὁ Ἰησοῦς» (Ἰω. κα' 1, 15-25). Οἱ κανόνες τοῦ Μηνιαίου. Καταβασαίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοιξὼ τὸ στόμα

μου»· «Τὴν τιμωτέραν». Εἰς τὴν λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά «Ἀπόστολε Χριστῶ» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προσασία». Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον ἀποστολικά· Ἀπόστολος: τοῦ εὐαγγελιστοῦ, 26 Σεπτ., «Θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέεται» (Α΄ Ἰω. δ΄ 12-19)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Εἰστήκεισαν παρὰ τῷ σταυρῶ» (Ἰω. ιθ΄ 25-27, κα΄ 24-25). Κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»· καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

27. Σάββατον. Καλλιστράτου μάρτυρος († 304)· Ἀριστάρχου ἀποστόλου, Ἀκυλίνης νεομάρτυρος († 1764).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μετὰ «Θεὸς Κύριος» (γενικαὶ τυπ. διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ις΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ι΄ 23-28).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. α΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. β΄ 31-36).

28. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΣ΄ (Α΄ ΛΟΥΚΑ). Χαρίτωνος ὁμολογητοῦ († 350). Βαρουῦχ τοῦ προφήτου (600 π.Χ.). Ἦχος βαρῦς, ἑωθινὸν ε΄.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου 3 εἰς 4, Δόξα, τοῦ Μηναίου «Θεοφόρε Χαρίτων», Καὶ νῦν, «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης». Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναίου «Τῶν μοναστῶν», Καὶ νῦν, «Ἀνύμφευτε παρθένε» (Παρακλ., ἦχος πλ. δ΄, Σάβ. ἐσπέρας). Ἀπολυτικά «Κατέλυσας τῷ σταυρῶ σου», Δόξα, «Ταῖς τῶν δακρῶν σου», Καὶ νῦν, «Ὁ δι΄ ἡμᾶς γεννηθεῖς».

Τὸ μεσονυκτικόν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μετὰ θεοτοκίον «Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως», καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μετὰ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ε΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ὠδῆς ὡς εἴθισται.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». «Τὴν τιμωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ε΄ ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ Μηναιῖου «Ἀθλήσει μὲν τὸ πρότερον» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ὁσίου προσόμοια 3 «Χάρις ἡ τοῦ Πνεύματος» κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) «Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ», β) «Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα», Δόξα, τὸ ε΄ ἑωθινὸν «Ὡ τῶν σοφῶν σου», Καὶ νῦν, «ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (γενικαὶ τυπ. διατάξεις §§64-66). Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «Κατέλυσας», «Ταῖς τῶν δακρῶν σου» καὶ τοῦ ναοῦ κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος: Κυρ. ις΄ ἐπιστ., «Συνεργοῦντες παρακαλοῦμεν» (Β΄ Κορ. ζ΄ 1-10). Εὐαγγέλιον: Κυρ. α΄ Λουκᾶ «Ἐστὼς ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ» (Λκ. ε΄ 1-11). Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

29. Δευτέρα. Κυριακοῦ ὁσίου († 556). Πετρονίας μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιζ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. α΄ 22-β΄ 3).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτέρας β΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ΄ 38-44).

30. Τρίτη. Γρηγορίου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου τῆς Μεγάλης Ἀρμενίας, τοῦ φωτιστοῦ († 335). Ῥιμίας καὶ Γαϊανῆς καὶ τῶν μετ’ αὐτῶν 32 μαρτύρων γυναικῶν.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιζ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. β΄ 19-γ΄ 7).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. β΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ε΄ 12-16).

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα μίαν
ἢ ἡμέρα ἔχει ὥρας 11 καὶ ἡ νύξ ὥρας 13

- 1. Τετάρτη.** Ἀνανίου ἀποστόλου, Ῥωμανοῦ τοῦ μελωδοῦ (ς' αἰ.) καὶ ποιητοῦ τῶν κοντακίων. Ἰωάννου ὁσίου τοῦ Κουκουζέλου. Τῆς τιμίας σκέπης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, Ὀκτ. 1 (Πρξ. θ' 10-18).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. β' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ε' 33-39).

Εἶδησις. Ἀποφάσει τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ληφθεῖσα κατὰ τὸ ἔτος 1952, ἡ σημερινὴ ἑορτὴ τῆς τιμίας σκέπης μετατίθεται τῇ 28ῃ Ὀκτωβρίου, ἵνα συνεορτάζηται μετὰ τῆς ἐθνικῆς ἑορτῆς.

- 2. Πέμπτη.** Κυπριανοῦ ἱερομάρτυρος καὶ Ἰουστίνης μάρτυρος († 304).

Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, Ὀκτ. 2 (Α' Τιμ. α' 12-17).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. β' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ε' 12-19).

- 3. Παρασκευὴ.** Διονυσίου ἀρεοπαγίτου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου καὶ πολιούχου Ἀθηνῶν († 96). Ῥουσικοῦ, Ἐλευθερίου καὶ Δαμάριδος (α' αἰ.) μαρτύρων τῶν Ἀθηναίων.

Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, Ὀκτ. 3 (Πρξ. ιζ' 16-34).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. β' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 17-23).

Σημείωσις. Ὅπου ἂν εορτάζεται ὁ ἅγιος, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος· καταβασιὰ «Ἀνοιξω τὸ στόμα μου»· κοντάκιον «Προστασία»· Εὐαγγέλιον: τοῦ ἁγίου, Παρ. ζ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ' 44-54).

4. Σάββατον. Ἱεροθέου ἀρεοπαγίτου, πρώτου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν (α΄ αἰ.).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου ψάλλεται μὲ «Ἀλληλουία» (γεν. τυπ. διατάξεις §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ιζ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ιδ΄ 20-25).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. β΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ε΄ 17-26).

Σημείωσις. Ὅπου ἂν ἐορτάζεται ὁ ἅγιος, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν ἰδιαίτερας φυλλάδος· κοντάκιον «Προστασία»· ἀναγνώσματα τοῦ ἱεράρχου, ἃ ζήτηι 13 Νοεμ. (Ἐβρ. ζ΄ 26-η΄ 2. Ἰωάν. ι΄ 9-16).

5. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ΄ (Β΄ ΛΟΥΚΑ). Χαριτίνης μάρτυρος († 304)· Μεθοδίας ὁσίας τῆς ἐν Κιμῶλω. Ἦχος πλ. δ΄· ἑωθινὸν ς΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Μηναίου 3, Δόξα, Καὶ νῦν, «Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Ἀπολυτίκιον «Ἐξ ὕψους κατήλθες», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ὁ δι΄ ἡμᾶς γεννηθεῖς».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου «Ὁ ἡμετέραν μορφήν».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐξ ὕψους κατήλθες» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), Καὶ νῦν, «Ὁ δι΄ ἡμᾶς γεννηθεῖς». [Τὸ ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ς΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ΄ ὦδῆς τὸ μεσῶδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ΄ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συνάξιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». «Τὴν τιμωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ς΄ ἀναστάσιμον «Δεικνύων ὅτι ἄνθρωπος» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ζ' ἑωθινὸν «*Ἡ ὄντως εἰρήνη*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «*Ἐξ ὕψους κατήλθες*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Προστασία*». Ἀπόστολος: Κυρ. ιζ' ἐπιστ., «*Ὑμεῖς ἐστε ναὸς Θεοῦ ζῶντος*» (Β' Κορ. ζ' 16-ζ' 1). Εὐαγγέλιον: Κυρ. β' Λουκᾶ, «*Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι*» (Λκ. ζ' 31-36). Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

6. Δευτέρα. † Θωμᾶ (τοῦ καὶ Διδύμου) ἀποστόλου ἐκ τῶν ιβ' Ἐρωτητίδος μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Κυρ. ι' ἐπιστ. (Α' Κορ. δ' 9-16).
Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, ἑωθινὸν θ', (Ἰω. κ' 19-31).

7. Τρίτη. Σεργίου καὶ Βάκχου μεγαλομαρτύρων († 290-303). Πολυχρονίου ἱερομάρτυρος (δ' αἰ.), Ἰουλιανοῦ πρεσβυτέρου, Καισαρίου διακόνου (α' αἰ.) μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιη' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. ε' 20-26).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. γ' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 37-45).

8. Τετάρτη. Πελαγίας ὁσίας († 457). Πελαγίας τῆς παρθενομάρτυρος († 303), Ταΐσας τῆς πρώην πόρνης.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιη' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. ε' 25-33).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. γ' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 46-ζ' 1).

9. Πέμπτη. Ἰακώβου ἀποστόλου, υἱοῦ τοῦ Ἀλφαίου (α' αἰ.). Ἄβραάμ τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ Λώτ (2100 π.Χ.), Ποπλίας μάρτυρος (α' αἰ.), Ἀνδρονίκου ὁσίου καὶ τῆς συμβίου αὐτοῦ.

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, ι' Κυρ. ἐπιστ. (Α' Κορ. δ' 9-16).
Εὐαγγέλιον: ἀποστόλου, Δευτ. γ' ἔβδ. Ματθ. (Μαθ. θ' 36-ι' 8).

10. Παρασκευή. Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας μαρτύρων. Θεοφίλου ὁσίου (η' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιη' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. ζ' 18-24).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. γ' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 31-35).

11. Σάββατον. Φιλίππου ἀποστόλου ἐκ τῶν ἑπτὰ Θεοφάνους ὁμολογητοῦ τοῦ Γραπτοῦ, ἐπισκόπου Νικαίας († 850).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου ψάλλεται μὲ «Ἀλληλουία» (γεν. τυπ. διατάξεις §§45-51).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Πέμ. γ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ν' 26-39).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. γ' ἐβδ. Λουκά (Λκ. ε' 27-32).

12. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΗ' (Δ' ΛΟΥΚΑ). «Τῶν θεοφόρων πατέρων τῆς ἐν Νικαίᾳ ζ' Οἰκουμενικῆς συνόδου (787)». Πρόβου, Ταράχου καὶ Ἀνδρονίκου μαρτύρων († 850). Δομνίνης μάρτυρος, Συμεῶν τοῦ νέου θεολόγου († 1022), σύναξις πάντων τῶν ἐν Ἀθήναις ἀγίων. Ἦχος α', ἑωθινὸν ζ'.

Τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἀγίων πατέρων ζῆτει ἐν τῷ Μηναίῳ, μετὰ τὴν 11ην Ὀκτωβρίου (τυπικὸν 11ης Ὀκτωβρίου §§1-3).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἀναστάσιμα 4, τῶν πατέρων 6, Δόξα, «Τὰς μυστικὰς», Καὶ νῦν, «Τὴν παγκόσμιον δόξαν». Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Ἀποστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τῶν πατέρων «Τὴν ἐτήσιον μνήμην», Καὶ νῦν, «Νεῦσον παρακλήσεσιν». Ἀπολυτίκια «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, «Ἐπερδεδοξασμένος εἶ», Καὶ νῦν, «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ τῆς λιτῆς τῶν πατέρων «Ἀποστολικῶν παραδόσεων», Καὶ νῦν, «Θεοτόκε, ἡ προστασία», καὶ τὰ «Ἄξιον ἐστίν»· ἀπολυτίκιον «Ἐπερδεδοξασμένος εἶ».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν πατέρων ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου (χῦμα), εἶτα ψάλλεται τὸ μεσῶδιον κάθισμα τῶν πατέρων μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ'

ς' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς τῶν πατέρων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμωτέραν», «Ἄπας γηγενής».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ζ' ἀναστάσιμον «Ὅτι ἦσαν τὸν Κύριον», τῶν πατέρων «Πατέρες οὐρανόφρονες» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν πατέρων προσόμοια 3 εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, «Τῶν ἁγίων πατέρων ὁ χορός», Καὶ νῦν, «Ἐπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἡχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς' ὥδῃς τοῦ κανόνος τῶν πατέρων]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», «Ἐπερδεδοξασμένος» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Προκειμένον καὶ ἀλληλουιάριον τῶν πατέρων· Ἀπόστολος: Κυρ. πατέρων, 11 Ὁκτ., «Πιστὸς ὁ λόγος» (Τίτ. γ' 8-15)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. δ' Λουκᾶ, «Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων» (Λκ. η' 5-15)· Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε».

Σημείωσις. Ἡ σημερινὴ Κυριακὴ, ἐν ἣ ἀναγινώσκεται ἐκ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως, εἰς πολλὰς περιοχὰς ἔχει καθιερωθῆ ὡς ἡ ἐπίσημος ἡμέρα τῆς ἐνάρξεως τῶν κατηχητικῶν σχολείων.

13. Δευτέρα. Κάριου, Πατύλου, Ἀγαθοδώρου καὶ Ἀγαθονίκης μαρτύρων († 251). Χρυσῆς νεομάρτυρος τῆς ἐκ Μογλενῶν († 1795), Μελετίου (Πηγᾶ) Ἀλεξανδρείας.

Ἄπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιθ' ἐβδ. ἐπιστ. (Φίλιπ. α' 1-7).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. δ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 36-50).

14. Τρίτη. Ναζαρίου καὶ Γερβασίου, μαρτύρων. Κοσμᾶ τοῦ ποιητοῦ († 787). Ἰγνατίου (Ἀγαλλιανοῦ) ἀρχιεπισκόπου Μηθύμνης.

Ἄπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιθ' ἐβδ. ἐπιστ. (Φίλιπ. α' 8-14).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. δ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ν' 1-3).

15. Τετάρτη. Λουκιανοῦ προεσβυτέρου Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης († 310). Σαβίνου ὀσίου († 760), Βάρσου ὁμολογητοῦ.

Ἄπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιθ' ἐβδ. ἐπιστ. (Φίλιπ. α' 12-20).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. δ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ν' 22-25).

16. Πέμπτη. Λογγίνου ἑκατοντάρχου τοῦ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ δύο στρατιωτῶν μαρτύρων (α΄ αἰ.).

Ἄποστολος: ἡμέρας, Πέμ. 1θ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Φίλιπ. α΄ 20-27).

Εὐαγγέλιον: μάρτυρος, ζ΄ Εὐαγγ. ἀγ. Παθῶν (Μτθ. κζ΄ 33-54).

17. Παρασκευή. Ὡσηὲ τοῦ προφήτου (820 π.Χ.), Ἀνδρέου ὀσιομάρτυρος τοῦ ἐν Κρίσει· ἀνακομιδῆ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Λαζάρου (898).

Ἄποστολος: ἡμέρας, Παρ. 1θ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Φίλιπ. α΄ 27-β΄ 4).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. 6΄ ἐβδ. Λουκά (Λκ. θ΄ 12-18).

18. Σάββατον. † Λουκά τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ. Μαρίνου μάρτ. τοῦ γέροντος.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται «κατὰ τὴν τοῦ Μηναίου διάταξιν» (Τ.Μ.Ε. 18 Ὀκτ. §1), ἢ τοι μετὰ τῆς Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἔσπερινόν μετὰ τὸ α΄ δοξαστικόν τοῦ ἀποστόλου, Καὶ νῦν, «Τὴν παγκόσμιον δόξαν»· δὲν γίνεται εἴσοδος· εἰς δὲ τὰ ἀπόστιχα, Καὶ νῦν, «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ ἀποστόλου» (Παρακλ., ἦχος πλ. β΄, Τετάρτη ἑσπέρας)· ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολε ἅγιε», Δόξα, Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν». Εἰς τὸν ὄρθρον δὲν λέγονται καταβασίαι, ψάλλονται ὅμως αἶνοι καὶ δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία»· Ἀπόστολος: τοῦ εὐαγγελιστοῦ, 18 Ὀκτ., «Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε» (Κολασ. δ΄ 5-11, 14-18)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8 Νοεμ. τῆς λειτουργίας, «Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει» (Λκ. ι΄ 16-21)· κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

Σημείωσις. Εἰς τοὺς ἐπ’ ὀνόματι τοῦ ἀποστόλου τιμωμένους ναοὺς ἢ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν ἰδιαίτερας φυλλάδος, ὅτε, καταλιμπανομένης τῆς Παρακλητικῆς, εἰς μὲν τὸν ἔσπερινόν γίνεται εἴσοδος, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον ψάλλονται καταβασίαι «Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου». Ἡ παροῦσα μυριόλεκτος σημείωσις εἶναι περιττὴ ἀκόμη καὶ διὰ τοὺς ἄκρω δακτύλῳ ἀφαιμένους τοῦ Τυπικοῦ.

19. † ΚΥΡΙΑΚΗ 1Θ΄ (Γ΄ ΛΟΥΚΑ). Ἰωὴλ προφήτου (630 π.Χ.), Οὐάρου μάρτυρος († 307). Ἦχος β΄· ἑωθινὸν η΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολε ἅγιε»· κοντάκιον «Μαθητῆς γενόμενος».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Μηναίου 6, Δόξα, Καὶ νῦν, «Παρήλθεν ἡ σκιά». Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτῶν.

Ἀπολυτίκιον «Ὅτε κατῆλθες», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Ὅτε κατῆλθες», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν». [Τὸ ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ἠ΄) μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναιίου· ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ᾠδῆς ὡς εἴθισται.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ἠ΄ ἀναστάσιμον «Ὅτι ἦσαν τὸν Κύριον» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ἠ΄ ἑωθινὸν «Τὰ τῆς Μαρίας δάκρυα», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «Ὅτε κατῆλθες» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος: Κυρ. ιθ΄ ἐπιστ., «Ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ» (Β΄ Κορ. ια΄ 31-ιβ΄ 9)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. γ΄ Λουκᾶ, «Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν καλουμένην Ναῖν» (Λκ. ζ΄ 11-16). Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

20. Δευτέρα. Ἀρτεμίου μεγαλομ. († 326), Ματρώνης ὁσίας τῆς Χιοπολίτιδος († 462), Γερασίμου ὁσίου τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ († 1581).

Ἄποστολος: ἡμέρας, Δευτ. κ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. β΄ 12-16).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ε΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ΄ 18-22).

Εἵδησις. Ὅπου ὑπάρχει ἰδιαίτερα ἀκολουθία τοῦ ἁγ. Γερασίμου (ἢ τῆς ὁσίας Ματρώνης), συμπάλλεται μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου, οὗ τινος προηγοῦνται τὰ 3 στιχηρὰ τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ ὁ κανὼν τοῦ ὄρθρου, δοξαστικά ὁμως ψάλλονται τὰ τοῦ τιμωμένου ἁγίου (τυπικὸν 20ῆς Ὀκτωβρίου §1)· ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ ὁμοίως τὰ ἀναγνώ-

ματα τοῦ τιμωμένου ἁγίου. Εἰς τοὺς ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου (ἢ τῆς ὀσίας) ναοὺς ψάλλεται μόνῃ ἢ ἀκολουθία αὐτοῦ, καταλιμπανομένης τῆς τοῦ Μηναίου.

- 21. Τρίτη.** Ἰλαρίωνος ὀσίου († 371). Χριστοδούλου τοῦ ἐν Πάτμῳ· Θεοδότῃς καὶ Σωκράτους μαρτύρων, Ἰωάννου νεομάρτυρος τοῦ ἐκ Μονεμβασίας († 1773), Φιλοθέου ὀσίου.

Ἄποστολος: ἡμέρας, Τρίτης κ' ἐβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. β' 16-23).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ε' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ' 23-27).

- 22. Τετάρτη.** Ἀβερκίου ἰσαποστόλου ἐπισκόπου Ἱεραπόλεως († 167), τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἁγίων ἑπτὰ παιδῶν († 250).

Ἄποστολος: ἡμέρας, Τετ. κ' ἐβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. β' 24-30).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ε' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ' 44-50).

- 23. Πέμπτη.** Ἰακώβου ἀποστόλου τοῦ ἀδελφοθέου († 63).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἡμιορτάσιμος κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν, ἢ τοι εἰς τὸν ἔσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου καὶ ἄνευ ἀναγνωσμάτων, εἰς τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασίων, ἀλλὰ μετὰ δοξολογίας μεγάλης· εἰς δὲ τὴν θείαν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία» καὶ κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

Ἄποστολος: ἀποστόλου, Κυρ κ' ἐπιστ. (Γαλ. α' 11-19).
Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτ. ζ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ' 54-58).

- 24. Παρασκευή.** Ἀρεθᾶ μεγαλομάρτυρος (β' αἰ.)· Σεβαστιανῆς μάρτυρος.

Ἄποστολος: ἡμέρας, Παρ. κ' ἐβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. γ' 8-19).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ε' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ι' 1-15).

- 25. Σάββατον.** Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου τῶν νοταρίων († 355), μαρτύρων· Ταβιθάς, ἣν θανοῦσαν ἀνέστησεν ὁ ἀπόστολος Πέτρος.

Ἀκολουθία Σαββάτου μετὰ «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν §§31-44).

Ἄποστολος: ἡμέρας, Σαβ. κ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. α' 8-11).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ε' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 1-10).

- 26. † ΚΥΡΙΑΚΗ Κ' (Ζ' ΛΟΥΚΑ).** † Δημητρίου μεγαλομάρτυρος τοῦ μυροβλήτου († 306), ἀνάμνησις τοῦ γεγονότος σεισμοῦ (740). Ἦχος γ', ἑωθινὸν θ' (τυπικὸν 26ης Ὀκτωβρίου §§6-8).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε»· κοντάκιον «Ἀγωνισάμενοι καλῶς».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Μηναίου 6, Δόξα, τοῦ ἁγίου «Σήμερον συγκαλεῖται», Καὶ νῦν, «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Μηναίου.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ἁγίου «Ἔχει μὲν ἡ θειοτάτη σου», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Παναγία δέσποινα» (ζῆτει αὐτὸ πρὸ τῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ Μηναίου).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, «Μέγαν εὔρατο», Καὶ νῦν, «Ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τοῦ Μηναίου, καὶ τὰ «Ἄξιον ἐστίν»· ἀπολυτίκιον «Μέγαν εὔρατο».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν», καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν· εἶτα τὸ κάθισμα τοῦ Μηναίου «Ἀδιστάκτω τῇ πίστει», Δόξα, τὸ διὰ τὸν πολυέλεον «Τὸν συμπαθέστατον», Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Θεομακάριστε». Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (θ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ σεισμοῦ (μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι») καὶ ὁ α΄ τοῦ ἁγίου· ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου (ἄνευ μέλους), καὶ ψάλλομεν τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ΄ ε΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ θ΄ ἀναστάσιμον «Συγκεκλεισμένων, δέσποτα», καὶ τὰ δύο τοῦ Μηναίου.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἁγίου προσόμοια 3 «Δεῦρο, μάρτυς Χριστοῦ» κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) «Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει καὶ ὡσεὶ κέδρος ἢ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται», β) «Πεφντευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐξανθήσει»,

Δόξα, τοῦ Μηναίου «Τὸν λόγχαις κληρωσάμενον», Καὶ νῦν, «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς' ὥδης τοῦ ἁγίου].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Εὐφραίνεσθω τὰ οὐράνια», «Ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν», «Μέγαν εὔρατο» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον τῆς 26ης Ὀκτ.: Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, Ὀκτ. 26, «Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι» (Β' Τιμ. β' 1-10)· ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ς' Λουκᾶ, «Ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηναίων» (Λκ. η' 27-39).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Σημείωσις. Ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Θεσσαλονίκης (τῷ 1912) τὸ τέλος τοῦ β' τροπαρίου τῶν αἰνῶν τοῦ ἁγίου, «Τεῖχος ὠχυρωμένον ἡμῖν», μετὰ τὰς λέξεις «...τῇ σῇ πόλει Δημήτριε...», ψάλλεται οὕτως:

«...ἦν λυτρωθεῖσαν ἔνδοξε, Θεοῦ εὐδοκήσαντος, διὰ παντὸς ἐλευθέραν, ταῖς σαῖς πρεσβείαις διάσωσον, Χριστὸν ἱκετεύων, τὸν παρέχοντα τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος».

Ἡ διόρθωσις αὕτη ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσόστομου (Α') Παπαδοπούλου.

27. Δευτέρα. Νέστορος μάρτυρος († 306)· Πρόκλης συζύγου τοῦ Πιλᾶτου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κα' ἐβδ. ἐπιστ. (Φίλιπ. δ' 10-23).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ς' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ' 22-24).

28. Τρίτη. † ΤΗΣ ΦΩΤΟΦΟΡΟΥ ΣΚΕΠΗΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ. Τερεντίου, Νεονίλλης, Εὐνίκης καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων· Στεφάνου ὁσίου τοῦ Σαββαΐτου. Τῶν ἐν Ῥεθύμνῃ τεσσάρων νεομαρτύρων (†1824). Ἐθνικὴ ἑορτὴ ἐπὶ τῷ νικηφόρῳ τῶν Ἑλλήνων ἐν Βορείῳ Ἠπειρῷ πολέμῳ (1940).

Εἰδήσεις. 1. Ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐνέκρινεν ἀπὸ τοῦ 1952 ὅπως ἡ τῇ 1ῃ Ὀκτωβρίου ἀγομένη ἑορτὴ τῆς ἱεράς Σκέπης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου μετατεθῆ ἴσήμερον μετὰ τῆς ἐθνικῆς ἑορτῆς.

2. Τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἱεραῆς Σκέπης ζητεῖ ἢ ἐν τῷ Μηναίῳ ἢ εἰς τὴν οἰκείαν φυλλάδα.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς ψάλλεται ἑορτάσιμος ὡς ἔχει. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εὐχὴ ἀπολύσεως «Χριστὸς ὁ ἀληθινός... πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ μητρὸς, ἧς τὴν φωτοφόρον σκέπην ἑορτάζομεν, δυνάμει...» Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀφ' ἑ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Θεοτόκου, τὸ συναξάριον τῆς 28ης τοῦ μηνὸς (ἐκ τοῦ Μηναίου) καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς (τῆς τιμίας Σκέπης)· καταβασίαι οἱ εἰρμὸι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: τῆς Θεοτόκου, 21 Νοεμ., «Εἶχεν ἡ πρώτη σκιηνὴ» (Ἑβρ. θ' 1-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 21 Νοεμ., «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά» (Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28). Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς λειτουργίας τελεῖται ἡ ἐξιξις·

Δοξολογία ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ

«Εὐλογητὸς ὁ Θεός», καὶ τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς, ἦχος α'·

«Τῆς σκέπης σου παρθένε, ἀννυνοῦμεν τὰς χαρίτας, ἦν ὡς φωτοφόρον νεφέλην, ἐφαπλοῖς ὑπὲρ ἔννοιαν, καὶ σκέπεις τὸν λαόν σου νοερώς, ἐκ πάσης τῶν ἐχθρῶν ἐπιβουλής· σὲ γὰρ σκέπην καὶ προστάτιν καὶ βοηθόν, κεκτήμεθα βοῶντές σοι· Δόξα τοῖς μεγαλείοις σου ἀγνή, δόξα τῇ θείᾳ Σκέπῃ σου, δόξα τῇ πρὸς ἡμᾶς σου προμηθεῖα ἄχραντε».

Εἶτα τὸ κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ», καὶ εὐθύς ἢ κάτωθι δοξολογία εἰς ἦχον βαρύν:

Δόξα σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς, δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

Ἡ δεξιὰ σου, Κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ· ἡ δεξιὰ σου, Κύριε, ἔθραυσεν ἐχθρούς· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Ἐν τῷ πλήθει τῆς δόξης σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Ταλαιπωρία ἔταλαιπωρήσαμεν, ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Οἱ ἀγροὶ ἡμῶν διεμερίσθησαν, οἱ οἴκοι ἠρημώθησαν καὶ ἡμεῖς περιυβρίσθημεν· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Αὐτοὶ συνεποδίσθησαν καὶ ἔπεσαν, ἡμεῖς δὲ ἀνέστημεν καὶ ἀνωρθώθημεν· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Ἄλαλάξατε τῷ Θεῷ πᾶσα ἡ γῆ· πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε
χειράς· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Εἶτα αἱ ἐξῆς αἰτήσεις τῆς λιτανευτικῆς (ἐκτενοῦς) ἰκεσίας,
τῶν χορῶν ψαλλόντων ἐκ περιτροπῆς μεθ' ἐκάστην αὐτῶν ἀνά
ἐν τριπλοῦν «Κύριε, ἐλέησον», ἐξαιρέσει τῆς πέμπτης, μεθ' ἣν
ψάλλεται «Αἰωνία ἡ μνήμη» γ', καὶ τῆς ἕκτης, μεθ' ἣν ψάλλε-
ται τὸ «Κύριε, ἐλέησον» ἀνά δέκα ἀμοιβαδὸν τετράκις, πρα-
εῖα τῇ φωνῇ.

«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...»

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν...»

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...»

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης
ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ
ξηρὰν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ
ὑπὲρ τοῦ Κυρίου τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλέον συνεργῆσαι καὶ κα-
τενοῶσαι αὐτὸ ἐν πᾶσιν».

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ αἰωνίας μνήμης καὶ μακαρίας ἀνα-
παύσεως πάντων τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν ἀγῶσιν ὑπὲρ πίστε-
ως καὶ πατριδος ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ
συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκού-
σιον».

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἀγίαν ἐκκλη-
σίαν...»

«Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι...»

«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν:

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, ὅτι τῇ σῇ ἀγαθό-
τητι ἐπὶ τὴν εὐσημιον ταύτην ἡμέραν ἤγαγες ἡμᾶς ἀναμέλψαι
σοι ὁδὴν ἐπινίκιον τῷ σωτῆρι ἡμῶν. Ἴδου γὰρ οἱ ἄρχοντες
ἡμῶν συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ πᾶσα συναγωγὴ λαοῦ ἀνά-
μνησιν ἐπιτελοῦμεν ἔργου θαυμαστοῦ καὶ μεγάλου, ὃ ἡ δεξιὰ
σου εἰργάσατο ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν. Λαὸς γὰρ πόρρωθεν
ἰταμὸς καὶ ἀνελέητος ἀνέβη ὡς λέων ἐκ τῆς μάνδρας αὐτοῦ,
ἐξῆρε καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ ἐξολοθρεύων ἔθνη, τι-
θεῖς τὴν γῆν εἰς ἐρήμωσιν καὶ πόλεις καθαιρῶν παρὰ τὸ μὴ κα-
τοικεῖσθαι αὐτάς. Ἐσαλεύθη καὶ ἔντρομος ἐγενήθη ἡ γῆ. Οἱ
κατοικοῦντες αὐτὴν εἶδον τὰ ὄρη, καὶ ἦν τρέμοντα, καὶ πάσας

τάς θαλάσσας ταρασσομένας, τὸν οὐρανὸν φλεγόμενον καὶ πάσας τὰς πόλεις ἐμπεπυρισμένας, καὶ εἰσέδυσαν εἰς τὰ σπήλαια καὶ ἐκρύβησαν εἰς τὰς τάφρους. Καὶ ἦκεν ἐφ' ἡμᾶς τὸ ἔθνος τὸ ὄπλομάχον καὶ εἶπον ἡμῖν· Κύψατε, ἵνα παρέλθωμεν. Ὁ δὲ λαὸς σου ἀνέστη καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἠμύνατο αὐτοῖς καὶ ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἐδίωξεν εἰς χιλίους καὶ δύο μετεκίνησαν μυριάδας.

Ἄλλ' ἔδει πληρωθῆναι τὴν βουλήν σου, ὁ Θεός, καὶ ἔστρεψας τὴν νίκην ἡμῶν εἰς ἧτταν καὶ ἦλθον τὰ ἔθνη εἰς τὴν κληρονομίαν σου καὶ ἐμίαναν τὴν χώραν ἡμῶν. Ἔθεντο τὰ θησιμαῖα τῶν δούλων σου βρώματα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰς σάρκας τῶν ὀσίων σου τοῖς θηρίοις τῆς γῆς. Ἐξέχεαν τὸ αἷμα αὐτῶν ὡσεὶ ὕδωρ καὶ ἐπὶ τὸ ἄλγος τῶν τραυματιῶν σου προσέθηκαν πληγὰς· ἔθου ἡμᾶς ὡς λίθον καταπατούμενον καὶ εἰς χοῦν θανάτου κατήγαγες ἡμᾶς· οἱ μισοῦντες ἡμᾶς διήρπαζον ἑαυτοῖς καὶ ἐγενήθημεν ὄνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν· οἱ υἱοὶ καὶ αἱ θυγατέρες ἡμῶν ἐτελεύτησαν ἐν λιμῷ· ἐπένησεν ἡ γῆ καὶ ἐκ πάσης οἰκίας ἤρθη εὐφροσύνη καὶ χαρὰ· καὶ ἐκλαίομεν οὐ τοὺς τεθνηκότας οὐδὲ ἐθρηνοῦμεν ἐπ' αὐτοῖς, ἀλλ' ἐκλαίομεν κλαυθμῷ τοὺς ἐκπορευομένους, ὅτι οὐκ ἦν ἐπιστρέψαι ἔτι καὶ ἰδεῖν τὴν γῆν τῆς πατρίδος αὐτῶν.

Ὅτε δὲ συνετελέσθη ἡ πονηρία τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἐπλήσθη ἡ ταπεινῶσις ἡμῶν, ἐβρόντησεν ἐξ οὐρανοῦ ὁ Κύριος καὶ ὁ Ὑψιστος ἔδωκε φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἐξαπέστειλε βέλη καὶ ἐσκόρπισε τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν καὶ ἀστραπὰς ἐπλήθυνε καὶ συνετάραξεν αὐτούς· ἅμα τῷ δοξασθῆναι αὐτούς καὶ ἐπαρθῆναι ἐκλιπόντες ὡσεὶ καπνὸς ἐξέλιπον· οἱ μεγαλορρημονοῦντες ὠνειδίσαντο αἰσχύνην καὶ ἐντροπήν, καὶ ἐγενήθησαν αἰχμάλωτοι οἱ αἰχμαλωτεύσαντες ἡμᾶς, ὅτι ἡμέρα Κυρίου ἐπὶ πάντα ὑβριστὴν καὶ ὑπερήφανον καὶ ἐπὶ πάντα ὑψηλὸν καὶ μετέωρον· ὁ γὰρ δεσπότης Κύριος σαβαὼθ συνταράσσει τοὺς ἐνδόξους μετὰ ἰσχύος, καὶ οἱ ὑψηλοὶ τῇ ὕβρει συντριβήσονται.

Διὰ τοῦτο, Κύριε, σήμερον τῆς αἰνέσεώς σου πλήρης ἡ γῆ ἡμῶν, καὶ αἱ ψυχαὶ ἡμῶν εὐγνωμοσύνης πλήρεις βοῶσι πρὸς σέ· Σὺ βασιλεὺς ἡμῶν, σὺ ἄρχων, σὺ καὶ κριτὴς, ὅτι ἡ δικαιοσύνη σου εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται καὶ τὸ σωτήριόν σου εἰς γενεάς

γενεῶν. Τὰς ὁδοὺς σου, Κύριε, γνώρισον ἡμῖν καὶ τὰς τρίβους σου δίδαξον ἡμᾶς· νομοθέτησον ἡμᾶς ἐν τῇ ὁδῷ σου καὶ ὀδηγήσον πάντας ἡμᾶς, τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαόν, ἐπὶ τὴν ἀλήθειάν σου, ὅτι ἔτι πολλοὶ κυκλόθεν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν, καὶ μακάριον τὸ ἔθνος, οὗ ἔστι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτοῦ. Ἔτι δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν τῶν μαρτύρων ἀδελφῶν ἡμῶν δεόμεθά σου, Κύριε, ἵνα ἀνλισθῶσιν ἐν ἀγαθοῖς καὶ ἀναπαύσωνται ἐν σκηναῖς διακαιῶν καὶ τὰ ὁσπᾶ αὐτῶν ὡς βοτάνη ἀνατείλῃ, ἵνα οἱ τε ζῶντες καὶ οἱ ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως κεκοιμημένοι εὐχαριστίαν καὶ δόξαν προσφέρομέν σοι τῷ Κυρίῳ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὁ χορὸς «Ἀμήν», καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀπόλυσιν καὶ «Δι' εὐχῶν».

29. Τετάρτη. Ἀναστασίας ὁσιομάρτυρος τῆς Ῥωμαίας (γ' αἰ.), Ἀβραμίου ὁσίου († 360).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κα' ἔβδ. ἐπιστ. (Κοθ. α' 18-23).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ζ' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 9-13).

30. Πέμπτη. Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας μαρτύρων († 285). Κλεόπα καὶ Ἀρτεμᾶ ἐκ τῶν 70 ἀποστόλων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κα' ἔβδ. ἐπιστ. (Κοθασ. α' 24-β' 1).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ζ' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 14-23).

31. Παρασκευή. Στάχυος, Ἀπελλοῦ κ.λπ. ἐκ τῶν 70 (α' αἰ.)· Ἐπιμάχου μάρτυρος († 250). Νικολάου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Χίῳ († 1754).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κα' ἔβδ. ἐπιστ. (Κοθασ. β' 1-7).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ζ' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 23-26).

ΜΗΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 10 καὶ ἡ νύξ ὥρας 14

1. Σάββατον. Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ τῶν ἀναργύρων καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν Θεοδότης (τῶν ἐκ Μικρῆς Ἀσίας). Δαυὶδ ὀσίου τοῦ ἐν Εὐβοίᾳ (1ς' αἰ.), Ἰακώβου ἱερομάρτ. τοῦ ἐν Αἰτωλίᾳ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

Ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων ψάλλεται μετὰ τῆς Παρακλητικῆς «κατὰ τὴν τοῦ Μηναίου διάταξιν» (Τ.Μ.Ε. 1η Νοεμ. §1) καὶ τὰς διατάξεις τοῦ Σαββάτου μετὰ «Θεὸς Κύριος» (βλέπε ἔμπροσθεν, τὰς γενικὰς τυπ. διατάξεις §§31-44), ἢ τοι εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἑσπεριῶν, Καὶ νῦν, (διὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἡχοῦ) «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν», ἀλλ' ἄνευ εἰσόδου· εἰς δὲ τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασιῶν καὶ ἄνευ δοξολογίας μεγάλης· εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος· ἁγίων, Νοεμ. 1 (Α' Κορ. ιβ' 27-ιγ' 8)· Εὐαγγέλιον· ἡμέρας, Σαβ. ς' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. η' 16-21)· κοινωνικὸν «Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι».

Σημειώσεις. 1. Πρὸς περισσοτέραν τιμὴν τῶν ἁγίων εἴθισται εἰς ὠρισμένους ναοὺς μετὰ τοὺς αἶνους τοῦ Μηναίου νὰ ψάλλεται δοξολογία μεγάλη, ὅποτε καταλιμπάνονται τὰ ἀπόστιχα· εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία»· Εὐαγγέλιον· τῶν ἁγίων, 1ης Νοεμ. (Μτθ. ι' 1, 5-8).

2. Ἐνθα τιμῶνται ἐπισημότερον οἱ ἅγιοι, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἰδιαιτέρα ἀκολουθία αὐτῶν, εἴθισται νὰ συμπληρώνεται εἰς τὸν ὄρθρον ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου μετὰ τὰ καθίσματα τῆς 1ης Ἰουλίου, ὅποτε γίνεται εἴσοδος εἰς τὸν ἑσπερινόν, ψάλλονται δὲ καὶ καταβασίαι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» εἰς τὸν ὄρθρον.

3. Ἐνθα τιμᾶται ὁ ὀσιος Δαυὶδ (ἢ ὁ ἱερομάρτυς Ἰάκωβος), ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος, ἡ δὲ τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται.

2. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΑ΄ (Ε΄ ΛΟΥΚΑ). Ἀκινδύνου, Πηγασιού, Ἀφθονίου, Ἐλπιδοφόρου καὶ Ἀνεμποδίστου μαρτύρων († 341-345). Θεοδώρου, Λάμπρου καὶ ἀγνώστου, τῶν ἐν Ἀγρινίῳ νεομαρτύρων († 1786). Ἦχος δ΄, ἔωθινὸν ι΄.

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου 3 εἰς 4, Δόξα, τῶν ἁγίων «Σήμερον ἡ πενταγῆς», Καὶ νῦν, «Ὁ διὰ σέ θεοπάτωρ». Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναίου «Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ», Καὶ νῦν, «Ὡ θαύματος καινοῦ» (Παρακλ., ἦχος β΄, Σαββάτῳ ἑσπέρας). Ἀπολυτίκια «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», Δόξα, «Ἀθλοφόροι Κυρίου», Καὶ νῦν, «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Τὸ ἀπ΄ αἰῶνος», καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἔωθινὸν (ι΄) μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ὥδῃς ὡς συνήθως.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». «Τὴν τιμωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ι΄ ἀναστάσιμον, τὸ τῶν μαρτύρων «Ἀκίνδυνον πηγάζετε» καὶ τὸ θεοτοκίον «Τὴν φύσιν ἀνεκαίνισας».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ι΄ ἔωθινὸν «Μετὰ τὴν εἰς ἄδου κάθοδον», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (γενικαὶ τυπ. διατάξεις §§64-66). Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Τὸ φαιδρὸν», «Ἀθλοφόροι Κυρίου» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος: Κυρ. κα΄ ἐπιστ.,

«Είδότες ὅτι οὐ δικαιούται» (Γαλ. β' 16-20)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ε' Λουκᾶ, «Ἀνθρωπός τις ἦν πλούσιος» (Λκ. ις' 19-31). Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

3. Δευτέρα. Ἀκεψιμᾶ, Ἰωσήφ, Ἀειθαλᾶ μαρτύρων (δ' αἰ.)· ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου. Γεωργίου νέου ἱερομάρτυρος τοῦ Νεαπολίτου († 1797).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κβ' ἐβδ. ἐπιστ. (Κοθασ. β' 13-20).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 29-33).

4. Τρίτη. Ἰωαννικίου ὁσίου τοῦ μεγάλου († 846), Νικάνδρου καὶ Ἐρμαίου ἱερομαρτύρων. Ἰωάννου Βατάτζη τοῦ βασιλέως καὶ ἐλεήμονος, Γεωργίου ὁσίου τοῦ ἐν Δράμα.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κβ' ἐβδ. ἐπιστ. (Κοθασ. β' 20-γ' 3).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 34-41).

5. Τετάρτη. Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης τῶν μαρτύρων (γ' αἰ.). Ἐρμᾶ καὶ Λίνου ἐκ τῶν 70 (α' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κβ' ἐβδ. ἐπιστ. (Κοθασ. γ' 17-δ' 1).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 42-46).

6. Πέμπτη. Παύλου ἀρχιεπισκόπου Κων/πόλεως ὁμολογητοῦ († 350). Λουκᾶ ὁσίου († 800-820), Λεονάρδου ὁσίου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κβ' ἐβδ. ἐπιστ. (Κοθασ. δ' 2-9).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 47-ιβ' 1).

7. Παρασκευή. Τῶν ἐν Μελιτινῇ 33 μαρτύρων (γ' αἰ.), Λαζάρου ὁσίου τοῦ ἐν τῷ Γαλησίῳ ὄρει († 1053).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κβ' ἐβδ. ἐπιστ. (Κοθασ. δ' 10-18).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ' 2-12).

8. Σάββατον. † Σύναξις τῶν ἀρχιστρατήγων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ τῶν λοιπῶν ἀσωμάτων δυνάμεων.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου (τυπικὸν 8ης Νοεμβρίου §§1-3). Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Οἱ στίχοι τῶν ἀποστίχων τοῦ ἔσπερινου· «Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα» καὶ «Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον· Κύριε ὁ Θεός μου, ἐμεγαλύνθης σφόδρα». Τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἀρχαγγέλων εἰς μὲν τὸν ἔσπερινόν καὶ

μετά την μεγ. δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον τῶν ἀγγέλων, Δευτ. α΄ ἐβδ. Μαθ., «Ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε» (Μτθ. ιη΄ 10-20). Κανόνες, ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ οἱ δύο τῶν ταξιαρχῶν μετὰ στίχου «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν». Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Εἶδησις. Οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς τῶν εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», ψαλλόμενοι μέχρι τῆς 20ῆς τοῦ μηνὸς ὡς καταβασίαι, διαφέρουν τῶν συνήθων κατὰ τὰ ἐξῆς σημεία:

Ῥδὴ α΄ «...καὶ ἄσω γηθόμενος ταύτης τὴν εἴσοδον».

Ῥδὴ γ΄ «...πνευματικόν, στερέωσον· κἂν τῇ σεπτῇ εἰσόδῳ σου στεφάνων δόξης ἀξίωσον».

Ῥδὴ ε΄ «Ἐξέστη τὰ σύμπαντα ἐν τῇ σεπτῇ εἰσόδῳ σου· σὺ γάρ, ἀπειρογάμη παρθένε, ἔνδον εἰσηλθες ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ, ὡς περ καθαρῶτατος ναός, πᾶσι τοῖς ὑμνοῦσί σε τὴν εἰρήνην βραβεύουσα».

Ῥδὴ θ΄ «...φύσις γεραίρουσα τὰ ἱερὰ εἰσόδια τῆς θεομητορος...»

Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «Ὁ καθαρῶτατος ναός». Ἀπόστολος: τῶν ἀσωμάτων, 8 Νοεμ., «Εἰ δὲ δι’ ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος» (Ἐβρ. β΄ 2-10)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει» (Λκ. ι΄ 16-21). Κοινωνικὸν «Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα· ἀλληλοῦσα».

9. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΒ΄ (Ζ΄ ΛΟΥΚΑ). Ὁνησιφόρου μάρτυρος (γ΄ -δ΄ αἰ.), Ματρώνης ὁσίας. Θεοκτίστης τῆς Λεσβίας († 889), Νεκταρίου Πενταπόλεως τοῦ ἐν Αἰγίνῃ († 1920). Ἦχος πλ. α΄, ἔωθινὸν ια΄.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Μηναίου 6, Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ ἐρυθρᾷ». Ἀποστιχα τὰ ἀναστάσιμα, μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν. Ἀπολυτίκιον «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, Καὶ νῦν, «Χαῖρε, πύλη Κυρίου».

Τὸ μεσονυκτικόν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθιστα, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον δις (μετὰ τοῦ Δόξα), Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ια´) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ´ καὶ ς´ ᾠδῆς ὡς συνήθως.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου... ταύτης τὴν εἴσοδον» (βλέπε εἴδησιν 8ης Νοεμ.). «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς... τὰ ἱερά εἰσόδια».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ια´ ἀναστάσιμον «Μετὰ τὴν θείαν ἔγερσιν» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ια´ ἑωθινὸν «Φανερῶν ἑαυτόν», Καὶ νῦν, «ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «Τὸν συνάναρχον Λόγον» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ὁ καθαρῶτατος ναός». Ἀπόστολος: Κυρ. κβ´ ἐπιστ., «Ἴδετε πηλίκους ὑμῖν γραμμασιν» (Γαλ. ς´ 11-18). Εὐαγγέλιον: Κυρ. ζ´ Λουκᾶ, «Ἄνθρωπός τις... ᾧ ὄνομα Ἰάϊρος» (Λκ. η´ 41-56). «Ἄξιον ἐστίν». «Αἰνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Σημείωσις. Ἐνθα τιμᾶται ἡ ἁγία Θεοκτίστη ἢ ὁ ἅγιος Νεκτᾶριος, ἡ ἀκολουθία τοῦ τιμωμένου ἁγίου θὰ συμπαλῆ ἐξ ἰδιαίτερας φυλλάδος μετὰ τῆς ἀναστασίμου.

Εἴδησις. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 20ῆς Νοεμβρίου, ἐὰν εορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται μὲν καταβασίαι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου» μετὰ τὴν χαρακτηριστικὴν κατάληξιν «ταύτης τὴν εἴσοδον» (βλέπε εἴδησιν εἰς τὴν 8ην Νοεμβρίου), εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν ὡς ἐπισφραγιστικὸν τὸ κοντάκιον «Ὁ καθαρῶτατος ναός».

10. Δευτέρα. Ὀλυμπᾶ, Τερτίου κ.λπ. ἐκ τῶν 70 (α´ αἰ.). Ὁρέστου μάρτ. τοῦ Τυανέως († 304). Ἀρσενίου ὀσίου τοῦ Καππαδόκου († 1924).

Ἄπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κγ´ ἐβδ. ἐπιστ. (Α´ Θεοσ. α´ 1-5).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. π´ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ´ 13-15, 22-31).

- 11. Τρίτη.** Μηνᾶ (†304), Βίκτωρος (β' αἰ.) καὶ Βικεντίου διακό-
νου (†304) μαρτύρων, Θεοδώρου ὁσ. τοῦ Στουδίτου.

Ἄποστολος: ἡμέρας, Τρ. κγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Θεσ. α' 6-10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ν' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ' 42-48).

- 12. Τετάρτη.** Ἰωάννου τοῦ ἐλεήμονος, πατριάρχου Ἀλεξανδρεί-
ας († 616-620): Νείλου ὁσίου τοῦ μυροβλήτου (ε' αἰ.).

Ἄποστολος: ἡμέρας, Τετ. κγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Θεσ. β' 1-8).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ν' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ' 48-59).

- 13. Πέμπτη.** † Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως
τοῦ Χρυσοστόμου († 407).

Ἡ ἀκολουθία ἐορτάσιμος οὕσα ψάλλεται ἄνευ Παρακλη-
τικῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελα εἰς τὸ
μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου εἰς μὲν τὸν ἐσπε-
ρινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς
Κύριος» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ τὸ θεοτοκίον. Εὐαγγέλιον
ὄρθρου: τοῦ ἱεράρχου, ζήτει τῇ 13ῃ Νοεμ., «*Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν*» (Ἰω. ι' 1-9). Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Ἄνοιξω τὸ στόμα
μου... ταύτης τὴν εἴσοδον*» (βλέπε εἰδησιν 8ης Νοεμ.). Εἰς τὴν
λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «*Ἢ τοῦ στόματός
σου*» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ὁ καθαρῶτατος ναός*».
Ἄποστολος: τοῦ ἱεράρχου, 13 Νοεμ., «*Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν
ἀρχιερεὺς*» (Ἐβρ. ζ' 26-η' 2). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἐγὼ
εἰμι ἡ θύρα*» (Ἰω. ι' 9-16). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

- 14. Παρασκευή.** † Φιλίππου τοῦ ἀποστόλου ἐκ τῶν ιβ' (α' αἰ.).
Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ (†
1340), Κωνσταντίνου νεομάρτυρος τοῦ Ὑδραίου († 1800).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετὰ Παρακλητικῆς κατὰ τὴν ἐν τῷ
Μηναίῳ διάταξιν (Τ.Μ.Ε. 14 Νοεμ. §1), ἢ τοι ἄνευ εἰσόδου εἰς
τὸν ἐσπερινὸν καὶ ἄνευ καταβασίων εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλλὰ
μετὰ δοξολογίας μεγάλης. Τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἀπόστολε ἅγιε
Φίλιππε*» ἐν τῷ ἐσπερινῷ καὶ ἐν τέλει τοῦ ὄρθρου ἅπαξ (ἀλλ'
εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» δις μετὰ τοῦ Δόξα), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Σὲ
τὴν μεσιτεύσασαν*». Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «*Ὁ καθα-
ρῶτατος ναός*». Ἄποστολος τοῦ ἀποστόλου, Κυρ. ι' ἐπιστ.,
«*Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους*» (Α' Κορ. δ' 9-16). Εὐαγγέ-
λιον: «*Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα*» (Ἰω. ι' 9-16).

λιον ὁμοίως, Κυρ. α΄ νηστ., «Ἡθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν» (Ἰω. α΄ 44-52). Κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

15. Σάββατον. Γουρία, Σαμωνᾶ († 299-306) καὶ Ἀβίβου († 222) μαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν.

Ἄρχεται ἡ νηστεία τῶν Χριστουγέννων.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου ψάλλεται μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κγ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Θεοσ. β΄ 1-8).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. π΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ΄ 48-59).

Εἶδησις. Ἐκ τῆς σήμερον ἀρχεται ἡ τεσσαρακοστή πρὸ τῶν Χριστουγέννων (περὶ τῆς νηστείας τῆς περιόδου ταύτης βλέπε σχετικῶς Πηδάλιον, Ἀθῆναι 1982, ὑποσ. εἰς ἐρμηνείαν ξθ΄ ἀποστολικοῦ κανόνος, σελ. 93-94, καὶ Ῥάλλη-Ποτλῆ «Σύνταγμα Ἱ. Κανόνων», τ. Δ΄, σ. 488).

16. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΓ΄. † Ματθαίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ. Ἦχος πλ. β΄, ἑωθινὸν α΄ (τυπικὸν 16ης Νοεμβρίου §§2-3).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ εὐαγγελιστοῦ 3 εἰς 4, Δόξα, «Καλοῦντι Χριστῶ», Καὶ νῦν, «Τίς μὴ μακαρίσει σε». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Ἐκ πυθμένος καρίας», Καὶ νῦν, «Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου». Ἀπολυτικά «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, «Ἀπόστολε ἅγιε», Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».

Τὸ μεσονυκτικόν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Ὁ τὴν εὐλογημένην», καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (α΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ εὐαγγελιστοῦ· ἀπὸ γ΄ ὠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου, εἶτα τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Μηνιαίου· ἀφ΄ ε΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου... ταύτης τὴν εἴσοδον» (βλέπε εἶδησιν 8ης Νοεμ.). «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενής... τὰ ἱερά εισόδια».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ α' ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ εὐαγγελιστοῦ «Τοῦ τελωνείου τὸν ζυγόν» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 «Ἐλαμψας, ἀπόστολε» κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ», β) «Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποιήσιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα», Δόξα, τοῦ ἀποστόλου «Κροτήσωμεν ἐν ἄσμασι», Καὶ νῦν, «Ἐπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἡχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς σ' ὥδης τοῦ ἁγίου].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ Εἴσοδον ἀπολυτικά «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», «Ἀπόστολε ἄγιε» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ὁ καθαρῶτατος ναός».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον ἀποστολικά· Ἀπόστολος: εὐαγγελιστοῦ, Τρ. δ' ἔβδ. ἐπιστ., «Λέγει ἡ γραφή: πᾶς ὁ πιστεύων» (Ῥωμ. ι' 11-ια' 2)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. ε' ἔβδ. Μαθ., «Παράγων ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον» (Μαθ. θ' 9-13).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν». «Εἶδομεν τὸ φῶς»· «Πληρωθήτω»· «Εἶη τὸ ὄνομα» καὶ ἀπόλυσις.

17. Δευτέρα. Γρηγορίου ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας († 270). Γενναδίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως († 471).

Ἄποστολος: ἡμέρας, Δευτ. κδ' ἔβδ. ἐπιστ. (Α' Θεσ. β' 20-γ' 8).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. θ' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιδ' 1, 12-15).

18. Τρίτη. Πλάτωνος μεγαλομάρτυρος. († 306). Ῥωμανοῦ μάρτυρος († 308), Ζακχαίου διακόνου († 307), Ἀναστασίου νεομάρτυρος ἐκ Παραμυθίας († 1743).

Τὰ προσόμοια καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ καταλιμπάνονται ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ καὶ ἂν τύχη σήμερον, διότι

ἐν τῷ Μηναίῳ δὲν ὑπάρχει κανὼν αὐτοῦ. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου Πλάτωνος «Ὁ μάρτυς σου, Κύριε».

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κδ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Θεσ. γ' 9-13).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. θ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιδ' 25-35).

19. Τετάρτη. Ἀβδίου προφήτου (θ' π.Χ. αἰ.), Βαρλαάμ μάρτυρος († 304). Ἡλιοδώρου († 272) καὶ Εὐφημίας μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κδ' ἐβδ. ἐπ. (Α' Θεσ. δ' 1-12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. θ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιε' 1-10).

20. Πέμπτη. Προεόρτια τῶν εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου· Γρηγορίου Δεκαπολίτου († 816) ὀσίου, Πρόκλου Κων/πόλεως († 447).

Σχολαζούσης σήμερον τῆς Παρακλητικῆς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (ὄρα καὶ ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§52-63). Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Εὐφροσύνης σήμερον».

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κδ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Θεσ. δ' 18-ε' 10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. θ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ις' 1-9).

21. Παρασκευή. † ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΜΑΡΙΑΣ (τυπικὸν 21ης Νοεμβρίου §§ 5-7).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Χαρὰν προμνηστεύεται» κοντάκιον «Εὐφροσύνης σήμερον ἢ οἰκουμένη».

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου, ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ἀπόλυσις «Χριστὸς ὁ ἀληθινός... ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου αὐτοῦ μητρὸς, ἧς τὰ Εἰσόδια ἐορτάζομεν...» Εἰς τὸν ὄρθρον [τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «Ἐξηρέυξατο ἡ καρδιά μου»], καταβασίαι «Χριστὸς γεννᾶται». Ἡ θ' ὥδη ἀμφοτέρων τῶν κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων καὶ ὁ εἰρμὸς «[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου...] Μυστήριον ξένον». **Εἰς τὴν λειτουργίαν**, τὰ ἀντίφωνα τῆς ἐορτῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός». Μετὰ τὴν εἴσοδον μόνον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς καὶ τὸ κοντάκιον «Ὁ καθαρώτατος ναός». Τρισάγιον. Ἀπόστολος: τῆς ἐορτῆς, 21 Νοεμ., «Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή» (Ἐβρ. θ' 1-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8 Σεπτ., «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινὰ» (Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28). Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «Ἄγγελοι τὴν εἴσοδον... Ὡς ἐμφύχῳ Θεοῦ». Κοινωνικὸν «Ποτήριον σωτηρίου»· «Ἐἶδομεν τὸ φῶς».

Ἐν τῇ τραπέξῃ κατάλυσις ἰχθύος.

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ σήμερον ἕως τῆς 24ης Δεκεμβρίου, ἐὰν ἐορτάζεται ἄγιος, ψάλλονται καταβασαίαι «Χριστὸς γεννᾶται».

2. Τῇ 22α καὶ τῇ 24ῃ Νοεμβρίου τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου εἰς τὸν ὄρθρον προτάσσεται ὁ α΄ κανὼν τῆς ἐορτῆς, τῇ δὲ 23ῃ ὁ β΄ κανὼν.

3. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 25ης Νοεμβρίου σχολάζει ἡ παρακλητική (πλὴν Κυριακῆς), εἴθισται δὲ εἰς τὰς θ. λειτουργίας τῶν καθημερινῶν νὰ ψάλλωνται τὰ ἀντίφωνα τῆς ἐορτῆς· κοντάκιον ὁμοίως τῆς ἐορτῆς.

22. Σάββατον. Ἀρχίππου, Φιλήμονος, Ὀνησίμου ἀποστόλων Κιλικίας μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῇ († 230). Κλήμεντος καὶ Σισινίου ἱερομαρτύρων.

Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (ὄρα ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§52-63).

Ἀπόστολος: ἀποστόλων, 22 Νοεμ. (Φιλήμ. 1-25).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. θ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ΄ 57-62).

23. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΔ΄ (Θ΄ ΛΟΥΚΑ). Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου († 394), Γρηγορίου Ἀκραγαντίνων. Σισινίου ὁμολογητοῦ (γ΄ αἰ.). Ἦχος βαρῦς· ἑωθινὸν β΄ (τυπικὸν 21ης Νοεμβρίου §§11-13).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἀναστάσιμα 6 καὶ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἐορτῆς (21 Νοεμ.) προσόμοια 3 «Σήμερον πιστοὶ χορεύσωμεν» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τῆς ἐορτῆς «Μετὰ τὸ τεχθῆναί σε» (21 Νοεμ.), Καὶ νῦν, «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, μεθέορτον «Ἐπέλαμψεν ἡμέρα χαρμόσυνος» (23 Νοεμβρίου, εἰς τὸν στίχον). Ἀπολυτικά «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, Καὶ νῦν, «Σήμερον τῆς εὐδοκίας».

Τὸ μεσονυκτικόν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὸ ἀπολυτικίον «Σήμερον τῆς εὐδοκίας».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτικά «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Σήμερον τῆς εὐδοκίας». [Τὸ ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, ἀλλ' ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθέορτα τῆς 23ης Νοεμβρίου, καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (β΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ β΄ τῆς ἑορτῆς· ἀπὸ γ΄ ὠδῆς μεσῶδιον κάθισμα τῆς ἑορτῆς· ἀφ΄ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Χριστὸς γεννᾶται». «Τὴν τιμιωτέραν», «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου... Μυστήριον ξένον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ β΄ ἀναστάσιμον «Τὸν λίθον θεωρήσασαι» καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς (21 Νοεμ.) προσόμοια 4 «Λαμπαδηφόροι παρθένοι» κ.λπ., εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) «Ἄπενεχθήσονται παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς, αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονται σοι», β) «Ἄπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει, ἀχθήσονται εἰς ναὸν βασιλέως», Δόξα, τὸ β΄ ἑωθινὸν «Μετὰ μύρων», Καὶ νῦν, «Ἐπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἐὰν προτιμηθοῦν ἀντίφωνα, ψάλλονται τὰ τῆς ἑορτῆς (βλέπε εἰς τὸ μηναιὸν), μετ΄ ἐφυμνίου εἰς τὸ β΄ «Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς». [Ἐὰν ψαλοῦν τυπικά, εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ ἡ ς΄ ὠδὴ τοῦ β΄ κανόνος τῶν Εἰσοδίων εἰς 4.]

Εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ Εἰσοδὸν ἀπολυτικά «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», «Σήμερον τῆς εὐδοκίας» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ὁ καθαρῶτατος ναός».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. κδ΄ ἐπιστ., «Χριστὸς ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν» (Ἐφεσ. β΄ 14-22)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. θ΄ Λουκᾶ, «Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου» (Λκ. ιβ΄ 16-21).

«Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

24. Δευτέρα. Κλήμεντος ἐπισκόπου Ῥώμης († 101), Πέτρου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας († 311).

Ἄποστολος: ἱερομαρτύρων (Φίλιπ. γ΄ 20-5΄ 3).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ι΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιζ΄ 20-25).

25. Τρίτη. † Ἀπόδοσις τῶν Εἰσοδίων, Αἰκατερίνης τῆς μεγαλομάρτυρος (†313)· Μερκουρίου μεγαλομάρτυρος. (Τυπικὸν 25ης Νοεμβρίου §§14-16.)

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ «*Μακάριος ἀνὴρ*». Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ ἑσπέρια ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, μετὰ τῶν Δόξα, Καὶ νῦν, αὐτῶν. Εἴσοδος κ.λπ.*. Ἀπόστιχα τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς (21ης Νοεμβρίου) «*Χαίρει ὁ οὐρανός*» κ.λπ., Δόξα, τῆς ἁγίας «*Βίον ἄυλον*», Καὶ νῦν, «*Σήμερον τὰ στίφη*». Ἀπολυτίκια «*Σήμερον τῆς εὐδοκίας*», Δόξα, «*Τὴν πανεύφημον νύμφην*», Καὶ νῦν, «*Σήμερον τῆς εὐδοκίας*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτίκια ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν. Τὰ καθίσματα τῶν δύο πρώτων στιχολογιῶν**, καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τῆς ἁγίας· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ μεσώδιον κάθισμα τῆς ἁγίας, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἁγίας καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Χριστὸς γεννᾶται*»· (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ἢ θ' ᾠδὴ τῶν δύο κανόνων τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἀντιστοιχῶν μεγαλυνοαρίων· εἶτα «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου... Μυστήριον ξένον*». Ἐξαποστειλάρια τὸ τῆς ἁγίας καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους, εἰς στίχους 6 (ἦτοι ἀπὸ τοῦ στίχου «*Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα...*»), προσόμοια τῆς ἑορτῆς (21 Νοεμ.) 3 «*Λαμπαδηφόροι παρθένοι*» κ.λπ. (καταλυμπανομένου τοῦ 4ου), καὶ τῆς ἁγίας ἕτερα 3 «*Μνήμην τὴν πανίερον*» κ.λπ., Δόξα, τῆς ἁγίας «*Βίον ἄυλον*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Σήμερον τῷ ναῷ προσάγεται*». Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον τῆς εὐδοκίας*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν. Εἰσοδικὸν «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός*». Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια

* Αἱ σύγχρονοι ἐκδόσεις τῶν Μηναίων εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν προβλέπουσι ἀναγνώσματα τῆς ἁγίας, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον παραθέτουσι καθίσματα διὰ τὸν πολυέλεον καὶ δορίζουσι τὴν τάξιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου (Σαβ. ιζ' ἔβδ. Ματθ., «*Ὁμοιωθὴ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν*» Μτθ. κε' 1-13). Ταῦτα δὲν προβλέπονται ὑπὸ τοῦ Τυπικοῦ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἔχει ἐπικρατήσει ὁμοῦς νὰ λέγονται εἰς τοὺς ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας ναοὺς.

** Βλ. προηγουμένην ὑποσημείωσιν.

«Σήμερον τῆς εὐδοκίας», «Τὴν πανεύφημον νύμφην» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ὁ καθαρῶτατος ναός». Ἀπόστολος: τῆς ἁγίας, Πέμ. ιε' ἔβδ. ἐπιστολῶν, «Πρὸ τοῦ ἔλθειν τὴν πίστιν» (Γαλ. γ' 23-δ' 5). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτ. ιε' ἔβδ. Μαθ., «Ἦκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολὺς» (Μθ. ε' 24-34). Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «Ἄγγελοι τὴν εἴσοδον... Ὡς ἐμπύχῳ Θεοῦ». Κοινωνικὸν «Ποτήριον σωτηρίου». «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Εἶδησις. Ἀπὸ αὐριον μέχρι τῆς 19ης Δεκεμβρίου ἐπανερχεται ἡ χορῆσις τῆς Παρακλητικῆς· ἐὰν δὲ ἐορτάζεται ἅγιος, εἰς τὴν θ. λειτουργίαν μέχρι τῆς 24ης Δεκεμβρίου ψάλλεται ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».

26. Τετάρτη. Ἀλυπίου ὁσίου († ζ' αἰ.), Νίκωνος τοῦ μετανοεῖτε. Στυλιανοῦ Παφλαγόνος, Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ Χιοπολίτου († 1807).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κε' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Θεοσ. β' 1-12).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ι' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιη' 15-17, 26-30).

27. Πέμπτη. Ἰακώβου μεγαλομάρτυρος τοῦ Πέρσου († 421).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κε' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Θεοσ. β' 13-γ' 5).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ι' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιη' 31-34).

28. Παρασκευή. Στεφάνου ὁσίου τοῦ νέου ὁμολογητοῦ († 767), Εἰρηνάρχου μάρτυρος († 303). Τῶν πεντεκαίδεκα μαρτύρων τῶν ἐν Τιβεριουπόλει μαρτυρησάντων (πολιούχων Κυκλῆς).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κε' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Θεοσ. γ' 6-18).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ι' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιθ' 12-28).

29. Σάββατον. Παραμόνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 370 μαρτύρων († 250)· Διονυσίου ἐπισκόπου Κορίνθου ἱερομάρτυρος.

Ἀκολουθία Σαββάτου μετὰ «Ἀλληλοῦια» (βλ. ἔμπροσθεν §§45-51).
Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κε' ἔβδ. ἐπιστ. (Γαῆ. α' 3-10).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ι' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ι' 19-21).

30. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΕ'. † Ἀνδρέου ἀποστόλου τοῦ Πρωτοκλήτου, πολιούχου Πατρῶν. Φρουμεντίου ἐπισκόπου Ἰνδίας (Αἰθιοπίας) († 380), Ἀλεξάνδρου Μηθύμνης. Ἦχος πλ. δ', ἑωθινὸν γ' (τυπικὸν 30ῆς Νοεμ. §§4-6).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε» κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα στιχηρὰ 6 καὶ τοῦ ἀποστόλου προσόμοια 3 «*Ὁ τῷ Προδρόμου φατί*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, «*Τὴν τῶν ἰχθύων ἄγραν*», Καὶ νῦν, «*Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν*». Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Μηναίου. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ἀποστόλου «*Τὸν συναίμονα Πέτρου*», Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ προεόρτιον «*Ἰωσήφ, εἶπέ ἡμῖν*». Ἀπολυτίκια «*Ἐξ ὕψους*», Δόξα, «*Ὡς τῶν ἀποστόλων*», Καὶ νῦν, «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τοῦ πρωτοκλήτου ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστί*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Ὡς τῶν ἀποστόλων*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῆς α' στιχολογίας (ἀλλ' εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «*Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς*»)· εἶτα τὰ ἀναστάσιμα τῆς β' στιχολογίας μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν· εἶτα τὸ α' κάθισμα τοῦ ἀποστόλου «*Ὡς θεῖον μαθητήν*», Δόξα, τὸ διὰ τὸν πολυέλεον «*Τὸν ἀπόστολον πάντες*», Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «*Τῶν ἐν σοὶ τὰς ἐλπίδας*». Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (γ') μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ τοῦ ἀποστόλου· ἀπὸ γ' ὦδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου (χῦμα) καὶ ψάλλονται τὰ μεσῶδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἀποστόλου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Χριστὸς γεννᾶται*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου...]* Μυστήριον ξένον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» (κ.λπ.), τὸ γ' ἀναστάσιμον, τὰ τοῦ ἀποστόλου «*Ὁ Λόγος ὁ προάναρχος*», «*Τοῦ Πέτρου τὸν συναίμονα*» καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἀποστόλου προσόμοια 4 «*Βηθσαϊδὰ νῦν ἀγάλλου*» κ.λπ., εἰς στί-

χους τὰ δύο τελευταῖα α) «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγ-
γος αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα
αὐτοῦ», β) «Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποιήσιν δὲ
χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα», Δόξα, τοῦ ἀποστόλου
«Τὸν κήρυκα τῆς πίστεως», Καὶ νῦν, «Υπερευλογημένη». Δο-
ξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον
σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μα-
καρισμῶν] (γενικαί τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, ἀπολυτικά «Ἐξ ὕψους κατήλθες»,
«Ὡς τῶν ἀποστόλων» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἡ παρθένος
σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον ἀπο-
στολικά (τῆς 30ῆς Νοεμ.)· Ἀπόστολος: τοῦ Πρωτοκλήτου,
Κυρ. ι' ἐπιστ., «Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους» (Α' Κορ. δ'
9-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 30 Νοεμ., «Εἰστήκει ὁ Ἰωάννης
καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο» (Ἰω. α' 35-52).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε»,
καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

ΜΗΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 9 καὶ ἡ νύξ ὥρας 15

1. Δευτέρα. Ναούμ τοῦ προφήτου (700 π.Χ.). Φιλαρέτου τοῦ ἐλεήμονος († 792), Θεοκλήτου ἀρχιεπ. Λακεδαιμονίας.

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Ἄποστολος: ἡμέρας, Δευτ. κς' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. α' 1-7).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ια' ἐβδ. Λουκά (Λκ. ιθ' 37-44).

2. Τρίτη. Ἀββακούμ προφήτου (700 π.Χ.). Θεοφίλου ὁσίου († 251), Μυρόπης μάρτυρος (δ' αἰ.).

Ἄποστολος: ἡμέρας, Τρ. κς' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. α' 8-14).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ια' ἐβδ. Λουκά (Λκ. ιθ' 45-48).

3. Τετάρτη. Σοφονίου προφήτου (665-605 π.Χ.). Ἄγγελῆ νεομάρτυρος τοῦ Ἀργείου τοῦ ἐν Χίῳ ἀθλήσαντος († 1813).

Ἄποστολος: ἡμέρας, Τετ. κς' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. α' 18-20, β' 8-15).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ια' ἐβδ. Λουκά (Λκ. κ' 1-8).

4. Πέμπτη. Βαρβάρας μεγαλομάρτυρος († 306), Ἰωάννου ὁσίου τοῦ Δαμασκηνοῦ († 760). Σεραφεῖμ Φαναρίου ἱερομ. († 1601).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰς τὸν ἐσπερινὸν μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων, Καὶ νῦν, «*Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ ὁσίου...*» Ἀπολυτίκια, «*Βαρβάραν τὴν ἁγίαν*», Δόξα, «*Ὁρθοδοξίας ὁδηγέ*», Καὶ νῦν, «*Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς*». Εἰς τὸν ὄρθρον κανόνες, ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ ἐν τῷ Μηναίῳ κοινὸς τῶν ἁγίων. Καταβασίαι οἱ εἰρμολογιοὶ «*Χριστὸς γεννᾶται*». Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λό-*

γον». Ἀπόστολος: τῆς ἁγίας, Πέμ. ιε' ἔβδ. ἐπιστ., «Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν» (Γαλ. γ' 23-δ' 5). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτ. ιε' Ματθ., «Ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολὺς» (Μρ. ε' 24-34). Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

Σημείωσις. Ὅπου ἐορτάζεται ἐπισημότερον ἡ ἁγία Βαρβάρα, ἡ ἀκολουθία αὐτῆς ψάλλεται ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος. Ἐν τῷ ὄρθρῳ, Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας, Σαβ. ιζ' ἔβδ. Ματθ., «Ὁμοιωθή ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» (Μτθ. κε' 1-13).

5. Παρασκευή. † Σάββα ὀσίου τοῦ ἡγιασμένου († 532). Διογέ-
νους μάρτυρος.

«Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη ἐν τῷ Μη-
ναίῳ» (Τ.Μ.Ε. 5 Δεκ. §1). Εἰς τὸν ἔσπερινόν, τὰ 3 ἑσπέρια
προσόμοια εἰς 6. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτι-
κόν. Τὸ ἀπολυτίκιον «*Ταῖς τῶν δακρῶν σου ῥοαῖς*», εἰς μὲν
τὸν ἔσπερινόν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ
τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δῖς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ τὸ θεοτοκίον «*Ὁ
δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς*». Εἰς τὸν ὄρθρον κανόνες, ὁ τῆς Θεοτόκου
«*Πολλοῖς συνεχόμενος*» καὶ ὁ τοῦ ὀσίου· καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ
«*Χριστὸς γεννᾶται*». Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «*Ἡ παρ-
θένος σήμερον τὸν προαιώνιον*». Ἀπόστολος –μετὰ προκειμέ-
νου τοῦ μηνολογίου– τοῦ ὀσίου, Σαβ. κζ' ἔβδ. ἐπιστ., «*Ὁ καρ-
πὸς τοῦ Πνεύματος*» (Γαλ. ε' 22 - ς' 2). Εὐαγγέλιον ὁμοίως,
Πέμ. δ' ἔβδ. Ματθ., «*Πάντα μοι παρεδόθη*» (Μτθ. ια' 27-30).
Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

6. Σάββατον. † Νικολάου ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας
τοῦ θαυματουργοῦ († 330).

Ἡ ἐορτάσιμος ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ ἄνευ Παρα-
κλητικῆς (τυπικὸν βῆς Δεκ. §§1-3). Εἰς τὸν ἔσπερινόν τὰ 4
ἑσπέρια προσόμοια εἰς 6. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ με-
σονυκτικόν, ὡς εἴθισται. Τὸ ἀπολυτίκιον «*Κανόνα πίστεως*»
εἰς μὲν τὸν ἔσπερινόν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ,
εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δῖς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον
«*Τὸ ἀπ' αἰῶνος*». Εἰς τὸν ὄρθρον οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ κανόνες
(μετὰ τῶν εἰρμῶν τοῦ α'). Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Χριστὸς
γεννᾶται*». Μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν αἰνῶν, Καὶ νῦν, «*Μακα-*

ρίζομέν σε» (Παρακλ., ἦχος πλ. α', Δευτ. ἐσπέρας). Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*». Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου, 6 Δεκ., «*Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν*» (Ἑβρ. ιγ' 17-21). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ*» (Λκ. ς' 17-23). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

7. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΣ' (Γ' ΛΟΥΚΑ). Ἀμβροσίου ἐπισκόπου Μεδιολάνων († 397). Ἀθηνοδώρου μάρτυρος. Ἦχος α', ἑωθινὸν δ'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Κανόνα πίστεως*»· κοντάκιον «*Ἐν τοῖς Μύροις, ἄγιε*».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὴν παγκόσμιον δόξαν*». Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν. Ἀπολυτίκια «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι*».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον δις (μετὰ τοῦ Δόξα) καὶ τὸ θεοτοκίον. [Τὸ ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ') μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' ὧδῆς τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ' ς' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «*Χριστὸς γεννᾶται*»· «*Τὴν τιμωτέραν*», «*Μεγάλυνον ψυχὴ μου... Μυστήριον ξένον*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ δ' ἀναστάσιμον «*Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράψαντες*» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ δ' ἑωθινὸν «*Ὁρθρος ἦν βαθύς*», Καὶ νῦν, «*Ἐπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «*Τοῦ λίθου*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προ-*

αιώνιον Λόγον». Ἀπόστολος: Κυρ. κς' ἐπιστ., «Ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε» (Ἐφεσ. ε' 8-19). Εὐαγγέλιον: Κυρ. ι' Λουκᾶ, «Ἦν διδάσκων ὁ Ἰησοῦς ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν» (Λκ. ιγ' 10-17). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

- 8. Δευτέρα.** Προεόρτια τῆς συλλήψεως τῆς ἁγίας Ἄννης, Παταπίου ὀσίου (η' αἰ.). Σωσθένους, Ἀπολλώ, Τυχηκοῦ κ.λπ. ἐκ τῶν 70 (α' αἰ.). Παρθενίου ὀσίου τοῦ ἐν Χίῳ.

Ἄποστολος: ἡμέρας, Δευτ. κζ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. ε' 1-10).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιβ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ' 27-44).

- 9. Τρίτη.** Ἡ σύλληψις τῆς ἁγίας Ἄννης τῆς μητρὸς τῆς Θεοτόκου· ἀνάμνησις τῶν ἐγκαινίων τοῦ ἐν Κύπρῳ ἱ. ναοῦ τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου (ἐν ἔτει 1091). Ἄννης τῆς μητρὸς Σαμουὴλ τοῦ προφήτου (1160 π.Χ.).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου, ἐορτάσιμος οὔσα, ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἐσπερινὸν γίνεται εἴσοδος. Εἰς τὸν ὄρθρον (ἄνευ πολυελέου) τὰ καθίσματα τῆς α' στιχολογίας ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, εἶτα τὸ τῆς β' στιχολ. «Ἀδάμ, ἀνακαινίσθητι» (ἄπαξ), Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἀναβόησον, Δαβὶδ»· καταβασίαι οἱ εἰρμὸι «Χριστὸς γεννᾶται». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον τῆς ἁγίας «Ἐορτάζει σήμερον»· Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τῆς 4ης Δεκ.– τῆς ἁγίας, 23 Σεπτ., «Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν» (Γαλ. δ' 22-27). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. ς' ἐβδ. Λουκᾶ, «Οὐδεὶς λύχνον ἄψας» (Λκ. η' 16-21)· κοινωνικὸν «Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι».

- 10. Τετάρτη.** Μηνᾶ τοῦ καλλικελάδου τοῦ Ἀθηναίου (γ' αἰ.), Ἐρμογένους, Εὐγράφου μαρτύρων.

Ἄποστολος: ἡμέρας, Τετ. κζ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. ε' 22-ς' 11).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιβ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. κα' 5-8, 10-11, 20-24).

- 11. Πέμπτη.** Δανιὴλ ὀσίου τοῦ στυλίτου. Λουκᾶ τοῦ νέου († 980).

Ἄποστολος: ἡμέρας, Πέμ. κζ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. ς' 17-21).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιβ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. κα' 28-33).

- 12. Παρασκευή.** † Σπυριδῶνος Τριμυθοῦντος τοῦ θαυματουργοῦ († 348). Ἰωάννου ὀσίου, ἐπισκόπου Ζιχνῶν († 1333).

«Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη ἐν τῷ Μηναίῳ» (Τ.Μ.Ε. 12 Δεκ. §1). Τὰ διὰ τὴν λιτὴν σιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν, ὡς εἴθισται. Τὸ ἀπολυτίκιον «*Τῆς συνόδου τῆς πρώτης*» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «*Τοῦ Γαβριήλ*». Εὐαγγέλιον ὄρθρου: τοῦ ἱεράρχου, Νοεμ. 13, «*Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν*» (Ἰω. ι' 1-9). Κανόνες, ὁ τῆς Θεοτόκου (τῆς μικρᾶς Παρακλήσεως) καὶ ὁ τοῦ ἱεράρχου. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Χριστὸς γεννᾶται*». Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*». Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου, Κυρ. κς' ἐπιστ., «*Ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε*» (Ἐφεσ. ε' 8-19). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Νοεμ. 13, «*Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα*» (Ἰω. ι' 9-16). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

13. Σάββατον. Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Εὐγενίου, Μαρδαρίου καὶ Ὁρέστου τῶν μαρτύρων (δ' αἰ.). Λουκίας μάρτυρος († 304).

Ἀκολουθία Σαββάτου μετὰ «*Θεὸς Κύριος*» (βλ. ἔμπροσθεν §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κζ' ἐβδ. ἐπιστ. (Γαλ. ε' 25-ς' 2).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιβ' ἐβδ. Λουκά (Λκ. ιγ' 19-29).

14. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΖ' (ΙΑ' ΛΟΥΚΑ). «*Τῶν ἁγίων προπατόρων*». Θύρσου, Ἀπολλωνίου, Ἀρριανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων († 286-287). Ἦχος β', ἑωθινὸν ε' (τυπικὸν Κυριακῆς ἁγίων προπατόρων §§1-3).

Τὴν ἀκολουθίαν τῶν προπατόρων ζῆτει μετὰ τὴν 10ην Δεκεμβρ.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε*» κοντάκιον «*Φωστὴρ ἐφάνης*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 6 καὶ τῶν προπατόρων 4, Δόξα, «*Τοὺς πρὸ τοῦ νόμου πατέρας*», Καὶ νῦν, «*Παρηλθεν ἡ σκιά*». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «*Τῶν προπατόρων τὸ σύστημα*», Καὶ νῦν, «*Ἀσπύρωσ ἐκ θεοῦ Πνεύματος*». Ἀπολυτίκια «*Ὅτε κατήλθες*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας*».

Τὸ μεσονυκτικόν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια «Ὅτε κατῆλθες», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας». [Τὸ ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν», καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ε΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν προπατόρων «Πατράσιν αἶνον προσάξωμεν»· ἀπὸ γ΄ ὠδῆς ἡ ὑπακοή «Εἰς δρόσον τοῖς παισὶ» καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου ἀφ΄ ς΄ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῶν προπατόρων, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυρ. τῶν προπατόρων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «Χριστὸς γεννᾶται». «Τὴν τιμιωτέραν», «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου... Μυστήριον ξένον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ε΄ ἀναστάσιμον, καὶ τὰ δύο τῶν προπατόρων μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν.

Εἰς τοὺς Αἴνοὺς ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν προπατόρων προσόμοια 3 εἰς 4 –μετὰ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τῶν προπατόρων «Δεῦτε ἅπαντες πιστῶς», Καὶ νῦν, «Ἐπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (γενικαὶ τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕἰΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Ὅτε κατῆλθες», «Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς Κυρ. τῶν προπατόρων· Ἀπόστολος: προεόρτιος, Κυρ. κθ΄ ἐπιστολῶν, «Ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῆ» (Κολ. γ΄ 4-11)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ια΄ Λουκᾶ, «Ἀνθρώπος τις ἐποίησε δεῖπνον» (Λκ. ιδ΄ 16-24, Μτθ. κβ΄ 14).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

15. Δευτέρα. Ἐλευθερίου ἱερομάρτυρος καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἀνθίας (β' αἰ.).

«Εἰ τύχοι ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ πλὴν Κυριακῆς, ἢ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν» (Τ.Μ.Ε., 15 Δεκ. §1), ἢ τοι μετὰ Παρακλητικῆς, ἄνευ εισόδου εἰς τὸν ἔσπερινόν καὶ ἄνευ καταβασίων εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλλὰ μετὰ δοξολογίας μεγάλης. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*»: Ἀπόστολος: τοῦ ἱερομάρτυρος, 15 Δεκ., «*Μὴ ἐπαισχυνθῆς τὸ μαρτύριον*» (Β' Τιμ. α' 8-18)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. α' ἔβδ. νηστ., «*Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασιν*» (Ματθ. β' 23-γ' 5)· κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

Σημείωσις. Εἰς τοὺς γεραίροντας τὸν ἅγιον Ἐλευθέριον ναοὺς ἢ ἐορτάσιμος αὐτοῦ ἀκολουθία ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος, συμφώνως μὲ τὴν ἐν αὐτῇ τυπικῇ διάταξιν.

16. Τρίτη. Ἀγγαίου προφήτου (500 π.Χ.). Θεοφανοῦς βασιλείσης († 894), Μοδέστου ἀρχιεπ. Ἱεροσολύμων († 634).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κη' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Τιμ. γ' 16-δ' 4).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιγ' ἔβδ. Λουκά (Ματθ. ν' 22-26).

Σημείωσις. Εἰς τοὺς γεραίροντας τὸν ἅγιον Μόδεστον ναοὺς ἢ ἐορτάσιμος αὐτοῦ ἀκολουθία ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς· ἡ δὲ τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται (ψαλλομένη ἐν τοῖς ἀποδείπνοις).

17. Τετάρτη. Δανιὴλ τοῦ προφήτου (560 π.Χ.) καὶ τῶν ἁγίων τριῶν παίδων Ἀνανίου, Ἄζαρίου καὶ Μισαήλ. Διονυσίου Αἰγίνης τοῦ θαυματουργοῦ († 1624) τοῦ ἐν Ζακύνθῳ.

Ἀπόστολος: προφήτου, Κυριακῆς ἁγ. Πάντων (Ἐβρ. ια' 33-ιβ' 2).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιγ' ἔβδ. Λουκά (Ματθ. ν' 30-34).

Σημείωσις. Εἰς τοὺς γεραίροντας τὸν ἅγιον Διονύσιον ναοὺς ψάλλεται ἢ ἐορτάσιμος αὐτοῦ ἀκολουθία, ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ τὸ προεόρτιον κοντάκιον καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἱεράρχου, ἃ ζήτηι Νοεμβρίου 13ῃ. Ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ προφήτου καὶ τῶν τριῶν νέων καταλιμπάνεται.

18. Πέμπτη. Σεβαστιανοῦ, Ζωῆς κ.λπ. μαρτύρων († 287).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κη' ἔβδ. ἐπιστ. (Τίτ. α' 5-14).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιγ' ἔβδ. Λουκά (Ματθ. θ' 10-15).

19. Παρασκευή. Βονιφατίου μάρτυρος († 290). Ἄρως († 308), Εὐτυχίου καὶ Θεσσαλονίκης μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κη' ἑβδομ. ἐπιστ. (Τίτ. α' 15-β' 10).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιγ' ἑβδομ. Λουκᾶ (Μρ. θ' 33-41).

20. Σάββατον. Προεόρτια τῶν Χριστουγέννων. Ἰγνατίου ἱερομάρτυρος τοῦ Θεοφόρου († 107). Φιλογονίου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας († 323), Ἰωάννου νεομάρτυρος ἐκ Θάσου († 1652).

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ σήμερον ἡ Παρακλητικὴ σχολάζει μέχρι τῆς 14ης Ἰανουαρίου, πλὴν τῶν Κυριακῶν. Διὰ δὲ τὰς ἀκολουθίας τῶν προεορτιῶν καὶ μεθεόρων καθημερινῶν βλέπε ἔμπροσθεν, εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§52-63).

2. Εἰς τοὺς ἑσπερινούς τῶν προεορτιῶν καθημερινῶν ψάλλονται μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» οἱ διὰ τὰ ἀπόδειπνα κανόνες τοῦ Μηναίου (Τ.Μ.Ε. Δεκ. 25 §23), μεθ' οὓς λέγεται τὸ τρισάγιον.

3. Ἔως τῆς 24ης Δεκεμβρίου, ὅπου ἐν ψαλῆ ἑόρτιος ἀκολουθία, ψάλλονται καταβασίαι «Χριστὸς γεννάται», εἰς δὲ τὴν θ. λειτουργίαν (καὶ εἰς τὰς ὥρας μετὰ τὸ τρισάγιον) τὸ κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου· μετὰ δὲ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» ψάλλεται τὸ τριώδιον «Ἡ ἀπόρητος Λόγου Θεοῦ κατάβασις». Εἰς τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασιῶν, ἀλλ' ἀπὸ γ', ς', η' καὶ θ' ὧδης οἱ εἰρμοὶ τῶν ὧδῶν αὐτῶν· ἄνευ δοξολογίας μεγάλης. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοινωρικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

Ἀπόστολος: Σαβ. πρὸ Χριστοῦ γεννήσεως, Σαβ. κς' ἑβδ. ἐπιστ. (Γαλ. γ' 8-12).
Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. ιβ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιγ' 19-29).

21. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ. «Μνήμη πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος Θεῶ εὐαρεστησάντων ἀπὸ Ἀδὰμ ἄχρις Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου· ὁμοίως καὶ τῶν προφητῶν καὶ προφητίδων, ἐξαιρέτως δὲ τοῦ προφήτου Δανιὴλ (560 π.Χ.) καὶ τῶν ἁγίων τριῶν παιδῶν». Ἰουλιανῆς καὶ τῶν σὺν αὐτῇ 500 μαρτύρων († 304). Θεμιστοκλέους μάρτυρος († 251). Ἦχος γ', ἑωθινὸν ς' (τυπικὸν Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, περ. β' §§4-6).

Τὴν ἀκολουθίαν τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως ζήτηε ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τὴν 17ην Δεκεμβρίου.

Εἰς τὴν θ'. «Ἐτοιμάζου, Βηθλεέμ», Δόξα, «Καὶ τρόπων μέτοχος»· κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἀναστάσιμα 4, προεόρτια 3 «Παρθένε πανάμωμε Θεοῦ» κ.λπ. καὶ τῶν πατέρων 3 «Τὰ τῶν πατέρων σήμερον πιστοί» κ.λπ., Δόξα, «Δανιὴλ ἀνὴρ ἐπιθυμῶν», Καὶ νῦν, «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν».

Εἰσοδος, «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀναγνώσματα τῆς Κυριακῆς.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Χαίρετε, προφηταί τῆς ἡμέρας», Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον «Ἴδου καιρὸς ἤγγικεν».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως», Καὶ νῦν, «Ἐτοιμάζου, Βηθλεέμ».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ διὰ τὴν λιτὴν «Βολίδες ἀστράπτοντες», Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον «Ἄκουε, οὐρανέ»· τὰ «Ἄξιον ἔστιν»· ἀπολυτίκιον «Ἐτοιμάζου, Βηθλεέμ».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ ἀνά δύο ἀναστάσιμα, εἰς δὲ τὸ Καὶ νῦν αὐτῶν ἀντὶ θεοτοκίων ἀνά ἓν προεόρτιον [«Ὁ ἀπρόσιτος Θεός», «Θαῦμα παράδοξον», (21ης Δεκ.)]. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (ς') μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ μόνον ὁ τῶν πατέρων «Κύματι θαλάσσης», μετὰ δὲ τὸν εἰρμόν ἐκάστης ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον μετὰ στίχον «Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε», τὰ ἐπόμενα μετὰ στίχον «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ», καὶ εἰς τὰ δύο τελευταῖα Δόξα, Καὶ νῦν ἀπὸ γ' ᾠδῆς ἡ ὑπακοή «Ἄγγελος παιδῶν ἐδρόσισε» καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου χῦμα· ἀφ' ἧς τὸ προεόρτιον τῆς Κυριακῆς κοντάκιον «Εὐφραίνου, Βηθλεέμ» μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ «Τῆς σῆς, παρθένε, κησέως», τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς πρὸ τῶν Χριστουγέννων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου...] Μυστήριον ξένον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ζ' ἀναστάσιμον «Δεικνύων ὅτι ἄνθρωπος», τὸ τῶν πατέρων «Πατριαρχῶν οἱ πρόκριτοι» καὶ τὸ προεόρτιον «Εὐφραίνου, Βηθλεέμ».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν πατέρων προσόμοια 3 «Ἄρόν σου τὴν φωνήν» κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, «Τῶν νομικῶν διδασκάλων», Καὶ νῦν, «Ἵπερευλογημένην». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἦ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 ἀναστάσιμα τροπάρια τοῦ ἡχου καὶ 4 ἐκ τῆς ζ' ὥδῆς τοῦ κανόνος τῶν πατέρων].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Εὐφραινέσθω», «Ἐτοιμάζου, Βηθλεέμ», «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ εἰδικὰ τῆς Κυριακῆς· Ἀπόστολος: Κυρ. πρὸ τῶν Χριστουγέννων, «Πίστει παρώκησεν Ἀβραάμ» (Ἐβρ. α' 9-10, 32-40)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Μτθ. α' 1-25).

Εἰς τὸ Ἑξαίρετως «Ἄξιον ἐστίν». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε», «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

22. Δευτέρα. Ἀναστασίας μεγαλομάρτυρος τῆς φαρμακολυτρίας († 304). Χρυσογόνου καὶ Θεοδότης μαρτύρων.

Ὁ ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τὸν Αἰγόκερω. Ἀρχὴ τοῦ χειμῶνος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κθ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ἐβρ. γ' 5-11, 17-19).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιδ' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. θ' 42-ί' 1).

23. Τρίτη. Τῶν ἐν Κρήτῃ δέκα μαρτύρων († γ' αἰ.). Τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας, ἥτοι τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ Σοφίας ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κθ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ἐβρ. δ' 1-13).

Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Τρ. ιδ' Λουκᾶ (Μρ. ι' 2-12).

24. Τετάρτη. Εὐγενίας ὁσιομάρτυρος († 262) καὶ Φιλίππου μάρτυρος τοῦ πατρὸς αὐτῆς, Βασίλλας καὶ Ἀχαικοῦ μαρτύρων.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*» συνάπτεται ὁ κανὼν τοῦ ἀποδείπνου «*Ἄρχων ἐξ Ἰούδα*» (μετὰ τῶν εἰρημῶν αὐτοῦ). Εἶτα τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἀπεγράφετο ποτέ*» (ἄπαξ), ἡ ἔκτενης (ὡς μὴ γενομένης εἰσόδου) καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἀπεγράφετο ποτέ*» δις (μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν), ἡ δὲ λοιπὴ ἀκολουθία ἄνευ καταβασίων, ἀλλὰ μόνον οἱ εἰρμοὶ τῆς γ' καὶ τῆς ς' ᾠδῆς εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· εἰς τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» ὁ εἰρμὸς τῆς η' ᾠδῆς «*Τὸν ἐν καμίνῳ*»· «*Τὴν τιμωτέραν*», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς «*Ἀνάρχου γεννήτορος*» καὶ τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*»· εἰς τὰ ἑξαποστειλάρια καὶ τοὺς αἶνους, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· «*Σοὶ δόξα πρέπει*» καὶ ἡ δοξολογία χῦμα· εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶν ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· «*Ἀγαθὸν τὸ ἔξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἀπεγράφετο ποτέ*» καὶ ἡ (μεγ.) ἀπόλυσις. Ἐν συνεχείᾳ ψάλλονται αἱ

Μεγάλοι ὥραι (τυπικὸν 25ης Δεκεμβρίου, περίπτωσις α' §§2-5). Εἰς τὴν α' ὥραν «*Εὐλογητὸς ὁ Θεός*», [*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*], «*Βασιλεῦ οὐράνιε*»,] τρισάγιον κ.λπ., αἱ δὲ λοιπαὶ ὥραι ἄρχονται ἀπὸ τοῦ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*», καθὼς ἐπισυνάπτονται εὐθὺς μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς προηγουμένης ὥρας. Ἡ ἀκολουθία αὐτῶν ὡς ἔχει εἰς τὸ Μηναῖον. Ἐν ᾧ ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῆς γ', τῆς ς' καὶ τῆς θ' ὥρας, ὁ διάκονος (ἢ ὁ ἱερεὺς φέρων ἐπιτραχήλιον καὶ φελώνιον) θυμιᾷ τὸν ναὸν καὶ τὸν λαὸν μετὰ θυμιατοῦ (κατζίου).

Ὁρα θ'. Μετὰ τὰ δύο πρῶτα ἰδιόμελα τῆς ὥρας ὁ α' χορὸς ψάλλει Δόξα Πατρὶ, ὁ β' Καὶ νῦν, καὶ ὁ κανονάρχης ἰστάμενος εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ἀναγινώσκει –κατὰ στίχον– «*εὐλαβῶς καὶ κατὰ τὸ ὕφος τοῦ Εὐαγγελίου*» τὸ ἰδιόμελον «*Σήμερον γεννᾶται ἐκ Παρθένου*», ὡς εἴθισται· εἶτα οἱ χοροὶ ψάλλουν τοῦτο ἐναλλάξ κατὰ στίχον, μεθ' ὃ ἡ Προφητεία, ὁ Ἀπόστολος, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὰ λοιπά. Μετὰ τὴν εὐχὴν «*Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ*» [συνήθως παραλείπονται ἐν ταῖς ἐνορίας τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοί, καὶ] λέγεται εὐθὺς ἡ (μικρὰ) ἀπόλυσις. Ἐν συνεχείᾳ

Ὁ μέγας ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων μετὰ τῆς θ. λειτουργίας τοῦ μεγάλου Βασιλείου.

«Εὐλογημένη», ὁ προοιμιακός, ἡ μεγάλη συναπτή.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς 4 «Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ» κ.τ.λ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, «Αὐγούστου μοναρχήσαντος ἐπὶ τῆς γῆς».

ΕΙΣΟΔΟΣ μετὰ Εὐαγγελίου, «Φῶς ἴλαρόν», καὶ εὐθὺς τὰ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Τὸ α' ἀνάγνωσμα «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός· εἶτα ὁ α' χορὸς τὸ τροπάριον «Λαθὼν ἐτέχθης», τοῦ ὁποίου τὸ ἀκροτελεύτιον «Καὶ μάγους σοι προσήνεγκε» ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ πς' (86ου) ψαλμοῦ, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ α' χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον «Λαθὼν ἐτέχθης» ὁλόκληρον. Εἶτα τὸ ζ' ἀνάγνωσμα «Παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν»· μετ' αὐτὸ ὁ β' χορὸς τὸ τροπάριον «Ἀνέτειλας, Χριστέ, ἐκ παρθένου», τὸ ἀκροτελεύτιον τοῦ ὁποίου «Μάγους ὁδηγήσας» ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ ἑβ' (92ου) ψαλμοῦ, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ β' χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον «Ἀνέτειλας, Χριστέ» ὁλόκληρον. Εἶτα τὸ η' ἀνάγνωσμα «Προσέθετο Κύριος», μεθ' ὃ «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν», «Ὅτι ἄγιος εἶ, ὁ Θεός» καὶ τὸ τρισάγιον. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· Ἀπόστολος: τοῦ ἑσπερινοῦ, Σαβ. α' ἔβδ. νηστ., «Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως» (Ἐβρ. α' 1-12)· Εὐαγγέλιον: τῆς γ' ὥρας, «Ἐξῆλθε δόγμα» (Λκ. β' 1-20).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς». Ἀπόλυσις «Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

25. Πέμπτη. † Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς (παραλειπομένων τῶν στίχων Δόξα, Καὶ νῦν πρὸ τῶν δύο τελευταίων ἰδιομέλων) καὶ ἐν συνεχείᾳ τὰ 3 ἰδιόμελα τοῦ στίχου τοῦ ἑσπερινοῦ «Μέγα καὶ παράδοξον» κ.λπ., ἄνευ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων, Δόξα, «Εὐφράνθητι, Ἰε-

ρουσαλήμ», Καὶ νῦν, «Σηλαίω παρώκησας», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» τρίς. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «*Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου*».]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ τῆς ἑορτῆς κατὰ σειράν· τὸ α΄ ἀντίφωνον τοῦ δ΄ ἤχου, τὸ προκείμενον, Εὐαγγέλιον ὄρθρου, ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτῶν («*ἄνευ σίχων*»), Δόξα, Καὶ νῦν εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ὠδῆς τοῦ β΄ κανόνος· ἀπὸ γ΄ ὠδῆς ἡ ὑπακοή «*Τὴν ἀπαρχὴν τῶν ἐθνῶν*» χῦμα· ἀφ΄ ε΄ ὠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ διπλαῖ οἱ εἰρμοὶ «*Χριστὸς γεννᾶται*» καὶ «*Ἔσωσε λαόν*»· (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*), ψάλλονται οἱ εἰρμοὶ καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ΄ ὠδῆς τῶν δύο κανόνων μὲ τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ μεγαλυνάρια τῆς ἑορτῆς· εἶτα οἱ δύο εἰρμοὶ μετὰ τῶν ἀντιστοίχων μεγαλυναρίων «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν... Μυστήριον ξένον*» καὶ «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν λυτρωσαμένην... Στέργειν μὲν ἡμᾶς*».

Τὸ ἐξαποστειλᾶριον ἐκ τρίτου, εἰς τοὺς αἶνους τὰ στιχηρὰ τοῦ Μηναίου, δοξολογία μεγάλη, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφρμνίων αὐτῶν.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «*Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἐωσφόρου ἐγέννησά σε ὦμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐκ παρθένου τεχθεὶς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλουία*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίπτει*». Ἄντι τρισαγίου «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ, 25 Δεκ., «*Ὅτε ἦλθε τὸ πλῆρωμα τοῦ χρόνου*» (Γαλ. δ΄ 4-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 25 Δεκ., «*Τοῦ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεέμ*» (Μτθ. β΄ 1-12).

Καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου... Μυστήριον ξένον*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἀλληλοῦια*» ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς*, «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» ἅπαξ. Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἔσπερινόν.

Σημείωσις. Ἀπὸ τῆς σήμερον ἕως τῆς 4ης Ἰανουαρίου (2015) ἐπιτρέπεται κατάλυσις εἰς πάντα.

26. Παρασκευή. † Ἡ σύναξις τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Εὐθυμίον Σάρδεων ἱερομάρτυρος τοῦ ὁμολογητοῦ († 840).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (τυπικὸν 25ης Δεκεμβρίου, §§ 9-11, ὑποσημείωσις 5).

Εἰς τὸν ἔσπερινόν μετὰ τὸν προοιμακὸν δὲν γίνεται στιχολογία Ψαλτηρίου· μετὰ τὴν εἴσοδον κ.λπ., τὸ μέγα προκείμενον «*Τίς θεὸς μέγας*» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ· ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» (τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τρις)· ἀπόλυσις, ὡς χθές. Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν μετὰ τὸ τρισάγιον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς ἅπαξ.

Εἰς τὸν ὄρθρον τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς «*Δεῦτε ἴδωμεν, πιστοί*», «*Τί θαυμάζεις, Μαριὰμ*» ἐκ δευτέρου· ὁ ν' χῦμα. Κανόνες οἱ δύο τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτῶν, ὡς χθές· ἀπὸ γ' ὠδῆς τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «*Ἡ παρθένος σήμερον*» καὶ τὸ μεσῳδιον κάθισμα «*Ἀγαλλιástῳ οὐρανός*» (ὄρα χθές μετὰ τὴν γ' ὠδὴν)· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς Θεοτόκου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ μόνον τοῦ ἱαμβικοῦ κανόνος «*Ἔσωσε λαόν*»· ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*, οἱ εἰρμοὶ καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' ὠδῆς ἀμφοτέρων τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς χθές, καὶ εἶτα «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν... Στέργειν μὲν ἡμᾶς*». Ἐξαποστειλάριον καὶ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (τῆ 26η), δοξολογία μεγάλη, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον ὡς χθές· ἀντὶ τρισαγίου «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*». Ἀπόστολος: τῆς Θεοτόκου, ε' ὥρας μεγ. Παρασκευῆς, «*Ὁ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι*» (Ἐβρ. β' 11-18)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, θ' ὥρας Χριστουγέννων, «*Ἀναχωρησάντων τῶν μάγων*» (Μτθ. β' 13-23). Εἰς τὸ *Ἐξαίρετως* «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν... Στέργειν μὲν ἡμᾶς*». Κοινωνικὸν «*Λύ-*

τρωσιν ἀπέστειλε Κύριος...»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ». Ἀπόλυσις ἢ τῆς ἑορτῆς.

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ αὐριον ἕως τῆς 30ῆς Δεκ. τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσονται οἱ τῆς ἑορτῆς· τὴν μὲν 27ην καὶ 29ην ὁ α' κανών, τὴν δὲ 28ην καὶ 30ὴν ὁ β'. Καταβασίαι, ἐὰν ἑορτάζεται ἄγιος, «Ἔσωσε λαόν».

2. Ἔως τῆς 30ῆς Δεκεμβρίου ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς· εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς ὁ ἐκ παρθένου τεχθεὶς»· κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει».

3. Ἔως τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς εἰς πάσας τὰς ἀκολουθίας ἀπόλυσις «Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

27. Σάββατον μετὰ τὰ Χριστούγεννα. † Στεφάνου πρωτομάρτυρος καὶ ἀποστόλου († 34). Θεοδώρου ὀσίου τοῦ γραπτοῦ († 840).

Αἱ ἀκολουθίαι τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ τοῦ ὀσίου συμπάλλονται μετὰ τῶν μεθεόρτων, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου. Εἰς τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασίων, στιχολογοῦμεν δὲ «Τὴν τιμιωτέραν»· μετὰ τοὺς αἶνους παραλείπονται τὰ ἀπόστιχα καὶ ψάλλεται δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς· εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐκ παρθένου τεχθεὶς». Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά «Ἡ γέννησίς σου», «Βασίλειον διάδημα» καὶ τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον». Τρισάγιον. Ἀπόστολος· τοῦ πρωτομάρτυρος, Δευτ. γ' ἐβδ. Πράξ., «Στέφανος πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως» (Πρξ. ζ' 8-ζ' 5, 47-60)· Εὐαγγέλιον· Σαβ. μετὰ τὰ Χριστούγεννα, «Ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ὄχλοι πολλοί» (Μτθ. ιβ' 15-21). «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

28. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ. «Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος, Δαυὶδ τοῦ προφητάνακτος καὶ Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου». Τῶν ἁγίων Δισμυρίων τῶν ἐν Νικομηδείᾳ καέντων μαρτύρων († 302). Γλυκερίου μάρτυρος. Ἦχος δ'· ἑωθινὸν ζ'.

Τυπικὸν 25ης Δεκ., περίπτωσις ε' §§ 41-43· τὰ τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν βλέπε ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τὴν 26ην καὶ πρὸ τῆς 27ης Δεκεμβρίου.

Εἰς τὴν θ΄. «*Ἡ γέννησίς σου*», Δόξα, «*Βασιλείον διάδημα*»· κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 4, τῆς ἑορτῆς «*Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα*» 3 καὶ τῶν θεοπατόρων 3, Δόξα, «*Μνήμην ἐπιτελοῦμεν*», Καὶ νῦν, «*Ὁ διὰ σέ θεοπάτωρ*». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «*Ἰερῶν μνήμη*», Καὶ νῦν, «*Χορεύουσιν ἄγγελοι*». Ἀπολυτίκια «*Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*», Δόξα, «*Εὐαγγελίζου Ἰωσήφ*», Καὶ νῦν, «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*». Ἀπόλυσις «*Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν Χριστός...*»

Τὸ μεσονυκτικόν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀνὰ ἓν μεθέορτον (28 Δεκ.) ἀντὶ θεοτοκίων. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τῆς Κυριακῆς μετὰ τὰ Χριστοῦγεννα· ἀπὸ γ΄ ὥδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου (χῦμα) καὶ ψάλλονται τὰ μεσῶδια καθίσματα τῆς ἀκολουθίας τῆς Κυρ. μετὰ τὰ Χριστοῦγεννα «*Πατρός ὡς ἀληθῶς*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Χορὸς τῶν προφητῶν*»· ἀφ' ε΄ τὸ κοντάκιον «*Εὐφροσύνης σήμερον*» μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ (Κυρ. μετὰ τὰ Χριστοῦγεννα), τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «*Ἔσωσε λαόν*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*[Μεγάλυννον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν...]* Στέργειν μὲν ἡμᾶς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ ζ΄ ἀναστάσιμον, τὸ τῶν ἁγίων «*Σὺν Ἰακώβῳ μέλπωμεν*» καὶ τῆς ἑορτῆς «*Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς*».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς 4 «*Εὐφραίνεσθε, δίκαιοι*» κ.λπ. –εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, «*Αἶμα καὶ πῦρ*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφϋμνίων αὐτῶν (ὡς εἰς τὸ Μηναῖον 25 Δεκ.).

ΕἰΣΟΔΙΚΟΝ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...*»

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕἰΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «*Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*», «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*», «*Εὐαγγελίζου Ἰωσήφ*», καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον*». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ εἰδικὰ τῆς Κυρ. μετὰ τὰ Χριστούγεννα· Ἀπόστολος: Κυρ. μετὰ τὰ Χριστούγεννα, Κυρ. κ' ἐπιστ., «*Γνωρίζω ὑμῖν τὸ εὐαγγέλιον*» (Γαλ. α' 11-19)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἀναχωρησάντων τῶν μάγων*» (Μτθ. β' 13-23).

Εἰς τὸ Ἑξαιρέτως «*Ἄξιον ἐστίν*». Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*»· ἀπόλυσις ὡς χθὲς ἐν τῷ ἔσπερινῷ.

- 29. Δευτέρα.** Τῶν ἁγίων νηπίων τῶν ὑπὸ τοῦ Ἡρώδου ἀναιρεθέντων· Μαρκέλλου ὀσίου. Γεωργίου Νικομηδείας, ποιητοῦ τῶν κανόνων.

Ἄποστολος: ἡμέρας, Δευτ. ἦ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ἑβρ. ν' 7-13).

Εὐαγγέλιον: νηπίων, θ' ὥρας Χριστουγέννων (Μτθ. β' 13-23).

- 30. Τρίτη.** Ἀνυσίας ὀσιομάρτυρος τῆς ἐν Θεσσαλονίκη († 285-305). Φιλεταίου μάρτυρος († 351), Λέοντος ὀσίου ἀρχιμανδρίτου, Γεδεῶν ὀσιομάρτυρος τοῦ ἐν Τυρνάβῳ († 1812).

Ἄποστολος: ἡμέρας, Τρ. ἦ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ἑβρ. θ' 8-23).

Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Τρ. ιε' ἐβδ. Λουκά (Μρ. ια' 11-23).

- 31. Τετάρτη.** Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων. Μελάνης ὀσίας τῆς Ῥωμαίας († 449), Ζωτικῷ ὀρφανοτρόφου (δ' αἰ.).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῇ κυρία ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς (25 Δεκεμβρίου) μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν:

Εἰς τὸν ἔσπερινόν μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἔσπεριῶν γίνεται εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρὸν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Τὰ ἀναγνώσματα καταλιμπάνονται· ὡσαύτως καὶ τὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς. Ἀπόστιχα τὰ τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, καὶ τὸ ἀπολυτικίον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» γ'. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.

Εἰς τὸν ὄρθρον δὲν λέγεται τὸ μετὰ τὸν πολέλεον κάθισμα οὔτε Εὐαγγέλιον· ὅθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ ν' ψαλμὸς

καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες· ἀπὸ γ' ᾠδῆς, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ μετ' αὐτὴν κάθισμα «Ἀγαλλιᾶσθω οὐρανός» δίς· ἀφ' ἧς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς, τὸ συναξάριον τῆς 31ης Δεκεμβρίου. Καταβασίαι διπλαῖ καὶ ἡ θ' ᾠδὴ ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ. Τρισάγιον. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς)· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. λ' ἑβδ. ἐπιστ. (Ἑβρ. ι' 1-18). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιε' ἑβδ. Λουκᾶ (Ματθ. ια' 22-26). Καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως*, «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν... Στέργειν μὲν ἡμᾶς» κοινωνικὸν «*Αὐτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἀλληλουία*»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς* «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*». Ἀπόλυσις ἡ τῆς ἑορτῆς.